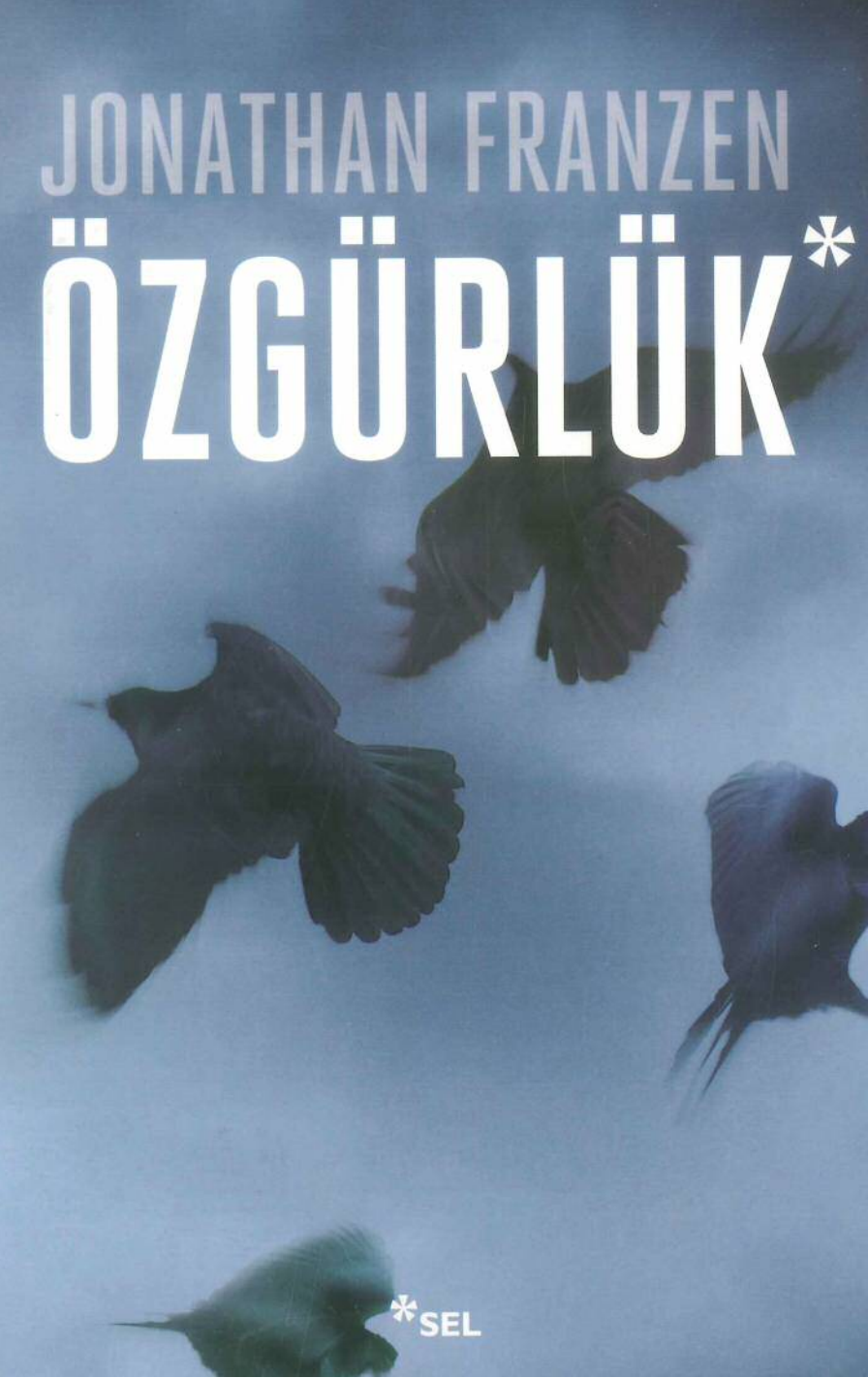
JONATHAN FRANZEN

ÖZGÜRLÜK*

*SEL

ÖZGÜRLÜK*

JONATHAN FRANZEN, 1959'da Illinois, Western Springs'de doğdu. Swarthmore Üniversitesi'nde Alman edebiyatı eğitimi aldı. 1987'de yerleştiği New York'ta ilk romanı *The Twenty-Seventh City* yayımlandı. Bunun ardından yazdığı *Strong Motion* (1992) adlı kitabı da ilk romanı gibi aile ilişkilerini konu alıyordu. 2001'de yayımlanan *Düzeltmeler*'le Ulusal Kitap Ödülü ve James Tait Black Memorial Ödülü gibi önemli ödüller kazandı ve National Book Critics Circle ve 2002 Pulitzer Ödüllerinin finalisti oldu. Geniş bir okur kitlesinin ilgisini çeken *Düzeltmeler*, 2001 New York Times Yılın En İyi Kitapları Listesi'ne girdi. *Düzeltmeler* de yine yayınevimiz tarafından yayınlanacaktır.

2010'da yayımlanan *Özgürlük*'le birlikte, Franzen ABD'nin en çok okunan yazarlarından biri haline geldi. 2000 yılındaki Stephen King kapağından sonra *Time* dergisinin kapağında yer verdiği ilk yazar oldu. *How to be Alone* (2002), *The Discomfort Zone* (2006), *Farther Away* (2002) adlı deneme ve anı kitapları da yayımlanan Franzen yazı hayatını New York ile California'da sürdürüyor.

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85 Faks: (0212) 516 97 26

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

*SEL YAYINCILIK: 552
ISBN 978-975-570- 537-8

ÖZGÜRLÜK
Jonathan Franzen

Kitabın Özgün Adı:
Fredoom
Türkçesi: Sevin Okyay
Roman

© Jonathan Franzen, 2010
© Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Sel Yayıncılık, 2011

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Editör: Berrak Göçer
Redaksiyon: Bilge Sancı
Kapak tasarım: Savaş Çekiç
Teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Mayıs 2012

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Jonathan Franzen

Özgürlük

Türkçesi: Sevin Okyay

Roman

Susan Golomb ve Jonathan Galassi'ye

Birbirinize yakışıyorsunuz,
Siz bütün kıymetli kışlar; bayram havanızdan
Herkes nasipleniyor. Ben, yaşlı tosbağa,
Kanatlanıp solmuş bir ağaç dalına konacak, ve orada
Dostum, bir daha asla bulunmamak üzere,
Yitip gidene kadar yas tutacağım.

Kış Masalı, Shakespeare

İYİ KOMŞULAR

Walter Berglund hakkındaki haberler yerel gazetelerde yer almamıştı –Patty'yle iki yıl önce Washington'a taşındıklarından St. Paul için artık bir anlam ifade etmiyorlardı– ama Ramsey Tepesi sakinleri *New York Times* okumayacak kadar da sadık değildi şehrine. *Times*'taki uzun ve epey yerici habere göre, Walter orada, ülkenin başkentinde meslek hayatını yüzüne gözüne bulaştırmıştı. Eski komşuları, şubat karlarının ortasında evden işe, işten eve giderken sürdüğü bisikletin pedalını Summit Caddesi'nden yukarı doğru çevirişini çok iyi hatırladıkları o cömert, güler yüzlü, kırmızı suratlı 3M çalışanı ile *Times* yazısındaki alıntıları ("mağrur", "despot", "ahlaksız") bağdaştırmakta güçlük çektiler; Greenpeace'ten de yeşil, dahası kendisi de benzer bir kökenden gelen Walter'ın bugünlerde hem kömür sanayiiyle gizlice işbirliği yapması hem de kırsal kesim halkına kötü davrandığı için başının dertte olması onlara garip geldi. Öte yandan, Berglund'ların her zaman tuhaf bir halleri vardı zaten.

Walter ve Patty Ramsey Tepesi'nin genç öncüleriydi – St. Paul'ün bu eski merkezi otuz yıl önce zor günler geçirmeye başladığından bu yana Barrier Sokağı'nda ev satın alan ilk üniversite mezunlarıydılar. Victoria Çağı tarzındaki evlerini çok ucuza almış, sonra restorasyonu için on yıl boyunca kendilerini paralamışlardı. İlk yıllarda, onları evden çıkartmayı kafasına koymuş biri garajlarını yakmış, daha tamir edilemeden iki kere de arabalarını soymuştu. Yanık tenli motosikletçiler gecenin bir yarısı yolun karşısındaki boş arsaya iner ve Patty eşofmanıyla dışarı çıkıp, "Hey beyler, anlıyorsunuz ya..." diyene kadar Schlitz içer, *knockwurst* kızartır ve motorlarını bağırtırlardı.

Patty kimseyi korkutmazdı ama lise ve üniversitede başarılı bir basketbolcu olduğundan sporculara özgü bir cesareti vardı. Mahalledeki ilk gününden itibaren ister istemez göze çarpmıştı. Uzun boylu, atkuyruklu, gülünç şekilde genç olan kadın soyulmuş arabaların, kırılmış bira şişelerinin ve kusmuk kaplı kar kalıntılarının yanından pusetini ittirirken, günlük programını herkes görebilsin diye pusetten sarkan filelerde taşırdı sanki. Arkada, "bebek işleri" için yapılan "bebek hazırlıkları"nı görebilirdiniz; önünde NPR*, *Silver Palate Cookbook*** bebek bezleri, alçıpan bileşimi ve lateks boyadan ibaret bir öğleden sonra uzanıyordu; nihayet de *Goodnight Moon**** ve kırmızı şarap. Sokağın geri kalanının geçirmeye başladığı değişimin ta kendisiydi o.

Hâlâ mahcubiyet duymadan bir Volvo 240 kullanabileceğiniz o ilk yıllarda, Ramsey Tepesi sakinlerinin ortak görevi, kendi anne babalarının, hakkında bildikleri her şeyi özellikle unutabilmek için banliyöye kaçtıkları bazı yaşam becerilerini yeniden öğrenmekti: Yerel polisleri işlerini fiilen yapmaya nasıl ikna edeceğiniz, azimli bir hırsızdan bisikletinizi nasıl koruyacağınız, bir sarhoşu bahçedeki sandalyenizden kaldırma zahmetine ne zaman katlanacağınız, sokak kedilerini başka birinin çocuklarının kum havuzuna sıçmaya nasıl teşvik edeceğiniz ve bir devlet okulunun düzeltilme zahmetine katlanılmayacak kadar berbat olup olmadığına nasıl karar vereceğiniz gibi. Daha çağdaş sorunlar da vardı, örneğin kumaş bebek bezleri mi kullanılmalı, gibi. Uğraşmaya değer mi? Ve hâlâ cam şişede süt alınabildiği doğru mu? Erkek İzciler Topluluğu ayrımcı mı? Bulgur gerçekten gerekli mi? Piller nerede geri dönüşüme bırakılıyor? Siyahi yoksul biri sizi mahallesini mahvetmekle suçlayınca nasıl tepki göstermeli? Eski Fiestaware cilasının tehlikeli miktarda kurşun içerdiği doğru mu? Musluktaki su filtresinin cidden ne kadar karışık olması gerekir? Hız düğmesine bastığınız halde 240'ınızın hızlanmadığı oluyor mu? Dilencilere yiyecek teklif etmek mi, hiçbir şey vermemek mi daha iyidir? Tam gün çalışırken aynı zamanda eşine rastlanmamış derecede kendine güvenen, mutlu, zeki çocuklar yetiştirmek mümkün mü? Kahve

* National Public Radio (Ulusal Halk Radyosu). (y.n.)
** Gurmedamaklara hitap eden bir yemek kitabı. (y.n.)
*** İlk olarak 1947'de yayımlanan meşhur bir çocuk kitabı. (y.n.)

çekirdekleri bir gece önceden çekilebilir mi, yoksa sabah mı yapmak gerek? St. Paul tarihinde herhangi biri bir çatı ustasıyla olumlu bir deneyim yaşamış mıdır? Peki ya iyi bir Volvo tamircisiyle? Sizin 240'ınızda da o yapışkan el freni sorun çıkarıyor mu? Ya o, iç gıdıklayıcı İsveç klik sesini çıkartan ama hiçbir şeye bağlı değilmiş gibi görünen, gizemli bir etiketi olan kumanda tablosu düğmesine ne demeli: Neydi o?

Patty Berglund tüm bu sorular için başvurulacak kişiydi; ışık saçan bir sosyokültürel çiçektozu taşıyıcısı, dost canlısı bir arıydı o. Ramsey Tepesi'nde yaşayan az sayıdaki ev hanımı anneden biriydi ve kendisi hakkında iyi, başka herhangi biri hakkında da kötü söz etmemesiyle tanınırdı. Gün gelip de çerçevelerini değiştirdiği pencerelerden birinin "kellesini uçurmasını" beklediğini söylerdi. Çocukları, az pişirdiği domuz etindeki bağırsak kurtlarından ölmekteydiler "herhalde". Boya sökücü kokusuna olan bağımlılığının artık "asla" kitap okumayışıyla bir ilgisi olup olmadığını merak ederdi. "Geçen sefer" olanlardan sonra Walter'ın çiçeklerini gübrelemesini "yasaklandığı"nı açıklardı. Onun bu kendini küçük gören üslubu kimilerinin hoşuna gitmezdi –Patty'nin kendi küçük kusurlarını abartan bu tavrında sanki daha az hünerli ev kadınlarının duygularını incitmemeye çalışan bir tür tenezzül seziyorlardı. Ama çoğu kişi onun alçakgönüllülüğünü samimi, hiç değilse eğlenceli bulurdu. Hem zaten çocuklarınızın bu kadar sevdiği ve sadece onların doğum gününü değil, sizinkini de hatırlayan ve her zaman elinde bir tabak kurabiye, bir kart ya da eskiciden alınmış ve geri verme zahmetinize girmemenizi söylediği küçük bir vazo içinde zambaklarla arka kapınıza çıkagelen bir kadına karşı direnmek zordu.

Patty'nin doğuda, bir New York banliyösünde büyüdüğü ve Minnesota'da kadınlara verilen ilk tam basketbol burslardan birini kazandığı biliniyordu, hatta Walter'ın evdeki ofisinde asılı duran plakete bakılırsa, "İkinci *All-American* takımı" onurunu almıştı. Patty'nin bir özelliği de akrabalarıyla görünürde bir bağı olmamasıydı, ki ailesine ne kadar düşkün olduğu göz önünde bulundurulursa bu gerçekten garipti. O St. Paul dışına adım atmadan koca mevsimler devrilip geçerdi ve doğudan kimsenin, hatta annesiyle babasının bile ziyarete gelip gelmediği belli değildi. Annesiyle babası hakkında lafı dolandırmadan bir

şeyler sorarsanız, pek çok insana hayırlarının dokunduğunu, babasının White Plains'de avukatlık yaptığını, annesinin politikacı olduğunu, evet, New York'ta meclis üyesi olduğunu belirtirdi. Sonra da onlarla empati kuruyormuşçasına başını sallar ve sanki konu hakkında söyleyecek başka bir söz yokmuş gibi, "Evet, işte böyle," derdi.

Patty'ye birisinin davranışının "ahlaksızca" olduğunu kabul ettirmeye çalışmak rahatlıkla bir oyuna dönüşebilirdi. Ona Seth ve Merrie Paulsen'ın ikizleri için büyük bir Cadılar Bayramı partisi verdiklerini ve kasıtlı olarak Connie Monaghan dışında sokaktaki her çocuğu davet ettiklerini söyleyince, Patty bunu yalnızca çok "tuhaf" buldu. Paulsen'larla sokaktaki bir sonraki karşılaşmasında, Connie Monaghan'ın annesi Carol, sigara izmaritlerini yatak odasının penceresinden ikizlerinin küçük seyyar havuzuna atmasın diye *yaz boyu* debelendiklerini açıkladılar ona. "Bu sahiden tuhaf," dedi Patty, başını iki yana sallayarak, "ama biliyorsunuz, Connie'nin kabahati değil." Ne var ki Paulsen'lar "tuhaf"la tatmin olmayı reddettiler. Onlar *sosyopat* demesini istiyorlardı, *pasif-agresif* istiyorlardı, *ahlaksız* istiyorlardı. Patty'nin bunlardan birini seçip Carol Monaghan'ı tanımlamada onlara katılmasına ihtiyaçları vardı ama Patty "tuhaf"ın ötesine geçmekten acizdi; Paulsen'lar da buna karşılık Connie'yi davet etmeyi reddettiler. Patty bu adaletsizlik karşısında, partinin olduğu öğleden sonra kendi çocukları ile Connie'yi ve bir okul arkadaşını şehir dışına, bir balkabağı çiftliğini ziyarete ve saman arabasında gezmeye götürecek kadar sinirlenmişti ama yüksek sesle Paulsen'lar hakkında söylediği en kötü şey, yedi yaşındaki bir kıza karşı zalimliklerinin çok tuhaf olduğuydu.

Barrier Sokağı'nda Patty kadar uzun süredir yaşayan tek diğer anne Carol Monaghan'dı. Ramsey'ye bir "himaye" programıyla geldiği söylenebilirdi; Hannepin ilçesinde sekreteri olduğu üst düzey bir adam onu hamile bıraktıktan sonra bölgesinden uzaklaştırmıştı. Gayrimeşru çocuğunuzun annesini büronuzda bordrolu bir eleman olarak tutmak: Yetmişlerin sonuna gelindiğinde İkiz Şehir'lerin*yetki alanında bu pek de iyi bir yönetim şekli sayılmıyordu artık. Carol, ehliyet bürosundaki o dikkati dağınık, boyuna mola alan memurlardan

* Birbirlerine yakın iki metropolün büyümeye devam ederek birleşmesine verilen ad. Özellikle Minneapolis ve St. Paul'ü tanımlamak için kullanılır. (y.n.)

biri olurken, St. Paul'de aynı derecede tanıdıkları olan biri de nehrin öbür yanında, Carol'ın eski yerine geçmişti. Barrier Sokağı'nda, Berglund'lara komşu olan kiralık evin de anlaşmaya dahil olduğu tahmin ediliyordu: Aksi takdirde Carol'ın temelde hâlâ gecekondu mahallesi sayılabilecek bir yerde oturmayı neden kabul edeceğini anlamak zor olurdu. Parklar ve Rekreasyon Dairesi'nin tulumunu giymiş boş bakışlı bir çocuk yazları haftada bir kez, logosuz bir dört çarpı dörtle alacakaranlıkta gelip çimlerini biçerdi; aynı çocuk kışın kaldırımdaki karları temizlemek için de peydahlanırdı.

Seksenlerin sonlarında Carol, sokağı soylulaştırmaya katkıda bulunmayan tek kişiydi. Parliament içiyor, oksijen suyuyla saçının rengini açıyor, tırnaklarını cart renkli pençelere dönüştürüyor, kızına işlenmiş yiyecekler yediriyor ve perşembe geceleri eve çok geç gelerek ("Annenin gezme gecesi," diye açıklıyordu, sanki her annenin böyle bir gecesi varmış gibi), ona verdikleri anahtarla sessizce Berglund'ların evine girip, Patty'nin örttüğü battaniyelerin altında uyuyan Connie'yi kanepeden alıyordu. Patty, Carol dışarıda çalışır, alışveriş yapar ya da perşembe gecesi işiyle uğraşırken Connie'ye bakmayı teklif ederek gerçekten iyi niyetli davranmıştı ve Carol sürekli bedava bebek bakıcılığı konusunda ona bağımlı olmuştu. Carol'ın bu cömertliği, Patty'nin kızı Jessica'yı yok sayıp oğlu Joey'ye uygunsuz şekilde taparak ("Hadi yakışıklı, bir öpücük daha") ve mahalle etkinliklerinde incecik bluzları, yüksek topuklarıyla Walter'ın çok yakınında durup onun evi güzelleştirmedeki hünerini övmenin yanı sıra her söylediğine çığlıklarla gülerek ödediği Patty'nin dikkatinden kaçamazdı elbette; ancak yıllar boyunca Carol hakkında söylediği en kötü şey, tek başına çocuk büyüten annelerin hayatlarının zor olduğu ve Carol bazen tuhaf davranıyorsa, bunun büyük ihtimalle bir gurur meselesinden kaynaklandığıydı.

Patty'den biraz fazlaca söz ederek karısının keyfini kaçıran Seth Paulsen'a göre, Berglund'lar kendi talihleri bağışlansın diye herkesi bağışlayan ve kendilerini sürekli suçlu hisseden liberallerdendi; ayrıcalıklı olmanın getirdiği cesaretten yoksunlardı. Seth'in teorisinde büyük bir sorun vardı; öyle ki, Berglund'lar o kadar da ayrıcalıklı değillerdi, bilinen tek malvarlıkları evleriydi, onu da kendi elleriyle yeniden inşa etmişlerdi. Merrie Paulsen'ın işaret ettiği gibi, bir başka

sorun da Patty'nin öyle aman aman bir ilerici, kesinlikle de feminist olmayışıydı (neticede doğum günü takvimiyle evde oturup o kahrolası doğum günü kurabiyelerini pişiriyordu); üstelik siyasete karşı alerjisi varmış gibi görünüyordu. Ona seçimlerden ya da bir adaydan söz ettiğinizde her zamanki neşeli halini korumaya uğraşıp başarısız olduğunu görüyordunuz – telaşlanıyor, başını fazlaca sallıyor, fazlaca "evet evet" diyordu. Patty'den on yaş büyük olduğu her halinden belli olan Merrie, daha önce Madison'daki Demokratik Bir Toplum İçin Öğrenciler'de faaliyet göstermişti, şimdi de Beaujolais Nouveau şarabı çılgınlığı konusunda oldukça faaldi. Seth bir yemek davetinde Patty'den üçüncü ya da dördüncü kez söz edince, Merrie'nin yüzü *nouveau* kırmızısı oldu ve Patty Berglund'ın sözde komşuluğunun hiç de daha büyük bir bilinci, dayanışması, siyasi özü, karşılık kabul eden bir yapısı, gerçek bir toplumculuğu olmadığını beyan etti; yaptığı her şey sadece geri kafalı ev kadını zırvalarından ibaretti ve Merrie'ye göre, samimi konuşmak gerekirse, o tatlı mı tatlı yüzeyin altını kazıdığınızda Patty'de sert, bencil, rekabetçi ve Reagan'cı bir yan bulacaktınız; onun önem verdiği tek şeyin çocukları ve evi olduğu aşikârdı – komşuları, yoksullar, ülkesi, anne babası, hatta kendi kocası dahi değil.

Ve Patty oğluna inkâr edilmez derecede düşkündü. Aslında iftihar etmesi gereken Jessica -kitaplarına vurgun, kendini yabanıl hayata adamış, flüte yeteneği olan, futbol sahasında gözü pek, bebek bakıcısı olarak gıpta edilen, ahlakını bozacak kadar güzel olmayan, Merrie Paulsen'ın bile hayran kaldığı Jessica- olduğu halde, Patty'nin gözü Joey'den başkasını görmüyordu. Kıkırdayan, sır veren, fazlaca alçakgönüllü haliyle, Joey'nin Walter'la ona ne kadar çok sıkıntı çektirdiğine ilişkin bir sürü ayrıntı anlatıp dururdu. Hikâyelerinin çoğu şikâyetten ibaretti ama herkes oğlana bayıldığına emindi. Muhteşem ama aşağılık erkek arkadaşından yakınan bir kadın gibiydi. Sanki kalbini onun çiğnemesinden gurur duyuyormuş gibi: Sanki bu çiğneme konusundaki açıklığı, bütün dünyanın bilmesini istediği başlıca şey, belki de tek şeymiş gibi.

"Öyle bir küçük pislik ki," demişti diğer annelere, Joey uzun Yatak Zamanı Savaşları kışında Patty ve Walter kadar geç vakitte yatağa gitme hakkını savunurken.

"Öfke nöbeti mi geçiriyor? Ağlıyor mu?" diye sormuştu öteki anneler.

"Şaka mı ediyorsunuz?" demişti Patty. "Keşke ağlasa. Ağlamak normal bir şey olurdu, hem ağlaması kesilirdi de."

"N'apıyor peki?" diye sormuştu anneler.

"Yetkimizin temelini soruşturuyor. Ona ışığı kapattırıyoruz ama biz ışıklarımızı söndürene kadar uyuması gerekmediğini, çünkü bizden hiçbir farklı olmadığını söylüyor. Ve yemin ederim hiç teklemeden her on beş dakikada bir, çalar saatine bakarak yatıyor ve on beş dakikada bir, 'Hâlâ uyanığım! Ben hâlâ uyanığım!' diye bağırıyor. Üstelik bir küçük görme ya da iğneleme tonuyla; o kadar *tuhaf* ki. Ve Walter'a yemi yutmasın diye yalvarıyorum ama hayır, yine gece yarısına çeyrek var ve Walter karanlıkta Joey'nin odasında durmuş, bir kez daha büyüklerle çocuklar arasındaki farkı, ailenin bir demokrasi mi yoksa yüce gönüllü bir diktatörlük mü olduğunu tartışıyor, ta ki sonunda sinir krizi geçiren, anlarsınız ya, yatakta uzanmış, 'Lütfen durun, lütfen durun,' diye inleyen ben olana kadar."

Merrie Paulsen, Patty'nin anlatım tarzından hiç hoşlanmıyordu. Akşamın ileri saatlerinde, verdikleri davetin bulaşıklarını makineye yerleştirirken Seth'e, Joey'nin çocuklar ve büyükler arasındaki ayrım konusunda kafasının karışmasının hiç de şaşırtıcı olmadığını söyledi – kendi annesi de çocuk mu büyük mü olduğu konusunda benzer bir karışıklık içindeymiş gibiydi. Seth, Patty'nin hikâyelerinde, sanki Patty işi şirinlik yapmak olan sorumsuz bir seyirciymiş gibi, disiplini sağlayanın nasıl da hep Walter olduğunu fark etmiş miydi?

"Acaba Walter'a gerçekten âşık mı?" diye iyimser bir yorum yaptı Seth, son şişenin mantarını çıkartırken. "Fiziksel olarak demek istiyorum."

"Alt metin hep, 'Oğlum öyle olağanüstü ki,'" dedi Merrie. "Hep onun dikkatini bir şeye uzun süre verememesinden yakınıyor."

"Eh, adil olmak gerekirse," dedi Seth, "aslında inatçılığından da bahsediyor. Walter'ın otoritesine karşı çıkmadaki sonsuz sabrından."

"Onun hakkında ettiği her kelime bir tür üstü kapalı övgü."

"Sen hiç övünmez misin?" diye takıldı Seth.

"Övünürüm herhalde," dedi Merrie. "Ama ben hiç değilse nasıl bir izlenim uyandırdığının birazcık da olsa farkındayım. Ve kendime

verdiğim değer çocuklarımızın ne kadar olağanüstü olduğuna bağlı değil."

"Sen kusursuz bir annesin," diye takıldı Seth.

"Hayır, asıl Patty kusursuz anne," dedi Merrie, biraz daha şarap kabul ederek. "Ben sadece çok iyiyim."

"Joey her şeye kolay yoldan sahip olmaya alışık," diye yakındı Patty. Altın rengi saçları vardı, yakışıklıydı, bir okulun ona sunabileceği her testin cevaplarını içgüdüsel bir şekilde biliyormuş gibiydi; sanki çoktan seçmeli soruların A'lar, B'ler, C'ler ve D'ler sıralaması DNA'sına işlenmişti. Yaşı onun beş katı olan komşuların yanında anlaşılmaz bir rahatlık içindeydi. Okulu ya da Yavrukurt İzcileri onu kapı kapı dolaşıp şeker ya da piyango bileti satmak zorunda bıraktığında, çevirdiği "dümen" hakkında samimi davranırdı. Başka çocukların sahip olduğu ama Patty ile Walter'ın ona almayı reddettikleri oyuncaklar ya da oyunlarla yüz yüze gelince fevkalade sinir bozucu bir "lütufkârlık" tebessümü takınırdı. Arkadaşları sırf suratından bu tebessümü silmek için neleri varsa onunla paylaşmakta ısrar ederlerdi, böylece annesiyle babası video oyunlarına sinir olduğu halde birinci sınıf bir video oyuncusu oldu; oğullarının çocuk kulaklarını tüm koruma çabalarına rağmen çağdaş şehir müziğine ansiklopedik bir aşinalık geliştirdi. Patty'ye göre, yemek masasında babasına kazara ya da kasten "evlat" diye hitap ettiğinde en fazla on bir on iki yaşındaydı.

"Ah, Walter bundan hiç mi hiç memnun kalmadı," dedi diğer annelere.

"Gençler birbiriyle artık böyle konuşuyor," dedi anneler. "*Rap*'le ilgili bir şey."

"Joey de böyle söyledi," dedi Patty onlara. "Dedi ki sadece bir kelimeymiş, üstelik kötü bir kelime bile değilmiş. Ve elbette Walter aynı fikirde değildi. Ben de oturmuş orada, 'Wal-ter, Wal-ter, sa-kın at-lama bu an-lam-sız tar-tış-ma-ya,' diye düşünüyorum ama yok. İlla açıklaması gerekiyor, örneğin 'oğlum'un da kötü olmadığını ama gene de büyümüş bir adama bunu söyleyemeyeceğini açıklamak zorunda, hele siyahi bir adama, ama elbette Joey'nin bütün sorunu çocuklar ile büyükler arasında ayrım gözetmeyi reddetmesi; sonunda Walter ona tatlı yiyemeyeceğini söylüyor, Joey zaten istemediğini, as-

lında tatlıyı pek de sevmediğini iddia ediyor, ben de orada oturmuş, 'Wal-ter, Wal-ter, at-la-ma şu-na,' diye düşünüyorum ama Walter'ın elinde değil – Joey'nin aslında tatlıyı sevdiğini kanıtlamaya çalışmak zorunda. Ama Joey, Walter'ın kanıtlarının hiçbirini kabul etmiyor. Göz göre göre yalan söylüyor tabii, gene de tatlıdan ikinci kez almasının tek nedenini bunun yalnızca bir âdet olmasına bağlıyor, gerçekte tatlıyı sevmesine değil ve kendisine yalan söylenmesine tahammül edemeyen zavallı Walter, 'Peki öyleyse, bir ay tatlısız kalmaya ne dersin?' diye soruyor. Ben de 'Ah Wal-ter, Wal-ter, bunun sonu iyi değil,' diye düşünüyorum, çünkü Joey, 'Bir yıl tatlısız kalırım, bir daha asla tatlı yemem, sadece başka birinin evinde kibarlık etmek dışında,' diye cevap veriyor ki, tuhaf ama inandırıcı bir tehdit – öyle inatçı ki belki de yapabilir. Ben de 'Hop, beyler, mola, tatlı önemli bir besin grubudur, lütfen bunu daha fazla sürdürmeyelim,' diyerek hemen Walter'ın otoritesini dipten oyuyor ve bütün bu tartışma aslında onun otoritesini ispat etmek adına olduğundan, başarmış olabileceği herhangi bir şeyi bozmayı beceriyorum."

Joey'yi kayıtsız şartsız seven diğer kişi de, Monaghan'ın kızı Connie'ydi. Sanki hiçbir ortak yanınız yokmuşçasına gözlerinize dik dik bakmak gibi sinir bozucu bir alışkanlığı olan ciddi ve suskun bir ufaklıktı. Öğleden sonraları Patty'nin mutfağının demirbaşı olurdu, kurabiye hamurunu mükemmel küreler halinde yoğurmaya çalışırken öyle itina gösterirdi ki tereyağı sıvı hale gelir ve hamuru koyu koyu ışıldatırdı. Connie bir top yapana kadar Patty on bir tane yapardı ve fırından çıktıklarında Patty, "gerçekten olağanüstü" (daha küçük, daha yassı, daha sert) olan kurabiyeyi yemek için Connie'den izin istemeyi hiç ihmal etmezdi. Connie'den bir yaş büyük olan Jessica ise, kitap okur ya da teraryumunda oyun oynarken mutfağı komşu kızına bırakmaktan hoşnut görünürdü. Connie, Jessica kadar çok yönlü biri için hiçbir tehdit oluşturmuyordu. Connie bütünlük nedir bilmezdi – derinlikten ibaretti, ensizdi. Boyama yaparken bir iki alanı keçeli kalemle doyum noktasına getirinceye dek kendini kaybeder, geri kalanını boş bırakır ve Patty'nin başka renkler deneme konusundaki neşeli önerilerini duymazdan gelirdi.

Civardaki her anne Connie'nin yoğun bir şekilde Joey'ye odaklanışının başından beri farkındaydı; görünüşe göre Patty hariç, belki de

kendisi de Joey'ye odaklanmış olduğu için. Bazen Patty'nin çocukları için spor etkinlikleri düzenlediği Linwood Parkı'nda Connie tek başına çimenlerde oturur, yoncalardan kimseye vermeyeceği yüzükler yapar ve Joey beyzbol sopasını eline alıp ya da futbol topunu sahadan aşağı yuvarlayıp bir an için dikkatini çekene kadar bırakırdı dakikalar yanından geçip gitsin. Herkesin görebildiği bir hayali arkadaş gibiydi. Joey, büyümüş de küçülmüş bir şekilde kendine hâkim olabildiği için arkadaşlarının önünde ona kötü davranmaya nadiren gerek duyardı; Connie de, erkek çocukların çocukluk yapacağını fark ettiği anlarda azarlanmayı ya da kendisinden rica edilmesini beklemeden çekilip ortadan kaybolmayı bilirdi. Yarın hep vardı. Uzun bir süre boyunca Patty de hep vardı; sebzeleri arasında dizüstü çökmüş ya da lekeli bir yün gömlekle bir merdivende, Victoria Çağı tarzı boyanın bakımının yol açtığı Sisifosvari nafile uğraşa dalmış bir halde... Eğer Connie Joey'nin yanında olamıyorsa, hiç değilse yokluğunda annesine arkadaşlık ederek ona yardımcı olabilirdi. "Ödev durumu nedir?" diye sorardı Patty merdivenin tepesinden. "Yardıma ihtiyacın var mı?"

"Annem eve gelince yardım edecek."

"Ama geç olur, annen de yorgun olacaktır. Ona sürpriz yapıp ödevini hemen şimdi bitirebilirsin. Ne dersin?"

"Hayır, beklerim."

Connie ile Joey'nin tam olarak ne zaman düzüşmeye başladıkları bilinmiyor. Seth Paulsen, hiçbir kanıtı olmaksızın, sırf insanları rahatsız etmek için Joey on bir, Connie de on iki yaşındayken başladıkları yolunda fikir yürütmeye bayılırdı. Seth'in tahmini, Joey'nin, boş arsadaki yıllanmış bir yaban elması ağacına Walter'ın yardımıyla ahşap bir kale inşa ederek mahremiyet elde etmesine dayanıyordu. Sekizinci sınıfı bitirdikten sonra, komşu oğlanların anne babaları, çocuklarını sınıf arkadaşlarının cinsel davranışlarıyla ilgili sorguladıklarında (olağanüstü bir çaba sonucu bunu üstünkörü bir biçimde yapmayı başarıyorlardı), yanıtlarda hep Joey'nin adı geçmeye başlamıştı; daha sonraları Jessica'nın da o yazın bitiminde bir şeyleri fark etmiş olabileceği ortaya çıktı – birden, belirsiz bir nedenle hem Connie'yi hem de erkek kardeşini fena halde küçümsemeye başlamıştı. Ama ertesi yıl birlikte iş kurana kadar kimse onları baş başa vakit geçirirken görmedi.

Patty'ye göre Joey'nin Walter'la ardı arkası kesilmeyen tartışmalarından aldığı ders, çocukların anne babalarına, yalnızca para onlarda olduğu için itaat etmek zorunda olduklarıydı. Bu da Joey'nin olağanüstülüğünün bir başka örneği olup çıktı: Öteki anneler çocuklarının para talep etmeye hakları varmış gibi davranmalarına dövünürken, Patty Walter'dan para dilenmek zorunda kaldığı için kendini aşağılanmış hisseden Joey'nin öfkesinin gülünç taklitlerini yapardı. Joey'ye iş yaptıran komşular onun kar küreme ve yaprakları toplama konusunda insanı şaşırtacak kadar çalışkan olduğunu bilirdi ama Patty Joey'nin düşük ücretlerden içten içe nefret ettiğini ve bir yetişkinin garaja giden yolunu kürekle temizlemenin yetişkinle arasında istemediği türden bir ilişki doğurduğunu hissettiğini söylerdi. İzcilik dergilerinde tavsiye edilen gülünç para kazanma planlarının -kapı kapı dolaşıp dergi aboneliği satmak, sihirbazlık numaraları öğrenip gösterilere giriş ücreti almak, tahnitçilik aletleri edinip komşularınızın ödüllü sudak balıklarının içini doldurmak- hepsi de benzer şekilde ya buram buram derebeylik ("Ben egemen sınıfın tahnitçisiyim!") ya da daha beteri, hayırseverlik kokuyordu. Ve Joey böylece, kendini Walter'dan azat etme arayışında ister istemez girişimciliğe yöneldi.

Connie birilerinin, hatta belki de Carol Monaghan'ın kendisinin yatırdığı okul harcı sayesinde kızların üniforma giydiği ve bir yüzük ("sade, tamamen madeni"), bir saat ("sade, mücevhersiz") ve iki küpe ("sade, tamamen madeni, azami bir buçuk santim boyunda") dışında her tür mücevherat yasak olduğu küçük bir Katolik okulu olan St. Catherine'de okuyordu. Şuna bakın ki Joey'nin okulu Central High'da da popüler bir dokuzuncu sınıf öğrencisi, ailesiyle New York'a yaptığı bir geziden ucuz bir kol saatiyle dönmüştü; çiğnenebilecek kadar ince görünen sarı kayışında, Canal Sokağı'ndaki bir satıcının ısıyla işlediği minik, şeker pembesi plastik harflerle kızın özel isteği üzerine bir Pearl Jam şarkısının sözleri olan "BANA KIZIM DEME" yazıyordu ve öğle yemeği saatinde herkes saate ayılıp bayılmıştı. Joey, kendisinin de daha sonra üniversite başvurusu kompozisyonunda yazacağı gibi, bu saatten toptan alım kaynağını ve ısıyla gömme baskı aletinin fiyatını araştırmak için hemen girişimde bulundu. Biriktirdiği paradan alete 400 dolarlık yatırım yaptı, Connie'ye St. Catherine's'de gösterip hava atsın diye bir plastik kayış numunesi verdi ("GİTMEYE

HAZIRIM" yazıyordu üstünde), sonra da Connie'den kurye olarak yararlandı; rahibeler duruma uyanıp da kıyafet yönetmeliğini değiştirerek işlemeli saat kayışlarını yasaklayana kadar, Connie'nin sınıf arkadaşlarının tam tamına dörtte birine tanesi 30 dolardan saat kayışı sattı. Ve elbette bu yasak –Patty'nin diğer annelere anlattığı gibi– Joey'ye büyük bir haksızlık gibi göründü.

"Haksızlık değil," dedi Walter ona. "Yapay bir ticaret kısıtlanmasından yararlanıyordun. İşine yararlarken kurallardan şikâyet ettiğini duymadım."

"Yatırım yaptım. Rizikoya girdim."

"Bir yasal boşluğu istismar ediyordun, onlar da boşluğu kapattılar. Bunun olacağını anlamamış mıydın?"

"Eee, sen niye uyarmadın beni?"

"Ben seni uyardım."

"Sen beni sadece para kaybedebileceğim konusunda uyardın."

"Eh, para bile kaybetmedin zaten. Sadece umduğun kadar kazanamadın."

"Gene de almam gereken bir paraydı o."

"Joey, para kazanmak bir hak değildir. Sen bu kızların gerçekte ihtiyacı olmayan ve bazılarının belki de almaya parasının yetmediği bir zımbırtı satıyordun onlara. Connie'nin okulunun işte bu yüzde bir kıyafet yönetmeliği var – herkese karşı adil olabilmek için."

"Tabii, benden başka herkese."

Patty'nin bu konuşmayı Joey'nin masum içerlemesini gülerek anlatışından, Merrie Paulsen onun hâlâ oğlunun Connie Monaghan'la neler yaptığı hakkında hiçbir fikri olmadığını anladı. Merrie emin olabilmek için konuyu biraz daha kurcaladı. Patty'ye göre Connie emeğinin karşılığında ne alıyordu? Komisyonla mı çalışıyordu?

"Ah, evet, kârın yarısını ona vermesi gerektiğini söyledik," dedi Patty. "Ama biz söylemesek de yapardı bunu zaten. Ondan küçük olduğu halde Connie'ye kol kanat germiştir hep."

"Kardeş gibiler yani..."

"Yok canım," diye şakalaştı Patty. "Kardeşi olsa o kadar iyi davranmaz. Joey'yle kardeş olmanın nasıl bir şey olduğunu Jessica'ya sor sen."

"Hah, doğru, ha ha," dedi Merrie.

Aynı gün daha geç saatlerde de Seth'e haberi verdi: "Hayret bir şey, sahiden de hiçbir şey bilmiyor."

"Bence başka bir ebeveynin bilgisizliğinden zevk almak yanlış," dedi Seth. "Sence de riske girmiş olmuyor musun?"

"Kusura bakma ama bu ilgisiz kalınamayacak kadar eğlenceli ve nefis bir konu. Senin de ikimiz için olumsuz düşünmekten uzak durarak kaderimizi kontrol altında tutman gerekiyor."

"Onun için üzülüyorum."

"Eh, kusuruma bakma ama bence tam bir şamata."

O kışın sonlarına doğru, Walter'ın annesi Grand Rapids'te, kadın kıyafetleri katında çalıştığı mağazada pulmoner emboli geçirip olduğu yere yığıldı. Barrier Sokağı Bayan Berglund'ı Noel'den, çocukların doğum günlerinden ve kendi doğum günü ziyaretlerinden –Patty onu her yıl yerel bir masöze götürür ve en sevdiği yiyecekler olan meyankökü şekerlemesi, Avustralya fındığı ve beyaz çikolataya boğardı– tanıyordu. Merrie Paulsen, Margery Sharp'ın yazdığı çocuk kitaplarındaki gözlüklü fareye gönderme yaparak ona tatlı bir tavırla "Miss Bianca" derdi. Bayan Berglund'ın vaktiyle güzel olan, şimdi buruşmuş bir yüzü vardı, çenesi ile bir tanesi çocuklukta geçirdiği mafsal romatizmasıyla fena halde yıpranmış elleri titrerdi. Hibbing yakınlarında işlettikleri yol üstündeki motelde, babası olacak ayyaş için ömür boyu debelenmekten bitap düştüğünü, fiziksel olarak harap olduğunu söylemişti Walter acı acı, ama dul kaldıktan sonra da bağımsızlığını korumaya ve zarif görünmeye kararlı olan kadın, giyim mağazasına eski Chevy Cavalier arabasını kendi kullanarak giderdi. Hastalandığı haberi gelince Patty ve Walter telaşla kuzeye gittiler, Joey'yi de onu küçümseyen ablasının denetimine bıraktılar. Bunu, Joey'nin Jessica'ya açıkça başkaldırarak yatak odasında düzenlediği ve ancak Bayan Berglund'ın ani ölümü ve cenazesiyle sona eren bir yeniyetme düzüşme şenliği izledi ve ardından Patty çok farklı bir komşu, çok daha alaycı bir komşu olup çıktı.

"Ah, Connie, evet," telinden çalıyordu şimdi, "ne kadar hoş bir küçük kız, ne kadar sessiz, zararsız bir küçük kız, ne kadar da kendi halinde bir annesi var. Biliyor musunuz, Carol'ın yeni bir erkek arkadaşı varmış diye duydum, tam bir damızlıkmış, yarı yaşında gibiymiş. Şimdi, Carol'ın hayatlarımızı aydınlatmak için yaptığı onca

şeyden sonra buradan taşınsalar korkunç olmaz mı? Ve Connie, evet, onu da özlerim elbette. Ha ha. Öylesine sessiz, hoş ve minnettar."

Patty berbat görünüyordu, yüzü soluktu, az uyumuş, yetersiz beslenmiş bir hali vardı. Yaşını göstermesi oldukça uzun sürmüştü ama Merrie Paulsen sabrederek muradına ermişti.

"İkiyle ikiyi topladı diyebiliriz sanırım," dedi Merrie Seth'e.

"Yavrusunun çalınması, en ağır suç," dedi Seth.

"Ya, ne demezsin, tam bir hırsızlık," dedi Merrie. "Zavallı masum, kabahatsiz Joey, kapı komşusu küçük, entelektüel dinamo tarafından çalındı."

"Eh, ne de olsa kız bir buçuk yaş büyük ondan."

"Takvime bakarsan öyle."

"Ne dersen de," dedi Seth, "ama Patty, Walter'ın annesini sahiden seviyordu. Mutlaka acı çekiyordur."

"Ah, biliyorum, biliyorum. Seth, biliyorum bunu. Ve artık onun için sahiden üzülebilirim."

Berglund'lara Paulsen'lardan daha yakın olan komşular, Miss Bianca'nın Grand Rapids yakınlarındaki küçük bir göl kenarında bulunan küçük evini iki erkek kardeşine değil de sadece Walter'a bıraktığını haber verdiler. Walter ile Patty arasında evin ne yapılacağı konusunda anlaşmazlık çıktığı söyleniyordu, Walter evi satıp parasını kardeşleriyle paylaşmak isterken, Patty annesinin dileğine saygı duyup en hayırlı evlat olduğu için ödüllendirilmeyi kabul etmesi gerektiği konusunda ısrarcıydı. Küçük kardeşi meslek olarak askerliği seçmişti ve Mojave Çölü'ndeki hava kuvvetleri üssünde yaşıyordu; ağabey ise hayatının büyük bir kısmını babalarının kontrolsüzce içme programına göre sürdürmüş, annelerini maddi olarak istismar etmiş ve onunla hiçbir şekilde ilgilenmemişti. Walter ve Patty, çocukları yazları daima bir iki haftalığına Walter'ın annesine götürür, çoğu kez Jessica'nın mahalleden birkaç arkadaşını da konuk ederlerdi; bu arkadaşlar mülkü rustik, ormanımsı ve fazla böcekli değil diye tanımlamışlardı. Belki kendisi de haddinden fazla denecek ölçüde içen Patty'ye –sabahları mavi kâğıda sarılı *New York Times* ile yeşil kâğıda sarılı *Star-Tribune*'u almak için bahçeye çıktığında teninin rengi Chardonnay Splotch şarabının sarısından farksız olurdu– iyilik olsun diye, Walter sonunda evi bir tatil mekânı olarak tutmayı kabul etti ve hazi-

randa okul biter bitmez Jessica Walter'la evde şiir dersi alırken, Patty kendisine çekmeceleri boşaltmada ve evi temizleyip yeniden boyamada yardımcı olması için Joey'yi kuzeye götürdü.

Bazı komşular –ki Paulsen'lar onların arasında değildi– o yaz oğullarını göl kenarındaki eve ziyarete götürdüler. Patty'yi morali yerine gelmiş buldular. Bir baba Seth Paulsen'a gizlice, onu güneşte yanmış ve yalınayak, siyah tek parça mayo ve kemersiz kot pantolonla gözünün önüne getirmesini söyledi; bu Seth'in zevkine pek uygun bir görüntüydü. Herkes açıkça Joey'nin ne kadar misafirperver ve güler yüzlü olduğundan ve Patty'yle ikisinin ne kadar iyi vakit geçiriyormuş gibi göründüklerinden söz etti. Bütün misafirlerle Çağrışımlar adını verdikleri karmaşık bir oyun oynamışlardı. Patty kayınvalidesinin televizyon konsolunun önünde geç saatlere kadar ayakta kalıp, altmışların ve yetmişlerin artık her kanalda rastlanan *sitcom*'larına ilişkin dallı budaklı bilgisiyle Joey'yi eğlendirmişti. Göllerinin yerel haritalarda gösterilmediğini keşfeden Joey (aslında büyücek bir gölcüktü ve kıyısında yalnızca bir başka ev daha vardı) onu "Adsız" diye vaftiz etmişti ve Patty bu adı şefkatle, duygusallıkla telaffuz ediyordu: "Adsız Gölümüz." Seth oraya giden babaların birinden Joey'nin geç saatlere kadar çalıştığını, olukları temizleyip fundaları kestiğini, boyaları kazıdığını duyunca Patty'nin ona hizmetlerinin karşılığında sağlam bir ücret verip vermediğini, bunun da anlaşmanın bir parçası olup olmadığını merak etti. Ama kimse bu konuda kesin bir şey söyleyemiyordu.

Connie'ye gelince, Paulsen'ların Monaghan'ların tarafındaki bir pencereden dışarı bakıp da onu beklerken görmedikleri an yoktu dense yeriydi. Gerçekten de çok sabırlı bir kızdı, kış mevsimindeki bir balığın metabolizmasına sahipti. Akşamları W. A. Frost'ta çalışıp boş tabakları topluyordu ama hafta arası bütün öğleden sonraları girişteki basamaklarda oturuyor, dondurma kamyonları geçer, küçük çocuklar oyun oynarken o bekliyordu; hafta sonları da evin arkasındaki bir katlanır sandalyeye geçip, annesinin yeni erkek arkadaşı Blake'in inşaat sektöründen sendikasız kankalarıyla birlikte giriştiği gürültülü, şiddetli, gelişigüzel ağaç kesiminin sürdüğü inşaata arada bir göz atıyor, ama çoğunlukla sadece bekliyordu.

"Eee Connie, hayatında ilginç gelişmeler var mı?" diye sordu Seth sokaktan geçerken.

"Blake dışında mı?"

"Evet, Blake dışında."

Connie biraz düşündü ve başını iki yana salladı. "Yok," dedi.

"Sıkılmıyor musun?"

"Sayılmaz."

"Sinemaya gidiyor musun? Kitap okuyor musun?"

Connie o sabit, "ortak hiçbir yanımız yok" bakışlarını dikti Seth'e. "*Batman*'e gittim."

"Peki ya Joey? İkiniz hayli yakındınız, bahse girerim özlüyorsundur onu."

"Geri dönecek," dedi kız.

Eski sigara izmariti meselesi çözüme bağlandıktan sonra Seth ve Merrie –seyyar havuzdaki yaz boyu süregiden izmarit çöplerini belki de abarttıklarını, muhtemelen aşırı tepki gösterdiklerini itiraf etmişlerdi– Carol Monaghan'ın, Merrie'nin gittikçe daha fazla ilgilendiği yerel demokratik parti politikaları hakkında zengin bir bilgi kaynağı olabileceğini keşfettiler. Carol kirli çamaşırlar, şaibeli boru hattı fonları, hileli ihaleler, nüfuz edilebilen güvenlik duvarları, ilgi çekici hesaplamalar hakkında sakin sakin tüyler ürpertici hikâyeler anlatır ve Merrie'nin dehşete kapılmasından büyük zevk alırdı. Merrie zamanla Carol'ı, kendisinin savaşmaya niyetlendiği yozlaşmanın kanlı canlı bir timsali olarak bağrına bastı. Carol'ın en harika yanı hiç değişmiyormuş gibi durmasıydı –birbirini izleyen yıllar boyunca perşembe akşamları artık her kimin içinse süslenip püslenir, şehir politikasındaki ataerkil geleneği canlı tutardı.

Ve sonra, bir gün, Carol değişti. Zaten etrafta da değişim rüzgârları esiyordu. Belediye Başkanı Norm Coleman bir cumhuriyetçiye dönüşmüş, eski bir profesyonel pankreasçı da vali konağının yolunu tutmuştu. Carol'ın durumundaki katalizör, yeni erkek arkadaşı, ehliyet bürosunun bankosunda tanıştığı ve uğruna görünümünü aniden değiştirdiği keçisakallı genç kepçe sürücüsü Blake'ti. Karmakarışık saçlar ile "eskort" elbiseleri gitti, onların yerine daracık pantolonlar, basit bir saç kesimi ve daha az makyaj geldi. Daha önce kimsenin görmediği, gerçekten mutlu bir Carol, Blake'in sokağa boydan boya güm güm rock müziği yayan F-250 pikabından kaygısızca atladı ve kapıyı sertçe çarparak kapattı. Kısa süre sonra Blake onun evinde kalmaya

başladı, üzerinde bir Vikings forması, ayaklarında bağcıkları bağlanmamış iş çizmeleri, avucunda sıkı sıkı tuttuğu bir kutu birayla ortalıkla dolaşıp dururdu; çok geçmeden Carol'ın arka bahçesindeki her ağacı elektrikli testereyle kesmeye, kiralık bir kepçeyle taşkınlık yapmaya başlamıştı. Kamyonunun çamurluğunda "BEYAZIM VE OY VERİYORUM" yazıyordu.

Kendileri de o sıralarda uzun bir tadilatı yeni tamamlamış olan Paulsen'ların gürültü ve tozdan şikâyet etmeye pek niyetleri yoktu, Walter ise şikâyet etmeyecek kadar nazik ya da meşguldü; ama Patty Joey'yle kırda geçirdiği uzun aylardan sonra, ağustos sonunda nihayet eve döndüğünde dehşete kapılarak resmen aklını oynattı ve Carol Monaghan'ı karalamak için sokakta fincan gibi gözlerle kapı kapı dolaşmaya başladı. "Pardon ama," dedi, "neler oldu burada? Biri bana neler olduğunu anlatabilir mi? Birisi bana söylemeden ağaçlara savaş mı ilan etti? Bu kamyonlu Paul Bunyan* da kim? Olay nedir? Sahibi bile olmadığın bir evin arka duvarını nasıl yerinden sökersin? Sadece kiracıysan ağaçları yok etmene izin var mı? Yoksa Carol bizim haberimiz olmadan burayı satın mı aldı? Nasıl yapabildi bunu? Kocamı çağırmadan ampul bile değiştirmezdi oysa! 'Seni akşam yemeği saatinde rahatsız ettiğim için özür dilerim Walter ama bu elektrik düğmesini açtığımda hiçbir şey olmuyor. Bir zahmet buraya gelir misin hemen? Ve hazır buradayken tatlım, bana vergi formlarında da yardım eder misin? Yarına hazır olmaları gerek, tırnaklarıma da yeni oje sürdüm.' Bu şahıs nasıl oluyor da ev kredisi alabiliyor? Ödeyecek Victoria's Secret faturaları yok mu? Bir erkek arkadaşı olmasına bile nasıl izin veriliyor? Minneapolis'te şişman bir adam yok muydu? Birileri o şişman adama bir haber uçursa iyi olmaz mı?"

Patty, uğranacak komşular listesinde hayli aşağıda olan Paulsen'ların kapısına varana dek cevap alamadı. Merrie ona Carol Monaghan'ın artık kiracı olmadığını açıkladı. Carol'ın evi, kriz yıllarında toplu konut dairesinin edindiği ve şimdi kelepir fiyatına satışa çıkardığı birkaç yüz evden biriydi.

"Peki, benim bundan nasıl haberim olmaz?" diye sordu Patty.

"Hiç sormadın ki," dedi Merrie. Dayanamayıp şunu da ekledi: "Hiçbir zaman hükümet işleriyle ilgili gibi değildin."

*Amerikan folklorunda popüler olan oduncu bir kahraman. (y.n.)

"Ve ucuza aldı diyorsun."

"Çok ucuza. Doğru kişileri tanımanın faydası oluyor."

"Sen ne düşünüyorsun bu konuda?"

"Bence berbat, hem mali hem de felsefi açıdan," dedi Merrie. "Bu da Jim Schiebel'le çalışmamın nedenlerinden biri."

"Biliyor musun, hep sevdim bu mahalleyi," dedi Patty. "Burada oturmayı hep sevdim, en başta bile. Ve şimdi birden her şey bana öyle kirli ve çirkin görünüyor ki."

"Moralini bozma, biraz aktif ol," dedi Merrie ve ona birkaç broşür verdi.

"Şu anda Walter'ın yerinde olmak istemezdim," diye belirtti Seth Patty gider gitmez.

"Doğrusu bunu duyduğuma sevindim," dedi Merrie.

"Bir tek bana mı öyle geldi, yoksa alttan alta evlilik sorunlarından mı bahsediyordu? Yani, Carol'a vergi formlarında yardımcı olması... Bu konuda bir şey biliyor musun? Bana çok ilginç geldi. Haberim yoktu. Ve şimdi Carol'ın ağaçlarına bakan güzel manzarasını koruyamadı."

"Bütün bunlar öyle Reagan'cı ve regresif ki," dedi Merrie. "Küçük bir baloncuğun içinde yaşayıp kendi küçük dünyasını oluşturabileceğini sandı. Kendi oyuncak evini."

Dokuz ay boyunca her hafta sonu Carol'ın arka bahçesindeki çamur çukurundan yükselen yapı, geniş vinil kaplamalarını delen üç sade penceresiyle kamuya ait dev bir kayıkhaneye benziyordu. Carol ve Blake ondan "büyük oda" diye söz ediyorlardı ki bu o güne kadar Ramsey Tepesi'ne yabancı bir kavramdı. Sigara izmariti hadisesinin ardından Paulsen'lar bahçelerine yüksek bir çit koymuş ve o günden bu yana onları bu görüntüden koruyacak kadar büyümüş olan bir sıra süs çamı dikmişlerdi. Sadece Berglund'ların görüş alanları açıktı ve "hangar" dediği şeyi iyice diline doladığı için çok geçmeden diğer komşular Patty'yle konuşmaktan hiç olmadığı kadar kaçınır olmuşlardı. Sokaktan el sallıyor ve "Merhaba!" diye sesleniyorlardı ama yavaşlayıp da takılmamaya özen gösteriyorlardı. Çalışan anneler arasında, Patty'nin gereğinden fazla boş vakti olduğu konusunda oybirliğine varılmıştı. Eskiden küçük çocuklarla arası çok iyiydi, onlara spor ve ev işleri öğretirdi ama artık sokaktaki çocukların çoğu ergenlik

çağındaydı. Günlerini neyle doldurursa doldursun, kapı komşusu görüş ya da işitme alanında kalıyordu hep. Birkaç saatte bir evinden çıkıyor ve arka bahçesinde bir aşağı bir yukarı yürüyerek, yuvası altüst edilmiş bir hayvan gibi büyük odaya bakıyor, bazen de akşamları büyük odanın geçici kontrplak kapısına vuruyordu.

"Hey Blake, nasıl gidiyor?"

"Gayet iyi."

"Kulağa da öyle geliyor zaten! Hey, biliyor musun, Skilsaw testeresi gecenin sekiz buçuğu için hayli gürültülü. Bugünlük paydos etsen kendini nasıl hissedersin?"

"Açıkçası pek iyi değil."

"Peki ya ben senden durmanı istesem?"

"Bilmiyorum. Beni rahat bıraksan da işimi bitirsem nasıl olur?"

"Doğrusu kendimi epey kötü hissederim çünkü gürültü bizi gerçekten rahatsız ediyor."

"Yani, eh, ne desem? Şansına küs..."

Patty'nin gürültülü, istemsiz, kişnemeyi andıran bir kahkahası vardı. "Ha ha ha! Şansına küs, ha?"

"Evet, bak, gürültü konusunda üzgünüm. Ama Carol siz kendi yerinizi adam ederken de beş yıl boyunca gürültünüzü çektiğini söylüyor."

"Ha ha ha. Onun şikâyet ettiğini hiç hatırlamıyorum."

"Yapmanız gerekeni yapıyordunuz. Şimdi de ben yapmam gerekeni yapıyorum."

"Ama yaptığın şey cidden çirkin. Kusura bakma ama gudubet yani. Sadece... Korkunç ve gudubet. Doğru söylüyorum. Tamamen olgulara dayalı olarak. Aslında mesele bu değil. Mesele Skilsaw."

"Özel mülktesin ve artık gitmen gerekiyor."

"Peki, öyleyse polis çağıracağım demektir."

"Tamam, hiç durma."

Sonra onu sinirden titreyerek sokakta bir aşağı bir yukarı yürürken görürdünüz. Gürültü için defalarca polis çağırdı ve birkaç kez sahiden gelip Blake'le bir çift laf ettiler ama kısa süre sonra Patty'nin aramasından bıktıklarından, bir sonraki şubatta birisi Blake'in F-250'sindeki güzel, yeni kar lastiklerinin hepsini kesene kadar bir daha uğramadılar; Blake ile Carol memurları, telefonla onca şikâyette bu-

lunmuş olan kapı komşularına yönlendirdi. Bu da Patty'nin gene sokakta bir aşağı bir yukarı yürüyüp kapılara vurmasına, yüksek perdeden konuşmasına yol açtı. "Suçlu belli, ha? İki ergen çocuğu olan komşu anne. İflah olmaz suçluyum, öyle mi? Kaçığım ben! Sokaktaki en büyük, en çirkin araca sahip, çamurluğuna beyaz ve ırkçı olmayan neredeyse herkesi gücendirecek çıkartmalar yapıştırmış birinin aracı, ama Tanrım, ne gizemli bir olay, benden başka kim bu aracın lastiklerini kesmeyi isteyebilir?"

Aslında Merrie Paulsen lastikleri kesenin Patty olduğundan emindi.

"Anlamıyorum," dedi Seth. "Yani, acı çektiği belli ama yalancı değildir."

"Doğru ama ben onun düpedüz yapmadım dediğini duymadım. Bir yerlerde iyi bir terapisti olsa bari, diye umut ediyor insan. Doğrusu ihtiyacı var. Hem terapiste hem de tam zamanlı bir işe."

"Benim sorumsa şu: Walter nerede?"

"Walter onun bütün gün evde kalıp deli bir ev kadını olabilmesini sağlayacak maaşı kazanmak için kendini paralıyor. Jessica'ya iyi babalık ediyor, Joey'ye de ihtiyacı olan gerçeklik ilkesini sağlıyor. Yani, bana sorarsan işi başından aşkın."

Walter'ın, Patty'ye olan sevgisinin yanı sıra en çok göze çarpan özelliği kibarlığıydı. Başka herkesi kendinden daha ilginç ve etkileyici buluyormuşçasına iyi bir dinleyiciydi. İnanılmayacak kadar açık tenliydi, zarif bir çenesi vardı, saçları meleklerinki gibi kıvır kıvırdı ve ezelden beri hep aynı yuvarlak tel çerçeveli gözlükleri takmıştı. Meslek hayatına 3M'nin danışmanlık bürosunda avukat olarak başlamış, ama orada yükselemeyince, kibar olmanın bir avantaj olduğu çıkmaz sokağa, sosyal destek ve yardım ofisine gönderilmişti. Barrier Sokağı'nda hep Guthrie'ye ve oda müziği orkestrasına bedava biletler dağıtır, komşulara Garrison Keillor ve Kirby Puckett –hatta bir keresinde Prince– gibi yerel şöhretlerle nasıl karşılaştığını anlatırdı. Son zamanlarda, şaşılacak bir şekilde, 3M'i bütün bütün bırakmış ve *Doğayı Koruma*'da proje geliştirme görevlisi pozisyonuna geçmişti. Paulsen'lar dışında kimse onun böyle büyük bir hoşnutsuzluk yaşadığından kuşkulanmamıştı, ama Walter zaten doğa konusunda da kültür konusunda olduğu kadar

coşkuluydu, hayatındaki dikkat çeken tek değişiklik de hafta sonlarında evde artık çok az bulunmasıydı.

Ondan beklenileceği gibi, Patty'nin Carol Monaghan'la savaşına müdahale etmemesinin bir nedeni de belki evde bulunmayışıydı. Doğrudan sorduğunuzda, cevabı sinirli sinirli kıkırdamak oluyordu. "O konuda tarafsız bir izleyiciyim," diyordu. Ve Joey'nin ikinci sınıfta olduğu bütün bahar ve yaz aylarından Jessica'nın doğuda bir üniversiteye gittiği, Joey'nin de anne baba evinden ayrılarak Carol, Blake ve Connie'nin yanına yerleştiği sonbahara kadar, hep tarafsız bir izleyici olarak kaldı.

Bu hamle, dudak uçuklatan bir isyan hareketi, Patty'nin kalbine sokulan bir hançer, onun Ramsey Tepe'sindeki hayatının sonunun başlangıcıydı. Joey temmuz ile ağustosu Montana'da, Walter'ın *Doğayı Koruma*'ya yüksek meblağlarda bağış yapan tanıdıklarından birinin yayladaki hayvan çiftliğinde çalışarak geçirmiş ve boyuna beş santim eklenmiş bir halde, geniş, erkeksi omuzlarla dönmüştü. Normalde böbürlenmek gibi bir huyu olmayan Walter ağustostaki bir piknikte lütfedip Paulsen'lara, bağışçının arayıp, Joey'nin buzağıları yere yatırma ve koyunları parazitlere karşı ilaçlı suya batırmadaki korkusuzluğu ile yorulmak bilmezliğine nasıl "şaşıp kalmış" olduğunu anlattığını söyledi. Ancak Patty aynı piknikte çoktan etrafına acı dolu, boş gözlerle bakan biri olup çıkmıştı. Haziranda, Joey Montana'ya gitmeden önce, evin bakımında kendisine yardım etsin diye onu tekrar Adsız Göl'e götürmüştü; ikiliyi orada görmüş olan tek komşu, anne ile oğulun bir öğleden sonra, herkesin gözü önünde birbirlerine incitici laflar sıraladıklarını anlatmıştı. Joey, Patty'nin yapmacık tavırlarıyla alay etmiş, sonunda yüzüne karşı ona "salak" demiş, bunun üzerine Patty de "Ha ha ha! Salak ha!" diye bağırmış. "Aman Tanrım, Joey! Olgunluğunla beni hep hayrete düşürüyorsun! Başkalarının önünde annene salak demek! Bu insanı ne kadar etkileyici yapar! Ne de büyük, sert, bağımsız bir erkeksin!"

Yaz sonunda Blake büyük odanın işini hemen hemen bitirmişti ve PlayStation, langırt, soğutuculu bir bira fıçısı, büyük ekran bir televizyon, bir hava hokeyi masası, renkli camlı bir Viking avizesi ve otomatik olarak arkaya yatan koltuklar gibi Blakevari donanımlar yerleştirmekle meşguldü. Patty'nin yemek masasında bu konforlarla il-

gili iğneleyici konuşmalarını, Joey'nin onun aptallık ettiği ve adil davranmadığı yolundaki beyanlarını, Walter'ın öfkeyle Joey'ye Patty'den özür dilemesini söyleyişini hayal etmek komşulara kalmıştı artık ama Joey'nin yan eve sığındığı geceyi hayal etmelerine gerek yoktu; çünkü Carol Monaghan, Berglund'lara karşı onu dinleyecek kadar sadakatsiz olan her komşuya bunu nispet yaparcasına yüksek sesle tasvir etmekten memnuniyet duyuyordu

"Joey öyle sakin, öyle sakindi ki," dedi Carol. "Yemin ederim, inanılmaz ağırbaşlıydı. Connie'yle birlikte onu desteklemeye gittim, hem de herkes bu yeni düzeni tamamen kabul ettiğimi bilsin diye, çünkü Walter'ı tanırsınız, öyle düşüncelidir ki, bana zahmet olur diye kaygılanır. Ve Joey de her zamanki gibi oldukça olgun davrandı. Sadece herkesin birbirini anladığından emin olmak istiyordu, gizli saklı bir şey kalmasın istiyordu. Connie'yle birlikte konuyu benimle konuştuklarını söyledi, ben de Walter'a –çünkü bu konuda endişelendiğini biliyordum–, yemek meselesi sorun değil, dedim. Blake ve ben artık bir aileyiz ve bir kişiyi daha doyurmaktan memnun kalırız, ayrıca Joey de bulaşıkları yıkama, çöpü çıkarma gibi konularda çok düşünceli, zaten çok da tertipli; hem üstelik, dedim Walter'a, o ve Patty Connie'ye karşı çok cömert davranmışlardı, ona her zaman yemek falan vermişlerdi. Bunu belirtmek istiyordum, çünkü henüz hayatımı toparlamamışken gerçekten de bize karşı cömert davranmışlardı ve bunun için onlara her zaman minnet duydum. Joey de öyle olgun ve sakin ki. Patty Connie'yi eve bile almadığından onunla vakit geçirebilmek için başka hiçbir seçeneği olmadığını açıklıyor, ben de bu sırada söze karışıp bu ilişkiyi nasıl tamamen desteklediğimi söylüyorum –tüm gençler bu ikisi kadar sorumluluk sahibi olsa dünya çok daha iyi bir yer olurdu– ve orada burada gizli gizli buluşup başlarını derde sokacaklarına benim çatımın altında olmalarının, güvende ve sorumluluk sahibi olmalarının, nasıl çok daha iyi olacağını söylüyorum. Joey'ye öyle minnettarım ki, evimde her zaman başımın üstünde yeri var. Böyle diyorum onlara. Biliyorum, Patty beni sevmiyor, beni hep hor gördü, Connie'ye tepeden baktı. Bunu biliyorum. Patty'nin neler neler yapabileceğini de az çok biliyorum. Bir tür kriz geçirmesini bekliyordum zaten. İşte, yüzü çarpılıyor, diyor ki, 'Kızını *seviyor* mu sanıyorsun? Ona *âşık* mı sanıyorsun?' Böyle tiz bir sesle. Sanki Joey

gibi birinin Connie'yi sevmesi imkânsızmış gibi; hani ben üniversiteye falan gitmedim ya, büyük bir evim yok, New Yorklu değilim falan ya, onun aksine kelimenin gerçek anlamıyla tam gün, haftada kırk saatlik bir işte çalışıyorum ya. Patty bana karşı öyle saygısız ki inanamazsınız. Ama Walter'la konuşabilirim sanıyordum. Sahiden de çok tatlıdır. Yüzü kıpkırmızı kesiliyor, sanırım iyice mahcup oluyor ve diyor ki, 'Carol, Joey'yle biraz konuşabilmemiz için Connie'yle gitmeniz gerek.' Bana göre hava hoş. Oraya olay çıkartmaya gelmedim, ben sorun yaratan biri değilimdir. Ama Joey hayır diyor. İzin istemediğini, sadece onları ne yapacağı konusunda bilgilendirdiğini, tartışacak bir şey olmadığını söylüyor. Ve işte Walter o zaman kontrolünü kaybediyor. Çıldırıyor. Öyle üzgün ki gözlerinden yaşlar boşanıyor – anlayabiliyorum bunu, çünkü Joey en küçük çocuğu ve Patty'nin Connie'ye, Joey onlarla yaşamaya dayanamaz hale gelecek kadar adaletsizce ve acımasızca davranması Walter'ın kabahati değil. Ama var gücüyle bağırmaya başlıyor, yani, ON ALTI YAŞINDASIN VE LİSEYİ BİTİRENE KADAR HİÇBİR YERE GİTMİYORSUN, falan diyor. Ve Joey sadece gülümsüyor ona, öyle ağırbaşlı ki. Joey, ayrılmasının yasa dışı olmadığını söylüyor, hem zaten yalnızca yandaki eve gidiyor. Tamamen mantıklı. Keşke ben de on altı yaşındayken azıcık böyle akıllı ve serinkanlı olabilseydim. Yani, harika bir çocuk. Walter için biraz üzülüyorum tabii, çünkü Joey'nin üniversite parasını ödemeyeceğini, Joey'nin bir sonraki yaz Montana'ya gidemeyeceğini haykırmaya başlıyor; tek istediği de Joey'nin eve yemeğe gelip kendi yatağında uyuması ve ailenin bir parçası olmasıymış. Joey de, 'Hâlâ ailenin bir parçasıyım,' diyor ki yani, değilim demiyor hiç. Ama Walter mutfakta paldır küldür dolanıyor, birkaç saniyeliğine sahiden Joey'ye vuracak sanıyorum, ama kontrolünü tamamen kaybetmiş, feryat ediyor, ÇIK DIŞARI, ÇIK DIŞARI, BIKTIM ARTIK, ÇIK DIŞARI; sonra da yukarı çıkıyor, Joey'nin yatak odasından sesi geliyor, Joey'nin çekmecelerini açıyor ya da neyse işte ve Patty de üst kata koşuyor; birbirlerine bağırmaya başlıyorlar, Connie'yle ben de Joey'ye sarılıyoruz çünkü ailedeki tek makul kişi o ve ona gerçekten acıyoruz. İşte o anda bize taşınmasının isabetli olacağını kesinlikle anlıyorum. Walter gene paldır küldür aşağı iniyor ve Patty'nin manyak gibi bağırdığını duyuyoruz –iyice kontrolden çıkmış–,Walter da yeniden haykırmaya

başlıyor, ANNENİ NE HALE SOKTUĞUNU GÖRÜYOR MUSUN? diye. Çünkü her şey daima Patty üstüne kurulu, anlıyorsun ya, onun kurban olması gerek. Ve Joey orada öyle durmuş başını iki yana sallıyor, çünkü her şey apaçık ortada. Niye böyle bir yerde yaşamak istesin ki?"

Bazı komşular Patty'nin, oğlunun olağanüstülüğünün meyvelerini toplamasını kuşkusuz memnun oldukları halde Carol'ın Monaghan Barrier Sokağı'nda hiçbir zaman pek sevilmediği de bir gerçekti, Blake ise hiç mi hiç beğenilmezdi, Connie insanlara ürkütücü gelirdi ve kimse de Joey'ye gerçekten güvenmemişti. İsyan haberi yayılınca, Ramsey Tepesi'nin üst sınıfına Walter'a karşı acıma, Patty'nin ruh sağlığına ilişkin endişe ve kendi çocuklarının ne kadar normal olduğu konusunda (anne babalarının eli açıklığını nasıl da mutlulukla kabul ediyorlardı, ev ödevleri ya da üniversite başvuruları için nasıl da masumca yardım talep ediyorlardı, okuldan sonra nerede olduklarını telefonla bildirme hususunda ne kadar yumuşak başlıydılar, küçük günbegün yaralanmalarını nasıl da rahatlıkla ortaya döküveriyorlardı, seks ve esrar ve alkol sorunları nasıl da güven verici bir şekilde tahmin edilebilir cinstendi) büyük bir rahatlama ve şükran hissi hâkim olmuştu. Berglund'ların evinden yayılan sancı *sui generis*'ti.* Walter –Carol'ın "kontrolü kaybetme" gecesi hakkındaki boşboğazlığından haberi olmadığını umut ediyordu insan– çeşitli komşulara Patty'yle anne baba olarak "kovulduklarını" ve bunu üstlerine alınmamak için ellerinden geleni yaptıklarını beceriksizce itiraf etmişti. "Bazen ders çalışmaya geliyor," demişti, "ama şimdilik gecelerini Carol'da geçirmeyi tercih ediyor gibi. Bakalım bu ne kadar sürecek."

"Patty nasıl karşıladı tüm bunları?" diye sordu Seth Paulsen.

"Pek iyi sayılmaz."

"Sizi bu yakınlarda bir akşam yemeğinde ağırlamak isteriz."

"Bu harika olurdu," dedi Walter, "ama sanırım Patty bir süreliğine annemin eski evine gidecek. Orayı onarıp düzenliyor, biliyorsun."

"Onun için endişeleniyorum," dedi Seth kırık bir sesle.

"Ben de biraz endişeliyim. Ama onun daha önce acıya rağmen yoluna devam ettiğini gördüm. Üçüncü sınıftayken dizini parçaladı ve o dizle iki oyun daha sürdürmeye çalıştı."

* (Lat.) Kendilerine özgü. (ç.n.)

"Ama sonra, eee, spor hayatını sona erdiren bir ameliyat olmadı mı?"

"Ben daha çok onun dayanıklılığından bahsetmeye çalışıyordum Seth. Acı çektiği halde oynamasından."

"Anlıyorum."

Walter ve Patty Paulsen'lara yemeğe hiç gitmediler. Patty Barrier Sokağı'nda yoktu, uzun kış ayları ve onları izleyen bahar günleri boyunca Adsız Göl'de saklanıyordu; arabası evin önünde olsa bile –örneğin Noel'de, Jessica'nın üniversiteden döndüğü ve arkadaşlarına göre Joey'yle "esaslı bir kavga" edip, zor bir insan olan ablasının istediği doğru dürüst tatili yaşamasını sağlamak adına bir haftadan uzun bir süre boyunca eski yatak odasında kalmasını sağladığı zaman– Patty, fırında pişirdiği yiyecekler ile sokulganlığının vaktiyle pek hoş karşılanan demirbaşlar olduğu mahalle toplantılarından kaçınıyordu. Bazen, saç modelleri ve Subarus'larının tamponlarına yapıştırılmış yazılara dayanarak eski basketbol takım arkadaşları oldukları varsayılan kırklı yaşlarda kadınlar tarafından ziyaret ediliyordu; ayrıca yeniden içmeye başladığı konuşuluyordu ama bu daha çok tahminden ibaretti, çünkü tüm cana yakınlığına rağmen Ramsey Tepesi'nde hiçbir zaman gerçekten yakın bir arkadaşı olmamıştı.

Yılbaşı arifesinde Joey, Carol ve Blake'in evine dönmüştü. Evin çekiciliğinin büyük kısmının, Connie'yle paylaştıkları yataktan geldiği tahmin ediliyordu. Arkadaşları tarafından mastürbasyona tuhaf ve militan bir şekilde karşı çıkan biri olarak bilinirdi, sözünün edilmesi bile her seferinde lütufkârca gülümsemesine yol açardı; emelinin hayatı boyunca mastürbasyon yapmamak olduğunu söylerdi. Aralarında Paulsen'ların da bulunduğu feraset sahibi komşular, Joey'nin evdeki en akıllı kişi olmaktan da hoşlandığını düşünüyorlardı. Büyük odanın prensi olmuştu, dostu saydıklarına odanın zevklerini sunuyordu (ve bir yetişkin tarafından denetlenmeyen bira fıçısını bütün mahalledeki aile yemeklerinde bir sorun haline getiriyordu). Carol'a karşı tavrı flörtleşmeyi çağrıştıracak kadar yakındı; Blake'i de, onun sevdiği şeylerin hepsini, özellikle de Blake'in elektrikli aletlerini ve direksiyonunda araba kullanmayı öğrendiği kamyonunu severek büyülemişti. Sınıf arkadaşlarının Al Gore ve Senatör Wellstone konusundaki coşkularına, sanki liberalizm suiistimalle aynı düzeyde bir

zaafmış gibi, gülümseyerek yanıt verişindense Blake'in siyasi görüşünün bir kısmına bile kucak açtığı anlaşılıyordu. Ertesi yaz, Montana'ya döneceğine, inşaatta çalıştı.

Ve herkes, adil olsa da olmasa da, kabahatin Walter'da –onun kibarlığında– olduğu duygusuna kapılmıştı. Joey'yi saçından sürüyerek eve götürüp terbiyesini takınmasını sağlayacağına, Patty'nin kafasına bir taşla vurup terbiyesini takınmasını sağlayacağına kısa sürede eyalet bölümünün yöneticisi konumuna geldiği Doğayı Koruma'daki işinin içinde süratle kaybolup evi birbiri ardına her akşam boş bırakmış; çiçek tarhlarını tohuma kaçmış, çalıları budanmamış, camları yıkanmamış halde unutmuş; karların hâlâ ön bahçeye saplanmış duran çarpık GORE LIEBERMAN tabelasını yutmasına izin vermişti. Paulsen'lar bile Berglund'lara duydukları ilgiyi kaybetti, çünkü Merrie şehir meclisine aday olmuştu. Patty bir sonraki yazın tamamını Adsız Göl'de geçirdi ve dönüşünden kısa bir süre sonra –Joey, Ramsey Tepesi'nde kimsenin maddi kaynağını bilmediği bir ayarlamayla Virginia Üniversitesi'ne gittikten bir hafta, büyük ulusal trajediden de iki hafta sonra– Walter'la ömürlerinin tam yarısını harcadıkları Victoria Çağı tarzı evin önüne bir satılık tabelası kondu. Walter zaten sabah akşam Washington'daki yeni işine gidip gelmeye başlamıştı. Ev fiyatları çok geçmeden daha önce misli görülmemiş ölçüde yükselecekti ama yerel piyasa henüz 11 Eylül sonrasının ani düşüşüyle dibe yakındı. Patty evin pek de umduğu gibi olmayan bir fiyata, üç yaşında ikizleri olan, meslek sahibi ciddi bir siyahi çifte satılmasına nezaret etti. Şubatta Berglund'lar sokakta son bir kez kapı kapı dolaşıp kibar bir resmiyetle vedalaştılar, Walter herkesin çocuklarını sordu ve her birine en iyi dileklerini iletti, Patty az konuşsa da tuhaf bir şekilde yeniden genç görünüyordu; mahalle henüz mahalle bile olmadan bebek arabasını sokak aşağı iten o kızı andırıyordu...

"İkisinin halen birlikte olmaları bile," diye fikir beyan etti Seth Paulsen daha sonra Merrie'ye, "tam bir mucize."

Merrie başını hayır anlamında salladı. "Henüz birlikte nasıl yaşayacaklarını çözdüklerini sanmıyorum."

HATALAR İŞLENDİ

Patty Berglund'un Otobiyografisi

Yazan: Patty Berglund

(Terapistinin Önerisiyle Yazıldı)

1. Bölüm: Uyumlu

Eğer Patty ateist olmasaydı, okuldaki spor programları için Tanrı'ya şükrederdi, çünkü hayatını kurtarmışlar ve kendini geliştirmesini sağlamışlardı. Özellikle de North Chappaqua Orta Okulu'ndan Sandra Mosher'a, Horace Greeley Lisesi'nden Elaine Carver ve Jane Nagel'a, Gettysburg Kız Basketbol Kampı'ndan Ernie ve Rose Salvatore ile Minnesota Üniversitesi'nden Irene Treadwell'e minnettardı. Patty disiplin, sabır, odaklanma ve ekip oyununun yanı sıra, hastalık derecesinde rekabet ile düşük bir özgüveni telafi etmeye yardımcı olan sportmenlik ideallerini bu harikulade antrenörler sayesinde öğrenmişti.

Patty Westchester, New York'ta büyümüştü. Dört kardeşin en büyüğüydü ve kardeşleri anne babasının ideal modeline daha uygun çocuklardı. Patty herkesten dikkat çekecek ölçüde "daha büyük"tü, aynı zamanda "daha sıradan" ve ölçülebilir şekilde "daha aptal"dı. Aslında aptal değil, görece aptaldı. Boyu 1.76'ya erişmişti, ki bu erkek kardeşiyle hemen hemen aynı boyda, ötekilerden de santimetrelerce uzun olduğu anlamına geliyordu; bazen keşke biraz daha uzayıp 1.80'i geçseydim, diye düşünürdü, aileye asla uymayacaktı nasılsa. Potayı daha iyi görebilmek, kalabalıkta potanın altında oynayabilmek ve savunmada daha rahatlıkla dönebilmek rekabet huyunu biraz törpüleyip üniversite sonrasında daha mutlu bir hayata sahip olmasını sağlayabilirdi belki; herhalde olmazdı bu, ama yine de ilginç bir fikirdi. Üniversite düzeyinde oynamaya başladığında sahadaki kısa oyunculardan biri oluvermişti; bu da komik bir şekilde ona ailedeki konumunu hatırlatarak adrenalini zirvede tutmasına yardımcı olurdu.

Patty'nin, annesi onu izlerken bir takım sporunda yer almaya ilişkin ilk anısı, aynı zamanda son anısıdır. İki kız kardeşinin üstün yeteneklilere özel sanat kampına katıldıkları kampuste, Patty sıradan kişilerin spor kampına gidiyordu ve bir gün annesi ile kız kardeşleri bir softbol oyununun son vuruşları sırasında arz-ı endam ettiler. Patty, daha yeteneksiz kızlar iç sahada hatalar yaparken sol sahada durduğu için hüsrana uğramıştı, birinin derin uçan bir top atmasını bekledi. Gittikçe iç sahaya doğru süzülmeye başladı işte oyun da böyle sona erdi. Koşucular birinci ve ikinci kalede. Vurucu, sıçrayan bir topu koordinasyonunu fena halde yitirmiş olan, ikinci ile üçüncü kale arasındaki savunma oyuncusuna doğru vurdu; Patty de topa kendisi vurarak lider koşucuya dokunabilmek, sonra da, herhalde hatalı bir top atışı yüzünden ilk kaleye geçmiş tatlı bir kız olan diğer koşucuyu kovalamaya başlamak için onun önünde koşuyordu. Patty dosdoğru üstüne koşunca kız kale yolunu bırakıp çığlık çığlığa sahanın dışına koştu, ama Patty onu kovalamayı sürdürdü ve kız devrilerek, besbelli bir eldivenle kendisine hafifçe dokunulmasının korkunç acısıyla haykırdı.

Patty bunun en sportmen davranışı sayılmayacağının farkındaydı. Ailesi izlediği için ona bir haller olmuştu. Dönüş yolunda arabada annesi, her zamankinden daha da titrek bir sesle acaba bu denli... *Saldırgan* olmak zorunda mıydı, diye sordu. Bu kadar, şey, *saldırgan* olması şart mıydı? Topu takım arkadaşlarıyla paylaşsa zarar mı görürdü? Patty, sol alanda ona HİÇ top gelmediği cevabını verdi. Ve annesi dedi ki: "Senin spor yapmanda bir zarar görmüyorum, ama ancak sana işbirliği ve takım ruhunu öğrettiği takdirde." Ve Patty de, "Öyleyse beni tek iyi oyuncu olmayacağım GERÇEK bir kampa gönder!" dedi. "Topu tutamayan insanlarla işbirliği yapamam!" Ve annesi dedi ki: "Bunca saldırganlık ve rekabeti teşvik etmenin iyi bir fikir olduğundan emin değilim. Sanırım ben sporsever biri değilim, bir insanı sırf yenmiş olmak için yenmenin neden eğlenceli olduğunu anlayamıyorum. Hep birlikte bir şeyler inşa etmek için elbirliğiyle çalışmak çok daha eğlenceli olmaz mıydı?"

Patty'nin annesi profesyonel bir demokrattı. Şimdi, bunların yazıldığı sırada bile eyalet meclisinin bir üyesidir; kamusal alanlar, yoksul çocuklar ve sanata aktif bir şekilde destek olmasıyla bilinen muhterem

Joyce Emerson. Joyce için cennet, yoksul çocukların gidip devletin parasıyla sanat yapabilecekleri kamusal bir alandır. Joyce, 1934'te Brooklyn'de Joyce Markowitz olarak doğmuştu ama belli ki bilincinin ilk şafağının sökmesiyle birlikte Yahudi olmaktan hoşlanmamıştı. (Otobiyografi yazarı, Joyce'un sesinin hep titremesinin nedenlerinden biri de acaba ömür boyu Brooklynli biri gibi konuşmamak için harcadığı çaba mıdır, diye merak ediyor.) Joyce, Maine ormanlarında sosyal bilimler okumak için burs kazandı ve Manhattan'ın Yukarı Doğu Yakası'ndaki Üniteryen Evrenselci Bütün Ruhlar Kilisesi'nde evlendiği kişiyle, Patty'nin hiç mi hiç Yahudi olmayan babasıyla orada tanıştı. Otobiyografi yazarının kanısına göre Joyce ilk çocuğunu doğurduğunda henüz duygusal açıdan anne olmaya hazır değildi, ancak otobiyografi yazarının kendisi de bu konuda taş atmasa belki daha isabetli olur. Jack Kennedy'nin 1960'taki Demokrat Parti adaylığı, Joyce için, bebeklerle doldurmadan duramadığı anlaşılan evinden kaçmak için soylu ve heyecan verici bir mazeret oldu. Sonra insan hakları geldi, sonra da Vietnam ve Bobby Kennedy – dört küçük çocuk ile bodrum katta kalan bir Barbadoslu dadıya yetecek kadar büyük olmayan evin dışında kalmak için başka iyi sebepler. Joyce, müteveffa Bobby'nin hatırasına bağlı bir delege olarak ilk ulusal kongresine 1968'de gitti. Partinin ilçe hazinedarı, daha sonra da başkanı olarak görev yaptı ve 1972 ile 1980'de Teddy adına seçim organizasyonlarını üstlendi. Her yaz, gönüllü sürüleri gün boyunca kampanya malzemesi kutuları taşıyarak evin açık kanatlarından paldır küldür girer çıkarlardı. Patty, kimse onun farkına varmadan ya da ona aldırmadan altı saat boyunca dripling ve turnike çalışabilirdi.

Patty'nin babası, Ray Emerson, bir avukat ve repertuvarında osuruk esprileri ile çocuklarının öğretmenleri, komşular ve dostlarının haince parodileri bulunan amatör bir mizahçıydı. Duyamayacağı kadar uzaklaştığı anda Barbadoslu Eulalie'nin, "Birak uynamayı, birak uynamayı," vs. diye gittikçe yükselen bir sesle taklidini yaparak Patty'ye işkence etmekten özellikle hoşlanırdı; Patty utancından yemek masasından kaçtığında da kardeşleri heyecanla çığlıklar atardı. Patty'nin antrenörü ve akıl hocası Sandy Mosher'la alay etmek de bitmez tükenmez bir eğlence kaynağıydı; ona "Saaaandra" demeyi severdi. Patty'ye son zamanlarda Saaaandra'yı beyefendiler hiç ziyaret

etmiş miydi, diye sorup dururdu; hi hi, hi hi, belki de *hanımefendi* ziyaretçileri olmuştu? Kardeşleri koro halinde bağırırdı: Saaaandra, Saaaandra! Patty'ye işkence etmenin diğer komik yöntemlerinden biri ailenin köpeği Elmo'yu saklayıp, sanki Patty geç saate kadar basketbol antrenmanındayken Elmo'ya ötenazi uygulanmış numarası yapmaktı. Ya da Patty'ye yıllar önce yaptığı birtakım bilgi yanlışları yüzünden takılmak – mesela ona *Avusturya*'daki kanguruların nasıl olduğunu, meşhur çağdaş yazar Louisa May Alcott'un son romanını okuyup okumadığını ve mantarları hâlâ hayvanlar âleminin bir parçası sanıp sanmadığını sormak. "Geçen gün Patty'nin mantarlarından birinin bir kamyonu kovaladığını gördüm," derdi babası. "Bakın, bana bakın, işte Patty'nin mantarı kamyonu böyle kovalıyor."

Babası çoğu gece yemekten sonra tekrar evden çıkar ve mahkemede cüzi bir paraya ya da bedavaya savunduğu yoksul insanlarla buluşurdu. White Plains'te, mahkemenin karşısında bir bürosu vardı. Bedava müşterilerinin arasında da Puerto Rikolular, Haitililer, travestiler ve zihinsel ya da fiziksel engelliler bulunurdu. Bazılarının başı öylesine beladaydı ki arkalarından bile alay etmezdi. Ancak dertlerini mümkün olduğunca eğlenceli bulurdu. Onuncu sınıftayken bir okul projesi için Patty babasının iki duruşmasına katılmıştı. Bir tanesi, Puerto Riko Günü'nde zil zurna sarhoş olduktan sonra bıçakla deşmek için kardeşini aramaya çıkan, ama onu bulamayınca yerine bardaki bir yabancıyı kesen Yonkerslı işsiz bir adama karşı açılan davaydı. Sadece babası değil, yargıç, hatta savcı da sanığın bahtsızlığı ve aptallığıyla alay eder gibi görünüyordu. Birbirlerine boyuna işaretler yapıyor, neredeyse göz kırpıyorlardı. Sanki sefalet, sakatlık ve hapse mahkûmiyet yalnızca, aksi takdirde can sıkıcı olacak günleri canlandırmak için hazırlanmış bir alt sınıf performansıymış gibi.

Patty eve giderken trende babasına kimden yana olduğunu sordu.

"Hah, iyi soru," diye cevap verdi babası. "Şunu anlamalısın ki, müşterim bir yalancı. Kurban bir yalancı. Bar sahibi de yalancı. Hepsi yalancı. Müşterimin elbette güçlü bir savunmaya hakkı var. Ama adalete hizmet etmeye de çalışmalısın. Bazen savcının kurban ya da benim sanık için çalıştığım kadar, savcı, yargıç ve ben birlikte çalışırız. Yargılama sistemimizin nasıl düşmanlık üzerine kurulu olduğunu biliyor musun?"

"Evet."

"Eh işte. Bazen savcı, yargıç ve benim için düşman aynı kişi olabiliyor. Olguları açıklığa kavuşturup planın suya düşmesinden kaçınmaya çalışıyoruz. Ama şey... Bunu kompozisyonunda yazma."

"Olguları açıklığa kavuşturmak büyük jüri ile jürinin görevi sanıyordum."

"Doğru. Bunu yaz gazetene. Akranlarından oluşan bir jüri tarafından yargılanmak. Bu önemli."

"Ama müşterilerinin çoğu masum, değil mi?"

"Hiçbirisi, birilerinin onlara vermeye çalıştığı kadar kötü bir cezayı hak etmiyor."

"Ama çoğu tamamen masum, değil mi? Annem, dil sorunlarından kendilerini ifade edemediklerini ya da polislerin kimi tutukladıklarına dikkat etmediğini söylüyor ve onlara karşı bir önyargı olduğunu, bir de hayatta fazla fırsatları olmadığını."

"Bunların hepsi doğru, Patty'cik. Gene de, şey... Annen bazen biraz saf olabiliyor."

Patty, hedefinde annesi olunca babasının alaylarına pek aldırmıyordu.

"Yani, gördün bu insanları," dedi babası. "Hey Tanrım. El ron me puso loco.*"

Çok zengin olmaları Ray'in ailesine ilişkin önemli bir noktaydı. Annesiyle babası New Jersey'nin kuzeybatısındaki tepelerde bulunan, atalarından kalma, Frank Lloyd Wright tarafından tasarlandığı söylenen, ünlü Fransız empresyonistlerinin küçük eserlerinin asılı olduğu güzel, taştan, modern ve büyük bir evde yaşıyorlardı. Her yaz, bütün Emerson klanı tatil piknikleri için arazideki gölde toplanırdı ki Patty bu pikniklerden keyif almayı bir türlü öğrenememişti. Büyükbabası August, en büyük torununu belinden yakalayarak kucağına oturtmayı seven ve bundan Tanrı bilir ne tür bir heyecan duyan biriydi; Patty'nin özeline saygı göstermediği kesin. Ayrıca yedinci sınıftan itibaren, Ray, ortaklarından biri ve karısıyla büyükbabanın toprak kortunda çiftler halinde tenis oynamak zorunda kalmıştı; vücudunu ortaya çıkaran tenis kıyafetleri içinde ortağın bakışlarına maruz kal-

* (İsp.) "Rom beni delirtti." (y.n.)

maktan mahcup olur, adamın gözleriyle kendisini mıncıklaması aklını karıştırırdı.

Ray'in kendisi gibi, Patty'nin büyükbabası da kamusal alanda hayır çalışmaları yaparak özel hayatında eksantrik olma hakkı satın almıştı; üç farklı savaşın vicdani retçileri ve asker kaçaklarını savunarak isim yapmıştı. Boş vaktinde –ki çok fazla boş vakti vardı– mülkünde üzüm yetiştirir ve onları müştemilatlardan birinde mayalandırırdı. "Şaraphane"sine Geyik Budu denirdi, bu aile içinde bir espriye dönüşmüştü. Pikniklerde August, ayağında parmak arası terlikler ve üstünde sarkmış bir mayoyla, kabaca etiketlenmiş şişelerden birine yapışmış bir halde yalpalayarak ortalarda dolaşır, misafirlerin gizlice çimenlere ya da çalılıklara boşalttığı kadehleri yeniden doldururdu. "Ne düşünüyorsun?" derdi. "Şarap güzel mi? Hoşuna gitti mi?" Hobi meraklısı hevesli bir oğlan çocuğunu, biraz da her kurbanı eşit derecede cezalandırmaya niyetli bir işkenceciyi andırıyordu. August, Avrupa adetlerini örnek göstererek çocuklara da şarap vermek isterdi ve genç annelerin mısır koçanlarını soymakla ya da salata süslemek için birbirleriyle yarışmakla meşgul oldukları sırada Geyik Budu Rezervi'ni sulandırıp üç yaşındaki çocuklara bile zorla içirir, gerekirse nazikçe çenelerini tutup karışımı ağızlarına döküp yuttuklarına emin olurdu. "Bu ne, biliyor musun?" derdi. "Şarap." Çocuklardan biri garip hareketler yapmaya başlarsa da, "Bu duyguya, sarhoş olmak denir," derdi. "Çok içtin. Sarhoşsun." Hem de dostane davrandığı için samimiyetinden hiçbir şey yitirmeyen bir iğreruneyle. Daima çocukların en büyüğü olan Patty, bu sahneleri sessiz bir dehşetle izler ve yaygara koparmayı küçük kardeşlerinden ya da kuzenlerinden birine bırakırdı: "Büyükbaba küçük çocukları sarhoş ediyor!" Anneler August'u azarlayıp çocuklarını uzaklaştırmak için gelirken ve babalar August'un dişi geyik kalçalarına ilişkin saplantısı konusunda kıs kıs gülerken Patty göle girer, en ılık sığlıklarda yüzerken bırakırdı su kulaklarını ailesine kapatsın.

Çünkü mesele şuydu: Her piknikte, arka tarafta, taş evin mutfağında, August'un birkaç katlı şarap mahzeninden çıkmış bir iki şişe yıllanmış enfes Bordeaux bulunurdu. Bu şarap Patty'nin babasının ısrarıyla, bilinmeyen bir derecede dil dökme ve yalvarıp yakarmalar sonucu çıkartılırdı; erkek kardeşleri ile davet etmiş olduğu herhangi

bir erkek arkadaşa piknikten kaçarak onu izlemeleri için başını hafifçe eğerek işaret eden de daima Ray olurdu. Erkekler birkaç dakika sonra, ağzına kadar muazzam kırmızı şarapla doldurulmuş büyük balon kadehlerle çıkagelirlerdi, Ray bir de bütün eşlere ve diğer makbul olmayan misafirlere bölüştürülmek üzere içinde belki iki üç santim şarap kalmış bir Fransız şişesi taşıyor olurdu. Ne kadar dil dökerlerse döksünler, August'u mahzeninden bir şişe daha getirmeye ikna edemezlerdi; onun yerine biraz daha Geyik Budu Rezervi ikram ederdi.

Ve her yıl Noel'de de aynı şey yaşanırdı: Büyükanneyle büyükbaba son model Mercedes'leriyle (August her iki yılda bir eski modeli yenisiyle değiştirirdi) New Jersey'den kalkar, Ray ve Joyce'un tıklım tıklım dolu çiftlik evine, Joyce'un öncesinde kesinlikle gelmemelerini rica ettiği saatten bir saat önce gelip onur kırıcı hediyeler dağıtırlardı. Joyce'a bir yıl gerçekten unutulmaz bir hediye vermişlerdi: Kullanılmış oldukları her hallerinden belli iki bulaşık bezi. Ray çoğunlukla Barnes&Noble kitapçısının indirim masasında duran o prestij sanat kitaplarını alırdı hediye olarak, bazen de 3,99 dolarlık etiket hâlâ üstünde olurdu. Çocukların payına, Asya malı plastik süprüntüler düşerdi: çalışmayan minik seyahat çalar saatleri, bir New Jersey sigorta acentesinin adıyla damgalanmış bozuk para çantaları, korkutucu derecede kaba Çin işi parmak kuklaları, çeşit çeşit kokteyl çubukları. Bu sırada August'un eski üniversitesinde, yaptığı bağışla onun adına bir kütüphane inşa ediliyordu. Patty'nin kardeşleri büyükbabalarının cimriliğine fena halde kızdıkları ve anne babalarından Noel ganimetleri namına haddini fena halde aşan taleplerde bulundukları için – Joyce her Noel arifesinde onların sonu gelmez ve son derecede ayrıntılı Noel listelerinden seçilmiş hediyeleri paketlemek için gece saat üçe kadar ayakta kalırdı– Patty tüm bunlara sırtını dönmüş ve spor dışında hiçbir şeye aldırmamaya karar vermişti.

Büyükbabası bir vakitler gerçek bir sporcuymuş, üniversitede koşu yıldızı ve Amerikan futbolu *tight end*'i*, ki Patty'nin boyu ve refleksleri de buradan geliyordu herhalde. Ray de futbol oynamıştı ama Maine'de, sahaya çıkmakta bile zorlanan bir takımda. Asıl oyunu, Patty'nin iyi oynamasına rağmen nefret ettiği tek spor olan tenisti. Patty, Björn Borg'un gizliden gizliye zayıf biri olduğuna inanırdı. Bir-

* Bir hücum pozisyonu. (y.n.)

kaç istisna dışında (örneğin Joe Namath) onu etkileyen bir erkek sporcu yoktu. Patty'nin özelliği, tamamen hayalperest tercihler olarak görülecek kadar ulaşılması zor yakışıklı ve popüler oğlanlara gönül vermesiydi. Ancak, çok uyumlu biri olduğu için, ona teklifte bulunanların hepsiyle çıkardı. Utangaç ya da popüler olmayan oğlanların zor bir yaşamları olduğu kanaatindeydi ve onlara acıyarak mümkün olduğunca destek olmaya çalışırdı. Ne hikmetse çoğu da güreşçiydi. Onun tecrübesine göre güreşçiler az konuşurlardı, cesur, anti sosyal, çatık kaşlı, kibardılar ve sporcu kızlardan korkmazlardı. İçlerinden biri, arkadaşlarıyla ortaokulda ona Dişi Maymun dediklerini itiraf etmişti.

Sekse gelince, Patty'nin bu konudaki ilk tecrübesi, on yedi yaşındayken bir partide, Ethan Post adlı yatılı son sınıf öğrencisi tarafından uğradığı tecavüzdü. Ethan golf dışında sporla ilgilenmezdi ama Patty'den on beş santim uzun ve yirmi kilo daha ağırdı ve ne yazık ki kadınlarının kas gücünün erkeklerinkiyle mukayese edilince ne kadar zayıf olduğunu kanıtlıyordu. Patty'ye yaptıkları, kıza "tecavüzümsü" gibi gelmedi. Nitekim karşı koymaya başlayınca var gücüyle mücadele etmişti ama pek başarılı olamamış ve sadece kısa bir süre direnebilmişti, çünkü ilk sarhoşluklarından birini yaşıyordu. Kendini öyle harika bir şekilde özgür hissediyordu ki! Büyük ihtimalle, Kim McClusky'lerin muazzam yüzme havuzunda, güzel, ılık bir mayıs akşamı Patty, Ethan Post'un gözüne çarpmıştı. Sarhoş olmadığı zaman bile fazlasıyla uyumluydu zaten. Havuzda uyumluluktan başı dönmüş olmalıydı. Her yönüyle ele alınca, kabahati kendisinde bulması için çok neden vardı. Aşk fikirleri, *Gilligan's Island** gibiydi: "olabildiğince ilkel". Pamuk Prenses ile Nancy Drew arasında bir yerde kalıyorlardı. Ethan'ın da, o sıralarda Patty'yi inkâr edilmez bir biçimde cezbeden mağrur bir görünümü vardı. Kapağında yelkenliler olan bir genç kız romanındaki esas oğlanı andırıyordu. Patty'ye tecavüz ettikten sonra "bunu" istediğinden daha sert yaptığını ve bu konuda üzgün olduğunu söyledi.

Patty, ancak ertesi sabah erken saatlerde, *piña colada*'ların etkisi geçtikten sonra, ortanca kız kardeşleri istediği kadar "yaratıcı" olmak

* Gilligan'ın Adası. 1960'ların, ıssız bir adaya düşen yedi kişinin kurtulma çabalarını anlatan komedi dizisi. (y.n.)

için kendi odasına sahip olabilsin diye ailenin uyumlusu olarak küçük kız kardeşiyle paylaştığı odada uyanınca, ancak o zaman içerledi. Ethan'ın onu önce tecavüz edip sonra da öylece evine bırakabileceği bir hiç saymasına içerlemişti. Ama o bir hiç değildi. Başka şeylerin yanı sıra, Horace Greeley Lisesi'nde üçüncü sınıf öğrencisi olarak tek sezonda gelmiş geçmiş en çok asist yapan kişiydi. Ertesi yıl yeniden kıracağı bir rekor! *Brooklyn ile Bronx'u da içeren* bir eyaletin ilk eyalet takımındaydı. Ve doğru dürüst tanımadığı golfçü bir oğlan ona tecavüz edilebileceğini düşünmüştü.

Küçük kız kardeşini uyandırmaktan kaçınarak gidip duşta ağladı. Kendini hayatta hiçbir zaman o anda olduğu kadar kötü hissetmemişti. Bugün bile, dünyanın dört köşesinde zulüm altındaki insanları, adaletsizliğe kurban gidenleri ve neler hissediyor olabileceklerini düşününce, aklı geriye, o saate gidiyor. Daha önce hiç aklına gelmemiş olan şeyleri, örneğin en büyük kızın bir odayı paylaşmak zorunda kalma adaletsizliğini, tabandan tavana eski kampanya takım taklavatıyla dolu olduğu için Eulalie'nin bodrumdaki eski odasının ona verilmeyişini ve ortanca kızının tiyatro performanslarından fevkalade büyülenen annesinin Patty'nin oyunlarının hiçbirini izlemeyişini fark ediyordu şimdi. Öylesine içerlemişti ki, neredeyse biriyle konuşmak isteyecekti. Ama antrenörüne ya da takım arkadaşlarına içtiğini itiraf etmekten korkuyordu.

Hikâyeyi gizli tutmak yolundaki onca çabasına rağmen meselenin ortaya çıkışı, antrenör Nagel'ın bir şeylerin ters gittiğinden şüphelenip ertesi günkü maçın ardından giyinme odasında onu gizlice gözetlemesiyle oldu. Patty'yi odasına götürüp vücudundaki bereler ve asık suratıyla ilgili sorguya çekti. Patty anında ağlayıp her şeyi itiraf ederek kendini küçük düşürdü. Antrenör onu hastaneye götürüp polise haber vermeyi önerince de şok geçirdi. Patty az önce saharun dörtte üçünü geçerek iki atış yapmış, birkaç tane de etkileyici savunması olmuştu. Belli ki büyük bir zarar görmemişti. Üstelik annesiyle babası, Ethan'ın anne babasıyla siyasi çalışmalardan arkadaştılar, ki bu pek teşvik edici bir durum değildi. Antrenman kurallarını çiğnediği için kendini küçük düşürerek dilediği özürler, antrenörün acıma ve hoşgörü duygularıyla bir araya gelince işin hallolacağını düşündü. Ah, oysa çok yanılıyordu.

Antrenör Patty'nin evini aradı ve her zamanki gibi soluk soluğa kalmış, bir toplantıya koşan ve ne konuşacak vakti ne de konuşacak vakti olmadığını kabul edecek manevi donanımı olan annesine ulaştı. Jimnastik bölümünün bej telefonuna şu unutulmaz kelimeleri telaffuz etti: "Kızınız az önce bana, dün gece Ethan Post adında bir oğlanın kendisine tecavüz ettiğini söyledi." Antrenör bir dakika kadar telefonun öbür ucundan gelen sesi dinledi ve "Hayır, bana şimdi söyledi..." dedi. "Evet... Dün gece... Evet, yanımda." Ve telefonu Patty'ye uzattı.

"Patty?" dedi annesi. "Sen... İyi misin?"

"İyiyim."

"Bayan Nagel dün gece bir olay oldu diyor ama?"

"Olay tecavüze uğramam."

"Aman Tanrım, aman Tanrım, aman Tanrım! Dün gece mi?"

"Evet."

"Bu sabah evdeydim. Niye bir şey söylemedin?"

"Bilmiyorum."

"Niye, niye, niye? Niye bana bir şey söylemedin?"

"Belki de o anda o kadar önemli görünmemiştir."

"Ama sonra Bayan Nagel'a söyledin."

"Hayır," dedi Patty. "Sadece o senden daha iyi bir gözlemci."

"Bu sabah seni doğru dürüst göremedim bile."

"Seni suçlamıyorum. Sadece söylüyorum."

"Ve sence şey olmuş olabilirsin... Şey olmuş olabilir..."

"Tecavüze uğradım."

"Buna inanamıyorum," dedi annesi. "Gelip seni alacağım."

"Antrenör Nagel hastaneye gitmemi istiyor."

"İyi değil misin?"

"Dedim ya. İyiyim."

"Öyleyse olduğun yerde kal, ben gelene kadar ikiniz de hiçbir şey yapmayın."

Patty telefonu kapattı ve antrenöre annesinin geleceğini söyledi.

"O oğlanı uzun mu uzun bir süreliğine hapse atacağız," dedi antrenör.

"Ah, hayır hayır hayır hayır hayır," dedi Patty. "Hayır, atmayacağız."

"Patty."

"Böyle bir şey olmayacak işte."

"Sen istersen olur."

"Yok, aslında olmaz. Post'lar anne ve babamla arkadaş."

"Dinle beni," dedi antrenör. "Bunun konuyla hiç ilgisi yok. Anlıyor musun?"

Patty, antrenörün bu konuda yanıldığından oldukça emindi. Dr. Post bir kardiyologdu, karısı da çok zengin bir ailenin kızıydı. Teddy Kennedy, Ed Muskie ve Walter Mondale gibi kişilerin paraları bittiğinde ziyaret ettikleri bir evdi onlarınki. Yıllar boyunca Patty annesiyle babasının Post'ların "arka bahçesi" hakkında pek çok şey anlattığını duymuştu. Anlaşıldığı kadarıyla bu "arka bahçe" Central Park kadar büyük ve ondan daha da hoştu. Patty'nin bütün notları pekiyi olan, sınıf atlayan ve sanatla ilgilenen kız kardeşlerinden birinin Post'ların başına dert açabilmesi muhtemeldi, ama hantal, ortalama bir öğrenci olan ailenin sporcusunun Post'ların zırhına zarar vereceğini hayal etmek bile gülünçtü.

"Bir daha asla içmeyeceğim," dedi, "bu da sorunu halledecek."

"Belki senin için," dedi antrenör, "ama başkaları için değil. Kollarına bak. Ne yaptığına bak. Sen onu durdurmazsan, bunu başka birine de yapacak."

"Sadece berelerle tırmıklar, o kadar."

Antrenör bu noktada takım arkadaşlarının çıkarlarını korumak hakkında motive edici bir konuşma yaptı ki, "takım arkadaşları" bu durumda, Ethan'ın karşısına çıkabilecek bütün genç kadınlar anlamına geliyordu. Sonuçta, Patty'nin takım adına sert bir faule göğüs gererek şikâyette bulunması ve antrenörün, Ethan'ın öğrencisi olduğu New Hampshire hazırlık okuluna, oradan atılsın ve kendisine diploma verilmesin diye durumu bildirmesine izin vermesi bekleniyordu; Patty bunu yapmazsa takımını yüzüstü bırakmış sayılacaktı.

Patty yeniden ağlamaya başladı, bir takımı yüzüstü bırakmaktansa ölürdü daha iyi. Kışın başlarında gripken, kenar çizgide bayılıp düşene ve koluna serum takılana kadar basket maçının neredeyse yarısında oynamıştı.

Mesele şu ki, önceki gece takımıyla birlikte değildi. Partiye çim hokeyinden arkadaşı Amanda'yla gitmişti ve Amanda'nın, Patty'yi McClusky'lerde koca kovalar halinde bulunacağı vaat edilen *piña colada*'ları içmeye ikna etmeden rahat etmeyeceği belliydi. *El ron me puso*

loca. McClusky'lerinin yüzme havuzundaki kızların başka hiçbiri sporcu değildi. Hani Patty neredeyse oraya gitmekle takımına ihanet etmiş gibiydi. Ve şimdi de bunun için cezalandırılmıştı. Ethan hoppa kızlardan birine tecavüz etmemiş, Patty'ye tecavüz etmişti, çünkü Patty oraya ait değildi, içmesini bile bilmiyordu.

Antrenöre bu konuyu düşüneceğine söz verdi.

Annesini spor salonunda görmek Patty'de şok etkisi yarattı; belli ki annesi de kendini orada bulunca şok olmuştu. Her günkü topuklu ayakkabılarını giymişti; çıplak madeni donanımlara, mantar yuvası olan döşemeye ve filelerdeki tıkış tıkış toplara tereddüt içinde göz atarken, ürkütücü ormana düşmüş Goldilocks'a benziyordu. Patty onun yanına gitti ve kendini kucaklamasına izin verdi. Annesi ondan çok daha minyon olduğu için, kendini Joyce'un kaldırıp hareket ettirmeye çalıştığı bir duvar saatine benzetti. Kendini geri çekerek, gerekli görüşme yapılabilsin diye Joyce'u antrenörün cam duvarlı küçük ofisine götürdü.

"Merhaba, ben Jane Nagel," dedi antrenör.

"Evet, biz... Tanışmıştık," dedi Joyce.

"Ah, haklısınız, bir kere karşılaşmıştık," dedi antrenör.

Çarpıcı konuşma tarzına ek olarak, Joyce'un etkili, dik bir duruşu ve özel, genel, hemen hemen her duruma uygun bir maske misali hoş bir tebessümü vardı. Kızdığı zaman bile sesini hiç yükseltmediği için (öfkelenince sesi daha da fazla titrer ve kulağa yapmacık gelirdi), hoş tebessümü dayanılmaz anlaşmazlık anlarında bile yüzüne oturtulabilirdi.

"Hayır, bir kereden fazlaydı," dedi şimdi de. "Birkaç kere."

"Sahi mi?"

"Eminim."

"Sanmıyorum," dedi antrenör.

Patty, "Ben dışarıdayım," diyerek kapıyı arkasından kapadı.

Annesiyle antrenörün görüşmesi uzun sürmedi. Joyce az sonra topuklarını tıkırdatarak çıktı ve "Gidelim," dedi.

Kapının önünde duran antrenör, Patty'ye anlamlı bir bakış attı. Bu bakış, *takım çalışması hakkında ne dediğimi unutma,* diyordu.

Joyce'un arabası otoparkın ziyaretçilere ayrılan dörtte birlik bölümünde geriye kalan son arabaydı. Anahtarı kontağa taktı ama çevirmedi. Patty şimdi ne olacağını sordu.

"Baban bürosunda," dedi Joyce. "Dosdoğru oraya gidiyoruz."

Ama anahtarı çevirmedi.

"Üzgünüm," dedi Patty.

"Anlamadığım şu ki," diye patladı annesi, "senin gibi mükemmel bir basketçi... Yani Ethan... Ya da her kimdiyse, nasıl..."

"Ethan. Ethan'dı."

"Birisi... Ya da Ethan, nasıl..." dedi. "Hayli kesin şekilde Ethan'dı diyorsun? Peki nasıl –Ethan'sa eğer– o nasıl olur da..." Annesi ağzını parmaklarıyla örttü. "Ah, keşke başka biri olsaydı, kim olursa olsun. Dr. ve Bayan Post öyle iyi dostlar ki – pek çok iyi şeyin iyi dostları. Ethan'ı doğru dürüst tanımam ama..."

"Ben hemen hemen hiç tanımıyorum!"

"Öyleyse bu nasıl oldu!"

"Eve gidelim olsun bitsin, hadi."

"Hayır. Bana söylemek zorundasın. Ben senin annenim."

Ağzından çıkanı kulağı duyunca Joyce mahcup olmuş göründü. Patty'ye annesi olduğunu hatırlatmasının ne kadar tuhaf olduğunu anlamıştı sanki. Kendi payına Patty de bu şüphesinin nihayet ortaya atılmasından memnundu. Eğer Joyce annesiyse, nasıl olmuştu da Patty'nin, Horace Greeley'nin kızlar turnuvası rekorunu otuz iki sayıyla kırdığı eyalet turnuvasının ilk maçına gelmemişti? Başka herkesin annesi her nasılsa vakit bulup maçı izlemeyi başarmıştı.

Patty bileklerini gösterdi.

"Olan bu," dedi. "Yani, olanların bir kısmı demek istiyorum."

Joyce onun berelerine baktı, titredi, sonra sanki Patty'nin mahremiyetine saygı duyuyormuş gibi başını çevirdi. "Bu korkunç," dedi. "Haklısın. Bu korkunç."

"Antrenör Nagel diyor ki, acil servise gitmeliymişim, polise söylemeliymişim, Ethan'ın müdürüne de söylemeliymişim."

"Evet, antrenörünün bunu istediğini biliyorum. Ceza olarak da hadım edilmesi gerektiğini düşünüyor sanki. Ben senin ne düşündüğünü bilmek istiyorum."

"Ne düşüneceğimi bilmiyorum."

"Eğer şimdi polise gitmek istiyorsan," dedi Joyce, "polise gideriz. Sadece bana ne istediğini söyle."

"Sanırım önce babama söylememiz gerek."

Böylece Saw Mill Geziyolu'ndan aşağı indiler. Joyce, Patty'nin kardeşlerini hep resim, gitar, bale, Japonca, münazara, tiyatro, piyano, eskrim ve mahkeme simülasyonu derslerine arabayla götürmüştü, ama Patty artık onunla pek az yolculuk yapıyordu. Hafta içi günlerde eve geç saatlerde servisle geliyordu. Maçı varsa onu başka birinin annesi ya da babası bırakıyordu. Kendisi ve arkadaşları bir yerde yolda kalırlarsa annesiyle babasını çağırma zahmetine gireceğine Westchester Taksi Durağı'nın numarası ile annesinin hep yanında bulundurmasını istediği 20 dolarlık banknotlardan birini kullanmak gerektiğini biliyordu. 20 dolarları taksiden başka bir şey için kullanmak ya da maçtan sonra eve değil de başka bir yere gitmek hiç aklına gelmemişti; saat on on birde evde yemeğinin üstündeki alüminyum folyoyu soyuyor olur, bodruma inip üniformasını yıkar ve televizyonda dizilerin eski bölümlerini izlerken yemek yerdi.

"İşte farazi bir soru," dedi Joyce bir yandan arabayı kullanırken. "Ethan'ın senden resmen özür dilemesi senin için yeterli olur mu?"

"Diledi zaten."

"Ne için?"

"Sert davrandığı için."

"Peki sen ne dedin?"

"Bir şey demedim. Eve gitmek istiyorum, dedim."

"Ama sert davrandığı için özür diledi."

"Gerçek bir özür değildi."

"Pekâlâ. Senin sözüne inanıyorum."

"Sadece *var olduğumu* bilsin istiyorum."

"Nasıl istersen... Tatlım."

Joyce bu "tatlım"ı, öğrendiği yabancı bir dilin ilk kelimesiymiş gibi telaffuz etmişti.

Patty, bir deneme ya da ceza olarak dedi ki: "Belki gerçekten samimi bir şekilde özür dilese yeterli olabilir." Ve dikkatle, heyecanını bastırmaya çalışan (Patty'ye öyle geldi) annesine baktı.

"Bu bana neredeyse ideal çözümmüş gibi geliyor," dedi Joyce. "Ama yalnızca senin için yeterli olursa."

"Yeterli olmaz," dedi Patty.

"Pardon?"

"Yeterli olmaz, dedim."

"Az önce olur, dedin sanmıştım."

Patty yeniden içli içli ağlamaya koyuldu.

"Özür dilerim," dedi Joyce. "Yanlış mı anladım?"

"BİR HİÇMİŞİM GİBİ TECAVÜZ ETTİ BANA. MUHTEMELEN İLK BİLE DEĞİLİM."

"Bunu bilemezsin Patty."

"Hastaneye gitmek istiyorum."

"Bak, dur, neredeyse babanın bürosuna geldik. Gerçekten zarar görmedinse, diyorum ki biz..."

"Ama ne diyeceğini biliyorum zaten. Benden ne yapmamı isteyeceğini biliyorum."

"Senin için en iyisi neyse onu yapmanı isteyecek. Bunu ifade etmek onun için zor ama seni her şeyden çok seviyor."

Joyce, Patty'nin doğruluğuna inanmayı böylesine şiddetle arzuladığı bir başka cümle kuramazdı doğrusu. Bütün varlığıyla doğru olmasını istedi bunun. Babası onu her şeyden çok seviyor olmasa, zalimlik deyip geçilecek biçimde takılır mıydı, alay eder miydi onunla? Ama Patty artık on yedi yaşındaydı, aslında aptal da sayılmazdı. Birini her şeyden çok sevip de çok fazla sevmeyebileceğinizi biliyordu – özellikle de başka şeylerle meşgulseniz eğer.

Babasının artık ölmüş olan yaşlı ortağından halıları ve perdeleri değiştirmeden devraldığı odasında naftalin kokusu vardı. Bu kokunun nereden geldiği de o tuhaf gizemlerden biriydi işte.

Kızı ile karısının Ethan Post'un suçuna ilişkin getirdiği haberlere Ray'in tepkisi, "Ne rezil küçük bir bokmuş bu herif!" oldu.

"Ne yazık ki pek de küçük değil," dedi Joyce kupkuru bir kahkahayla.

"Rezil küçük boktan serseri," dedi Ray. "Kötü tohum!"

"Öyleyse şimdi hastaneye mi gidiyoruz?" dedi Patty. "Ya da polise?"

Babası annesinden, Roosevelt'ten bu yana Demokrat Parti politikalarıyla iç içe olmuş olan ihtiyar çocuk doktoru Dr. Sipperstein'ı arayıp bir acil durumla ilgilenebilir mi, öğrenmesini istedi. Joyce telefonda görüşürken Ray Patty'ye tecavüzün ne olduğunu bilip bilmediğini sordu.

Kız ona bakakaldı.

"Sadece emin olmak istiyorum," dedi Ray. "Esas yasal tanımını biliyorsun, değil mi?"

"İstemediğim halde benimle cinsel ilişki kurdu."

"'Hayır' kelimesini kullandın mı?"

"'Hayır', 'yapma', 'dur'. Belliydi zaten, onu tırmalamaya ve üstümden atmaya çalışıyordum."

"Öyleyse alçak bokun tekiymiş."

Babasının hiç böyle konuştuğunu duymamıştı, takdirle karşıladı, ama sadece sözde bir takdirdi bu çünkü babasının yapmacık bir tavrı vardı.

"Dave Sipperstein bizimle saat beşte muayenesinde buluşabileceğini söylüyor," diye rapor verdi Joyce. "Patty'yi öyle çok seviyor ki, gerekseydi akşam yemeği planlarını da iptal ederdi sanırım."

"Tabii ya," dedi Patty, "on iki bin hastası içinde bir numara olduğuma eminim." Sonra da babasına kendi hikâyesini anlattı; babası da ona antrenör Nagel'in neden haksız olduğunu ve polise neden gidemeyeceğini açıkladı.

"Chester Post kolay biri değildir," dedi Ray, "ama bölgeye epey yardımı dokunuyor. Onun konumu nedeniyle, bunun gibi bir suçlama basında olağanüstü bir ilgi görür. Herkes suçlayanın kim olduğunu öğrenir. Herkes. Şimdi, Post'lar için neyin kötü olacağı senin umurunda olmamalı. Ama duruşma öncesinde ve sırasında yaşananlar ile basında yer alacak haberler, senin kendini daha da fazla taciz edilmiş hissetmene yol açacak, burası kesin. Mahkeme dışında anlaşmaya varılsa bile. Tecil edilse de, açıklama yapılması yasaklansa da. Gene de mahkeme kaydı olur."

"Ama bu onun kararı, bizim..." dedi Joyce.

"Joyce." Ray elini kaldırarak onu susturdu. "Post'lar bu ülkedeki en iyi avukatları tutabilecek kadar zengin. Ve bir kere suçlama açıklandıktan sonra sanık başka bir zarar görmeyecektir. İşleri hızlandırmanın ona yararı olmaz. Hatta senin şeref ve haysiyetinin anlaşma ya da duruşmadan önce mümkün mertebe zarar görmesi onun lehinedir."

Patty başını eğdi ve babasına ne yapması gerektiğini düşündüğünü sordu.

"Şimdi Chester'ı çağıracağım," dedi babası. "Sen Dr. Sipperstein'ı görmeye git ve iyi olduğundan emin ol."

"Ve onun da tanıklık etmesini sağlayayım," dedi Patty.

"Evet, gerekirse tanıklık edebilir. Ama duruşma olmayacak Patty."

"Yani yanına mı kalacak? Ve önümüzdeki hafta sonu aynı şeyi başka birine mi yapacak?"

Ray iki elini de havaya kaldırdı. "Bırak da, hımın. Bırak da Bay Post'la konuşayım. Belki takibatın ertelenmesine ikna edilebilir. Bir tür sessiz gözaltı. Ethan'ın başında Demokles'in kılıcı."

"Ama bu hiçbir şey değil ki."

"Aslında Patty'cik, bu hiç de küçümsenecek bir ceza olmaz. Bunu başkasına yapmayacağına dair garantin olacak. Suçu kabul etmeyi de içeriyor."

Ethan'ı turuncu bir tulumla hapishane hücresinde otururken gözünün önünde canlandıramıyordu bile zaten; özellikle de daha çok Patty'nin hayalinde var olan bir suç işlediği için. Tecavüze uğramak kadar canını acıtan antrenman koşuları yapmışlığı vardı. Sert bir basket maçından sonra şimdikinden daha fazla hırpalanmış hissederdi kendini. Ayrıca sporcular başkalarının ellerinin üstünde olmasına da alışıktılar – kramp girmiş bir kası ovalamak, sıkı savunma yapmak, kimsenin kontrolünde olmayan topu kapmak, bir bileğe bant koymak, bir duruşu düzeltmek, bir diz ardı kirişini germek...

Ama yine de: Adaletsizlik fikrinin kendisi, garip bir şekilde fiziksel bir hal almıştı. Bir anlamda, acıyan, kokan, terleyen bedeninden bile daha gerçekti. Adaletsizliğin bir şekli vardı; bir ağırlığı ve ısısı, bir dokusu ve çok kötü bir tadı vardı.

Dr. Sipperstein'ın bürosunda iyi bir sporcu gibi kendini muayeneye bıraktı. Giysilerini tekrar giydikten sonra doktor daha önce hiç cinsel ilişkide bulundu mu diye sordu.

"Hayır."

"Ben de öyle düşündüm zaten. Peki ya koruma? Diğer kişi koruma kullandı mı?"

Kız başıyla onayladı. "O zaman kaçmaya çalıştım. Neyi olduğunu görünce."

"Prezervatif?"

"Evet."

Dr. Sipperstein bütün bunları ve daha fazlasını Patty'nin çizelgesine not aldı. Sonra gözlüklerini çıkardı ve ona, "İyi bir hayat sürecek-

sin, Patty," dedi. "Seks harika bir şeydir, sen de bütün hayatın boyunca bunun tadını çıkaracaksın. Ama bu iyi bir gün değildi, değil mi?"

Evde kardeşlerinden biri arka bahçede, farklı boylarda tornavidaları atıp tutar gibi bir şey yapıyordu. Bir diğeri, bir Gibbon okuyordu. Yoplait marka meyveli yoğurt ve turpla besleneni banyodaydı, yine saç rengini değiştiriyordu. Bütün bu parlak eksantriklikler arasında Patty'nin gerçek yuvası, bodrumun televizyonun bulunduğu köşesindeki köpük yastıklı, küflenmiş, gömme bir kanepeydi. Eulalie gönderildikten yıllar sonra bile yağlı saçlarının kokusu yayılıyordu kanepeden. Patty oraya bir karton tereyağlı ve pekancevizli dondurma götürdü ve annesi yemeğe gelip gelmeyeceğini öğrenmek için seslendiğinde "hayır" yanıtını verdi.

Babası, martinisini içip yemeğini yedikten sonra aşağı inip Patty'ye arabayla gezmeye çıkmalarını önerdiğinde, Mary Tyler Moore başlamak üzereydi. O sıralar Patty'nin Minnesota hakkında bildiklerinin tamamı Mary Tyler Moore'dan ibaretti.

"Önce bu şovu izleyebilir miyim?" diye sordu.

"Patty."

İstediği şeyden acımasızca yoksun bırakıldığı duygusuyla televizyonu kapattı. Babasının kullandığı arabayla liseye gidip, otoparktaki parlak bir ışığın altında durdular. Camları indirdiler ve bıraktılar birkaç saat önce üstünde tecavüze uğradığı çimlere benzeyen bahar çimlerinin kokusu içeri girsin.

"Eee," dedi.

"Eesi, Ethan inkâr ediyor," dedi babası. "Biraz gürültü patırtı çıktığını ama olayın karşılıklı rızayla gerçekleştiğini söylüyor."

Otobiyografi yazarı, kızın arabadaki gözyaşlarını, aniden başlayan ama şaşılacak kadar kısa bir sürede her şeyi sırılsıklam eden bir yağmur olarak tanımlayabilir. Patty babasına Ethan'la mı konuştuğunu sordu.

"Hayır. Sadece babasıyla, iki kez. Konuşmanın pek iyi gittiğini söyleyemem."

"Yani Bay Post bana inanmıyor."

"İyi de Patty, Ethan onun oğlu. Seni o kadar iyi tanımıyor."

"Sen inanıyor musun?"

"Evet, inanıyorum."

"Ya annem?"

"Elbette inanıyor."

"Ne yapacağız öyleyse?"

Babası ona bir avukat gibi döndü. Bir yetişkine hitap ediyormuş gibi. "Vazgeç," dedi. "Unut gitsin. Yoluna devam et."

"Ne?"

"Silkele at üstünden. Yoluna devam et. Daha dikkatli olmayı öğren."

"Hiç olmamış gibi mi davranayım yani?"

"Patty, partideki insanların hepsi onun arkadaşıydı. Senin sarhoş olduğunu, cüretkâr davrandığını söyleyecekler. Havuzdan en fazla on metre ötedeki bir kulübenin arkasında olduğunuzu ve uygunsuz bir şey duymadıklarını söyleyecekler."

"Gürültülü bir ortamdı. Müzik çalışıyordu ve bağrışmalar vardı."

"İkinizin akşam geç saatlerde çıktığınızı ve onun arabasına bindiğinizi de söyleyecekler. Ve herkes Princeton'a giden, korunacak kadar sorumluluk sahibi ve partiden ayrılıp arabayla seni eve bırakacak kadar düşünceli, Exeter'li bir çocuk görecek."

Aldatıcı küçük yağmur Patty'nin tişörtünün yakasını ıslatıyordu.

"Aslında benim tarafımda değilsin, değil mi?" dedi.

"Elbette senin tarafındayım."

"'Elbette,' deyip duruyorsun, 'elbette'ymiş."

"Beni dinle. Savcı niçin bağırmadığını soracak."

"Utandım! Onlar benim arkadaşım değildi!"

"Ama yargıç ya da jürinin bunu anlamakta güçlük çekeceğini görüyorsun, değil mi? Bütün yapman gereken bağırmaktı, o zaman emniyette olurdun."

Patty niçin bağırmadığını hatırlamıyordu. Şimdi geriye bakınca, kendi adına, gerçekten acayip bir şekilde uyumlu davranmış olduğunu kabul etti.

"Ama mücadele ettim."

"Evet ama sen birinci sınıf bir sporcusun. Basketbol oyuncuları hep tırmalanır ve berelenir, değil mi? Kolları? Kalçaları?"

"Bay Post'a benim bâkire olduğumu söyledin mi? Yani, daha önce demek istiyorum?"

"Bunun onun üzerine vazife olmadığını düşündüm."

"Belki de onu yeniden arayıp bunu söylemelisin."

"Bak," dedi babası. "Şekerim. Yaşananların korkunç bir haksızlık olduğunu biliyorum. Senin için çok üzülüyorum. Ama bazen en iyi şey dersini almak ve bir daha asla aynı duruma düşmemeye dikkat etmektir. Kendi kendine, 'Hata ettim, biraz da şanssızdım,' deyip bırakmak. Bırakmak, yani. Vazgeçmek."

Kontağı yarı yarıya açtı, gösterge panosunun ışıkları yandı. Elini anahtarın üstünde tuttu.

"Ama bir suç işledi," dedi Patty.

"Evet ama en iyisi, şey... Hayat her zaman adil olmaz Patty'ciğim. Bay Post, Ethan'ın daha centilmence davranmadığı için özür dilemeye hazır olabileceğini söyledi. Eee? Buna ne dersin?"

"Hayır."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Antrenör Nagel polise gitmem gerektiğini söylüyor."

"Antrenör Nagel driplingiyle uğraşsın," dedi babası.

"Softbol," dedi Patty. "Artık softbol sezonu."

"Okuldaki son yılının tamamını herkes tarafından aşağılanmakla geçirmek istiyorsan, o başka."

"Basketbol kışın olur. Softbol da baharda, anlıyorsun ya, hava daha ılık olunca."

"Sana bir şey sormaya çalışıyorum: Son yılını böyle mi geçirmek istiyorsun?"

"Antrenör Carver basketbol öğretiyor," dedi Patty. "Antrenör Nagel softbolcu. Anlıyor musun?"

Babası motoru çalıştırdı.

Son sınıfta herkes tarafından aşağılanmaktansa, Patty sadece bir yetenek olmaktan çıkıp gerçek bir oyuncu oldu. Soyunma odasında yatıp kalkıyor denilebilirdi. Takım arkadaşı Stephanie'ye dirsek atan bir New Rochelle forvetinin sırtına omuz attığı için basketbolda üç oyunluk ceza aldı; buna rağmen bir yıl önce kırdığı her okul rekorunu yeniden kırdığı gibi, sayı rekorunu kırmasına da az kalmıştı. Garantili *perimeter** şutlarının sayısını çoğaltmak, basket atma yolunda gitgide daha hoşuna gidiyordu. Fiziksel acı nedir artık bilmiyordu.

* Üç puanlık atış çizgisinin içinde potaya en uzak kalan nokta. (y.n.)

Baharda, yerel eyalet meclis üyesi uzun bir hizmet süresinin ardından görevinden ayrılıp, parti yönetimi de yerine geçmesi için Patty'nin annesini seçince, Post'lar yemyeşil, lüks arka bahçelerinde ortaklaşa bir yardım toplama kampanyası düzenlemeyi teklif ettiler. Joyce, teklifi kabul etmeden önce Patty'nin onayını istedi, Patty'yi rahatsız edecek hiçbir şey yapmayacağını söyledi ama Patty artık onun ne yapıp ne yapmadığını umursamıyordu; böyle de söyledi. Adayın ailesi mecburi aile fotoğrafı için bir araya geldiğinde, kimse Patty yok diye üzülmedi. Karamsar bakışı seçimlerde Joyce'un adaylığını güçlendirmezdi zaten.

2. Bölüm: En İyi Arkadaşlar

Üniversitedeki ilk üç yılında aklının başında olduğu tek bir an bile hatırlayamayan otobiyografi yazarı, bu süre zarfında tamamen şuursuz olduğundan şüpheleniyor. Uyanık olduğunu sanıyordu ama herhalde uyurgezerdi. Aksi takdirde, mesela tek bir örnek vermek gerekirse, esasen sapığı sayılabilecek dengesiz bir kızla nasıl en iyi arkadaş olduklarını anlamak imkânsız.

Kabahatin bir kısmı –bunu kabul etmek otobiyografi yazarının hiç hoşuna gitmese de– Büyük Onlu'nun* spor çalışmalarında ve bu çalışmalara katılan öğrenciler için, özellikle oğlanlar ama 1970'lerin sonlarında kızlar için bile yarattığı yapay dünyada olabilirdi. Patty temmuzda Minnesota'ya, özel bir spor kampına gitti, ardından da sporculara özel erken birinci sınıf oryantasyon çalışmalarına katıldı; sonra da sporculara özel yurtta kaldı, yalnızca sporcularla arkadaş oldu, sporcuların masalarında yemek yedi, sporcu takım arkadaşlarıyla partilerde dans etti ve birlikte oturacak, (zaman elverdiğinde de) birlikte çalışacak sporcu arkadaşlarının olmadığı derslere yazılmamaya özen gösterdi. Sporcuların ille de bu şekilde yaşaması gerekmiyordu, ama Minnesota'daki çoğunluk böyle yapıyordu ve Patty "sporcular dünyası"na herkesten çok dahil oldu, sırf yapabildiği için! Sırf sonunda Westchester'dan kaçmış olduğu için! Joyce Patty'ye, "Nereyi istiyorsan oraya gitmelisin," demiş ve bununla şunu kastetmişti: Vanderbilt ve Northwestern gibi (benim de annen olarak insan-

* *The Big Ten*, çoğunlukla ortabatı Amerika'da yer alan on iki okulun, üniversite seviyesindeki spor müsabakalarının kurallarını vb. görüşmek için yaptıkları yıllık konferansın adı. (y.n.)

ları etkilememi sağlayacak) yerlerden harika teklifler almışken Minnesota gibi vasat bir eyalet okuluna gitmek gülünç ve itici olur.

"Bu tamamen senin kişisel kararın ve kararın ne olursa olsun seni destekleyeceğiz," demişti Joyce ve bununla da şunu kastetmişti: Aptalca kararlarla hayatını mahvettiğinde suçu bana ve babana atma. Joyce'un Minnesota'yı açıkça sevmemesi ve Minnesota'nın New York'a uzak olması, Patty'nin burayı seçmesindeki en önemli faktörler olmuştu. Otobiyografi yazarı şimdi geriye bakınca gençken, anne babasına, bir gruba –evde asla olamayacağı kadar nazik, dost canlısı, cömert ve yumuşak başlı olabileceği bir gruba– katılma ihtiyacı duyacak kadar sinirlenmiş o zavallı ergenlerden biri olduğunu görüyor. Onun cemaati de basketbol olmuştu işte.

Onu bu mezhepten uzaklaştırıp hayatında önemli bir yer kazanan ilk sporcu olmayan kişi dengesiz kız Eliza'ydı, ki Patty elbette ilk başlarda onun dengesiz olduğunu bilmiyordu. Eliza tam anlamıyla yarı yarıya güzeldi. Başı tepeden şahane bir şekilde başlıyor ve ne kadar aşağı bakarsanız, istikrarlı şekilde o kadar berbatlaşıyordu. Kahverengi, kalın, kıvırcık saçları harikuladeydi, hayret verici derecede büyük gözleri ve şirin sayılacak küçük bir düğme burnu vardı ama ağzına gelince yüzü ezilip büzülüyor, prematüre bir bebek misali rahatsız edici minyatür bir hal alıyordu; çenesi de yok denilecek kadar küçüktü. Hep kalçalarını sıkı sıkı saran fitilli kadifeler, ikinci el kıyafet mağazalarının erkek çocuk bölümlerinden aldığı ve yalnızca ortadaki düğmelerini iliklediği dar, kısa kollu gömlekler ile kırmızı Ked'ler ve avokado yeşili, kocaman, koyun derisi bir palto giyerdi. Kül tablası gibi kokardı ama dışarda değillerse Patty'nin yanında sigara içmemeye çalışıyordu. Patty'nin o sırada gözüne çarpmayan ama otobiyografi yazarının pekâlâ fark ettiği bir ironi söz konusuydu: Eliza'nın Patty'nin küçük sanatsever kız kardeşleriyle hayli ortak yanı vardı. Siyah bir elektro gitar ile kıymetli küçük bir amfi sahibiydi ama Patty'nin onu kendisine bir şeyler çalmaya ikna ettiği ender anlarda Eliza çok öfkelenirdi; oysa bunun dışında Patty'ye hemen hemen hiç kızmazdı (en azından dostluklarının başında). Patty'nin ona kendisini baskı altındaymış gibi hissettirdiğini, mahcup olduğunu, bu yüzden de şarkıya başladıktan kısa süre sonra çuvalladığını öne sürüyordu. Patty'ye öyle yoğun bir dikkatle dinliyormuş gibi görünmemesini em-

rediyordu, ama Patty sırtını dönüp bir dergi okuyormuş gibi yaptığında da tatmin olmuyordu. Eliza, Patty odadan çıkar çıkmaz şarkısını gene kusursuzca çalabileceğine yemin ederdi. "Ama şimdi unut gitsin."

"Özür dilerim," dedi Patty. "Seni böyle etkilediğim için özür dilerim."

"Sen yokken bu şarkıyı süper çalıyorum."

"Biliyorum, biliyorum. Çalıyorsundur eminim."

"Doğru söylüyorum. Bana inansan da inanmasan da fark etmez."

"İnanıyorum dedim ya!"

"Diyorum ki," dedi Eliza, "bana inanıp inanmaman fark etmez, çünkü sen yokken bu şarkıyı süper çalma yeteneğim objektif bir gerçek."

"Başka bir şarkı denesek," diye ricada bulundu Patty.

Ama Eliza fişleri çekiyordu bile. "Yapma. Tamam mı? Beni teselli etmeni istemiyorum."

"Özür dilerim, özür, özür dilerim," dedi Patty.

Eliza'yı ilk kez, bir sporcu ile bir şairin karşılaşabilecekleri tek derste, Yeryüzü Bilimine Giriş'te görmüştü. Patty, özellikle kalabalık olan bu derse, çoğu ondan uzun boylu olan, hepsi de okul takımı Golden Gophers'ın eşofmanını giyen, saçları sırılsıklam ya da nemli on tane birinci sınıf sporcu kızla gelir giderdi. Sürüde akıllı kızlar da vardı (otobiyografi yazarının ömür boyu arkadaşı, sonradan da resmi savunma görevlisi olan, bir seferinde bütün ulusal kanalda yayınlanan *Jeopardy!* programıyla iki gece televizyonda yer almış Cathy Schmidt gibi) ama sıcak konferans salonu ile o eşofmanlar, o nemli saçlar ve diğer yorgun sporcu bedenlerin o yakınlığı Patty'nin kendini başkalarıyla temas kurma konusunda donuk hissetmesine neden olurdu. Temassızlık.

Eliza, sporcuların gerisindeki sırada, tam Patty'nin arkasında oturmayı severdi ama koltuğuna öyle bir gömülürdü ki sadece koyu, gümrah saçları görülürdü. Patty'ye söylediği ilk sözleri, bir dersin başında arkadan kulağına fısıldamıştı:

"Sen en iyilerisin."

Patty kimin konuştuğunu görmek için dönünce bir sürü saçla karşı karşıya kaldı.

"Pardon?"

"Dün akşam seni oynarken gördüm," dedi saç. "Süpersin ve çok güzelsin."

"Ah, çok teşekkür ederim."

"Seni daha uzun süreyle oynatmalılar."

"Ne hikmetse tamamen aynı fikirdeyim, ha ha."

"Seni daha uzun süreyle oynatmalarını talep etmelisin. Tamam mı?"

"Tamam, ama takımda o kadar çok iyi oyuncu var ki. Karar bana ait değil."

"Evet ama sen en iyilerisin," dedi saç.

"Ah, iltifat için çok teşekkürler!" dedi Patty neşeyle, mesele kapansın diye. O sıralarda, özverili bir biçimde takım ruhuna inandığı için böyle direk bir iltifat alınca rahatsız olduğunu düşünüyordu. Şimdiyse otobiyografi yazarı iltifatları sonsuz susuzluk duyduğu bir içkiye benzetiyor ve bu susuzluktan dolayı, kendine bu içkiden bir damla bile içmeyi –bilinçsizce– yasaklayacak kadar akıllı olduğunu fark ediyor.

Ders bitince kendini sporcu arkadaşlarıyla kuşattı ve dönüp de saçlıya bakmamaya özen gösterdi. Ona cidden hayran olan birinin Yeryüzü Bilimi'nde tam arkasında oturuyor olmasının tuhaf bir tesadüf olduğunu varsaydı. Üniversitede elli bin öğrenci vardı ama bunların arasında kızların spor müsabakalarını gerçek bir eğlence seçeneği sayanlar (eski oyuncular, şimdiki oyuncuların arkadaşları ya da aileleri hesaba katılmazsa) beş yüzden azdı. Eğer Eliza'ysanız ve maçta Gophers'ın sırasının tam arkasında oturmak istiyorsanız (ki Patty sahadan çıkınca ilk olarak bir defterin üzerine eğilmiş vaziyette olan sizi ve saçlarınızı görsün), yapmanız gereken tek şey sahaya maç vaktinden on beş dakika önce gelmekti. Ve sonra, son düdüğün ve geleneksel "çak" kuyruğunun ardından, soyunma odasının yakınlarında Patty'nin yolunu kesip ona defterden kopartılmış bir sayfa vermek ve şunu söylemek dünyanın en kolay şeyiydi:

"Dediğim gibi seni daha uzun oynatmalarını istedin mi?"

Patty henüz kızın adını bile bilmiyordu ama kız belli ki onu tanıyordu, çünkü defterden koparılmış kâğıda PATTY kelimesi titrek, karikatürümsü harflerle yüzlerce kez yazılmış ve defalarca dış hatlarının üzerinden geçilmişti; sanki kocaman, çılgın bir kalabalık onun adını bağırıyordu, ki spor salonunun yüzde doksanının genelde boş olduğu

ve birinci sınıftaki Patty'nin her oyunda ortalama on dakikadan az oynadığı, yani pek de tanınan biri olmadığı düşünülürse bu hakikatten epey uzak bir çalışmaydı. Tüm kâğıdı dolduran titrek harfler dışında, dripling yapan bir oyuncunun küçük bir eskizi vardı. Patty formadaki sayıdan, oyuncunun kendisi olduğunu anladı, hem zaten PATTY adıyla kaplanmış bir sayfaya başka kimin resmi çizilebilirdi ki? Eliza'nın yaptığı diğer her şey gibi (Patty bunu çok geçmeden öğrenecekti), resim yarı süper, yarı da acemice ve kötüydü. Oyuncunun bedeninin yere yakın durması ve sert bir dönüş yaparken iyice yan yatmış olması mükemmeldi, ama suratı ve başı, ilkyardım kitapçıklarındaki standart kadına benziyordu.

Patty sayfaya bakarken, birkaç ay sonra Eliza'yla marihuanalı *brownie* yerken hissedeceği düşme duygusuna yakalanır gibi oldu. Çok yanlış ve tüyler ürpertici, ama karşısında kendini savunması zor olan bir şey...

"Çizim için teşekkür ederim," dedi.

"Seni niye daha fazla oynatmıyorlar?" dedi Eliza. "Resmen bütün ikinci devre boyunca yedek oturdun."

"Farkla öne geçtikten sonra..."

"Harikasın ve seni yedek mi yapıyorlar? Bunu anlamıyorum." Eliza'nın bukleleri sert rüzgârlara maruz kalan bir söğüt misali harman dövüyordu; iyice sinirlenmişti.

"Dawn, Cathy ve Shawna'nın iyi dakikaları oldu," dedi Patty. "Aradaki farkı korumayı çok iyi başardılar."

"Ama sen onlardan çok daha iyiydin!"

"Şimdi gidip duşa girmeliyim. Çizim için yeniden teşekkürler."

"Belki bu yıl değil ama en geç önümüzdeki yıl herkes senle takılmak isteyecek," dedi Eliza. "İlgi çekeceksin. Kendini nasıl koruyacağını öğrenmeye başlaman gerek."

Öyle saçma bir söz etmişti ki Patty durup onu düzeltme ihtiyacı hissetti. "Fazla ilgi, kız basketbolunda karşılaşılan bir sorun değildir."

"Peki ya erkekler? Kendini erkeklerden nasıl koruyacağını biliyor musun?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Yani, erkekten anlıyor musun?"

"Şu anda spor dışında bir şeye vaktim yok pek."

"Ne kadar harika bir insan olduğunun farkında değil gibisin. Ve bunun ne kadar tehlikeli bir şey olduğunun..."

"Spora yeteneğim olduğunun farkındayım."

"Birilerinin şimdiden senden faydalanılıyor olmayışı bile bir mucize."

"Eh, içmiyorum, bunun da çok faydası oluyor."

"Niye içmiyorsun?" diye hemen lafın ardına düştü Eliza.

"Çünkü antrenman yaparken içemem. Bir damla bile."

"Yılın her günü antrenman mı yapıyorsun?"

"Eh, lisede kötü bir sarhoşluk tecrübem oldu, ondan işte."

"N'oldu, biri sana tecavüz mü etti?"

Patty'nin yüzü alev alev yandı ve aynı anda beş farklı ifadeye büründü. "Vay anasını," dedi.

"Evet? Olan bu mu?"

"Ben duşa gidiyorum."

"Görüyorsun ya, ben de tam bundan söz ediyordum!" diye bağırdı Eliza büyük bir heyecanla. "Beni hiç tanımıyorsun, şunun şurasında iki dakikadır konuşuyoruz ve bana aslında tecavüze uğramış biri olduğunu söyledin. Tamamen korunmasızsın sen!"

Patty o anda bunun ne kadar ters bir mantık olduğunu göremeyecek kadar şaşırmış ve utanmıştı.

"Kendimi koruyabilirim," dedi. "Durumum gayet iyi."

"Tabii. Tamam." Eliza omuzunu silkti. "Senin güvenliğin söz konusu, benimki değil."

Işıklar sıra sıra sönerken spor salonunda ağır şalterlerin pat pat sesleri yankılandı.

"Spor yapıyor musun?" diye sordu Patty, daha uyumlu olmayışını telafi etmek için.

Eliza eğilip kendine baktı. Kalça kısmı geniş ve sivriceydi, hafifçe içe basan minik ayaklarında Ked'ler vardı. "Spor yapıyora benziyor muyum?"

"Bilmem. Badminton?"

"Beden eğitiminden nefret ederim," dedi Eliza gülerek. "Bütün sporlardan nefret ederim."

Konuyu değiştirdiğine sevinen Patty de güldü ama şimdi kafası daha da karışmıştı.

"'Kız gibi' koşmuşluğum ya da 'kız gibi' vurmuşluğum bile yoktur," dedi Eliza. "Koşmayı ya da atmayı reddettim, nokta. Elime bir top gelirse, biri gelip onu götürene kadar beklerdim. Koşmam gerekirse, örneğin birinci kaleye, bir saniye orada durur ve sonra belki yürürdüm."

"Tanrım," dedi Patty.

"Evet, bu yüzden az daha mezun olamıyordum," dedi Eliza. "Mezun olmamın tek nedeni, annemle babamın okulun psikoloğunu tanımasıydı. Sonunda her gün bisiklete bindiğim için not aldım."

Patty tereddütle başıyla onayladı. "Basketbolu seviyorsun ama, değil mi?"

"Evet, doğru," dedi Eliza. "Basketbol hayli büyüleyici."

"Eh, öyleyse spordan kesinlikle nefret etmiyorsun demektir. Anladığım kadarıyla senin nefret ettiğin beden eğitimi."

"Haklısın. Doğru."

"Eh, öyleyse..."

"Evet, öyle yani, arkadaş olacak mıyız?"

Patty güldü. "Eğer evet dersem, doğru dürüst tanımadığım insanlara karşı yeterince ihtiyatlı olmadığım hakkında söylediklerini doğrulamış olurum."

"Hayır, diyorsun yani."

"Bekleyip de görelim desem?"

"Güzel. Gayet ihtiyatlı davrandın – hoşuma gitti bu."

"Görüyorsun ya! Görüyorsun ya!" Patty yeniden gülmeye başlamıştı bile. "Sandığından daha ihtiyatlıyım!"

Otobiyografi yazarının hiç şüphesi yok ki Patty biraz daha şuurlu olsa ve etrafındaki hayata azıcık olsun ilgi gösterse, üniversite basketbolunda bu kadar başarılı olamazdı. Sporda başarı, neredeyse bomboş zihinlere özgüdür. Eliza'yı olduğu gibi (yani, dengesiz) görebileceği bir gözlemleme bilincine ulaşmış olmak oyununu bozardı. İnsan her küçük şeyi derin derin düşünerek yüzde seksen sekizlik bir serbest atışçı olmaz.

Eliza sonuçta Patty'nin diğer arkadaşlarının hiçbirini sevmedi, hatta onlarla takılmaya çalışmadı bile. Onlardan toplu olarak "senin lezbiyenlerin" ya da "lezbiyenler" diye söz ederdi, hem de yarısı heteroseksüel olduğu halde. Patty kısa sürede birbirini dışlayan iki dünyada yaşadığı duygusuna kapıldı. Hem, bileğini burkmuş ya da

gripten yatağa düşmüş bir takım arkadaşına bir hasta bakım paketi yaptırmak için psikoloji vizesinden çakmayı göze alıp eczaneye gideceği ve vaktinin büyük çoğunluğunu geçirdiği Tümden Sporcu dünyası vardı; hem de iyi bir insan olmak için o kadar çabalaması gerekmediği küçük, karanlık Eliza Diyarı. İki dünya arasındaki tek temas noktası ise Williams Sahası'ydı; burada Patty, turnikeden kolay bir sayı atmak ya da bakmadan pas vermek için bir savunmayı geçtiğinde, eğer Eliza seyircilerin arasındaysa üzerine fazladan bir gurur ve zevk dalgası yayıldığını hissederdi. Bu temas noktası bile kısa ömürlüydü, çünkü Eliza, Patty'yle ne kadar çok vakit geçirirse, basketbolla ilgilendiğini o kadar unutuyor gibiydi.

Patty'nin her zaman birçok arkadaşı olmuş, yoğun bir dostluk yaşamamıştı hiç. Antrenmandan sonra Eliza'yı spor salonunun dışında kendisini bekler görünce, eğitici bir akşam yaşayacağını anlıyordu. Eliza onu altyazılı filmlere götürüyor, Patti Smith plaklarını büyük bir dikkatle dinlemeye zorluyor ("En sevdiğim sanatçıyla aynı adı taşımana bayılıyorum," derken, ikisinin farklı yazılışını,gerçek adının, Joyce'un ona farklı olmak adına koyduğu Patrizia olduğunu ve Patty'nin bunu yüksek sesle söylemeye utandığını göz ardı ediyordu) ve ona Denise Levertov ile Frank O'Hara'nın şiir kitaplarını ödünç veriyordu. Basketbol takımı sekiz galibiyet ve on bir kayıpla, turnuvadan birinci rauntta elenerek (Patty'nin on dört sayısı ve pek çok asistine rağmen) sezonu bitirince, Eliza ona Paul Masson Chablis'i de gerçekten, ama gerçekten sevmeyi öğretti.

Eliza'nın geri kalan boş vaktinde ne yaptığı biraz belirsizdi. Hayatında birkaç "adam" (yani, genç erkek) var gibiydi, bazen de gittiği konserlere gönderme yapardı ama Patty bu konserlere ilgi duyduğunu ifade edince Eliza, Patty'nin önce yaptığı bütün karışık kasetleri dinlemek zorunda olduğunu söylerdi; Patty'nin de bu kasetlerle başı biraz dertteydi. Tecavüze uğradığının ertesi sabahı banyoda kendini nasıl hissettiğini anlıyora benzeyen Patti Smith'i seviyordu, ama örneğin Velvet Underground kendini yalnız hissetmesine yol açıyordu. Bir seferinde Eliza'ya en sevdiği grubun Eagles olduğunu söylemiş, Eliza da yanıt olarak, "Bunun yanlış bir yanı yok, Eagles harikadır," demişti ama Eliza'nın yatakhane odasında hiç Eagles plağı yoktu, burası kesin.

Eliza'nın annesiyle babası İkiz Şehirler'de önemli psikoterapistlerdi ve herkesin zengin olduğu Wayzata'da oturuyorlardı, bir de Bard Üniversitesi'nde üçüncü sınıfta okuyan, garip biri olarak tanımladığı bir ağabeyi vardı. Patty, "Nesi garip?" diye sorunca Eliza, "Her şeyi," diye cevap vermişti. Eliza'nın kendisi lise eğitimini üç farklı okulda parça parça tamamlamış, üniversiteye de anne babası okumadığı müddetçe onu maddi açıdan desteklemeyi reddettikleri için yazılmıştı. Her derste aynı B notunu alan Patty'den daha farklı bir B öğrencisiydi. Eliza İngilizcede A+, başka her şeyde D alırdı. Basketbol dışında ilgi duyduğu bilinen şeyler yalnızca şiir ve zevkti.

Eliza Patty'ye esrarı denetmeye kararlıydı ama Patty iş ciğerlerine geldi mi fevkalade dikkatliydi; *brownie* meselesi de böyle ortaya çıktı. Eliza'nın tosbağa Vosvos'uyla Wayzata'daki Afrika heykelleriyle dolu eve gitmişlerdi; Eliza'nın anne babası hafta sonu bir konferansa katıldığından ev boştu. Aslında niyetleri fiyakalı bir Julia Child yemeği hazırlamaktı ama bunu başaramayacak kadar çok şarap içtiklerinden sonunda kraker ile peynir yiyip *brownie* yaptılar ve herhalde ciddi bir miktarda uyuşturucu yuttular. Kafasının iyi olduğu on altı saat boyunca Patty'nin içinden bir ses, "Bunu bir daha *asla* yapmayacağım," diyordu. İdmanını, bir daha asla düzeltemeyeceği bir şekilde bozduğu duygusuna kapılmıştı ki bu gerçekten çaresiz hissetmesine yol açıyordu. Eliza için de endişeleniyordu: Birden Eliza'ya tuhaf bir şekilde tutkun olduğunu fark etmişti, bu yüzden de kımıldamadan oturup kendine hâkim olması ve biseksüel olduğunu keşfetmemesi hayati önem taşıyordu. Eliza ona boyuna nasıl olduğunu soruyordu, Patty de, "Çok iyiyim, teşekkür ederim," diye cevap veriyordu ve her seferinde bunu çok komik buluyorlardı. Velvet Underground'u dinlerken, Patty grubu çok daha iyi anladı, çok *müstehcen* bir müzik grubuydular ve müstehcenlikleri avutucu bir şekilde orada, Wayzata'da, Afrika maskeleriyle kuşatılmış haldeyken hissettiklerine benziyordu. Biraz daha ayıldığında, çok sarhoşken bile kendine hâkim olmayı becerdiğini, Eliza'nın ona dokunmadığını, hiçbir zaman lezbiyen ilişkisine girmeyeceğini fark etmek de içini rahatlattı.

Patty Eliza'nın annesiyle babasının nasıl insanlar olduklarını merak ettiğinden evde kalıp onlarla tanışmak istiyordu ama Eliza bunun çok kötü bir fikir olduğu konusunda kararlıydı. "Birbirlerinin

hayatının aşkı onlar," demişti. "Her şeyi birlikte yaparlar. Aynı dairede birbirinin aynısı büroları var, makaleleri ile kitaplarını birlikte yazarlar, konferanslarda ortak sunum yaparlar ve doktor-hasta gizliliği yüzünden evde asla işlerinden konuşmazlar. Hatta iki kişilik bir bisikletleri bile var."

"Eee?"

"Eeesi gariptirler, onları sevmezsin, sonra beni de sevmezsin."

"Benim annemle babam da pek şahane sayılmaz," dedi Patty.

"İnan bana bu farklı. Ne dediğimi biliyorum ben."

Tosbağayla şehre döner, sıcaklıktan yoksun Minnesota bahar güneşini gerilerinde bırakırken, ilk "kavgamsı"larını ettiler.

"Bu yaz burada kalmalısın," dedi Eliza. "Bir yere gidemezsin."

"Bu olacak gibi değil," dedi Patty. "Babamın bürosunda çalışmam, temmuzda da Gettysburg'de olmam gerekiyor."

"Niye burada kalıp kampa buradan gitmiyorsun? Kendimize bir iş buluruz, her gün spor salonuna gidebilirsin."

"Eve gitmem gerek."

"Ama niye? Orada olmaktan nefret ediyorsun."

"Burada kalırsam her gece şarap içerim."

"Hayır, içmezsin. Katı kurallar koyarız. Sen ne tür kurallar istiyorsan onlardan."

"Sonbaharda döneceğim zaten."

"O zaman birlikte oturabilir miyiz?"

"Hayır, Cathy'ye onun dört odalısına geçeceğime dair çoktan söz verdim."

"Ona planlarının değiştiğini söyleyebilirsin.

"Olmaz."

"Çılgınlık bu! Seni hiç göremiyorum neredeyse!"

"Aslında seninle herkesten çok görüşüyorum. Seninle görüşmeyi seviyorum."

"Öyleyse bu yaz niye burada kalmıyorsun? Bana güvenmiyor musun?"

"Sana niye güvenmeyecekmişim ki?"

"Bilmiyorum. Neden babanın yanında çalışmayı tercih ettiğini anlayamıyorum. Seninle ilgilenmedi, seni korumadı, ben ise seni korurum. Senin iyiliğini düşünmüyor o, ben düşünüyorum."

Eve gitme düşüncesinin Patty'nin canını sıktığı doğruydu ama marihuanalı *brownie* yediği için kendini cezalandırması gerekiyordu. Babası da onunla iletişim kurmak için daha fazla çaba harcamaya başlamıştı, ona resmen elyazısı mektuplar gönderiyordu ("Tenis kortunda seni arıyoruz") ve babaannesinin eski arabasını kullanabileceğini söylemişti; zaten Patty'nin babaannesinin o arabayı artık kullanmaması gerektiğini düşünürdü. Patty bir yıl uzakta kaldıktan sonra ona bu kadar soğuk davrandığına pişman olmuştu. Hata mı etmişti? Böylece yazın eve gitti, hiçbir şeyin değişmediğini ve hata etmediğini anladı. Geceyarısına kadar televizyon izledi, her sabah yedide kalkıp yedi sekiz kilometre koştu ve günlerini hukuk belgelerinde isimlerin altını çizerek ve postacıyı bekleyerek geçirdi; Eliza'dan mutlaka, onu ne kadar özlediğini söyleyen, gişesinde çalıştığı eski filmler gösteren sinemadaki "şehvet düşkünü" patronu hakkında hikâyeler anlatan ve ona derhal cevap vermesini öğütleyen uzun, daktiloda edilmiş mektuplar alıyordu. Patty de derhal cevap yazmak için elinden geleni yapar, eski antetli kâğıtlar ile babasının naftalin kokan bürosundaki Selectric marka elektrikli daktiloyu kullanırdı.

Bir mektupta Eliza, *birbirimizi korumak ve kendimizi geliştirmek için bence bazı kurallar koymamız gerek*, diye yazmıştı. Patty bunun iyi bir fikir olduğuna o kadar emin değildi ama arkadaşı için üç kural yazdı. *Yemek vaktinden önce sigara içmek yok; Her gün egzersiz yap ve atletik yeteneğini geliştir;* Ve *Bütün derslere girip BÜTÜN derslerin ödevini yap (sadece İngilizceninkileri değil).* Eliza'nın kendisine yazdığı kurallardan işkillenmesi gerekirdi elbette –*Sadece cumartesi geceleri ve sadece Eliza'nın yanında iç; Yanında Eliza yoksa kızlı-oğlanlı partilere gitme* ve *Eliza'ya HER ŞEYİ söyle*– ama insan sarrafı değildi ve yalnızca en iyi arkadaşıyla böylesine yoğun bir ilişki yaşadığı için heyecan duydu. Başka şeylerin yanı sıra, böyle bir arkadaşın varlığı ortanca kız kardeşine karşı zırh ve cephane görevi görüyordu.

"Eee, Minn-e-soooo-tah'da hayat nasılmış bakalım?" diye başlardı kız kardeşiyle tipik bir konuşma. "Bol bol *mısır* yedin mi? Mavi Öküz Babe'i* gördün mü? Brainerd'e gittin mi?"

Kardeşinden üç buçuk yaş büyük olmanın yanı sıra (ama okulda yalnızca iki sınıf üstteydi) sporda rekabet eğitimi görmüş bir abla ol-

* Paul Bunyan'ın hayvan arkadaşı. (y.n.)

duğundan Patty'nin kardeşinin küçük düşürücü zevzeklikleriyle başa çıkma yöntemleri geliştirmiş olduğunu düşünebilirsiniz. Ama Patty'nin kalbinin doğuştan savunmasız bir yanı vardı – onun kardeşlik duygusundan yoksun oluşu karşısında her seferinde beyninden vurulmuşa dönüyordu. Kız kardeş aynı zamanda gerçekten yaratıcıydı ve bu sayede Patty'yi nutku tutulmuş halde bırakacak beklenmedik yöntemler bulmakta ustaydı.

"Neden benimle hep o tuhaf ses tonuyla konuşuyorsun?" Patty'nin o sıralardaki en iyi savunmasıydı.

"Ben sadece o güzel Minn-e-sooo-tah'da hayatın nasıl gittiğini soruyordum."

"*Gıdaklıyorsun,* yaptığın bu. *Gıdaklama* gibi."

Gözleri ışıldayan kardeşi bu yanıtı suskunlukla karşıladı. Sonra:

"Orası On Binlerce Göl Diyarı!"

"Lütfen defolur musun!"

"Oralarda bir erkek arkadaşın var mı?

"Hayır."

"Kız arkadaşın?"

"*Hayır.* Ama gerçekten harika bir arkadaş edindim."

"Sana o mektupları göndereni mi söylüyorsun? Sporcu mu?"

"Hayır. Şair."

"Vay!" Kız kardeşi birazcık ilgilenmiş görünüyordu. "Adı ne?"

"Eliza."

"Eliza Doolittle. Amma çok mektup yazıyor. Kız arkadaşın olmadığına emin misin?"

"Yazar o, tamam mı? Sahiden ilginç bir yazar."

"Hani insan soyunma odalarıyla ilgili fısıltılar duyuyor da. Adını söylemeye cesaret edemeyen mantar.*"

"Ne iğrençsin," dedi Patty. "Onun üç ayrı erkek arkadaşı falan var, çok havalı."

"Brainerd, Minn-e-soooo-tah," diye cevap verdi kız kardeşi. "Bana Brainerd'den Mavi Öküz Babe'in bir kartpostalını yollamalısın." Sonra

* Lord Alfred Douglas'ın şiirinden bir dize olan "Adını söylemeye cesaret edemeyen aşk," Oscar Wilde'ın "ahlaksızlık" davasında da kullanılmıştır ve genellikle eşcinselliğe atıfta bulunduğu düşünülür. (y.n.)

sesini iyice titreterek "I'm Getting Married in the Morning" şarkısını söyleyerek gitti.

Patty sonbaharda okula döndüğünde, aralarındaki ilişkiyi tabir edecek daha iyi bir kelime bulamadığından ilk erkek arkadaşım dediği, Carter adında bir oğlanla tanıştı. Onunla Eliza'nın üçüncü kuralına uyup kendisine spor salonundan tanıdığı bir oğlanın, güreş takımından bir ikinci sınıf öğrencisinin onu yemeğe davet ettiğini söyledikten hemen sonra karşılaşmış olması, bugün otobiyografi yazarına hiç de tesadüfmüş gibi gelmiyor. Eliza önce güreşçiyle tanışmak istemişti ama Patty'nin uyumluluğunun da sınırları vardı. "Sahiden iyi bir çocuğa benziyor," dedi.

"Kusura bakma ama erkekler konusunda hâlâ göz hapsindesin," dedi Eliza. "Sana tecavüz eden çocuğun da iyi bir çocuk olduğunu sanmıştın."

"İlle de öyle düşündüğümü sanmıyorum. Sadece benimle ilgileniyor diye heyecanlanmıştım."

"Eh, işte şimdi de seninle ilgilenen başka biri var."

"Evet, ama şimdi ayığım."

Patty'nin yemekten hemen sonra Eliza'nın kampus dışındaki odasına (yazın bir işte çalıştı diye anne babasının ödülü) geleceği ve saat ona kadar orada olmazsa Eliza'nın onu aramaya çıkacağı konusunda anlaşarak uzlaşmaya vardılar. Kampus dışındaki odaya, hiç de göz kamaştırıcı olmayan bir yemeğin ardından, dokuz buçuk sularında gittiğinde Eliza'yı en üst kattaki odasında Carter adlı oğlanla buldu. Kanepenin iki yanına kurulmuş, çoraplı ayaklarını ortadaki yastığın üstünde taban tabana getirmiş ve kardeşçe olabilecek ya da olamayacak bir biçimde pedal çeviriyorlardı. Eliza'nın müzik setinde DEVO'nun yeni albümü çalıyordu.

Patty kapı eşiğinde duraladı. "Belki yalnız kalmak istersiniz?"

"Hey Tanrım, hayır hayır hayır hayır hayır, seni burada istiyoruz," diye bağırdı Eliza. "Carter ile ben eskide kaldık artık, değil mi?"

"Tarih olduk," dedi Carter vakar ve Patty'nin fark ettiği biraz da asabi bir tavırla. Ayaklarını yere indirdi.

"Sönmüş bir yanardağ," dedi Eliza, onları tanıştırmak için yerinden fırlarken. Patty daha önce arkadaşını bir oğlanla görmemişti hiç ve davranışlarının nasıl değiştiği görünce şaşırdı – yüzü kızarmıştı,

konuşurken dili sürçüyordu ve durmadan yapay bir şekilde kıkırdıyordu. Patty'nin yemek hakkında sorguya çekilmek için geldiği aklından çıkmış gibiydi. Her şey, üniversiteye ara vererek bir kitapçıda çalışmaya başlayan ve konserlere giden lise arkadaşı Carter üzerineydi. Carter'ın dümdüz, ilginç bir tonu olan koyu saçları (sonra kına olduğu anlaşıldı), güzel ve uzun kirpikleri (sonra maskara olduğu anlaşıldı) vardı; yamuk ve tuhaf bir şekilde küçük ve sivri uçlu olan dişleri dışında (sonra ortodonti gibi, orta sınıf çocukların gördüğü temel bakımların, anne babasının acılı boşanmasının çatlaklarından sızıp gittiği anlaşıldı) göze çarpan bir fiziki kusuru yoktu. Patty onun dişlerinden utanmayışından hemen hoşlandı. Tam Eliza'nın arkadaşı olmaya layık olduğunu kanıtlamaya çalışarak onun üzerinde iyi bir izlenim bırakmaya hazırlanıyordu ki, Eliza koca bir şarap kadehini onun yüzüne uzatıverdi.

"Hayır, teşekkürler," dedi Patty.

"Ama cumartesi akşamı," dedi Eliza.

Patty kuralların onu cumartesileri içmeye zorlamadığını belirtmek istedi ama Carter'ın yanındayken bir anlığına Eliza'nın bu kurallarının ne kadar garip, hatta Eliza'ya güreşçiyle yemeğinin nasıl geçtiğini rapor etmesinin daha da garip olduğunu fark etti. Böylece fikrini değiştirerek şarabı içti, sonra koskoca bir kadeh dolusu şarap daha içti; içi ısınmıştı, kendini harika hissediyordu. Otobiyografi yazarı, başka birisinin içki içişini okumanın ne kadar sıkıcı olduğunun farkında ama bazen anlatı için gerekiyor. Geceyarısına doğru Carter gitmek üzere kalkınca, Patty'ye onu yatakhanesinin kapısında bırakmayı teklif etti, binasının kapısında ona iyi geceler öpücüğü verebilir mi diye sordu (Tam olarak "Sorun yok," diye düşündü Patty, "ne de olsa Eliza'nın arkadaşı"), soğuk ekim havasında ayakta bir müddet işi pişirdikten sonra da onu ertesi gün görmek istediğini söyleyince kız, "Vay, bu adam hızlı hareket ediyor," diye düşündü.

Sezar'ın hakkı Sezar'a: O kış Patty'nin en iyi spor sezonuydu. Sağlık sorunları yoktu ve Antrenör Treadwell, daha az bencil olması, daha fazla liderlik yapması gerektiğine dair sıkı bir fırça attıktan sonra, onu her oyunda gard olarak ilk beşe koydu. Patty'nin kendisi de rakip takımdaki iriyarı rakip oyuncuların ne kadar ağır hareket ettiğine, uzanıp topu onlardan ne kadar kolay çalıverdiğine ve kaç tane şutunun

basket olduğuna şaşıyordu. İkili sıkıştırmaya maruz kaldığında bile, ki bu gittikçe daha sık oluyordu, potayla arasında özel bir bağlantı hissediyor, daima tam olarak nerede olduğunu biliyor ve onun sahadaki en gözde oyuncusunun, daire şeklindeki ağzını en iyi besleyenin kendisi olduğuna inanıyordu. Saha dışında bile maç anında yaşıyor gibiydi; kaşlarının arkasında sürekli hissedilen bir tür basınç, dingin bir mahmurluk ya da ne yaparsa yapsın kurtulamadığı belli bir konuya takmış bir salaklık şeklinde kendini gösteren bir duyguydu bu. Tüm kış boyunca harika bir şekilde uyudu, hiçbir zaman tam olarak uyanmadı. Başına yediği dirsekleri ya da düdük çaldıktan sonra başına üşüşen mutlu takım arkadaşlarını bile pek hissetmiyordu.

Ve Carter'la olan şey de bunun bir parçasıydı. Carter'ın sporla hiç mi hiç ilgisi yoktu ve en yoğun olduğu haftalarda ona bazen yalnızca dairesinde seks yapıp geri kampuse gitmesine yetebilecek birkaç saatten fazla zaman ayıramamasına aldırmıyor gibiydi. Bu, otobiyografi yazarına bugün bile ideal bir ilişki gibi geliyor; tabii sevgilisi saydığı Carter'ın o altı ay içinde başka kaç kızla beraber olduğu konusunda gerçekçi bir tahminde bulunduğunda idealliği biraz azalıyor. O altı ay Patty'nin hayatında her şeyin yerine oturduğu ve tartışmasız mutlu olduğu iki dönemden ilkiydi. Carter'ın yamuk dişlerini, samimi alçak gönüllülüğünü, becerikli okşayışlarını, ona sabır göstermesini seviyordu. Pek çok kıymetli özelliği vardı Carter'ın doğrusu! Ona seksle ilgili inanılmaz şefkatli bir şekilde bir teknik öneride bulunurken de, hiçbir kariyer planı olmadığını itiraf ederken de ("Herhalde sessiz sakin bir şantajcı olacağım") sesi hep yumuşaktı, sakindi ve mütevaziydı – zavallı yozlaşmış Carter, insan ırkının değerli bir üyesi olduğunu kabul edemiyordu.

Patty ise onun hakkında iyi şeyler düşünmeye devam etti, fazlasıyla iyi şeyler, ta ki nisanda bir pazar gecesi, *All-American* öğle yemeği ve ödül törenine katılmak için (Patty gardda ikinci takıma seçilmişti) Antrenör Treadwell'le birlikte gittikleri Chicago'dan, sürpriz olsun diye Carter'ın doğum günü partisinde katılmak üzere erken dönene kadar. Sokaktan dairesinde ışıkların yandığını gördü ama yanıt alabilmek zili dört kez çalması gerekti ve nihayetinde interkomdan gelen ses Eliza'nınkiydi.

"*Patty!* Chicago'da değil misin sen?"

"Erken döndüm. Aç kapıyı."

İnterkomda bir cızırtı duyuldu ve bunu öyle uzun bir sessizlik izledi ki Patty kapıyı iki kez daha çaldı. Sonunda Eliza, Ked'leri ve koyun derisi paltosuyla merdivenden koşarak inip dışarı çıktı. "Selam, selam, selam, selam!" dedi. "Burada olduğuna inanamıyorum!"

"Niye kapıyı açmadın?" diye sordu Patty.

"Bilmem, aşağı inip seni göreyim dedim, yukarıda işler çığırından çıktı, aşağı ineyim de konuşalım dedim." Eliza'nın gözleri parlıyordu, elleri tir tir titriyordu. "Yukarısı uyuşturucu dolu, niye başka bir yere gitmiyoruz, seni görmek çok güzel, yani, hey, selam! Nasılsın? Chicago nasıldı? Yemek nasıldı?"

Patty kaşlarını çatıyordu. "Yani yukarı çıkıp erkek arkadaşımı göremez miyim diyorsun?"

"Eh, hayır, ama, hayır, ama... Erkek arkadaş mı? Bu biraz kuvvetli bir tanım değil mi sence? Ben onun sadece 'Carter' olduğunu sanıyordum. Yani, ondan hoşlandığını biliyorum ama..."

"Başka kim var yukarıda?"

"Eh, bilirsin işte, başka insanlar."

"Kim?"

"Tanıdığın kimse yok. Hey, başka bir yere gidelim, tamam mı?"

"Ama kim var mesela?"

"Yarından önce dönmeyeceğini düşünüyordu. İkiniz yarın akşam yemek yiyorsunuz, değil mi?"

"Onu görmek için erken döndüm."

"Aman Tanrım, ona âşık değilsin, değil mi? Kendini daha iyi koruman konusunda gerçekten konuşmamız gerek, ben ikiniz sadece eğleniyorsunuz sanıyordum, yani, sen tam olarak 'erkek arkadaş' dememiştin hiç, deseydin bilirdim herhalde. Ve bana her şeyi söylemezsen seni koruyamam. Bir kurala karşı gelmiş gibisin, ha?"

"Sen de benim kurallarıma uymadın," dedi Patty.

"Çünkü yemin ederim ki bu sandığın şey değil. Ben senin arkadaşınım. Ama orada kesinlikle senin arkadaşın olmayan biri var."

"Bir kız mı?"

"Bak, ben onu yollarım. Ondan kurtuluruz, sonra üçümüz coşarız." Eliza kıkırdadı. "Doğum günü için sahiden, sahiden, sahiden mükemmel kokaini var."

"Dur bir dakika. Sadece üçünüz mü? Parti bu mu?"

"Öyle harika ki, öyle harika ki, mutlaka denemen gerek. Sezonun bitti, değil mi? Kızdan kurtuluruz, sen de yukarı gelip partiye katılırsın. Ya da benim eve gideriz, sadece sen ve ben, bir dakika beklersen kokaini alıp benim eve gidebiliriz. Mutlaka denemen gerek. Denemezsen anlamazsın."

"Carter'ı başka biriyle bırakıp gidip seninle ağır uyuşturucular kullanayım. Süper bir plan."

"Hey Tanrım, Patty, öyle üzgünüm ki. Sandığın gibi değil. Parti verdiği söyledi ama sonra kokain alınca planı azıcık değiştirdi ve sonra anlaşıldı ki benim gelmemi istemesinin tek sebebi öteki kişinin bir tek ikisi olurlarsa gelmeyeceğini söylemesiymiş."

"Çıkıp gidebilirdin," dedi Patty.

"Partiye başlamıştık bile, ki denemiş olsan niye ayrılamadığımı anlardın. Sana yemin ederim ki burada oluşumun tek nedeni bu."

Gece olması gerektiği gibi, yani Patty'nin Eliza'dan soğuması ya da arkadaşlığının sona ermesiyle değil, Carter'dan ayrılacağına yemin etmesi ve onun hakkındaki duygularını Eliza'ya daha fazla açmadığı için özür dilemesiyle, Eliza'nın da ona daha fazla sahip çıkmadığı için özür dileyip kurallarına daha fazla uymaya ve artık sert uyuşturucular almamaya söz vermesiyle sonuçlandı. El altında iki kız ile komodinde karınca yuvası misali yığılmış beyaz tozun Carter için esaslı bir doğum günü hediyesi teşkil ettiği şimdi otobiyografi yazarının gözünde açıklık kazanmış durumda. Ama Eliza pişmanlık ve üzüntüyle zıvanadan çıktığı için epey inandırıcı bir şekilde yalan söylemiş, ertesi sabah da Patty'ye her şeyi kafasında tartıp sözde en iyi arkadaşıyla sözde erkek arkadaşı arasında çarpık bir şeyler yaşandığı sonucuna varma fırsatı vermeden kendine özgü bir koşu kılığıyla (bir Lena Lovich tişörtü, diz boyu bir şort, siyah çoraplar ve Ked'ler) nefes nefese çıkagelmiş ve az önce beş yüz metrelik bir pistte üç kez koştuğunu bildirip Patty'yi ona jimnastik dersi vermesi için sıkıştırmıştı. Her akşam birlikte çalışmalarına ilişkin bir planla yanıp tutuşuyordu, Patty'ye olan sevgisiyle ve onu kaybetme korkusuyla yanıp tutuşuyordu; Carter'ın gerçek mizacını acı bir şekilde öğrenen Patty de gözlerini Eliza'nın gerçek mizacına kapadı.

Eliza'nın tam saha presi, Patty yazın onunla Minneapolis'te yaşamayı kabul edene kadar sürdü; bundan sonra Eliza yeniden zor bulunur oldu, form tutmaya karşı ilgisini de kaybetti. Patty o sıcak yazın büyük bölümünü Dinkytown'daki hamamböcekli bir dairede kendine acıyarak ve özgüveni dibe vurmuş bir halde geçirdi. Eğer eve çoğu gece ikide gelecek ya da hiç gelmeyecekse Eliza'nın onunla yaşama konusunda neden bu kadar ısrar etmiş olduğunu anlamıyordu. Gerçi Eliza yeni uyuşturucular denemesi, yeni konserlere gitmesi ve yatacak yeni birilerini bulması konusunda sıkıştırmayı sürdürüyordu ama Patty seksten geçici olarak, uyuşturucu ve sigaradan da kalıcı olarak iğreniyordu. Zaten Beden Eğitimi Bölümü'ndeki yazlık işi kirayı karşılamaya ucu ucuna yetiyordu; Eliza'yı taklit edip anne babasından sürekli para dilenmeyi reddettiği için de kendini gittikçe daha yetersiz ve yalnız hissetti.

"Niye arkadaşız?" diye sordu bir gece, Eliza yine dışarı çıkmak için süslenirken.

"Çünkü çok harika ve güzelsin," dedi Eliza. "Dünyadaki favori insanımsın."

"Ben bir sporcuyum. Sıkıcıyım."

"Hayır! Sen Patty Emerson'sın ve biz birlikte yaşıyoruz; bu müthiş bir şey."

Kelimesi kelimesine bunları söyledi, otobiyografi yazarı çok iyi hatırlıyor.

"Ama birlikte hiçbir şey yapmıyoruz," dedi Patty.

"Ne yapmak istiyorsun?"

"Bir süre eve, annemlerin yanına gideyim diyorum."

"Ne! Alay mı ediyorsun? Onları sevmiyorsun bile! Burada benimle kalmalısın."

"Ama sen neredeyse her gece dışardasın."

"Eh, öyleyse birlikte daha çok vakit geçirelim."

"Ama senin yaptığın şeylerden hoşlanmadığımı biliyorsun."

"Hımm, öyleyse birlikte sinemaya falan gidelim. Hemen şimdi gidelim. Ne görmek istersin? *Days of Heaven*'ı görmek ister misin?"

Ve Eliza'nın tam saha presleri yeniden başladı, Patty'ye yazın en sıkıntılı günlerini atlatacak ve kaçmamasını sağlayacak kadar da devam etti. İşte, "iki film birden"lere gittikleri, şarap-soda karışımları

içtikleri ve Blondie albümlerinin oluklarını aşındırdıkları bu üçüncü balayı sırasında başladı Patty müzisyen Richard Katz'in adını duymaya. "Ah, Tanrım," dedi Eliza "galiba âşık oldum. Galiba iyi bir kız olmaya başlayacağım. Öyle büyük bir insan ki, bir nötron yıldız tarafından yuvarlanıyormuşum gibi hissediyorum. Dev bir silgiyle siliniyormuşum gibi."

Dev silgi Macalester Üniversitesi'nden henüz mezun olmuştu, inşaat tahrip işinde çalışıyordu ve Eliza'nın yıldızının parlayacağından emin olduğu Traumatics diye bir punk grubu kurmuştu. Katz'i idealize edişini bozan tek şey, onun arkadaş seçimiydi. "Modası geçmiş şu asalak, rockçıların peşine takılmış bağnaz kızlara benzeyen adamla, Walter'la yaşıyor," demişti. "Çok tuhaf bir durum, anlamıyorum. Önce onu Katz'in menajeri falan sandım ama öyle bir iş için yeterince havalı olmasının imkânı yok. Sabah Katz'in odasından çıkıyorum ve *Walter* yaptığı koca bir meyve salatasıyla mutfak masasında öylece duruyor. *New York Times* okuyor, bana sorduğu ilk şey de son zamanlarda *iyi bir tiyatroya* gidip gitmediğim. Anlıyorsun ya, *oyunlar* falan. Tam anlamıyla uyumsuz bir çiftler. Ne kadar tuhaf olduğunu anlamak için Katz'le tanışman gerek."

Otobiyografi yazarına uzun vadede pek az şey Walter ile Richard'ın dostluklarının sevgi dolu oluşu kadar acı vermiştir. Hiç değilse görünüşte ikisi Patty ile Eliza'dan bile daha uyumsuz bir çiftti. Macalester Üniversitesi yerleştirme bürosundaki bir dahi, yürek parçalayacak kadar sorumluluk sahibi bir Minnesotalı kırsal kesim çocuğunu Yonkers, New Yorklu ve şehir yaşamının ustası gitarcıyla aynı birinci sınıf yurt odasına koymuştu. Yerleştirme bürosundaki kişinin ortak yanları olmasından emin olacağı tek şey, ikisinin de burslu öğrenciler olmalarıydı. Walter sarışındı, ince ve narin bir yapısı vardı ve Patty'den uzun da olsa, Richard'la yarışamazdı bile; Richard 1.93 boyunda, geniş omuzluydu ve Walter'ın teni ne kadar açık renkse onunki o kadar koyuydu. Richard, Libya diktatörü Muammer Kaddafi'ye çok benziyordu (yıllar boyunca Patty'den başkaları da bu benzerliği fark edip üzerine yorum yaptılar). Aynı siyah saça, aynı güneşten yanmış çiçekbozuğu yanaklara, aynı "halinden memnun güçlü adam birlikleriyle füze roketatarlarını gözden geçiriyor" cin-

sinden sahte bir tebessüme[1] sahipti ve arkadaşından neredeyse on beş yaş büyük gösteriyordu. Walter bazı lise takımlarında bulunan işgüzar öğrenci-menajerlere, spora hiç yeteneği olmadığından antrenörlere yardımcı olup maçlarda üstünde kravat ve ceket, elinde de bir dosyayla köşede duran çocuklara benziyordu. Sporcular bu tür menajerlere hoşgörü gösterir, çünkü oyunun satır aralarını derinden okuyan kişiler olurlar; bu da Walter-Richard bağının temel öğelerinden biri gibiydi, çünkü Richard, çoğu yönden asabi ve güvenilmez biri de olsa müziği hakkında gerçekten ciddiydi ve Walter Richard'ın müziğine hayran olmak için gerekli donanıma sahipti. Daha sonra, Patty onları daha yakından tanıdıkça, görünüşlerinin altında çok da farklı olmayabileceklerini gördü: Farklı şekillerde de olsa ikisi de gerçekten iyi bir insan olmaya çabalıyorlardı.

Patty silgiyle bunaltıcı bir ağustos pazarı sabahında tanıştı; koşusundan döndüğünde onu salondaki kanepede oturur, hatta cüssesiyle kanepeyi görünmez kılarken bulmuştu; Eliza banyo bile denemeyecek kadar küçük bölmede duş yapmaktaydı. Richard siyah bir tişört giymişti ve kapağında kocaman bir V olan bir roman okuyordu. Patty'yle ancak, kız kendine bir bardak buzlu çay doldurup orada kan ter içinde dikilirken konuştu ve ilk sözleri şunlar oldu: "Sen de ne oluyorsun?"

"Pardon?"

"Ne işin var burada."

"Burada oturuyorum," dedi.

"Tamam, bunu anladım." Richard onu parça parça, dikkatle süzdü. Sanki bakışları bedeninin her bir yeni parçasına değdiğinde, Patty biraz biraz arkasındaki duvara gömülüyordu, öyle ki, onu tepeden tırnağa süzmeyi bitirdiğinde tamamen iki boyutlu bir hal almış ve duvara sabitlenmişti. "Kupür defterini gördün mü?" dedi.

"Eee... Kupür defteri mi?"

"Sana göstereyim," dedi. "İlgini çekecek."

Eliza'nın odasına gitti, geri geldi ve Patty'ye üç halkalı bir dosya uzatıp sanki orada bulunduğunu unutmuş gibi oturup tekrar romanına

1 Patty üniversiteden birkaç yıl sonrasına kadar Kaddafi'nin resmini görmedi ve Richard Katz'le olan benzerliğini hemen fark etmiş olsa da, ona göre Libya'nın dünyadaki en şirin devlet başkanına sahip olduğu gerçeğine o zaman bile özel bir anlam yüklemedi.

gömüldü. Bu, üzerinde pilot kalemle ve büyük harflerle PATTY yazan, soluk mavi kumaş kapaklı eski moda bir dosyaydı. Patty'nin görebildiği kadarıyla içinde *Minnesota Daily*'nin spor sayfalarında yayımlanmış tüm fotoğrafları, Eliza'ya şimdiye kadar yolladığı tüm kartpostallar, birlikte çektirmek için fotoğraf kabinine sıkıştıkları tüm fotoğraflar ve *brownie*'li hafta sonunda kafaları güzelken çektikleri tüm enstantaneler vardı. Patty dosyayı tuhaf ve her yönüyle aşırı buldu; ama en çok, Eliza adına hüzünlenmesine sebep oldu – kendisini sahiden umursayıp umursamadığını sorguladığı için mahzun ve pişmandı.

"Garip bir ufaklık," diye fikrini beyan etti Richard kanepeden.

"Bunu nerede buldun?" dedi Patty. "Gecelediğin evlerde başkalarının öte berisini hep karıştırır mısın?"

Richard güldü. "*J'accuse!*"*

"Eee, karıştırır mısın?"

"Sakin ol. Yatağın hemen arkasındaydı. Göz önünde, polislerin dediği gibi."

Duştan gelen sesler kesilmişti.

"Git, geri koy onu," dedi Patty. "Lütfen."

"İlgilenirsin diye düşünmüştüm," dedi Richard yerinden kıpırdamadan.

"Lütfen gidip bunu bulduğun yere koy."

"Bana sanki senin böyle bir defterin yokmuş gibi geliyor."

"Hemen şimdi, lütfen."

"Garip bir ufaklık," dedi Richard, dosyayı geri alarak. "Onun için sana kim olduğunu sordum."

Eliza'nın erkeklerin karşısında sergilediği sahte davranışlar, durmadan kıkırdaması, saçlarını savurması, taşkınlığı, arkadaşlarını kısa sürede usandıracak şeylerdi. Onun kendini Richard'a beğendirme konusundaki gözü karalığı ile dosyanın tuhaflığı ve ortaya koyduğu aşırı yoksunluk hissi Patty'nin zihninde birbirine karıştı ve ilk kez Eliza'nın arkadaşı olmaktan utanmasına yol açtı. Bu da oldukça garipti, çünkü Richard onunla yattığı için hiç utanmış görünmüyordu; hem zaten Richard'ın, Eliza'yla olan arkadaşlığı hakkında ne düşündüğü Patty'nin neden umurunda olsundu ki?

* (Fr.) "Suçluyorum!" Émile Zola'nın, casuslukla suçlanan Alfred Dreyfus'a yapılan haksızlığı kınadığı açık mektubudur. (y.n.)

Richard'ı bir sonraki görüşünde, hamamböceği yuvasında neredeyse son günüydü. Yine kanepedeydi, kollarını kavuşturmuş oturuyor, sağ çizmesini şiddetle yere vurup tempo tutuyordu; Eliza ise ayakta durmuş, gitarı Patty'nin onun çaldığını duyduğu tek şekilde, yani tereddütle çalarken irkiliyordu. "Sen de katıl," dedi. "Ayağını vur." Ama konsantre olayım derken kan ter içinde kalmış olan Eliza, Patty'nin varlığını fark eder etmez çalmayı tamamen bıraktı.

"Onun önünde çalamam."

"Elbette çalarsın," dedi Richard.

"Sahiden çalamıyor," dedi Patty. "Onu tedirgin ediyorum."

"İlginç. Niye?"

"En ufak bir fikrim yok," dedi Patty.

"Fazla destekleyici," dedi Eliza. "İradesiyle beni başarılı olmaya zorladığını hissediyorum."

"Ne kötüsün," dedi Richard Patty'ye. "İradenle başarısız olsun diye çalışman gerek."

"Tamam," dedi Patty. "Başarısız olmanı istiyorum. Yapabilir misin? Başarısızlığı iyi beceriyor gibisin."

Eliza ona şaşkınlıkla baktı. Patty de kendine şaşırmıştı zaten. "Özür dilerim, artık odama gidiyorum," dedi.

"Önce onun başarısız olduğunu görelim," dedi Richard.

Ama Eliza gitarın kayışını çıkarmıştı, şimdi de fişini çekiyordu.

"Metronomla çalışman gerek," dedi Richard ona. "Metronomun var mı?"

"Bu gerçekten kötü bir fikirdi," dedi Eliza.

"*Sen* niye bir şeyler çalmıyorsun?" dedi Patty Richard'a.

"Başka zaman."

Ama Patty, Richard dosyayı ortaya çıkardığı zaman nasıl utandığını hatırlıyordu. "Bir şarkı," dedi. "Bir *akor*. Bir akor bas. Eliza senin harika olduğunu söylüyor."

Richard başını iki yana salladı. "Bir gün konsere gel."

"Patty konsere gelmez," dedi Eliza. "Dumandan hoşlanmıyor."

"Ben sporcuyum," dedi Patty.

"Evet, gördük zaten," dedi Richard, ona anlamlı bir bakış atarak. "Basketbol yıldızı. Nesin peki – forvet mi, gard mı? Kızlarda neyin uzun boylu sayıldığı hakkında hiç fikrim yok."

"Ben uzun boylu sayılmıyorum."

"Ama hayli uzunsun."

"Evet."

"Biz de tam çıkıyorduk," dedi Eliza, ayağa kalkarak.

"Asıl sen istesen basketbol oynayabilirmişsin gibi görünüyorsun," dedi Patty Richard'a.

"Parmak kırmak için birebir."

"Doğru değil aslında. Bu pek ender olur."

Bunun pek ilginç ya da konuşmayı ilerletecek bir konu olmadığını hemen hissetti, Richard'ın onun basket oynamasına nasıl hiç aldırmadığını da...

"Belki konserlerinden birine gelirim," dedi. "Sıradaki ne zaman?"

"Gidemezsin, senin için fazla dumanlı," dedi Eliza tatsız bir edayla.

"Sorun olmaz," dedi Patty.

"Sahi mi? Flaş haber!"

"Kulak tıkacı getir," dedi Richard.

Odasında, onların çıktığını duyduktan sonra Patty nedenini anlayamayacak kadar yoğun hissettiği bir kederle ağlamaya başladı. Otuz altı saat sonra Eliza'yı yeniden gördüğünde böyle cadalozluk ettiği için özür diledi ama Eliza'nın o sırada keyfi yerinde olduğundan üzülmemesini söyledi, gitarını satmayı düşünüyordu ve Patty'yi Richard'ı dinlemeye götürmek onu memnun ederdi.

Richard'ın bir sonraki konseri eylülde hafta arası bir gece, Longhorn adında havasız bir kulüpteydi; Traumatics sahneye Buzzcocks'dan önce çıkıp açılışı yapacaktı. Eliza'yla birlikte oraya vardıklarında Patty'nin gördüğü ilk kişi Carter oldu. Payetli bir mini elbisenin içindeki acayip güzel sarışın bir kızla sarmaş dolaştı. "Hassiktir," dedi Eliza. Patty Carter'a cesurca el salladı; Carter, gülümseyerek yamuk dişlerini sergilemiş, peşindeki payetle birlikte bir uyumluluk tablosu çizerek ona doğru sallana sallana gelmekteydi. Eliza başını öne eğdi ve Patty'yi sigara içen erkek punkların arasından sahne kenarına doğru çekip uzaklaştırdı. Burada karşılarına, daha Eliza monoton bir sesle, "Selam Walter, nasılsın?" diye bağırmadan bile Patty'nin Richard'ın meşhur oda arkadaşı olduğunu tahmin ettiği sarışın bir oğlanla karşılaştılar.

Patty, Walter'ı henüz tanımadığı için onun bu selamı dostça bir orta batı tebessümüyle değil de soğuk bir baş eğişle yanıtlamasının ne kadar sıra dışı olduğu hakkında bir fikri yoktu.

"Bu en iyi arkadaşım Patty," dedi Eliza ona. "Ben bir saniye sahne arkasına giderken burada seninle bekleyebilir mi?"

"Sanırım sahneye çıkmak üzereler," dedi Walter.

"Sadece bir saniye," dedi Eliza. "Ona göz kulak ol. Tamam mı?"

"Niye hep birlikte arkaya gitmiyoruz?" diye sordu Walter.

"Hayır, burada benim yerimi tutman gerek," dedi Eliza Patty'ye. "Hemen dönerim."

Eliza insanların arasından tüneller kazarak geçip gözden kaybolurken Walter ardından mutsuz mutsuz baktı.

Hiç de Eliza'nın anlattığı gibi modası geçmiş görünmüyordu –V yakalı bir kazak giyiyordu, oldukça gür ve karışık kızılımsı sarı kıvırcık saçları vardı ve tam da olduğu şeye, yani birinci sınıftaki bir hukuk fakültesi öğrencisine benziyordu– ama uçuk saçlı ve aksesuarlı punklar arasında göze batıyordu; bir dakika öncesine kadar, hep sevmiş olduğu giysilerinden utanan Patty bir anda sıradan olduğu için ona minnet duydu.

"Yanında beklemem izin verdiğin için teşekkür ederim," dedi.

"Sanırım epeyce bekleyeceğiz," dedi Walter.

"Tanıştığımıza memnun oldum."

"Ben de. Sen basketbol yıldızısın."

"Ta kendisi."

"Richard senden bahsetti." Patty'ye döndü. "Çok uyuşturucu kullanır mısın?"

"Hayır! Tanrım. Nerden çıktı?"

"Çünkü arkadaşın kullanıyor."

Patty nasıl bir yüz ifadesi takınması gerektiğini bilemedi. "Benim yanımdayken kullanmıyor."

"Eh, sahne arkasına bu yüzden gitti."

"Peki."

"Kusura bakma. Arkadaşın olduğunu biliyorum."

"Hayır, bu ilginç bir bilgi."

"Mali kaynakları sağlam görünüyor."

"Evet, anne babası..."

"Doğru ya, anneyle baba."

Walter Eliza'nın ortadan kaybolmasına öyle kafasını takmış görünüyordu ki Patty sustu. Kendini bir kez daha delice rekabetçi hissediyordu. Richard'la ilgilendiğinin henüz farkında bile sayılmazdı ama yine de Eliza'nın Richard'ın ilgisini satın almak ve ona ulaşabilmek için kendisinden, yarı güzel kendisinden daha başka bir şeyler –mesela anne babasının kaynaklarını– kullanabiliyor olma ihtimalinin haksızlık olduğunu düşünüyordu. Hayat konusunda Patty ne kadar aptaldı! Diğer insanların nasıl da gerisinde kalmıştı! Ve sahnedeki her şey ne kadar çirkin görünüyordu! Çıplak akorlar, davulların soğuk kromları, çıkarcı mikrofonlar ve adam kaçıranların izole bantları ve gülleleri andıran spotlar: Hepsi öyle çetin duruyordu ki.

"Konserlere sık sık gider misin?" diye sordu Walter.

"Hayır, hiç. Bir kere."

"Kulak tıkacı getirdin mi?"

"Hayır. İhtiyacım olacak mı?"

"Richard çok gürültülüdür. Benimkileri kullanabilirsin. Yeni sayılırlar."

Gömleğinin cebinden, içinde iki tane beyazımsı lastik-köpük larva olan bir torbacık çıkardı. Patty tıkaçlara baktı ve nazikçe gülümsemek için elinden geleni yaptı. "Hayır, teşekkürler," dedi.

"Temiz bir insanımdır," dedi Walter samimiyetle. "Sağlık riski yok."

"Ama o zaman sana kalmaz."

"Ortadan ikiye bölerim. Kulaklarını korumak isteyeceksin, inan."

Patty onun kulak tıkaçlarını özenle ikiye bölmesini izledi. "Belki de onları avucumda tutup önce ihtiyacım var mı diye bir bakarım," dedi.

Orada on beş dakika durdular. Eliza, tam ışıklar loşlaşır ve seyirciler dalgalar halinde sahneye yaklaşırken sendeleyerek ve kıpraşarak ışıltılı bir halde geri döndü. Patty ilk iş olarak kulak tıkaçlarını düşürdü. Durumun gerektirdiğinden çok daha fazla itişip kakışma vardı. Deriler içindeki bir şişko sırtına toslayarak sahneye çarpmasına neden oldu. Eliza beklenti içinde şimdiden saçını savurup zıplamaya başlamıştı bile; şişman adamı geri itip Patty'ye ayakta durabileceği bir yer açma işi Walter'a kalmıştı.

Sahneye koşarak çıkan Traumatics grubu Richard'dan, daimi basçısı Herrera'dan ve liseli tipli iki sıska oğlandan oluşuyordu. Richard

o sıralar çok daha şovmendi; sonraları asla yıldız olamayacağı anlayınca anti yıldız olmayı seçmişti. Parmaklarının üstünde zıplıyor, eli gitarın sapındayken küçük yarım dönüşler yapıyordu falan. Seyircilere gruplarının bildiği her şarkıyı çalacağını, bunun da yirmi beş dakika süreceğini söyledi. Sonra kendisi ve grubu tamamen kafayı yedi, Patty'nin içinde herhangi bir ritim yakalayamadığı şiddetli bir gürültü saldırısına geçtiler. Müzik, tadını alamayacağınız kadar sıcak olan bir yiyeceği andırıyordu, ama ritim ya da melodi yokluğu merkezdeki erkek punk düğümünün aşağı yukarı zıplamasını, birbirini omuzlamasını ve bulabildiği her dişi ayak bileğinin üstünde tepinmesini engellemedi. Onların ayağının altından çekilmeye çalışan Patty, hem Walter'dan hem Eliza'dan ayrı düştü. Gürültü resmen dayanılmazdı. Richard ile diğer iki Traumatics mikrofonlarına *Güneş ışığından nefret ediyorum! Güneş ışığından nefret ediyorum!* diye haykırıyorlardı ve güneş ışığını hayli seven Patty bir an önce kaçabilmek için basketbol becerilerinden yararlandı. Dirseklerini havada tutarak kalabalığa daldı ve itişip kakışmanın arasından kurtulunca Carter ve ışıltılı kızıyla yüz yüze geldi; ilerlemeye devam etti, ta ki kendini kaldırımda, ılık ve taze eylül havasında, şaşılacak şekilde hâlâ alacakaranlıktan izler taşıyan Minnesota göğünün altında bulana dek.

Longhorn'un kapısında oyalandı, geç gelen Buzzcocks hayranlarını gözledi, Eliza onu aramaya gelir diye bekledi. Ama aramaya gelen Eliza değil, Walter oldu.

"İyiyim," dedi ona. "Bana göre bir yer değilmiş, hepsi bu."

"Seni eve bırakabilir miyim?"

"Hayır, geri dönmelisin. Eliza'ya tek başıma eve gittiğimi söyle ki, kaygılanmasın."

"Pek kaygılanmış görünmüyor. Hadi, seni eve bırakayım."

Patty hayır dedi, Walter ısrar etti, kız hayır diye ısrar etti, o da evet diye. Patty onun arabası olmadığını ve kendisiyle birlikte otobüse binmeyi teklif ettiğini fark edince, yeniden hayır diye ısrar etti, Walter da evet diye. Çok daha sonra kıza, daha otobüs durağında dururlarken ona tutulmaya başladığını söyledi ama o sırada Patty'nin kafasında buna eşdeğer bir senfoni sesi yoktu. Eliza'yı terk ettiği için kendini suçlu hissediyordu, kulak tıkaçlarını düşürdüğüne ve Richard'ı daha fazla görmek için kalmadığına pişmandı.

"Bana sanki burada bir sınavdan kalmışım gibi geliyor," dedi.

"Bu tür müziği seviyor musun bari?"

"Blondie'yi seviyorum. Patti Smith'i seviyorum. Aslında sanırım hayır, bu tür müziği sevmiyorum."

"Öyleyse niye geldin diye sorabilir miyim?"

"Eh, Richard çağırdı."

Walter, sanki bu onun için özel bir anlam taşıyormuş gibi başını evet anlamına salladı.

"Richard iyi bir insan mıdır?" diye sordu Patty.

"Hem de çok!" dedi Walter. "Yani, duruma bağlı. Annesi o küçükken din meselesiyle kafayı bozarak evden kaçmış. Babası bir postacı ve içkici; Richard lisedeyken akciğer kanseri olmuş. Richard ölene kadar ona baktı. Çok sadık bir insandır, ama kadınlara karşı değil pek. Aslında kadınlara pek iyi davranmaz, eğer öğrenmek istediğin buysa."

Patty zaten bunu sezmişti ve nedense bu haber keyfini kaçırmadı.

"Peki ya sen?" dedi Walter.

"N'olmuş bana?"

"İyi bir insan mısın? Öyle görünüyorsun. Gene de..."

"Gene de ne?"

"Arkadaşından nefret ediyorum!" diye patladı. "İyi bir insan olduğunu sanmıyorum. Aslında, hayli korkunç olduğunu düşünüyorum. Hem yalancı hem huysuz."

"Eh, benim en iyi arkadaşım," dedi Patty içerleyerek. "Bana göre korkunç değil. Belki de en başta yanlış bir izlenime kapıldınız."

"Seni hep oraya buraya götürüp kendisi başkalarıyla koko çekerken öylece ortada bırakır mı?"

"Hayır, aslını ararsan bu daha önce hiç olmamıştı."

Walter hiçbir şey demedi, sadece durup hoşnutsuzluğunda demlendi. Görünürde otobüs yoktu.

"Bazen benimle bu kadar ilgilenince kendimi sahiden, sahiden iyi hissediyorum," dedi Patty bir süre sonra. "Çoğu zaman ilgilenmez. Ama ilgilenince de..."

"Seninle ilgilenecek insan bulmakta zorlanacağını hayal bile edemiyorum," dedi Walter.

Kız başını iki yana salladı. "Bende bir bozukluk var. Diğer arkadaşlarımın hepsini de seviyorum ama sanki aramızda bir duvar var-

mış gibi hissediyorum. Sanki onlar bir tür, ben başka tür bir insanmışım gibi. Daha rekabetçi ve bencil. Temelde, daha az iyi. Nedense onların yanındayken numara yaptığım hissine kapılıyorum hep. Eliza'nın yanında numara yapmam gerekmiyor. Sadece kendim olup gene de ondan *daha iyi* olabiliyorum. Yani, salak değilim. Boku yemiş biri olduğunun farkındayım. Ama bir yanım onun çevresinde olmayı seviyor. Sen de bazen Richard'la böyle hissediyor musun?"

"Hayır," dedi Walter. "Aslında çoğu zaman çevresinde bulunulması hiç hoş olmayan biridir. Birinci sınıftayken onu görür görmez sevdiğim bir yanı var sadece. Müziğine gönülden bağlıdır, ama entelektüel olarak da meraklıdır. Buna hayranım."

"Çünkü herhalde gerçekten iyi bir insansın da ondan," dedi Patty. "Onu olduğu gibi seviyorsun, sana kendini nasıl hissettirdiği önemli değil. Seninle aramızdaki fark da bu herhalde."

"Ama sen de gerçekten iyi bir insana benziyorsun," dedi Walter.

Patty içten içe, onun bu izleniminin yanlış olduğunu biliyordu. Ve yapmaya devam ettiği hata, cidden hayatında yaptığı en büyük hata, bu yorumun doğru olmadığını bildiği halde Walter'ın zihnindeki Patty modeline uymak oldu. İyi olduğuna öyle emin görünüyordu ki Patty sonunda pes etti.

O ilk gecelerinin sonunda kampusa vardıklarında Patty bir saattir kendisi hakkında konuştuğunu fark etti; Walter kendine yöneltilen sorulara cevap vermeyip sadece onu konuşturuyordu. İyiliğine iyilikle mukabele edip onun hakkında bir şeyler sorma fikri şimdi sadece yorucu geliyordu, çünkü ona tutulmamıştı.

"Seni bir gün arayabilir miyim?" diye sordu Walter yurdun kapısında.

Patty gelecek aylarda antrenmanlar yüzünden pek sosyal olamayacağını açıkladı. "Ama beni eve getirmen gerçekten çok tatlı," dedi. "Çok teşekkür ederim."

"Tiyatro sever misin? Birlikte tiyatroya gittiğim arkadaşlarım var. Romantik bir randevu falan olması gerekmez."

"Öyle meşgulüm ki."

"Burası tiyatro için harika bir şehir," diye ısrar etti. "Bahse girerim hoşuna gidecek."

Ah Walter: Patty'nin onu tanımaya başladığı aylarda en çekici yanının Richard Katz'in arkadaşı olması olduğunu biliyor muydu

acaba? Patty'nin onu her gördüğünde konuşmayı bir yolunu bulup çaktırmadan Richard'a getirmeye çalıştığını fark etmiş miydi? O ilk gece, kız onun kendisini aramasını kabul ettiğinde Richard'ı düşündüğünden şüphelenmiş miydi?

İçeride, yukarıda, kapısında Eliza'dan bir telefon mesajı buldu. Eliza koridordaki telefondan tekrar arayıp, fonda kulübün gürültüsü yükselirken ortadan yok olarak ödünü kopardı diye onu haşlayana kadar, saçındaki ve giysilerindeki duman yüzünden yaşaran gözlerle odasında oturdu.

"Yok olan sendin," dedi Patty.

"Sadece Richard'a merhaba diyordum."

"Yarım saat kadar gittin."

"Walter'a ne oldu?" diye sordu Eliza. "O da seninle mi çıktı?"

"Beni eve getirdi."

"Iyy, iğrenç. Benden ne kadar nefret ettiğini söyledi mi sana? Sanırım beni gerçekten kıskanıyor. Bence Richard'dan hoşlanıyor. Gay anlamda yani."

Patty, başkasının dinlemediğinden emin olmak için koridorda aşağı yukarı baktı. "Carter'a doğum gününde uyuşturucuları sen mi verdin?"

"Ne? Duyamıyorum seni."

"Carter'la doğum gününde çektiğiniz şeyleri sen mi buldun?"

"Duyamıyorum seni!"

"CARTER'IN DOĞUM GÜNÜNDEKİ O KOKO. SEN Mİ GÖTÜRMÜŞTÜN ONA?"

"Hayır! Tanrım! Onun için mi gittin? Ona mı üzüldün? Walter mı söyledi bunu sana?"

Çenesi titremeye başlayan Patty telefonu kapattı ve tam bir saat duş yaptı.

Bunu Eliza'nın bir başka presi izledi ama biraz gönülsüzdü, çünkü şimdi Richard'ın da peşine düşmüştü. Walter tehdit ettiği gibi Patty'yi arayınca, kız hem Richard'la olan bağlantısı nedeniyle hem de Eliza'ya sadakatsizlik etme heyecanıyla onu görmek istediğini fark etti. Walter bir daha Eliza konusunu açmayacak kadar duyarlıydı ama Patty onun arkadaşı hakkında ne düşündüğünü biliyordu; ayrıca erdemli bir yanı vardı, sürekli şarap-soda karışımları içip üst üste aynı plakları dinle-

mektense çıkıp kültürel bir aktivite yapmaktan hoşlanıyordu. O güz Walter'la iki oyuna, bir de filme gitti. Basket sezonu başlayınca da onu tribünde tek başına otururken gördü; suratı kıpkırmızıydı, hoş vakit geçiriyor gibiydi ve Patty ne zaman onun yönüne baksa el sallıyordu. Onu oyunların ertesi günü performansını göklere çıkarmak için aramaya başladı; Eliza'nın yapıyormuş gibi davranma zahmetine bile katlanmadığı türden ince bir taktik anlayışı sergiledi. Eğer ona ulaşamayıp mesaj bırakmışsa, Patty geri aradığında Richard'la konuşma ihtimaliyle heyecanlanıyordu ama heyhat, Richard'ı hiçbir zaman Walter'sız yakalayamıyordu.

Walter'ın sorularını cevapladığı uzun zaman öbeklerinin arasındaki minik boşluklarda onun Hibbing, Minnesotalı olduğunu, hukuk fakültesinin harcını ödeyebilmek için Richard'a iş veren müteahhittin yanında kaba marangoz olarak yarım günlük bir işe girdiğini ve ders çalışabilmek için her sabah dörtte kalktığını öğrendi. Saat dokuz sıralarında esnemeye başlardı ki Patty, kendisinin de yoğun bir programı olduğu için bunu anlayışla karşılardı. Onlara, Walter'ın vaat etmiş olduğu gibi, lise ile üniversiteden üç arkadaşı, Eliza'nın tanışsaydı kilo sorunları ile geniş askılı elbiseleri için iğneleyici yorumlarda bulunacağı üç zeki ve yaratıcı kız katılırdı. Patty Walter'ın nasıl olağanüstü değerli bir insan olduğunu işte bu hayran troykadan öğrendi.

Arkadaşlarına göre Walter, Fısıldayan Çamlar adındaki bir motelin bürosunun arka tarafındaki sıkış tıkış bir odada alkolik bir baba, onu düzenli olarak döven bir ağabey, ağabeyinin onunla dalga geçmesini titizlikle kopyalayan bir erkek kardeş ve fiziksel engelli ve morali sürekli bozuk bir anneyle birlikte büyümüştü; bu hali motelin oda hizmetçisi ve gece müdürü olan annesinin performansı öyle etkiliyordu ki, sezonun açıldığı yaz aylarında Walter çoğu kez bütün öğleden sonra odaları temizler, sonra da babası savaş gazisi arkadaşlarıyla içer, annesi de uyurken geç gelen ziyaretçilerin kaydını yapardı. Bunları asıl işinin, yani işletmenin altyapısal işlerinde babasına yardım etmenin, otoparkın asfaltını kaplamaktan tıkalı boruları açmaya ve kazanı tamir etmeye kadar her şeyle ilgilenmenin yanı sıra yapardı. Babasının yardıma ihtiyacı vardı, Walter da ona bu yardımı sunardı, çünkü yıllardır onun onayını kazanma umuduyla çalışıyordu; oysa arkadaşları, Walter fazla duyarlı ve entelektüel olduğundan, avlan-

mayla, kamyonlarla ya da birayla da pek ilgilenmediğinden (kardeşleri ilgileniyordu) bunun imkânsız olduğunu söylerlerdi. Tam günlük ve izin bile yapmadığı bir işte bedelsiz çalıştığı halde Walter okul oyunları ile müzikallerinin yıldızı olmayı, pek çok çocukluk arkadaşını kendisine ömür boyu sürecek bir sadakatle bağlamayı, annesinden yemek yapmakla sökük dikmeyi öğrenmeyi, doğaya olan ilgisini sürdürmeyi (tropik balıklar, karınca çiftlikleri, yetim yavru kuşlar, çiçek kurutma) ve sınıf birincisi olarak mezun olmayı başardı. Bir *Ivy League** okulundan burs teklifi aldı, ama hafta sonları otobüsle Hibbing'e gelip giderek motelin başını alıp giden çürüyüşüyle mücadele eden annesine (görünüşe göre baba amfizem olmuştu, hiçbir işe yaramıyordu) yardımcı olabilmek için yakınlardaki Macalester'a gitti. Walter yönetmen, hatta aktör olmayı hayal etmişti ama bunun yerine hukuk okuyordu; söylenene göre, "Ailede birisinin hakiki bir gelirinin olması lazım," demişti.

Walter'ın onu cezbetmediği düşünülürse sapkınca olarak nitelendirilebilecek bir şekilde, randevu sayılabilecek buluşmalardaki diğer kızların varlığı Patty'yi rekabet duygusuyla dolduruyor ve belli belirsiz gücenmiş hissetmesine yol açıyordu; Walter'ın gözlerinin ışıldamasına ve kendine engel olamayarak kızarmasına yol açanın da onlar değil de kendisi olmasından hoşnuttu. Yıldız olmayı severdi Patty. Hemen hemen her koşulda. Aralıkta Guthrie'da izledikleri son oyunda, Walter perde açılmadan hemen önce, üstü başı kar içinde gelmiş, diğer kızlara Noel hediyesi olarak kitaplar, Patty'ye ise otobüste, kardan vıcık vıcık olmuş sokaklarda taşıdığı ve vestiyere güçlükle kabul ettirdiği saksıda kocaman bir kırmızı açelya vermişti. Öbür kızlara ilginç kitaplar hediye ederken ona bir bitki vermesindeki niyetin saygısızlık olmadığı herkes için açıktı, Patty için bile. Walter'ın, ona hayran olan kibar arkadaşlarına benzeyen birine değil de, zekâsını ve yaratıcılığını esas olarak Richard Katz'ten kayıtsızca bahsedebilmenin yeni yollarını bulmaya adayan Patty'ye coşkuyla bağlanmış olması, sadece şaşırtıcı ve ürkütücü değil, aynı zamanda inkâr edilemez bir şekilde gurur okşayıcıydı. Gösteriden sonra Walter kır-

*Amerika'nın kuzeydoğusundaki, Harvard ve Princeton gibi sekiz üniversiteden oluşan birlik. Esasen bir spor ligi olarak kurulmuş olmasına rağmen, günümüzde akademik seçkinliğiyle bilinir. (y.n.)

mızı açelyayı tekrar otobüste ve karlı yollarda yurda kadar taşıdı onun için. Çiçeğe iliştirilmiş, Patty'nin odasında açtığı kartta, *Patty için, ona hayran olan taraftarından sevgilerle,* yazıyordu.

İşte Richard da Eliza'yı tam o sıralarda terk etti. Acımasız terk edicilerdendi besbelli. Eliza haberi vermek için Patty'yi aradığında kendinden geçmişti, feryat figan "ibne"nin Richard'ı aleyhine çevirdiğini, Richard'ın ona şans tanımadığını ve Patty'nin kendisine yardım edip onunla bir görüşme ayarlaması gerektiğini söyledi; Eliza'yla konuşmayı reddediyordu ya da dairesinin kapısını açmıyordu ya da...

"Finallerim var," dedi Patty sakin sakin.

"Sen oraya gidebilirsin, ben de seninle gelirim," dedi Eliza. "Sadece onu görüp açıklama yapmaya ihtiyacım var."

"Neyi açıklayacaksın?"

"Bana bir şans vermesi gerektiğini! Sesimi duyurmayı hak ettiğimi!"

"Walter eşcinsel değil," dedi Patty. "Bu yalnızca kafanda kurduğun bir şey."

"Aman Tanrım, seni de aleyhime çevirmiş."

"Hayır," dedi Patty. "Mesele bu değil."

"Oraya geliyorum, bir plan yaparız."

"Sabah tarih finalim var. Çalışmam gerek."

Eliza'nın, Richard'a iyice abayı yaktığını, altı haftadır derslere gitmediğini Patty o zaman öğrendi. Bunu ona *Richard* yapmıştı işte, Eliza onun için her şeyden vazgeçmişti, şimdiyse Richard onu bir başına bırakıyordu; ayrıca tüm derslerinden kalacağını anne babasından saklamak zorundaydı, o yüzden şimdi Patty'nin yurduna geliyordu ve Patty oracıkta durup onu beklemek zorundaydı ki bir plan yapabilsinler.

"Gerçekten yorgunum," dedi Patty. "Çalışmam, sonra da uyumam gerek."

"İnanamıyorum! Seni de aleyhime çevirmiş! Hayatta en çok sevdiğim iki insan!"

Patty telefonu kapatmayı, bir koşu kütüphaneye gitmeyi ve kapanana kadar orada kalmayı becerdi. Eliza'nın ağzında bir sigarayla yurdun dışında, onu gecenin bir yarısına kadar uyanık tutmaya kararlı bir halde beklediğinden emindi. Dostluklarının bu tür bedellerini ödemek zorunda kalmaktan çok korkardı ama durumuna da boyun

eğmişti, bu yüzden yurda dönüp de Eliza'nın izine rastlamayınca tuhaf bir şekilde hayal kırıklığına uğradı. Az daha ona telefon açacaktı ama rahatlama duygusu ile yorgunluğu suçluluk hissine baskın çıktı.

Üç gün boyunca Eliza'dan tek kelime duymadı. Patty Noel tatili için şehirden ayrılmadan önce her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için nihayet Eliza'nın numarasını çevirdi ama telefon çalıp durdu. Eve, Westchester'a döndü ve anne babasının mutfak telefonundan arkadaşıyla temas kurma girişimleri başarısızlıkla sonuçlandıkça üzerinde gezinen suçluluk ve kaygı bulutları gitgide yoğunlaştı. Noel arifesinde, Hibbing, Minnesota'daki Fısıldayan Çamlar Moteli'ni arayacak kadar ileri gitti.

"Ne güzel bir Noel armağanı..." dedi Walter, "sesini duymak!"

"Ah, evet, teşekkürler. Aslında Eliza için arıyorum. Ortadan kayboldu sanki."

"Kendini şanslı say," dedi Walter. "Richard ve ben sonunda telefonumuzu fişten çekmek zorunda kaldık."

"Ne zaman oldu bu?"

"İki gün önce."

"Oh, bu rahatlatıcı bir haber."

Patty Walter'la konuşmayı sürdürdü, çok sayıda sorusuna cevap verdi ve kardeşlerinin Noel mevsimindeki çılgınca gözü doymazlığını, Patty'nin Noel Baba'ya ne kadar uzun bir süre inanmış olduğuna ilişkin ailesinin her yıl yaptığı aşağılatıcı hatırlatmaları, babası ile ortanca kardeşinin gerçekten garip cinsel ve belaltı esprilerle dolu hazırcevap sohbetlerini, ortanca kardeşin Yale'deki birinci sınıf derslerinin ne kadar basit olduğu konusundaki "şikâyet"lerini ve annesinin, Patty'nin yirmi yıl önce Hanuka ve diğer Musevi bayramlarını kutlamaktan vazgeçme kararını sorgulamasını anlattı. "Sen nasılsın peki?" diye sordu Patty Walter'a, yarım saat sonra.

"İyi. Annemle ben fırında yemek yapıyoruz. Richard babamla domino oynuyor."

"Kulağa hoş geliyor. Keşke ben de orada olsam."

"Keşke olsan. Kar ayakkabılarıyla yürüyüşe çıkardık."

"Bu kulağa gerçekten hoş geliyor."

Patty samimiydi, nitekim artık Walter'ı cazip kılanın Richard'ın varlığı mı olduğunu, yoksa Walter'ın, içinde bulunduğu her yeri bir

yuvaya dönüştürme yeteneğiyle kendi başına mı cezbedici olduğunu kestiremiyordu.

Eliza'dan o dehşet verici telefon Noel gecesi geldi. Patty telefonu, tek başına bir NBA maçı izlediği bodrumdaki dahiliden yanıtladı. O daha özür dileyemeden Eliza'nın kendisi suskun kaldığı için özür diledi ve doktorlara gitmekle meşgul olduğunu söyledi. "Lösemi olduğumu söylüyorlar," dedi.

"Olamaz."

"Yeni yılın ardından tedavilere başlıyorum. Bir tek annemler biliyor, kimseye söyleyemezsin. Hele Richard'a hiç söyleyemezsin. Yemin eder misin kimseye söylemeyeceğine?"

Patty'nin suçluluk ve kaygı bulutu artık yoğunlaşıp bir duygu fırtınasına dönüşmüştü. Ağladı, ağladı, Eliza'ya emin olup olmadığını sordu, doktorların emin olup olmadığını. Eliza sonbaharda kendini gittikçe daha sıkıntılı hissettiğini, eğer sorunun mono olduğu anlaşılırsa Richard onu bırakır diye korktuğundan kimseye bir şey söylemek istemediğini ama nihayet kendini iyice boktan hissedince doktora gittiğini ve teşhisin iki gün önce bildirildiğini söyledi: Lösemi.

"Kötü cinsinden mi?"

"Hepsi kötü."

"Ama iyileşebileceğin türden mi?"

"Büyük ihtimalle tedavilerin yararı olacak," dedi Eliza. "Bir hafta içinde daha fazlasını öğreneceğim."

"Erken döneceğim. Seninle kalabilirim."

Ama tuhaftır, Eliza artık Patty'nin onunla kalmasını istemiyordu.

Noel Baba meselesine gelince: Otobiyografi yazarının yalan söyleyen anne babalara hiç tahammülü yok, ancak bunun da dereceleri var. Kendisine sürpriz bir parti hazırlanan kişiye söylenilen yalanlar var, eğlenme amacıyla söylenilen yalanlar ve birine, inanınca budala görünmesi için söylenilen yalanlar. Ergenlik çağındayken bir Noel'de, Noel Baba'ya olan inancının ne kadar –ve kardeşlerininkinden çok daha– uzun sürdüğüyle ilgili dalga geçilmesine dayanamayan Patty kendini odasına kapatıp yemeğe inmeyi reddetmişti. Onu ikna etmeye gelen babası bir kez olsun gülümsemeyi bırakarak ciddi bir şekilde, ailenin onun yanılsamalarını sürdürdüğünü, çünkü masumiyetinin güzel olduğunu ve onu özellikle bu yüzden sevdiklerini söylemişti.

Bu hem duyması hoş bir şeydi hem de herkesin onunla dalga geçmekten aldığı zevkin yalanladığı aşikâr bir palavra. Patty anne babaların görevlerinden birinin de çocuklarına, gerçeği gördükleri zaman tanımayı öğretmek olduğuna inanıyordu.

Patty'nin, Eliza'ya Florence Nightingale'lik yaptığı –çorba götürmek için tipide yürümeye çalışmak, mutfağıyla banyosunu temizlemek, maç öncesi uyuması gereken saatlerde oturup televizyon izlemek, bazen sıskası çıkmış arkadaşına sarılarak uyuyakalmak, aşırı sevgi sözcüklerine boyun eğmek ("Sen benim sevgili meleğimsin", "Yüzünü görünce cennetteymişim gibi hissediyorum", vs. vs.) ve bütün bu süre boyunca Walter'ın telefonlarına cevap verip ona neden artık görüşecek vakti olmadığını açıklamayı reddetmek– onca kış haftası boyunca herhangi bir gariplik fark edemediğini söylemek yeterli. Hayır, diyordu Eliza, bu kemoterapi insanın saçını döken cinsten değilmiş. Hayır, tedavileri Patty'nin onu evden kliniğe götürebileceği saatlere göre ayarlamak mümkün değilmiş. Ve hayır, dairesinden vazgeçip anne babasıyla kalmak istemiyormuş ve evet, annesiyle babası onu hep ziyarete geliyormuş, Patty'nin onları hiç görmemesi tesadüften ibaretmiş ve hayır, kanser hastalarının kendi kendilerine, Patty'nin yerde, Eliza'nın komodininin altında gördüğü hipodermik iğne benzeri bir iğneyle antiemetik yapması sıra dışı bir durum değilmiş.

Muhtemelen en büyük gariplik onun, Patty'nin, Walter'dan kaçınmasıydı. Onu ocak ayında iki maçta gördü ve kısaca konuştu ama Walter ondan sonra birkaç maça gelemedi; daha sonraki pek çok telefonuna geri dönmeyişinin bilinçli nedeni de, Eliza'yla ne kadar çok görüştüğünü kabul etmekten utanmasıydı. Ama kansere yakalanmış bir arkadaşa bakmak neden utanç vericiydi ki? Ve aynı şekilde: Eğer birazcık olsun gerçeği öğrenmek isteseydi beşinci sınıftayken kulaklarını okul arkadaşlarının Noel Baba hakkındaki şüphelerine açmaz mıydı? Hâlâ diri durmasına rağmen büyük açelyayı da attı.

Walter şubat sonunda onu nihayet yakaladı; Gophers'ın o sezon en üst sıradaki rakibi olan UCLA'ya karşı maçının yapıldığı karlı günde, geç saatlerde. Patty o gün, doğum günü olan annesiyle sabahleyin yaptığı telefon konuşması nedeniyle zaten dünyaya karşı mesafeli duruyordu. Kendi hayatı hakkında boşboğazlık etmemeye ve

Joyce'un dinlemediğini, rakip takımın sıralamasına hiç mi hiç aldırmadığını bir kez daha keşfetmemeye kararlıydı ama bu öz kontrolünü gösterme şansı bile olmadı çünkü Joyce, Yale'deki profesörünün özel teşvikiyle *Düğünün Bir Üyesi*'nin Broadway dışındaki bir tiyatroda yeniden sahnelenişi için başrole talip olan ve yedek olarak seçilen ortanca kızı hesabına öyle heyecanlıydı ki. Belli ki bu, kardeşinin Yale'den bir süre ayrılıp evde kalarak tam gün tiyatroyla ilgilenmesiyle sonuçlanabilecek çok önemli bir şeydi ve Joyce kendinden geçmişti.

Patty, Wilson Kütüphanesi'nin kasvetli tuğla köşesini dönüp gelen Walter'ı görünce arkasını dönüp adımlarını hızlandırdı ama Walter koşarak arkasından geldi. Büyük kürk şapkasında kar birikmişti; yüzü seyir feneri gibi kırmızıydı. Gülümseyip dostça davranmaya çalışsa da, Patty'ye telefon mesajlarından herhangi birini alıp almadığını sorarken sesi titriyordu.

"Öyle meşguldüm ki," dedi kız. "Seni aramadığım için sahiden özür dilerim."

"Bir şey mi dedim? Bir şekilde kırdım mı seni?"

İncinmişti, kızmıştı; Patty bundan nefret etti.

"Hayır, hayır, hiç ilgisi yok," dedi.

"Daha da fazla arardım ama seni rahatsız etmek istemedim."

"Sadece gerçekten, gerçekten meşguldüm," diye mırıldandı Patty karlar düşerken.

"Senin telefonuna cevap veren kişi, boyuna aynı mesajı bıraktığım için bana sahiden kızmış gibiydi."

"Eh, odası telefonun yanında, ondan. Anlaşılır bir durum. Pek çok mesaj alıyor."

"Anlamıyorum," dedi Walter, neredeyse ağlayarak. "Seni kendi haline bırakmamı mı istiyorsun? Mesele bu mu?"

Patty böyle sahnelerden nefret ederdi, nefret ederdi.

"Cidden çok meşgulüm," dedi. "Bu akşam da aslında önemli bir maçım var, öyle işte."

"Hayır," dedi Walter, "yolunda gitmeyen bir şey var. Nedir? Çok mutsuz görünüyorsun!"

Annesiyle yaptığı konuşmadan söz etmek istemiyordu, çünkü oyun havasına girmeye çalışıyordu, en iyisi de böyle şeyler üzerinde durmamaktı. Ama Walter öyle çaresizce bir ısrarla açıklama istiyordu

ki (kendi duygularını da aşan bir şekilde ısrar ederek, neredeyse hakkaniyet adına ısrar ederek), bir şey söylemek zorunda olduğunu hissetti.

"Bak," dedi, "Richard'a söylememeye yemin etmen gerek." Ne var ki bunu söylerken bile bu yasağın tam manasını hiç anlayamamış olduğunu fark etti. "Eliza'nın lösemisi var. Gerçekten korkunç."

Walter gülerek onu şaşırttı. "Bu pek akla yatkın gelmiyor."

"Eh, doğru ama," dedi. "Senin aklına yatkın gelse de gelmese de."

"Tamam. Hâlâ eroin alıyor mu?"

Daha önce hiç dikkat etmediği bir olgu –Walter'ın kendisinden iki yaş büyük olduğu– birden hissettirdi kendini.

"Lösemisi var," dedi Patty. "Eroin hakkında bir şey bilmiyorum."

"Richard bile eroin almamak gerektiğini biliyor. Ki, inan bana, bu büyük bir şey."

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum."

Walter başını evet anlamında sallayıp gülümsedi. "Öyleyse sahiden de çok şeker bir insansın."

Patty, "Bunu bilemem," dedi. "Ama şimdi gidip bir şeyler yemem gerek, sonra da maça hazırlanacağım."

O gitmek için dönerken Walter, "Bu gece oyununu izleyemeyeceğim," dedi. "Gelmek istiyordum ama Harry Blackmun'ın konuşması var. Ona gitmem gerek."

Patty kızgınlıkla ona döndü. "Sorun değil."

"Yargıtayda. *Roe v. Wade*'i yazdı."

"Biliyorum," dedi Patty. "Annemin resmen onun için tütsü yaktığı bir tapınağı var. Bana Harry Blackmun'ın kim olduğunu açıklamana gerek yok."

"Tamam. Özür dilerim."

Kar aralarında anafor yaparak döndü.

"Tamam öyleyse, seni artık rahatsız etmem," dedi Walter. "Eliza için üzgünüm. Umarım iyidir."

Otobiyografi yazarı daha sonra olanlar için başka kimseyi değil – Eliza'yı değil, Joyce'u değil, Walter'ı değil– kendini suçluyor. Her oyuncu gibi pek çok şut atamama süreçlerinden geçmiş, payına düşenin altında performans sergilediği olmuştu, ama en kötü gecelerinde bile kendini, kendinden daha büyük bir şeyin parçası gibi hissederdi

–takımın, sportmenliğin, sporun bir önem taşıdığı fikrinin– ve takım arkadaşı olan kız kardeşlerinin cesaret veren çığlıkları ile devre arasındaki, isabetsizlik ve sakarlık temaları üzerine çeşitlemelerle, kendisinin de bin kez haykırdığı basmakalıp sözlerle uğursuzluk bozan takılmalarından gerçek bir rahatlık duymuştu. Hep topu istemişti, çünkü top onu hep kurtarmıştı, top hayatta sahip olduğundan emin olduğu tek şeydi, sonu gelmez çocukluk yazlarında top onun sadık eşi olmuştu. İnsanların kilisede tekrarlayıp durdukları, inanmayanlara anlamsız ya da sahte gelen hareketler de –her basketten sonra bel hizasından çakmalar, arka arkaya basket olan her serbest atıştan sonra "sevgi yumağı" yapmak, sahadan çıkan her takım arkadaşı için havada çakmalar, sonu gelmez "Süper SHAWNA!" ve "Helal olsun CATHY" ve "FYÜT, VUU HUU, VUU HUU!" çığlıkları– onda artık alışkanlık halini almıştı ve düşünmeksizin elde edilen yüksek performansın gerekli araçları olarak öyle cuk oturuyorlardı ki, nasıl sahada aşağı yukarı koşunca çok terlemekten utanmazsa, onlardan utanmak da aklının kıyısından geçmezdi. Kadın sporu baştan aşağı tatlılık ve ışıktan ibaret değildi elbette. Kucaklaşmaların altında cerahat toplamış rekabetler, ahlâk yargıları ve şiddetli sabırsızlık yatardı. Shawna, Cathy'yi fazla saha dışı pasıyla besledi de kendisine yeterince pas vermedi diye Patty'yi suçlarken, Patty kıt akıllı yedek orta saha oyuncusu Abbie Smith elindeki topla tekrar kontrol edemediği bir sıçrayışa geçti diye köpürür; Mary Jane Rorabacker hepsi St. Paul Central'da beraber oynamış oldukları halde ikinci sınıfta odasına Patty ve Shawna'yla birlikte kendisini davet etmedi diye Cathy'ye karşı ebedi bir kin besler; oyun başlatan her oyuncu, umut vadeden bir yeni oyuncu ya da potansiyel rakip baskısı altında her zamanki performansını sunmadı diye suçlulukla karışık bir rahatlık hissederdi, vs., vs., vs. Ama rekabetçi spor bir bağlılık numarası, bir güven metodu üzerine kuruluydu ve bu en geç orta okul ya da lisede bir kez kafanıza sokuldu mu, spor salonunun yolunu tutup formanızı giydiğinizde önemli hiçbir şeyi merak etmeniz gerekmezdi, "*sorunun cevabını*" bilirdiniz, cevap, "*takım*"dı ve her tür affedilebilir kişisel kaygılar bir kenara bırakılırdı.

Patty, Walter'la karşılaşmasını izleyen çalkalanma halinde yeterince yemek yemeyi unutmuş olabilir. Daha Williams Arena'ya geldiği andan itibaren bir şeylerin kesinlikle yolunda olmadığının

farkındaydı. UCLA takımı dev gibiydi ve çok güçlüydü, ilk beşte boyları 1.83 ya da üstünde olan üç kişi vardı ve Antrenör Treadwell'in oyun planı onları hücumdan defansa/defanstan hücuma geçişte yormak ve daha ufak oyuncularını, özellikle Patty'yi, Bruins savunmalarını oturtmadan hızla kaçıp isabet sağlamaya çalışmaktı. D'de plan ekstra agresif olmak ve Bruins'ın en çok sayı yapan iki oyuncusunun başını erkenden faulle derde sokmaya çalışmaktı. Gophers'ın kazanması beklenmiyordu ama eğer kazanırlarsa, gayriresmi ulusal sıralamada ilk ona girebilirlerdi – bu da Patty'nin oynadığı sürece çıktıklarından daha yüksekti. Dolayısıyla bu onun inancını kaybetmesi için gerçekten kötü bir geceydi.

Ta içinde tuhaf bir zafiyet yaşadı. Uzanmalarında her zamanki hareket yelpazesine sahipti ama kasları nedense esneklikten yoksundu. Takım arkadaşlarının gürültülü şevkleri sinirlerini törpülüyor ve göğsündeki bir sıkışıklık, bedeninin farkında olma hali yanıt olarak geri haykırmasını engelliyordu. Eliza'yla ilgili bütün düşünceleri zihninden defetmeyi başardı ama onun yerine, kendi kariyeri bir buçuk sezon sonra sona erecekken ortanca kardeşinin nasıl ömür boyu meşhur bir aktris olabileceğini, sporun nasıl da bugüne kadar harcadığı zamana ve kaynaklara değip değmeyeceği şüpheli bir yatırım olduğunu ve annesinin yıllardır bunları ima etmesini nasıl gamsızca göz ardı ettiğini düşünürken buldu kendini. Rahatlıkla söylenebilir ki, bunların hiçbiri büyük bir maçtan önceki düşünülecek şeyler olarak tavsiye edilmez.

"Sadece kendin ol, harika ol," dedi Antrenör Treadwell ona. "Liderimiz kim?"

"Liderimiz benim."

"Daha yüksek sesle."

"Liderimiz *benim*."

"Daha yüksek sesle!"

"Liderimiz BENİM."

Eğer bir takım sporu yapmışlığınız varsa, Patty'nin bunu söyleyince kendini nasıl hemen daha güçlü, bir amaç sahibi ve bir lider gibi hissettiğini bilirsiniz. Bu hilenin işe yarayışı da komiktir aslında – basit kelimelerle nakledilen güven. Isınırken iyiydi, Bruins kaptanlarıyla el sıkışır ve tartan bakışlarını üstünde hissederken de; nitekim onlara

çok sayı yapma tehlikesi bulunan biri, Gophers'ın hücum yöneticisi olduğunun söylendiğini biliyordu; bir zırha girermiş gibi bu şanına büründü. Ama bir kez oyuna dalıp, hızla kan kaybeder gibi güvenini yitirmeye başladığın zaman saha kenarından kan nakli mümkün olmuyor. Patty kolay bir hızlı hücumla sayı yaptı, bu da temelde onun için gecenin sonu oldu. Daha ikinci dakikada, boğazındaki yumrudan, daha önce hiç olmadığı kadar berbat oynayacağını anlamıştı. Karşısındaki Bruins oyuncusu ondan beş santim uzun ve on üç on dört kilo ağırdı, yukarı zıplama kapasitesi yok denilecek kadar düşüktü ama Patty'nin tek sorunu fiziksel değildi; hatta esas olarak fiziksel bile değildi. Sorunu, kalbindeki yenilgiydi. Bruins'ın boy pos avantajının haksızlığı yüzünden rekabeti körükler bir şekilde yanıp tutuşup, antrenörün yapmasını söylediği gibi acımasızca topu kovalayacağına, haksızlık karşısında yenilgiye uğramış hissetti kendini: Kendisine acıdı. Bruins tam saha pres deniyordu ve muhteşem bir şekilde işe yaradığını gördüler. Shawna ribaunttan topu aldı ve Patty'ye pas verdi ama Patty köşede kıstırılarak topu kaptırdı. Yeniden topu aldı, çizgi dışına çıktı. Yeniden topu aldı ve şaşırtmaca vereyim derken doğrudan savunma yapan birinin ellerine yolladı; küçük bir hediye verir gibi. Antrenör mola aldı ve ona geçişte kortun daha ilerisinde mevki almasını söyledi; ne var ki Bruins orada onu bekliyordu. Elinden uzun bir pas çıktı, tribünlere gitti. Boğazındaki yumruyla boğuşurken, sinirlenmeye çalışırken hücum faul aldı. Sıçrayarak atışlarında yeterince havalanamıyordu. Üç saniye koridorunda topu iki kere kaptırınca antrenör iki çift laf etmek için onu dışarı çıkardı.

"Nerde benim kızım? Nerde benim liderim?"

"Bu akşam yok."

"Kesinlikle var, sadece bulman gerek. Orada bir yerde. Bul onu."

"Tamam."

"Haykır bana. Dök içini."

Patty başını iki yana salladı. "İçimi dökmek istemiyorum."

Çömelen antrenör gözlerini Patty'nin suratına dikti ve Patty iradesini kullanarak kendini onunla göz göze gelmeye zorladı.

"Liderimiz kim?"

"Benim."

"Haykır."

"Haykıramıyorum."

"Seni yedeğe almamı mı istiyorsun? İstediğin bu mu?"

"Hayır!"

"Çık şuraya öyleyse. Sana ihtiyacımız var. Sorun neyse sonra konuşabiliriz. Tamam mı?"

"Tamam."

Bu yeni kan nakli, Patty'nin vücudunda bir kez bile deveran etmeden doğrudan doğruya yaradan tekrar dışarı aktı. Takım arkadaşlarının hatırı için oyunda kaldı ama eski özverili olma alışkanlığı geri döndü ve oyunlara liderlik edeceğine onları izledi, şut atacağına pas verdi, daha bile eski olan bir alışkanlıkla *perimeter*'da oyalandı, başka bir gece olsa bir kısmı girebilecek ama o gece hiçbiri basket olmayan uzun şutlar attı. Bir basketbol sahasında saklanmak ne kadar da zordur! Patty defansta defalarca yenildi ve her yenilgi bir sonrakini daha olası kıldı. Hissettikleri hayatının daha sonraki bir döneminde, ağır bir depresyonla tanıştığında ona çok daha aşina gelmişti ama o şubat gecesi, oyunun tamamen kontrolü dışında çevresinde dönenmesini hissetmek; olan biten her şeyin, topu her yakalayışının ve her kaptırışının, ayaklarının yere sertçe her vuruşunun, tamamen odaklanmış ve kararlı bir Bruins oyuncusuna savunma uygulamaya çalıştığı her yeni ânın, takım arkadaşının devrede sırtına candan bir şekilde her vuruşunun hep kendi kötülüğü, geleceğinin boşluğu ile mücadelenin beyhudeliği anlamına geldiğini hissetmek korkunç bir yenilikti.

Antrenör sonunda, ikinci yarının ortasında Gophers yirmi beş sayı gerideyken onu bütün bütüne oturttu. Yedeğe alınır alınmaz emniyette olduğunu hissederek biraz canlandı. Yıldızı olması gereken bir oyunda amigo kıza indirgenerek aşağılanmaktan keyif alarak sesini yeniden buldu ve takım arkadaşlarını yüreklendirdi, hevesli bir cikcik gibi onlara çak yaptı, ona acıyan takım arkadaşları tarafından pek incelikli şekilde teselli edilmenin utancını sineye çekti. Öylesine leş gibi oynadıktan sonra bu şekilde aşağılanmayı ve utanmayı tamamen hak ettiğini hissediyordu. O gün kendini en iyi hissettiği an, bu bok içinde yuvarlandığı andı.

Daha sonra soyunma odasında antrenörün vaazına, tek kelimesini bile duymadan tahammül etti, sonra bir sıraya oturdu ve yarım saat ağladı. Arkadaşları bunu yapmasına izin verecek kadar düşünceliydi.

Uzun parkası ve Gophers beresiyle, Blackmun konferansı belki halen devam ediyordur umuduyla Northrop Oditoryumu'na gitti, ne var ki bina karanlığa gömülmüştü ve kilitliydi. Kendi binasına gidip Walter'ı aramayı aklından geçirse de, aslında antrenman kurallarını bozup şarapla zil zurna sarhoş olmak istediğini fark etti. Karlı sokaklardan geçerek Eliza'nın dairesine varınca da *asıl* istediğinin arkadaşına küfürler haykırmak olduğunu kavradı.

Eliza interkomda çok geç olduğunu, yorgun olduğunu söyleyerek karşı çıktı.

"Hayır, beni içeri almak zorundasın," dedi Patty. "Bu isteğine bağlı bir şey değil."

Eliza onu içeri aldı, sonra da kanepesine yattı. Pijama giymişti, bas ağırlıklı bir tür caz dinliyordu. Hava rehavet ve eski dumanla ağırlaşmıştı. Spor ayakkabılarındaki karlar yere erirken Patty parkasına sarılmış bir halde kanepenin yanında durdu ve Eliza'nın ne kadar yavaş nefes aldığını, konuşma güdüsünün ne kadar uzun sürede oluştuğunu izledi – yüz kaslarının çeşitli tesadüfi hareketleri biraz daha az tesadüfi bir hal alarak nihayet mırıldanılan bir soru şekline büründü: "Oyunun nasıl geçti?"

Patty cevap vermedi. Bir süre sonra, Eliza'nın onu unuttuğu belirgin hale geldi.

O anda ona çığlık çığlığa küfür etmenin pek bir anlamı yok gibiydi; onun yerine Patty dairenin altını üstüne getirdi. Uyuşturucu hemen ortaya çıktı, kanepenin baş tarafında, yerdeydi – Eliza üstüne bir yastık atmakla yetinmişti. Eliza'nın yazı masasının üstünde, şiir defterleri ile müzik dergilerinden oluşan bir yığının en altında mavi, üç halkalı dosya duruyordu. Patty'nin anladığı kadarıyla içine yazdan beri yeni bir şey eklenmemişti. Eliza'nın kâğıtları ve faturalarını karıştırarak tıbbi bir belge aradı ama bulamadı. Caz plağı yeniden çalmaya başlamıştı. Patty kahve masasına oturdu, dosya ile uyuşturucular önünde, yerdeydi. "Uyan," dedi.

Eliza gözlerini daha da sıkı sıkıya yumdu.

Patty bacağını dürttü. "Uyan."

"Sigaraya ihtiyacım var. Kemoterapi beni sahiden çarptı."

Patty onu omuzundan çekip doğrulttu.

"Hey," dedi Eliza, belli belirsiz bir tebessümle. "Seni görmek ne güzel."

"Artık senin arkadaşın olmak istemiyorum," dedi Patty. "Artık seni görmek istemiyorum."

"Neden?"

"İstemiyorum işte."

Eliza gözlerini yumup başını iki yana salladı. "Bana yardım etmene ihtiyacım var," dedi. "Acı çektiğim için uyuşturucu alıyorum. Kanser yüzünden. Sana söylemek istedim. Ama çok utandım."

Yana doğru kaydı ve gene yattı.

"Kanser değilsin," dedi Patty. "Benim hakkımda çılgınca bir fikre sahip olduğun için uydurduğun bir yalan bu."

"Hayır, lösemim var. Kesinlikle lösemim var."

"Sana bunu yüz yüze söylemeye geldim, nezaket icabı. Ama artık gidiyorum."

"Hayır. Kalman gerek. Yardımcı olman gereken bir uyuşturucu sorunum var."

"Ben sana yardım edemem. Annenlerin yanına git."

Uzun bir sessizlik oldu. "Bir sigara ver bana," dedi Eliza.

"Sigaralarından nefret ediyorum."

"Anne baba meselesini anladığını sanıyordum," dedi Eliza. "Onların istedikleri gibi biri olmama meselesini..."

"Seninle ilgili hiçbir şeyi anlamıyorum ben."

Bir sessizlik daha oldu. Sonra Eliza, "Gidersen ne olacak biliyorsun, değil mi? Kendimi öldüreceğim," dedi.

"Ah, işte kalıp dost olmak için müthiş bir sebep," dedi Patty. "İkimiz de çok eğleneceğe benziyoruz."

"Sadece, herhalde bunu yaparım demek istiyorum. Sen benim sahip olduğum yegâne güzel ve gerçek şeysin."

"Ben *şey* değilim," dedi Patty hakşinas bir tavırla.

"Birinin kendine damardan iğne yaptığını gördün mü hiç? Ben bu işte bayağı usta oldum."

Patty şırınga ile uyuşturucuyu aldı, parkasının cebine koydu. "Annenlerin telefon numarası kaç?"

"Onları arama."

"Arayacağım. Seçme şansın yok."

"Benimle kalacak mısın? Beni ziyarete gelecek misin?"

"Evet," diye yalan söyledi Patty. "Bana numaralarını söyle, yeter."

"Hep seni sorup duruyorlar. Hayatımda olumlu bir etkin olduğunu düşünüyorlar. Benimle kalacak mısın?"

"Evet," diye yeniden yalan söyledi Patty. "Numaraları kaç?"

Gece yarısından sonra gelen anne babanın suratları asıktı; tam da böyle bir şeyle uğraşmaya uzun bir ara vermişken, keyifleri yarıda kalmış insanları andırıyorlardı. Patty onlarla nihayet tanıştığı için büyülenmişti ama belli ki bu duygu karşılıklı değildi. Babanın sakalı ve bıyığı, koyu renk çukur gözleri vardı, anne ise ufak tefekti ve yüksek topuklu deri çizmeler giymişti; birlikte, Patty'ye Fransız filmlerini ve Eliza'nın, birbirlerinin hayatlarının aşkı olduklarına dair yorumlarını hatırlatan güçlü bir cinsel elektrik yayıyorlardı. Patty sorunlu kızlarını kendisi gibi hiçbir şeyden şüphelenmeyen üçüncü şahısların üstüne saldıkları için birkaç özür kelimesi ya da bu son iki yılda kızlarını ellerinin altından aldığı için birkaç minnet kelimesi ya da son bunalımı kimin finanse ettiğinin farkında olduklarına dair birkaç kelime duysa hiç fena olmazdı. Ama küçük çekirdek aile oturma odasında bir araya gelir gelmez, Patty'ye hiçbir rol düşmediği anlaşılan tuhaf bir teşhis dramı sergilendi.

"Peki, hangi uyuşturucular?" dedi baba.

Eliza, "Hımm, eroin," dedi.

"Eroin, sigara, içki. Başka? Başka bir şey var mı?"

"Zaman zaman biraz koko. Şimdi çok fazla değil."

"Başka?"

"Yok, hepsi bu."

"Peki, ya arkadaşın? O da kullanıyor mu?"

"Hayır, o büyük bir basketbol yıldızı," dedi Eliza. "Söyledim size. Hiçbir şey kullanmıyor ve harika. Şaşırtıcıdır."

"Senin kullandığını biliyor muydu?"

"Hayır, ona kanser olduğumu söylemiştim. Hiçbir şey bilmiyordu."

"Ne kadar sürdü bu?"

"Noel'den beri."

"O da sana inandı. Onun inandığı gösterişli bir yalan uydurdun."

Eliza kıkırdadı.

"Evet, ona inandım," dedi Patty.

Babası Patty'den taraf dönmedi bile. "Ya bu ne?" diye sordu, mavi dosyayı havaya kaldırarak.

"O benim Patty Kitabım," dedi Eliza.

"Bir tür saplantılı kupür albümüne benziyor," dedi baba, anneye.

"Demek seni bırakıyordu," dedi anne, "sen de kendini öldüreceğini söyledin."

"Öyle bir şey," diye kabul etti Eliza.

"Bu epey saplantılı," diye yorumda bulundu baba, sayfaları çevirerek.

"Sahiden intihara eğilimli misin?" dedi anne. "Yoksa bu sadece arkadaşının gitmesine engel olmak için bir tehdit miydi?"

"Daha çok bir tehditti," dedi Eliza.

"Daha çok?"

"Tamam, aslında intihara eğilimli değilim."

"Ama şimdi onu ciddiye almak durumunda olduğumuzun farkındasın," dedi anne. "Başka seçeneğimiz yok."

"Peki, sanırım artık gidiyorum," dedi Patty. "Sabah dersim var da..."

"Ne tür bir kansermiş gibi yaptın?" dedi baba. "Vücudunun neresindeydi?"

"Lösemi dedim."

"Kanda demek. Kanında hayali bir kanser."

Patty uyuşturucuları bir koltuğun minderine bıraktı. "Bunu buraya bırakıyorum," dedi. "Gerçekten gitmem gerek."

Anneyle baba ona baktılar, dönüp birbirlerine baktılar ve başlarıyla onayladılar.

Eliza kanepeden kalktı. "Seni ne zaman göreceğim? Yarın görecek miyim?"

"Hayır," dedi Patty. "Sanmıyorum."

"Bekle!" Eliza koşup geldi ve Patty'nin elini yakaladı. "Her şeyi yüzüme gözüme bulaştırdım ama iyileşeceğim, o zaman da birbirimizi gene görürüz. Tamam mı?"

"Evet, tamam," diye yalan söyledi Patty, anneyle baba kızlarını ondan koparmak için harekete geçerken.

Dışarıda gökyüzü açmıştı, sıcaklıksa sıfıra yakındı. İçine, ciğerlerinin derinliğine nefesler dolusu temizlik çekti. Özgürdü! Özgürdü! Ah,

geri dönüp UCLA'ya karşı o maçı yeniden oynamayı nasıl da istiyordu. Sabahın birinde, karnında hiçbir şey yokken bile başarılı olabileceğini hissediyordu. Özgürlüğün getirdiği katıksız neşeyle Eliza'nın sokağından aşağı hızla koştu, antrenörün sözleri konuşmadan üç saat sonra ilk defa kulaklarında yankılanıyordu; nasıl bunun tek bir oyun olduğunu, herkesin kötü oyunları olabileceğini, ertesi gün kendini bulacağını söylediğini duyuyordu. Kendini formda olmaya ve becerilerini geliştirmeye her zamankinden daha yoğun şekilde hazır, Walter'la daha fazla tiyatroya gitmeye hazır, annesine *Düğünün Bir Üyesi* hakkında "Bu gerçekten harika bir haber," demeye hazır hissediyordu. Her alanda daha iyi biri olmaya hazır. Neşesi içinde öyle körü körüne koştu ki, kaldırımdaki gizli buzu, sol bacağı korkunç biçimde kayana kadar fark etmedi, kendini dizi parçalanmış bir halde yerde yatar buldu.

Bunu izleyen altı hafta hakkında söylenecek pek bir şey yok. İki cerrahi müdahale geçirdi –ikincisi ilkinin yol açtığı enfeksiyonun ardından yapılmıştı– ve birinci sınıf bir koltuk değneği kullanıcısı oldu. Annesi ilk ameliyattan sonra uçakla geldi ve hastane personeline, zekâları tartışmaya açık orta batılı cahil muamelesi yaparak Patty'nin onlardan özür dileme ve o odada yokken özellikle uyumlu davranma ihtiyacı duymasına neden oldu. Joyce'un doktorlara güvenmemekte haklı olabileceği ortaya çıkınca Patty öyle sıkıldı ki bir gün öncesine kadar ona ikinci ameliyatın sözünü bile edemedi. Joyce'u yeniden uçağa binip gelmesine gerek olmadığı konusunda temin etti – ona bakacak sürüyle arkadaşı vardı.

Walter Berglund hasta kadınlara karşı nasıl özenli olunacağını annesinden öğrenmişti, kendini tekrar Patty'nin hayatına sokabilmek için onun bu uzatmalı güçsüzlük döneminden faydalandı. İlk ameliyatının ertesi günü neredeyse bir buçuk metrelik bir Norfolk çamıyla ortaya çıktı ve canlı bir bitkiyi ömürsüz çiçek buketlerine tercih etmesi gerektiğini söyledi. Ondan sonra da, Hibbing'de anne babasına yardım ettiği hafta sonları hariç Patty'yi hemen hemen her gün görmeyi başardı ve kibarlığıyla kendini sporcu arkadaşlarına sevdirdi. Gösterişsiz arkadaşları, kendilerini, dış görünüşlerinden ötesini göremeyen bütün o erkeklerden çok daha dikkatle dinlemesini takdir ettiler ve en akıllıları olan Cathy Schmidt de Walter'ın yargıtaya girebilecek

kadar zeki olduğunu beyan etti. Sporcu kızların dünyasında, herkesin kendini yanında doğal ve rahat hissedebildiği, etüt molaları sırasında, dinlenme odasında takılabilecekleri bir adamın aralarına katılmış olması bir yenilikti. Ve herkes onun Patty'ye deli divane olduğunu görebiliyor, Cathy Schmidt dışında bunun mükemmel bir gelişme olduğu konusunda fikir birliğine varıyordu.

Cathy, daha önce de belirtildiği gibi, diğerlerinden daha zekiydi. "Aslında ondan hoşlanmıyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Bir anlamda hoşlanıyorum," dedi Patty. "Ama bir anlamda da hoşlanmıyorum."

"Yani... Siz ikiniz..."

"Hayır! Hiçbir şey yok. Belki de ona tecavüze uğradığımı asla söylememeliydim. Sesi soluğu kesildi. Baştan aşağı... *Şefkatli* ve... *Hemşiremsi* ve... *Üzgün*. Şimdi de sanki yazılı izin ya da benim ilk hamleyi yapmamı bekliyor gibi. Eh, koltuk değnekleri de işi pek kolaylaştırmıyor tabii. Ama sanki peşime çok hoş, iyi eğitilmiş bir köpek takılmış gibi hissediyorum."

"Bu o kadar iyi bir his değil," dedi Cathy.

"Hayır. Değil. Ama ondan kurtulamam da çünkü bana karşı çok kibar ve onunla konuşmayı sahiden seviyorum."

"Bir anlamda ondan hoşlanıyorsun yani."

"Aynen. Hatta belki 'bir anlamda'dan fazla. Ama..."

"Ama çılgınca fazla da değil."

"Aynen."

Walter her şeyle ilgileniyordu. Gazete ile *Time* dergisinin her satırını okuyordu ve nisanda Patty yeniden yarı gezebilir hale gelince, onu başka türlü gitmeyi hayal dahi etmeyeceği konferanslara, sanat filmlerine ve belgesellere davet etmeye başladı. Artık onun sevgisi yüzünden mi yoksa sakatlığının programında yarattığı boşluktan mı bilinmez ama birisi ilk defa onun sporcu dış görünüşünü geçip içindeki ışıkları görüyordu. Spor dışındaki hemen hemen her konuda kendini Walter'dan bilgisiz hissetmesine rağmen kendisinin de şahsi fikirleri olduğunu ve bu fikirlerin Walter'ınkilerden farklı olabileceğini açıklığa kavuşturduğu için ona minnettardı. (Bu durum, Amerika Birleşik Devletleri'nin başkanının kim olduğunu sorsan, gülerek hiçbir fikri olmadığını iddia edip pikabına yeni bir plak koyacak olan Eli-

za'yla ferahlatıcı bir tezat oluşturuyordu.) Walter her tür içten ve tuhaf görüşle yanıp tutuşuyordu –papadan ve Katolik kilisesinden nefret ediyor ama Amerika'da daha fazla enerji tasarrufu sağlayacağı umuduyla İran İslam Devrimi'ni onaylıyordu; Çin'in yeni nüfus kontrol politikasından hoşlanıyordu ve ABD'nin de benzer bir şeyler benimsemesi gerektiğini düşünüyordu; Three Mile Island'da gerçekleşen nükleer kazaya, düşük petrol fiyatlarından ve yolcu vagonlarını demode hale getirecek hızlı tren sistemlerinin gerekliliğinden daha az aldırıyordu, vs. vs.– ve Patty, onun onaylamadığı şeyleri inatla onaylamayı huy edindi. Özellikle "kadınlara boyun eğdirilmesi" konusunda ona karşı çıkmaktan keyif alıyordu. Sömestrin sonlarına doğru bir öğleden sonra, Öğrenciler Birliği'nde kahve içerken Patty'nin Primitif Sanat profesörü hakkında unutulmayacak bir konuşma yaptılar; Patty Walter'a, kişiliğinde neleri eksik bulduğunu ima etmek için bu profesörü sık sık methederek anlatırdı.

"Iyyy," demişti Walter. "Seks hakkında konuşmaktan kendini alamayan orta yaşlı profesörlerden birine benziyor."

"Eh, bereket figürlerinden söz ediyordu ama," demişti Patty. "Eğer elli bin yıl öncesinden bulduğumuz yegâne heykel seks hakkındaysa bu onun kabahati değil. Üstelik beyaz bir sakalı var ki bu onun adına üzülmem için yeterli. Yani, düşünsene. Oraya çıkmış ve 'günümüzün genç hanımları' hakkında söylemek istediği bütün bu pis şeyler var, anlarsın ya, 'sıska kalçalarımız' falan hakkında ve bizi rahatsız ettiğini biliyor, ve biliyor ki böyle bir sakalı var ve orta yaşlı ve biz hepimiz de, anlarsın ya, daha genciz. Ama gene de bunları söylemek zorunda. Bence bu çok zor olmalı. Kendini rezil etmek zorunda kalmak."

"Ama bu çok rencide edici!"

"Ayrıca," dedi Patty, "sanıyorum ki aslında iri kalçalardan hoşlanıyor. Bence bütün mesele bu: Taş Devri'nden kalmış şeylerden hoşlanıyor. Anlarsan ya: yağ. Antik sanata bunca düşkün olması da hem tatlı hem de yürek parçalayıcı."

"Ama senin gücüne gitmiyor mu, bir feminist olarak?"

"Ben kendimi aslında feminist saymıyorum."

"İnanılmaz bir şey!" dedi Walter kızararak. "Eşit Haklar Tasarısı'nı desteklemiyor musun?"

"Eh, pek politik bir insan değilim."

"Ama senin burada, Minnesota'da olmanın tek nedeni spor bursunun olması ki, beş yıl önce bunu alamazdın. Feminist federal mevzuat sayesinde buradasın. Dokuzuncu Madde sayesinde buradasın."

"Ama Dokuzuncu Madde, sadece temel bir hak," dedi Patty. "Öğrencilerinin yarısı kızsa, spor parasının yarısını onların alması gerekir."

"Buna da feminizm derler."

"Hayır, temel hak derler. Yani, mesela Ann Meyers var ya? Tanıyor musun? UCLA'da büyük bir yıldızdı ve kısa süre önce NBA'le anlaşma imzaladı ki bu çok gülünç. Boyu 1.65 falan, ayrıca bir kız. Asla oynamayacak. Erkekler kadınlardan daha iyi sporcular ve hep de öyle olacaklar, mesele bundan ibaret. Bunun içindir ki erkek basketbolunu izlemeye kadınlarınkinin yüz katı insan gidiyor – erkekler atletik olarak o kadar çok şey yapabiliyor ki. Bunu inkâr etmek salaklık."

"Ama ya doktor olmak istiyorsan ve erkek öğrencileri tercih ettikleri için seni tıp fakültesine almıyorlarsa?"

"O da haksızlık olurdu ama doktor olmak istemiyorum."

"Ne olmak istiyorsun, peki?"

Annesi kızlarının etkileyici meslekler seçmesini amansızca teşvik ettiği için, aynı zamanda Patty'ye göre annesi standardın altında bir anne olduğu için Patty, sanki bir tür yükümlülükle, ev kadını ve olağanüstü bir anne olmayı isteme eğilimindeydi. "Güzel, eski bir evde yaşamak ve iki çocuk sahibi olmak istiyorum," dedi Walter'a. "Sahiden, sahiden harika bir anne olmak istiyorum."

"Meslek sahibi olmak da istiyor musun?"

"Mesleğim çocukları yetiştirmek olacak."

Walter kaşlarını çatıp başını salladı.

"Görüyorsun ya," dedi Patty, "ilginç değilim. İlginçlikte senin öteki arkadaşlarının yanına yaklaşmam."

"Bu hiç de doğru değil," dedi. "Fevkalade ilginçsin."

"Eh, çok kibarsın ama bence saçmalıyorsun."

"Ben senin, inandığından çok daha fazlasına sahip olduğunu düşünüyorum."

"Korkarım benim hakkımda pek gerçekçi fikirlere sahip değilsin," dedi Patty. "Bahse girerim ki aslında benimle ilgili tek bir ilginç şey söyleyemezsin."

"Eh, başlangıç olarak sportif yeteneğin," dedi Walter.

"Dripling. Sahiden ilginç."

"Ve düşünüş şeklin. O korkunç profesörün tatlı ve yürek parçalayıcı olduğunu düşünüyor olman."

"Ama sen bu konuda benimle aynı fikirde değilsin!"

"Ve ailenden söz ediş şeklin. Onlar hakkında hikâyeler anlatış şeklin. Onlardan uzaklarda, burada kendine ait bir hayatının olması. Hepsi inanılmaz derecede ilginç."

Patty daha önce hiç kendisine bu kadar aşikâr bir şekilde âşık olan bir adamın çevresinde olmamıştı. İkisinin gizlice sözünü ettikleri şey elbette Walter'ın ellerini onun üzerine koyma arzusuydu. Ancak, onunla daha fazla vakit geçirdikçe, kendisinin iyi bir insan olmasa da –ya da belki de hoş *olmadığı* için; hastalık derecesinde rekabetçi olduğu ve sağlıksız şeyler onu cezbettiği için– esasında oldukça ilginç biri olduğu hissine kapılıyordu. Ve Walter, ilginçliği konusunda böylesine hummalı şekilde ısrar ederek Patty'nin gözünde kendini ilginç kılma yolunda kesinlikle emin adımlarla ilerliyordu.

"O kadar feministsen," dedi Patty, "niye en iyi arkadaşın Richard? O biraz saygısız biri değil mi?"

Walter'ın yüzü bulutlandı. "Kesinlikle, eğer kız kardeşim olsaydı asla tanışmayacak olmalarını garantiye alırdım."

"Neden?" dedi Patty. "Ona kötü muamele edeceği için mi? Kadınlara kötü mü davranıyor?"

"Aslında kötü niyetli değil. Kadınları seviyor. Ne var ki onları hayli hızlı bir şekilde sıradan geçiriyor."

"Birbirimizin yerine geçebildiğimiz için mi? Sadece nesne olduğumuz için mi?"

"Politik bir şey değil," dedi Walter. "Eşit haklardan yana. Bu onun için daha çok bir bağımlılık gibi; ya da bağımlılıklarından biri. Anlıyorsun ya, babası öyle bir ayyaşmış ki, Richard içmez. Ama bu, bir cümbüşten sonra bütün içki dolabını boşaltmakla aynı şey. İşinin bittiği kızla da öyle oluyor."

"Kulağa korkunç geliyor."

"Evet, ben de bu yanını pek sevmiyorum."

"Ama hâlâ onunla arkadaşsın, hem de feminist olduğun halde."

"Kusursuz değil diye bir arkadaşına sadık olmaktan vazgeçmezsin."

"Hayır, ama onların daha iyi bir insan olmalarına yardımcı olmaya çalışırsın. Yaptıklarının neden yanlış olduğunu açıklarsın."

"Sen Eliza'yla böyle mi yaptın?"

"Tamam, orada haklısın."

Onunla bir daha konuştuğunda, Walter nihayet onu gerçek randevuya, "sinema ve yemek"e çağırdı. Filmin, *Atina Şeytanı* adında siyah-beyaz, Yunanca ve bedava bir film olduğu ortaya çıktı (ki bu çok Walter'ca bir şeydi). Sanat Bölümü'nün boş koltuklarla çevrili sinemasında, oturmuş filmin başlamasını beklerken Patty yaz planını anlattı, Cathy Schmidt'le birlikte annesi babasının banliyödeki evinde kalacak, fizik tedavisini sürdürecek ve bir sonraki sezon dönmeye hazırlanacaktı. Walter boş sinemada birden bunun yerine New York'a taşınacak olan Richard'ın boşaltacağı odada kalmak isteyip istemeyeceğini sordu.

"Richard gidiyor mu?"

"Evet," dedi Walter. "Ülkedeki en ilginç müzikler New York'ta. O ve Herrera, grubu yeniden oluşturup büyük şehirde şanslarını denemek istiyorlar. Kira sözleşmeminse daha üç ayı var."

"Vay!" Patty yüzünü itinayla toparladı. "Ve ben onun odasında kalacağım?"

"Eh, artık onun odası olmayacak," dedi Walter. "Senin odan olacak. Spor salonuna yürümek kolay. Ta Edina'dan vasıtaya binip gitmekten çok daha kolay olur diye düşünüyorum."

"Ve benden seninle birlikte yaşamamı istiyorsun?"

Walter kızarıp bakışlarını kaçırdı. "Kendi odan olacak elbette. Ama olur da yemeğe çıkmak ve takılmak istersen, bu da harika olur. Sana ait olan alana saygı göstereceğime emin olabilirsin ama eğer arkadaşa ihtiyacın olursa da yanında olurum."

Patty onu anlamaya çabalayarak, gözlerini yüzüne dikti. Aynı anda (a) incinmiş ve (b) Richard'ın gideceğini duyduğu için üzgün hissediyordu. Hatta *az daha* Walter'a birlikte eve çıkmalarını istemeden önce onu öpmesinin isabet olacağını söyleyecekti; ama öylesine kırgındı ki o anda öpülmek gelmiyordu içinden. Sonra da salonun ışıkları söndü.

Otobiyografi yazarının hatırladığı kadarıyla *Atina Şeytanı*, bir sabah işe giderken fotoğrafını bir gazetenin ön sayfasında, ATİNA

ŞEYTANI HÂLÂ KAÇAK manşetiyle gören ve kemik çerçeveli gözlükleri olan mülayim bir Atinalı muhasebecinin hikâyesini anlatıyordu. Sokaktaki Atinalılar birden parmaklarıyla onu göstermeye ve kovalamaya başlıyorlardı ve yakalanmasına ramak kala, onu kendi şeytani liderleriyle karıştıran bir terörist ya da suçlu çetesi tarafından kurtarılıyordu. Çetenin, Parthenon'u havaya uçurmak gibisinden cüretkâr bir şeyler yapma planı vardı, kahraman da onlara İfrit değil, sadece mülayim bir muhasebeci olduğunu anlatmaya çalışıyordu ama çete onun yardımına öyle güveniyordu ve şehrin geri kalanı da onu öldürmeye öyle niyetliydi ki, nihayet gözlüklerini çekip çıkardığı ve onların *korkusuz lideri* -Atina Şeytanı!- olduğu hayret verici an geliyordu. "Tamam, beyler, plan şöyle işleyecek," diyordu.

Patty filmi muhasebecide Walter'ı görerek ve gözlüklerini öyle çekip çıkaracağını hayal ederek izledi. Daha sonra, Vescio's'taki yemekte, Walter filmi, savaş sonrası Yunanistan'ında komünizmin ibret alınacak bir alegorisi olarak yorumladı ve Patty'ye güneydoğu Avrupa'da NATO ortaklarına ihtiyacı olan ABD'nin orada siyasi baskıyı nasıl uzun süreyle desteklediğini açıkladı. Muhasebeci, dedi, sağcı baskıya karşı şiddet dolu mücadeleye katılma sorumluluğunu kabul eden "sıradan adam" figürüdür.

Patty şarap içiyordu. "Buna hiç katılmıyorum," dedi. "Bence öylesine sorumluluk sahibi ve ürkek olduğu için ana karakterin hiçbir zaman gerçek bir hayatı olmamıştı ve aslında ne kadar büyük şeyler yapabileceğini bilmiyordu. Yanlışlıkla şeytan sayılana kadar hayatta olduğunu doğru dürüst hissetmemişti bile. Gerçi ondan sonra sadece birkaç gün yaşadı ama onun için ölmek sorun değildi, çünkü nihayet hayatıyla bir şey yapmış ve potansiyelini fark etmişti."

Walter buna şaşırmış göründü. "Ama bu çok amaçsız bir ölümdü," dedi. "Hiçbir şey başaramadı."

"Niye yaptı öyleyse?"

"Çünkü hayatını kurtaran çeteyle dayanışma içinde hissetti kendini. Onlara karşı bir sorumluluğu olduğunu fark etti. Onlar ezilenlerdi, ona ihtiyaçları vardı, o da onlara sadıktı. Sadakati yüzünden öldü."

"Tanrım," dedi Patty hayret içinde. "Sen sahiden de çok şaşırtıcı bir şekilde saygın bir insansın."

"Bana öyle gelmiyor ama," dedi Walter. "Bazen kendimi dünyanın en aptal insanı gibi hissediyorum. Keşke hile yapabilsem. Keşke Richard gibi tamamen kendime odaklanabilsem ve bir tür sanatçı olmaya çalışsam. Ve yapamayışım sadece saygın olmamdan değil. Buna uygun yapı yok bende."

"Ama muhasebeci de buna uygun yapısı olmadığını sanıyordu. Kendini şaşırttı!"

"Evet ama o gerçekçi bir film değildi. Gazetedeki resim aktöre benzemekle kalmıyordu, oydu. Ve yetkililere teslim olsa, sonunda her şeyi açıklığa kavuştururdu. Onun hatası kaçmaya başlamak oldu. İşte bu yüzden alegori olduğunu söylüyorum. Gerçekçi bir hikâye değil."

İçki içmeyen biri olan Walter'la şarap içmek Patty'ye tuhaf geliyordu ama şeytani bir ruh hali içinde olduğundan epey kadeh devirmişti.

"Gözlüklerini çıkar," dedi.

Walter, "Hayır," dedi. "Seni göremem o zaman."

"Mesele yok. Sadece benim. Sadece Patty. Çıkar şunları."

"Ama seni görmeyi çok seviyorum! Sana bakmayı seviyorum!"

Bakışları birleşti.

Patty, "Onun için mi seninle kalmamı istiyorsun?" dedi.

Walter kızardı. "Evet."

"Eh, peki, belki de gidip dairene bakmalıyız ki karar verebileyim."

"Bu gece mi?"

"Evet."

"Yorgun değil misin?"

"Hayır. Yorgun değilim."

"Dizin nasıl?"

"Dizim gayet iyi, teşekkürler."

İlk defa sadece Walter'ı düşünüyordu. Yumuşak ve olanaklar vadeden mayıs havasında, koltuk değnekleriyle Dördüncü Sokak'tan aşağı inerken bir yanı dairede Richard'a rastlamayı mı umuyordu, diye sorsan, hayır yanıtını verirdi. Şu anda seks istiyordu ve Walter'ın üç kuruşluk aklı olsaydı, diğer taraftan televizyonun sesini duyar duymaz dairenin kapısından geri dönerdi – onu başka bir yere götürürdü, herhangi bir yere, geri Patty'nin odasına, neresi olursa. Ama Walter gerçek aşka inanıyordu ve belli ki ona, karşılık göreceğinden emin olmadan dokunmaya korkuyordu. Patty'nin önüne düşüp onu

dosdoğru, Richard'ın çıplak ayakları sehpaya dayalı, kucağında bir gitar, kanepede yanında da spiralli bir defterle oturduğu daireye soktu. Bir savaş filmi izliyor, kocaman bir Pepsi içiyor ve bir litreye yakın bir domates konservesi kutusuna tütün suyu tükürüyordu. Bunun dışında oda tertipliydi, karışık değildi.

"Konserde olduğunu sanıyordum," dedi Walter.

"Konser iğrençti," dedi Richard.

"Patty'yi hatırlıyorsun, değil mi?"

Patty koltuk değneklerine dayanarak çekine çekine ileri çıktı. "Selam Richard."

"Uzun boylu sayılmayan Patty," dedi Richard.

"Ta kendisi."

"Gene de hayli uzun boylusun. Walter'ın seni nihayet buraya getirebilmesine sevindim. Asla beceremeyecek diye korkuyordum."

Walter, "Patty yazın burada kalmayı düşünüyor," dedi.

Richard kaşlarını kaldırdı. "Sahi mi?"

Kızın hatırladığından daha zayıf, daha genç ve daha seksiydi. Burada Walter'la birlikte kalmayı ya da bu gece onunla yatmayı düşündüğünü böyle aniden inkâr etme arzusuysa ürkütücüydü. Ama orada dikiliyor oluşunun inkâr edilecek bir yanı yoktu. "Spor salonuna yakın bir yer arıyorum," dedi.

"Tabii. Mantıklı."

"Odanı görmeyi umut ediyordu," dedi Walter.

"Oda şu anda biraz dağınık."

"Sanki dağınık olmadığı zamanlar varmış gibi konuşuyorsun," dedi Walter neşeli bir kahkahayla.

Richard, "Göreceli dağınık olmama dönemleri var," diye cevap verdi. Uzattığı ayak başparmağıyla televizyonu kapattı. "Küçük arkadaşın Eliza nasıl?" diye sordu Patty'ye.

"Artık arkadaşım değil."

"Bunu sana söylemiştim," dedi Walter.

"Yetkili ağızdan duymak istedim. Kafayı yemiş bir piliç, değil mi? Derecesi hemen belli olmuyor ama... Vay abicim. Sonradan belli oldu."

"Ben de aynı hatayı yaptım," dedi Patty.

"Sadece Walter ilk günden itibaren gerçeği gördü. 'Eliza Gerçeği'ni. Kötü bir başlık değil, ha!"

"İlk bakışta benden nefret etmiş olması gibi bir avantajım vardı," dedi Walter. "Gerçek yüzünü görebildim."

Richard defterini kapattı ve konserve kutusuna kahverengiye dönüşmüş tükürüğünü fırlattı. "Siz çocukları yalnız bırakayım."

"Ne üzerinde çalışıyorsun?" diye sordu Patty.

"Her zamanki dinlenemez türden bokluk. Margaret Thatcher denen şu piliçle ilgili bir şey yapmak istiyordum. İngiltere'nin yeni bakanı var ya?"

"Piliç, Margaret Thatcher için zorlama bir kelime," dedi Walter. "Mirasyedi yaşlı dul akla daha yakın."

"Sen 'piliç' kelimesi hakkında neler hissediyorsun?" diye sordu Richard Patty'ye.

"Ah, ben seçici biri değilim."

"Walter diyor ki, kullanmamalıymışım. Alçaltıcı olduğunu söylüyor ama şahsi tecrübeme göre piliçlerin kendileri buna aldırmıyor."

"1960'lardan kalmışsın izlenimi yaratıyor," dedi Patty.

"Neandertalmiş izlenimi yaratıyor," dedi Walter.

Richard, "Neandertallerin çok büyük kafatasları olduğu söylenir," dedi.

"Öküzlerin de," dedi Walter. "Ve diğer geviş getiren hayvanların."

Richard güldü.

"Ben beyzbolculardan başkası tütün çiğnemez sanıyordum," dedi Patty. "Nasıl bir şey?"

Richard ayağa kalkarak, "Eğer kendini kusmaya hazır hissediyorsan denemekte serbestsin," dedi. "Ben tekrar dışarı çıkacağım. Sizi yalnız bırakayım."

"Dur, denemek istiyorum," dedi Patty.

"Aslında bu iyi bir fikir değil," dedi Richard.

"Hayır, kesinlikle denemek istiyorum."

Walter'la birlikteyken içinde bulunduğu ruh hali geri dönüşü olmayan bir şekilde bozulmuştu, artık Richard'ın kalmasını sağlayacak gücü var mı yok mu diye merak ediyordu. Nihayet, ilk karşılaştıkları geceden beri Walter'a açıklamaya çalıştığı şeyi, kendisinin yeterince iyi bir insan olmadığını kanıtlama fırsatı bulmuştu. Tabii bu aynı zamanda Walter'ın gözlüklerini çekip çıkararak şeytanca davranması ve rakibini oradan sürüp uzaklaştırması için de iyi bir fırsattı. Ama

her zaman olduğu gibi o anda da Walter'ın tek isteği, Patty'nin istediğinin olmasıydı.

"Bırak, denesin," dedi.

Kız ona minnettarlıkla gülümsedi. "Teşekkür ederim Walter."

Çiğnemelik tütünde nane tadı vardı, dişetlerini sersemletici bir şekilde yaktı. Walter ona içine tükürsün diye bir kahve kupası getirdi. Patty kanepede bir deney nesnesi gibi oturdu, gördüğü ilgiden hoşnut, nikotinin etki göstermesini bekledi. Ama Walter Richard'la da ilgileniyordu ve kalbi hızlanmaya başlarken Eliza'nın, Walter'ın arkadaşından hoşlandığı iddiası geldi aklına; Eliza'nın kıskançlığını hatırladı.

"Richard, Margaret Thatcher için heyecanlanıyor," dedi Walter. "Kapitalizmin, sonunda kaçınılmaz bir şekilde kendi kendini yok etmesine yol açacak aşırılıklarını temsil ettiğini düşünüyor. Sanırım bir aşk şarkısı yazıyor."

"Ah, beni ne kadar iyi tanıyorsun," dedi Richard. "Saçlı hanıma bir aşk şarkısı."

"Marksist bir devrimin olabilirliği konusunda anlaşamıyoruz," diye açıklama yaptı Walter Patty'ye.

"Hımm," dedi kız tükürerek.

"Walter, liberal devletin kendi kendini düzeltebileceğini sanıyor," dedi Richard. "Amerikan burjuvazisinin kişisel özgürlüklerinde gittikçe artan kısıtlamaları gönüllü olarak kabul edeceğini düşünüyor."

"Harika şarkı fikirlerim var ama Richard nedense reddedip duruyor."

"Yakıt verimliliği şarkısı. Toplu taşıma şarkısı. Ulusal sağlık hizmetleri şarkısı. Bebek vergisi şarkısı."

"Rock şarkısı içeriği açısından hayli bakir bir alan sayılabilir," dedi Walter.

"İki Çocuk İyi, Dört Çocuk Kötü."

"İki Çocuk İyi – *Çocuksuz* Daha İyi."

"Kitlelerin sokaklara aktığını şimdiden görür gibiyim."

"Sadece inanılmayacak kadar meşhur olman gerekir," dedi Walter. "O zaman insanlar dinler."

"Aklımın bir köşesine yazdım." Richard Patty'ye döndü. "Sen ne durumdasın?"

"Mımm!" dedi Patty, topağı kahve kupasına tükürerek. "Kusma derken ne kastettiğini şimdi anlıyorum."

"Dikkat et de kanepeye kusma."

"İyi misin?" diye sordu Walter.

Oda yüzüyordu, nabız gibi atıyordu. Patty, "Bundan keyif aldığına inanamıyorum," dedi Richard'a.

"Ama alıyorum işte."

Walter yeniden, "İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim. Sadece hiç kıpırdamadan oturmam gerekiyor."

Aslında kendini hayli hasta hissediyordu. Kanepenin üstünde oturup Walter ile Richard'ın siyaset ve müzik hakkında laklak edip kapışmalarını izledi. Walter büyük bir coşkuyla ona Traumatics'in 45'liğini gösterdi ve Richard'ı pikapta hem ön hem arka yüzünü çalmaya zorladı. İlk şarkı, sonbaharda kulüpte duymuş olduğu "I Hate Sunshine"dı; bu o anda Patty'ye fazla nikotin emmenin sonik eşdeğeriymiş gibi geldi. Kısık sesle çalarken bile (söylemeye gerek yok ama Walter nörotik bir şekilde sürekli komşuları düşünüyordu) midesini bulandırdı, dehşete kapılmasına neden oldu. Şarkı söyleyen berbat bariton sesini dinlerken Richard'ın gözlerini üstünde hisseden Patty, diğer karşılaşmalarında kendisine bakış şekli konusunda yanılmadığını biliyordu artık.

On bir sıralarında Walter kontrolsüzce esnemeye başladı.

"Kusura bakma," dedi. "Şimdi seni eve götürmem gerek."

"Ben kendim pek güzel yürürüm. Kendimi korumak için koltuk değneklerim var."

"Hayır," dedi Walter. "Richard'ın arabasını alırız."

"Hayır, senin uyuman gerek, zavallıcık. Belki Richard beni arabayla bırakabilir. Benim için bunu yapar mısın?" diye sordu ona.

Walter gözlerini yumdu ve dayanma sınırı iyice zorlanmış gibi, perişan bir şekilde içini çekti.

"Tabii," dedi Richard. "Seni bırakabilirim."

"Önce odanı görmesi gerek," dedi Walter, gözler hâlâ yumulu.

"Buyur, başımın üstüne," dedi Richard. "Odanın halinden her şey anlaşılır zaten."

Patty, "Hayır, rehberli tur istiyorum," dedi.

Odasının duvarları ile tavanı siyaha boyalıydı ve oturma odasında Walter'ın etkisiyle bastırılmış olan punk düzensizliği burada gemi azıya almıştı. Her yerde birkaç tükürük tenekesiyle birlikte LP'ler ile LP kapları, başka bir gitar, ağzına kadar dolu kitaplıklar, kargaşa içinde olan çoraplarla iç çamaşırları ve Eliza'nın şiddetle içine silinmiş olduğu fikri insana hem ilginç hem de hoş gelen dağınık siyah çarşaflar vardı.

"Hoş, neşeli, renkli bir oda!" dedi Patty.

Walter yeniden esnedi. "Elbette yeniden boyayacağım."

"Patty siyahı tercih etmiyorsa," dedi Richard kapı eşiğinden.

Patty, "Siyahı hiç düşünmemiştim," dedi. "Siyah ilginç."

"Ben çok huzur verici buluyorum," dedi Richard.

"Demek New York'a taşınıyorsun," dedi Patty.

"Öyle."

"Çok heyecanlı. Ne zaman?"

"İki haftaya."

"Aa, ben de o sırada oraya gidiyor olacağım. Annemle babamın yirmi beşinci yıldönümü. Korkunç bir kutlama planlanmış durumda."

"New Yorklu musun?"

"Westchester."

"Benim gibi. Ama tahminimce sen Westchester'ın çok başka bir kısmındansındır."

"Eh, banliyö."

"Kesinlikle Yonkers'tan farklı bir bölge."

"Yonkers'ı birkaç defa trenden gördüm."

"Ben de tam bunu anlatmak istemiştim."

"New York'a arabayla mı gidiyorsun?" diye sordu Patty.

"Niye?" dedi Richard. "Arabaya mı ihtiyacın var?"

"Eh, belki! Beni götürmeyi teklif ediyor musun?"

Richard başını iki yana salladı. "Bunu düşünmem gerek."

Zavallı Walter'ın gözleri kapanıyordu, bu pazarlığı resmen görmüyordu. Patty ise suçluluk duygusu ve kafa karışıklığıyla soluksuz kalmıştı, koltuk değnekleriyle hızla kapıya ilerledi ve orada, belirli bir mesafeden Walter'a seslenip akşam için teşekkür etti.

"Bu kadar yorulduğum için özür dilerim," dedi Walter. "Seni eve benim bırakamayacağıma emin misin?"

"Ben bırakırım," dedi Richard. "Sen git yat."

Walter kesinlikle berbat görünüyordu ama bu sadece bitkinliğinden kaynaklanıyor da olabilirdi. Dışarıda, sokakta, olanaklar vadeden havada, Patty ve Richard, Richard'ın paslı Impala'sına varana kadar sessiz sedasız yürüdüler. Patty koltuğa yerleşip ona koltuk değneklerini uzatırken Richard kıza dokunmamaya özen gösterir gibiydi.

"Bir kamyonetin olacağını varsaymıştım," dedi Patty Richard sürücü koltuğuna geçtikten sonra. "Bütün müzik gruplarının kamyonetleri olduğunu sanırdım."

"Kamyonet Herrera'da. Bu benim şahsi aracım."

"New York'a bununla gideceğim yani."

"Evet, dinle." Anahtarı kontağa soktu. "Artık ya balık tutman ya da yemi kesmen lazım. Beni anlıyor musun? Yoksa Walter'a haksızlık olur."

Kız ön camdan dümdüz ileriye baktı. "Haksızlık olan ne?"

"Ona umut vermek. Kandırmak."

"Böyle bir şey yaptığımı mı düşünüyorsun?"

"O olağanüstü bir insan. Çok, çok ciddi. Ona karşı itinalı davranman gerek."

"Biliyorum," dedi. "Bana bunu söylemene gerek yok."

"Ee, peki öyleyse buraya niye geldin? Bana sanki..."

"Ne? Sana sanki ne gibi göründü?"

"Bana bir şeyi yarıda kesmişim gibi göründü. Ama sonra, ben gitmeye çalışınca..."

"Tanrım, gerçekten de hödüğün tekisin."

Richard sanki Patty'nin onun hakkında ne düşündüğü umurunda değilmiş ya da ona aptalca şeyler söyleyen aptal kadınlardan bıkmış gibi başıyla evetledi. "Ben gitmeye çalıştığımda," dedi, "sanki ima etmeye çalıştığım şeyi anlamamış gibi göründün. Ki mesele yok, bu senin seçimin. Ben sadece Walter'ı bir anlamda paraladığını bildiğinden emin olmak istedim."

"Seninle bu konuyu konuşmak gerçekten istemiyorum."

"Peki. Konuşmayız öyleyse. Ama onu sık sık görüyorsun, değil mi? Resmen her gün, değil mi? Haftalardır."

"Arkadaşız. Takılıyoruz."

"Güzel. Ve Hibbing'deki durumu da biliyorsun?"

"Evet. Annesinin otelde onun yardımına ihtiyacı var. "

Richard nahoş bir şekilde gülümsedi. "Bildiğin bu mu?"

"Eh, babası pek iyi değil, erkek kardeşleri de pek bir şey yapmıyor."

"Ve sana bunu söyledi. Bu kadarını yani."

"Babasının amfizemi var. Annesinin de yetersizlikleri."

"Ve haftada yirmi beş saat inşaatta çalışıyor ve hukuk fakültesinde de A'lar alıyor. Ve işte, her gün orada, saatlerce seninle takılıyor. Senin adına ne hoş, bu kadar boş vaktinin olması. Ama güzel kızsın, bunu hak ediyorsun, ha? Sonra bu berbat sakatlığın da var. Hem sakat hem de güzel olunca, bu sana ona soru bile sormama hakkı kazandırıyor."

Patty haksızlık duygusuyla yanıp tutuşuyordu. "Biliyor musun," dedi, "senin kadınlara karşı nasıl hödükçe davrandığından bahsediyordu. Bu konuda konuşuyor."

Bu Richard'ı hiç mi hiç ilgilendirmemiş gibiydi. "Ben sadece bunu senin o ufaklık Eliza'yla nasıl öyle sıkı arkadaş olabildiğinle bağlamaya çalışıyorum," dedi. "Şimdi daha iyi anlıyorum sanırım. Seni ilk gördüğümde anlamamıştım. Banliyöden hoş bir kıza benziyordun."

"Demek ben de hödüğüm. Bunu mu diyorsun yani? Ben hödüğüm, sen hödüksün."

"Elbette. Nasıl istersen. Bende iş yok, sende iş yok. Her neyse. Ben sadece senden Walter'a hödükçe davranmamanı istiyorum."

"Davranmıyorum!"

"Ben sadece sana gördüğümü söylüyorum!"

"Yanlış görüyorsun öyleyse, Walter'dan gerçekten hoşlanıyorum. Ona gerçekten değer veriyorum."

"Ama belli ki babasının karaciğer hastalığından ölmek üzere olduğundan, ağabeyinin araçlı saldırıdan hapiste olduğundan, öteki erkek kardeşinin ordudan gelen maaş çeklerini klasik Corvette'i için harcadığından haberin yok. Ve sen, sırf buraya gelip benimle flört edebilmek için arkadaşlık eder ve takılırken, Walter ortalama dört saat uyuyor."

Patty birden iyice sessizleşti.

"Bunların hepsini bilmediğim doğru," dedi bir süre sonra. "Bütün bu bilgileri. Ama eğer insanların seninle flörtleşmesini istemiyorsan, Walter'la arkadaş olmamalısın."

"Ah. Demek benim hatam. Çaktım."

"Eh, kusura bakma ama biraz öyle."

"Ben tüm delilleri sundum," dedi Richard. "Senin şimdi düşüncelerini toparlaman gerek."

"Bunun farkındayım," dedi Patty. "Ama sen hâlâ hödüklük ediyorsun."

"Bak, seni New York'a götürürüm, istediğin buysa. İki hödük yolda. Neşeli olabilir. Ama eğer istediğin buysa, lütfen bana bir iyilik et, Walter'ı peşinden sürüklemeyi bırak."

"Tamam. Şimdi lütfen beni eve götür."

Belki de nikotin yüzünden bütün o geceyi kafasında akşamı yeniden oynatarak, Richard'ın talep ettiği gibi düşüncelerini toparlamaya çalışarak, uykusuz geçirdi. Ama tuhaf bir zihinsel *kabuki** içindeydi, çünkü nasıl bir insan olduğu ve hayatının sonunda neye benzeyeceği soruları çevresinde döne döne daireler çizerken tam merkezde sabit, değişmez, kocaman bir gerçek oturuyordu: Richard'la bir yolculuk yapmak istiyordu ve yapacaktı. Acı gerçek ise, arabadaki konuşmalarının onu muazzam ölçüde heyecanlandırması ve rahatlatmasıydı – heyecanlandırmıştı çünkü Richard heyecan vericiydi ve rahatlamıştı çünkü nihayet, aylar boyunca olmadığı ya da tam olamadığı birine benzemeye çalışmanın ardından yapmacıklıktan uzaklaştığını, gerçek benliğine büründüğünü hissediyordu; kendi gibi konuşuyordu. Richard'la bu yolculuğa bir şekilde çıkacağından da bu yüzden emindi. Şimdi yapması gereken Walter hakkındaki suçluluk duygusunu ve hem onun hem kendisinin dilediği türden biri olamamanın üzüntüsünü aşmaktı. Walter onunla ilişkiyi ağırdan almakta ne kadar haklıydı! Patty'nin içten içe kararsız olduğu konusunda ne kadar haklıydı! Walter'ın kendisiyle ilgili konularda ne kadar haklı ve doğru olduğunu düşündükçe onu hayal kırıklığına uğratacağı için kendini daha da mahzun ve suçlu hissetti; bir kez daha kararsızlık atlıkarıncasında dönmeye başlamıştı.

Ve sonra, bir hafta kadar ondan hiç haber almadı. Richard'ın tavsiyesi üzerine mesafeli davrandığından, Richard'ın ona kadınların sadakatsizliği ve kalbini daha iyi koruması gerektiği üzerine kadın

* 17. yüzyılın başlarında hayat bulan bir tür Japon halk tiyatrosu. (y.n.)

düşmanlığı içeren bir konferans çektiğinden şüphelendi. Patty'ye göre Richard'ın bu hayali konuşması hem Walter'a yapılmış değerli bir hizmetti hem de gözlerini gerçeklere açacak korkunç bir şeydi. Walter'ın otobüslerde onun için kocaman bitkiler taşıyışını, yanaklarının açelya kırmızılığını düşünmeden edemiyordu. Patty'yle Cathy ve diğer arkadaşları *Fantasy Island*'ı izleyip kahkahalar atarken Walter'ın "Koridor Sıkıntısı" Suzanne Storrs tarafından yurdun salonunda kapana kıstırılıp, saçını ta aşağıdan, bir kulağının hemen üstünden ayırarak öteki yana tarayan kızın beslenme rejimi, enflasyon sıkıntıları, yurt odasının fazla ısıtılması, üniversite idarecileri ile hocalarıyla ilgili oldukça kapsamlı hayal kırıklıklarını dinlediği geceleri; Patty'nin, ya Suzanne yanlarına gelir de sıkıcılığını başka herkese bulaştırırsa diye, görünürde sakat dizi yüzünden ayağa kalkıp Walter'ı ondan kurtarmayı reddedişini; Patty'yle Suzanne'ın kusurları üzerine şakalaşmayı pek güzel becerebileceği ve elbette ne kadar iş yapması, sabah ne kadar erken kalkması gerektiğinin farkında olduğu halde Walter'ın başka akşamlarda, Suzanne'ın ona kanı kaynadığı ve kendisi de Suzanne'a üzüldüğü için yine kapana kısılmasına nasıl meydan verdiğini düşünüyordu.

Patty'nin ayakaltından çekilmeye içinin pek elvermediğini söylemek yeterli. Walter suskunluğu için özür dilemek ve babasının komada olduğunu bildirmek için onu Hibbing'den arayana kadar iletişim kurmamışlardı.

"Ah, Walter, özledim seni!" diye bağırdı, bu tam da Richard'ın ona söylememesi için baskı yapacağı cinsten bir şey olduğu halde.

"Ben de seni özledim!"

Babasının durumu hakkında ayrıntılı bilgi istemeyi unutmadı, oysa ancak onunla ilişkisini sürdürmeye niyeti varsa bu soruları sormak mantıklı bir hareket olurdu. Walter karaciğer yetersizliğinden, akciğer ödeminden söz etti; boktan bir teşhisti.

"Çok üzüldüm," dedi Patty. "Dinle ama. Odayla ilgili olarak..."

"Ah, bu konuda hemen bir karar vermen gerekmiyor."

"Hayır, senin bir cevaba ihtiyacın var. Eğer başka birine kiralayacaksan..."

"Sana kiralamayı tercih ederim."

"Hımm, evet, ben de isteyebilirim ama önümüzdeki hafta eve gitmem gerek ve New York'a Richard'la beraber gitmeyi düşünüyordum. O da o sırada gittiği için..."

Walter'ın bu gelişmenin önemini kavrayamayacağına ilişkin kaygıları, onun ani suskunluğuyla dağıldı.

"Zaten uçak biletin yok mu senin?" dedi sonunda.

"İade edilebilir cinsten," diye yalan söyledi.

"Eh, iyi," dedi Walter. "Ama biliyorsun, Richard pek güvenilir biri değildir."

"Hayır, biliyorum, biliyorum," dedi Patty. "Haklısın. Biraz para tasarrufu olur diye düşündüm, sonra da kiraya ayırabilirim diye." (Birleşik yalan. Bileti, annesiyle babası almıştı.) "Ne olursa olsun haziran kirasını kesinlikle ödeyeceğim."

"Orada oturmayacaksan bir anlamı yok."

"Eh, herhalde otururum, demek istiyorum. Henüz emin değilim."

"Tamam."

"Sahiden istiyorum. Sadece emin değilim. Bu yüzden de başka bir kiracı bulursan onu tercih etmek zorundasın. Ama haziranı kesinlikle öderim."

Walter cesareti kırılmış bir sesle telefonu kapatması gerektiğini söyleyene kadar tekrar bir sessizlik oldu.

Patty, bu zor konuşmayı başarmış olmanın verdiği enerjiyle Richard'ı aradı ve gerektiği gibi yemi kestiğine onu ikna etti; Richard bu noktada yola çıkış tarihinin biraz belirsiz olduğundan söz etti, Chicago'da izlemeyi umduğu bir iki konser vardı.

"Önümüzdeki cumartesi New York'ta olayım, yeter," dedi Patty.

"Doğru, yıldönümü partisi. Nerede yapılıyor?"

"Mohonk Dağ Evi'nde ama Westchester'a gitmem yeter."

"Bakayım ne yapabilirim."

Sizi ve belki de bütün kadınları baş belası sayan bir sürücüyle yolda olmak çok da eğlenceli değildir ama Patty şahsen deneyene kadar bu gerçekten habersizdi. Dertler, onun yüzünden öne alınması gereken yola çıkma tarihiyle başladı. Sonra kamyonette çıkan bir sorundan dolayı Herrera geç kaldı; Chicago'da Herrera'nın arkadaşlarının yanlarında kalmayı planladıklarından, Patty de zaten o işin bir parçası olmadığından oraya vardıklarında tuhaf bir durumda kalacak gibiydi-

ler. Patty mesafeleri hesaplamakta da pek iyi değildi, bu yüzden Richard onu almakta üç saat gecikince ve Minneapolis'ten o akşamüstüne kadar çıkamadıklarında Chicago'ya ne kadar geç varacaklarını ve I-94'te hızla yol almanın ne kadar önemli olduğunu da anlamamıştı. Yola geç çıkmış olmaları onun kabahati değildi. Eau Claire yakınlarında bir tuvalet molası vermek ya da bir saat sonra ıpıssız bir yerde yemek için durmak istediğinde haddini aştığını düşünmüyordu. Bu onun araba gezisiydi, sonuna kadar tadını çıkarmaya niyetliydi! Ama arka koltuk, Richard'ın göz önünden ayırmaya cesaret edemediği ekipmanlarla doluydu, kendi temel ihtiyaçlarını da tütünüyle gideriyordu (yerde büyük bir tükürme tenekesi vardı); koltuk değneklerinin Patty'nin tüm hareketlerini ne kadar yavaşlattığı ve karmaşık hale getirdiğinden şikâyet etmese bile, ona rahatlamasını ya da acele etmemesini de söylemiyordu. Ve Wisconsin'i boydan boya aşana kadar terslik etmesine, Patty'nin tamamen makul insani ihtiyaçlarına karşı bastırılmış bir öfke duymasına rağmen, Patty *onun* düzüşme arzusunu neredeyse fiziksel bir baskı olarak üzerinde hissediyordu, ki bu arabadaki havanın yumuşamasına pek yardımcı olmuyordu. Elbette Patty de ondan hoşlanıyordu. Ama biraz zamana, nefes alabileceği bir alana ihtiyacı vardı; otobiyografi yazarı, gençliği ile tecrübesizliği göz önünde bulundurulsa bile, Patty'nin kendine bu zaman ve alanı yaratabilmek için lafı sapkınca Walter'a getirdiğini bildirmekten utanç duyuyor.

Richard önce Walter hakkında konuşmak istemedi ama konuyu bir açtıktan sonra Patty Walter'ın üniversite yılları hakkında çok şey öğrendi. Pek az öğrencinin katıldığı –aşırı nüfus yoğunluğu, seçiciler kurulu reformu hakkında– sempozyumlar düzenlediğini öğrendi. Kampus radyo istasyonunda dört yıl boyunca türünün ilk örneği olan New Wave bir program sunduğunu öğrendi. Macalester'ın yurtlarında pencerelerde daha iyi yalıtım olması için imza topladığını öğrendi. Üniversite gazetesinde yazdığı köşe yazılarını öğrendi; örneğin biri, bulaşık kemerinde çalışırken topladığı yemek tepsileri hakkındaydı: Tek bir gecenin artıklarıyla St. Paul'deki kaç tane ailenin doyabileceğini hesaplamış, her şeyin üzerine bulaştırdıkları fıstık ezmesini başkalarının temizlemek zorunda kaldığı konusunda öğrenci arkadaşlarını uyarmış ve yine öğrenci arkadaşlarının mısır gevreklerine neden gereğinden üç kat fazla süt koyup tepsilerinde ağzına kadar bozuk süt

dolu kâseler bıraktıklarını felsefi açıdan incelemişti; acaba sütün de su gibi bedava ve tükenmez bir meta olduğunu, çevreye hiçbir şekilde zarar vermediğini mi düşünüyorlardı? Richard bütün bunları, iki hafta önce Patty'yle konuşurken takındığı aynı koruyucu tonla nakletti, sanki Walter'ın çetin gerçeklerle yüz yüze gelerek kendi kendine çektirdikleri karşısında o da ürperiyormuş gibi.

"Hiç kız arkadaşları oldu mu?" diye sordu Patty.

"Kötü tercihlerde bulundu," dedi Richard. "İmkânsız kızlara tutuldu. Erkek arkadaşı olanlara. Farklı çevrelerde takılan sanat meraklısı kızlara. Okuldaki son yılında bir türlü etkisinden kurtulamadığı ikinci sınıftan bir kız vardı. Ona radyo programının cuma gecesindeki saatini verip kendisi salı öğleden sonra bir saat aldı. Maalesef bundan çok geç haberim oldu. Onun ödevlerini baştan yazdı, onu konserlere götürdü. Kızın onu nasıl kullandığı izlemek korkunçtu. Zamanlı zamansız odamıza gelirdi hep."

"Ne komik," dedi Patty. "Acaba neden geliyordu kız..."

"Uyarılarıma hiç kulak asmaz. Çok inatçıdır. Ve huyuna bakınca hiç tahmin etmezsin ama gözü hep güzellerin üzerindedir. Bu konuda iddialıdır. Ama bunun üniversitede iyi vakit geçirmesini sağladığı söylenemez."

"Demek bu kız ikide bir odanıza geliyordu. Ondan hoşlanıyor muydun?"

"Walter'a yaptıklarından hoşlanmıyordum."

"Bu da senin sloganın gibi bir şey, ha?"

"Berbat bir müzik anlayışı olmasına rağmen programı cuma gecesiydi. Bir noktadan sonra Walter'a mesajı aktarmanın tek bir yolu kalıyor. Ne tür bir kızla takıldığını anlaması gerekiyordu."

"A-ha, demek ona iyilik ediyordun. Anlıyorum."

"Ne kadar da ahlakçısınız hepiniz."

"Hayır, cidden, bize niye saygı duymadığını anlıyorum. Eğer ardı ardına her yıl en iyi arkadaşına ihanet etmek isteyen kızlardan başka bir kimseyi görmüyorsan... Bunun tuhaf bir durum olduğunu anlıyorum."

"Sana saygı duyuyorum," dedi Richard.

"Ha ha ha."

"Kafan çalışıyor. New York'ta kalmak istersen, bu yaz seni görmeye hiç itirazım olmaz."

"Pek olacak işe benzemiyor."

"Ben sadece güzel olurdu diyorum."

Chicago'nun Güney Yakası'nın gerçekliğine varmadan önce bu hayalin keyfini çıkararak –büyük metropole doğru telaşla ilerleyen trafikte arabaların arka lambalarına bakarken Richard'ın kadını olmanın nasıl bir şey olacağını gözünde canlandırarak, saygı duyduğu bir kadının Richard'ı değiştirebilip değiştiremeyeceğini merak ederek, Minnesota'ya bir daha asla dönmediğini hayal ederek, birlikte oturacakları daireyi gözünün önüne getirmeye çalışarak, Richard'ı her şeye tepeden bakan ortanca kardeşinin üstüne salma düşüncesinin tadını çıkararak, onun bu kadar havalı birine dönüşmesi karşısında ailesinin nasıl afallayacağını düşünerek ve her gece Richard'ın çarşaflarının içinde silinmeyi hayal ederek– geçireceği yaklaşık üç saati vardı. Saat sabahın ikisi olmuştu ve Richard, Herrera'nın arkadaşlarının evini bulamıyordu. Tren istasyonları ve karanlık, tekinsiz bir nehir yollarını kesip duruyordu. Taksiler ve kitaplarda okuduğu bir iki "korkutucu siyahi genç" dışında sokaklar bomboştu.

"Haritamız olsaydı iyi olurdu," dedi Patty.

"Numaralı sokaklardan biri. Bulması o kadar zor olmamalı."

Herrera'nın arkadaşları ressamdı. Richard'ın nihayet bir taksi şoförünün yardımıyla bulduğu apartmanları bomboş görünüyordu. İki açık kablonun ucundan sarkan kapı zili mucizevi bir şekilde çalışıyordu. Biri ön camı örten brandayı bir kenara itti, sonra da Richard'a şikâyetlerini bildirmek için aşağı indi.

"Kusura bakma," dedi Richard. "Elimizde olmayan nedenlerle işimiz uzadı. Bir iki gece kafayı sokacak bir yere ihtiyacımız var, o kadar."

Ressam ucuz, bol bir don giymişti. "Odayı boyamak için duvarın kenarlarını bantlamaya yeni başlamıştık," dedi. "Duvarlar da epeyce ıslak. Herrera hafta sonu geleceğinize dair bir şeyler dememiş miydi?"

"Dün aramadı mı?"

"Aradı, evet. Ben de ona yedek odanın boktan durumda olduğunu söyledim."

"Sorun yok. Minnettarız. İçeri getirmem gereken bazı eşyalarım var."

Patty bir şey taşıma konusunda işe yaramadığı için, Richard içindekileri yavaş yavaş boşaltırken arabaya göz kulak oldu. Onlara verilen odada ağır bir koku vardı ama Patty bunun alçıpan kokusu olduğunu tanıyamayacak ve bu kokuyu evsel ve iç rahatlatıcı bulamayacak kadar gençti. Odadaki tek ışık, çamur bombardımanına uğramış bir merdivene kenetlenmiş alüminyum kaptan geliyordu.

"Amanın," dedi Richard. "Neyi var bunların, alçıpan yapan şempanzeler mi?"

Tozlu ve çamur sıçramış plastik bir mobilya örtüsü yığınının altında çarşafsız, pas lekeli iki kişilik bir döşek vardı.

"Sheraton standartlarına pek uygun değildir sanırım," dedi Richard.

Patty ürkek ürkek, "Çarşaf var mı?" diye sordu.

Richard yığının içini altüst etti ve bir el örgüsü battaniye, bir Hint işi yatak örtüsü ile pamuklu kadife bir yastık buldu. "Sen burada uyu," dedi. "Benim yatabileceğim bir kanepeleri var."

Kız ona sorgu dolu bir bakış attı.

"Geç oldu" dedi adam. "Uyuman gerek."

"Emin misin? Burada yeterince yer var. Kanepe sana kısa gelir."

Gözlerine uyku inmişti ama onu istiyordu ve bunun için gerekli donanıma sahipti; üzerinde fazlaca düşünüp fikrini değiştirmeden önce işi hemen yapmak, kalıcı olarak kayıtlara geçirmek istiyordu içgüdüsel bir şekilde. Ve Richard'ın o gece neden birden pek beyefendice davranmaya başladığını öğrenip de kafası karışana kadar aradan yıllar, neredeyse yarım ömür geçecekti. O sırada, çamurlu ve nemli inşaat alanında, sadece onun hakkında bir şekilde yanıldığını ya da eşya taşıma konusunda işe yaramayan bir baş belası olduğundan keyfini kaçırdığını varsayabiliyordu.

"Oralarda banyo namına bir şeyler var," dedi Richard. "Elektrik düğmesini bulma konusunda benden şanslı olabilirsin."

Kız ona özlem dolu bir bakış attı ve Richard kasıtlı şekilde hemen bu bakışa sırtını döndü. Bunun acısı ve şaşkınlığı, yolculuğun yorgunluğu, varışın stresi, odanın kasveti... Işığı kapattı, elbiseleriyle yattı ve fazla ses çıkarmamaya özen göstererek, hayal kırıklığı uykusunda eriyene kadar uzun süre ağladı.

Ertesi sabah saat altıda vahşi bir güneş ışığıyla uyandı ve dairede biri kıpırdayana kadar saatlerce yerinde bekleyip, sonra da bu yüzden

kendine fena halde kızdı; artık gerçekten de tam bir baş belası olduğunu hissediyordu. Zaten o gün, uyumluluk açısından Patty'nin ömründeki en düşük noktayı temsil ediyordu. Herrera'nın arkadaşları fiziksel olarak kabaydı ve kültürel hip referansları bilmediği için kendini iyice küçük hissetmesine yol açtılar. Kendini kanıtlaması için çabucak üç şans tanıdıktan sonra onu hunharca yok saydılar, ardından da Patty'nin içini rahatlatarak Richard'la birlikte daireden ayrıldılar ve Richard kahvaltı için bir kutu *doughnut*'la tek başına geri döndü.

"Bugün o oda üzerinde çalışacağım," dedi. "Yaptıkları boktan işi görmek beni hasta ediyor. Zımparalama yapmak ister misin?"

"Belki göle falan gideriz diye düşünmüştüm. Yani, burası öyle sıcak ki. Ya da bir müzeye belki?"

Richard onu ciddi ciddi tarttı. "Müzeye gitmek istiyorsun?"

"Dışarı çıkıp Chicago'nun keyfine varmak için herhangi bir şey yapmak istiyorum."

"Onu akşama yapabiliriz. Magazine çalıyor. Magazine'i biliyor musun?"

"Hiçbir şey bilmiyorum. Belli değil mi?"

"Aksiliğin üstünde. Yola düşmek istiyorsun."

"Hiçbir şey istemiyorum."

"Odayı temizlersen bu gece daha iyi uyursun."

"Umurumda değil. Zımpara yapmak istemiyorum."

Mutfak, akıl hastalığı gibi kokan mide bulandırıcı, temizlik yüzü görmemiş bir ahırdı. Richard'ın uyuduğu kanepede oturan Patty, onu etkilemek umuduyla getirdiği kitaplardan birini; sıcaklık, koku, yorgunluğu, boğazındaki yumru ve Richard'ın çaldığı Magazine albümleri yüzünden üzerinde yoğunlaşması imkânsız hal almış bir Hemingway romanını okumaya çalıştı. Sıcağa dayanamayacak noktaya gelince de, onun sıva yaptığı odaya gidip yürüyüşe çıkacağını söyledi.

Richard'ın üstü çıplaktı, göğüs kılları akan terler yüzünden yassılıp düzleşmişti. "Burası yürümek için pek temkinli bir mahalle sayılmaz," dedi.

"Eh, belki benimle gelirsin."

"Bana bir saat daha izin ver."

"Hayır, boş ver," dedi Patty. "Tek başıma giderim. Bu yerin anahtarı var mı bizde?

"Sahiden koltuk değnekleriyle tek başına mı gitmek istiyorsun?"

"Evet, sen benimle gelmeyeceksen."

"Az önce dediğim gibi bir saat sonra geleceğim."

"Eh, canım bir saat beklemek istemiyor."

"Öyleyse," dedi Richard, "anahtar mutfak masasının üstünde."

"Niye bana karşı bu kadar acımasızsın?"

Richard gözlerini yumdu, içinden ona kadar sayıyormuş gibi bir hali vardı. Kadınlardan ve onların söylediği şeylerden ne kadar hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

"Niye soğuk bir duş yapıp," dedi, "işimin bitmesini beklemiyorsun?"

"Biliyor musun, dün, bir ara, sanki benden hoşlanıyor gibiydin."

"Senden hoşlanıyorum. Burada bir iş yapıyorum, o kadar."

"İyi," dedi kız. "Yap öyleyse."

Öğleden sonra güneşinde sokaklar, apartman dairesinden de sıcaktı. Patty, ağladığını fazla belli etmemeye ve sanki nereye gittiğini biliyormuş gibi davranmaya çalışarak, hatırı sayılır bir tempoyla yola koyuldu. Nehre vardığında su gözüne gece göründüğünden daha güzel göründü, kötücül ve her şeyi yutan bir nehirden çok, sadece yosunlu ve kirlenmiş bir nehre benziyordu bu. Öte yakasında, geçmiş ya da gelecek bir tatil hazırlığıyla çiçeklerle süslenmiş ya da belki daima çiçeklerle süslenen Meksika sokakları vardı. İnsanların ona baktığı ama taciz etmediği, oturup bir Coca Cola içerek kızlara özgü bir ıstıraba boğulabileceği klimalı bir *taquería** buldu. Bedeni Richard'ı öylesine istiyordu ki... Ama geri kalanı onun peşine takılarak büyük bir hata yaptığını anlayabiliyordu: Ondan ve Chicago'dan beklediği herşey zihnindeki uçuk bir fanteziden ibaretti. Çevresindeki şamatanın içinden ikide bir lise İspanyolcasından aşina olduğu cümlecikler yükseliyordu: *lo siento, hace mucho calor* ve *¿qué quiere la señora?*** Cesaretini toplayarak üç tane *taco* sipariş etti, hepsini afiyetle yedi ve camın dışında, her biri arkasından ışıl ışıl pislik izi sürükleyen sayısız otobüsün geçişini gözledi. Zaman garip bir şekilde geçti, artık katledilmiş öğleden sonraları hakkında hayli zengin tecrübesi olan otobiyografi yazarının depresif diye tanımlayacağı (aynı anda hem sonu

* *Taco* dükkânı. (y.n.)

** Sırasıyla "üzgünüm", "çok sıcak" ve "Ne istersiniz hanımefendi?" (y.n)

gelmez gibi hem de iğrenç bir hızla akan; saniyeden saniyeye tıka basa dolu, saatten saate de içerikten yoksun) tuhaf bir şekilde geçti, ta ki mesai saati sona erince gelen genç işçiler *muletas*'ından* söz ederek ona haddinden fazla ilgi gösterene ve Patty çıkmak zorunda kalana kadar.

Geldiği yoldan geri dönene kadar güneş doğudan batıya uzanan sokaklarının sonunda turuncu bir küreye dönüşmüştü. Artık, Richard'ı kaygılandıracak kadar uzun bir süre dışarıda kalmaya niyetlendiği gerçeğini kabullenme izni vermişti kendine ve bunda da tam anlamıyla başarısızlığa uğradığı anlaşılıyordu. Dairede kimse yoktu. Odasının duvarları neredeyse bitmişti, döşeme özenle süpürülmüştü, yatak da hakiki çarşaflar ve yastıklarla düzgünce yapılmıştı. Hint işi yatak örtüsü üstünde Richard'dan karınca duasıyla yazılmış, ona bir kulübün adresini veren ve El'le** oraya nasıl ulaşabileceğini tarif eden bir not vardı. Şöyle sona eriyordu: UYARI: EV SAHİPLERİMİZİ DE GETİRMEK ZORUNDA KALDIM.

Dışarı çıkıp çıkmamaya karar vermeden önce Patty birazcık kestirmek için yattı ve saatler sonra Herrera'nın arkadaşlarının dönüşüyle, nerede olduğunu tamamen şaşırmış bir halde uyandı. Tek bacağının üstünde hoplayarak salona gitti ve içlerinde en aksi olanından, Richard'ın başkalarıyla gittiğini ve Patty'ye onu beklememesinin söylenmesini istediğini öğrendi – onu New York'a rahat rahat götürecek bir saatte dönecekti.

"Saat kaç şimdi?" diye sordu.

"Bir civarı."

"Sabah mı?"

Herrera'nın arkadaşı ona bakıp pis pis güldü. "Hayır, sabah değil, tam güneş tutulması var."

"Peki Richard nerede?"

"Tanıştığı iki kızla gitti. Nereye gittiğini söylemedi."

Belirtildiği gibi, Patty arabayla gidilecek mesafeleri hesaplamayı beceremezdi. Ailesiyle birlikte Mohonk Dağ Evi'ne gitmek üzere Westchester'a vaktinde varmak için onun ve Richard'ın o sabah saat beşte Chicago'dan ayrılmaları gerekirdi. O saati epeyce geçene kadar

* Koltuk değnekleri. (y.n.)

** Chicago metrosunun adı. (y.n.)

uyudu ve bir başka şehirde bir başka mevsime, gri renkli ve fırtınalı bir havaya uyandı. Richard hâlâ görünürde yoktu. Bayat *doughnut*'ları yedi, saat on bire kadar biraz Hemingway'in sayfalarını çevirdi ve o bile bu yol hesabının yürümeyeceğini gördü.

Durumunu kabullenerek annesiyle babasını ödemeli aradı.

"Chicago!" dedi Joyce. "Buna inanamıyorum. Bir havaalanına yakın mısın? Uçağa binebilir misin? Bu saatte gelmiş olursun diyorduk. Baban yola erken çıkmak istiyor, bütün o hafta sonu trafiği falan."

"İşi berbat ettim," dedi Patty. "Gerçekten üzgünüm."

"Eh, yarın sabah gelebilir misin bari? Büyük yemek yarın geceden önce değil."

"Gerçekten elimden geleni yapacağım," dedi Patty.

O sıralar Joyce üç yıldan beri eyalet meclisindeydi. Eğer Patty'ye bir evliliğe böyle önemli bir saygı duruşunda bulunmak üzere Mohonk'ta toplanan bütün akrabalar ile aile dostlarının adını saymasaydı, Patty'nin üç kardeşinin hafta sonunu nasıl muazzam bir heyecanla beklediğini anlatmasaydı ve ülkenin resmen dört köşesinden yağan duygu seli karşısında onun (Joyce'un) nasıl büyük bir onur duyduğunu söylemesiydi Patty Mohonk'a gitmek için ne gerekirse yapardı. Ancak bu durumda, annesini dinlerken üstüne garip bir huzur ve kesinlik duygusu çöktü. Chicago'da hafiften yağmur yağmaya başlamıştı; brandadan perdeleri dalgalandıran rüzgâr, içeriye ıslak beton ile Michigan Nehri'nin güzel kokularını taşıyordu. Patty, alışkın olmadığı bir kırgın olmama hali ve yepyeni, sakin gözlerle kendine baktı ve yıldönümüne katılmamasından kimsenin zarar görmeyeceğini, hatta pek de fazla incinmeyeceğini fark etti. İşin çoğu yapılmıştı bile zaten. Hemen hemen özgür olduğunu anladı; o son adımı atmak korkunç geliyordu ama kötü anlamda korkunç değil – böyle bir şey mantıken mümkünse tabii.

Richard aradığında bir pencere yanında oturmuş, yağmuru kokluyor ve çoktan terk edilmiş bir fabrikanın çatısındaki yabani otlar ile çalıların rüzgârda eğilmesini kolluyordu.

"Çok özür dilerim," dedi Richard. "Bir saat içinde oradayım."

"Acele etmene gerek yok," dedi Patty. "İş işten geçti artık."

"Ama partin yarın gece."

"Hayır Richard, o akşam yemeği. Benim bugün orada olmam gerekiyordu. Bugün beşte."

"Hassiktir. Kafa mı buluyorsun benimle?"

"Sahiden hatırlamadın mı bunu?

"Şu anda kafam biraz karışık. Pek uyumadım da."

"Tamam, mesele yok zaten. Acele etmene gerek yok. Sanırım artık eve gideceğim."

Gitti de. Bavulunu merdivenlerden aşağı itti, koltuk değnekleriyle onu izledi, Halstead Sokağı'nda bir korsan taksiye el etti ve bir Greyhound otobüsüne binip Minneapolis'e, bir başkasıyla da Gene Berglund'ın Lüteriyen bir hastanede ölmekte olduğu Hibbing'e gitti. Hava dört beş dereceydi ve Hibbing merkezinin gecenin bir yarısında bomboş olan sokaklarında şakır şakır yağmur yağıyordu. Walter'ın yanakları her zamankinden de kırmızıydı. Otobüs istasyonunun dışında, Walter'ın babasının sigara kokan, benzin canavarı arabasında Patty kollarını onun boynuna doladı ve içinden artık ne olacaksa olsun deyip onun nasıl öpüştüğünü anlamaya girişti; pek güzel öpüştüğünü görüp memnun oldu.

3. Bölüm: Serbest Pazar Rekabeti Besler

Otobiyografi yazarı, Patty'nin annesiyle babasına ilişkin olarak bu sayfalara bir şikâyet, hatta düpedüz suçlama sızmış olma ihtimalini göze alarak, burada Joyce ve Ray'e en azından bir şey için, yani, kız kardeşlerine yaptıkları gibi onu "sanatta yaratıcı olmaya" teşvik etmedikleri için derin bir minnet duyduğunu belirtir. Joyce ve Ray'in Patty'yi ihmal etmesi daha gençken canını ne kadar yakmış olursa olsun; şimdi kırklı yaşlarını süren ve New York'ta yaşayan, uzun süreli bir ilişkiyi yürütemeyecek kadar eksantrik ve/veya her şeye hakkı olduğunu sanan ve bir yandan kaderlerinde yazdığına inandırıldıkları sanatsal başarıyı elde etmeye uğraşırken, bir yandan da hâlâ anne babalarının yardımını kabul eden kız kardeşlerini düşününce, bu ihmal ona gittikçe daha merhametli görünüyor. Sonuçta, zeki ve olağan dışı sayılmaktansa, salak ve donuk sayılmak anlaşılan daha iyiydi. Böylece, Patty'nin birazcık bile yaratıcı olması, daha fazlasını beceremediği için utanç kaynağı haline gelmektense hoş bir sürpriz olup çıkıyordu.

Genç Walter'ın en harika yanı, Patty'nin kazanmasını fazlasıyla istemesiydi. Eliza vaktiyle onun taraftarlığını kışkırtıcı bir tarzda yapmış, Walter ise ona kendini kötü hissettirmiş herkese karşı (annesi, babası, kardeşleri) damardan bir doz düşmanlık iğnesi yapmakla yetinmişti. Ve hayatın diğer alanlarında entelektüel olarak çok dürüst olduğu için, Patty'nin ailesini eleştirir ve Patty'nin onlara karşı benimsediği şüpheli rekabet programlarını onaylarken kusursuz bir inanılırlığa sahipti. Tam olarak Patty'nin aradığı erkek değildi belki, ama

o sıralar aşktan da fazla ihtiyacı olan şeyi, fanatik taraftarlığı sağlama konusunda kimse Walter'ın eline su dökemezdi.

Patty'nin bir meslek edinmek ve spor sonrası hayatı için daha sağlam bir kimlik geliştirmek, farklı erkeklerle deneyim kazanmak ve genel olarak anne olmadan önce biraz daha olgunlaşmak için kendine zaman ayırmasının daha isabetli bir hareket olacağı artık aşikâr. Ama daha o zamandan, üniversitelerarası oyunculuk kariyeri bitmiş de olsa, kafasında hâlâ bir atış saati vardı, hâlâ bitiş düdüğünün kölesiydi, her zamankinden fazla kazanma ihtiyacı içindeydi. Ve kazanmanın yolu da –kız kardeşleriyle annesini yenmek için besbelli en iyi şansı– Minnesota'daki en kibar adamla evlenmek, ailesindeki herhangi birinin oturduğundan daha büyük, daha iyi ve daha ilginç bir evde oturmak, bebekler doğurmak ve anne olarak Joyce'un yapmadığı her şeyi yapmaktan geçiyordu. Walter da yeminli bir feminist olmasına ve her yıl Sıfır Nüfus Artışı grubundaki üyeliğini yenilemesine rağmen, onun bütün evcil programını kayıtsız şartsız bağrına bastı; çünkü Patty gerçekten de tam aradığı kadındı.

Patty mezun olduktan üç hafta sonra evlendiler – otobüsle Hibbing'e gidişinden neredeyse tam bir yıl sonra. Patty'nin ailesinin ev sahipliği yapacağı, usulüne uygun bir düğünle Westchester'da değil de Hennepin ilçesi mahkemesinde evlenmek konusundaki azmine kaş çatıp o yumuşak, çekingen ama gene de inatçı tavrıyla bu kararlarını sorgulamak Walter'ın annesi Dorothy'ye düşmüştü. Dorothy, acaba, diye merak etti pes perdeden, Emerson'ları da işin içine katmak daha iyi olmaz mıydı? Patty'nin ailesine yakın olmadığını anlıyordu ama gene de acaba ileride onları böylesine önemli bir olayın dışında bıraktığı için pişmanlık duymaz mıydı? Patty Dorothy'ye bir Westchester düğünü tablosu çizmeye çalıştı: Joyce ve Ray'in en yakın arkadaşlarından iki yüz küsur kişi ve Joyce'a kampanyasında en fazla katkısında bulunmuş kişiler; Joyce'un, ortanca kardeşini nedime seçsin ve diğer kardeşinin de törende yorumsal bir dans sunmasına izin versin diye yapacağı baskı; Ray'in, Patty'nin basketbolcu arkadaşlarının duyacağı bir sesle lezbiyen şakası yapmasına yol açacak kadar aşırı şampanya tüketimi. Dorothy'nin gözleri doldu biraz, belki Patty'ye sempati duyduğu, belki de ailesi konusunda Patty'nin soğukluğu ve sertliği karşısında üzüldüğü için. Pes perdeden, acaba her

şeyin tam Patty'nin istediği gibi olacağı küçük, özel bir tören konusunda ısrar etmek mümkün olmaz mıydı, diye ayak diredi.

Patty'nin düğünden kaçınmasının önemli nedenlerinden biri de düğün olursa Richard'ın Walter'ın sağdıcı olacağı gerçeğiydi. Bu konuda yürüttüğü mantık hem kısmen aşikâr nedenlere dayanıyordu hem de Richard ortanca kardeşini görürse neler olacağına dair korkularıyla ilgiliydi. (Otobiyografi yazarı artık nihayet delikanlılık edip kardeşin adını söyleyecek: Abigail.) Eliza'nın Richard'a sahip olması yeterince kötüydü; onun bir geceliğine bile olsa Abigail'le takıldığını görmek Patty'yi iyice kahrederdi. Bundan Dorothy'e söz etmediğini söylemeye gerek yok. Herhalde pek tören düşkünü biri olmadığını söyledi.

Orta yolu bulmak adına baharda, evlenmeden önce Walter'ı ailesiyle tanıştırmaya götürdü. Onu ailesiyle tanıştırmaya biraz utandığını, daha da kötüsü, düğün istememe nedenlerinden birinin de bu olabileceğini kabul etmek otobiyografi yazarına acı veriyor. Walter'ı ikisinin özel dünyalarında çok anlam ifade eden ama kız kardeşlerinin, hele de Abigail'in ona yönelteceği eleştirel bakış altında ille de göze görünür olmayabilecek nitelikleri için seviyordu (ve *hâlâ* seviyor, seviyor). Sinirli kıkırdaması, çabucak kızaran yüzü, aşırı kibarlığı: Walter'ı genel olarak ele aldığında bu özellikleri Patty için gerçekten değerliydi. Hatta birer gurur kaynağıydı. Ama Patty'nin, görünüşe göre ailesine maruz kalınca şiddetle ortaya çıkan acımasız yanı, onun 1.93 boyunda, havalı bir adam olmayışına üzülmekten kendini alamıyordu.

Haklarını vermek gerek, Joyce ve Ray, belki de Patty'nin heteroseksüel çıkmasından duydukları gizli rahatlamayla (gizli, çünkü kendi adına Joyce, büyük bir çaba sarfederek "farklılığı hoş karşılama"ya hazırdı) en iyi tavırlarını takındılar. Walter'ın New York'a hiç gelmediğini öğrenince, şehrin lütufkâr büyükelçileri kesildiler; Albany'de fazla meşgul olduğundan Joyce'un kendisinin ziyaret edemeyeceği müze sergilerini gezdirsin diye ikisi de Patty'yi sıkıştırdılar; sonra da akşam yemeği için *Times*'ın onayladığı lokantalarda onlarla buluştular – o sıralar hâlâ karanlık ve heyecan verici bir semt olan SoHo'daki bir lokanta dahil. Patty'nin, anne babasının Walter'la alay edeceğine dair kaygısı, Walter'ın taraf değiştireceği ve onlara neden

tahammül edemediğini anlayamayacağı kaygısına dönüştü: Asıl sorunun Patty olduğundan şüphe etmeye başlayacağı ve onun iyiliğine dair kör inancını –ki Patty bir yıldan az bir sürede bu inanca umarsızca güvenmeye başlamıştı– yitireceği kaygısı.

Neyse ki, birinci sınıf bir lokanta tazısı olan ve yemeklerin çoğunda uygunsuz bir şekilde beşinci teker olan Abigail, aksiliğinin zirvesindeydi. İnsanların onu dinlemek dışında bir nedenle toplanacağını hayal etmekten aciz olduğu için New York tiyatro dünyası (tanımlamak gerekirse adaletsiz bir dünya, çünkü dublör hamlesinden beri burada hiç ilerleme kaydetmemişti); aşılması güç yaratıcı farklılıklarının olduğu "adi ve aşağılık" Yale profesörü; başrolünde parlak bir şekilde kendisinin oynadığı bir *Hedda Gabler* prodüksiyonunu şahsen finanse eden Tammy adlı bir arkadaşı; akşamdan kalmalar, kira denetimi ve kendi şarap kadehini arka arkaya dolduran Ray'in her şehvetli ayrıntısını talep ettiği, üçüncü kişilere ait rahatsız edici cinsel olaylar hakkında çene çalıp durdu. SoHo'daki son yemekte Abigail'in aslında Walter'a (ki Abigail'in her kelimesini kibarca dinlemişti) cömertçe gösterilmesi gereken ilgiyi çalmasından bezen Patty, kız kardeşine ansızın susup başkalarının konuşmasına izin vermesini söyledi. Bunu, çıt çıkarmadan çatal bıçaklarıyla ilgilendikleri rahatsız edici bir fasıla izledi. Sonra Patty, kuyudan su çekermişçesine komik jestler yaparak Walter'ın kendisi hakkında konuşmaya başlamasını sağladı. Ki geriye dönüp bakıldığında bu da bir hataydı çünkü Walter kamu politikası konusunda tutkuluydu ve gerçek politikacıların nasıl olduklarını bilmediği için eyalet meclisindeki bir kadının onun fikirlerini duymakla ilgileneceğini düşünüyordu.

Joyce'a Roma Kulübü'ne aşina olup olmadığını sordu. Joyce olmadığını itiraf etti. Walter, Roma Kulübü'nün (üyelerinden biri iki yıl önce bir konferans için Macalester'a davet edilmişti) büyümenin sınırlarını incelemeye adandığını söyledi. Dedi ki, ana akım ekonomik kuram, ister Marksist olsun ister serbest piyasacı olsun, ekonomik büyümeyi daima olumlu bir şey sayarmış. Yüzde bir ya da ikilik bir GSYİH büyüme oranı mütevazı sayılıyordu ve yüzde birlik bir nüfus büyüme oranı da istenir bir şeydi. Oysa, dedi Walter, bu oranları yüz yıllık bir süre için birleştirecek olsanız, ortaya korkunç rakamlar çıkıyordu: On sekiz milyarlık bir dünya nüfusu ve bugünkünden on misli

fazla bir enerji tüketimi. Ve istikrarlı büyümeyle bir yüz yıl daha ilerlerseniz, rakamlar resmen düpedüz imkânsız bir hal alıyordu. İşte Roma Kulübü de düpedüz gezegeni mahvetmek ve herkesin açlıktan ölmesine ya da birbirini öldürmesine izin vermektense, büyümeye fren koymanın daha mantıklı ve insanı yollarını arıyordu.

"Roma Kulübü," dedi Abigail. "Bu İtalyan Playboy Kulübü gibi bir şey mi?"

"Hayır," dedi Walter sakince. "Büyümeyle kafamızın bunca meşgul oluşuna karşı çıkan bir grup insan. Yani, herkes büyümeyi öylesine saplantı haline getirmiş ki... Ama düşünecek olursanız, olgunlaşmış bir organizma için büyümüş şey temelde bir kanserdir, değil mi? Ağzınızda böyle bir şey varsa ya da bağırsağınızda, bu kötü haberdir, değil mi? İşte entelektüeller ve insancıl kişilerden oluşmuş küçük bir grup var ki insanlığın tünel görüşünün dışına çıkıp hem Avrupa'da hem de Batı Yarımküre'de en yüksek düzeylerdeki hükümet politikasını etkilemeye çalışıyorlar."

"Roma Tavşanları," dedi Abigail.

"Nor-*fock*-a* Virginia!" dedi Ray, gülünç bir İtalyan aksanıyla.

Joyce gürültüyle boğazını temizledi. *En famille*** Ray şarap yüzünden aptallık etmeye ve pis konuşmaya başladığında Joyce kendi özel hülyalarına dalabilirdi ama müstakbel damadının huzurunda utanmak dışında bir seçeneği yoktu. "Walter ilginç bir fikirden söz ediyor," dedi. "Aşina olduğum bir fikir değil; bu... kulübü de tanımıyorum. Ama dünyanın durumu hakkında kesinlikle çok kışkırtıcı bir perspektif."

Walter, Patty'nin yapmakta olduğu küçük gırtlak kesme jestini görmeden, devam etti. "Roma Kulübü gibi bir şeye ihtiyaç duymamızın temel nedeni," dedi, "büyüme hakkında mantıklı bir diyaloğun ancak sıradan siyasi süreç dışında kurulabilecek olması. Bunu elbette sen de biliyorsundur Joyce. Eğer seçilmeye çalışıyorsan, büyüme oranını yavaşlatmanın sözünü bile edemezsin, bırak tersine döndürmeyi. Tam anlamıyla siyasi bir zehirdir."

"Çok doğru," dedi Joyce, kuru bir gülüşle.

* Virginia eyaletindeki Norfolk şehrinin okunuşu, "düzüşmek" anlamına gelen *fuck* kelimesinin okunuşuna yakın olduğundan Amerika'da bir espri konusudur. Burada İtalyanların İngilizce aksanı taklit edilmeye çalışıldığından sonuna "a" eklenmiştir. (y.n.)

** (İt.) Aile içinde, aile arasında. (y.n.)

"Ama birinin bu konuda konuşması ve politikayı etkilemeye çalışması gerek, yoksa gezegeni öldüreceğiz. Kendi çoğalmamızın içinde boğulup gideceğiz."

"Boğulmak demişken, baba," dedi Abigail, "o senin özel şişen mi, yoksa biz de içebilir miyiz?"

"Bir şişe daha isteriz," dedi Ray.

Joyce, "Bence bu kadar yeterli," dedi.

Ray, "Joyce susturucu" elini kaldırdı. "Joyce... Yalnızca... Yalnızca... Sakin ol. Biz iyiyiz burada."

Patty, donuk bir tebessümle, restoranın güzel ama ketum ışıklarında diğer masalardaki zarif ve aristokrat gruplara bakarak oturdu. Elbette dünyada yaşamak için en güzel yer New York'tu. Bu olgu da, ailesinin kendinden hoşnut olmasının, başka her şeyle alay edilebilecek bir platformun, onlara çocuk gibi davranma hakkını veren yetişkin bilgiçliğinin temeliydi. Patty için o SoHo restoranında oturmak ise, rekabet etmek için en küçük bir şansının bile olmadığı bir güçle yüzleşmek demekti. Ailesi New York üzerinde hak talep etmişti ve asla yerlerinden kıpırdamayacaklardı. Tek seçeneği, buraya asla bir daha gelmemekten –böyle restoran sahnelerinin var olduğunu bile unutmaktan– ibaretti.

"Şarap içen biri değilsin," dedi Ray Walter'a.

"Eminim istesem olurdum," dedi Walter."

"Bu çok güzel bir Amarone, eğer denemek istersen."

"Hayır, teşekkür ederim."

"Emin misin?" Ray şişeyi Walter'a salladı.

"Evet, emin!" diye bağırdı Patty. "Son dört gecenin her gecesi söyledi bunu! Alo? Ray? Herkes sarhoş ve iğrenç ve kaba olmak istemeyebilir. Bazıları iki saat boyunca seks şakaları yapmaktansa yetişkinlere özgü bir konuşma sürdürmekten gerçekten de hoşlanırlar."

Ray sanki Patty şaka yapmış gibi sırıttı. Joyce, tatlı mönüsüne bakmak için yakın gözlüklerini takarken Walter kızardı ve Abigail, spastikçe boynunu büküp kaşlarını ekşi ekşi çatarak, "'Ray' mi?" dedi. "'Ray' mi? Artık ona 'Ray' mi diyoruz?"

Ertesi sabah Joyce Patty'ye titrek bir sesle şöyle dedi:

"Walter benim beklediğimden çok daha... Bilmiyorum, muhafazakâr doğru kelime mi yoksa başka bir şey mi; sanırım tam olarak

muhafazakâr da değil, ancak aslında, demokratik süreç ve iktidarın aşağıdan yukarıya akışı ve herkese refah açısından, tam olarak *despot* değil ama bir anlamda, evet, adeta muhafazakâr."

Ray iki ay sonra, mezuniyet töreninde, pek bastırılmamış bir sırıtışla Patty'ye şöyle dedi ki:

"Walter'ın o büyüme meselesinde yüzü öyle kızardı ki, Tanrım, kalp krizi geçirecek sandım."

Ve Abigail ondan altı ay sonra, Patty ile Walter'ın Westchester'da kutlayacak kadar budalaca davrandıkları tek Şükran Günü'nde Patty'ye şöyle dedi:

"Roma Kulübü'nde işler nasıl gidiyor? Roma Kulübü'ne katıldınız mı? Parolaları öğrendiniz mi? Deri koltuklara oturdunuz mu?"

Patty, LaGuardia Havaalanı'nda Walter'a hıçkırıklar içinde şöyle dedi:

"Ailemden nefret ediyorum."

Ve Walter yiğitçe cevap verdi:

"Kendi ailemizi kuracağız!"

Zavallı Walter. Önce, ailesine karşı hissettiği mali yükümlülükle oyunculuk ve sinemacılık hayallerini bir kenara koymuştu. Babası ölerek onu özgür bırakır bırakmaz da Patty'yle bir takım kurarak gezegeni kurtarma emellerini bir yana koydu ve 3M'de işe girdi ki Patty o mükemmel tarihi evine sahip olsun ve bebekleriyle evde kalabilsin. Bütün bunlar neredeyse hiç tartışılmadan olup bitti. Patty'yi heyecanlandıran planlar Walter'ı da heyecanlandırıyordu, kendini evi onarıp yenilemeye ve Patty'yi ailesine karşı savunmaya verdi. Ancak yıllar sonradır ki –Patty onu hayal kırıklığına uğratmaya başladıktan sonra– diğer Emerson'lar konusunda daha bağışlayıcı bir hal aldı ve şanslı olanın Patty olduğu ve onun gemi enkazından kurtulan tek Emerson olduğu konusunda ısrar etti. Hislerin pek kesat olduğu bir adada (Manhattan Adası!) mahsur kalıp duygusal yemek dilenmeye mecbur olan Abigail'in kendini doyurma çabası içinde konuşmaları tekeline alması bağışlanmalıydı. Patty'nin uzaklaşma gücüne ya da talihine sahip olmadıkları için, yani bu kadar aç oldukları için kardeşlerini ayıplaması değil, onlara acıması gerektiğini söyledi. Ama bütün bunlar çok sonra geldi. İlk yıllarda Patty konusunda çok coşkuluydu, Patty yanlış yapamazdı. Ve bunlar çok güzel yıllardı.

Walter'ın rekabetçiliğiyse ailesinden kaynaklanıyordu. Patty onunla tanıştığında Walter oyunu çoktan kazanmıştı. Berglund'ların poker masasında bütün aslar ona dağıtılmıştı; belki yakışıklılık ve kadınların yanında rahat olma dışında. (O as, şu sıralar, ona destek olmak için var gücüyle çalışan üçüncü genç karısıyla evli olan ağabeyine verilmişti.) Walter sadece Roma Kulübü'nü bilmek, zor romanlar okumak ve İgor Stravinski'yi takdir etmekle kalmıyordu, bakır bir boru bağlantısını tamir edebiliyor, marangozluk işlerini halledebiliyor, kuşları seslerinden tanıyor, üstelik problemli bir kadına da bakabiliyordu. Ailesinin kazananı olduğu öyle kesindi ki, ötekilere yardım etmek için geriye düzenli seyahatler yapabilecek bir durumdaydı.

Richard'la yarım bıraktığı araba yolculuğunun ardından geldiği Hibbing otobüs terminalinin önündePatty'ye, "Şimdi nerede büyüdüğümü göreceksin," demişti. Babasının Crown Victoria'sındaydılar, sıcak ve ağır soluklarıyla arabanın camlarını buğulandırmışlardı.

"Odanı görmek istiyorum," dedi Patty. "Her şeyi görmek istiyorum. Bence sen harikulade birisin!"

Bunu duyunca Walter'ın onu uzun uzun öpmesi gerekti; sonra endişeli haline geri döndü. "Öyle olsun," dedi, "gene de seni eve götürmeye utanıyorum."

"Utanma. Bir de benim evimi görsen. Tam bir felaket."

"Ah, benimki o kadar ilginç değil. Benimki sadece o sıradan Demir Bölgesi* sefaleti."

"Hadi, gidelim öyleyse. Görmek istiyorum. Seninle uyumak istiyorum."

"Bu kulağa çok hoş geliyor," dedi, "ama sanırım annem bundan rahatsız olur."

"Senin *yakınında* uyumak istiyorum. Ve sonra seninle kahvaltı etmek istiyorum."

"Bunu ayarlayabiliriz."

Aslında, Fısıldayan Çamlar'daki sahne Patty açısından öyle ayıltıcı olmuştu ki bir an Hibbing'e gelmekle ne kadar iyi yaptığı konusunda şüpheye düşmüştü; fiziksel olarak onu en iyi arkadaşı gibi etkilemeyen bir adama koştuğu anlardaki o kendi kendine yeten ruh hali sarsılmıştı. Motel dışarıdan o kadar da kötü gözükmüyordu, otoparkta da moral

* Minnesota'nın, birçok demir madeninin bulunduğu kuzeydoğu bölgesi. (y.n.)

bozmayacak sayıda araba vardı ama büronun arkasındaki yaşam alanı gerçekten de Westchester'dan olabildiğince farklıydı. Daha önceden görünmez olan bütün bir ayrıcalık evrenine, Patty'nin banliyö ayrıcalığına ışık tuttu; beklenmedik bir ev hasreti duydu. Döşeme süngersi bir halıyla kaplıydı, arka taraftaki akarsuya doğru belirli bir eğimi vardı. Oturma/yemek odası, Gene Berglund'ın balıkçılıkla avcılık dergilerini okuduğu ve motelin anteni (ertesi sabah Patty bunun mikroplu alanın berisindeki, ucu kesilmiş bir çam ağacının tepesine iğreti bir şekilde iliştirilmiş olduğunu görmüştü) İkiz Şehirler ile Duluth'taki kanallardan hangilerini çekiyorsa onları izlediği çekyatın yakınlarında bir jant kapağı boyutunda, iyice diş diş olmuş seramik bir kül tablası duruyordu. Walter'ın kardeşiyle paylaştığı küçük yatak odası eğimin tam dibindeydi ve akarsuyun buharı yüzünden hep nemliydi. Halı döşemenin ortasında, Walter'ın çocukken kendi alanını işaretlemek için koyduğu selobantın yapışkan izi uzanıyordu. Hırslı çocukluğundan kalma özel öteberi, uzaktaki duvarın önüne sıralı duruyordu hâlâ: İzci el kitapçığı ve ödülleri, eksiksiz bir kısaltılmış başkan biyografileri seti, kısmi bir Dünya Kitabı Ansiklopedisi seti, küçük hayvanların iskeletleri, boş bir akvaryum, pul ve madeni para koleksiyonları, telleri bir pencereden çıkan bilimsel bir termometre-barometre. Odanın çarpık kapısında ev yapımı, sararmış bir "Sigara İçmek Yasaktır" levhası vardı; kırmızı pastel boyayla yazılmıştı ve S, İ ve Y harfleri titrekti ama başkaldırışlarıyla boylu poslu görünüyorlardı.

"İlk isyan eylemim," dedi Walter.

Patty, "Kaç yaşındaydın?" diye sordu.

"Bilmem. On, belki. Kardeşimin ağır bir astımı vardı."

Dışarıda şakır şakır yağmur yağıyordu. Dorothy odasında uyuyordu ama Walter da Patty de hâlâ arzuyla uğulduyorlardı. Walter ona babasının işlettiği "lobi"yi, duvardaki etkileyici içi doldurulmuş *walleye*'ı*, yapımında babasına yardımcı olduğu huş kontrplaktan barı gösterdi. Yakın zamana, hastaneye yatması gerekene kadar Gene akşamüstleri bu barın gerisinde sigara ve içki içerek durur, arkadaşlarının işten çıkıp ona iş çıkarmalarını beklerdi.

"İşte ben buyum," dedi Walter. "Burada doğup büyüdüm."

"Burada doğup büyümüş olman çok hoşuma gidiyor."

* Kuzey Amerika ve Kanada'ya özgü bir balık türü. (y.n.)

"Bununla ne demek istediğinden emin değilim ama bir iltifat olarak kabul edeceğim."

"Sadece sana çok hayran olduğumu söylemeye çalışıyorum."

"Bu iyi. Sanırım." Ön bankoya gidip anahtarlara baktı. "21 no.lu oda kulağa nasıl geliyor?"

"İyi bir oda mı?"

"Tıpkı diğer odalar gibi bir oda."

"Yirmi bir yaşındayım. Mükemmel yani."

21 no.lu oda, yenileneceğine onlarca yıl boyunca şiddetle ovularak temizlenmiş olan soluk ve aşınmış yüzeylerle doluydu. Akarsuyun rutubeti burada da hissediliyordu ama fazla yoğun değildi. Yataklar alçak ve standart boyuttaydı, iki kişilik değillerdi.

Walter Patty'nin çantasını yere koyarak, "Kalmak istemiyorsan kalmaya mecbur değilsin," dedi. "Sabah seni istasyona götürebilirim."

"Hayır! Gayet iyi. Buraya tatile gelmedim. Seni görmeye ve yardım etmeye çalışmaya geldim."

"Tamam. Aslında senin istediğin kişi değilsem diye kaygılanıyorum sadece."

"Ah, daha fazla kaygılanmana gerek yok."

"Eh, hâlâ kaygılanıyorum."

Patty onu bir yatağa yatırarak bedeniyle güven vermeye çalıştı. Ancak çok geçmeden Walter'ın kaygıları yeniden alevlendi. Doğrulup ona neden Richard'la araba gezisine çıktığını sordu. Bu, Patty'nin kendisine "Belki sormaz" diye ümit etme izni verdiği bir soruydu.

"Bilmiyorum," dedi. "Sanırım araba gezisinin nasıl bir şey olduğunu görmek istedim."

"Hımın."

"Görmem gereken bir şey vardı. Ancak bu şekilde açıklayabilirim. Öğrenmem gereken bir şey vardı. Onu da öğrendim ve şimdi buradayım."

"Ne öğrendin?"

"Nerede olmak istediğimi ve kiminle birlikte olmak istediğimi."

"Eh, çabuk olmuş."

"Aptalca bir hataydı," dedi Patty. "Onun insana bir bakma şekli var, eminim biliyorsundur. Bir kızın aslında ne istediğini anlaması biraz vakit alıyor. Lütfen bunun için beni suçlama."

"Sadece bu kadar çabuk açıklığa kavuşturmandan etkilendim."

İçinden ağlamaya başlamak geldi, bu isteğe boyun eğdi ve Walter bir süre en iyi teselli edici benliğine büründü.

"Bana hiç iyi davranmadı," dedi kız, gözyaşlarının arasından. "Oysa sen onun tam zıddısın. Ve benim şu anda bunun zıddına öyle, öyle, öyle ihtiyacım var ki. Lütfen bana iyi davranır mısın?"

"İyi davranabilirim," dedi Walter onun elini okşayarak.

"Yemin ediyorum pişman olmayacaksın."

Otobiyografi yazarının yarım yamalak hatırladığı üzere kullandığı kelimeler işte tamı tamına bunlar.

Otobiyografi yazarının canlı biçimde hatırladığı bir şey daha var: Walter'ın onun omuzlarını şiddetle kavraması ve onu sırt üstü yuvarlayıp bacaklarının arasına bedeniyle baskı yaparak, yüzünde tamamen yabancı bir ifadeyle heyula gibi üstüne dikilmesi. Bir gazap ifadesiydi bu ve ona yakışıyordu. Birden güzel ve erkekçe bir şeyin üzerindeki perde açılmıştı sanki.

"Bunun seninle ilgisi yok," dedi. "Anlıyor musun? Senin her parçanı seviyorum. Her santimini. Seni ilk gördüğüm andan itibaren. Anlıyor musun?"

"Evet," dedi Patty. "Yani, teşekkür ederim. Ben de hissetmiştim gerçi ama duyması sahiden iyi oluyor."

Ama Walter sözünü bitirmemişti.

"Anlıyor musun ki, şeyim var... Bir... Bir..." Kelime arandı. "Sorunum. Richard'la. Bir sorunum var."

"Ne sorunu?"

"Ona güvenmiyorum. Onu seviyorum ama güvenmiyorum."

"Aman Tanrım," dedi Patty, "ona kesinlikle güvenmelisin. Belli ki o da seni umursuyor. Sana karşı inanılmayacak kadar koruyucu davranıyor."

"Her zaman değil ama."

"Eh, benimleyken öyleydi. Sana ne kadar hayran olduğunun farkında mısın?"

Walter gözlerini öfkeyle aşağı, ona dikti. "Öyleyse niye onunla gittin? Neden Chicago'da seninle birlikteydi? Ne sikime? Anlamıyorum."

Onun sikime demesini duyup da kendi öfkesinden nasıl dehşete kapıldığını görünce Patty yine ağlamaya başladı. "Tanrım, lütfen, Tan-

rım, lütfen, Tanrım, lütfen," dedi. "Buradayım işte. Tamam mı? Senin için buradayım! Ve Chicago'da hiçbir şey olmadı. Sahiden olmadı."

Onu daha yakına çekti, sıkıca kalçalarının üstüne. Ama Richard'ın mutlaka yapacağı gibi göğüslerine dokunacağına ya da blucinini indireceğine Walter ayağa kalktı ve 21 no.lu odayı adımlamaya koyuldu.

"Bunun doğru olduğundan emin değilim," dedi. "Çünkü, anlıyorsun ya, aptal değilim ben. Gözlerim de var, kulaklarım da; aptal değilim. Şimdi ne yapacağımı sahiden bilmiyorum."

Richard konusunda aptal olmadığını duymak rahatlatıcıydı; ama Patty ona güven verme yollarını da tüketmişti. Öylece yatakta yatarak çatıya vuran yağmuru dinledi, Richard'la asla aynı arabaya binmeyerek bütün bu sahneden kaçınabileceğinin farkındaydı, cezayı hak ettiğinin farkındaydı. Ama işlerin daha iyi gidebileceğini de rahatlıkla hayal edebiliyordu. Bu, ileriki yıllarda yaşayacakları gece yarısı sahnelerinin bir tadımlığı gibiydi: Patty ağlarken, Walter onu cezalandırırken ve cezalandırdığı için özür dilerken, ikisinin de bitkin düştüklerini ve çok geç olduğunu söylerken Walter'ın güzelim öfkesi ziyan olup gidiyor. Sahiden de geç olmuştu: Öyle geç bir saatti ki artık erken olmuştu.

Patty sonunda, "Ben banyo yapacağım," dedi.

Walter öteki yatakta, suratını avuçlarının içine almış, oturuyordu. "Özür dilerim," dedi, "Bunun sahiden seninle bir ilgisi yok."

"Aslında biliyor musun? Bu benim boyuna işitip durmaktan en çok hoşlandığım söz değil."

"Özür dilerim. İster inan ister inanma, iyi bir şey kastediyorum bununla."

"Ve bu noktada, 'özür' kelimesi de listemde pek üst sırada değil."

Walter ellerini suratından çekmeden banyo için yardıma ihtiyacı olup olmadığını sordu.

"İyiyim ben," dedi Patty, oysa destekli ve alçılı dizi suyun dışına çıkarılmış vaziyette banyo yapmanın bir mizansen oluşturmaktan farkı yoktu. Yarım saat sonra banyodan pijamalarıyla çıktığında, Walter tek bir kasını bile oynatmamış görünüyordu. "Dinle, Walter," dedi. "İstiyorsan sabah gidebilirim. Ama şimdi biraz uyumam gerek. Sen de gidip yatmalısın."

Walter başını evet anlamında salladı.

"Richard'la Chicago'ya gittiğim için üzgünüm. Benim fikrimdi, onun değil. Beni suçlamalısın, onu değil. Ama şu anda... Kendimi biraz boktan hissetmeme neden oluyorsun."

Walter yine başıyla onayladı ve ayağa kalktı.

"Bana bir iyi geceler öpücüğü verir misin?" dedi Patty.

Ve Walter onu öptü, kavga etmekten daha iyiydi, o kadar daha iyiydi ki, çok geçmeden örtülerin altına girmiş, lambayı söndürüyorlardı. Günışığı perdelerin etrafından sızıyordu – kuzey illerinde mayısta şafak erkenden söker.

Walter, "Seks hakkında temelde hiçbir şey bilmiyorum," diye itiraf etti.

"Eh, peki," dedi Patty. "O kadar da karışık değil."

Ve hayatlarının en mutlu yılları böyle başladı. Özellikle Walter için çok baş döndürücü bir dönemdi bu. İstediği kıza, Richard'la gidebilecek olan ama onu seçen kıza sahip oldu ve üç gün sonra da Lüteriyen hastanesinde, babasına karşı ömür boyu süregiden mücadelesi onun ölümüyle sona erdi. (Ölü olmak, bir baba için en büyük yenilgi oluyordu.) Patty o sabah hastanede Walter ve Dorothy'yle birlikteydi; onların gözyaşlarıyla duygulanarak o da biraz ağladı ve arabada neredeyse tam bir sessizlik içinde motele dönerlerken sanki çoktan evlenmişler gibi geldi.

Motelin otoparkında, Dorothy uzanmak için içeri gittikten sonra, Patty Walter'ın tuhaf bir şey yapmasını izledi. Otoparkın bir ucundan diğerine koşuyor, koşarken sıçrıyor, dönüp biraz daha koşmadan önce de ayak parmaklarının üstünde zıplıyordu. Görkemli, berrak bir sabahtı, kuzeyden sağlam bir rüzgâr esiyor, dere boyundaki çam ağaçları resmen fısıldıyordu. Koşularının birinin sonunda Walter aşağı yukarı zıpladı ve sonra Patty'ye arkasını dönüp 73 no.lu otoyoldan aşağı doğru koşmaya koyuldu, virajdan kıvrılıp gözden kayboldu ve bir saat geri gelmedi.

Ertesi öğleden sonra, 21 no.lu odada, güpegündüz, camlar açıkken ve soluk perdeler rüzgârla şişerken güldüler, ağladılar ve ciddiyeti ile masumiyeti otobiyografi yazarını şimdi geriye dönüp baktığında içini parçalayan bir sevinçle düzüştüler, sonra biraz daha ağladılar ve biraz daha düzüştüler, terleyen bedenler ve dolu kalplerle yan yana yatıp çamların iç çekişini dinlediler. Patty kendini, etkisi geçmeyen güçlü

bir uyuşturucu almış ya da inanılmayacak kadar canlı bir rüya görüyormuş gibi hissediyordu; ne var ki bunun uyuşturucu ya da rüya olmadığının, sadece hayatı yaşamaya başladığının tamamen farkındaydı: geçmişi olmayıp sadece şimdisi olan bir hayat, hayal ettiği hiçbir aşka benzemeyen bir aşk. Çünkü 21 No.lu Oda! 21 No.lu Oda'yı nasıl hayal edebilirdi ki? Öylesine tatlı bir şekilde temiz, eski moda bir odaydı ki; Walter da öylesine tatlı şekilde temiz, eski moda bir insandı ki. Ve Patty sadece 21 yaşındaydı ve yirmi birliğini Kanada'dan güneye esen genç, temiz, güçlü rüzgârda hissedebiliyordu. Bir tadımlık sonsuzluğuydu bu onun.

Walter'ın babasının cenazesine dört yüzü aşkın insan geldi. Patty, onunla hiç tanışmamış da olsa Gene'in namına bu muazzam katılımla iftihar ediyordu. (Büyük bir cenaze istiyorsanız erken ölmekte fayda var.) Gene balık tutmaktan, avlanmaktan ve çoğu gazi olan arkadaşlarıyla takılmaktan hoşlanan bir adamdı ve alkolik olmak, düşük eğitim düzeyine sahip olmak ve bütün umutlarını, hayallerini ve sevgisini ona değil de ortanca oğluna yatırmış biriyle evlenmek talihsizliğine uğramıştı. Walter, Dorothy'yi motelde öylesine sıkı çalıştırdığı için Gene'i hiç bağışlamayacaktı ama açıkçası, otobiyografi yazarına göre, Dorothy inanılmayacak kadar tatlı da olsa, kesinlikle o mağdur tiplerden biriydi. Cenazeden sonra bir Lüteriyen etkinlik merkezinde yapılan resepsiyon, Patty'nin Walter'ın akrabalarıyla kaynaşması açısından hızlandırılmış bir kurs gibiydi, bir kek ve her şeyin parlak yanını görmeye azmetme şenliği. Dorothy'nin yaşayan kardeşlerinin beşi birden oradaydı, sürtükçe bir güzelliği olan (ilk) karısı ve iki çocuğuyla Walter'ın hapisten yeni tahliye olmuş ağabeyi ve ordu üniformasıyla sessizce duran kardeşi de. Aslında orada olmayan tek önemli kişi Richard'dı.

Walter ona telefon edip haberi vermişti elbette ama bu bile karmaşık bir hal almıştı çünkü Richard'ın ele geçmez basçısı Herrera'nın Minneapolis'te yerini tespit etmek gerekiyordu. Richard henüz Hoboken, New Jersey'ye varmıştı. Walter'a telefonda başsağlığı dilemekten sonra, mali olarak sıfırı tükettiğini, cenazeye gelemeyeceği için üzgün olduğunu söyledi. Walter onu hiç mesele olmadığı konusunda temin etti, sonra da gereken çabayı göstermediği gerekçesiyle yıllarca bunu aleyhinde kullandı. Oysa Walter'ın da gizliden gizliye Richard'a

öfkeli olduğu, hatta onu cenazede bile istemediği düşünülürse, bu pek de adil sayılmazdı. Ama Patty, buna dikkati çeken kişinin kendisi olmaması gerektiğini gayet iyi biliyordu.

Bir yıl sonraki New York gezileri sırasında Walter'a Richard'ı aramasını ve bir öğleden sonrayı onunla geçirmesini önerdi, ancak Walter son aylarda Richard'ı iki kere aradığını, buna karşılık Richard'ın ona *hiç* telefon etmediğini belirtti. Patty, "Ama o senin en iyi arkadaşın," deyince Walter da, "Hayır, en iyi arkadaşım sensin," yanıtını verdi, Patty de, "Eh, öyleyse, en iyi erkek arkadaşın ve onu araman gerekir," dedi. Ama Walter ilişkilerinin hep böyle olduğu konusunda ısrarlıydı –kendini daha çok peşinden koşulan değil de birilerinin peşinde koşan kişi gibi hissediyordu; aralarında bir tür gerilimi tırmandırma durumu vardı, ilk göz kırpan ve ihtiyaç beyan eden olmama yarışması– ve artık ona gına gelmişti. Richard'ın bu yok olma numarasını ilk kez çekmediğini söyledi. Eğer hâlâ arkadaş kalmak istiyorsa, dedi Walter, o zaman belki, bir kereliğine de olsa, onu arama zahmetine girebilirdi. Patty, Richard'la Chicago olayı nedeniyle hâlâ kendini ezik hissettiğinden ve Walter'ın evlilik mutluluğuna müdahale etmemeye çalıştığından, bu yüzden de hâlâ memnuniyetle karşılanacağı konusunda onu temin etmenin Walter'a düşebileceğinden şüpheleniyor ama yine de onu sıkıştırmaması gerektiğini biliyordu.

Eliza, Walter ile Richard arasında eşcinsel bir ilişki hayal ederken, otobiyografi yazarı şimdi kardeşçe bir ilişkileri olduğunu görüyor. Walter büyüyüp de ağabeyinin üstüne oturup kafasını yumruklamasından, kendisinin de kardeşinin üstüne oturup *onun* kafasını yumruklamasından kurtulunca, kendi ailesi içinde tatmin edici bir rekabet ortamı kalmamıştı. Sevip nefret edecek, rekabet edecek fazladan bir erkek kardeşe ihtiyacı vardı. Ve otobiyografi yazarının görüşüne göre Walter için sonsuza kadar ıstırap veren soru, Richard'ın küçük kardeş mi yoksa ağabey mi, beceriksizin teki mi yoksa bir kahraman mı, sevilen, hasar görmüş arkadaş mı yoksa tehlikeli rakip mi olduğuydu.

Patty'nin durumunda olduğu gibi, Walter Richard'ı da ilk görüşte sevdiğini iddia ediyordu. Macalester'daki ilk gecesinde olmuştu bu, babası onu bırakıp telaş içinde Hibbing'e, Canadian Club viskisinin kendisini beklediği lobisine döndüğünde. Walter yazın, yurt yerleştirme bürosun verdiği adresten Richard'a hoş bir mektup göndermişti

ama Richard cevap yazmamıştı. Yattıkları odada, yataklardan birinde bir gitar kutusu, mukavva bir kutu ve bir silindir spor çanta vardı. Walter bu asgari eşyanın sahibini yemekten sonra gerçekleşen yurt toplantısına kadar görmedi. Daha sonra Patty'ye birçok kez tarif ettiği bir andı bu: Nasıl bir köşede, herkesten uzakta duran ve gözlerini üstünden alamadığı bir çocuk varmış, uzun boylu, sivilceli, *Jewfro*'lu* ve Iggy Pop tişörtlü ve diğer birinci sınıflara hiç mi hiç benzemeyen biri; yurt danışmanlarının esprili oryantasyon konuşmalarına gülmeyen, hatta kibarca tebessüm etmeyen biri. Walter komik olmaya çalışan insanlara karşı çok anlayışlıydı ve çabalarını ödüllendirmek için kahkahalar atardı ama bu uzun boylu, gülümsemeyen şahısla arkadaş olmak istediğini hemen anlamıştı. Oda arkadaşının o çocuk olmasını umdu ve dileği gerçekleşti.

Şaşırtıcı bir şekilde Richard da ondan hoşlandı. Mesele, Walter'ın Bob Dylan'ın büyüdüğü kasabadan gelmiş olması tesadüfüyle başladı. Toplantıdan sonra odalarına döndüklerinde Richard, Hibbing hakkında sorularla onu bunalttı, nasıl bir yermiş, Walter Zimmerman'lardan birini şahsen tanıyor muymuş? Walter motelin kasabanın birkaç mil dışında olduğunu açıkladı ama motelin kendisi ve Walter'ın alkolik bir babaya sahip tam burslu bir öğrenci olması gerçeği Richard'ı etkiledi. Kendi babası beş hafta önce akciğer kanserinden öldüğü için mektubuna yanıt vermediğini söyledi. Dedi ki, Bob Dylan götün biri, genç bir müzisyenin onun gibi bir göt olmak istemesine yol açacak güzellik ve saflıkta bir göt olduğu için, Hibbing'in hep göt-lerle dolu olduğunu hayal edermiş. Yurt odasında oturan, yeni oda arkadaşını hevesle dinleyen ve onu etkilemek için elinden geleni yapan sarkık yanaklı Walter, bu teorinin canlı tekzibiydi.

Daha o akşamdan Richard kızlarla ilgili Walter'ın asla unutmadığı yorumlarda bulunmuştu. Macalester'daki kilolu piliçlerin yüksek yüzdesinden olumsuz etkilendiğini belirtmişti. Şehirli piliçlerin nerelere takıldığını anlamaya çalışarak öğleden sonrasını çevre sokaklarda yürüyerek geçirdiğini söylemişti. Ne kadar çok insanın gülümseyip ona merhaba dediğine şaşırdığını da iletmişti. Güzel kızlar bile gülümseyip selam vermişti. Hibbing'de de böyle miydi? Babasının cenazesinde, ne yazık ki sadece on üç yaşında olan ve şimdi ona mastür-

* Afronun Yahudiler (*Jews*) için söyleniş biçimi. (y.n.)

basyon maceraları hakkında mektuplar gönderen çok ateşli bir kuzeniyle tanıştığını anlatmıştı. İş kadınlara gelince Walter her zaman ıssız bir adam olmuştu ama otobiyografi yazarı, kardeş rekabetlerinde görünen kutuplaşmış uzmanlık alanlarının bu konuyla bir ilgisi olup olmadığını düşünmekten kendini alamıyor; acaba Richard'ın çentik atma saplantısı Walter'ın bu sahada özellikle rekabet etmeme kararı almasına mı yol açmıştı?

Önemli olgu: Richard'ın annesiyle iyi ya da kötü hiç ilişkisi olmamıştı. Annesi, babasının cenazesine bile gelmemişti. Richard'ın (çok daha sonra) bizzat Patty'ye anlattığına göre annesi, sonunda dindar bir kaçık olup çıkan dengesiz bir insandı, ama daha önce onu on dokuz yaşında hamile bırakmış olan adamın hayatını cehenneme çevirmekten de geri kalmamıştı. Richard'ın babası Greenwich Village'de saksafonculuk yapan bohem bir adamdı. Annesi, iyi aileden gelme ve kötü bir özdenetime sahip, uzun boylu, asi, WASP* bir kızdı. İçtiği ve kocasını defalarca aldattığı gürültülü dört yılın ardından California'ya giderek kalbinde İsa'ya yer açmış ve dört çocuk daha doğurmuş, oğullarını yetiştirme işini de (önce Village'da, daha sonra Yonkers'ta) Mr. Katz'e terk etmişti. Mr. Katz müzik yapmayı bırakmış ama ne yazık ki içmeye devam etmişti. Sonunda postacı olmuş, asla da evlenmemişti; içki onu tamamen mahvetmeden önceki yıllarda sahip olduğu genç kız arkadaşlarının da Richard'ın ihtiyaç duyduğu dengeleyici anne varlığını sağlama konusunda pek bir şey yapmadıkları rahatlıkla söylenebilir. Bir tanesi ortadan kaybolmadan önce evlerini soymuş, bir başkası Richard'a bakarken onu bekâret derdinden kurtarmıştı. Bu olaydan kısa süre sonra Mr. Katz Richard'ı üvey ailesiyle bir yaz geçirmeye yollamıştı ama Richard onlarla bir haftadan az kalmıştı. California'daki ilk gününde bütün aile çevresinde toplanıp yanlarına sağ salim vardığı için Tanrı'ya şükranlarını sunmak üzere el ele tutuşmuşlardı; anlaşılan işler ondan sonra daha da manyakça bir hal almıştı.

Walter'ın, kiliseye sadece sosyal nedenlerle düzenli olarak giden kişiler olan anne babası, uzun boylu yetime evlerini açmıştı. Özellikle Dorothy Richard'ı seviyordu –hatta ondan, küçük, uslu, Dorothy'ce bir şekilde hoşlanıyor olabilirdi– ve onu tatillerini Hibbing'de geçir-

* Beyaz Anglosakson Protestan (*White Anglo-Saxon Protestant*). (y.n.)

mesi için teşvik etti. Gidecek başka yeri olmayan Richard'ın teşvike pek ihtiyacı yoktu zaten. Ateşli silahlara ilgi göstererek ve daha genel anlamda, Gene'in Walter arkadaş olmasından korktuğu "kasıntı" türden biri olmayarak Gene'i memnun etti; ev işlerine yardım ederek de Dorothy'yi etkiledi. Daha önce de belirtildiği gibi, Richard'ın iyi bir insan olmak için (biraz fasılalı da olsa) güçlü bir isteği vardı ve Dorothy gibi, *iyi* saydığı insanlara karşı ihtimamla kibar davranırdı. Onu, yaptığı sıradan bir güveçle ilgili sorgularken, tarifini nereden bulduğunu, dengeli ve sağlıklı beslenmekle ilgili nereden bilgi edinebileceğini sorarken takındığı tavır, Richard'ın yiyecek alıp da kendine güveç yapma ihtimali sıfır olduğundan ve Dorothy odadan çıkar çıkmaz her zamanki zorlu haline döndüğünden Walter'a sahte ve karşısındaki hor görücü gelirdi. Ama Walter onunla rekabet halindeydi; şehirli kızları kapma konusunda sivrilmese de kadınları samimi bir dikkatle dinleme branşı kesinlikle onun uzmanlık alanına giriyordu ve bu alanı tüm gücüyle korudu. Dolayısıyla otobiyografi yazarı, Richard'ın iyiliğe duyduğu saygının gerçekliği konusunda kendini Walter'dan daha güvenilir bir kaynak olarak görüyor.

Richard'ın şüphesiz hayran kalınacak yanı, daha iyi bir insan olma ve anne baba eksikliğinin yarattığı boşluğu doldurma çabasıydı. Müzik yaparak ve nevi şahsına münhasır bir şekilde seçtiği kitapları okuyarak çocukluk dönemini sağ salim atlatmayı başarmıştı; Walter'ın onu etkileyen yanı da kısmen zekâsı ile çalışma ahlakıydı. Richard bazı alanlarda yoğun okumalar yapmıştı (Fransız varoluşçuluğu, Latin Amerika edebiyatı) ama bir yöntem ya da sistemi yoktu ve Walter'ın entelektüel odaklanmasına hakikaten hayranlık duyuyordu. Walter'a, asla *iyi* saydığı kimseler için ayırdığı hiper-kibarlıkla davranmayacak kadar saygı gösterse de, onun fikirlerini duymaya bayılıyor ve alışılmadık siyasi görüşlerini açıklaması için ona baskı yapıyordu.

Otobiyografi yazarı, Richard'ın kuzeyden gelen ve havalı olmayan bir çocukla arkadaşlık etmesinin sapkınca bir rekabet avantajı olduğundan da şüpheleniyor. Bu Richard için, kendisini Macalester'ın daha ayrıcalıklı çevrelerden gelmiş hippilerinden ayrı tutmanın bir yoluydu. Bu hippiler Walter gibilerini ne kadar çok küçümsüyorsa, Richard'da onlardan aynı oranda nefret ediyordu (dişi olanları dahil, ama bu durum eline fırsat geçtiğinde onları düzmesini engellemi-

yordu). Bob Dylan belgeseli *Don't Look Back* hem Richard hem de Walter için geri kalan her şeyi yargıladıkları ölçek gibiydi; Patty sonunda dayanamayıp filmi kiraladı ve çocuklar henüz küçükken bir gece Walter'la birlikte izledi ki Dylan'ın Londra'da havalı insanlar için verilen bir partide, sırf götlük yapma zevki için şarkıcı Donovan'ı gölgede bıraktığı ve küçük düşürdüğü o meşhur sahneyi görebilsin. Walter Donovan için üzülse de –ayrıca Dylan'a daha fazla ve Donovan'a daha az benzemek istemediği için kendini kötü hissetse de– Patty sahneyi heyecan verici buldu. Dylan'ın rekabetçiliğinin soluk kesici çıplaklığı gözler önündeydi! Patty şöyle hissediyordu: Kabul etmen lazım ki, zafer tatlıdır. Bu sahne Richard'ın neden hippilerle değil de müzikle ilgisi olmayan Walter'la takılmayı tercih ettiğini anlamasına da yardımcı oldu.

Entelektüel açıdan, Walter kesinlikle ağabeydi, Richard da onun müridi. Ancak Richard için akıllı olmak da, iyi olmak gibi, asıl rekabetin yanında sadece küçük bir performanstı. Walter, arkadaşına güvenmediğini söylerken aklında bu vardı. Richard'ın ondan bir şeyler sakladığı, itiraf etmeyeceği dürtülerin peşinde gece daima yola koyulan karanlık bir yanı olduğu, Walter'la kendisinin bir numaralığı bilindiği sürece arkadaşlık etmekten mutluluk duyduğu hissini üstünden asla silip atamamıştı. Richard'a özellikle tabloya bir kız dahil olduğu zaman güvenilmezdi ve Walter, Richard'ın gözüne bir anlığına bile olsa kendisinden daha çekici geldikleri için bu kızlara gocunuyordu. Richard ise meseleye hiç bu şekilde bakmıyordu, çünkü kızlardan çabucak sıkılıyordu ve sonunda daima onları bir tekmede kaldırıma postalıyordu; kendisi de her seferinde, hiç sıkılmadığı Walter'a geri dönüyordu. Ama Walter arkadaşının hoşuna bile gitmeyen insanların peşine düşerek bunca enerji harcamasını *sadakatsizlik* sayıyordu. Richard'ın istediği zaman dönebilmesi için ebediyen el altında olmak, Walter'ın kendisini zayıf ve küçük hissetmesine neden oluyordu. Richard'ı, onun kendisini sevdiğinden daha fazla sevdiği ve dostluklarını yürütebilmek için Richard'dan daha fazlasını yaptığı şüphesiyle kendine işkence ediyordu.

İlk büyük bunalım Patty onlarla tanışmadan iki yıl önce, son sınıftalarken Walter Nomi adlı kötücül ikinci sınıf öğrencisine tutulduğunda patlak verdi. Richard'ı dinleyecek olursanız (Patty bir kez

dinledi) durum apaçıktı: Cinsel açıdan toy arkadaşı onunla ilgilenmeyen değersiz bir dişi tarafından istismar ediliyordu ve Richard sonunda kızın değersizliğini gösterme görevini üstlenmişti. Richard'a göre kız rekabet etmeye değmezdi, şaplak vurulacak bir sinekti sadece. Ama Walter meseleye çok farklı bir açıdan yaklaştı. Richard'a öyle kızdı ki, haftalarca onunla konuşmayı reddetti. Son sınıflara ayrılmış türden iki odalı bir dairede kalıyorlardı ve Richard her gece kendi özel odasına gidebilmek için Walter'ın odasından geçerken durup, kayıtsız bir gözlemcinin muhtemelen eğlenceli bulacağı bir monoloğa girerdi.

Richard: "Hâlâ benimle konuşmuyorsun. Hayret verici. Ne kadar sürecek bu?"

Walter: Sessizlik.

Richard: "Eğer oturup da senin okumanı izlememi istemiyorsan, söyle yeter."

Walter: Sessizlik.

Richard: "İlginç bir kitap mı? Sayfaları çevirmiyor gibisin."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Ne gibi davranıyorsun, biliyor musun? Kız gibi davranıyorsun. Bunu kızlar yapar. Bu tam bir saçmalık Walter. Yani, beni uyuz ediyor."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Eğer özür dilememi bekliyorsan, böyle bir şey olmayacak. Sana hemen söyleyeyim. İncindiğin için üzgünüm ama vicdanım temiz."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Burada olmamın tek nedeninin sen olduğunu anlıyorsun, değil mi? Dört yıl önce bana üniversiteden mezun olma ihtimalimin ne olduğunu sorsaydın, sıfır ya da sıfırın biraz üstü derdim."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Cidden, biraz hayal kırıklığına uğradım."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Tamam. Siktir et. Kız ol. Umurumda değil."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Bak. Eğer benim uyuşturucu sorunum olsaydı, sen de uyuşturucularımı atsaydın sana bozulurdum ama bana bir iyilik yapmaya çalıştığını da anlardım."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Kabul ediyorum, kusursuz bir karşılaştırma olmadı bu çünkü ben uyuşturucuyu yalnızca atmakla kalmadım, tabiri caizse kullandım da. Ama eğer sen hastalık derecesinde bağımlıysan ve ben sadece eğlence için kullanıyorsam, iyi uyuşturucuyu ziyan etmenin ayıp olacağı teorisine dayanarak..."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Tamam, aptalca bir karşılaştırmaydı."

Walter: Sessizlik.

Richard: "Komikti ama. Buna gülmen gerekirdi."

Walter: Sessizlik.

Neyse, otobiyografi yazarı, sonradan iki tarafın da tanıklıklarına dayanarak aralarında buna benzer bir konuşma geçmiş olduğunu hayal ediyor. Walter, eve tek başına gidip de Dorothy ağzından Richard'ı yanında getirmeyişinin nedenini sökmeyi başardığı Paskalya tatiline kadar sessizliğini sürdürdü. "İnsanları oldukları gibi kabul etmelisin," dedi Dorothy ona. "Richard iyi bir arkadaş, ona sadık olmalısın." (Dorothy sadakat konusunda çok başarılıydı –sadakat, pek de hoş olmayan hayatına bir anlam katıyordu– ve Patty Walter'ın onun tembihini tekrarladığını sık sık duymuştu; buna neredeyse kutsal kitap metniymiş gibi bir anlam yüklüyordu.) Walter, Richard'ın onun hoşlandığı bir kızı çalarak kendisine ciddi bir sadakatsizlikte bulunduğuna işaret ettiği halde, belki kendisi de Katz büyüsüne kapılmış olan Dorothy, Richard'ın bunu onu incitmek kastıyla yaptığına inanmadığını söyledi. "Hayatta arkadaş sahibi olmak iyidir," dedi. "Eğer arkadaş sahibi olmak istiyorsan, kimsenin kusursuz olmadığını hatırlamalısın."

Kız meselesinin sinir bozucu bir başka sorunu da, Richard'a kapılanların neredeyse hepsinin büyük müzik hayranları oluşuydu;[1] yani Walter, Richard'ın en eski ve en büyük hayranı olarak onlarla acı bir rekabet içindeydi. Başka şartlar altında sevgililerinin en iyi arkadaşına karşı dostça davranabilecek ya da hiç değilse ona müsamaha göste-

1 Chicago'dan Hibbing'e yaptığı otobüs yolculuğu sırasında, Richard'ın onu elinin tersiyle reddetmiş olmasının nedenin belki de kendisinin müzikle ilgilenmemesi ve Richard'ın buna sinirlenmesi olduğunu fark etmişti Patty. Gerçi bu konuda yapabileceği hiçbir şey yoktu.

rebilecek olan kızlar da Walter'a karşı soğuk davranmak zorunda kalıyordu, çünkü ciddi hayranlar, hayranlık nesnelerine daima eşi benzeri olmayan bir biçimde bağlanma ihtiyacı duyarlar; bu benzersizlik duygusunu kanıtlayan o ister küçük ister hayali bağlantı noktalarını da kıskançlıkla korurlar. Haliyle kızlar, Richard'a, çiftleşme sırasında kenetlenmiş ve vücut sıvılarını birbirine karıştırır bir halden daha fazla bağlanmamın mümkün olmadığı kanaatindeydiler. Walter onların gözünde askıntı ve ilgisiz küçük bir böcekten ibaretti; oysa Richard'ı Anton von Webern ve Benjamin Britten'a yönelten Walter'dı, Richard'a en öfkeli ilk şarkıları için siyasi bir çerçeve veren Walter'dı, Richard'ın anlam taşıyan bir şekilde gerçekten sevdiği kişi Walter'dı. Ve seksi kızlar tarafından sürekli böylesine buz gibi bir muamele görmek yeterince kötüydü ama daha da beteri, Walter'ın, temelde o kızlardan hiçbir farkı olmadığı yolundaki –birbirlerinden hiç sır saklamadıkları yıllarda Patty'ye itiraf ettiği– şüphesiydi: Onun da Richard'ın üstündeki bir tür parazit olduğu, onunla olan eşsiz bağlantısı sayesinde kendini daha havalı ve iyi hissetmeye çalıştığı şüphesi. En beteri ise Richard'ın bunu bildiği ve bu yüzden kendini daha da yalnız hissettiği, kendini korumak için daha da fazla mesafeli davrandığıydı.

Sadece Walter'ı yok saymakla yetinmeyip onun kendini kötü hissetmesi için özel bir çaba harcayan Eliza olayında ise durum iyice zehirliydi. Walter, Richard'ın nasıl olup da en iyi arkadaşına kasıtlı bir şekilde çirkin davranan biriyle yatmaya devam edebildiğini merak ediyordu. Walter o sıralar küs kalıp konuşmayacak kadar büyümüş sayılırdı ama Richard'a yemek yapmayı bıraktı; konserlerine gitmeye ise, esas olarak Eliza'ya karşı hoşnutsuzluğunu göstermek, sonraları da kızın kendisine temin edip durduğu kokaini kullanmasın diye Richard'ı utandırmak için devam etti. Tabii Richard'ı herhangi bir konuda utandırmak mümkün değildi. Hiçbir zaman da olmayacaktı.

Patty hakkındaki konuşmalarının ayrıntıları ne yazık ki meçhul, ancak otobiyografi yazarı kendinden hoşnut bir şekilde bunların Nomi ya da Eliza hakkındaki konuşmalara hiç benzemediğini düşünüyor. Richard'ın Walter'a, ona karşı daha zorlayıcı davranması için baskı yapmış olması, Walter'ın da onun tecavüze uğradığı ya da koltuk değnekleriyle dolaştığı hakkında boş laflar etmiş olması mümkün; ama

diğer insanların hakkınızda neler dediğini hayal etmek gerçekten zordur. Richard'ın Patty hakkında şahsen neler hissettiği sonunda kız için iyice açıklık kazandı – otobiyografi yazarı yavaşça da olsa bu konuya gelecek. Şimdilik, Richard'ın New York'a göçüp orada kaldığını, Walter'ın da birkaç yıl boyunca Patty'yle kendi hayatını kurmakla meşgul olduğu için onu hiç özlememiş gibi göründüğünü belirtmek yeterli.

Olan şuydu; Richard daha fazla Richard oluyordu, Walter da daha fazla Walter. Richard Jersey City'ye yerleşti, sosyal ortamlarda içmeyi denemenin nihayet güvenli olduğuna karar verdi ve daha sonraları "hayli sefih" diye tanımladığı bir sürenin ardından aslında o kadar da güvenli olmadığını anladı. Walter'la birlikte yaşadığı sürece, babasının hayatını mahveden alkolden kaçınmış, kokoyu yalnızca başkaları ödediyse kullanmış ve istikrarlı bir şekilde müziğini ilerletmişti. Kendi başına kalınca hayli uzun süre darmaduman olmuştu. Traumatics'i vokalde güzel, hasarlı sarışın Molly Tremain'le birlikte yeniden oluşturmak ve plak şirketlerinin en miniciğiyle ilk *longplay*'leri *Maden Kuyusunun Dibinden Selamlar*'ı yapmak Herrera'yla üç yıllarını aldı. Minneapolis'ten geçtiklerinde Walter grubun Entry'deki konserine gitti ama akşam on buçukta, elinde altı *longplay*'le Patty'ye ve bebeğe dönmüştü. Richard Aşağı Manhattan'ın üst tabakası için teras inşa ettiği bir gündüz işi bulmuştu; bunlar, ressamlar ve müzisyenlerle takılarak kendilerini onlar gibi havalı hisseden insanlardı, yani elemanlarının mesaiye öğleden sonra ikide başlayıp birkaç saat sonra bitirmesine, bu yüzden de beş günlük bir işi üç haftada yapmasına aldırmıyorlardı. Grubun ikinci plağı, *Eğer Fark Etmediyseniz*, birincisinden daha fazla dikkat çekmedi ama üçüncüsü, *Gerici Görkem*, biraz daha büyük bir plak şirketi tarafından çıkarılmıştı ve yıl sonundaki En İyi On... listelerinin birkaçında bahsi geçti. Richard bu sefer Minnesota'dan geçerken önceden telefon etti ve yanında kız arkadaşı olan ya da olmayan, kibar ama sıkılmış ve genelde sessizce oturan Molly'yle birlikte Patty ve Walter'ın evinde bir öğleden sonra geçirmeyi başardı.

O öğleden sonra –otobiyografi yazarının şaşılacak ölçüde az hatırladığı kadarıyla– özellikle Walter için çok iyi geçmişti. Patty bir yandan çocuklarla uğraşıyor, bir yandan da Molly'ye çok heceli kelimeler söyletmeye çalışıyordu; Walter ise evde yaptığı restorasyonla ve Patty'yle

ortaya çıkardıkları güzel, enerjik çocuklarla gösteriş yapıyor, Richard ile Molly'nin bütün turne boyunca yedikleri en güzel yemeği yemelerini gözlüyor ve Richard'dan alternatif müzik dünyası hakkında zengin veriler ediniyordu; bu sonuncusu da en az diğerleri kadar önemli bir konuydu, çünkü Walter bu ziyareti izleyen aylarda Richard'ın sözünü ettiği her sanatçının plaklarını satın alacak ve tadilat yaparken çalıp kendilerini müzik konusunda modaya uygun sanan erkek komşuları ile meslektaşlarını etkileyerek verileri layıkıyla değerlendirecek, sonuç olarak da iki zıt dünyanın en iyi özelliklerine sahip olduğunu hissedecekti. Rekabetlerinin durumu o gün Walter açısından çok tatmin ediciydi. Richard yoksuldu, sinmişti, çok zayıftı, kadını da tuhaf ve mutsuzdu. Artık şüphesiz ağabey konumunda olan Walter gevşeyebilir ve Richard'ın kendi başarısını keskinleştiren ve havasını pekiştiren bir aksesuarı olarak gördüğü başarısının tadını çıkarabilirdi.

O noktada Walter'ın kendini üniversitedeki gibi kötü hissetmesine yol açacak, bir rakip olarak yenmeyi umursamayacak kadar çok sevdiği tek kişiyi kaybedeceği sezgisiyle azap çektiği günlere geri savuracak tek şey, ancak patolojik derecede acayip bir olay dizgisiydi. Evdeki durumun oldukça limoni bir hal alması gerekirdi. Walter'ın Joey'yle korkunç çatışmalar yaşaması, onu anlayamaması ve saygısını kazanamaması, kendini babasıyla olan ilişkisini yinelerken bulması, bu sırada da Richard'ın kariyerinin iyiye doğru beklenmedik bir dönüş gerçekleştirmesi ve Patty'nin Richard'a sırılsıklam âşık olması gerekirdi. Bütün bunların olma şansı neydi peki?

Heyhat, sıfır değil.

İnsan cinselliği haddinden fazla açıklamakta tereddüt ediyor, ama bu konuya rahatsız edici bir paragraf ayırmazsa otobiyografi yazarı görevlerini ihmal etmiş olur. Üzücü gerçek şu ki, Patty çok geçmeden cinselliği bir nebze sıkıcı ve anlamsız bulur olmuştu –aynı eski aynılık– ve daha çok Walter'ın hatırı için yapıyordu. Ve evet, kuşkusuz çok da iyi yapmıyordu. Genelde onun yerine yapmayı tercih edeceği bir şey var gibiydi de ondan. Çoğu kez uyuyor olmayı tercih ediyordu. Ya da çocukların odasından dikkat dağıtıcı ya da biraz kaygılandırıcı bir ses geliyordu. Ya da televizyonu nihayet tekrar açmasına izin verildiğinde Amerika'nın batı kıyısındaki bir üniversite basketbol takımının maçından geriye kaç eğlendirici dakika kalmış olacağını he-

saplıyordu kafasında. Ancak düzüşmenin yanında bahçeyle uğraşma, temizlik yapma ya da alışverişe çıkma gibi temel işler bile lezzetli ve acil görünebiliyordu; kafanıza bir kez, aşağı inip de küçük plastik kutularında boyunlarını bükmüş duran cam güzellerini dikmek için telaşla gevşeyip aceleyle tatmin olmanız gerektiğini taktınız mı, her şey bitiyordu. Kestirmeden gitmeyi de denedi, önlem olarak Walter'ı ağzıyla boşaltmaya çalıştı, çok uykusu olduğunu ve onun eğlenmeye devam edip kendisine aldırmamasını söylemeye çalıştı. Ama zavallı Walter yapısı gereği onun tatmin olmasına kendisinin tatmin olmasından daha fazla önem veriyor ya da en azından kendi aldığı zevke ancak Patty'nin tatmin olmasıyla bir anlam katabiliyordu; Patty'yse bunun kendisini ne kadar zor bir duruma soktuğunu açıklamanın hoş bir yolunu bulamıyordu bir türlü, çünkü bu, eğri oturup doğru konuşmak zorunda kalacağı, Walter'a onu, onun Patty'yi istediği şekilde istemediğini söylemek zorunda kalacağı anlamına geliyordu: Birlikte kurdukları hayattaki bütün o güzellikler adına vazgeçtiği şeylerden biri (tamam, vazgeçtiği en temel şey), eşiyle sevişme arzusuydu. Ve anlaşılan bu da sevdiğin adama itiraf etmesi hiç de kolay bir gerçek değildi. Walter seksi onun için daha iyi hale getirebilmek uğruna aklına gelebilecek her şeyi denemişti; ancak muhtemelen işe yarayabilecek olan tek şey, yani seksi onun için daha iyi hale getirme kaygısından vazgeçerek Patty'yi bir gece mutfak masasına yaslayıverip arkadan yapmak hariç. Ama Walter böyle bir şey yapabilseydi zaten Walter olmazdı. Neyse oydu ve olduğu şeyin Patty'nin istediği şey olmasını istiyordu. Her şey karşılıklı olsun istiyordu! Bu durumda onu emmenin sakıncası şuydu ki sonrasında daima o da Patty'ye oral seks yapmak isterdi, bu da Patty'yi inanılmaz gıdıklardı. Nihayet, yıllarca direndikten sonra, Walter'ı çabalamaktan tamamen vazgeçirmeyi başardı. Ve kendini fena halde suçlu hissetti ama aynı zamanda kendini bu şekilde beceriksiz görmesine meydan verilmesi onu öfkelendirdi, içerledi. Ziyarete geldikleri o öğleden sonra Richard ile Molly'nin yorgunlukları Patty'ye bütün gece uyanık kalıp düzüşmüş insanların yorgunluğu gibi göründü; bunun için onlara haset bile etmemiş olması da o noktadaki ruh halini, seksin onun gözünde nasıl bitmiş olduğunu, Jessica ile Joey'nin annesi olmaya nasıl tamamen dalmış olduğunu gösterir. Seks, yapacak daha iyi işi olmayan genç

insanlar için bir oyalamacaydı. Ne Richard ne de Molly'nin seksle morallerinin yükselmediğiyse kesindi.

Sonra Traumatics gitti (Madison'a, bir sonraki konserlerine; oradan da belli bir eleştirmen türü ile dünyadaki diğer yaklaşık beş bin insanın dinlemekten hoşlandığı daha da iğneleyici isimli plaklar yapmaya ve küçük salonlarda, iyi eğitim görmüş ama artık eskisi kadar da genç olmayan ve pespaye beyaz erkeklerin dinlemeye geldiği konserler vermeye gitmişlerdi) ve Patty ile Walter yoğun gündelik hayatlarını sürdürdüler; haftalık programlarındaki otuz dakikalık cinsel stres de, Florida'daki nem oranı gibi, kronik ama göz ardı edilebilen bir rahatsızlığa dönüşmüştü artık. Otobiyografi yazarı bu küçük rahatsızlık ile Patty'nin o yıllarda anne olarak yaptığı büyük hatalar arasında muhtemelen bir bağlantı bulunduğunu kabul ediyor. Bir vakitler Eliza'nın anne babası nasıl birbiriyle fazlaca ilgilenip Eliza'yla yeterince ilgilenmeme yanlışlığına düşmüşse, Patty'nin de belki Joey konusunda bunun tersi bir yanılgıya düşmüş olabileceği söylenebilir. Ancak bu sayfalarda annelikle ilintisi olmayan öyle çok hata var ki, bir de Joey'yle ilgili yanlışlarının üzerinde durmak otobiyografi yazarına zalimce acı çektirmek olacak gibi; bunun, yere yatıp bir daha asla kalkmamasına sebep olacağından korkuyor.

Sonunda Walter ile Richard yeniden çok iyi arkadaş oldular. Walter'ın birçok tanıdığı vardı ama eve gelince telesekreterinde duymak istediği ses, Richard'ın, "Hey, ben Jersey City. Acaba Kuveyt'teki durum hakkında kendimi daha iyi hissetmemi sağlayabilir misin, diye merak ediyordum. Beni ara," gibi şeyler söyleyen sesiydi. Hem Richard sık sık telefon ettiği hem de artık Walter'la daha rahat konuştuğu için –Walter'la Patty'nin tanıdığı diğer tüm insanlardan farklı olduklarını; delilik içermeyen, umut dolu bir dünyayla yegane bağlantısı olduklarını söylüyordu– Walter sonunda Richard'ın arkadaşı olmaya yalnızca pasifçe rıza göstermediğini, ondan sahiden hoşlandığını, ona sahiden ihtiyacı olduğunu kafasına soktu. (İşte Walter annesinin sadakat hakkındaki öğüdünü bu bağlamda minnettarca anardı.) Traumatics ne zaman yeni bir turneyle kente gelse, Richard onların evine uğrayacak vakit yaratırdı; genellikle de tek başına olurdu. Özellikle büyükannesinin kalıbından biri, "gerçekten iyi biri" olduğuna inandığı Jessica'yla ilgilenirdi ve onu en sevdiği yazarlar

hakkında, yerel aşevindeki gönüllü çalışmaları hakkında içten bir samimiyetle boğardı. Gerçi Patty kendisine daha fazla benzeyen, zengin hata tecrübelerini iç rahatlatıcı bir kaynak olarak sunabileceği bir kızının olmasını isterdi ama hayatta işlerin nasıl yürüdüğünden haberdar olan, böyle bir kızı olduğu için yine de gurur duyardı. Jessica'yı Richard'ın hayran gözleriyle görmekten keyif alıyordu ve Walter'la Richard birlikte dışarı çıktıklarında Patty iki erkeğin, evlendiği harika erkekle evlenmediği seksi erkeğin arabaya bindiklerini görünce kendini güvencede hissediyordu. Richard'ın Walter'a karşı muhabbeti, onun da Walter hakkında kendini daha iyi hissetmesini sağlıyordu; Richard'ın karizması değdiği her şeyi onaylıyordu.

İlişkilerinde göze çarpan bir gölge, Walter'ın Richard ile Molly Tremain'in durumunu onaylamamasıydı. Kızın güzel bir sesi vardı ama depresif ya da belki de bipolardı ve vaktinin büyük bölümünü Aşağı Doğu Yakası'ndaki dairesinde tek başına, geceleri tashih yapıp gün boyunca uyuyarak geçiriyordu. Richard gelmek istediğinde Molly daima müsaitti ve Richard onun yarı zamanlı âşık rolünden şikâyetçi olmadığını iddia ediyordu, ne var ki Walter ilişkilerinin anlaşmazlık üzerine kurulu olduğu şüphesinden bir türlü kurtulamıyordu. Yıllar boyunca Patty Walter'dan Richard'ın ona mahrem olarak söylediği çeşitli rahatsız edici sözler öğrenmişti; bunların arasında "Bazen dünyadaki amacımın yapabildiğimce çok sayıda kadının vajinasına penisimi sokmak olduğunu düşünüyorum" ve "Ömrümün geri kalanında aynı kişiyle sevişmek bana ölüm gibi geliyor" da vardı. Walter'ın, Molly'nin gizliden gizliye Richard'ın bu hisleri aşacağına inandığı şüphesi haklı çıktı. Molly Richard'dan iki yaş büyüktü ve iş işten geçmeden bir bebek istediğini söylemeye aniden karar verince Richard ona bunun niçin asla olmayacağını açıklamak zorunda kalmıştı. Aralarındaki şeyler çabucak öyle berbat bir hal aldı ki, Richard Molly'yi, Molly de buna karşılık grubu tamamen bıraktı.

Mesele şuydu, Molly'nin annesi *New York Times*'ın sanat sayfalarında uzun süredir editörlük yapıyordu ki, bu olgu da, plak satışlarının alt dört hanede, dinleyicilerinin ise üst iki hanede kalmasına rağmen *Times*'ta neden birkaç kapsamlı Traumatics makalesi ("Daima Özgün, Hep Duyulmamış", "Kayıtsızlıktan Yılmayan Traumatics Devam Ediyor") ile *Eğer Fark Etmediyseniz*'den itibaren bütün plakları

hakkında kısa eleştiriler çıktığını açıklamaya yardımcı olabilir. Tesadüfe bakın ki, *Çılgınca Mutlu* –Molly'siz ilk ve nihayetinde son plakları– yalnızca *Times'ta* değil, uzun süredir bir Traumatics destek kalesi olan bedava haftalık yerel gazeteler tarafından bile görmezden gelindi. Grup, İkiz Şehirler'den bir kez daha sürünerek geçtiğinde Walter ve Patty'yle erken bir akşam yemeği yiyen Richard, bütün bu zaman boyunca farkında olmadan krediyle basın ilgisi satın almış olduğunu ve basının sonunda, Traumatics'i tanımanın kimsenin kültürel dağarcığına ya da sokaktaki itibarına bir katkıda bulurunayacağı hükmüne vardığını, bu yüzden de onlara daha fazla kredi vermek için hiçbir sebeplerinin kalmadığını öne sürdü.

Patty yanına kulak tıkaçları alarak o akşam Walter'la beraber konsere gitti. Traumatics'ten önce sahneyi, Jessica'dan yaşça biraz büyük olan ve birbirlerine benzeyen yerel kızlardan oluşan Sick Chelseas dörtlüsü aldı ve Patty kendini, Richard sahne arkasında dördünden hangisini götürüyordur acaba, diye tahmin etmeye çalışırken buldu. Kızlar için bir kıskançlık duymuyordu, Richard için üzüntü duyuyordu. Sonunda, iyi bir müzisyen ve iyi bir söz yazarı olmasına rağmen Richard'ın iyi bir hayat sürmediği onun da Walter'ın da kafasına dank etmeye başlamıştı: Kendini küçümser ve Patty'yle Walter'a hayran olduğunu, onları kıskandığını itiraf ederken şaka yapmıyordu. Sick Chelseas'in şarkıları bittikten sonra ileri ergenlik dönemindeki arkadaşları kulüpten dışarı süzüldü ve geriye en fazla otuz –beyaz, erkek, pespaye ve öncesinden bile daha yaşlı olan– Traumatics hayranı, Richard'ın ruhsuz şakalarının ("Sizlere daha popüler olan diğer yere değil de buraya, 400 Bar'a geldiğiniz için teşekkür ediyoruz... Aynı hatayı biz de yapmışız.") yanı sıra şunları dinlemek için kaldı: Yeni albümlerine adını veren şarkı...

O koca şişman SUV'larda ne minicik küçücük başlar var!
Dostlarım, direksiyonda çılgınca mutlu görünüyorsunuz!
Ve Circuit City yüz Kathy Lee gücüyle tebessüm ediyor!
Bir Regis Philbin duvarı! Diyorum size, artık ben*
ÇILGINCA MUTLUYUM! ÇILGINCA MUTLU!

* Regis Philbin, 1975'ten bu yana çeşitli isimlerle yayınlanan bir televizyon programının sunucularındandır. Programı 1985-2000 arasında, *Live with Regis and Kathie Lee*! adı altında Kathy Lee'yle birlikte sunmuştur. (y.n.)

Daha sonra da, insana hiç bitmeyecekmiş gibi gelen; daha tipik bir şekilde itici olan; Richard'ın üzerinden şiir okuduğu, usturalar ile cam kırıklarını hatırlatan gitar sesleriyle dolu "TCBY"...

Seni satın alabilirler
Seni kesip biçebilirler

Yoğurda şirin klişe bir marka verildi
Kedi dün barda kustu

Tekno krem, bej sarı
İkramları evet efendimciler yarattı

Sana zorbalık edebilirler
Seni mezara gömebilirler

Çiğnenmiş boğazlanmış karanlıkta kalmış gençliğe
Tüketiciliği insan azmanları öğretti

Ülkenin en iyisi bu olamaz
Ülkenin en iyisi bu olamaz

Ve nihayet, Patty'nin gözlerinin Richard için duyduğu hüzünle yaşarmasına neden olan, *country* müziğini andıran ağır şarkıları, "Barın Karanlık Yanı"...

Hiçbir yere giden işaretsiz bir kapı var
Barın karanlık yanında
Ve benim tek istediğim
Boşlukta seninle kaybolmaktı
Ölümümüzün haberi
Vakumda bizi izleyecekti
Telefon kulübesinde döndük yanlış yana
Asla görülmedik bir daha

Grup iyiydi –Richard ve Herrera neredeyse yirmi yıldır birlikte çalıyorlardı– ama herhangi bir grubun, çok küçük bir kalabalığın kasvetini aşacak kadar iyi olmasını hayal etmek bile güçtü. Tek bir bisten, "Güneş Işığından Nefret Ediyordum"dan sonra Richard yandan sahneyi terk etmek yerine gitarını ayaklığına koydu, bir sigara yaktı ve aşağı atladı.

"Kaldığınız için çok kibarsınız," dedi Berglund'lara. "Sabah erken kalkmanız gerektiğini biliyorum."

"Çok güzeldi! Çok güzeldi!" dedi Patty.

"Cidden, bence bu senin en iyi albümün," dedi Walter. "Bunlar müthiş şarkılar. İleri doğru atılmış bir başka büyük adım."

"Evet." Dikkati dağılan Richard, Sick Chelseas'ten kalan var mı diye bakarak kulübün arkasını tarıyordu. Elbette bir tanesi kalmıştı. Bu, Patty'nin bahse gireceği üzere geleneksel güzellikteki basçı değil ama uzun boylu, ekşi suratlı ve hiçbir şeyi umursamaz görünen davulcuydu, ki Patty biraz düşününce bu ona son derece mantıklı geldi. "Benimle konuşmak için bekleyen biri var," dedi Richard. "Siz herhalde dosdoğru eve gideceksiniz ama isterseniz hep birlikte çıkabiliriz."

"Yok, sen git," dedi Walter.

"Seni dinlemek gerçekten harikaydı Richard," dedi Patty. Koluna dostça bir el koydu, sonra da onun ekşi suratlı davulcuya doğru yürümesini gözledi.

Aile Volvo'sunda Ramsey Tepesi'ndeki evlerine giderlerken Walter *Çılgınca Mutlu*'nun kusursuzluğu ve milyonlarcası Dave Matthews Band'i dinlemeye giderken Richard Katz'in var olduğundan bile habersiz Amerikan halkının bayağı zevki hakkında iyice heyecanlanarak konuştu.

"Pardon," dedi Patty. "Bana bir kere daha Dave Matthews'un nesinin yanlış olduğunu hatırlatır mısın?"

"Temelde her şey, teknik yeterlilik hariç," dedi Walter.

"Doğru."

"Evet, ama özellikle şarkı sözlerinin basmakalıplığı. 'Özgür olmalıyım, öyle özgür ki, evet, evet, evet. Özgürlüksüz yaşayamam, evet, evet.' Neredeyse her şarkısı bundan ibaret."

Patty güldü. "Sence Richard o kızla sevişecek mi?"

"Deneyeceğinden eminim," dedi Walter. "Muhtemelen de başaracak."

"Ben onları pek iyi bulmadım. O kızları."

"Hayır, iyi değillerdi. Richard'ın onunla sevişmesi yetenekleri konusunda bir referandum sayılmaz."

Evde, çocukları kontrol ettikten sonra kolsuz bir tişört ile küçük pamuklu bir şort giydi ve yatakta Walter'a sırnaştı. Bu onun için ola-

ğan dışı bir durumdu, ama neyse ki yoruma ve incelemeye yol açacak kadar görülmemiş değildi; Walter'ı da kendisine uyması için ikna etmeye çabalaması gerekmiyordu. Bu çok önemli bir şey değildi, sadece küçük bir geç vakit sürpriziydi ama şimdi otobiyografik olarak geriye bakınca yazara evlilik hayatlarının neredeyse en üst noktası gibi görünüyor. Ya da daha doğru bir tabirle son noktası: Evli olduğu için kendini emin ve güvencede hissettiğini hatırladığı son sefer. 400 Bar'da Walter'a yakınlığı, ilk buluşmalarındaki sahnenin hatırası, Richard'la birlikte olmanın rahatlığı, bir çift olarak dostça sıcaklıkları, böyle eski ve sevilen bir arkadaşa sahip olmanın sade zevki ve sonra Walter'ı içinde hissetmek için duyduğu ani, yoğun arzu: Bu, evliliklerinin yolunda gittiğine dair bir armağan niteliğindeydi ikisi için de. Yolunda gitmemesi, hatta gittikçe daha iyiye gitmemesi için de hiçbir zorlayıcı neden görünmüyordu.

Birkaç hafta sonra Dorothy, Grand Rapids'teki giyim mağazasında olduğu yere yığıldı. Patty, kendi annesini andıran bir tavırla, Walter'a ona hastanede sunulan bakım hakkındaki kaygılarını ifade etti ve Dorothy çoklu organ yetersizliği geçirip ölünce trajik bir şekilde haklı çıktı. Walter'ın kederi, hem genel anlamda tüm benliğini sarmıştı (yalnızca annesini kaybetmeyi değil, Dorothy'nin bütün hayatının gelişmesi engellenmiş boyutlarını da kapsıyordu) hem de annesinin ölümüyle bir nebze rahatladığı ve özgürleştiği gerçeğiyle bastırılmıştı (artık ona karşı sorumlulukları bitmişti, Minnesota'yla ana bağı kesilmişti). Patty kendi kederinin yoğunluğuna şaşırmıştı. Walter gibi Dorothy de onun hakkında her zaman iyi şeyler düşünmüştü ve Patty, Dorothy kadar cömert ruhlu biri için bile, nihayetinde herkesin tek başına öleceği kuralının bir istisnası olmayışına üzülüyordu. Dorothy'nin insanlara duyduğu sonsuz güven ve sonsuz iyiliğine rağmen ölümün acı kapısından yanında kimse olmadan geçmek zorunda kalışı: İşte bu Patty'nin kalbini parçalıyordu.

Kendine de acıyordu tabii, başkalarının tek başına ölmesine acıyan insanların hep yaptığı gibi. Otobiyografi yazarı, Dorothy'nin cenaze düzenlemeleriyle ilgilendiği sıradaki kırılgan ruh halinin, Joey'den daha büyük olan komşu kızı Connie Monaghan'ın onu cinsel anlamda ağına düşürdüğünü keşfetmenin üstesinden gelemeyişini hiç değilse kısmen açıkladığını umuyor. Patty'nin bu keşfin ardından

yapmaya devam ettiği hataları burada yazmaya kalkarsak, halihazırda yeterince uzun olan bu metinden de uzun bir belgeyle karşı karşıya kalırız. Otobiyografi yazarı Joey'ye yaptıklarından hâlâ o kadar utanıyor ki, bundan mantıklı bir anlatı çıkarabilmesi mümkün değil. Kendinizi sabahın üçünde, evlerinin arka sokağında, elinizde bir maket bıçağıyla komşunuzun pikabının lastiklerini keserken bulduğunuzda kanunen delilik savunması yapabilirsiniz. Ama bu ahlaklı bir davranış olur mu?

Savunma adına: Patty ilişkilerinin en başında Walter'ı ne tür bir insan olduğu konusunda uyarmaya çalışmıştı. Ona sorunlu biri olduğunu söylemişti.

İddia adına: Walter da gereğine uygun bir şekilde ihtiyatlı davranmıştı. Hibbing'e kadar izini sürüp kendini Walter'ın kollarına atan Patty'ydi.

Savunma adına: Ama iyi olmaya ve iyi bir hayat sürmeye çalışıyordu! Ve sonra başka her şeyden vazgeçerek harika bir anne ve ev kadını olmaya çalışmıştı.

İddia adına: Nedenleri kötücüldü. Annesi ve kız kardeşleriyle rekabet içindeydi. Çocuklarını görüp utanmalarını istiyordu.

Savunma adına: Çocuklarını çok seviyordu!

İddia adına: Jessica'yı uygun miktarda seviyordu ama Joey'yi haddinden fazla seviyordu. Ne yaptığının çok iyi farkında olmasına rağmen kendine engel olmadı, çünkü aslında istediği gibi biri olmadığı için Walter'a kızgındı, çünkü şahsiyetsiz bir insandı, çünkü bir yıldız ve bir rekabetçi olarak bir ev kadınının hayatına kıstırıldığından tazminatı hak ettiğini düşünüyordu.

Savunma adına: Ama insan kimi ne kadar sevdiğine karar veremez. Joey hakkındaki her şeyin ona bu kadar zevk vermesi Patty'nin kabahati değildi.

İddia adına: Onun kabahatiydi. Kurabiye ile dondurmayı aşırı sevip de sonra yüz elli kilo çekmek benim kabahatim değil diyemezsiniz.

Savunma adına: Ama bunu bilmiyordu ki! Anne babasının ona göstermediği ilgi ve sevgiyi çocuklarına göstererek doğru olanı yaptığını sanıyordu.

İddia adına: Hayır, bunu biliyordu çünkü Walter ona söylemişti, tekrar tekrar söylemişti.

Savunma adına: Ama Walter güvenilmezdi. Walter kötü polisi oynadığı için Patty de kendisinin iyi polis olup Joey'nin tarafını tutması gerektiğini düşünmüştü.

İddia adına: Sorun Walter ile Joey arasında değildi. Sorun Patty ile Walter arasındaydı ve Patty de bunu biliyordu.

Savunma adına: Walter'ı çok seviyor!

İddia adına: Kanıtlar aksine işaret ediyor.

Savunma adına: Eh, bu durumda Walter da onu sevmiyor. Sevdiği, gerçek Patty değil. Patty'ye dair yanlış bir fikri seviyor.

İddia adına: Bu doğru olsaydı Patty adına çok kullanışlı bir savunma olurdu. Ne yazık ki Walter Patty'yle olduğu kişiye *rağmen* değil, olduğu kişi *için* evlendi. İyi insanlar ille de iyi insanlara âşık olmaz.

Savunma adına: Patty onu sevmiyor demek hiç adil değil!

İddia adına: Eğer terbiyesini takınamıyorsa, onu sevip sevmediği fark etmez.

Walter, Patty'nin korkunç komşularının korkunç kamyonunun lastiklerini kestiğini biliyordu. Bundan hiç söz etmemişlerdi, ama biliyordu. Patty onun bildiğini, bundan asla söz etmedikleri için biliyordu. Komşuları Blake, korkunç kız arkadaşının, Connie Monaghan'ın korkunç annesinin evinin arkasında korkunç bir kulübe inşa ediyordu ve Patty o kış her akşam bir iki şişe şarap içmeyi uygun buluyor, sonra da gecenin bir yarısında endişe ve gazap terleri dökerek uyanıp kalp çarptıran bir divanelikle, sinsice evin birinci katına iniyordu. Blake'te aptalca bir kendini beğenmişlik söz konusuydu ki Patty uykusuzluk halinde bunu, Bill Clinton'a Monica Lewinsky hakkında yalan söyleten özel savcıdaki aptalca kendini beğenmişlik ve kısa süre önce bunun için onu itham eden kongre üyelerindeki aptalca kendini beğenmişlik durumlarına benzetiyordu. Bill Clinton ise Patty'ye riyakâr gelmeyen ender politikacılardan biriydi –kendine Temiz Beyefendi süsü vermiyordu–, Patty de onunla ânında yatacak milyonlarca Amerikalı kadından biriydi. Korkunç Blake'in lastiklerini indirmek, başkanını savunmak için vurmak isteyeceği darbelerden en küçüğüydü. Bu da Patty'yi temize çıkarmayı değil, sadece ruh halini açıklığa kavuşturmayı amaçlıyor.

Onu daha doğrudan sinirlendiren bir şey de o kış Joey'nin Blake'e hayranmış gibi davranmasıydı. Joey, Blake'e sahiden hayran olmaya-

cak kadar akıllıydı, ama Patty'yi kendinden uzaklaştırmak için tam da Patty'nin en nefret ettiği şeylerden hoşlanmasını gerektiren bir ergenlik isyanı içindeydi. Belki o da, Joey'yi fazla sevmekten dolayı yaptığı bin bir hata nedeniyle bunu hak etmişti, ama o sıralarda hiç de hak etmiş gibi hissetmiyordu. Kendini yüzüne kırbaçla vuruluyormuş gibi hissediyordu. Patty, Joey'nin onu kışkırtarak kontrolünü kaybetmesine yol açtığı birkaç seferde yapıştırdığı cevaplardan, oğluna gerçekten zalimce şeyler söyleme kapasitesi olduğunu biliyor; bu yüzden de acısını ve öfkesini Blake ile Walter gibi daha güvenli üçüncü kişilere kusmayı tercih ediyordu.

Alkolik olduğunu sanmıyordu. Alkolik değildi. Tıpkı, bazen çok fazla içerek ailesinden kaçan babası gibi olmaya başlamıştı. Walter vaktiyle onun çocuklar yattıktan sonra bir iki bardak şarap içmesinden kesinlikle hoşlanırdı. Alkol kokusundan midesi bulanarak büyüdüğünü, ama bunu bağışlayıp onun nefesinde sevmeyi öğrendiğini, çünkü onun nefesini sevdiğini, çünkü nefesinin onun içinden geldiğini ve kendisinin de Patty'nin içini sevdiğini söylemişti. İşte ona eskiden bu tür şeyler söylerdi – Patty'nin karşılık veremediği ama yine de onu sarhoş eden beyanlar. Ama bir iki bardak, altı ya da sekiz bardak halini alınca işler değişiyordu. Walter, oğullarında ahlaken sakat bulduğu her şeyi dinleyebilmesi için onun geceleri ayık olmasını isterken, Patty'nin de dinlememek için ayık olmamaya ihtiyacı vardı. Bu alkolizm değildi, nefsi müdafaaydı.

Ve işte, işte Walter'ın gerçek, ciddi bir kişisel kusuru: Joey'nin onun gibi olmadığını kabul edemiyordu. Eğer Joey utangaç olsa, kızlardan çekinseydi, çocuk rolünü oynamak Joey'nin hoşuna gitseydi, Joey ona bir şeyler öğretecek bir baba isteseydi, Joey çaresizce dürüst olsaydı, Joey zayıf durumda olanların tarafını tutsaydı, Joey doğayı sevseydi, Joey paraya karşı kayıtsız olsaydı, Walter'la ikisi fevkalade anlaşırlardı. Ama Joey, bebekliğinden itibaren daha çok Richard Katz kalıbından biri olmuştu –çaba harcamadan havalı, haşince pespaye, kendinden emin, tamamen istediğini elde etmeye odaklanmış, ahlak derslerine kulak vermeyen, kızlardan korkmayan biri– ve Walter oğlu yüzünden içinde biriken siniri ve hayal kırıklığını Patty'ye yansıtıyor, sanki kabahat onunmuş gibi ayaklarının dibine bırakıyordu. On beş yıldır, Joey'yi disipline sokmaya çalıştığı zamanlar kendisini desteklemesi;

evdeki, video oyunları, aşırı televizyon ve kadınları aşağılayan müzik yasaklarını uygulamada ona yardım etmesi için Patty'ye yalvarmıştı ama Patty Joey'yi olduğu gibi sevmekten kendini alamıyordu. Onun yasaklardan yakayı sıyırmadaki becerikliliğine hayrandı, bu onu eğlendiriyordu: Joey ona düpedüz inanılmaz bir erkek çocuk gibi görünüyordu. Bir A öğrencisi, sıkı çalışan biri, okulda popüler, harikulade şekilde girişimci. Belki, eğer çocuğunu tek başına yetiştiren bir anne olsaydı, onu disipline sokma konusunda daha fazla kaygılanırdı. Ama bu işi Walter üstlenmişti; Patty de kendine, oğluyla harika bir dostlukları olduğunu hissetme izni verdi. Sevmediği öğretmenlerin muzip taklitlerini yapmasını tüm dikkatiyle izlerdi, ona mahalleden sansürsüz, açık saçık dedikodular naklederdi, kollarıyla dizlerine sarılmış bir halde yatağında oturur ve onu güldürmek için elinden geleni ardına koymazdı; Walter bile dokunulmazlık sahibi değildi. Joey'yi onun eksantrik hallerine –içki içmeyişi, tipide bile işe bisikletle gitmekteki ısrarı, can sıkıcı insanların karşısındaki savunmasızlığı, kedilerden nefret etmesi, kâğıt havlu kullanımına karşı olması, ağır tiyatro oyunlarını sevmesi– güldürürken kendini Walter'a sadakatsizlik eder gibi hissetmiyordu; çünkü bütün bunlar kendisinin onda sevmeyi öğrendiği şeylerdi ve Joey'nin de Walter'ı onun bakış açısından görmesini istiyordu. Ya da böyle bir bahane uydurmuştu, çünkü dürüst olması gerekirse asıl istediği Joey'nin kendisinden hoşlanmasıydı.

Onun komşu kızına nasıl *sadık kalabileceğini*, kendini ona nasıl *adayabileceğini* bir türlü anlayamıyordu. Sinsi bir rakibe olan Connie Monaghan'ın, Joey'nin üzerinde anlık, pis bir tür hâkimiyet kurduğu kanaatindeydi. Monaghan tehdidinin ciddiyetini kavramakta felaket geç kalmıştı ve Joey'nin kız hakkındaki hislerini küçümsediği aylarda –yani, Connie'yi öylesine dışlayabileceğini ve beş para etmez annesi ile annesinin mankafa erkek arkadaşıyla tatlı tatlı alay ederse çok geçmeden Joey'nin de onlara gülüyor olacağını düşündüğü sıralarda– iyi bir anne olmak için harcadığı on beş yıllık çabayı heba etmeyi başardı. İşin saltanatla içine etti Patty, evet, sonra da iyice aklını kaçırdı. Walter'la korkunç kavgalar etti; Walter onu, Joey'yi başa çıkılmaz hale getirmekle suçlarken, Patty kalbinin derinliklerindeki sapkın inancı, yani Walter'ın oğluyla olan arkadaşlığını mahvettiği inancını dile getiremediğinden kendini doğru dürüst savunamıyordu. Walter onunla

aynı yatakta yatarak, kocası olarak, onu zorla yetişkinlerin tarafında tutarak Joey'nin Patty'yi düşman bellemesine neden olmuştu. Patty bunun için ondan nefret ediyor, onunla evli olduğu için içerliyordu ve Joey evden ayrıldı, Monaghan'lara taşındı ve herkesi acı gözyaşları içinde yanlışlarının cezalarını ödemek zorunda bıraktı.

Gerçi bu, tüm meselenin yüzeyini ancak kazıyor, ama zaten otobiyografi yazarı o yıllarla ilgili bu kadar çok yazmayı bile planlamıyordu; bu yüzden şimdi cesurca yoluna devam edecek.

Evin ona kalmasının küçük bir yararı, Patty'nin istediği her müziği dinleyebilmesiydi; özellikle de Joey'nin tek notasını duyunca acı çekerek ve iğrenerek haykırdığı, üniversite radyosu zevkiyle Walter'ın ise sadece dar ve çoğunlukla klasik isimlerine –Patsy Cline, Hank Williams, Roy Orbison, Johnny Cash– tahammül edebildiği *country* müziğini. Patty de bütün bu şarkıcıları seviyordu, ama Garth Brooks ve Dixie Chicks'i de bir o kadar seviyordu. Sabah Walter işe gider gitmez sesi, zihnindeki düşünceleri boğacak kadar açıp şarkılardaki hayal kırıklıklarına gömülüyordu; bunlar, kendi hayal kırıklıklarına benzeyen yönleriyle onu teselli ediyor, farklı yönleriyle de neşelendiriyordu. Patty kesinlikle şarkı sözleri ile hikâyelere düşkün bir kızdı –Walter onun ilgisini Ligeti ve Yo La Tengo'ya çekme çabasından çoktan vazgeçmişti– ve eşlerini aldatan erkekler, güçlü kadınlar ile insanların asla yılmayan cesaretini dinlemekten hiç bıkmazdı.

O sırada Richard da, yaşlarının toplamı onunkinden çok da büyük olmayan üç çocukla alternatif *country* grubu Walnut Surprise'ı kuruyordu. Richard Traumatics'e devam etmekte ısrarcı olabilir ve daha başka plaklar çıkartıp boşluğa dağıtabilirdi, eğer eski dostu ve basçısı Herrera'nın (Herrera öyle dağınık ve düzensizdi ki, yanında Richard gri flanel takım elbiseli bir adam gibi duruyordu) başına gelebilecek o tuhaf kaza gerçekleşmemiş olsaydı. Jersey City'yi fazla burjuva(!) bulan ve yeterince depresif olmadığına hükmeden Herrera, Bridgeport, Connecticut'taki bir kenar mahalleye yerleşmişti. Bir gün Hartford'da Ralph Nader ile diğer Yeşil Parti adaylarının bir toplantısına katılıp Dopplerpus adını verdiği bir gösteri düzenlemişti; yedi arkadaşıyla birlikte, kiraladıkları bir karnaval ahtapotunun dokunaçlarına oturup portatif amfilerinde ağıtlar çalıyorlardı ve onlar havada dönerken çıkan ses çok ilginç bir şekilde değişime uğruyordu. Herre-

ra'nın kız arkadaşı daha sonra Richard'a Dopplerpus'ın "şahane" olduğunu ve toplantıya katılan "yüzden fazla kişi" tarafından "çok beğenildi"ğini söylemişti; ama Herrera gösterinin ardından toparlanırken, kamyoneti bir anda tepeden aşağı kaymaya başlamış, Herrera da arkasından koşup pencereden uzanarak direksiyonu kavrayınca kamyonet bir tuğla duvara doğru savrulmuş ve arada sıkışan Herrera'yı yamyassı etmişti. Her nasılsa eşyaları toplamayı başaran Herrera, kan öksürerek arabayla Bridgeport'a kadar gitmişti; orada kız arkadaşı onu hastaneye götürmese, yırtık bir dalak, beş kırık kaburga, kırık bir köprücükkemiği ve delinmiş bir akciğer yüzünden az kalsın ölüyordu. *Çılgınca Mutlu*'nun hayal kırıklıklarının ardından yaşanan bu kaza, Richard'a kozmik bir işaret gibi göründü; müzik yapmadan da yaşayamayacağı için, pedallı çelik gitarı müthiş çalan genç bir hayranıyla birleşti ve Walnut Surprise doğdu.

Richard'ın özel hayatı da Walter ve Patty'ninkinden daha iyi sayılmazdı. Son Traumatics turnesinde birkaç bin dolar kaybetmiş ve sigortasız Herrera'ya tıbbi masrafları için birkaç bin dolar daha "ödünç" vermişti; Walter'a telefonda anlattığına göre ev hayatı da çökmek üzereydi. Yaklaşık son yirmi yıldır bu hayat tarzını sürdürebilmesinin tek nedeni, Jersey City'deki büyük zemin katı dairesine, sembolik sayılacak kadar düşük bir kira veriyor olmasıydı. Richard asla eşyalarını atma zahmetine katlanmazdı ve dairesi de hiçbir şeyi atmasını gerektirmeyecek kadar büyüktü. Walter, New York gezilerinden birinde onu ziyaret etmiş ve Richard'ın kapısının dışındaki holün döküntü stereo donanımları, şilteler ve yedek kamyon parçalarıyla dolu olduğunu, arkadaki avlunun da teras inşa işinden malzemeler ve artıklarla taştığını bildirmişti. Buranın en güzel yanı da, bodrumda, dairesinin tam altında Traumatics'in öteki kiracıları gereksiz şekilde rahatsız etmeden çalışabileceği (sonra da kayıt yapabileceği) bir oda bulunmasıydı. Richard kiracılarla iyi ilişkiler içinde olmaya özen göstermişti hep, ama Molly'den ayrıldıktan sonra bir adım ileri gidip onlardan biriyle ilişki kurmak gibi korkunç bir hata yapmıştı.

O sırada, kendini arkadaşının kadınlarla ilişkilerindeki saçmalıkları saptama konusunda özellikle ehil sayan Walter dışında kimseye bir hata gibi görünmemişti bu. Richard telefonda, çocukça şeyleri ge-

ride bırakıp da yetişkin bir kadınla gerçek bir ilişki sürdürme vakti geldiğini söyleyince, Walter'ın kafasında alarm zilleri çalmaya başlamıştı. Kadın, Ellie Posada adında bir Ekvadorluydu. Otuzlu yaşlarının sonundaydı, iki çocuğu vardı, limuzin şoförü olan babaları, Pulaski Asma Yolu'nda arabası arızalanınca gerçekleşen kazada ölmüştü. (Richard eğlenmek için çok fazla genç kızı dürtse de, aslında daha uzun süreli ilişkiler kurduğu kadınların yaşıtı, hatta kendisinden de büyük oldukları Patty'nin gözünden kaçmamıştı.) Ellie bir sigorta acentesinde çalışıyordu ve Richard'ın karşı komşusuydu. Yaklaşık bir yıl boyunca Richard Walter'a, çocukların ona, onun da çocuklara umulmayacak kadar ısındığı ve eve dönünce Ellie'yi bulmanın ne harika olduğu, Ellie olmayan kadınların ilgisini hiç çekmediği, Walter'la yaşadığından beri bu kadar güzel yemekler yemediği ve kendini bu kadar sağlıklı hissetmediği ve (ki Walter'ın alarm zillerini çaldıran aslında bu oldu) sigorta işinin aslında ne kadar büyüleyici olduğu konusunda iyimser raporlar verdi. Walter Patty'ye, görünürde mutluluk dolu geçen bu bir yıl boyunca Richard'ın ses tonunda gerçeği açığa vuran dalgın, teorik ya da mesafeli bir şeyler duyabildiğini söyledi ve sonunda Richard'ın naturasının baskın çıkması onu hiç şaşırtmadı. Walnut Surprise'la yapmaya başladığı müziğin sigorta işinden daha büyüleyici çıktığı anlaşıldı, genç grup arkadaşlarının yörüngesinde dönüp duran sıska piliçler de doğrusu ilgisini çekmiyor değillerdi; görünüşe göre Ellie'yse ateşli bir şekilde tekeşli cinsel ilişkilerden yanaydı ve çok geçmeden Richard gece evine, kendi binasına dönmeye bile korkar oldu çünkü Ellie pusu kurup onu bekliyordu. Kısa bir süre sonra Ellie ortak mekânlarına fena halde el koyduğu binanın diğer kiracılarını örgütleyerek Richard'dan şikâyetçi olunca, o güne dek ortalarda görünmeyen ev sahibi taahhütlü postayla sert mektuplar yolladı ve Richard kış ortasında, kırk dört yaşında, limitlerini aşmış kredi kartları ile bütün ıvır zıvırı için ayda 300 dolarlık bir depolama faturasıyla kendini evsiz kalmış buldu.

Richard'ın ağabeyi olarak Walter'ın kendini göstereceği zaman gelmişti işte. Ona kirasız yaşaması, kendini yalnızlık içinde şarkı bestelemeye vermesi ve hayatını toparlarken iyi de para kazanması için bir yöntem önerdi. Walter'a, Dorothy'nin Grand Rapids yakınlarındaki bir göl kıyısında bulunan tatlı, küçük evi miras kalmıştı. Evin

içinde ve dışında önemli renovasyonlar yapmayı planlıyordu ama 3M'i bırakıp Doğayı Koruma'ya katıldığı için kendisi bu işe zaman ayırabilme ümidini kesmişti. Richard'ın gelip evde yaşamasını, mutfağı yenilemeye koyulmasını, karlar eriyince de evin arkasına, göle bakan büyük bir veranda koymasını önerdi. Richard saat başı 30 dolar alacaktı, ayrıca elektrik ya da ısınma masraflarını karşılaması gerekmeyecekti ve çalışma programını kafasına göre ayarlayabilirdi. Richard dibe vurmak üzereydi ve (daha sonra Patty'ye dokunaklı bir yalınlıkla söylediği gibi) Berglund'ları ailesi olarak görmeye başlamıştı; bu yüzden teklifi kabul etmeden önce sadece bir gün düşündü. Walter için onun rızası, Richard'ın kendisini sahiden sevdiğinin bir başka kanıtıydı. Patty içinse... zamanlama tehlikeliydi.

Richard, tıka basa dolu eski Toyota pikabıyla kuzey güzergâhında ilerlerken bir geceliğine St. Paul'de konakladı. Öğleden sonra üçte evlerine vardığında Patty çoktan bir şişeye başlamıştı bile; ev sahibesi olarak görevlerini yerine getirmedi. Walter yemek pişirirken, o üçü adına içti. Görünüşe göre Walter'la Patty, Joey'nin yemekte onlara katılmak yerine sağcı bir ahmak olan kapı komşularıyla hava hokeyi oynamayı neden tercih ettiği konusundaki zıt görüşlerini ortaya sürmek için, eski dostlarını görmeyi bekliyorlardı. İyice afallayan Richard ikide bir sigara içmek için dışarı çıkarak Berglund rahatsız ediciliğinin bir sonraki raundu için kuvvet topluyordu.

"Her şey yoluna girecek," dedi, tekrar içeri girdiğinde. "Siz gerçekten harika ebeveynlersiniz. Ama atılgan kişiliği olan çocukların bireyselleşme süreçlerinde böyle büyük dramlar yaşanabilir. Böyle şeyleri çözmek vakit alır."

"Tanrım," dedi Patty. "Sen ne zaman böyle bilge kesildin?"

"Richard hâlâ kitap okuyan ve hayat hakkında düşünen o *acayip* insanlardan biridir," dedi Walter.

"Tamam, benim aksime, biliyorum." Patty Richard'a döndü. "Bazen tavsiye ettiği her bir kitabı okumadığım oluyor. Bazen... Bir tanesini atlamaya karar veriyorum. Sanırım buradaki alt metin bu. Benim standardın altındaki zekâm."

Richard ona sert bir bakış attı. "Biraz daha yavaş içsen iyi olur," dedi.

Göğüs kafesine bir yumruk atsa daha iyiydi. Walter'ın hoşnutsuzluğu uygunsuz davranışlarını resmen besliyordu ama Richard'ın bu

sözü çocukluk yaparken yakalanmış, iticiliği gün ışığında teşhir edilmiş gibi hissetmesine yol açtı.

"Patty çok acı çekiyor," dedi Walter, sanki sadakatinin bilinmez bir sebepten dolayı hâlâ Patty'ye karşı olduğu konusunda Richard'ı uyarmak istermiş gibi.

"Bana göre hava hoş, istediğin kadar içebilirsin," dedi Richard. "Ben diyorum ki, eğer çocuğun dönmesini istiyorsan, evi düzenli tıtmanın faydası olabilir."

"Bu noktada onu evde istediğimden emin bile değilim," dedi Walter. "Onun bizi hor görüşünden bir süre uzak kalmanın tadını çıkıyorum."

"Tamam, öyleyse bir bakalım," dedi Patty. "Joey bireyselleşme sürecinde, Walter da rahatlama döneminde, peki ya Patty? Ona ne kalıyor? Şarap herhalde. Tamam mı? Patty'nin de şarap içme zamanı."

"Çüş," dedi Richard. "Kendine baya bir acıyorsun, ha?"

"Tanrı aşkına," dedi Walter.

Neye dönüştüğünü Richard'ın gözleriyle görmek korkunçtu. İki bin kilometre uzaktan Richard'ın aşk sıkıntılarına, ebedi ergenliğine, çocukça şeyleri geride bırakma yolundaki başarısız kararlarına tebessüm edip burada, Ramsey Tepesi'nde daha yetişkin bir hayat sürdüğünü hissetmek kolaydı. Ama şimdi mutfakta onunlaydı –uzun boyu her zaman olduğu gibi soluk kesici bir sürprizdi, Kaddafi'ye benzeyen yüz hatları aşınmış ve derinleşmişti, gür siyah saçlarına hoş bir şekilde aklar düşüyordu– ve Richard bir anda, kendini güzel evinin duvarlarının içine hapsederek nasıl da sadece kendisini düşünen, küçük bir çocuk olarak kalmayı becerdiğini aydınlatmıştı. Demek ki ailesinin bebeksiliğinden, yalnızca kendi de benzer bir şekilde bebeksi olmak için kaçmıştı. İşi yoktu, çocukları ondan daha büyüktü, seksle hemen hemen hiç ilgisi kalmamıştı. Richard'ın onu bu halde görmesinden utanıyordu. Bunca yıl boyunca küçük yol gezilerinin hatırasının üzerine titremişti, onu içinde derin bir yerde güvenceyle kilit altında tutmuş, şarap gibi yıllanmaya bırakmıştı ki, aralarında olmuş olabilecek şey sembolik bir şekilde hayatta kalıp onlarla birlikte yaşlansın. Bu ihtimalin niteliği, mühürlü şişesinde yıllandıkça değişti ama bozulmadı, teknik olarak içilebilir halde kaldı; bu bir tür güvenceydi: Hovarda Richard Katz onu bir seferinde New York'a yanına taşınmaya

davet etmiş, o da hayır demişti. Ama şimdi işlerin hiç de böyle yürümediğini anlıyordu. Kırk iki yaşındaydı ve burnu kızarana kadar içiyordu.

Sendelememeye çalışarak, dikkatle ayağa kalktı ve yarısı çoktan boşalmış bir şişeyi musluktan aşağı boşalttı. Boş bardağı lavaboya koydu ve biraz uzanmak için yukarı çıkacağını, erkeklerin yemek için onu beklememelerini söyledi.

"Patty," dedi Walter.

"İyiyim. Gerçekten iyiyim. Sadece biraz fazla içtim. Belki sonra tekrar aşağı gelirim. Kusura bakma Richard. Seni görmek harikaydı. Garip bir haldeyim, hepsi bu."

Göldeki evlerini sevmesine ve bazen oraya tek başına haftalarca kaçmasına rağmen, Richard'ın orada çalıştığı bahar ayları boyunca bir kere bile gitmedi. Walter birkaç uzun hafta sonu gidip Richard'a yardım etti, ama Patty hâlâ utanç içindeydi. Evde kaldı, kendini forma soktu: İçki konusunda Richard'ın öğüdünü dinledi, yeniden koşmaya ve düzgün yemeye başladı, yüzünde oluşmaya başlayan çizgilerin en baskın olanlarını dolduracak kadar kilo aldı ve fiziksel görünüşüyle ilgili, kendi hayal dünyasında göz ardı ettiği gerçekleri genel olarak kabul etti. Görünümünü herhangi bir şekilde değiştirmeyi reddetmiş olmasının bir sebebi de nefret ettiği komşusu Carol Monaghan'ın, nefret ettiği genç sevgilisi Blake sahneye çıkınca böyle bir değişim geçirmiş olmasıydı. Carol'ın yaptığı her şey Patty'ye göre tanım itibariyle lanetliydi, ama gururunu kırdı ve Carol'ı örnek aldı. Atkuyruğundan kurtuldu, bir saç boyası uzmanına gitti, saçını yaşına uygun şekilde kestirdi. Eski basketbolcu arkadaşlarını daha fazla görmek için çaba harcıyordu, onlar da ne kadar daha iyi göründüğünü söyleyerek Patty'yi ödüllendirdiler.

Richard mayıs sonunda doğuya dönmeyi planlamıştı, ama Richard'dı bu işte; Patty kırlarda birkaç haftanın keyfini çıkarmak niyetiyle haziran ortasında göle gittiğinde hâlâ verandanın üzerinde çalışıyordu. Walter da ilk dört gün ona eşlik etti, oradan da Doğayı Koruma'ya bağışta bulunan adamın Saskatchewan'daki lüks "kamp"ında ev sahipliği yaptığı, VIP'lere özel "para ağacı silkeleme" balık gezisine geçti. Patty, kışın pek ortalarda görünmeyişini telafi etmek için göl evinde bir misafirperverlik kasırgası gibi dört döndü,

onlar arka bahçede çivi çakar ve tahta keserken Walter ve Richard'a harika yemekler pişiriyordu. Bütün bu süre boyunca ayık kaldığı için gururluydu. Akşamları, Joey evde yokken, televizyonla hiç ilgilenmiyordu. Dorothy'nin favori koltuğunda oturuyor, erkeklerin satranç oynamasını izlerken Walter'ın ne zamandır tavsiye ettiği *Savaş ve Barış*'ı okuyordu. Neyse ki Walter satrançta Richard'dan iyiydi ve genellikle kazanıyordu, ama Richard da inatçıydı, boyuna bir oyun daha oynamak istiyordu ve Patty bunun Walter için zor olduğunu biliyordu – kazanmak için kendini iyice geriyor, heyecanlanıyordu ve sonra saatlerce uyuyamayacaktı.

"Gene bu ortayı tıkama boku," dedi Richard. "Hep ortayı bağlıyorsun. Nefret ediyorum bundan."

"Ben bir orta tıkayıcısıyım," diye onayladı Walter, rekabetçi neşeyi bastırmaktan soluksuz kalmış bir sesle.

"Çıldırtıyor beni."

"Eh, etkin de ondan," dedi Walter.

"Sadece bende bunu sana ödetecek kadar disiplin olmadığı için etkin."

"Çok eğlenceli bir oyun oynuyorsun. Ne olacak, hiç bilmiyorum."

"Evet ve boyuna kaybediyorum."

Günler pırıl pırıl ve uzun, geceler şaşırtıcı şekilde soğuktu. Patty kuzeyde yaz başına bayılıyordu, Walter'la Hibbing'deki ilk gününü hatırlıyordu. Ayaz hava ve nemli toprak, kozalak kokuları, hayatının sabahı. Hiçbir zaman yirmi bir yaşında olduğundan daha genç olmadığını hissediyordu. Sanki Westchester'daki, kronolojik olarak daha önce gelen çocukluğu, daha sonra yaşanan, daha günahkâr bir dönemde geçmiş gibiydi. Evin içinde Dorothy'yi hatırlatan hafif, hoş, küflü bir koku vardı. Dışarıda ise Joey ve Patty'nin Adsız demeye karar verdikleri gölün üstündeki buzlar yeni erimişti, ağaç kabukları ve iğnelerle rengi iyice koyulaşmıştı, pırıl pırıl olan açık hava bulutlarını yansıtıyordu. Kışın yaprakları dökülen ağaçlar yazın yakınlardaki tek yapıyı, Lundner ailesinin hafta sonlarında ve ağustosta kullandığı evi gizliyordu. Berglund'ların evi ile göl arasında, üzerinde birkaç erişkin huş ağacının bulunduğu çim kaplı bir tepecik uzanıyordu; güneş ya da meltem sivrisineklerin cesaretini kırınca Patty bir kitapla bu çimenlerde saatlerce yatıyor ve üstten ender olarak geçen

bir uçak ya da asfaltsız köy yolundan daha da ender olarak geçen bir araba dışında, kendini tümüyle dünyadan uzakta hissediyordu.

Walter Saskatchewan'a gitmek üzere yola çıkmadan bir gün önce, kalbi hızla çarpmaya başladı. Kalbinin öylesine yaptığı bir şeydi bu hızlı çarpış. Ertesi sabah Walter'ı arabayla Grand Rapids'teki uçuş pistine bırakıp eve döndükten sonra ise o kadar hızlı çarpıyordu ki, *pancake* hazırlarken elinden bir yumurta kayıp yere düştü. Patty ellerini tezgâha koydu ve diz çöküp yeri temizlemeden önce derin derin nefes aldı. Mutfaktaki rötuşlar daha sonra Walter yapsın diye bırakılmıştı ama yeni fayanslara dolgu yapmak Richard'ın göreviydi ve henüz işe başlamamıştı. Öte yandan onlara verdiği müjdeli habere göre, bunun yerine kendi kendine banjo çalmayı öğrenmişti.

Güneş dört saat önce doğduğu halde, Richard yatak odasından blucin ve Subcomandante Marcos ile Chiapas'ın serbest kalması konusundaki desteğini duyuran bir tişörtle çıktığında henüz sabahın erken saatleri sayılırdı.

Patty neşeyle, "Karabuğdaylı *pancake* ister misin?" diye sordu.

"Kulağa harika geliyor."

"İstersen sahanda yumurta da yapabilirim."

"İyi bir *pancake*'i tercih ederim."

"Yanına kolayca beykın da ekleyebilirim."

"Beykına hayır demem."

"Pekâlâ! Öyleyse *pancake*'le beykın."

Richard'ın da kalbi çarpıyorduysa eğer, hiç belli etmedi. Patty durup onun iki sıra *pancake*'i, çatalını uygarca kavrayarak –ki Patty bunu ona üniversitede birinci sınıftayken Walter'ın öğrettiğini biliyordu– silip süpürmesini gözledi.

"Bugünkü planın ne?" diye sordu Richard belli belirsiz bir ilgiyle.

"Ah. Henüz bir şey düşünmemiştim. Hiçbir şey! Tatildeyim. Sanırım bu sabah hiçbir şey yapmayacağım, sonra da sana yemek yapacağım."

Richard başını sallayarak yemeğine devam etti ve Patty kendisinin, esasında gerçekle en ufak bir bağlantısı olmayan bir hayal dünyasında yaşayan bir insan olduğunu anladı. Banyoya gitti ve Richard'ın dışarı çıkıp kerestelerle uğraşmaya başladığını duyana kadar kapalı klozetin üstünde kalbi çarparak oturdu. Sabahleyin başka birinin çalışmasının ilk seslerinde tehlikeli bir hüzün vardır; sanki ses-

sizlik, bozulduğu için acı çekiyor gibidir. İş gününün ilk dakikası size bir günü meydana getiren bütün öteki dakikaları hatırlatır ve dakikaları tek tek ele almak asla iyi bir şey değildir. Ancak o çıplak, yalnız ilk dakikaya diğer dakikalar da katıldıktan sonra gün, günlük haline sağ salim bürünebilir. Patty banyodan çıkmadan önce bunun olmasını bekledi.

Richard'ı edebi bilgisiyle etkileme yolunda eskilerden kalma müphem bir dürtüyle, çimenli küçük tepeye *Savaş ve Barış*'ı götürdü, ama ordularla ilgili bir bölümde saplanıp kaldı ve aynı sayfayı üst üste okuyup durdu. Sesi kulağa hoş gelen ve Walter'ın ona adını öğretmeye çalışmaktan vazgeçtiği bir kuş, sanki onun varlığına alıştı ve tam tepesindeki ağaçta şakımaya koyuldu. Şarkısı, küçük kafasından bir türlü çıkartamadığı bir *idée fixe** gibiydi.

Kendini şöyle hissediyordu: Acımasız ve iyi örgütlenmiş bir direniş savaşçıları grubu zihninin karanlığında toplanmış, bu yüzden de bilincinin ışıldağını onların yakınlarında kesinlikle, bir anlığına bile açmaması gerekiyormuş gibi. Walter'a olan sevgisi ve sadakati, iyi bir insan olma isteği, Walter'ın Richard'la ömür boyu süren rekabetini anlıyor ve Richard'ın karakterini ayık kafayla değerlendirebiliyor olması ve tüm bunlar bir yana, insanın kocasının en iyi arkadaşıyla yatmasının her anlamda boktan bir iş oluşu – bu seçkin düşünceler direniş savaşçılarını imha etmeye hazır, bekliyordu. Bu yüzden bilincinin dikkatini dağıtması gerekiyordu. Kendi kendine nasıl giyinmesi gerektiğini düşünme izni bile veremezdi –Richard'a kuşluk vaktinde kahve ile kurabiye götürmeden önce ona özellikle yakışan kolsuz bir şey giyme fikrinden hemen cayması gerekmişti, o düşünceyi bir fiskede kendinden uzaklaştırmıştı– çünkü en minik sıradan flört iması bile ışıldakları üzerine çekerdi ve aydınlatacağı manzara çok iğrenç, utanç verici ve acınası olurdu. Richard bundan iğrenmese bile, kendi iğrenirdi. Bir de durumu fark edip içki konusunda yaptığı gibi yüzüne vurursa: Felaket, aşağılanma, daha da beteri.

Ancak nabzı, böyle bir şansı bir daha ele geçiremeyeceğini biliyor ve gitgide hızlanarak bunu ona söylüyordu. Fiziksel olarak iyice yaşlanmadan önce. Nabzı, Saskatchewan'daki balıkçı kampına yalnızca çift kanatlı uçakla, radyoyla ya da uydu bağlantılı telefonla ulaşılabil-

* (Fr.) Sabit fikir; psikolojide, saplantı. (y.n.)

diği ve Walter'ın, acil bir durum olmadığı takdirde önlerindeki beş gün içinde onu aramayacağı konusundaki keskin fakat gizli farkındalığını kaydediyordu.

Richard'ın öğle yemeğini masaya bıraktı ve yakınlardaki minik Fen City kasabasına arabayla gitti. Nasıl kolaylıkla bir trafik kazası geçirebileceğini gözünün önüne getirebiliyordu; kendini ölmüş, Walter'ı onun yaralanmış bedeninin başında hıçkırır, Richard'ı da metanetini kaybetmeden onu teselli eder halde hayal etmeye öyle dalmıştı ki, az daha Fen City'deki tek dur işaretini geçiyordu; frenlerinin çığlığını ancak duydu.

Hepsi bir hayalden ibaretti, hepsi bir hayalden ibaretti! Ona umut veren tek şey, iç hengamesini bu kadar iyi saklıyor oluşuydu. Son dört günde belki zihni biraz meşgul, kendisi de sarsak olabilirdi ama şubatta olduğundan çok daha iyi davranıyordu. Eğer o karanlık yanını saklı tutmayı başarıyorsa, Richard'ın da aynı başarıyla sakladığı, Patty'ninkilere denk, karanlık bir yanı olabileceği makuldü. Ama bu gerçekten de çok ince bir umut ışığıydı; fantezilere dalıp giden deliler de böyle akıl yürütürdü.

Fen City'deki kooperatif marketin* zayıf yerel bira seçeneklerine, Miller, Coorse ve Budweiser'lara bakıp bir karar vermeye çalıştı. Sanki kutuların alüminyumuna nüfuz ederek bunları içince kendini nasıl hissedeceğine hükmedebilirmiş gibi, altı kutuluk kartonu elinde tuttu. Richard ona içme işini biraz ağırdan almasını söylemişti; sarhoşken ona çirkin davranmıştı. Altı kutuluk kartonu yeniden rafa koydu ve kendini biralardan koparark dükkânın daha az zorlayıcı kısımlarına gitti; ama insanın içinden kusmak geliyorsa akşam yemeğini planlamak zor oluyor. Şarkısını tekrarlayan bir kuş gibi bira raflarına döndü. Çeşitli bira kutularının ayrı ayrı süslemeleri vardı ama hepsi de birbirinin eşi, zayıf, ucuz biralardı. Arabayla Grand Rapids'e gidip gerçek şarap alma fikri geldi aklına. Hiçbir şey almadan eve dönme fikri de... İyi de o zaman ne olacaktı ki? Orada durmuş bocalarken üstüne bir yorgunluktur çöktü: Gerçekleşmesi muhtemel sonuçların hiçbirinin, kesinlikle, şimdiki nabız yükselten perişanlığını mazur göstermeye yetecek bir rahatlama ya da zevk sağlamayacağına ilişkin bir önsezi. Başka bir deyişle, derinden mutsuz biri olmanın ne anlama

* Üyelerinin aynı zamanda sahibi olduğu, çoğunlukla kâr amacı gütmeyen market. (y.n.)

geldiğini gördü. Yine de otobiyografi yazarı şimdi Fen City marketinde durup da masum masum dibe vurduğuna ve krizin şöyle ya da böyle önündeki beş gün içinde sona ereceğine inanan o genç Patty'ye haset ediyor ve acıyor.

Kasadaki dobiş, ergen kız onun bu felçli haliyle ilgilenmişti. Patty ona bir divane gülümsemesi yolladı ve gidip plastiğe sarılı bir tavukla beş çirkin patates ve gösterişsiz, pörsümüş pırasalar aldı. Endişesini ayıkken hissetmekten daha beter olan tek şeyin, onu sarhoşken de hissetmek olduğuna karar verdi.

Eve dönünce Richard'a, "Fırında tavuk kızartacağım," dedi.

Richard'ın saçları ve kaşları talaş tozlarıyla benek benekti, terli ve geniş alnına yapışmışlardı. "Çok kibarsın," dedi.

"Veranda harika görünüyor," dedi Patty. "Müthiş bir gelişme. Daha ne kadar işi var?"

"İki gün falan, belki."

"Biliyorsun, eğer New York'a dönmek istiyorsan Walter'la ben de bitirebiliriz onu. Çoktan dönmüş olmayı planladığını biliyorum."

"Bir işi bitmiş görmek iyi oluyor," dedi Richard. "İki üç günden fazla sürmez. Sen burada yalnız kalmak istiyorsan, başka."

"Burada yalnız kalmak istiyorsam mı?"

"Yani, çok gürültülü bir iş."

"Ah, hayır, inşaat gürültüsünü severim. Bir şekilde rahatlatıcı geliyor."

"Gürültüyü komşuların çıkarmıyorsa."

"Eh, o komşulardan nefret ediyorum, onun için durum farklı."

"Tamam."

"Ee, sanırım tavuğa girişsem iyi olur."

Bunu söyleyiş şeklinde onu ele veren bir şey olmalıydı çünkü Richard hafifçe kaşlarını çattı. "Bir sorun yok ya?"

"Hayır hayır hayır," dedi Patty. "Burada olmaya bayılıyorum. Bayılıyorum. Burası dünyada en sevdiğim yer. Bir şeyi *çözümlediği yok*, anlarsın ya. Ama sabah kalkmayı seviyorum. Havayı koklamayı seviyorum."

"Benim burada olmamla ilgili demek istedim."

"Ah, elbette. Tanrım. Evet. Çok. Evvet! Yani, Walter'ın seni ne çok sevdiğini bilirsin. Onca zamandır dost olduğumuz halde seninle hiç

doğru dürüst konuşmamışım gibi bir his var içimde. Bu güzel bir fırsat. Ama New York'a dönmek istiyorsan hakikaten kalmak zorundaymışsın gibi hissetme. Burada yalnız kalmaya öyle alışkınım ki. Hiç sorun olmaz."

Konuşmanın sonunu getirene kadar sanki bir ömür geçmişti. Bunu kısa bir sessizlik izledi.

"Aslında ne dediğini anlamaya çalışıyorum," dedi Richard. "Kalmamı istiyor musun, istemiyor musun?"

"Tanrım," dedi Patty. "Boyuna söylüyorum, değil mi? Az önce söylemedim mi?"

Ona karşı sabrının, bir kadına olan sabrının sonuna vardığını görebiliyordu. Gözlerini devirdi ve eline ikiye dörtlük bir bölme aldı. "Buradaki işi bitirip yüzmeye gideceğim."

"Su soğuktur."

"Her gün biraz daha sıcak..."

Eve dönerken Patty'nin içine Walter yüzünden bir haset krampı girdi; Walter Richard'a onu sevdiğini serbestçe söyleyebilirdi, üstelik karşılığında istikrar bozucu hiçbir şey istemeden, geri sevilmekten daha beter hiçbir şey istemeden. Erkeklerin işi ne kadar kolaydı! Buna karşılık o kendini kuru ağını her yıl örüp bekleyen, davul gibi şişmiş, hareketsiz bir örümcek gibi hissediyordu. Birden yıllar önceki kızların, Walter'ın Richard'ın yanına serbest geçiş belgesi olmasından gocunan ve onun rahatsız edici varlığına sinirlenen üniversitedeki kızların neler hissettiğini anladı. Bir an Walter'ı Eliza nasıl gördüyse öyle gördü.

Tavuğu yıkarken bir yandan kendi kendine yapmak zorunda kalabilirim, yapmak zorunda kalabilirim, yapmak zorunda kalabilirim, derken, diğer yandan aslında bunu söylemek istemediği konusunda kendine güvence verdi. Gölden gelen bir şapırtı duydu ve bir ağacın gölgesinde hâlâ öğleden sonranın ışığıyla yaldızlı suya doğru yüzen Richard'ı izledi. Eğer eski şarkısında iddia ettiği gibi güneş ışığından nefret ediyorsa, haziranda kuzey Minnesota'da kalmaya zor tahammül ediyor olmalıydı. Günler öyle uzun sürüyordu ki, sona erdiklerinde güneşin yakıtı artık azalmış mıdır, diye merak ederken buluyordu insan kendini. Yanmaya devam edip duruyordu. Patty de yüzmeye gitmek yerine, ani bir arzuyla kendini bacaklarının arasından yakalayıp, sırf şok olmak için durumu test etti. Hayatta mıyım?

Bir bedenim var mı? Patatesleri gerçekten garip açılarla kesmişti. Bir tür geometrik bilmeceye benziyorlardı. Richard, duş yaptıktan sonra, herhalde onlarca yıl önce parlak bir kırmızı olan, yazısız bir tişörtle mutfağa gelmişti. Saçı o anlık boyun eğmiş gibi görünüyordu, gençlik dolu, parlak bir siyahtı.

"Bu kış görünüşünü değiştirdin," dedi Patty'ye.

"Hayır."

"Ne demek 'hayır'? Saçın farklı, harika görünüyorsun."

"Pek de farklı sayılmaz. Sadece birazcık farklı."

"Ve... Biraz kilo almış olabilir misin?"

"Hayır. Eh. Biraz."

"Yakışmış sana. O kadar sıska olmayınca daha iyi görünüyorsun."

"Bu şişmanladığımı söylemenin hoş bir yolu mu?"

Richard gözlerini yumdu ve sanki sabretmeye çalışıyormuş gibi yüzünü buruşturdu. Sonra gözlerini açtı ve "Neden böyle saçmalıyorsun?" dedi.

"Ha?"

"Gitmemi mi istiyorsun? Bu mu yani? Yaptığın bu acayip sahte şey benimle burada rahat değilmişsin izlenimine kapılmama yol açıyor."

Kızaran tavuğun kokusu eskiden yediği yemekleri andırıyordu. Ellerini yıkayıp kuruladı, dolabın arkasını karıştırdı ve inşaat tozuyla kaplı bir şişe yemek şerisi buldu. Bir meyve suyu bardağını doldurup masaya oturdu.

"Tamam, doğrusu mu? Senin yanında biraz gergin ve heyecanlıyım."

"Olma."

"Elimde değil."

"Olman için hiçbir neden yok."

Bu, duymak istediği şey değildi. "Sadece bu bardağı içiyorum," dedi.

"Beni ne kadar içtiğine aldıran biriyle karıştırdın."

Patty başını salladı. "Tamam. İyi. Bunu bilmek bana yardımcı oluyor."

"Bunca zamandır içki mi içmek istiyordun? Tanrım. İç öyleyse."

"Tam da onu yapıyorum zaten."

"Biliyor musun, çok garip bir insansın. Bunu iltifat olarak söylüyorum."

"Peki."

"Walter çok ama çok şanslı."

"Hah, işte, talihsiz olan da bu ya. Onun artık aynı kanıda olduğunu sanmıyorum."

"Ah, yanılıyorsun. İnan bana aynı kanıda."

Patty başını hayır anlamında salladı. "Diyecektim ki, garip olan yanlarımı sevdiğini sanmıyorum. İyi garibi seviyor, tamam, ama kötü garipler konusunda hiç mutlu değil ve bu günlerde payına düşen hep kötü garip. Diyecektim ki, kocamın, kötü garipliklerime aldırmıyormuş gibi görünen sen olmayışın ironik."

"Benimle evli olmak istemezdin."

"Hayır, eminim ki çok kötü olurdu. Hikâyelerini duydum."

"Buna üzüldüm, ama şaşırmadım."

"Walter bana her şeyi anlatıyor."

"Eminim anlatıyordur."

Gölde bir ördek, bir şeyler hakkında vaklayıp duruyordu. Gölün kamışlarla dolu uzak köşesinde yeşilbaşlar yuva yapmıştı.

"Walter sana Blake'in kar lastiklerini kestiğimi söyledi mi hiç?" dedi Patty.

Richard kaşlarını kaldırdı, Patty de ona hikâyeyi anlattı.

Bitirdiğinde, "Bu gerçekten bombok bir iş," dedi, hayranlıkla.

"Biliyorum. Öyle, değil mi?"

"Walter biliyor mu bunu?"

"Hımm. İyi soru."

"Anladığım kadarıyla sen ona her şeyi anlatmıyorsun."

"Ah, Tanrım; Richard, ona hiçbir şey anlatmıyorum."

"Anlatabilirsin aslında. Senin hakkında sandığından çok şey bildiğini göreceksin."

Patty derin bir nefes aldı ve Walter'ın onun hakkında ne gibi gizli şeyler bildiğini sordu.

"Mutlu olmadığını biliyor," dedi Richard.

"Bunun öyle aman aman bir feraset gerektirdiğini sanmam. Başka?"

"Joey evden taşındığı için onu suçladığını biliyor."

"Ha, o," dedi. "Bunu ona bir tek açıkça söylemediğim kaldı. Bu sayılmaz."

"Pekâlâ. Öyleyse niye sen bana söylemiyorsun? Bir lastik kesici olmandan başka hakkında neleri bilmiyor?"

Patty bu soru üzerinde düşündüğünde bulabildiği tek yanıt hayatındaki büyük boşluk, yuvasındaki boşluk, şimdiki, çocuklar uçtuktan sonraki var oluşunun anlamsızlıktı. Şeri onu hüzünlendirmişti.

"Niye ben masayı kurarken bir şarkı söylemiyorsun?" dedi. "Bunu yapar mısın benim için?"

"Bilmem," dedi Richard. "Biraz tuhaf geliyor."

"Niye?"

"Bilmem. Sadece tuhaf geliyor."

"Sen şarkıcısın. İşin bu. Şarkı söylüyorsun."

"Bana hiçbir zaman söylediklerimden pek hoşlanıyormuşsun gibi gelmemişti."

"Bana 'Barın Karanlık Yanı'nı söyle. O şarkıyı severim."

Richard içini çekti, başını eğdi, kollarını kavuşturdu, uykuya dalmış gibi göründü.

"N'oldu?" dedi Patty.

"Sanırım yarın gideceğim, sence mahzuru yoksa."

"Tamam."

"En fazla iki günlük iş kaldı. Veranda bu haliyle bile kullanılacak durumda."

"Tamam." Ayağa kalktı, şeri bardağını lavaboya koydu. "Niye diye sorabilir miyim, peki? Yani, burada seninle kalmak çok hoştu."

"Gitsem daha iyi olacak."

"Tamam. Nasıl daha iyi olacaksa. Sanırım tavuğun daha on dakikası var, masayı hazırlar mısın?"

Richard yerinden kımıldamadı.

"O şarkıyı Molly besteledi," dedi, bir müddet sonra. "Kaydetmemem gerekirdi. Çok rezilce bir şey yaptım. Bile isteye bir rezillikti yaptığım."

"Sahiden de hüzünlü ve güzel bir şarkı. Ne yapman gerekiyordu? Kullanmaman mı?"

"Aslında evet. Kullanmamam gerekiyordu. Kibar bir davranış olurdu."

"İkiniz için üzgünüm. Epey uzun süre birlikteydiniz."

"Hem öyleydik hem değildik."

"Tamam, biliyorum bunu, ama gene de."

Patty masayı kurar, salatayı karıştırır ve tavuğu parçalara bölerken Richard düşünceli düşünceli oturdu. Patty iştahının olacağını tahmin etmemişti ama tavuktan bir lokma ısırdıktan sonra bir önceki akşamdan beri hiçbir şey yemediğini ve gününün sabah beşte başladığını hatırladı. Richard sessizce yedi. Bir noktada sessizlikleri dikkate değer ve heyecan verici bir hal aldı, bir müddet sonra da yorucu ve cesaret kırıcı oldu.

Patty masayı temizledi, kalanları kaldırdı, bulaşığı yıkadı ve Richard'ın sigara içmek için küçük kapalı taraçaya çekildiğini gördü. Güneş sonunda gitmişti ama gökyüzü hâlâ aydınlıktı. Evet, diye düşündü, gitse daha iyi olur. Daha iyi, daha iyi, daha iyi.

Taraçaya çıktı. "Sanırım yatağa gidip bir şeyler okuyacağım," dedi.

Richard olur anlamında başını salladı. "İyi. Sabaha görüşürüz."

"Akşamlar öyle uzun ki," dedi Patty. "Gün batmak bilmiyor."

"Burası kalmak için gerçekten harika bir yer. Çok cömertsiniz."

"Ah, hepsi Walter'ın işi. Bunu sana teklif etmek benim aklıma gelmemişti aslında."

"Sana güveniyor," dedi Richard. "Sen de ona güvensen isabet olur."

"Ah, şey, belki olur, belki olmaz."

"Onunla birlikte olmak istemiyor musun?"

Güzel bir soruydu bu.

"Onu kaybetmek istemiyorum," dedi Patty, "eğer bunu demek istiyorsan. Vaktimi onu terk etmeyi düşünerek geçirmiyorum. Bir anlamda, Joey'nin Monaghan'lardan bıkmasına kadarki günleri sayıyorum. Daha bir yıl lisesi var."

"Bunun meseleyle ilgisini pek anlayamadım."

"Sadece aileme halen bağlı olduğumu söylemeye çalışıyorum."

"Bu iyi. Harika bir ailen var."

"Tamam, öyleyse sabaha görüşürüz."

"Patty." Sigarasını kül tablası olarak kullandığı, Dorothy'den yadigâr Danimarka Noel kâsesinde söndürdü. "En iyi arkadaşımın evliliğini yıkan kişi olmaya niyetim yok."

"Hayır! Tanrım! Elbette hayır!" Hayal kırıklığıyla ağladı ağlayacaktı. "Hadi ama, sahiden Richard, pardon ama ne dedim ki ben? Yatmaya gidiyorum, sabaha görüşürüz, dedim. Bütün dediğim bu! Ailemi önemsiyorum, dedim. Tam da bunu söyledim işte."

Ona çok sabırsız ve şüpheci bir bakış attı.

"Cidden!"

"Peki, tamam," dedi Richard. "Herhangi bir şey farz etmek istemedim. Sadece aramızdaki gerilimin nedenini çözmeye çalışıyorum. Hatırlarsan daha önce de böyle bir konuşmamız olmuştu."

"Hatırlıyorum, evet."

"Ben de sözünü etmemektense etmek daha iyidir, diye düşündüm."

"Pekâlâ. Teşekkür ederim. Gerçekten iyi bir dostsun. Ve kendini benim yüzümden yarın gitmek zorunda hissetmemelisin. Korkacak bir şey yok burada. Kaçmak için bir neden yok."

"Teşekkürler. Herhalde gene de gideceğim."

"Pekâlâ."

Ve içeri, Dorothy'nin, o ve Walter gelip de onu sepetleyene kadar Richard'ın kullandığı yatağına gitti. Serin hava yavaş yavaş uzun gün boyunca saklandığı yerlerden çıkıyordu ama mavi alacakaranlık camlara vurmaya ısrarla devam ediyordu. Rüya ışığıydı bu, deli ışıktı, gitmeyi reddediyordu. Işığı azaltmak için bir lamba yaktı. Direniş savaşçıları korunmasız kalmıştı! Oyun bitmişti! Flanel pijamalarıyla uzandı, son saatlerde söylediği her şeyi zihninde döndürdü ve hemen hemen hepsinden dehşete kapıldı. Tuvaletin ahenkli çınlaması duyuldu, Richard idrar torbasını boşaltıyordu; sonra sifonun sesini, borulardan geçen su ve su pompasının daha alçak bir sesle kısa süre çabalamasını. Sırf benliğiyle arasında bir mesafe koyabilmek için *Savaş ve Barış*'ı aldı ve uzun süre okudu.

Otobiyografi yazarı, eğer tam da, besbelli akılsız ve iyi Piyer için yaratılmış olan Nataşa Rostova'nın onun havalı arkadaşı, ihtişamlı Prens Andrey'e âşık olduğu sayfalara gelmiş olmasa, acaba işler farklı gelişir miydi, merak ediyor. Patty bunun böyle olacağını fark etmemişti. O okudukça Piyer'in kaybı ağır çekimle meydana gelen bir felaket gibi gözler önüne serildi. İşler muhtemelen farklı gelişmezdi ama bu sayfaların üzerindeki etkisi, o âna ne kadar uygun oluşları ne-

redeyse psikedelikti. Gece yarısını geçene kadar okudu, artık orduyla ilgili bölümlere bile kendini kaptırıyordu; lambayı söndürdüğünde alacakaranlığın nihayet gittiğini görüp rahatladı.

Havanın hâlâ karanlık olduğu daha ileri bir saatte, uykusunda yataktan kalktı, hole, oradan da Richard'ın yatak odasına geçti ve emekleyerek yatağına girdi. Oda soğuktu, kendini onun bedenine bastırdı.

"Patty," dedi Richard.

Ama o uyuyordu, başını iki yana salladı, uyanmaya karşı direndi; Patty'ye karşı koymanın yolu yoktu, uykusunda azimliydi. Richard'ı sarıp sarmaladı, temaslarını azamiye çıkarmaya çalışıyordu; kendini onu tamamen örtecek kadar büyük hissediyor, suratını onun başına bastırıyordu.

"Patty."

"Hımın."

"Eğer uyuyorsan artık uyanman gerekiyor."

"Hayır, uykudayım... Uyuyorum. Beni uyandırma."

Penisi şortunu yırtmaya çalışıyordu. Patty karnını ona sürttü.

"Kusura bakma," dedi Richard, onun altında kıvranarak. "Uyanman gerek."

"Hayır, beni uyandırma. Sadece düz."

"Hey! Tanrım!" Kaçmaya çalıştı ama Patty bir amip misali izledi onu. Richard onu uzak tutabilmek için bileklerini yakaladı. "İster inan ister inanma, sınırı şuursuz insanlarda çiziyordum."

"Hımm," dedi Patty, pijamasının düğmelerini çözerek. "İkimiz de uyuyoruz. İkimiz de gerçekten harika rüyalar görüyoruz."

"Evet, ama insanlar sabahleyin uyanır ve rüyalarını hatırlarlar."

"Ama sadece rüya işte... Ben rüya görüyorum. Yeniden uyuyacağım. Sen de uyu. Uykuya dal. İkimiz de uykuya dalmış oluruz... Sonra da ben giderim."

Bütün bunları söyleyebilmesi ve sadece söylemekle kalmayıp sonradan da çok net olarak hatırlaması, kabul etmek gerekir ki gerçekten uyuduğundan şüphe edilmesine neden oluyor. Ancak otobiyografi yazarı Walter'a ihanet ettiği ve arkadaşının onu yardığını hissettiği anda uyanık olmadığı konusundaki son derece ısrarcı. Belki de meşhur devekuşunu taklit edip gözlerini sıkı sıkıya kapalı tuttuğu için ya da sonradan belirgin bir zevk hatırası değil de sadece gerçekleştirilen

eylem konusunda soyut bir farkındalığı olduğu için; ama eğer bir düşünce deneyi gerçekleştirip yapılan eylemin ortasında telefon çaldığını hayal ederse, şok geçirerek kendini içinde bulduğu halin uyanıklık hali olacağını hayal ediyor, ki bundan yola çıkarak da çalan telefon yokluğunda uyuma halinde olduğu mantığı yürütülebilir.

Sadece eylemin sonunda, biraz telaşlı bir halde uyandı, durumun farkına vardı ve hemen kendi yatağının yolunu tuttu. Bildiği tek şey, pencerelerde ışık olduğuydu. Richard'ın kalkıp banyoda işediğini duydu. Sonradan kendini zorlayarak çıkardığı seslerin şifresini çözmeye çalıştı: Kamyonunu mu yüklüyor, yoksa çalışmaya geri mi dönüyordu? Sanki çalışmaya geri dönüyor gibiydi! Sonunda saklandığı yerden çıkacak cesareti topladığında, onu evin arkasında diz çökmüş, artık kereste yığınını ayırırken buldu. Güneş vardı ama ince bulutların arasındaki sönük bir diskten ibaretti. Havadaki değişiklik gölün yüzeyini dalgalandırıyordu. Bütün o göz kamaştıran ışık ve benekler olmayınca orman daha seyrek ve boş görünüyordu.

"Hey, günaydın," dedi Patty.

"Günaydın," dedi Richard, başını kaldırıp ona bakmaksızın.

"Kahvaltı ettin mi? Kahvaltıya ne dersin? Sana yumurta yapayım mı?"

"Kahve içtim, sağ ol."

"Sana yumurta yapacağım."

Ayağa kalktı, ellerini kalçalarına koydu ve hâlâ ona bakmaksızın keresteleri gözden geçirdi. "Ortalığı Walter için toparlıyorum ki hangi aşamada olduğumuzu anlasın."

"Peki."

"Bavullarımı toplamak bir iki saat alır. Sen bugün ne yapacaksan yapmana bak."

"Peki. Yardıma ihtiyacın var mı?"

Başını hayır anlamında salladı.

"Kahvaltı istemediğinden emin misin?"

Buna herhangi bir şekilde cevap vermedi.

Patty'nin gözlerinin önünde bir anda isimlerden oluşan ve sahiplerinin iyiliğine göre yukarıdan aşağı sıralanan bir tür PowerPoint listesi tüm canlılığıyla belirdi; doğal olarak en tepede Walter vardı, onu hemen arkasından Jessica ve biraz daha geriden Joey ile Richard izli-

yordu ve sonra, ta aşağıda, mahzende, tek başına sonuncu olarak kendi çirkin adı yer alıyordu.

Odasına bir fincan kahve götürdü ve Richard'ın toparlanma seslerini dinledi, kutulara konan çivilerin çatırtısı, alet sandıklarının gümbürtüsü. Sabah, acaba hiç değilse gitmeden önce öğle yemeği yiyecek kadar kalır mı, diye sorma cesareti göstermişti. Kabul etti, ama dostça bir havayla değil. Patty ağlamak isteyemeyecek kadar korkmuştu, gidip yumurta salatası için birkaç yumurta kaynattı. Planı, umudu ya da fantezisi (kendine zihninden bu tür düşünceler geçtiğini bilinçli olarak kabul etme izni verdiği kadarıyla) şuydu: Richard'ın o gün gitme niyetini unutması; kendisinin ertesi gece yine uyurgezerlik yapması; bir sonraki gün her şeyin hoş olması ve yaşananların konuşulmaması; daha da fazla uyurgezerlik, arkasından yine hoş bir gün; sonra Richard'ın pılını pırtısını kamyonuna yükleyip New York'a dönmesi; Patty'nin de yaşamının ileriki yıllarında Adsız Göl'de birkaç gece gördüğü o şaşırtıcı, gerçekçi rüyayı hatırlayıp, bir şeyler yaşanmış mıydı, diye masumca merak etmesi. Bu eski plan (ya da umut ya da fantezi) artık lime lime olmuştu. Yeni plan, bir önceki geceyi unutmak için büyük çaba göstermek ve aralarında sanki hiçbir şey olmamış gibi davranmaktı.

Richard'ın onu, Dorothy'nin eski oturma odasındaki, masumca bir duvar kâğıdıyla kaplanmış duvara karşı zevkin doruklarına tırmandırması kesinlikle bu planın bir parçası değildi; öğle yemeğini masada yarı yenmiş bırakmışlardı, Patty'nin blucini yere fırlatılmıştı ve mayosunun ağı acı verecek şekilde yana itilmişti; dahası günün ortasıydı ve tamamen uyanıktı. Orada, duvarda iz bırakmamışlardı ama bir nokta ondan sonra ebediyen berrak ve ayrık kaldı. Evrenin, tarih tarafından kalıcı olarak enerji yüklenmiş ve değiştirilmiş küçük bir koordinatıydı burası. Bu nokta, daha sonra orada geçirdikleri hafta sonlarında odada Walter'la aralarında sessiz bir üçüncü mevcudiyet oldu. Her halükârda bu ona hayatının ilk doğru dürüst sevişmesi gibi göründü. Gerçekten şaşırtıcı bir durumdu hani. Bundan böyle hapı yutmuştu, gerçi bunu anlaması biraz vakit aldı.

"Tamam, yani," dedi yere çömelip başını az öne poposunun durduğu noktaya dayayarak. "Yani, ilginçti."

Richard pantolonunu yeniden giymişti; amaçsız bir şekilde aşağı yukarı yürüyordu. "Eğer müsaade edersen şimdi evinin içine sigara içeceğim."

"Sanırım bu şartlar altında bir istisna yapılabilir."

Gün tamamen bulutlu bir gün olmuştu, pencere ve kapıdaki sinekliklerden içeri soğuk bir esinti giriyordu. Doğa soğuğun geçmesini bekliyordu.

Richard sigarasını yakarak, "Hem sen niye mayo giyiyorsun ki?" diye sordu.

Patty güldü. "Sen gittikten sonra yüzerim, diye düşünmüştüm."

"Hava buz gibi."

"Eh, uzun bir yüzüş olmayacaktı elbette."

"Teni biraz cezalandırmak için..."

"Aynen."

Soğuk esinti ve Richard'ın Camel'ının dumanı, neşe ve pişmanlık gibi birbirine karışıyordu. Patty hiçbir neden olmaksızın yine gülmeye başladı, sonra da söyleyecek komik bir şey buldu.

"Satrançta beş para etmeyebilirsin ama öbür oyunda kesinlikle kazanıyorsun," dedi.

"Kes sesini be," dedi Richard.

Patty onun ses tonunu çözemedi, ama öfkeli olmasından korkarak kahkahasını bastırmaya çalıştı.

Richard sehpaya oturdu ve büyük bir azimle sigarasını içti.

"Bunu bir daha asla yapmamalıyız," dedi.

Patty kıs kıs gülmekten kendini alamadı. "Ya da belki bir iki kere daha yapıp sonra asla yapmayız."

"Ya, peki bu bize ne kazandıracak?"

"Muhtemelen ihtiyacımızı gidermiş olacağız, o kadar."

"Benim tecrübeme göre bu işler öyle yürümüyor."

"Eh, herhalde senin tecrübene saygı göstermeliyim, değil mi? Benim hiç olmadığına göre..."

"İşte seçeneklerimiz şunlar," dedi Richard. "Ya bu işi burada bitiririz ya da Walter'ı bırakırsın. Ve ikincisi seçenek kabul edilemeyeceğine göre, bu işi burada bitiririz."

"Ya da üçüncü ihtimal, bitirmeyiz ve ben ona söylemem, hepsi bu."

"Ben böyle bir hayat yaşamak istemem. Ya sen?"

"Dünyada en çok sevdiği üç kişiden ikisinin biz olduğumuz doğru."

"Üçüncüsü de Jessica mı oluyor?"

"Jessica'run ömrümün geri kalanında benden nefret edip kesinlikle onun tarafını tutacağı da bir teselli," dedi Patty. "Walter en azından bu gerçeğe hep sahip olacak."

"İstediği bu değil, ben de ona bunu yapmayacağım."

Patty, Jessica'yı düşününce yine güldü. Patty ve Joey'ye karşı hiddeti –düşüncesiz anne ile insafsız kardeş– ender hallerde komiğe kaçmayacak kadar aşırı olan Jessica çok iyi, acı verecek kadar samimi ve olgunlaşmış genç bir insandı. Patty kızını çok seviyordu ve kendisi hakkında kötü şeyler düşünmesi aslında onun için yıkıcı bir ceza olurdu. Ama yine de Jessica'nın ayıplamasını eğlenceli bulmaktan kendini alamıyordu. Aralarındaki ilişkinin bir parçasıydı bu ve Jessica bundan rahatsız olamayacak kadar kendi ciddiyetine kapılmıştı.

"Hey," dedi Richard'a, "sence eşcinsel olma ihtimalin var mı?"

"Bunu şimdi mi soruyorsun?"

"Bilmiyorum. Yani bazen milyonlarca kadını düzmeye çalışan erkekler bir şey kanıtlamaya çalışıyor olabilir. Bir şeyin tersini kanıtlamaya. Ve benim kulağıma sanki sen Walter'ın mutluluğuyla benimkinden daha fazla ilgileniyormuşsun gibi geliyor."

"İnan bana, Walter'ı öpmek gibi bir arzum yok."

"Evet, biliyorum. Biliyorum. Ama gene de bunu derken bir şey söylemek istiyorum. Yani, eminim ki benden çabucak bıkarsın. Ben kırk beş yaşındayken beni çıplak görürsün ve 'Hımm, bunu hâlâ istiyor muyum?' diye düşünürsün. 'Hiç sanmıyorum!' Ama Walter'dan asla bıkmazsın, çünkü içinden onu öpmek gelmiyor. Sonsuza kadar ona yakın olabilirsin."

"Bu D. H. Lawrence mantığı," dedi Richard sabırsızca.

"İşte okumam gereken bir yazar daha."

"Ya da okumaman gereken."

Patty yorgun gözlerini ve aşınmış dudaklarını ovuşturdu. Her şeyi hesaba kattıktan sonra bile olayların bu şekilde gelişmiş olmasına çok memnundu.

"Alet kullanmakta gerçekten mükemmelsin," dedi, yine kıs kıs gülerek.

Richard yeniden aşağı yukarı yürümeye koyuldu. "Ciddi olmaya çalış, tamam mı? Kendini ciddi olmaya zorla."

"Şu an bu bizim ânımız Richard. Tek demek istediğim bu. Birkaç günümüz var ve onları ya kullanırız ya kullanmayız. Şöyle ya da böyle, nasılsa çabucak sona erecekler."

"Hata ettim," dedi Richard. "Adamakıllı düşünmedim. Dün sabah yola çıkmalıydım."

"Bir parçam hariç, ben de gitmiş olmanı dilerdim. Ancak kabul etmek gerekir ki, o parça da hayli önemli bir parça."

"Seni görmek hoşuma gidiyor. Senin yanında olmak hoşuma gidiyor. Walter'ın seninle birlikte olduğunu düşününce mutlu oluyorum – sen o tür bir insansın. Birkaç gün fazladan kalırsam mesele olmaz sanmıştım. Ama hataymış."

"Patty diyarına hoş geldin. Hatalar diyarı."

"Uyurgezer olabileceğin hiç aklıma gelmemişti."

Patty güldü. "Parlak bir hamleydi, değil mi?"

"Hey Tanrım! Sakin ol, tamam mı? Beni sinirlendiriyorsun."

"Güzel olan da ne biliyor musun, bütün bunların hiç mi hiç önemi yok. Şimdi olabilecek en kötü şey ne? Bana sinirlenerek çekip gidersin. İşte olup olacağı da bu."

Böyle deyince Richard ona bakıp gülümsedi ve oda güneşle doldu (mecazi anlamda). Patty'nin nazarında Richard çok güzel bir erkekti.

"Senden hoşlanıyorum," dedi. "Çok hoşlanıyorum. Senden hep hoşlanmışımdır."

"Al benden de o kadar."

"Senin iyi bir hayatın olsun istedim. Anlıyor musun? Senin aslında Walter'a layık biri olduğunu düşündüm."

"Bu yüzden mi Chicago'da o gece gittin ve geri dönmedin?"

"New York'ta işler yürümezdi. Sonu kötü olurdu."

"Öyle diyorsan öyledir."

"Öyle diyorum."

Patty başını evet anlamında salladı. "Yani sen o gece aslında benimle yatmak istedin."

"Evet. Hem de çok. Ama sadece seninle yatmak değil. Seninle konuşmak. Seni dinlemek. Fark buradaydı."

"Eh, sanırım bunu bilmek hoş. Bu kaygıyı yirmi yıl sonra artık listemden silebilirim."

Richard bir sigara daha yaktı; Dorothy'nin eski, ucuz Şark halısıyla birbirlerinden ayrılmış bir halde bir süre öylece oturdular. Ağaçlardan sanki iç çekme sesleri geliyordu, kuzey Minnesota'da her zaman bir köşede bekleyen sonbaharın sesi.

Patty sonunda, "Yani bu teknik olarak zor bir durum olma potansiyeline sahip öyleyse, değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Belki de anladığımdan daha zor."

"Evet."

"Belki de uyurgezerlik yapmasaydım daha iyi olacaktı."

"Evet."

Walter için ağlamaya koyuldu. Yıllardır o kadar az geceyi birbirlerinden ayrı geçirmişlerdi ki, onu şimdiki gibi özleme ve takdir etme fırsatı olmamıştı hiç. Bu kalbin korkunç bir keşmekeşiydi, otobiyografi yazarının halen acısını çektiği bir keşmekeş. Daha o anda Adsız Göl'ün değişmeyen kasvetli ışığında sorunu çok net bir şekilde görebiliyordu. Dünyada Walter'la onun kadar ilgilenen ve Walter'a karşı kendisi kadar koruyucu davranan tek adama tutulmuştu; başka kim olsa onu Walter'ın aleyhine çevirmeye çalışırdı. Ve bir bakıma daha da beteri Richard'a karşı hissettiği sorumluluk duygusuydu; çünkü hayatında Walter gibi başka kimse olmadığını biliyordu, ona göre müzik dışında kendisini bir insan olarak kurtaran çok az şeyden birinin Walter'a duyduğu sadakat olduğunu biliyordu. İşte uykulu halinde, bencilliğiyle kalkıp bütün bunları tehlikeye atmıştı. Kafası karışık ve şıpsevdi ancak yine de hayatında bir tür ahlaki düzen kurmaya çalışan birinden faydalanmıştı. Ve bu yüzden Richard için de ağlıyordu; ama Walter için ve talihsiz, kabahatli kendisi için daha da çok ağlıyordu.

"Ağlamak iyidir," dedi Richard, "gerçi denemiş olduğumu söyleyemem."

Patty, "Bir başladın mı, dipsiz kuyu gibi," dedi burnunu çekerek. Birden mayosunun içinde üşüdüğünü, fiziken rahatsız olduğunu hissetti. Gidip kollarını Richard'ın sıcak, geniş omuzlarına dayadı ve onunla birlikte Şark halısına yattı; uzun, parlak, gri öğleden sonra böylece devam etti.

Üç kere, hepsi bir arada. Bir, iki, üç. Bir kere uyurken, bir kere şiddetle ve bir kere de arkada bir orkestrayla. Üç: Zavallı, küçük bir sayı. Otobiyografi yazarı şimdi, kırklı yaşlarının ortasında hayatının büyük bir bölümünü sayarak ve yeniden sayarak geçirmiş durumda ama asla üçten fazlasını bulmuyor.

Bunun dışında anlatacak pek fazla bir şey yok; olanların çoğu da yine hatalardan oluşuyor. Bunların birincisini, hâlâ halıda yatarlarken Richard'la birlikte yaptı. İkisi de onun gitmesi gerektiğine karar verdiler – bu konuda anlaştılar. Kederli ve tükenmiş bir halde, daha derinlere inmeden gitmesi gerektiğine çabucak karar verdiler; yoksa ikisi de durumu dikkatle düşünüp daha ayık bir karara varacaklardı ki, bu kararın olumsuz çıkması halinde Richard'ın kalış süresini uzatması sadece daha da acılı olacaktı.

Bu kararı verdikten sonra Patty doğruldu ve ağaçlar ile verandanın sırılsıklam olduğunu görünce şaşırdı. Yağmur öyle ince yağıyordu ki çatıya vurduğunu duymamıştı, öyle latifti ki oluklardan akmamıştı. Richard'ın solmuş kırmızı tişörtünü giydi ve kendisinde kalabilir mi, diye sordu.

"Niye istiyorsun tişörtümü?"

"Sen kokuyor."

"Çoğu kişi için bu matah bir şey sayılmaz."

"Senin olan bir şey istiyorum sadece."

"Pekâlâ. Bunun sahip olacağın tek şey olacağını umalım."

"Kırk iki yaşındayım," dedi Patty. "Hamile kalmak bana 20 bin dolara malolur. Hani hayallerini yıkmak istemem ama..."

"Bu konuda ortalamamın sıfır olmasıyla iftihar ederim. Yıkmaya çalışma, tamam mı?"

"Peki ya ben? Eve bir hastalık götüreceğim diye kaygılanmalı mıyım?"

"Bütün aşılarım tamam, eğer kastettiğin buysa. Genelde paranoyakça dikkatliyimdir."

"Bütün kızlara bunu söylediğine bahse girerim."

Vesaire. Canciğer kuzu sarması olmuşlardı, sohbet edip duruyorlardı ve o ânın hafifliği içinde Patty artık gitmeden önce kendisine bir şarkı söylememek için bahanesi kalmadığını belirtti. Richard banjosunu çıkardı, o sandviç hazırlayıp alüminyum folyoya sararken, dımbırdattı.

Patty, "Belki geceyi geçirip sabah erkenden yola çıksan daha iyi olur," diye seslendi.

Richard, sanki bir cevapla bu soruyu onurlandırmayı reddediyormuş gibi gülümsedi.

"Sahiden," dedi Patty. "Yağmur yağıyor, hava kararıyor."

"Mümkün değil," dedi. "Kusura bakma. Sana asla güvenilmez. Artık bu gerçekle yaşamak zorundasın."

"Ha ha ha," dedi Patty. "Niye şarkı söylemiyorsun? Sesini duymak istiyorum."

Ona kibar davranmak adına "Shady Grove"u* söyledi. Yıllarla birlikte, baştaki beklentilerin aksine usta ve hayli nüanslı bir vokalist olmuştu ve öyle geniş göğsü vardı ki gerçekten evinizi üfleyerek başınıza yıkabilirdi. **

"Tamam, tuhaf olur derken ne kastettiğini anlıyorum," dedi Patty. "Bu durum işleri benim için kolaylaştırmıyor."

Ama müzisyenler bir başladı mı, durmaktan nefret ederler. Richard gitarını akort etti ve Walnut Surprise'ın daha sonra *Adsız Göl* albümleri için kaydettiği üç *country* şarkısı daha söyledi. Şarkı sözlerinin bir kısmı neredeyse saçma sapan hecelerden ibaretti, bunlar daha sonra atılacaklar ve yerlerine çok daha iyi sözler gelecekti ama Patty hâlâ Richard'ın tanıdığı ve sevdiği *country* stilinde şarkı söylemesinden öyle etkilenmiş ve öyle heyecanlanmıştı ki, üçüncü şarkının ortasında "DUR! TAMAM! YETER! DUR! YETER! TAMAM!" diye bağırmaya başladı. Ne var ki Richard durmadı ve onun kendini müziğine vermiş olması Patty'nin kendini öyle yalnız ve terk edilmiş hissetmesine sebep oldu ki kulak tırmalayıcı bir sesle ağlamaya başladı; sonunda ağlaması iyice isterik bir hal aldı ve Richard şarkı söylemeyi ister istemez bırakıp –ama şarkısını böldüğü için belli ki hâlâ sinirliydi!– onu başarısızca sakinleştirmeye çalıştı.

"İşte sandviçlerin," dedi Patty, sandviçleri onun ellerine bırakarak. "Kapı da şurada. Gidiyorsun dedik, öyleyse gidiyorsun. Tamam mı? Şimdi! Ciddi söylüyorum. Şimdi. Senden şarkı söylemeni istediğim

* "Gölgeli Koruluk". 18. yüzyıl Amerikan folk şarkısı. (y.n.)

** Bir kurdun, kardeş domuzların önce saman, sonra ağaç dallarından yaptıkları evi üfleyerek başlarına yıktığı çocuk masalı *Üç Küçük Domuz*'a bir gönderme. (y.n.)

için üzgünüm, BENİM HATAM, ama hatalarımızdan ders çıkarmaya çalışalım, tamam mı?"

Richard derin bir nefes aldı ve sanki büyük bir beyanda bulunacakmış gibi doğruldu ama bir an sonra omuzları çöktü ve bıraktı o büyük beyan ciğerlerinden söylenmeden çıkıp gitsin.

"Haklısın," dedi sinirli sinirli. "Buna ihtiyacım yok."

"İyi bir karar verdik, ne dersin?"

"Evet, öyle oldu herhalde."

"Git öyleyse."

Ve gitti.

Ve Patty daha iyi bir okur oldu. Önceleri çaresizce gerçeklerden kaçmak için, daha sonra ise yardım arayışıyla. Walter Saskatchewan'dan döndüğünde, Patty *Savaş ve Barış*'ın geri kalanını üç gün sabahtan akşama kadar okuyarak bitirmişti. Nataşa kendini Andrey'e vaat etmişti ama sonra kötü Anatol onu baştan çıkardı; Andrey umutsuzluk içinde çekip giderek savaşta ölümcül bir yara aldı ve sadece Nataşa'nın ona hemşirelik etmesine, kendisinin de onu affetmesine yetecek kadar bir süre hayatta kaldı; bunun üzerine, savaşta esir düşünce olgunlaşıp hayatla ilgili derin düşünceler geliştiren harika Piyer çıkıp kendisini Nataşa'ya teselli mükafatı olarak sundu; arkasından da bir sürü bebek geldi. Patty sanki o üç günde bütün bir sıkıştırılmış ömrü yaşamış gibiydi ve en kuvvetli güneş kremlerini sürünmesine rağmen çok fena yanmış bir halde çıkagelen kendi Piyer'ini yeniden sevmeye çalışmaya hazırdı. Walter'ı Duluth'tan aldı, doğayı seven ve belli ki cüzdanlarını onun için açmış olan milyonerlerle günlerinin nasıl geçtiğini sordu.

Eve gelip de neredeyse bitmiş verandayı gören Walter, "İnanılmaz," dedi. "Dört aydır burada ve son sekiz saatlik işi yapamıyor."

"Sanırım ormandan sıkıldı," dedi Patty. "Ona en iyisinin New York'a dönmesi olduğunu söyledim. Burada çok harika şarkılar besteledi. Gitmeye hazırdı."

Walter kaşını çattı. "Sana şarkı mı söyledi?"

"Üç tane," dedi Patty arkasını dönerek.

"İyi miydiler bari?"

"Gerçekten iyi." Aşağı, göle doğru yürüdü, Walter da arkasından geldi. Onunla arasına mesafe koymak zor değildi. Sadece ilişkilerinin

en başında, eve her gelişlerinde birbirine sarılıp dudaklarını birleştiren çiftlerden olmuşlardı.

"Birbirinizle geçinebildiniz mi?" dedi Walter.

"Biraz tuhaftı. Gidince sevindim. Burada olduğu gece büyük bir bardak şeri içmek zorunda kaldım."

"Bu o kadar kötü değil ki. Yalnızca bir bardak."

Kendisiyle vardığı anlaşmanın bir kısmı da Walter'a yalan söylememekti, minik yalanlar bile; dar anlamda hakikat olarak yorumlanmayacak hiçbir kelime söylememek...

"Bir ton kitap okudum," dedi. "Bence *Savaş ve Barış* sahiden de okuduğum en iyi kitap."

"Kıskandım," dedi Walter.

"Ha?"

"O kitabı ilk kez okumak. Bunu yapacak bir sürü gününün olması."

"Harikaydı. Onunla bir anlamda değiştim gibi geliyor."

"Gerçekten de biraz değişmiş görünüyorsun."

"Kötü bir şekilde değildir umarım."

"Hayır. Sadece farklı."

O gece Walter'la yataktayken pijamasını çıkardı ve yaptığı şeyden sonra onu daha az değil, daha çok istediğini fark ederek rahatladı. Güzeldi, onunla sevişmek. Yanlış bir tarafı yoktu.

"Bunu daha sık yapmalıyız," dedi Patty.

"İstediğin her zaman. Gerçekten, istediğin her zaman."

O yaz, Patty'nin pişmanlığı ve cinsel rahatsızlığıyla beslenen bir tür ikinci balayı yaşadılar. İyi bir zevce olmak ve dünyalar tatlısı kocasını hoşnut etmek için çok çalıştı, ama çabalarının başarısının eksiksiz bir muhasebesini yapmak için şunları da atlamamak gerekir: Richard gittikten kısa süre sonra birbirlerine e-postalar yollamaya başlamışlardı; Patty bundan da birkaç hafta sonra, Walter Boundary Waters'ta bir başka VIP gezisi düzenlerken Richard'a Minneapolis'e uçup onunla birlikte Adsız Göl'de kalması için nasıl olduysa izin vermişti. Richard'ın uçuş bilgilerini gönderdiği e-postayı hemen silmişti, tıpkı bütün diğer yazışmalarını da sildiği gibi, ama uçuş numarasıyla geliş zamanını ezberlemeyi ihmal etmemişti.

Belirlenen tarihten bir hafta önce tek başına göle çekildi ve kendini tamamen dengesizliğine teslim etti. Bu dengesizlik her gece zil zurna sarhoş olmaktan; daha sonra panik, pişmanlık ve kararsızlık içinde uyanmaktan; sonra sabaha kadar uyumaktan; sonra askıya alınmış bir sahte sükûnet halinde roman okumaktan; sonra yerinden fırlayıp telefonun civarında volta atarak Richard'ı arayıp gelmemesini söyleyip söylememeye karar vermeye çalışmaktan; nihayetinde de tüm bunları birkaç saatliğine uzaklaştırmak için bir şişe şarap açmaktan oluşuyordu.

Geride kalan günler yavaş yavaş sıfıra doğru tık tık ederek geçti. Son gece kusacak kadar içti, oturma odasında uyuyakaldı ve şafaktan önce sıçrayarak ayıldı. Elleriyle kollarının titremesini, Richard'ın numarasını çevirmesine yetecek kadar durdurmak için hâlâ dolgusu yapılmamış mutfak fayanslarına yatması gerekti.

Telesekreter çıktı. Eski dairesinden birkaç sokak ötede yeni, daha küçük bir daire bulmuştu. Bu yeni yer hakkında hayal edebildiği tek şey, Richard'ın vaktiyle Walter'la paylaştığı dairenin, yani Patty'nin onu yerinden ettiği dairenin kara odasının daha büyük bir versiyonu oluşuydu. Yeniden numarayı çevirdi, yine telesekreter çıktı. Üçüncü kez çevirdi ve Richard cevap verdi.

"Gelme," dedi Patty. "Yapamam."

Richard bir şey demedi, ama nefes alıp verişini duyabiliyordu.

"Özür dilerim."

"Niye birkaç saat sonra aramıyorsun beni? Sabah kendini nasıl hissettiğini görsen?"

"Çıkartıyorum. Kusuyorum."

"Bunu duyduğuma üzüldüm."

"Lütfen gelme. Seni rahatsız etmeye son vereceğim, söz. Sanırım, yapamayacağımı görmeden önce sınıra kadar gitmem gerekiyordu."

"Yani, mantıklı herhalde."

"Doğrusu bu, değil mi?"

"Herhalde. Evet, herhalde öyledir."

"Bunu ona yapamam."

"İyi öyleyse. Ben de gelmem."

"Gelmeni istemiyor değilim. Sana sadece gelme, diyorum."

"Ne istersen onu yapacağım."

"Hayır, Tanrım, dinle beni. Senden yapmanı istemediğim şeyi yapmanı istiyorum."

Herhalde Richard Jersey City, New Jersey'de bunu duyunca gözlerini deviriyordu. Ama Patty onun kendisini görmek istediğini, sabah uçağa binmeye hazır olduğunu; gelmemesi gerektiği konusunda kesinlikle anlaşmalarının tek yolunun da konuşmalarını döne döne iki saat uzatmaları, ikisi de kirlenene, tükenene ve kendilerinden iğrenene kadar çözüme bağlanmayan bu çelişkiyi sahnelemeleri ve böylece bir araya gelme planını sahiden iştah kapatıcı hale getirmeleri olduğunu biliyordu.

Telefonu nihayet kapattıklarında, Patty'nin ıstırabının bir diğer önemli bileşeni de Richard'ın aşkını ziyan ettiği duygusuydu. Richard'ın kadınca saçmalıklara fena halde sinirlenen biri olduğunu biliyordu ve ona hiç aralıksız iki saat tahammül etmiş olması gerçeği de –ki bu normal tahammül süresinden yüz on dokuz dakika kadar fazlaydı– Patty'yi minnettarlık ve kederle dolduruyordu, ziyan, ah, o ziyan için. Richard'ın aşkının ziyanı...

Bu da –ki söylemeye gerek bile yok– onu yirmi dakika sonra tekrar arayıp ilk konuşmanın biraz daha kısa ama daha da sefil bir versiyonuna maruz bırakmasına yol açtı. Bu, Walter'a daha sonra Washington'da daha uzatılmış bir şekilde yaptığının küçük bir önizlemesiydi: Sabrını tüketmek için ne kadar gayret gösterirse o daha fazla sabır gösteriyordu ve o daha fazla sabır gösterdikçe onu bırakmak zorlaşıyordu. Çok şükür ki Richard'ın ona karşı sabrı, Walter'ınkinin aksine, sonsuza yakın bir yerde değildi. Sonunda telefonu yüzüne kapattı ve bir saat sonra, uçağını yakalamak için Newark Havaalanı'na gitmek üzere evden çıkması gerekeceği zamandan biraz önce yeniden aradığında cevap vermedi.

Hemen hemen hiç uyumadığı ve bir gün önce yediği azıcık şeyi de kustuğu halde kendini hemen daha taze, enerji dolu ve zihnini daha berrak hissetti. Evi temizledi, Walter'ın önerdiği bir Joseph Conrad romanının yarısını okudu ve başka şarap satın almadı. Walter Boundary Waters'tan döndüğünde güzel bir akşam yemeği pişirdi, kollarını kocasının boynuna doladı ve muhabbetinin yoğunluğuyla – bu ender bir şeydi– onu resmen zevkten kıvrandırdı.

O sıralar yapması gereken şey iş bulmak, okula dönmek ya da bir yerde gönüllü olmaktı. Ama karşısında hep bir engel var gibiydi. Joey'nin yumuşayarak son sınıftayken eve dönme ihtimali vardı. Sarhoşluk ve depresyon yılında ihmal ettiği ev ile bahçe işleri vardı. Canı istediği zaman Adsız Göl'e haftalarca gitme özgürlüğünün üzerine titriyordu. Kendisini yavaşça öldürdüğünü görmesine rağmen bir türlü vazgeçemediği daha zarif bir özgürlük daha vardı. Philadelphia'da, Jessica'nın üniversitesinde, Walter'ın katılamadığı ama Jessica'yla ikisinin birbirlerine yeterince yakın olmadıklarından endişelendiği için Patty'nin katılmak istemesine sevindiği Ebeveynler Haftasonu vardı. Sonra da Ebeveynler Haftasonu'ndan önceki haftalar vardı, Richard'a giden ve Richard'dan gelen e-postalarla dolu haftalar, radara yakalanmaksızın Philadelphia'da bir otel odasında bir gün ve bir gece geçireceklerini hayal ettiği haftalar. Ve sonra da Ebeveynler Haftasonu'nun ardından ciddi depresyonla dolu aylar vardı.

Philadelphia'ya, Walter'a ihtiyatla söylediği gibi, tek başına turist olarak bir gün geçirmek için perşembe günü uçtu. Şehir merkezine taksiyle giderken, tam da bunu yapmadığı –bağımsız yetişkin bir kadın olarak sokaklarda yürümediği, bağımsız bir hayat geliştirmiş olmadığı, aşkın peşinde koşan deli bir kadın olacağına aklı başında ve meraklı bir turist olmadığı– için içi pişmanlıkla doldu.

Kulağa inanılmaz gibi gelse de, 21 no.lu odadaki günden beri bir otelde hiç tek başına kalmamıştı; Sofitel'deki lüks ve şık odası onu çok etkiledi. Richard'ın gelmesini beklerken rahatlık sağlayan bütün unsurları özenle inceledi ve tayin edilen saat gelip geçince bir daha inceledi. Televizyon izlemeye çalıştı, izleyemedi. Telefon nihayet çaldığında heyecandan iyice gerilmişti.

"Bir şey çıktı," dedi Richard.

"Tamam. Peki. Bir şey çıktı. Peki." Pencereye gidip Philadelphia'ya baktı. "Nedir? Birinin eteği mi?"

"Şirin," dedi Richard.

"Ah, biraz zaman ver bana," dedi Patty, "Sana kitaptaki tüm klişeleri sayabilirim. Daha kıskançlığa başlamadık bile. Bu, hani, kıskançlığın birinci dakikası."

"Başka kimse yok."

"Kimse yok mu? Kimse yok, ha? Hey Tanrım, ben bile bundan kötü davranmışımdır. Şu küçük, evli halimle. "

"Hiç olmadı demedim. Şu an yok dedim."

Başını pencereye bastırdı. "Kusura bakma," dedi. "Bu sadece kendimi fazla yaşlı, fazla çirkin, fazla aptal, fazla kıskanç hissetmeme yol açıyor. Ağzımdan çıkanları kulağımın duymasına tahammülüm yok."

"Bu sabah beni aradı," dedi Richard.

"Kim?"

"Walter. Bırakmalıydım çalsın, ama açtım. Seni havaalanına bırakmak için erken kalktığını söyledi, seni özlediğini söyledi. Aranızın epey iyi olduğunu söyledi. 'Yıllardır olmadığımız kadar mutluyuz,' dedi sanırım."

Patty hiçbir şey demedi.

"Jessica'yı görmeye gideceğini söyledi; tuhaf bir şey söyleyip onu utandırırsın ya da yeni erkek arkadaşını beğenmezsin diye kaygılansa da Jessica'nın gizliden gizliye gideceğin için çok mutlu olduğunu. Walter kızın için bunu yapıyorsun diye genel olarak fevkalade mutlu."

Patty orada, pencerenin yanında kıpır kıpır bir halde onu dinlemeye çalıştı.

"Diyor ki, geçen kış bana söylediği bazı şeyler için kendini kötü hissediyormuş. Senin hakkında yanlış bir fikre kapılmamı istemediğini söyledi. Dedi ki, Joey yüzünden geçen kış korkunç geçmiş, ama işler şimdi çok daha iyiymiş. 'Yıllardır olmadığımız kadar mutluyuz.' Böyle dediğine eminim."

Bir öğürme ve hıçkırma bileşimi Patty'den gülünç, acılı bir şekilde geğirmesine neden oldu.

"O da neydi?" dedi Richard.

"Hiç. Kusura bakma."

"Evet, her neyse."

"Her neyse."

"Gelmemeye karar verdim."

"Doğru. Anlıyorum. Elbette."

"İyi öyleyse."

"Ama neden yine de çıkıp gelmiyorsun? Yani halihazırda burada olduğuma göre. Sonra inanılmayacak kadar mutlu hayatıma dönerim, sen de New Jersey'ye dönersin."

"Ben sadece sana onun söylediklerini iletiyorum."

"İnanılmaz, inanılmaz derecede mutlu bir hayatım var."

Ah, kendine acımak nasıl da baştan çıkarır insanı. Kendine acıma Patty'ye öyle tatlı, dile getirmesi öyle karşı çıkılmaz, Richard'a ise öyle çirkin geliyordu ki. Tam da bir adım fazla ileri gittiği anı duyabiliyordu. Eğer serinkanlı kalsaydı, Philadelphia'ya gelmesi için aklını çelebilir, güzel sözlerle onu kandırabilirdi. Kim bilir? Bir daha asla eve gitmeyebilirdi. Ama kendine acıyarak her şeyin içine sıçmıştı. Onun gittikçe daha serinkanlı ve daha mesafeli bir hal aldığını duyabiliyordu, bu da kendisi için daha fazla üzülmesine yol açıyordu, falan filan vesaire... Ta ki sonunda telefonu kapatması ve kendini tamamen diğer tatlılığa vermesi gerekene kadar.

Nereden gelmişti kendine acıma? Bu haddinden fazla aşırılığı? Hemen hemen her standarda göre lüks bir hayat sürüyordu. Yaşamanın doğru dürüst ve tatmin edici bir yolunu bulmak için her gün, bütün saatleriyle onundu ama bunca seçeneğe ve özgürlüğe rağmen eline geçen sadece daha da içler acısıydı. Otobiyografi yazarı adeta özgür olduğu için kendisine acıdığı sonucuna varmak zorunda kalıyor.

Philadelphia'daki o akşam, kısa, iç karartıcı bir olay yaşadı: Birini yatağa atma niyetiyle otel barına indi. Dünyanın, bir bar taburesinde kendi başına rahat etmesini bilen insanlar ile bilmeyen insanlar olarak ikiye ayrıldığını çabucak keşfetti. Ayrıca erkekler çok aptal görünüyordu ve uzun zamandır ilk kez sarhoşken tecavüze uğramanın nasıl bir his olduğunu düşünmeye başlayarak kendine acıma nöbetlerine devam etmek üzere modern odasına çıktı.

Ertesi sabah hiçbir iyi şeyin hasıl olamayacağı bir muhtaçlık halinde Jessica'nın üniversitesine gitmek için trene bindi. On dokuz yıldır Jessica için, kendi annesinin onun için yapmadığı her şeyi yapmaya çalışmasına rağmen –hiçbir oyununu kaçırmamıştı, iltifatlara boğmuştu, toplumsal yaşamının inceliklerine aşina olmuştu, her küçük incinme ve hayal kırıklığında onun taraftarı kesilmişti, üniversite başvuruları dramına derinden dahil olmuştu–, daha önce de belirtildiği gibi aralarında hakiki bir yakınlık eksikliği vardı. Bu kısmen Jessica'nın kendi kendine yeten yapısından, kısmen de Patty'nin Joey'le aşırıya

* 17. yüzyılda George Fox tarafından İngiltere'de kurulan bir Hıristiyan mezhebi. Ayrıca Pennsylvania Üniversitesi'nin spor takımının takına adıdır. (y.n.)

kaçmış olmasından kaynaklanıyordu. Coşup taşan kalbiyle Jessica'ya değil, Joey'ye gitmişti. Ama onun hataları yüzünden şimdi Joey'nin kapısı kapalı ve kilitliydi; böylece güzel Quaker* kampusuna ulaştığında Ebeveynler Haftasonu'na aldırmıyordu. Sadece kızıyla başbaşa biraz vakit geçirmek istiyordu.

Ne yazık ki Jessica'nın yeni erkek arkadaşı William imadan anlamıyordu. William kendi anne babası ziyarete gelmemiş olan, iyi huylu, sarışın bir Californialı futbolcuydu. Patty ve Jessica'nın peşine takılıp öğle yemeğine, Jessica'nın öğleden sonraki sanat tarihi konferansına ve Jessica'nın yatakhanesine geldi; Patty anlamlı bir şekilde Jessica'yı şehirde akşam yemeğine götürmeyi teklif edince Jessica üçü için zaten bir akşam yemeği rezervasyonu yapmış olduğunu söyleyerek cevap verdi. Jessica daha lisedeyken kurduğu hayır örgütünü anlatsın diye William'ı dürterken Patty sabırla dinledi – San Francisco'daki futbol kulüplerinin yoksul Malavili kızların eğitim görmesi için sponsorluk yaptığı, grotesk derecede saygıdeğer bir organizasyon. Patty'nin şarap içip durmaktan başka bir seçeneği yoktu. Dördüncü kadehinin ortasında William'ın, vaktiyle üniversiteler arası sporda yıldızının parladığını bilmesi gerektiğine karar verdi. Jessica onun ikinci *All-American* takımında olduğu bilgisini vermekten kaçındığı için bunu bizzat bildirmek zorunda kaldı, bu da kulağa övünme gibi geldiği için sapığını anlatarak hikâyesini hafifletme ihtiyacı hissetti, laf oradan da Eliza'nın uyuşturucu alışkanlığı ile lösemi konusundaki yalanlarına ve kendi dizinin harap olmasına geldi. Yüksek sesle konuşuyor, eğlenceli olduğunu düşünüyordu ama William güleceğine, kollarını kavuşturmuş asık suratla oturan Jessica'ya endişeyle göz atıp duruyordu.

"Eee yani?" dedi Jessica sonunda.

"Hiç," dedi Patty. "Sadece ben üniversitedeyken işlerin nasıl olduğunu anlatıyorum. İlgilenmediğinizin farkında değildim."

"Ben ilgileniyorum," diyecek nezaketi gösterdi William.

"Benim için ilginç olan şey," dedi Jessica, "bunların hiçbirini daha önce duymamış olmam."

"Sana Eliza'dan hiç söz etmedim mi?"

"Hayır. Joey'ye anlatmış olmalısın."

"Anlattığımdan eminim."

"Hayır anne. Kusura bakma. Anlatmadın."

"Eh, her neyse, şimdi anlatıyorum, ama belki de bu kadar yeter."

"Belki de!"

Patty yanlış davrandığını biliyor, ama kendine engel olamıyordu. Jessica ve William'ın birbirlerine gösterdikleri şefkatle karşı karşıya kalınca, kendisinin on dokuz yaşındaki halini düşünüyordu; aldığı vasat eğitimi, Carter ve Eliza'yla olan hastalıklı ilişkilerini düşünüyordu ve hayatı için pişmanlık duyup kendine acıyordu. Ertesi gün üniversiteye dönüp de görkemli arazisinde bir tura, başkanın evinin bahçesinde bir yemeğe ve öğleden sonra çok sayıda başka ebeveynin katıldığı bir kolokyuma ("Çokdeğerlikli Bir Dünyada Kimlik Sergileme") katlandığında hızla derinleşen bir depresyona girdi. Herkes ondan çok daha parlak bir biçimde ortama uyum sağlamış görünüyordu. Bütün öğrenciler her konuda işlerinin ehli gibi neşelilerdi –ki kuşkusuz buna bir bar taburesinde rahat rahat oturmak da dahildi–, bütün diğer ebeveynler onlarla çok gururlanıyora, onların arkadaşı olmaktan heyecan duyuyora benziyorlardı ve üniversitenin kendisi de belli ki zenginliğiyle ve fedakârca misyonuyla muazzam ölçüde gururlanıyordu. Patty gerçekten iyi bir anne olmuştu, kızını kendisininkinden daha mutlu ve daha kolay geçecek bir hayata hazırlamayı başarmıştı; ancak öteki ailelerin beden dilinden bile, en önemli konularda harika bir anne olmadığı açıkça anlaşılıyordu. Öteki anneler ile kızlar asfaltlanmış patikalarda omuz omuza yürür, güler ya da cep telefonlarını mukayese ederken, Jessica çimlerde Patty'nin bir iki adım önünde ilerliyordu. O haftasonu Patty'ye teklif ettiği tek rol, olağanüstü okulundan etkilenme rolüydü. Patty bu rolü oynamak için elinden geleni yaptı ama sonunda, depresyonunun tavan yaptığı bir anda, ana bahçeye serpiştirilmiş Adirondack bahçe sandalyelerinden birine oturdu ve Jessica'ya, şükürler olsun ki o öğleden sonra bir maçı olan William'sız onunla şehirde akşam yemeğine gelmesi için yalvardı.

Jessica biraz uzakta durup temkinli bir şekilde onu süzdü. "William ve benim bu akşam çalışmamız gerekiyor," dedi. "Normalde dün ve bugün bütün gün çalışıyor olurdum."

Patty depresif bir samimiyetle, "Seni alıkoyduğum için özür dilerim," dedi.

"Hayır, mesele yok," dedi Jessica. "Burada olmanı gerçekten istedim. Hayatımın dört yılını geçireceğim yeri görmeni gerçekten istedim. Okul oldukça yoğun, hepsi bu."

"Hayır, elbette. Harika. Bunun üstesinden gelebilmen harika. Seninle öyle iftihar ediyorum ki. Gerçekten Jessica. Sana hayranlık duyuyorum."

"Eh, teşekkürler."

"Ama... Otel odama gitseydik? Gerçekten eğlenceli bir oda. Oda servisinden bir şeyler söyler, film izleyip minibardan içki içeriz. Yani, sen minibardan içersin demek istiyorum, ben bu gece içmeyeceğim. Ama sadece kızlar gecesi yaparız, sadece ikimiz, bir geceliğine. Sonbaharın geri kalanında ders çalışabilirsin."

Jessica'nın kararını beklerken gözlerini yerden ayırmadı. İkisi için yeni bir şey önerdiğinin acılı bir şekilde farkındaydı.

"Gerçekten çalışsam daha iyi olacak," dedi Jessica. "William'a söz verdim bile."

"Ah, lütfen ama Jessie. Bir gece seni öldürmez. Çok mutlu olurum."

Jessica cevap vermeyince Patty bakışlarını zorla yerden ayırdı. Kızı umarsız bir özdenetimle ana kolej binasına bakıyordu; Patty duvarlarından birinde 1920 Mezunları'nın bilgece kelimelerinin kazılı bir taş olduğunu fark etti: ÖZGÜRLÜĞÜNÜ İYİ KULLAN.

"Lütfen?" dedi.

"Hayır," dedi Jessica, ona bakmayarak. "Hayır! İçimden gelmiyor."

"Dün gece çok içtiğim ve o aptalca şeyleri söylediğim için özür dilerim. Keşke bunu telafi etmeme izin versen."

"Seni cezalandırmaya çalışmıyorum," dedi Jessica. "Mesele şu ki, sen besbelli okulumdan hoşlanmıyorsun, besbelli erkek arkadaşımdan da hoşlanmıyorsun..."

"Hayır, William çok tatlı, kibar, ondan hoşlanıyorum. Mesele şu ki buraya seni görmeye geldim, onu değil."

"Anne, hayatını senin için öyle kolaylaştırıyorum ki. Ne kadar kolaylaştırdığım hakkında bir fikrin var mı? Uyuşturucu kullanmıyorum, Joey'nin bokluklarının hiçbirini yapmıyorum, seni utandırmıyorum, yaygara koparmıyorum, bunların hiçbirini asla yapmadım..."

"Biliyorum! Ve sahiden de minnettarım bunun için."

"Tamam, ama o zaman kendi hayatım ve kendi arkadaşlarım var diye ve birden her şeyi sana göre yeniden düzenlemek içimden gelmiyor diye şikâyet etme. Sen benim kendi başımın çaresine bakabilmemin bütün meyvelerini deriyorsun, hiç değilse bana bu yüzden kendimi suçlu hissettirmeyebilirsin."

"Jessie, gene de yalnızca bir geceden söz ediyoruz. Bunu bu kadar büyütmek aptalca."

"Öyleyse bu kadar büyütme."

Jessica'nın özdenetimi ve ona karşı serinkanlı tutumu Patty'ye on dokuz yaşındayken kendi annesine karşı kurallara onca bağlı ve soğuk davranmasının haklı bir cezası gibi göründü. Gerçekte kendini öyle kötü hissediyordu ki hemen hemen her ceza ona uygun görünürdü. Gözyaşlarını sonrası için saklayarak –ağlayarak ya da küskün bir tavırla tren istasyonuna koşarak kazanabileceği herhangi bir duygusal avantajı hak etmediğini hissediyordu– kendi özdenetimini uyguladı ve Jessica ve oda arkadaşıyla okulun yemekhanesinde erken akşam yemeği yedi. Asıl yetişkinin Jessica olduğunu hissetmesine rağmen bir yetişkinmiş gibi davrandı.

St. Paul'e dönünce, zihin sağlığı maden kuyusundan aşağı yuvarlanmayı sürdürdü; Richard'dan e-posta da yoktu artık. Otobiyografi yazarı, Patty'nin de ona e-posta göndermediğini bildirmek isterdi ama artık onun yanlış yapma, kendine işkence etme ve kendini aşağılama kapasitesinin sınırsız olduğu açıklık kazanmış olmalı. Gönderdiği için kendini iyi hissettiği tek mesaj, Walter ona Molly Tremain'in Aşağı Doğu Yakası'ndaki dairesinde uyku haplarıyla intihar ettiği haberini verdikten sonra yazılmıştı. Patty o e-postada en uslu tavırlarına bürünmüştü ve Richard'ın kendisini böyle hatırladığını umuyor.

Richard'ın o kış ve baharda başka neler yaptığının hikâyesi başka yerlerde anlatılmıştır; özellikle de *Adsız Göl*'ün piyasaya çıkışı ile bir Richard Katz "kültünün" doğuşunun ardından *People*, *Spin* ve *Entertainment Weekly* dergilerinde. Michael Stipe ile Jeff Tweedy, Walnut Surprise'ı destekleyip, uzun süredir gizli gizli Traumatics dinlediklerini itiraf eden muteber kişiler arasındaydı. Richard'ın pespaye, eğitimli beyaz erkek hayranları artık o kadar genç olmayabilirlerdi ama birçoğu sanat bölümlerinin kıdemli ve etkin editörleriydi.

Walter'a gelince, en sevdiği ama tanınmayan grubu birden herkesin müzik listesine eklenince duyduğu kırgınlık binle çarpılmıştı. Walter elbette yeni plağa Dorothy'nin gölünün adının verilmesinden ve şarkıların çoğunun o evde bestelenmiş olmasından gurur duyuyordu. Richard üstelik insaflı davranıp, şarkının sözlerinde Patty olan "sen"in müteveffa Molly'yle karıştırılmasını sağlayacak ustalığı da göstermişti; Walter'ın, arkadaşının basında çıkan her kupürü okuyup sakladığını bildiği için, söyleşi yapanları benimsemeye yönlendirdiği açı da buydu. Ama Walter, esas olarak sahne ışıklarının Richard'ı aydınlatmasından hayal kırıklığı duyup incinmişti. Richard'ın niçin artık hiç telefon etmediğini anladığını, artık çok meşgul olduğunu anladığını söylüyor, oysa aslında anlamıyordu. Dostluklarının gerçek durumuyla ilgili korktuğu başına gelmekteydi: Richard, en dibe battığı zamanlarda bile tam olarak dibe batmış olmazdı. Richard'ın daima gizli müzik gündemi, Walter'ı içermeyen bir gündemi vardı; nihayetinde daima doğrudan doğruya hayranlarına hitap eder, gözünü de ödülden ayırmazdı. Birkaç önemsiz gazeteci, söyleşi için Walter'ı arayacak kadar titiz çalışıyordu ve çoğu internette bulunan bazı ücra yerlerde Walter'ın adına rastlanıyordu ama Walter'ın okuduğu söyleşilerde Richard ondan sadece "gerçekten iyi bir üniversite arkadaşı" diye söz etmişti ve büyük dergilerden hiçbirinde ismi geçmiyordu. Walter, Richard'ı manevi, entelektüel, hatta maddi anlamda onca desteklediği için biraz takdir edilmek isterdi elbette, ama onu asıl inciten Richard onun için bu kadar önemliyken kendisinin Richard'ın gözünde ne kadar önemsiz göründüğü oldu. Elbette Patty de Richard için aslında ne kadar önemli olduğunun en iyi kanıtını ona sunamazdı. Richard ona telefon edecek vakti bulduğunda Walter'ın incinmişliği konuşmalarını zehirledi ve Richard'ı onu aramaya çok daha az eğilimli hale getirdi.

Ve Walter rekabetçi oldu. Ağabey olduğuna inanarak uyutulmuş, şimdi Richard onu yeniden kendine getirmişti. Richard kişisel olarak satrançta, uzun süreli ilişkilerde ve iyi yurttaşlıkta çuvallamış olabilirdi ama azmi, amacının saflığı ve muhteşem yeni şarkılarıyla gönüllerde taht kurmuştu; herkes ona hayrandı, ünü iyice yayılmıştı. Bütün bunlar Walter'ın birden evden, bahçeden, hayatını ve enerjisini gömdüğü küçük Minnesota eyaletlerinden nefret etmesine neden oldu;

Patty onun kendi başarılarını ne kadar acı biçimde küçümsediğini görerek şok geçirdi. *Adsız Göl*'ün piyasaya çıkışından birkaç hafta sonra, megamilyoner Vin Haven'la ilk görüşmesi için Houston'a uçuyordu ve ondan bir ay sonra da haftalarını Washington, D.C.'de geçirmeye başlamıştı. Onun Washington'a gidip Mavi Dağ Vakfı'nı yaratma ve daha hırslı bir uluslararası oyuncu olma kararının rekabetle beslendiği, Walter için olmasa bile Patty için aşikârdı. Aralıkta, Walnut Surprise bir cuma akşamı Orpheum'da Wilco'dan önce çıktığında onları dinlemek için St. Paul'e vaktinde dönmedi bile.

Patty de konseri kaçırmayı seçti. Yeni plağı dinlemeye tahammül edemiyordu –ikinci şarkının geçmiş zamanına aldırış etmemek elinden gelmiyordu–;

Senin gibi kimse yoktu
Benim için. Kimse
Kimseyle yaşamıyorum. Kimseyi
Sevmiyorum. Sendin o kimse
Kimsenin benzemediği
Sendin o kimse
Benim için olan kimse
Ve senin gibi kimse yoktu

böylece o da Richard'ı örnek alıp onu geçmişe havale etti. Walter'ın yeni enerjisinin heyecan verici bir yanı vardı, adeta Atina Şeytanı gibi bir yanı; Patty ikisinin belki de Washington'da hayata yeniden başlayabileceklerini ummayı başarmış olmasıydı. Adsız Göl'deki evi hâlâ seviyordu ama Barrier Sokağı'ndaki, Joey'yi tutmaya yetmemiş olan evle işi bitmişti. Bir öğleden sonra, bir Minnesota rüzgârı renkleri dönmüş ağaçları savururken, hayli mavi bir sonbahar cumartesisi Georgetown'ı ziyaret etti ve evet, dedi, tamam, bunu yapabilirim. (Joey'nin kısa süre önce yazıldığı Virginia Üniversitesi'nin ne kadar yakın olduğunun bilincinde miydi? Yoksa coğrafyayı kavrayışı her zaman sandığı kadar kötü değil miydi?) İnanılmaz ama, politikadan ve politikacılardan daima ne kadar nefret ettiğini ancak Washington'a yerleşmeye geldiğinde –iki bavulla Rock Creek Parkı'ndan taksiyle geçerken– hatırladı. Yirmi Dokuzuncu Sokak'taki eve girdiği o an bir hata daha yaptığını anladı.

2004

ZİRVEDE MADEN İŞLETMECİLİĞİ

Richard Katz'in hevesli genç grup arkadaşlarıyla stüdyoya dönüp ikinci bir Walnut Surprise albümüne başlaması kaçınılmaz bir hal aldığında (her tür oyalanma ve kaçış yöntemini tüketmişti: Önce Amerika'da onları kabul eden her şehirde çalmış, sonra grup arkadaşları Türkiye gezilerine Kıbrıs'ı da eklemesine isyan edene kadar gittikçe daha uzak yabancı ülkelerde turne yapmıştı; sonra Ankara'daki bir otel odasının diğer ucundan grubun davulcusu Tim'in savurduğu, Samantha Power'ın ufuk açıcı dünya soykırımını kitabına engel olmaya çalışırken sol elinin işaret parmağını kırmıştı; sonra bir Danimarka sanat filmine müzik yapmak için tek başına Adirondacks'taki bir kulübeye çekilip projenin ona verdiği sonsuz can sıkıntısıyla Plattsburgh'de bir kokain satıcısını bulmuş ve Danimarka hükümetinin sanat fonlarının 5.000 avrosunu burnuna çekmişti; sonra Miami'de alkollü araba kullanma ve uyuşturucu bulundurmaktan yakalanana kadar New York ve Florida'da hayli pahalı bir sefa süresince ortadan kaybolmuştu; derken altı haftalık detoks ve iyileşme müjdesini küçümseyen bir direnişle altı hafta Tallahassee'deki Gubser Kliniği'ne yatmıştı; sonra da Gumber'daki bir suçiçeği salgını sırasında, kaçınmak için yeterince özen göstermediği zona hastalığını atlatmıştı; sonra Dade'deki bir parkta iki yüz elli saatlik, neyse ki fazla kafa yormayı gerektirmeyen kamu hizmetini yerine getirmişti; son olarak da, gruptaki arkadaşlarının fazlaca aşırıya kaçmadan tadını çıkarmayı beceriyor göründükleri piliçler ve uyuşturuculara karşı savunmasını pekiştirme bahanesiyle dairesinde kapanıp kitap okurken telefonlara çıkmayı ve e-postalara bakmayı reddetmişti) Tim'e bir kartpostal gönderip sermayeyi tamamen kediye yüklediğini ve tam gün teras ya-

pımı işine döneceğini ötekilere söylemesini istedi; Walnut Surprise'ın geri kalanı da bunca zaman bekledikleri için kendilerini budala gibi hissettiler.

Bir önemi olduğundan değil ama Katz sahiden de beş parasızdı. Grubun turnede olduğu bir buçuk yıl boyunca gelir ile giderler iyi kötü dengelenmişti; ne zaman bir para biriktirme tehlikesi doğsa, ya bir üst kalitede otele geçmelerini sağlar ya da hayranlar ve yabancılarla dolu barlarda içki ısmarlardı. *Adsız Göl* ile eski Traumatics kayıtları konusunda yeniden canlanan tüketici ilgisi, ona yirmi yıllık çalışmalarının toplamından fazla para getirdiği halde, bunun her kuruşunu, kaybettiği benliğini yeniden keşfetme yolunda savurmayı becermişti. Traumatics'in uzun süreli liderinin yaşadığı en büyük travmalar şunlardı: (1) bir Grammy adaylığı kazanmak, (2) müziğinin NPR'da çalındığını duymak ve (3) Aralık satış rakamlarından anlaşıldığı kadarıyla, *Adsız Göl*'ün NPR dinleyen birkaç yüz bin evdeki zevkle süslenmiş ağaçların altına bırakılacak kusursuz küçük Noel hediyesine dönüşmesi. Özellikle Grammy adaylığı, çok kafa karıştıran bir utanç kaynağı olmuştu. Katz popüler sosyobiyoloji konusunda kapsamlı okumalar yapmıştı; depresif bir kişilik türünün var olmasının yanı sıra insan gen havuzunda kalmaya devam edebilmesinin sebebinin, depresyonun, süregiden acı ve zorluklara başarılı bir biçimde uyum sağlama yöntemi olmasından kaynaklandığını düşünürdü. Kötümserlik, kendini değersiz ve hiçbir şeyi hak etmiyormuş gibi hissetme, zevkten keyif alamama, dünyanın genel olarak boktanlığı hakkında azap veren bir farkındalık: Bunlar, Katz'in baba tarafındaki, acımasız antisemitistler tarafından doğu Avrupa'da bir *shtetl*'den* ötekine sürülmüş Yahudi ataları için de; anne tarafındaki, kuzey Avrupa'nın verimsiz toprakları ve kısa yazlarında çavdar ile arpa yetiştirmek için debelenen eski Anglosakson ataları için de, kendini hep kötü hissedip en kötü ihtimalin gerçekleşmesini beklemek, şartlarının berbatlığını dengelemenin doğal yöntemleri olmuştu. Ne de olsa depresif insanları pek az şey sahiden kötü olan bir haber kadar memnun ederdi. Bu belli ki yaşamanın en uygun yolu değildi ama evrimsel avantajları vardı. Zalim hayat şartlarında yaşayan depresifler, ne kadar umutsuzca olursa olsun genlerini bir sonraki kuşağa

* (İb.) Kasaba. (y.n.)

devrederlerken, kendilerini ıslah edenler Hıristiyan olur ya da daha güneşli yerlere taşınırlardı. Bulanık su nasıl sazanbalığının yuvasıysa, zalim hayat şartları da Katz'in yuvasıydı. Traumatics'le en iyi yılları I. Reagan, II. Reagan ve I. Bush dönemine tekabül etmişti; Bill Clinton (en azından Lewinsky öncesinde) onu biraz sınamıştı. Şimdi ise II. Bush'un, görüp göreceği en berbat hükümetin devriydi ve o başarı kazası olmasa büyük ihtimalle yeniden müzik yapmaya başlayabilirdi. Basbayağı bir sazan gibi yerde kendini oradan oraya atıyordu, hayali solungaçları onay ve bolluk atmosferinin içinden bulanık bir besin çıkarmak için beyhude yere uğraşıyordu. Hem ergenlikten bu yana olduğundan daha özgür hem de intihara hiç olmadığı kadar meyilliydi. 2003'ün son günlerinde, yeniden teras inşa etme işine döndü.

İlk iki müşterisinde şanslıydı, Chili Peppers seven ve Richard Katz'i Ludwig van Beethoven'den ayırt edemeyen bir çift özel sermaye çocuğu. Çatılarında, görece huzur içinde testereyle tahta kesti, çivi tabancasıyla çivi çaktı. Şubattaki üçüncü işine kadar onun kim olduğunu bildiklerini sanan insanlar için çalışma bahtsızlığına uğramadı. Bu son işin binası White Sokağı'nda, Church ile Broadway caddelerinin arasında bir yerdeydi; bağımsız sanat kitapları yayıncısı olan müşteri, Traumatics'in tüm albümlerine sahipti ve Katz geçen yıllarda Hoboken'da, Maxwell'deki çeşitli seyrek kalabalıklar arasında onun suratını gördüğünü hatırlamıyor diye incinmiş gibiydi.

"Öyle çok surat var ki," dedi Katz. "Suratlar konusunda kötüyüm."

"Molly'nin sahneden düştüğü gece, sonra hep birlikte içki içmiştik. Kanlı peçetesi hâlâ bende, bir yerlerde. Hatırlamıyor musun?"

"Hatırlamıyorum. Kusura bakma."

"Eh, neyse, hak ettiğin şekilde tanındığını görmek harika."

"Bu konuda konuşmamayı tercih ederim," dedi Katz. "Çatınızdan konuşalım."

"Yalnızca yaratıcı olmanı ve sonra faturayı göndermeni istiyorum," dedi müşteri. "Richard Katz'in elinden çıkma bir terasım olsun istiyorum. Bu işi uzun süre yapacağını sanmam. Bu alanda çalıştığını duyunca inanamamıştım."

"Gene de metrekare ve tercih edilen malzeme konusunda biraz fikir yararlı olurdu."

"Ne olursa olsun, gerçekten. Yaratıcı ol yeter. Hiç fark etmez."

"Ama gene de bana sabır gösterin ve fark edermiş gibi davranın," dedi Katz. "Çünkü sahiden fark etmiyorsa, emin değilim ben..."

"Çatıyı kapat. Tamam mı? Büyük olsun." Müşteri ona sinirlenmiş gibi görünüyordu. "Lucy burada partiler vermek istiyor. Burayı alma nedenlerimizden biri de buydu."

Müşterinin Stuy Lisesi'sinde son sınıfta, *hipster* olma yolunda ve belli ki bir tür gitarist olan Zachary adında bir oğlu vardı; Katz'in ilk iş gününde okuldan sonra çatıya çıktı ve sanki Katz zincirli bir aslanmış gibi emin bir mesafeden ona, eski gitarlar konusundaki kendi bilgisini gösterecek şekilde hesaplanmış sorular yağdırdı; oysa Katz bunu özellikle sıkıcı bir meta fetişi sayardı. Bunu söyledi de zaten, oğlan ona sinirlenerek gitti.

Katz ikinci iş gününde kereste ile parkeleri çatıya taşırken, Zachary'nin annesi Lucy üçüncü kat sahanlığında ona pusu kurdu ve sorulmayı beklemeden Traumatics'in onu asla ilgilendirmediğini ve ergence kasılan, sıkıntı tellallığı yapan türde bir erkek çocuk grubu olduğunu düşündüğünü söyledi. Sonra da dudaklarını aralayıp gözlerinde arsız bir meydan okumayla, varlığının –o olmanın dramının– Katz'in üzerinde nasıl bir etki bıraktığını görmek için bekledi. Böyle piliçlerde olduğu gibi, kışkırtmasının özgünlüğünden emin görünüyordu. Katz aynı kışkırtmayla, neredeyse aynı kelimelerle daha önce yüz kere karşılaşmıştı; bu da, kışkırtılmış gibi yapamadığı için kendini kötü hissetmek gibi gülünç bir duruma sokuyordu: Lucy'nin yürekli küçük egosuna, bu egonun yaşlanan kadınlara özgü özgüven sorunu denizinde yüzüşüne acıyordu. İçinden denemek gelse bile onunla bir yere varacağından kuşkuluydu ama eğer nahoş olma yolunda en azından göstermelik bir çabada bulunmazsa kadının gururunun incineceğini biliyordu.

Trex'i duvara dayayarak, "Biliyorum," dedi. "İşte kadınların da takdir edebileceği hakiki yetişkin duygularını anlatan bir plak yapmak bu nedenle benim için ciddi bir dönüm noktası oldu."

"*Adsız Göl*'ü sevdiğimi nereden çıkartıyorsun?" diye sordu Lucy.

"*Adsız Göl*'ü sevip sevmediğime aldırdığımı nereden çıkartıyorsun?" diye cesurca cevabı yapıştırdı Katz. Bütün sabah merdiven inip çıkmıştı ama onu asıl yoran şey bu performans beklentisiydi.

"Beğendim sayılır," dedi Lucy. "Belki de birazcık fazla övgü almıştır."

"Elimden seninle aynı fikirde olmak dışında bir şey gelmiyor," dedi Katz.

Kadın ona sinirlenerek gitti.

Seksenlerde ve doksanlarda, bir inşaatçı olarak en ilgi çekici yönünü –mali desteğe layık, popüler olmayan müzik yapıyor olduğu gerçeği– zedelemekten kaçınmak amacıyla Katz'in profesyonel olmayan şekilde davranması gerekiyordu. Ekmek kapısı olan müşterileri ona yiyecek ile bazen uyuşturucu veren ve eğer öğleden sonra bir vakitten önce işe gelir, elde edilemez kadınlara asılmaktan sakınır ya da işini vaktiyle ve bütçe sınırları dahilinde bitirirse onun sanatsal bağlılığını sorgulayacak olan Tribeca sanatçıları ve sinemacılarıydı. Şimdi Tribeca, sermaye tarafından tam anlamıyla ilhak edilmişti ve Lucy, kolsuz üstü, şeffaf bikini altıyla bağdaş kurarak oturup *Times* okuyarak, telefonda konuşarak ve her geçişinde tavandaki pencereden Katz'e el sallayarak bütün sabah lüks DUX marka yatağında oyalandığı ve ancak örtülmüş cinsel organ tüyleri ile etkileyici kalçası devamlı olarak göz önünde olduğu için Katz profesyonel bir ifrite dönüşmüş, Protestanlığın erdemine bürünmüştü; işe tam dokuzda geliyor ve akşam indikten sonra bile saatlerce çalışmaya devam ediyordu çünkü projeyi bir iki gün önce bitirip buradan defolup gitmeye can atıyordu.

Florida'dan kendini sekse ve müziğe aynı derecede isteksiz hissederek dönmüştü. Bu tür bir isteksizlik onun için yeni bir şeydi ve bunun tamamen ruh haliyle alakalı olduğunu, gerçeklikle ya az alakası olduğunu ya da hiç olmadığını anlayacak kadar mantıklı bir adamdı. Tıpkı, kadın bedenlerinin temeldeki aynılığının sonu gelmez çeşitliliği imkânsız kılmaması gibi, popüler müziğin temel yapıtaşlarının, majör ve minör güç akorlarının, 2/4 ve 4/4'ün, A-B-A-B-C'nin aynılığı konusunda umutsuzluğa kapılmak için de mantıklı bir neden yoktu. Günün her saatinde New York metropolünün bir köşesinde enerjik, genç biri, en azından birkaç kere dinleyinceye kadar –belki de yirmi otuz kere dinleyinceye kadar– kulağa Yaradılış sabahı kadar taze gelecek bir şarkı üzerinde çalışıyordu. Katz, Florida'da şartlı tahliye kâğıdını eline aldığından ve koca göğüslü Parklar ve Rekreasyon Dairesi denetçisi Marta Molina'dan ayrıldığından beri pikabını açamamış, bir

çalgıya dokunamamış ve bir kadını daha yatağına almayı hayal bile edememişti. Birinin bodrumdaki prova odasından, hatta bir Banana Republic ya da Gap'in gizli kapılarından (bu gerçekten olabilir) sızan dikkat çekici yeni bir ses duymadan ya da Aşağı Manhattan sokaklarında birilerinin hayatını değiştirecek genç bir piliç görmeden bir gün geçirdiği enderdi; ancak o birinin kendisi olabileceğine inanmaktan çoktan vazgeçmişti.

Sonra dondurucu bir perşembe öğleden sonrası, yekpare kurşuni renkte bir gökyüzü ve hafif bir kar geldi ve şehir merkezindeki binaların ufukta çizdiği siluetin içindeki boşlukları doldurdu, Woolworth Binası ile peri masallarına mahsus kulelerini bulanıklaştırdı ve havanın tensörlerinde Hudson'dan aşağı, karanlık Atlas Okyanusu'na doğru yumuşak bir eğim oluşturarak Katz'i dört kat altta kalan yaya kalabalığı ile trafikten uzaklaştırdı. Sokakların erimiş kar ıslaklığı trafik seslerini hoş bir şekilde üç katına çıkararak Katz'in kulak çınlamasını da büyük ölçüde hükümsüz kıldı. Parkeleri kesip üç baca arasındaki çetrefil boşluklara yerleştirirken bir cenin misali, iki kez sarılıp sarmalandığını hissetti, hem kar hem de ağır işi tarafından. Sigara içmek bir kez bile aklına gelmeden gün alacakaranlığa döndü; şimdilerde sigara molaları günlerini yutulabilecek lokmalara bölme şeklinde olduğu için de, bu onda, öğle yemeğindeki sandviçi yiyişinden Zachary'nin ani, nahoş karaltısı belirene kadar aradan sadece on beş dakika geçmiş duygusu uyandırdı.

Oğlan kapüşonlu bir eşofman üstüyle Katz'in ilk kez Londra'da gözlemlediği türden düşük belli, daracık bir pantolon giyiyordu. "Tutsi Picnic hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu. "Seviyor musun?"

"Bilmiyorum," dedi Katz.

"Hadi canım! İnanamıyorum buna."

"Oysa bu gerçeğin ta kendisi," dedi Katz.

"Peki ya Flagrants? Muhteşem değiller mi? O otuz yedi dakikalık şarkıları?"

"Onları dinleme zevkini tatmadım."

"Hey," dedi Zachary, cesareti kırılmadan, "altmışların sonlarında Pink Pillow'a plak yapan o psikodelik Houston grupları hakkında ne düşünüyorsun? Bazı *sound*'ları bana senin ilk işlerini hatırlatıyor."

"Üzerinde durduğun malzemeye ihtiyacım var," dedi Katz.

"O adamların bazılarının senin müziğini etkilemiş olabileceğini düşündüm. Özellikle de Peshawar Rickshaw'ın."

"Bir saniyeliğine ayağını kaldırabilirsen..."

"Hey, sana bir soru daha sorabilir miyim?"

"Ve bu testere şimdi gürültü yapacak."

"Sadece bir soru daha."

"Peki."

"Bu senin müzikal sürecinin bir parçası mı? Eski gündüz işinde çalışmaya dönmek?"

"Doğrusu bu konuda düşünmedim."

"Anlarsın ya, okuldaki arkadaşlarım soruyor da ondan. Onlara bu senin sürecinin bir parçasıdır, diye düşündüğümü söyledim. Hani, belki de bir sonraki plağına malzeme toplamak için emekçilerle bağlarını yeniliyorsundur."

"Bana bir iyilik et," dedi Katz, "arkadaşlarına, eğer bir teras inşa gerekiyorsa, anne babalarına beni aratmalarını söyle. On Dördüncü Sokak'ın altında ve Broadway'in batısında kalan her yerde çalışırım."

"Cidden ama, o yüzden mi yapıyorsun bunu?"

"Testere çok gürültülü."

"Tamam ama bir soru daha, ha? Yemin ederim son sorum. Seninle bir söyleşi yapabilir miyim?"

Katz elektrikli testereyi çalıştırdı.

"Lütfen?" dedi Zachary. "Sınıfımdaki bu kız için varsa yoksa *Adsız Göl*. Sahiden faydası olurdu, yani benimle konuşmasını sağlamak açısından, kısa bir söyleşiyi dijital olarak kaydedip sonra da nete koysaydım."

Katz testereyi bıraktı ve Zachary'yi ciddi ciddi süzdü. "Gitar çalıyorsun ve bana kızların seninle ilgilenmesi konusunda sıkıntın olduğunu söylüyorsun, öyle mi?"

"Eh, bu kız için öyle, evet. Daha ana akıma yakın bir zevki var. Gerçekten de yokuş yukarı bir mücadele oldu."

"Ve ille de onu istiyorsun, onsuz yaşayamazsın."

"Hemen hemen."

"Ve o son sınıfta," dedi Katz eski bir hesaplama refleksiyle, kendine engel olmasına fırsat kalmadan. "Sınıf falan atlamadı yani."

"Bildiğim kadarıyla öyle."

"Adı ne?"

"Caitlyn."

"Yarın okuldan sonra getir."

"Ama senin burada olduğuna inanmaz ki. Onun için söyleşi yapmak istiyorum, burada olduğunu kanıtlayayım diye. O zaman gelip seninle tanışmak isteyecektir."

Katz iki gün sonra sekiz haftadır seks yapmıyor olacaktı. Daha önceki yedi hafta boyunca, sekse tövbe etmek, uyuşturucu ve alkolden uzak kalmanın doğal bir tamamlayıcısı gibi görünmüştü – erdemin bir biçimi diğerine destek oluyordu.

Çatıdaki pencereden aşağı, Zachary'nin teşhirci annesine bakıp da kendini konuya, hafif bir mide bulantısı noktasına kadar ilgisiz hissedeli beş saat bile olmamıştı. Ama şimdi birden, kehanete yakın bir berraklıkla, sekiz haftayı bir günle kaçıracağını gördü: Kendini Caitlyn'in titiz ele geçirişine bırakacaktı, şimdi ve yarın gece arasındaki sayısız bilinçlilik ânını onun sahip olabileceği birbirinden birazcık farklı milyonlarca surat ve vücudu hayal ederek yok edecek, sonra da efendiliğini göstererek bunun meyvelerinin keyfini çıkaracaktı – sırf Zachary'yi ezmek ve "ana akım" zevki olan on sekiz yaşındaki bir hayranı düş kırıklığına uğratmak için. Kötülükle ilgilenmemeyi basitçe bir erdem haline getirdiğini gördü.

"Anlaşma şu," dedi. "Hazırlan, sorularını düşün, ben de bir iki saat içinde aşağı ineceğim. Ama yarın sonuçları görmem gerek. Bunun sadece bir palavra olmadığını görmem gerek."

"Harika!" dedi Zachary.

"Dediğimi duyuyorsun ama, değil mi? Söyleşi vermeyi çoktan bıraktım. Bir istisna yapacaksam sonuçlarını görmem gerek."

"Yemin ediyorum ki gelmek isteyecek. Kesinlikle seninle tanışmak isteyecek."

"İyi, öyleyse git de sana ne kadar büyük bir iyilik yaptığımı düşün. Ben de yedi sıralarında gelirim."

Karanlık çökmüştü. Kar gittikçe hafiflemiş, Holland Tüneli trafiğinin her geceki kâbusu başlamıştı. Şehrin metro hatlarının iki tanesi hariç hepsi ve vazgeçilmez PATH treni, Katz'in durduğu yerin üç yüz metre dahilinde birleşiyordu. Burası, bu mahalle hâlâ dünyanın sı-

kışına noktasıydı. Dünya Ticaret Merkezi'nin ışıklandırılmış yara izi buradaydı; Merkez Bankası'nın altın istifi de buradaydı; *Tombs** ile borsa ve belediye de öyle; Morgan Stanley ile American Express ve Verizon'un penceresiz yekpare abidesi de buradaydı; limanın öbür yanında, yeşil oksitten teni içinde uzaktaki Özgürlük Heykeli'ne doğru heyecan verici manzaralar da buradaydı. Şehrin işlemesini sağlayan iriyarı kadın ve sırım gibi erkek bürokratlar, parlak renkte küçük şemsiyeleriyle Chambers Sokağı'na yığılıyor, Queens ve Brooklyn'deki evlerine gidiyorlardı. Katz, iş için gerekli ışıkları açmadan önce bir an için mutlu, neredeyse kendini tanıyormuş gibi hissetti; ama iki saat sonra aletlerini toplarken Caitlyn'den şimdiden ne oranda nefret ettiğinin de, onu sırf nefret ettiği için bir pilici düzmek zorunda bırakan bu evrenin ne kadar tuhaf ve zalim olduğunun da, bu olayın daha önceki pek çok olay gibi nasıl berbat bir şekilde sona ereceğinin ve birikmiş ve temiz kaldığı sürenin nasıl ziyan olacağının da farkındaydı. Caitlyn'den ayrıca bu ziyankârlık için de nefret ediyordu.

Ama Zachary'nin ezilmesi de önemliydi. Çocuğa, akustik yumurta köpüğüyle kaplanmış ve Katz'in otuz yıl içinde sahip olduğundan daha fazla gitarın saçıldığı küp şeklinde bir mekân olan kendi prova odası verilmişti. Katz'in gelip giderken duyduklarından bir yargıya varmak gerekirse, sırf teknik açıdan, çocuk Katz'in olup olacağından daha cüretkâr bir solistti. Ama yüz bin başka liseli Amerikalı çocuk da öyleydi. N'olmuş yani? Entomolojiyle ya da mali türevlerle ilgilenerek babasının artık oğluna yansıttığı rock emellerini kösteklemektense, Zachary görevine bağlı bir şekilde Jimi Hendrix'i taklit ediyordu. Belli ki hayal gücü zayıf kalmıştı.

Katz, burnu akarak ve donmuş elleri içerinin sıcaklığında sancıyarak içeri girdiğinde, çocuk bir Apple dizüstü bilgisayar ve çıkışı alınmış bir soru listesiyle prova odasında bekliyordu. Zachary oturacağı katlanır iskemleye işaret etti. "Diyordum ki," dedi, "acaba bir şarkı söyleyerek başlayıp sonra da belki işimiz bittiğinde bir şarkı daha söyler misin?"

"Hayır, bunu yapmayacağım," dedi Katz.

"Tek bir şarkı. Söylersen gerçekten havalı olacak."

* Kelime anlamıyla "mezarlar". Asıl adı Bernard B. Kerik Kompleksi olan hapishaneye verilen ad. (y.n.)

"Bana sadece soruları sor, tamam mı? Bu bile şimdiden hayli aşağılayıcı."

S: Evet, Richard Katz, *Adsız Göl*'den bu yana üç yıl geçti, Walnut Surprise Grammy adayı olduğundan bu yana da tam iki yıl. Bana o günden bu yana hayatının nasıl değiştiğini anlatır mısın biraz?

C: Bu soruya cevap veremem. Bana daha iyi sorular sormak zorundasın.

S: Eh, belki de bana yeniden ağır işçiliğe dönme kararınla ilgili bir şeyler anlatırsın. Sanatsal olarak tıkanmış mı hissettin kendini?

C: Burada gerçekten farklı bir yöne dümen kırmak zorundasın.

S: Peki. MP3 devrimi hakkında ne düşünüyorsun?

C: Ah, devrim, vay vay. "Devrim" kelimesini yeniden duymak güzel. Şimdi bir şarkının fiyatının tamı tamına bir paket çikletle aynı olması, tadını kaybetmeden önce tamı tamına aynı süreyle dayanması ve sonra yeniden bir teklik harcamanın gerekmesi harika. Her ne zamansa, dün mü ne nihayet sona eren o dönem –bilirsin, rock müziğinin koyunluğun ve tüketiciliğin kutsanmış hizmetçisi değil de belasıymış gibi davrandığımız o dönem– benim için gerçekten sinir bozucuydu. Bob Dylan ve Iggy Pop'u nihayet gerçekte neyseler öyle, yani kış yeşili Chiclet sakızı olarak görebilmemizin *rock and roll*'un samimiyeti ve genel olarak ülke için yararlı olduğu kanaatindeyim.

S: Yani rock müziğinin yıkıcı yanını yitirdiğini söylüyorsun.

C: Hiçbir zaman yıkıcı yanı olmadığını söylüyorum. Hep kış yeşili Chiclet'ti, biz sadece öyle değilmiş gibi davranmaktan hoşlanıyorduk.

S: Peki ya Dylan elektrogitara geçtiğinde?

C: Kadim tarihten söz edeceksen, Fransız Devrimi'ne dönelim. Hatırlar mısın, hani adını unuttum ama "Marseillaise"i besteleyen o rockçı, Jean Jacques Bilmem Kim – hatırlar mısın, hani 1792'de en çok onun şarkısı çalınmaya başlamıştı ve birden köylüler ayaklanıp aristokrasiyi devirmişlerdi? İşte sana dünyayı değiştiren bir şarkı. Köy-

lülerin eksikliğini çektiği şey tavırdı. Başka her şeyleri vardı – aşağılayıcı esaret, ezici yoksulluk, ödenemeyen borçlar, korkunç çalışma koşulları. Ama bir şarkı olmazsa, ahbap, hiçbiri beş para etmezdi. Dünyayı gerçekte değiştiren *sans-culotte** tarzı oldu.

S: Richard Katz için bir sonraki adım ne olacak?

C: Cumhuriyetçilerin siyasetiyle ilgileniyorum.

S: Ha ha.

C: Cidden. Grammy adayı olmak öyle beklenmedik bir şerefti ki, bu kritik seçim yılının nimetlerinden iyice yararlanmayı görev biliyorum. Bana ana akım pop müziğine katılma, Chiclet'ler imal etme ve on dört yaşındakileri, Apple bilgisayar ürünlerinin görünümünün ve kullanımının Apple'ın dünyayı daha iyi bir yer haline getirmeye kendini nasıl adamış olduğuna işaret ettiğine inandırma çalışmalarına katılma fırsatı verildi. Çünkü dünyayı daha iyi bir yer haline getirmek havalıdır, değil mi? Ve Apple daha iyi bir dünyaya çok daha adanmış olmalı, çünkü iPod'lar diğer MP3 çalarlardan çok daha havalı görünüyor, bu yüzden de çok daha pahalılar ve diğer şirketlerin yazılımına uymuyorlar, çünkü... Eh, aslında daha iyi bir dünyada en havalı ürünlerin dudak uçuklatıcı kârları neden o daha iyi dünyanın azıcık sayıdaki sakinine getirmesi gerektiği konusu biraz karışık. Kendine ait bir iPod'a sahip olmanın dünyayı nasıl daha iyi bir yer yaptığını görmek için bir adım geri gidip genel çerçeveye bakmanı gerektiren bir durum bu herhalde. Cumhuriyetçi Parti'de yenilikçi bulduğum düşünce de bu: Daha iyi bir dünyanın nasıl olacağına karar verme işini bireye bırakıyorlar. Hürriyet partisi, değil mi? Bu yüzden de o hoşgörüsüz Hıristiyan ahlakçıların neden parti üzerinde bunca nüfuzu olduğunu anlayamıyorum. Bu insanlar hiç de tercihten yana değil. Hatta bazıları paraya ve maddi eşyalara tapılmasına bile karşı çıkıyor. Sanırım iPod, cumhuriyetçi siyasetin hakiki yüzü ve ben de müzik sanayinin bu konuda gerçekten de öne çıkmasından ve siyasi

* Kelime anlamıyla "külotsuzlar". Fransa'da 16. yüzyılda burjuvazi arasında moda olan, dize kadar gelen dar pantolonlara *culotte* denilirdi; Fransız Devrimi'nde büyük bir rol oynayan işçi sınıfı *culotte* yerine pantolon giydikleri için böyle adlandırılmışlardır. (y.n.)

olarak daha etkin olup gururla ayakta durmasından ve yüksek sesle şunları söylemesinden yanayım: Chiclet imalatı işinde olan bizler sosyal adaletten yana değiliz, doğru ya da tarafsız olarak doğrulanabilir bilgiden yana değiliz, anlamlı emekten yana değiliz, tutarlı bir ulusal idealler serisinden yana değiliz, bilgelikten yana değiliz. Biz, BİZİM istediğimizi seçip başka her şeyi görmezden gelmekten yanayız. Bizim gibi havalı olmayı istemeyecek kadar görgüsüz insanlarla alay etmekten yanayız. Kendimize her beş dakikada bir, iyi hissettirecek düşüncesizce bir hediye almaktan yanayız. Entelektüel telif haklarımızın amansızca yürürlüğe girmesi ve sömürülmesinden yanayız. On yaşında çocukları, imal edilmesi lisanslı Apple'ın bir tali şirketine otuz dokuz sente mal olan havalı, küçük, silikon bir iPod kabı almak için 25 dolar harcasınlar diye ikna etmekten yanayız.

S: Ama iki dakika ciddi olalım. Geçen yılki Grammy'lerde çok güçlü bir savaş karşıtı ruh hali vardı. Adayların çoğu sözünü hiç sakınmadı. Başarılı müzisyenlerin rol modeli olma sorumluluğu var mı sizce?

C: Ben ben ben, satın al satın al satın al, parti parti parti. Kendi küçük dünyamızda oturmuş, gözlerimizi yumup rock takılıyoruz. Şunu demeye çalışıyorum ki, biz zaten mükemmel cumhuriyetçi rol modelleriyiz.

S: Eğer durum böyleyse, neden geçen yıl ödüllerde sansür uygulandı, kimsenin savaş aleyhinde konuşmaması garantiye alındı? Sen Sheryl Crow'un cumhuriyetçi olduğunu mu söylüyorsun yani?

C: Umarım öyledir. Pek hoş bir insana benziyor, demokrat olduğu fikri hiç hoşuma gitmez.

S: Çok yüksek sesle savaş aleyhtarı oldu.

C: Sen George Bush'un gaylerden sahiden nefret ettiğini mi düşünüyorsun? Şahsen kürtajın sikinde olduğunu mu düşünüyorsun? Dick Cheney'nin 11 Eylül'ü Saddam Hüseyin'in planladığına sahiden inandığını mı düşünüyorsun? Sheryl Crow bir çiklet imalatçısıdır; bunu kendim de uzun zamandır çiklet imalatçısı olduğum için söylüyorum. Sheryl Crow'un Irak'taki savaşa aldırdığını düşünen kişi,

sırf Bono Vox piyasayı kızıştırıyor diye dudak uçuklatacak kadar pahalı bir MP3 çalar satın alacak olan kişidir.

S: Ama toplumda liderler için de bir yer vardır, değil mi? Kurumsal Amerika'nın Grammy'lerde bastırmaya çalıştığı bu değil mi? Savaş karşıtı hareketin potansiyel liderlerinin sesleri?

C: Chiclet'in CEO'sunun diş çürüklerine karşı mücadelenin lideri olmasını mı istiyorsun? Hem sakız satınak hem de dünyaya sakızın senin için kötü olduğunu söylemek üzere aynı reklam yöntemlerini mi kullanacaksın? Biliyorum, az önce Bono hakkında bir espri yaptım ama o, müzik dünyasının geri kalanının toplamından daha ahlaklı bir adam. Eğer servetini Chiclet satarak kazandıysan, pekâlâ gidip aşırı pahalı iPod'lar satıp daha da zengin olursun, sonra da paranı ve statünü Beyaz Saray'a girmek için kullanırsın ve Afrika'da birinci elden iyilik yapmaya çalışırsın. Şöyle yani: Mert ol ve gerçekleri, yönetici sınıfın bir parçası olmaktan hoşlandığını, yönetici sınıfa inandığını ve bu sınıftaki durumunu pekiştirmek için ne gerekiyorsa yapacağını kabul et.

S: Irak işgalini desteklediğini mi söylüyorsun?

C: Diyorum ki, eğer Irak'ı işgal etmek benim gibi birinin desteklediği türden bir şey olsaydı, asla gerçekleşmezdi.

S: Şimdi Richard Katz'in kim olduğuna dönelim.

C: Hayır, küçük makineni kapatalım. Bence buradaki işimiz bitti.

"Harikaydı," dedi Zachary, bilgisayarında bir şeylere tıklayarak. "Mükemmeldi. Şimdi bunu kaydedip bağlantıyı Caitlyn'e göndereceğim."

"E-posta adresi var mı sende?"

"Hayır, ama kimde olduğunu biliyorum."

"Öyleyse yarın okuldan sonra görüşürüz."

Katz Church Sokağı'ndan aşağı PATH trenine doğru, aşina olduğu bir söyleşi sonrası pişmanlığı bulutu altında yürüdü. Çocuğu gücendirmiş olmaktan kaygılanmıyordu; gücendirmek işiydi zaten.

Kulağa acınacak haldeki biriymiş gibi gelmekten korkuyordu – çok açık şekilde, tek çaresi kendinden daha iyi olanları pataklamak olan, tükenmiş bir yetenek. Ne yazık ki, bir kez daha olduğunu gösterdiği kişiden hiç haz etmiyordu. Ve bu da depresyonun bildiği en basit tarifiydi tabii: Kendinden memnuniyetsizlik.

Jersey City'ye varınca, haftanın üç dört günü akşam yemeğini aldığı dönerciye uğradı, en düşük kalitede et ile pideden oluşan ve ağır bir koku salan bir torbayla çıktı; son iki buçuk yıldır çok uzak kaldığı için artık kendisine düşmanmış gibi gelen, sanki artık onun yeri olmayı istemeyen dairesinin merdivenini tırmandı. Bir parçacık koko değiştirebilirdi bunu –dairenin kayıp dostluk ışıltısını geri getirebilirdi– ama sadece birkaç saat için ya da en fazla birkaç gün için; ondan sonra her şeyi daha beter kılardı. Hâlâ az buçuk sevdiği tek oda, sert flüoresan ışıklandırması ruh haline uyan mutfaktı. Eski emaye masasına oturarak dikkatini yemeğinin tadından uzaklaştırmak için yeni gözde yazarı Thomas Bernhard'ı okumaya başladı.

Arkasında, bulaşık dolu tezgâhta telefonu çaldı. Ekranında WALTER BERGLUND yazıyordu.

"Walter, vicdanım," dedi Katz. "Niye beni rahatsız ediyorsun?"

Kendine rağmen telefonu açmaya heveslendi, çünkü son zamanlarda Walter'ı özlediğini fark etmişti ama bunun kolaylıkla ev telefonlarından arayan Patty olabileceğini tam vaktinde hatırladı. Molly Tremain'le yaşadığı tecrübe sayesinde, kendin de boğulmaya hazır değilsen boğulmakta olan bir kadını kurtarmaya çalışmamak gerektiğini öğrenmişti, bu yüzden de Patty çırpınıp imdat diye bağırırken durup bir iskeleden izlemişti onu. Şimdi onun kendini nasıl hissettiği de duymak istediği bir şey değildi. *Adsız Göl* için ölümüne turne yapmanın en büyük faydası –sonlara doğru çalarken aklından uzun düşünce zincirleri geçirebilmiş, grubun mali durumu üzerinde kafa yorabilmiş ve ritmi kaybetmeden, şarkı sözünden tek satır atlamadan yaptığı son söyleşi için pişman olabilmişti–, sözlerdeki anlamı yok etmek ve şarkıları, onları yazdığı zaman içinde bulunduğu (Molly'ye duyduğu, Patty'ye duyduğu) hüzünlü hallerinden kalıcı şekilde koparmak olmuştu. Hatta turnenin hüznü tamamen tükettiğine inanacak kadar ileri gitmişti. Ancak telefonunu kesinlikle açacak değildi.

Ama yine de telesekreterini kontrol etti.

Richard? Ben Walter... Berglund. Bilmiyorum orada mısın, muhtemelen ülkede bile değilsindir ama acaba yarın oralarda mısın, diye merak ediyordum. İş için New York'a geliyorum ve sana küçük bir teklifim var. Geç haber verdiğim için özür dilerim. Aslında yalnızca merhaba demek istedim. Patty de selam söylüyor. Umarım her şey yolundadır!

Bu mesajı silmek için, üçe basın.

Katz Walter'dan haber almayalı iki yıl olmuştu. Sessizlik uzayınca, Patty'nin, bir aptallık ya da çaresizlik ârunda Adsız Göl'de olanları kocasına itiraf ettiğini düşünmeye başlamıştı. Walter, feminizmiyle, insanı çileden çıkartan ters çifte standardıyla Patty'yi çabucak affeder ve Katz'i ihanetin ayıbını tek başına taşımaya bırakırdı. Walter'la ilgili böyle komik bir şey vardı: Koşullar, aksi takdirde kimseden korkmayan Katz'e Walter'ın yanında kendini küçülmüş ve sinmiş hissettiriyordu. Patty'den vazgeçerken, onun evliliğini korumak için kendi zevkini feda eder, kadını da vahşice hayal kırıklığına uğratırken anlık olarak Walter'ın kusursuzluk düzeyine yükselmişti, ama zahmetinin karşılığında eline tek geçen, karısına hiç de uğraşmadan sahip olduğu için arkadaşına duyduğu haset olmuştu. Onlarla iletişimi keserek Berglund'lara iyilik ediyormuş gibi yapmaya çalışsa da esas olarak sadece onların mutlu, evliliklerinin de güvence altında olduğunu duymak istememişti.

Katz, Walter'a tam olarak niçin önem verdiğini söyleyemezdi. Kuşkusuz bunun bir kısmı sadece bir büyükbabalık kazasıydı: Etki altında kalınabilecek bir yaşta, kişiliğinin hatları henüz tam anlamıyla oluşmadan kurulan bir bağ. Walter hayatına, o sıradan insanlar dünyasına kapıyı kapatıp talihini uyumsuzlar ve toplumdan kopmuş olanlarınkiyle birleştirmeden önce girmişti. Walter sıradan olduğundan da değil. Aynı zamanda hem çaresiz biçimde naif hem de çok kurnaz, sebatkâr ve bilgiliydi. Sonra da, uzun süredir bunun aksiymiş gibi davransa da Walter'dan da daha az sıradan olan Patty'nın yol açtığı güçlük vardı; sonra da Patty'den en az Walter'ın hoşlandığı kadar hoşlanması, ama Walter'dan muhtemelen Patty'nin hoşlandığından daha fazla hoşlanıyor olmasının yarattığı bir başka güçlük. Bu gerçekten de tuhaftı. Başka hiçbir erkek Katz'in kasıklarını, uzun bir yokluğun ardından Walter'ı görmenin ısıttığı kadar ısıtmazdı. Bu kasıksal ısınmaların cinsel ya da homoseksüel bir bağlamı yoktu, uzun zaman-

dır beklenen bir uyuşturucuyu ilk kez içine çekince erekte olmasına benzer bir duyguydu yalnızca; ama burada kesinlikle derinden kimyasal bir şey vardı. Adının sevgi olması konusunda ısrarlı bir şey. Katz, aileleri büyüdükçe Berglund'ları görmekten keyif alınıştı, onları tanımaktan keyif almıştı, onların orada, orta batıda olduklarını bilmekten, kendini harika hissetmediği zamanlarda uğrayıp gözlemleyebileceği iyi bir hayatları olduğunu bilmekten keyif almıştı. Ve sonra da fırsatın dar yollarında kaçma konusunda becerikli eski bir basketçiyle bir yaz evinde tek başına bir gece geçirmek için kendine izin vererek tüm bu güzellikleri baltalamıştı. Onun dağınık da olsa sıcak bir aile sığınağı saydığı dünyası bir gecede Patty'nin amının ateşli, aç mikrokozmosunda yıkılmıştı. Ki buna erişiminin de böylesine zalimce anlık oluşuna hâlâ inanamıyordu.

Patty de selam söylüyor.

"Siktir git," dedi Katz, döneri yiyerek. Ama iştahının yerini, açlığını giderme yöntemiyle ilgili derin bir mide rahatsızlığı duyar duymaz, Walter'ı geri aradı. Neyse ki, telefona Walter'ın kendisi çıktı.

"Ne var ne yok," dedi Katz.

"Sende ne var ne yok?" diye karşılık verdi Walter, havai bir kibarlıkla. "Dünyayı gezmişsin gibi geliyor."

"Evet, sahiden de bedenin nefes kesici yanlarını övdüm.* Sarhoş edici günler yaşıyoruz burada."

"Hafifçe dans ederekten..."

"Aynen. Dade'deki bir hapishane hücresinde."

"Evet, okumuştum onu. Florida'da ne halt ediyordun peki?"

"Hata edip insan sandığım Güney Amerikalı bir pilici beceriyordum."

"Hepsinin şöhret meselesinin bir parçası olduğunu varsaydım," dedi Walter. "'Şöhret, bin bir türlü aşırılık gerektirir.' Bu konuda konuştuğumuzu hatırlıyorum."

"Eh, ama çok şükür artık bunlarla uğraşmam gerekmiyor. Otobüsten indim."

* *"I sing the body electric."* Esasen Amerikan şair Walt Whitman'ın 1855'te yayımlanan bir şiiri. Aynı zamanda şiirin ilk cümlesi olan bu dize birçok farklı türden esere esin kaynağı olmuş, Ray Bradbury tarafından öykü adı olarak, *Fame* filminde de bir şarkı olarak kullanılmıştır. (y.n.)

"Ne demek istiyorsun?"

"Yeniden teras inşa ediyorum."

"Teras mı? Şaka mı ediyorsun? Delice bir iş bu! Çıkmış otel odalarını darmaduman ediyor, en itici 'sikmişim seni' şarkılarını kaydediyor olmalıydın."

"Kanıksanmış hareketler oğlum. Ben düşünebildiğim tek şerefli şeyi yapıyorum."

"Ama ne büyük bir ziyankârlık!"

"Ağzından çıkanı kulağın duysun. Beni incitebilirsin."

"Cidden ama Richard, sen büyük bir yeteneksin. Sırf insanlar kalkıp da plaklarından birini beğendi diye duramazsın."

"'Büyük yetenek.' Bu birinin üç taş oyununda dahi olduğunu söylemeye benzemiyor. Pop müzikten söz ediyoruz burada."

"Vay vay vay," dedi Walter. "Bunu duymayı beklemiyordum. Belki de bir plak bitiriyor ve yeni turneye hazırlanıyorsundur, diye düşünmüştüm. Teras inşa ettiğini bilseydim seni önceden arardım. Seni rahatsız etmemeye çalışıyordum."

"Asla beni rahatsız edeceğini düşünme."

"Eh, sen hiç aramayınca, herhalde meşgulsündür dedim."

"*Mea culpa*,"* dedi Katz. "Siz neler yapıyorsunuz? Her şey yolunda mı?"

"Aşağı yukarı. Washington'a taşındığımızı biliyorsun, değil mi?"

Katz gözlerini yumdu ve bunu doğrulayan bir anı yaratsınlar diye nöronlarını kamçıladı. "Evet," dedi. "Biliyordum sanırım."

"Eh, işler burada biraz karıştı gibi. Aslında seni de bu yüzden arıyorum. Sana bir teklifim var. Yarın öğleden sonra vaktin olacak mı? Akşamüzerine doğru?"

"Akşamüstü olmaz. Sabaha ne dersin?"

Walter öğleyin Robert Kennedy Jr.'la buluşacağını ve cumartesi sabahı Teksas'a uçmak için akşam Washington'a dönmek zorunda olduğunu anlattı. "Şimdi telefonda konuşurduk," dedi, "ama seninle asıl buluşmak isteyen asistanım. Onunla birlikte çalışacaksın. Ben şimdi bir şey söyleyip de sahnesini çalmak istemem."

"Asistanın?" dedi Katz.

* (Lat.) Benim hatam. (y.n.)

"Lalitha. İnanılmayacak kadar genç ve parlak bir kız. Hemen üst katımızda oturuyor. Sanırım onu çok seveceksin."

Walter'ın sesindeki pırıltı ve coşku, "hemen" kelimesindeki suç ya da heyecan iması Katz'in dikkatinden kaçmadı.

"Lalitha," dedi. "Ne biçim bir isim bu?"

"Hint. Bengal. Missouri'de büyümüş. Aslında çok güzel."

"Anlıyorum. Peki teklifi ne hakkında?"

"Gezegeni kurtarmak."

"Anlıyorum."

Katz, Walter'ın bu Lalitha'yı hesaplı bir şekilde yem olarak önünde salladığını düşündü ve bu kadar kolay yönlendirilebilir biri olduğunu düşünmesine sinirlendi. Ama yine de –Walter'ın sağlam bir nedeni olmadan bir kadına güzel diyecek adam olmadığını bildiği için– yönlendirildi de; merakı uyanmıştı.

"Yarın öğleden sonra işleri yeniden düzenleyebilir miyim, bakayım bir," dedi.

"Şahane," dedi Walter.

Zaten olan olacaktı, olmayan da olmayacaktı. Katz'in tecrübesine göre, piliçleri bekletmenin genelde zararı olmazdı. White Sokağı'nı arayıp Zachary'ye Caitlyn'le buluşmanın ertelenmesi gerektiğini bildirdi.

Ertesi gün öğleden sonra, üç çeyrekte, sadece on beş dakika gecikmiş olarak Walker's'a girdi ve Walter ile Hintli pilicin köşedeki bir masada oturduklarını gördü. Daha masaya erişmeden, onunla hiçbir şansı olmadığını anladı. Kadınların elverişlilik ve teslimiyete işaret eden on iki kelimelik bir beden dilleri vardı ve Lalitha bunların on ikisini birden aynı anda Walter üzerinde kullanıyordu. Can kulağıyla dinlemek deyiminin canlı bir örneği gibiydi. Walter, Katz'e sarılmak için masadan kalkarken, kızın gözleri Walter'ın üzerinde takılı kaldı; bu da gerçekten de kaderin tuhaf bir cilvesiydi. Katz daha önce Walter'ı hiç damızlık durumunda, güzel bir başı döndürürken görmemişti. Üstünde kaliteli, koyu renk bir takım vardı, orta yaşa has şekilde biraz kilo almıştı. Omuzları genişlemiş gibiydi, göğsü biraz daha ileri çıkmıştı.

"Richard, Lalitha," dedi.

"Tanıştığımıza çok memnun oldum," dedi Lalitha gevşekçe elini sıkarken ve şeref duymak ya da heyecanlanmakla, bir de onun büyük bir hayranı olmakla ilgili bir şeyler eklemedi.

Katz kahredici bir farkına varışla, beklenmedik bir yumruk yemiş gibi bir iskemleye çöktü: Kendine hep söylediği yalanların tersine, Walter'ın kadınlarını dostluklarına rağmen değil, dostlukları yüzünden istiyordu. İki yıl boyunca, sürekli olarak hayranlık beyanlarıyla bunalmıştı ve şimdi birden Lalitha'dan bu beyanlardan biri gelmediği için, Walter'a bakış şekli yüzünden hayal kırıklığına uğruyordu. Koyu tenliydi, oldukça yuvarlak ve narindi. Yuvarlak gözlü, yuvarlak yüzlü, yuvarlak göğüslü; boynu ve kolları narindi. Sağlam bir B artıydı ki ekstra kredi için uğraşsa bir A eksi olabilirdi. Katz elini saçında gezdirdi, parke tozu parçacıklarını attı. Eski dostu ve düşmanı, onu tekrar gördüğü için katıksız bir sevinçle sırıtıyordu.

"Eee, ne var ne yok?" dedi.

"Eh, çok şey," dedi Walter. "Nereden başlamalı?"

"Takımın güzelmiş bu arada. İyi görünüyorsun."

"Ah, beğendin mi?" Walter başını eğip kendine baktı. "Lalitha aldırdı bana."

"Ona gardırobunun berbat olduğunu söyleyip duruyorum," dedi kız. "On yıldır yeni bir takım almamıştı!"

Hafif bir Hint aksanı vardı, vurgulu, mantıklı, Walter'a sahip çıkarcasına konuşuyordu. Eğer bedeninden yoğun bir memnun etme endişesi okunuyor olmasaydı, Katz ona zaten sahip olduğunu düşünürdü.

"Sen de iyi görünüyorsun," dedi Walter.

"Yalan söylediğin için teşekkürler."

"Hayır, iyi, bir tür Keith Richards tarzı."

"A-ha, şimdi dürüst oluyoruz. Keith Richards büyükanne bonesi giymiş bir kurta benziyor. O saç bandı nedir öyle?"

Walter Lalitha'ya danıştı. "Sence Richard bir büyükanneye mi benziyor?"

"Yo," dedi kız, O'yu kısa, yuvarlak bir şekilde telaffuz ederek.

"Demek Washington'dasın," dedi Katz.

"Evet, biraz tuhaf bir durum," dedi Walter. "Merkez üssü Houston'da olan Vin Haven diye bir adam için çalışıyorum, büyük bir petrol ve doğalgaz adamı. Karısının babası eski okuldan bir cumhuriyetçiymiş. Nixon, Ford ve Reagan yönetimlerinde çalışmış. Kızına Georgetown'da hemen hemen hiç kullanmadıkları bir malikâne bırakmış. Vin, vakıf kurunca, zemin kata büroları koydu ve ikinci ile üçüncü katları

piyasa fiyatının altında bir fiyatla Patty'yle bana sattı. Üst katta Lalitha'nın yaşadığı küçük bir hizmetçi dairesi var."

"Washington'daki üçüncü en iyi ev-iş güzergâhı benimki," dedi Lalitha. "Walter'ınki başkanınkinden de iyi. Hepimiz aynı mutfağı paylaşıyoruz."

"Kulağa rahatmış gibi geliyor," dedi Katz, Walter'a, fark etmemiş gibi gördüğü anlamlı bir bakış atarak. "Nedir bu vakıf?"

"Sanırım son konuşmamızda sana anlatmıştım."

"O sıralar o kadar çok uyuşturucu alıyordum ki, bana her şeyi hiç değilse iki kez anlatacaksın."

"Mavi Dağ Vakfı," dedi Lalitha. "Koruma yolunda yepyeni bir yaklaşım. Walter'ın fikri."

"Aslında Vin'in fikriydi, hiç değilse başlangıçta."

"Ama gerçekten özgün fikirlerin hepsi Walter'ın," diye Katz'e güvence verdi Lalitha.

Bir garson kız (özel bir şey değil, Katz'in zaten tanıdığı ve göz önüne almamaya karar verdiği biri) kahve siparişlerini aldı ve Walter Mavi Dağ Vakfı'nın hikâyesini anlatmaya koyuldu. Vin Haven, dedi, çok sıra dışı bir adamdır. O ve karısı Kiki, aynı zamanda George ve Laura Bush ile Dick ve Lynne Cheney'nin şahsi dostları olan tutkun kuş severlerdi. Vin, Teksas ve Oklahoma'da petrol ve doğal gaz kuyularında kârlı bir şekilde para kaybederek dokuz hanelik bir servet biriktirmişti. Şimdi yaşını başını almıştı ve Kiki'yle ikisinin çocukları olmadığı için servetinin yarısını tek bir kuş türünün, mavi ötleğenin korunmasına harcama kararı vermişti, ki Walter bunun yalnızca güzel bir yaratık değil, aynı zamanda Kuzey Amerika'da türü en hızla tükenen ötücü kuş olduğunu söyledi.

"İşte afişlerimizde kullandığımız kuş," dedi Lalitha evrak çantasından bir broşür çıkartarak.

Kapaktaki ötleğen, Katz'e herhangi bir kuş gibi göründü. Mavimsi, küçük, zekâdan yana nasipsiz. "Kuş olduğu doğru," dedi.

"Bekle hele," dedi Lalitha. "Bu yalnızca kuşla ilgili değil. Ondan çok daha büyük bir mesele. Bekle de Walter'ın vizyonunu duy."

Vizyon! Katz, Walter'ın bu toplantıyı ayarlamadaki gerçek amacının, hayli güzel yirmi beş yaşında bir kızın ona hayran olduğu gerçeğini arkadaşının kafasına kakmak olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Mavi ötleğen, dedi Walter, sadece yetişkin, ılıman iklimli, sert ağaçlı ormanlarda yetişiyordu, özellikle de Apalaş Dağları'nın merkezi müstahkem mevkileri sayılırdı. Güneybatı Virginia'da ciddi bir nüfus vardı ve Vin Haven, yenilenmeyen enerji sanayiiyle bağları sayesinde, ötleğen ve sert ağaçlı ormanlarda yaşayan tehdit altındaki diğer türler için kocaman, kalıcı, özel bir rezerv yaratmak üzere kömür şirketleriyle ortaklık kurma fırsatı olduğunu fark etmişti. Kömür şirketlerinin, ötleğenin çok geçmeden Tehlike Altındaki Türler Yasası listesine dahil edilmesinden korkmak için geçerli nedenleri vardı; çünkü bu, ormanları kesip dağları patlatma özgürlüklerini kısıtlama potansiyeline sahipti. Vin ise, kömür çıkartmaya devam etmelerine izin olduğu sürece onları ötleğene yardım etmeye, kuşu Tehdit Altındaki Türler listesinden çıkarmaya ve çok ihtiyaç duyulan basın desteği kazanmaya ikna edilebilecekleri kanaatindeydi. İşte Walter da yönetici müdür işini böylece ele geçirmişti. Minnesota'da Doğayı Koruma'da çalışırken, madencilik çıkar gruplarıyla iyi ilişkiler kurmuştu ve kömürcülerle yapıcı bağlantılar kurmaya oldukça açıktı.

"Bay Haven, Walter'dan önce altı adayla görüştü," dedi Lalitha. "Bazıları görüşmenin ortasında kalktı ve onu bırakıp gittiler. Öyle dar görüşlüydüler ve eleştirilmekten öyle korkuyorlardı ki! Walter'dan başka kimse büyük bir risk alıp, basmakalıp fikirlere o kadar da aldırmazlarsa ne kadar büyük işler yapabileceklerini göremedi."

Walter bu iltifat karşısında yüzünü buruşturdu ama belli ki hoşuna gitmişti. "O insanların hepsi benimkinden iyi işlere sahiplerdi. Kaybedecek daha çok şeyleri vardı."

"Peki ama ne tür bir çevreci kendi işini kurtarmakla toprağı kurtarmaktan daha çok ilgilenir?"

"Eh, ne yazık ki çoğu. Aileleri ve sorumlulukları var."

"Ama senin de var!"

"Kabul et oğlum, biraz fazla mükemmelsin," dedi Katz, hiç de nazik olmayan bir tavırla. Gitmek için ayağa kalktıklarında Lalitha'nın poposunun büyük ya da kalçasının geniş olduğunun ortaya çıkacağını umuyordu hâlâ.

Mavi ötleğene yardım etmek için, dedi Walter, vakıf Batı Virginia'nın Wyoming ilçesinde ava ve motorlu rekreasyona açık daha

büyük bir "tampon bölge"yle çevrili, içinden yol geçmeyen yüz altmış kilometrekarelik bir arazi –lakabı şimdilik Haven's Hundred'dı*– yaratmayı amaçlıyordu. Böyle büyük, tek bir parsel için hem yüzey hem de maden haklarına gücünün yetebilmesi için vakıf öncelikle, yaklaşık üçte birinden zirvede açık ocak maden işletmeciliği yaparak kömür çıkartılmasına izin vermek zorundaydı. İşe başvuran diğer adayları korkutan şey de buydu işte. Şimdiki haliyle zirvede açık ocak maden işletmeciliği yapmak ekolojik açıdan içler acısı bir durumdaydı – alttaki maden damarlarını ortaya çıkarmak için dağın tepesindeki kaya havaya uçuruluyordu, çevredeki vadiler molozla doluyordu, biyolojik açıdan zengin akarsular yok ediliyordu. Ancak Walter, gerektiği şekilde yönetilen arazi ıslah çabalarının, zararın insanların sandığından çok daha fazlasını hafifleteceğini düşünüyordu; madenleri tamamen çıkartılmış arazinin en büyük avantajı da kimsenin bir daha onu yarıp açmayacak oluşuydu.

Katz, Walter'ın özlediği yanlarından birinin de elle tutulur fikirleri güzel bir şekilde tartışmaları olduğunu hatırlıyordu. "Ama kömürü yeraltında bırakmak istemiyor muyuz?" diye sordu. "Kömürden nefret ediyoruz sanıyordum."

"Bu, başka bir zamana bırakılması gereken uzun bir tartışma," dedi Walter.

"Walter'ın, nükleer ve rüzgâr yakıtlarına karşı fosil yakıtlar hakkında gerçekten mükemmel bazı özgün fikirleri var," dedi Lalitha.

"Kömür konusunda gerçekçiyiz diyelim, yeter," dedi Walter.

Daha da heyecan verici olanı, diye devam etti, vakfın başka birçok Kuzey Amerika ötücü kuşu gibi, mavi ötleğenin de kışı geçirdiği yer olan Güney Amerika'ya döktüğü paraydı. And ormanları çok hızlı yok oluyordu ve Walter son iki yıldır Kolombiya'ya gidip geliyor, ekoturizmi teşvik eden ve köylülerin odun yakan sobalarını güneş ve elektrikli ısınma aletleriyle değiştirmesine yardımcı olan yerel STK'larla işbirliği içinde büyük arazi parçaları alıyordu. Güney yarımkürede 1 dolar hâlâ hayli mesafe kat edebiliyordu ve Pan-Amerikan Ötleğen Parkı'nın Güney Amerika yarısı şimdiden kurulmuştu.

*(İng.) "Yüzlük Haven". Ayrı zamanda toprak sahibinin soyadı olan haven kelimesi "sığınak" anlamına gelmektedir. (y.n.)

"Bay Haven Güney Amerika'da bir şey yapmayı planlamamıştı," dedi Lalitha. "Resmin o parçasını tamamen ihmal etmişti, ta ki Walter bu konuya dikkatini çekene kadar."

"Her şey bir yana," dedi Walter, "iki kıtayı kapsayan bir park yaratmanın belli eğitimsel yararları olabilir, diye düşündüm. Her şeyin birbirine bağlı olduğu gerçeğinin altını çizmek için. Sonunda ötleğenin göç yolu boyunca, Teksas ve Meksika'da daha küçük rezervlere sponsorluk etmeyi umuyoruz."

"Bu iyi," dedi Katz hissizce. "Bu iyi bir fikir."

"*Gerçekten* iyi bir fikir," dedi Lalitha Walter'a bakarak.

Walter, "Mesele şu ki," dedi, "arazi öyle hızla yok oluyor ki, korumayı hükümetlerin yapmasını bekleme umudumuz kalmadı. Hükümetlerin sorunu, biyo-çeşitliliği iplemeyen çoğunluklar tarafından seçilmiş olmaları. Milyarderler ise ilgi gösterme eğiliminde. Gezegeni tam olarak boku yememiş halde tutmakta çıkarları var, çünkü gezegenin keyfini çıkaracak paraya sahip olan kişiler onlar ve mirasçıları. Vin Haven'ın Teksas'taki çiftliklerinde koruma yapmaya başlamasının nedeni, daha büyük kuşları avlayıp daha küçük olanlarına bakmayı sevmesi. Bu bir çıkar meselesi, evet, ama tam anlamıyla herkes kazanmış oluyor. Habitatı, arazi geliştirme çalışmalarından korumak üzere kapatmak için birkaç milyarderin aklını çelmek, kablo yayınları, Xbox'ları ve kablosuz internetleriyle fevkalade mutlu olan Amerikalı seçmenleri eğitmekten çok daha kolay."

"Ayrıca, üç yüz milyon Amerikalının yabanıl alanlarında koşturmasını da istemezsin," dedi Katz.

"Aynen. Yabanıl bir hali kalmaz alanın."

"Yani kısacası bana karanlık tarafa geçtiğini söylüyorsun."

Walter güldü. "Doğru."

"Bay Haven'la tanışman gerek," dedi Lalitha Katz'e. "Gerçekten ilginç bir karakter."

"George ve Dick'le arkadaş olması bana bilmem gereken her şeyi söylüyor gibi."

"Hayır, Richard, söylemiyor," dedi kız. "Sana her şeyi söylemiyor."

"Söylemiyor"un O'su öyle cana yakındı ki, Katz onun hep kendisine karşı çıkmasını istedi. "Üstelik adam avcı," dedi. "Dick'le bile avlanıyordur, değil mi?"

"Evet, aslında bazen Dick'le avlanıyor," dedi Walter. "Ama Haven'lar öldürdüklerini yer ve arazilerini de yabanıl hayata göre idare ederler. Sorun avlanma değil. Sorun Bush'lar da değil. Vin şehre geldiğinde, Longhorn'ların oyunlarını izlemek için Beyaz Saray'a gider, devre arasında da Laura'yla ilgilenir. Onun Hawaii'deki su kuşlarıyla ilgilenmesini sağladı. Sanırım çok geçmeden orada bir şeyler yaptıklarını göreceğiz. Bush bağlantısı kendiliğinden bir sorun değil."

"Öyleyse sorun ne?" diye sordu Katz.

Walter ve Lalitha tedirgin bir şekilde bakıştılar.

"Eh, birkaç tane var," dedi Walter. "Biri, para. Güney Amerika'ya ne kadar para döktüğümüze bakarsan, Batı Virginia'da biraz kamu fonunun gerçekten faydası olurdu. Ve zirvede açık ocak maden işletmeciliğinin de sahiden içinden çıkılması zor bir sorun olduğu ortaya çıktı. Yerel halk gruplarının hepsi kömür sanayiini, özellikle de ZMİ'yi öcüye dönüştürdü.

"ZMİ, zirvede maden işletmeciliği oluyor," dedi Lalitha.

"*New York Times*, Bush-Cheney'ye Irak konusunda tam bir eksiksiz geçiş belgesi veriyor ama ZMİ hakkındaki bu siktiğimin makaleleri yayımlamayı sürdürüyor," dedi Walter. "Hiç kimse, devlet, federal hükümet ya da özel sektör, dağ tepelerini feda etmeyi ve yoksul aileleri atalarının evlerinden çıkarmayı içeren bir projeye dokunmak istemiyor. Ormanların ıslah edilmesini duymak bile istemiyorlar, sürdürülebilen yeşil işleri duymak istemiyorlar. Wyoming ilçesi çok, çok boş – planımızın doğrudan etkilediği ailelerin toplam sayısı iki yüzden az. Ama her şey, çaresiz sıradan adamın kötücül şirketlerle savaşına dönüştürülüyor."

"Öyle aptalca ve mantıksız ki," dedi Lalitha. "Walter'ı dinlemiyorlar bile. Islah etme konusunda gerçekten iyi haberleri var ama biz bir odaya girdik mi insanlar kulaklarını tıkıyor."

"Apalaş Bölgesini Yeniden Ormanlandırma Girişimi denen bir şey var," dedi Walter. "Ayrıntıları duymak ister misin?"

"İkinizin onlar hakkında konuşmasını duymak isterim," dedi Katz.

"Eh, çok kısaca söylemek gerekirse, ZMİ'nin adını kötüye çıkaran şey bütün yüzey hakları sahiplerinin çoğunun ıslah etmenin doğru türü üzerinde ısrar etmeyişi. Bir kömür şirketi maden haklarını uygulayıp bir dağı parçalamadan önce, toprak eski haline getirilmeden

geri ödenmeyen bir senet çıkarmak zorunda. Sorun da şu ki, bu mülk sahipleri kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde oldukları halde bir müteahhidin gelip üzerinde lüks evler inşa edeceği umuduyla çorak, düz, kıt kanaat geçindiren otlaklarla yetiniyorlar. Oysa, eğer ıslah etmeyi doğru yaparsan sahiden de yemyeşil ve biyo-çeşitliliğe sahip bir orman elde edebilirsin. Her zamanki gibi kırk beş santim yerine bir metre yirmi santimlik üst toprak ve hava etkisine uğramış kumtaşı kullan. Sonra da doğru mevsimde, doğru bir şekilde hızlı büyüyen ve yavaş büyüyen ağaç türlerinin dengeli bir karışımını dik. Böyle ormanların aslında ötleğen aileleri için, yerini aldıkları ikinci kez ağaçlandırılmış ormanlardan daha iyi olabileceğine ilişkin kanıtlarımız var. Yani planımız sadece ötleğeni korumak üzerine değil, işleri doğru yapma konusunda bir reklam yaratma üzerine. Ne var ki çevreci ana akım örgütlenmeler, işleri doğru yapmak hakkında konuşmak istemiyor, çünkü işleri doğru yapmak kömür şirketlerini daha az habis, ZMİ'yi de siyasi yönden daha makbul gösterebilir. Bu yüzden de dışarıdan hiç para alamadık ve kamuoyu eğilimi aleyhimize oluşturulmuş durumda."

"Ama böyle bir işe tek başına girişmenin şöyle bir sorunu var," dedi Lalitha. "Ya çok daha küçük bir park, ötleğenin müstahkem mevkii olamayacak kadar küçük bir park söz konusu olacak ya da kömür şirketlerine çok fazla ödün veriyor olacağız."

"Ki gerçekten de biraz kötücüldürler," dedi Walter.

"Bu yüzden de Bay Haven'a parası hakkında çok fazla soru soramadık."

"Görünüşe göre elleriniz kollarınız dolu," dedi Katz. "Bir milyarder olsam şu anda çek defterimi çıkarmıştım."

"Gene de, daha beteri var," dedi Lalitha gözleri tuhaf bir şekilde parlayarak.

"Sıkılmadın mı daha?" diye sordu Walter.

"Hem de hiç," dedi Katz. "Doğrusu entelektüel uyarıcılara iyice hasret kalmışım."

"Eh, sorun şu ki, maalesef Vin'in başka motivasyonlarının olduğu ortaya çıktı."

"Zenginler küçük bebekler gibi," dedi Lalitha. "Siktiğimin küçük bebekleri."

"Bir daha söyle," dedi Katz.

"Neyi?"

"'Siktiğimin'i. Telaffuz edişin hoşuma gitti."

Lalitha kızardı; Katz onu etkilemeyi başarmıştı.

"Siktiğimin, siktiğimin, siktiğimin," dedi mutlu bir şekilde Katz için. "Korumada çalışıyordum ve yıllık galamız olduğunda zenginler 20 bin dolara bir masa almaktan memnundu, ama ancak gece sonunda armağan torbaları alırlarsa. Armağan torbaları başkalarının bağışladığı değersiz ıvır zıvırla doluydu. Ama armağan torbalarını almazlarsa ertesi yıl yeniden 20 bin dolar bağışlamazlardı."

"Bundan başka hiç kimseye söz etmeyeceğine dair," dedi Walter Katz'e, "bana garanti vermen gerekiyor."

"Verdim gitti."

Mavi Dağ Vakfı, dedi Walter, 2001 baharında, Vin Haven başkan yardımcısının kötü şöhretli özel enerji timine, hani şu, davetli listesini Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası'na karşı savunmak için Dick Cheney'nin hâlâ vergi mükelleflerinin dolarlarını harcıyor olduğu ekibe katılmak üzere Washington'a seyahat ettiğinde kurulmuştu. Bir gece kokteyl sırasında, uzun bir özel tim faaliyeti gününün ardından Vin, Nardone Enerji ve Blasco'nun yönetim kurulu başkanlarıyla konuşmuş, onların nabzını yoklamıştı. Onları işletilmediklerine –Vin'in avlanamayan bir kuşu koruma konusunda hakikaten ciddi olduğuna– ikna ettikten sonra, ilke olarak bir anlaşma yapılmıştı: Vin, damarı ZMİ'ye açılacak ama sonra da ıslah edilecek ve ebediyen yabanıl hale getirilecek muazzam miktarda bir toprak satın alacaktı. Walter, vakfın yöneticisi olarak işi aldığında bu anlaşmayı biliyordu. Bilmediği şey –bu yakınlarda keşfettiği– başkan yardımcısının yine 2001'deki o hafta sırasında Vin Haven'a özel olarak, başkanın Apalaş Dağları'nda doğal gaz çıkarımını ekonomik açıdan mümkün kılmak için bazı düzenleme ve vergi hukuku değişiklikleri yapmaya niyetli olduğundan söz ettiğiydi. Ve Vin'in yalnızca Wyoming'de değil, Batı Virginia'nın ya kömürsüz olan ya da kömürü çıkarılıp bitmiş olan birkaç bölgesinde maden hakları demetleri satın almaya başladığıydı. Görünürde yararsız olan hakların bu büyük alımları bir alarma neden olabilirdi, dedi Walter, eğer Vin vakıf için gelecekteki muhtemel koruma bölgelerini garanti altına aldığını iddia edemeseydi.

"Uzun lafın kısası," dedi Lalitha, "bizi paravan olarak kullanıyordu."

"Tabii Vin'in kuşları gerçekten sevdiğini," dedi Walter, "ve mavi ötleğen için büyük şeyler yaptığını da unutmamak gerek."

"Sadece küçük armağan torbasını da istiyordu," dedi Lalitha.

"Sonunda anladığımız üzere pek de küçük olmayan bir armağan torbasıydı istediği," dedi Walter. "Bundan hâlâ fazla kimsenin haberi yok, onun için de muhtemelen duymamışsındır ama Batı Virgina'nın kazılarak boku çıkarılmak üzere. Hepimizin daimi olarak korunduğunu varsaydığımız yüz binlerce dönümlük arazi, biz burada otururken yok edilme sürecinde. Parçalanma ve dağılma açısından, kömür sanayiinin yaptığı diğer pisliklere benziyor. Eğer maden hakları sendeyse, onları uygulamak için ne bok istersen yapabilirsin, kamu arazisinde bile. Her yerde yeni yollar, binlerce kuyu başı, gece gündüz çalışan gürültülü donanım, gece boyunca alev alev yanan ışıklar..."

"Ve bu arada patronunun maden hakları da birden çok daha fazla değer kazandı," dedi Katz.

"Aynen."

"Ve şimdi de senin için alıyor gibi yaptığı araziyi mi satıyor?"

"Bir bölümünü, evet."

"İnanılmaz."

"Eh, hâlâ tonlarca para harcıyor. Ve hâlâ haklara sahip olduğu yerlerde sondaj yapmanın etkisini hafifleten önlemler alıyor. Ama çıkmaz diye umut ettiğimiz, kamuoyu bizden yana olsa çıkmayacak olan bazı büyük masrafları karşılamak için hakların birçoğunu satınası gerekti. Olay şu ki, vakıftaki yatırımının hakiki maliyetinin benim başta düşündüğüm kadar büyük olmasına aslında niyeti yokmuş."

"Bir başka deyişle, kandırıldın."

"Biraz kandırıldım, evet. Gene de ötleğen parkımız olacak ama kandırıldım. Ve lütfen bundan başka kimseye söz etme."

"Peki bu ne anlama geliyor?" diye sordu Katz. "Yani, Bush'un arkadaşlarının kötücül olduğu konusunda haklı çıkmam dışında."

Lalitha o tuhaf, ışıldayan bakışıyla, "Walter ve benim dolandırıcı elemanlar olduğumuz anlamına geliyor," dedi.

"Dolandırıcı değil," diye düzeltti Walter hemen. "Dolandırıcı deme. Dolandırıcı değiliz biz."

"Yo, aslında hayli dolandırıcıyız."

"'Dolandırıcı' deyiş şeklin de hoşuma gitti," diye fikrini belirtti Katz.

"Aslında Vin'i hâlâ seviyoruz," dedi Walter. "Vin, nevi şahsına münhasır bir adam. Ancak, o bize karşı tamamen dürüst davranmadığına göre, bizim de ona karşı tamamen dürüst davranmamız gerekmez, diye düşünüyoruz."

"Sana gösterecek haritalarımızla çizelgelerimiz var," dedi Lalitha, evrak çantasını karıştırarak.

Walker's'taki akşamüstü kalabalığı, kamyon sürücüleri ile köşedeki emniyetten gelen polisler masaları dolduruyor ve barı işgal ediyordu. Dışarıda, bir şubat öğleden sonrasının geç vakitlere kadar asılı kalan kış ışığında, sokaklar tünel trafiğiyle tıkalıydı. Bulanık bir hayalden ibaret olan paralel bir evrende, Katz hâlâ White Sokağı'ndaki çatıdaydı, seksi Caitlyn'le kasıtlı bir şekilde flört ediyordu. Kız şimdi hiç de zahmete değmezmiş gibi görünüyordu. Doğa onun için olsa da olurdu olmasa da ama Katz, Bush'un kafadarlarıyla boy ölçüşüp onları kendi oyunlarında yermeye çalıştığı için Walter'a haset etmekten kendini alamıyordu. Chiclet imalatıyla ya da hor görülen kişilere teras inşa etmekle mukayese edince, Walter'ın işi *ilginç* görünüyordu.

"İşi her şeyden önce," dedi Walter, "geceleri uyuyamadığım için kabul ettim. Ülkeye yapılanlara tahammül edemiyordum. Clinton çevre için sıfırdan da azını yapmıştı. Kesinlikle ekside, canına yandığımın. Clinton herkesin Fleetwood Mac'le dağıtmasını istiyordu. 'Yarınları düşünmekten vazgeçmeyin' mi? Palavra. Çevresel olarak yaptığı tam olarak yarınları düşünmekten vazgeçmekti. Sonra Gore da yeşil bayrağını dalgalandıramayacak kadar pısırık, Florida'da pis dövüşmeyecek kadar iyi bir adamdı. St. Paul'de olduğum sürece yarı yarıya idare ediyordum ama Doğayı Koruma için bütün eyaleti dolaşmam gerekiyordu; şehir sınırlarını her geçişimde yüzüme asit atılmış gibi hissediyordum. Yalnızca sınai çiftçilik değil ama yayılma, yayılma, yayılma. Düşük yoğunluklu imara açma en beteri. Ve her yerde SUV'ler, her yerde kar arabaları, her yerde jet skiler, her yerde ATV'ler, her yerde bir hektarlık bahçeler. Tanrı'nın belası, türlü kimyasala bulanmış yeşil bahçeler."

"İşte haritalar," dedi Lalitha.

Walter, "Evet, bunlar parçalanmayı gösteriyor," dedi, Katz'e PVC'yle kaplanmış iki tane harita verdi. "Bu 1900'deki bozulmamış habitat, bu da 2000'deki bozulmamış habitat."

"Refah yapar böyle şeyler," dedi Katz.

"Ama yapı öyle salakça yapılmış ki," dedi Walter. "Eğer böyle parça parça olmasaydı diğer türlerin varlıklarını sürdürmesi için gene de yeterince toprağımız olurdu."

"Güzel hayal, aynı fikirdeyim," dedi Katz. Geriye dönüp baktığında, arkadaşının her yere PVC kaplı belgeler taşıyacak birine dönüşmesinin kaçınılmaz olduğunu gördü. Ama Walter'ın son iki yılda ne kadar öfkeli bir kaçık haline geldiğine hâlâ şaşırıyordu.

"Geceleri beni ayakta tutan buydu," dedi Walter. "Bu parçalanma. Çünkü her yerde aynı sorun var. İnternet gibi ya da kablo televizyon – asla bir merkez yok, ortaklaşa bir anlaşma yok, sadece dikkat çekici gürültünün bir trilyon küçük parçası var. Asla oturup herhangi türde uzun süreli bir konuşma yapamayız, hepsi sadece ucuz döküntü ve boktan yapılaşma. Bütün gerçek şeyler, otantik şeyler, dürüst şeyler ölüyor. Entelektüel ve kültürel olarak, sadece en son rastgele uyarıcılara tepki göstererek, rastgele bilardo topları gibi ortalıkta zıplıyoruz."

"İnternette hayli iyi porno var," dedi Katz. "En azından bana öyle demişlerdi."

"Minnesota'da sistemik bir şey başaramıyordum. Sadece küçük, bağlantısız güzellik parçaları topluyorduk. Kuzey Amerika'da yaklaşık altı yüz üreyen kuş türü var, bunların belki üçte birinin parçalanma yüzünden hakkından geliniyordu. Vin'in fikri, eğer iki yüz gerçekten zengin insandan her biri bir tür seçse ve onların müstahkem mevkilerinin parçalanmasını durdurmaya çalışsa, hepsini kurtarabiliriz şeklindeydi."

"Mavi ötleğen çok seçici bir ufaklıktır," dedi Lalitha.

"Yetişkin yaprak döken ağaç ormanlarında ağaç tepelerinde yavrular," dedi Walter. "Ve yavrular uçmayı öğrenir öğrenmez, aile güvenlik için alt bitki örtüsüne taşınır. Ama eski ormanların hepsi kereste ve mangal kömürü için kesildi ve ikinci kez ağaçlandırılmış ormanlarda da doğru cinsten alt bitki örtüsü yok. Hepsi yollarla, çiftliklerle ve alt bölünmeler ile kömür madenleriyle parçalanmış ki bu da ötleğeni kediler, rakunlar ve kargalara karşı korunmasız bırakıyor."

"Ve böylece, daha insan farkına bile varmadan mavi ötleğenler yok oluyor," dedi Lalitha.

"Bu gerçekten zor işe benziyor," dedi Katz. "Ama gene de tek bir kuştan bahsediyorsunuz."

"Her türün varlığını sürdürmek için vazgeçilemez bir hakkı vardır," dedi Walter.

"Elbette. Tabii. Ben sadece bu işe nereden bulaştığını çıkartmaya çalışıyorum. Üniversitedeyken senin kuşlara aldırdığını hatırlamıyorum. O sıralar, aklımda kaldığı kadarıyla, daha çok aşırı nüfus artışı ve büyümenin sınırlarıyla ilgiliydin."

Walter ve Lalitha yeniden bakıştılar.

Lalitha, "Bize yardımcı olmanı istediğimiz konu aslında aşırı nüfus artışı," dedi.

Katz güldü. "O konuda zaten elimden geleni yapıyorum."

Walter birtakım PVC kaplama çizelgeleri karıştırıyordu. "Oradan geri adım atmaya başladım," dedi, "çünkü hâlâ uyuyamıyordum. Aristoteles'i ve nedenlerin farklı türlerini hatırlıyor musun? Etken, biçimsel ve ereksel nedenleri? Eh, kargaların ve yabani kedilerin yuvalara saldırması da ötleğenin inişe geçmesinin etken bir nedeni. Habitatın parçalanması da ötleğenin inişe geçmesinin biçimsel bir nedeni. Ama ereksel neden nedir? Ereksel neden, hemen hemen bütün sorunlarımızın temeli. Ereksel neden, gezegende çok fazla kahrolası insanın bulunması. Güney Amerika'ya gittiğin zaman özellikle açıkça görüyorsun. Evet, kişi başına tüketim yükseliyor. Evet, Çinliler orada kaynakları yasadışı olarak emip tüketiyorlar. Ama gerçek sorun, nüfus baskısı. Aile başına bir nokta beşe karşı altı çocuk. İnsanlar, papanın sonsuz bilgeliğiyle onlara yaptırdığı çocukları doyuralım diye çaresizlik içinde kalınca çevreyi telef ediyorlar."

"Bizimle Güney Amerika'ya gelmelisin," dedi Lalitha. "O küçük yollarda arabayla gidiyoruz, kötü motorlar ve ucuz benzinden dolayı korkunç egzoz dumanı yayılıyor çevreye, bütün yamaçlar çıplaklaşmış ve bütün ailelerin sekiz on çocuğu var; gerçekten mide bulandırıcı. Bir ara bizimle gelip orada gördüğün hoşuna gidiyor mu, bir bakmalısın. Çünkü bu durumun yakında bir sinema filmini çekecekleri kesin."

Çatlak, diye düşündü Katz. Seksi, küçük çatlak.

Walter ona PVC'yle kaplanmış bir çizelge uzattı. "Sadece Amerika'da," dedi, "önümüzdeki kırk yılda nüfus yüzde elli artacak. Zenginlerin yaşadığı şehir dışındaki yerleşimlerin ne kadar kalabalık olduğunu düşün; trafiği, yayılmayı, çevresel çöküşü ve yabancı petrol bağımlılığını düşün. Ve sonra buna yüzde elli ekle. Ve bu sadece, teorik olarak daha büyük bir nüfusu ayakta tutabileceği düşünülen Amerika. Sonra da küresel karbon emisyonunu, Afrika'da soykırım ve kıtlığı, Arap dünyasındaki radikalleşmiş ve çözümsüz bir sorun olan alt sınıfı ve okyanuslardaki aşırı balık tutmayı, yasadışı İsrail yerleşimlerini, Tibet'i istila etmiş Hanları, nükleer Pakistan'daki yüz milyon yoksul insanı düşün: Dünyada daha az insan olmasıyla çözülmeyecek ya da hiç değilse muazzam ölçüde azalmayacak sorun yok sayılır. Buna rağmen (Katz'e başka bir çizelge uzattı) 2050 yılında nüfusa bir üç milyar daha eklemiş olacağız. Başka bir deyişle, bugün sen ve ben UNICEF kumbaralarını doldururken dünyanın nüfusuna eşdeğer bir rakam ekleyeceğiz. Şimdi doğanın birazını kurtarmaya ve bir nebze yaşam kalitesini korumaya çalışmak için yapacağımız bütün küçük şeyler, sırf rakamlar yüzünden ezilecek, çünkü insanlar tüketim alışkanlıklarını değiştirebilir –vakit ve çaba gerektiren bir iş bu ama mümkün– ama nüfus artışı böyle devam ederse, yapacağımız hiçbir şeyin faydası olmaz. Ne var ki kimse bu sorunu başkalarının yanında konuşmuyor. Bu gittikçe bir heyula gibi büyüyor ve bizi öldürüyor."

"İşte bunlar daha tanıdık konular," dedi Katz. "Bununla ilgili hayli uzun tartışmalara girdiğimizi hatırlıyorum."

"Üniversitedeyken kesinlikle ilgileniyordum bununla. Ama sonra, biliyorsun, kendim de biraz üredim."

Katz kaşlarını kaldırdı. İnsanın karısı ile çocuklarından "üremek" fiili ile bahsetmesi ilginçti.

"Kendimce," dedi Walter. "Sanırım seksenli ve doksanlı yıllarda meydana gelen daha büyük bir kültürel kaymanın bir parçasıydım. Yetmişli yıllarda Paul Ehrlich, Roma Kulübü ve SNA'yla, aşırı nüfus artışı kesinlikle herkese açık tartışmaların bir parçasıydı. Sonra birden gidiverdi. Ağza alınmaz bir şey oldu. Bir kısmı, Yeşil Devrim'di – bilirsin, gene epeyce kıtlık vardı ama kıyamet düzeyinde değillerdi. Sonra nüfus kontrolü siyasi olarak berbat bir nama sahip oldu. Tek çocuk politikasıyla totaliter Çin, zorunlu kısırlaştırmalar yaptıran In-

dira Gandhi, yerlileri koruma ve ırkçılık damgası yiyen Amerikan SNA'sı. Liberallerin hepsi korktu ve sustu. Sierra Kulübü bile korktu. Ve bütün ideolojileri, her şeyden önce bencil kısa vadeli çıkarlar ve Tanrı'nın planı falan filandan ibaret olduğu için, elbette bu durum muhafazakârların da hiç mi hiç umurunda olmadı. Böylece bu sorun, içinde büyüdüğünü bildiğin ama üzerinde düşünmemeye karar verdiğin bir kanser halini aldı."

"Bunun senin mavi ötleğeninle ne ilgisi var?" diye sordu Katz.

"Her türlü ilgisi var," dedi Lalitha.

"Söylediğim gibi," dedi Walter, "Vakfın, ötleğenin varlığını sürdürmesini garanti altına almak şeklindeki misyonunu yorumlarken biraz alışılmışın dışına çıkmaya karar verdik. Sorunla beraber geri adım atmaya devam ediyoruz, hep bir adım geri gidiyoruz. Ve 2004'te, ereksel neden ya da yerinden hareket etmemiş bir hareket ettirici olarak vardığımız nokta, nüfus büyümesini tersine çevirme hakkında konuşmanın tamamen zehirli ve havalı olmaktan uzak bir hal aldığı gerçeği."

"Ben de Walter'a," dedi Lalitha, "tanıdığın en havalı kişi kim diye sordum?"

Katz güldü ve başını iki yana salladı. "Ah, hayır. Hayır, hayır, hayır."

"Dinle Richard," dedi Walter. "Muhafazakârlar kazandı. Demokratları bir merkez sağ partisine çevirdiler. Bütün ülkeye birinci lig beyzbol maçlarının her birinde, "Tanrı Amerika'yı kutsasın" diye, *Tanrı*'ya vurgu yaparak şarkı söylettiler. Her koduğumun cephesinde kazandılar, ama hepsinden çok kültürel bağlamda, özellikle de bebeklere ilişkin olarak kazandılar. 1970'te gezegenin geleceğiyle ilgilenmek ve çocuk yapmamak havalıydı. Şimdi ise sağdan ve soldan herkesin üzerinde fikir birliği halinde olduğu tek şey, bir sürü çocuk sahibi olmanın güzel olduğu. Ne kadar çok olursa o kadar iyi. Kate Winslet hamileymiş, yaşasın yaşasın! Iowa'da bir gerzeğin kısa süre önce sekizleri oldu, yaşasın yaşasın! SUV'lerin budalalığı hakkındaki konuşmalar, insanlar onları kıymetli bebeklerini korumak için alındığı söylendiği anda birdenbire duruyor."

"Ölü bir bebek güzel bir şey değildir," dedi Katz. "Yani, büyük ihtimalle siz ikiniz bebek öldürmeyi savunmuyorsunuz."

"Elbette savunmuyoruz," dedi Walter. "Biz sadece bebek yapmayı daha utandırıcı hale getirmek istiyoruz. Sigara içmek nasıl utandırıcı bir şeyse. Obez olmak nasıl utandırıcı bir şeyse. Çocuk savı olmasaydı bir Escalade araba kullanmak nasıl utandırıcı bir şey olacak idiyse. Bir hektarlık bir arazide üç yüz metrekarelik bir evde yaşamanın nasıl utandırıcı olması gerekiyorsa."

"'Çok gerekiyorsa yap,'" dedi Lalitha, "'ama seni alkışlamamızı bekleme.' Yaymamız gereken mesaj bu işte."

Katz onun çatlak gözlerine baktı. "Sen de çocuk istemiyorsun."

"Hayır," dedi kız gözünü ondan ayırmadan.

"Kaç yaşındasın? Yirmi beş mi?"

"Yirmi yedi."

"Beş yıl sonra farklı hissediyor olabilirsin. Fırının alarmı otuz yaş civarında çalmaya başlıyor. Hiç değilse benim kadınlarla tecrübem böyle oldu."

"Benim tecrübem böyle olmayacak," dedi kız ve sözlerini vurgulamak için zaten çok yuvarlak olan gözlerini büsbütün açtı.

"Çocuklar güzeldir," dedi Walter. "Çocuklar daima hayatın anlamı olmuştur. Âşık olursun, çoğalırsın ve sonra çocukların büyür, âşık olur ve çoğalırlar. Hayat daima bunun içindi. Hamilelik için. Daha fazla hayat için. Ama şimdi sorun şu ki, daha fazla hayat bireysel düzeyde gene güzel ve anlamlı olsa da, bir bütün olarak dünya için daha fazla ölüm anlamına geliyor. Güzel bir ölüm de değil. Önümüzdeki yüz yıl içinde dünyadaki türlerin yarısını kaybetmeyi bekliyoruz. En azından Kretase-Tersiyer yok oluştan bu yana en büyük kitlesel yok oluşla karşı karşıyayız. Önce dünyanın ekosistemleri tamamen ortadan kalkacak, sonra sıra aşırı kitlesel açlık ve/veya hastalık ve/veya cinayetlere gelecek. Bireysel düzeyde hâlâ 'normal' olan, küresel düzeyde iğrenç ve eşi menendi görülmemişe tekabül ediyor."

"Katz'le* olan sorun gibi," dedi sanki Lalitha.

"*Moi*?"**

"Kedicikler," dedi Lalitha. "K-E-D-İ. Herkes kendi kediciğini sever ve dolaşması için sokağa bırakır. Sadece bir kedi – kaç kuş öldürebilir ki? Eh, ABD'de her yıl bir milyar ötücü kuş, ev kedileri ve yabani ke-

* *Katze*, Almanca kedi anlamına gelmektedir. (ç.n.)
** (Fr.) "Ben mi?" (y.n.)

diler tarafından öldürülüyor. Kuzey Amerika'da ötücü kuşların sayısındaki azalmanın önde gelen nedenlerinden biri de bu. Ama kimsenin sikinde değil, çünkü kendi kediciklerini seviyorlar."

"Kimse bu konuda düşünmek istemiyor," dedi Walter. "Herkes sadece normal hayatını yaşamak istiyor."

"İnsanları bu konuda düşünmeye sevkedebilmek için bize yardımcı olmanı istiyoruz," dedi Lalitha. "Aşırı nüfus artışı konusunda. Bizim elimizde yurtdışında aile planlaması ve kadın eğitimi yapacak kaynaklar yok. Biz türe yönelik bir koruma grubuyuz. Öyleyse kaldıraç olarak ne kullanabiliriz? Hükümetlerin ve STK'ların nüfus kontrolü yatırımlarını beş katına çıkarmasını nasıl sağlarız?"

Katz, Walter'a gülümsedi. "Ona bu konuyu zaten ele aldığımızı anlattın mı? Ona bana yazdırmaya çalıştığın şarkıları anlattın mı?"

"Hayır," dedi Walter. "Ama ne derdin, hatırlıyor musun? Kimsenin şarkılarına aldırmadığını, çünkü ünlü olmadığını söylerdin."

Lalitha, "Seni Google'da arattık," dedi. "Sana ve Traumatics'e hayran olduklarını söyleyen, oldukça etkileyici bir tanınmış müzisyenler listesi var."

"Traumatics öldü, şekerim. Walnut Surprise da öldü."

"İşte teklifimiz," dedi Walter. "Teraslar inşa ederek ne kadar para kazanıyorsan, bizimle birlikte çalışmak istediğin süre boyunca sana onun rahatlıkla birkaç katını vereceğiz. Yazın yapılacak bir tür 'müzik ve siyaset' festivali hayal ediyoruz, belki Batı Virginia'da, nüfus konularındaki farkındalığı arttırmak için, birkaç tane havalı manşetle. Hepsi tamamen gençlere odaklanmış olacak."

"Ülkenin her yerinden üniversite öğrencilerine yaz stajları reklamı yapmaya hazırız," dedi Lalitha. "Kanada ve Latin Amerika'da da. Walter'ın örtülü ödeneğinden yirmi ya da otuz stajyerliği karşılayabiliriz. Ama önce stajyerlikleri, yapılması çok havalı bir şey haline getirmemiz gerek. Çok havalı çocukların tam da bu yaz yapacakları şey."

"Vin örtülü ödeneğime hiç karışmaz," dedi Walter. "Yayımlayacağımız yazılara bir mavi ötleğen koyduğumuz sürece, istediğimi yapabilirim."

Lalitha, "Ama çabuk olmalı," dedi. "Çocuklar bu yaz hakkında şimdiden karar veriyorlar bile. Önümüzdeki birkaç haftada onlara erişmeliyiz."

"Adına ve görüntüne fazla ihtiyacımız olmayacak," dedi Walter. "Bize bir video yapabilirsen, ne âlâ. Bize şarkılar yazabilirsen, daha da âlâ. Eğer Jeff Tweedy'yi, Ben Gibbard'ı ve Jack White'ı arayıp bize festivalde sevabına çalışacak ya da ticari olarak sponsorluğunu yapacak insanlar bulursan, en âlâsı da bu olur."

"Potansiyel stajyerlere doğrudan doğruya seninle çalışacaklarını söyleyebilirsek de harika olur," dedi Lalitha.

"Onlarla çok az bir temas vaat etsek bile, bu müthiş olur," dedi Walter.

"Seni afişe koyabilsek, 'Bu yaz Washington'da rock efsanesi Richard Katz'e katılın' ya da böyle bir şey işte..." dedi Lalitha.

"Havalı hale getirmemiz gerekiyor, bulaşıcı hale getirmemiz gerekiyor," dedi Walter.

Katz, bu bombardımana boyun eğerken, kendini hüzünlü ve yalnız hissediyordu. Walter ve kız, dünyanın sikilmişliği hakkında çok fazla ayrıntı düşünmenin baskısı altında kafayı sıyırmışa benziyorlardı. Bir fikir akıllarını almıştı ve konuşarak yekdiğerini buna inanmaya itmişlerdi. Akabinde gerçeklikten kopup onları da birlikte götüren bir baloncuk üflemişlerdi. Görünüşe göre nüfusu iki kişi olan bir dünyada yaşadıklarının farkında değillerdi.

"Ne diyeceğimi bilemiyorum," dedi.

"Evet, de!" dedi Lalitha pırıltılar içinde.

"Birkaç günlüğüne Houston'da olacağım," dedi Walter, "ama sana bazı linkler yollarım, salı da yeniden konuşuruz."

"Ya da şimdi evet, de," dedi Lalitha.

Umut dolu beklentileri dayanılmayacak kadar parlak bir ampul gibiydi. Katz buna sırtını döndü ve "Düşüneceğim," dedi.

Walker's'ın dışındaki kaldırımda, kızla vedalaşırken, vücudunun alt tarafında da yanlış bir şey olmadığını saptadı ama bu artık umurunda değildi, yalnızca Walter adına duyduğu üzüntüyü artırdı. Kız, üniversiteden bir arkadaşını görmek için Brooklyn'e gidiyordu. Katz PATH'e Penn İstasyonu'ndan da rahatlıkla binebileceği için Walter'la birlikte Canal Sokağı'na doğru yürüdü. Önlerinde, inmekte olan alacakaranlıkta, dünyanın en aşırı nüfuslu adasının dostça ışıldayan pencereleri vardı.

"Tanrım, New York'u seviyorum," dedi Walter. "Washington'da öylesine derinden yanlış olan bir şeyler var ki."

"Burada da yanlış olan pek çok şey var," dedi Katz, hızla üstüne gelen bir anne-bebek arabası ekibinin önünden yana kaçarak.

"Ama hiç değilse burası gerçek bir yer. Washington ise baştan aşağı soyutlama. İktidara erişimden ibaret, hepsi de bu. Yani, Seinfeld'in ya da Tom Wolfe'un ya da Mike Bloomberg'in kapı komşusu olmak eminim eğlenceli olur, ama New York sırf onların kapı komşusu olmaktan ibaret değil. Washington'da insanlar resmen John Kerry'nin evinin kendi evlerine kaç metre uzakta olduğundan konuşuyor. Semtler öyle kişiliksiz ki, insanların ilgisini uyandıran tek şey iktidara yakınlıkları. Tamamen bir fetiş kültürü. İnsanlar bir konferansta Paul Wolfowitz'in yanında oturduklarını ya da Grover Norquist'in kahvaltısına davet edildiklerini söylerken orgazm oluyormuşçasına titremeye tutuluyorlar. Herkes yedi gün yirmi dört saat saplantılı durumda, kendilerini iktidara bağlantılı bir konuma koymaya çalışıyorlar. Siyahi sahnesinde bile bir bozukluk var. Washington'da yoksul bir siyahi olmak, ülkenin başka herhangi bir yerinde olmaktan daha cesaret kırıcı. Korkunç bile değilsin. Sonradan akla gelmiş bir düşüncesin sadece."

"Sana Bad Brains ile Ian MacKaye'in D.C.'den geldiğini hatırlatayım."

"Evet, bu tuhaf bir tarihi kazaymış."

"Ama gene de gençken hayrandık onlara."

"Tanrım, New York metrosunu seviyorum!" dedi Walter, yukarı mahallelere giden trenin sidik kokan platformuna inen Katz'i izlerken. "İnsanların böyle yaşaması gerekiyor. Yüksek yoğunluk! Yüksek verimlilik!" Yorgun metro yolcularına yardımsever bir tebessüm gönderdi.

Katz'in aklına Patty'yi sormak geldi ama onun adını söyleyemeyecek kadar yüreksiz hissetti kendini. "Yani şimdi bu piliç bekâr mıdır, nedir?" dedi.

"Kim, Lalitha mı? Hayır. Üniversiteden beri aynı erkekle birlikte."

"O da mı sizinle oturuyor?"

"Hayır, o Nashville'de yaşıyor. Baltimore'da tıp fakültesindeydi, şimdi de stajını yapıyor."

"Ama kız arkada, Washington'da kaldı."

"Projeyle yakından ilgileniyor," dedi Walter. "Ve doğrusunu söylemek gerekirse, bence erkek arkadaşı gidiş yolunda. Eski ekolden bir Hintli. Lalitha onunla birlikte Nashville'e taşınmayınca muazzam, muazzam bir öfke krizi geçirdi."

"Ve sen kıza ne tavsiye ettin?"

"Kendi haklarını korumasına yardımcı olmaya çalıştım. Adam sahiden istese Washington'da eşdeğer bir staj yeri bulurdu. Ona, sevgilisinin mesleği için her şeyi feda etmesi gerekmediğini söyledim. Onunla bir tür baba-kız ilişkimiz var. Anne babası çok muhafazakâr. Sanırım ona inanan ve onu sadece birinin müstakbel karısı olarak görmeyen biri için çalışmaktan memnun."

"Açık olalım diye söylüyorum," dedi Katz, "sana âşık olduğunun farkındasın, değil mi?"

Walter kızardı. "Bilmiyorum. Belki biraz. Aslında bunun entelektüel bir idealleştirme olduğunu düşünüyorum. Daha çok baba-kız gibi."

"Ya, rüya görmeye devam et ahbap. Kafası aşağı yukarı inerken o gözlerin sana parlak bakışlar atmadığını asla hayal etmediğine inanmamı mı bekliyorsun?"

"Tanrım, hayır. Böyle şeyler hayal etmemeye çalışırım. Özellikle yanımda çalışan biriyle."

"Hayal etmemeye çalışıyorsun, demek ki bazen başaramıyorsun."

Walter platformda dinleyen biri var mı diye etrafa bakındı, sonra da sesini alçalttı. "Her şey bir yana," dedi. "Dizlerinin üstüne çömelmiş bir kadında alçaltıcı bir şeyler olduğu kanaatindeyim."

"Niye bir ara denemiyorsun? Bırak da buna kız kendisi karar versin."

"Eh, çünkü Richard," dedi suratı hâlâ kırmızı olan Walter nahoş bir ifadeyle gülerek, "Kadınların erkeklerden farklı şekilde programlanmış olduğunu anlamış durumdayım."

"Cinsiyetler arasındaki eşitliğe ne oldu? Bu konuyla pek ilgilendiğini hatırlar gibiyim."

"Sadece, eğer bir gün kızın olursa işin kadın yönüne biraz daha sempatiyle yaklaşabileceğini düşünüyorum."

"Bir kız çocuk istememek için en iyi nedenimi söyledin."

"Eh, kızın olsaydı eğer, kendine 'aslında fark etmesi hiç de zor olmayan' gerçeği fark etme izni verebilirdin: Yani, genç kadınların allak

bullak olmuş birine arzu duyup, hayran olup, sevebileceklerini fark edebilirdin ve anlamayışlarını..."

"Neyi anlamayışlarını?"

"O adam için sadece bir nesne olduklarını. O adamın sadece şeyini, bilirsin işte, şeyi, bilirsin (Walter fısıltıyla konuşmaya başladı) sikinin genç ve güzel biri tarafından emilmesini istiyor olabileceğini. Bunun onu ilgilendiren tek şey olduğunu."

"Kusura bakma, kafam bu işe basmıyor," dedi Katz. "Hayran olunmanın nesi kötü? Algılayamıyorum bunu."

"Şu an bu konuya girmeyi gerçekten hiç istemiyorum."

Bir A treni geldi ve kalabalıkla birlikte içeri doluştular. İşte o anda Katz karşı kapının önünde duran üniversiteli bir çocuğun gözlerinde, onu tanıdığını belli eden bir ışıltı gördü. Başını indirip döndü ama çocuk onun omuzuna dokunacak kadar cüretkârdı. "Çok üzgünüm," dedi, "ama siz o müzisyensiniz, değil mi? Richard Katz'siniz."

"Benim kadar üzgün olamazsın," dedi Katz.

"Sizi rahatsız etmeyeceğim. Sadece çalışmalarınızı gerçekten sevdiğimi söylemek istedim."

Gözlerini yerden ayırmayan Katz, "Tamam, sağ ol, dostum," dedi.

"Özellikle eski işleriniz ki ancak dinlemeye başladım. *Gerici Görkem*? Of, Tanrım. Amma esaslı ha. Şu anda iPod'umda. İşte, göstereyim."

"Tamam, tamam. Sana inanıyorum."

"Ah, tabii, hayır, tabii. Tabii. Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Sadece, çok büyük bir hayranınızım."

"Önemli değil."

Walter bu konuşmayı, Katz'le birlikte katılacak kadar mazoşistçe davrandığı üniversite partilerinde takındığı eski yüz ifadesiyle izliyordu: Bir hayret, gurur, sevgi, öfke ve görünmez olanın yalnızlığı ifadesi ki bunların hiçbiri Katz'in gözünde makbul hisler değildi; ne üniversitede ne de –özellikle de– şimdi.

"Sen olmak çok garip olmalı," dedi Walter, Otuz Dördüncü Sokak'ta inerlerken.

"Bunu karşılaştıracak başka bir varlık biçimim yok."

"Ama harika bir duygu olmalı. Eminim bir yanın bunu gerçekten seviyordur."

Katz soru üzerinde dürüstçe düşündü. "Daha çok, yokluğundan nefret edeceğim ama varlığından da hoşlanmadığım bir durum gibi."

Walter, "Benim hoşuma giderdi sanırım," dedi.

"Bence de giderdi."

Walter'a ün bahşedemediği için, Katz onunla birlikte Amtrak trenlerinin kalkış saatini gösteren ekrana kadar yürüdü; Walter'ın güneye giden Acela treni için kırk beş dakikalık bir gecikme gözüküyordu.

"Trenlere karşı büyük bir inancım var," dedi Walter. "Bunun bedelini düzenli olarak ödüyorum."

"Seninle beklerim," dedi Katz.

"Gerek yok, gerek yok."

"Hayır, bırak da sana bir kola alayım. Yoksa D.C. seni nihayet alkole alıştırdı mı?"

"Yok, tamamen ayığım. Ayık olmak da ne demekse!""

Trenin gecikmesi, hâlâ açılmamış olan Patty konusunun Katz'in yazgısı olduğu anlamını taşıyordu. Ancak, istasyon barında, bir Alanis Morissette şarkısının sinir törpüleyen nameleri eşliğinde konuyu açtığında, Walter'ın gözleri sert ve mesafeli bir hal aldı. Konuşacak gibi içine nefes çekti, ama kelimeler gelmedi.

Katz, "Sizler için biraz tuhaf olmalı," diye kışkırttı onu. "Kızın yukarıda, sizin aşağıda oturmanız."

"Sana ne diyeceğimi bilemiyorum Richard. Gerçekten ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Aranız iyi mi? Patty ilginç bir şeyler yapıyor mu?"

"Georgetown'da bir spor salonunda çalışıyor. Bu ilginç sayılır mı?" Walter acı acı başını iki yana salladı. "Çok uzun bir süredir depresyonda olan biriyle yaşıyorum. Niye bu kadar mutsuz olduğunu bilmiyorum, niye bundan kurtulamıyor gibi göründüğünü bilmiyorum. Washington'a taşındığımız sıralarda, kısa bir süre daha iyiymiş gibi göründü. St. Paul'de onu bir tür yazma projesine başlatan bir terapiste gitmişti. Hakkında oldukça ağzı sıkı davrandığı bir tür kişisel tarih ya da hayat seyir defteri. Onun üzerinde çalıştığı sürece işler o kadar da kötü değildi. Ama iki yıldır tam da 'o kadar da kötü' oldu. Plan, Washington'a gelir gelmez onun bir iş araması ve bir tür ikinci mesleğe başlamasıydı ama onun yaşında, pazarlanabilecek bir beceri de olmayınca, bu biraz zor. Çok akıllı ve gururludur, reddedilmeye

dayanamazdı; işe sıfırdan başlamaya da. D.C. okullarında ders sonrası gönüllü spor eğitimi vermeyi denedi, ama bu da olmadı. Sonunda onu bir antidepresan almaya ikna edebildim; eğer devam etseydi bence büyük yararını görecekti, ne var ki ona hissettirdiği duygulardan hoşlanmadı, ilacı alırken gerçekten de hayli dayanılmaz bir haldeydi. Onu bir nevi dengesizleştirdi ve farklı ilaç karışımlarının doğru ayarı tutturulamadan ilacı bıraktı. Ve nihayet, geçen sonbaharda, bir işe girmesi için onu zorladım denilebilir. Benim için değil – haddinden fazla para kazanıyorum, Jessica'nın okulu bitti, Joey de artık benim sorumluluğumdan çıktı zaten. Ama o kadar çok boş vakti vardı ki, bunun onu öldürdüğünü görebiliyordum. Seçtiği iş de bir spor salonunun resepsiyon masasında çalışmak oldu. Yani, aslında gayet hoş bir spor salonu – kurul üyelerimden biri oraya gidiyor, daha büyük bağış sahiplerinden de en az biri. Ve o orada, benim karım, tanıdığım en akıllı insanlardan biri orada üye kartlarını tarayıp gelenlere iyi çalışmalar diliyor. Bir de hayli ciddi bir egzersiz tutkusu var. Günde en az bir saat çalışıyor – harika görünüyor. Ve sonra saat on birde elinde paket servisinden bir yemekle eve geliyor, eğer şehirdeysem birlikte yiyoruz ve bana neden hâlâ asistanımla sevişmediğimi soruyor. Biraz senin az önce yaptığın gibi, ama o kadar grafik değil. O kadar doğrudan doğruya değil."

"Özür dilerim. Farkında değildim."

"Nasıl farkında olabilirdin ki? Kimin aklına gelirdi. Ben de her seferinde ona aynı şeyi söylüyorum; yani sevdiğim kişinin o olduğunu, istediğim kişinin o olduğunu. Ve sonra konuyu değiştiriyoruz. Mesela, son bir iki haftadır –bence esas olarak beni çıldırtmak için– göğüslerini büyütmekten bahsediyor. İçimden ağlamak geliyor Richard. Yani, hiçbir sorunu yok. Dışarıdan bakınca hiçbir sorunu yok. Tamamen çılgınca bir şey. Ama çok geçmeden öleceğini söylüyor, ölmeden önce büyük göğüslü olmanın nasıl bir şey olduğunu görmek ilginç olabilirmiş. Bu iş için para biriktirmenin hedef sahibi olmasına da yardım edeceğini söylüyor, artık..." Walter başını iki yana salladı.

"Artık ne."

"Hiç. Bundan önce parasıyla başka bir şey yapıyordu. Onun çok kötü olduğunu düşünmüştüm."

"Hasta mı? Tıbbi bir sorunu mu var?"

"Hayır. Fiziksel olarak yok. Sanırım kısa sürede ölmek derken önümüzdeki kırk yılı kastediyor. Hepimizin er ya da geç öleceğini."

"Sahiden çok üzgünüm ahbap. Hiçbir fikrim yoktu."

Katz'in siyah Levi's'ında bir seyrüsefer parıldağı, daha gelişmiş bir uygarlık tarafından gömüldüğü yerde uzun süredir uyuyan, verici kıvılcımlar saçarak yeniden hayata dönüyordu. Kendini suçlu hissetmesi gerekirken sertleşiyordu. Ah, sikin basireti: Anında geleceği görebiliyor, kovalamaca oynamayı ve işleri engelleyen bugün ile mukadder netice arasındaki gerekli yolu bulmayı beyine bırakıyordu. Katz, Walter'ın az önce kendisine tasvir ettiği, hayatın görünürdeki rastgele dolambaçlı yollarıyla Patty'nin mısır tarlalarına kasıtlı olarak, alt kattaki Walter'ın göremediği ama olaya yükseklerden bakan Katz için olabildiğince açık olan semboller çizdiğini fark ediyordu. BİTMEDİ, BİTMEDİ. Patty'nin hayatıyla kendi hayatı arasındaki paralellikler neredeyse esrarengizdi: Kısa süren bir yaratıcı üretkenlik dönemini izleyen ve sonunda hayal kırıklığı ile kargaşa yaratan büyük bir değişiklik, onun arkasından uyuşturucu ve umutsuzluk, onun arkasından da aptalca bir iş yapmaya başlamak. Katz sadece başarının kendini mahvettiğini varsaymıştı ama şarkı bestecisi olarak en verimsiz zamanının tam da Berglund'lara yabancılaştığı yıllarla çakıştığını fark etti. Ve evet, son iki yılda Patty'yi pek fazla düşünmemişti ama şimdi, pantolonun içinden gelen bir his, ona bunun başlıca nedeninin hikâyelerinin bittiği varsayımı olduğunu hissediyordu.

"Patty ile kız nasıl geçiniyorlar?" "Konuşmuyorlar," dedi Walter.

"Kanka değiller yani."

"Hayır, sana düpedüz birbirleriyle konuşmuyorlar diyorum. İkisi de diğerinin ne zaman mutfakta olduğunu biliyor. Birbirlerinden kaçınmak için ellerinden ne gelirse yapıyorlar."

"Kim başlattı bunu?"

"Bu konuda konuşmak istemiyorum."

"Tamam."

İstasyon barının hoparlöründen "That's What I Like About You" yankılanıyordu. Şarkı Katz'e, neon *Bud Light* işaretler, sahte kurşunlu cam abajurlar, içine işlemiş banliyö yolcusu kiriyle dayanıklı poliüretan döküntü mobilyalar için kusursuz bir film müziğiymiş gibi geldi. Henüz kendi şarkılarından birinin böyle bir yerde çalınmasına neyse

ki çok vardı; ama Richard bunun müziğinin türüyle değil, tanınırlık derecesiyle ilgili bir durum olduğunu biliyordu.

Walter, "Patty, otuz yaşın altındakilerin hiçbirinden hoşlanmadığına karar verdi," dedi. "Bütün bir kuşağa karşı bir önyargı oluşturdu. Ve Patty olduğu için bu konuda çok da komik. Ancak hayli hırçın ve denetim dışı bir hal aldı."

"Öte yandan, sen genç kuşağa abayı yakmış gibisin," dedi Katz.

"Genel bir yasanın aksini kanıtlamak için geçerli olan tek şey, bir karşı örnektir. Benim ise en azından iki tane karşı örneğim var: Jessica ile Lalitha."

"Ama Joey değil, ha?"

"Ve eğer iki tane varsa," dedi Walter, oğlunun adını duymamış gibi, "o zaman daha fazlası da olmalı mutlaka. Bu, benim bu yaz yapmak istediğim şeyin temel dayanağı. Gençlerin hâlâ beyinleri ve toplumsal bilinçleri olduğuna güven duymak, onlara yapacak bir iş vermek."

"Biliyor musun, biz çok farklıyız, sen ve ben," dedi Katz. "Benim vizyonlarla işim yok. İnançla işim yok. Ve çocuklara karşı da sabırsızımdır. Bu yanımı hatırlıyorsun, değil mi?"

"Kendin hakkında sık sık yanıldığını hatırlıyorum. Sandığından daha çok şeye inandığını hatırlıyorum. Kült bir hayran kitlen olmasının nedeni, ahlaklı yapın."

"Ahlak, nötr bir değer. Sırtlanların da ahlakı var. Hepsi saf sırtlan."

"Peki, ne öyleyse, seni aramamalı mıydım?" diye sordu Walter sesinde bir titremeyle. "Bir yanım seni rahatsız etmek istemiyordu ama Lalitha beni ikna etti."

"Hayır, iyi ki aramışsın. Görüşmeyeli çok olmuştu."

"Sanırım senin bizi aştığını falan sandım. Yani, havalı biri olmadığımı düşünüyorum. Bizimle işin bitti sandım."

"Kusura bakma ahbap. Sadece gerçekten meşguldüm."

Ama Walter allak bullak olmak üzereydi, neredeyse ağlayacaktı. "Adeta benden utanıyor gibiydin. Ki bunu anlıyorum ama gene de kendimi kötü hissetmeme yol açıyor. Dostuz sanmıştım."

"Kusura bakma, dedim ya," dedi Katz. Hem böyle hissettiği için Walter'a, hem de ona bir iyilik yapmak istediği için iki kere özür di-

lemesi gerekmesinin ironisine ya da adaletsizliğine kızmıştı. Genelde politikası asla özür dilememekti.

"Ne bekliyordum, bilmiyorum," dedi Walter. "Ama belki de Patty'nin ve benim sana yardım ettiğimizi kabul etmeni. Bütün bu şarkıları annemin evinde bestelediğini kabul etmeni. Senin en eski dostların olduğumuzu kabul etmeni. Bunun üzerinde duracak değilim ama tüm düşüncelerimi ortaya dökmek ve sana neler hissettiğimi anlatmak istiyorum ki bir daha bunları hissetmeyeyim."

Katz'in kanının öfkeyle kaynaması, çükünün kehanetleriyle aynıydı. Şimdi sana farklı bir iyilik yapacağım eski dostum, diye düşündü. Bitmemiş bir işi bitireceğiz ve kızla sen bunun için bana teşekkür edeceksiniz.

"Tüm düşünceleri ortaya dökmek iyidir," dedi.

KADIN DİYARI

St. Paul'de büyürken, Joey Berglund şanslı bir hayat sürmenin kaderinde yazılı olduğuna ilişkin sayısız teminat almıştı. Yıldız hafbeklerin esaslı bir açık saha sayısından söz edişi gibi; hani ağır çekimle hareket eden bir savunmayı tam süratle kesip aradan zikzak çizerek geçerken oyun sahasının tamamı acemi düzeyinde bir video oyunu gibi görünür ve durum hemen kavranır ya, işte ilk on sekiz yılı boyunca hayatının her cephesi de ona öyle gelmişti. Dünya ona fırsatlar sunuyordu, o da hepsini hiç rahatsızlık hissetmeden kabul ediyordu. Charlottesville'e ideal giysiler ve saç kesimiyle bir birinci sınıf öğrencisi olarak gelmiş ve okulun onu NoVa'dan (yerel halk D.C.'nin Virginia banliyölerine böyle derdi) kusursuz bir oda arkadaşıyla eşleştirdiğini görmüştü. İki buçuk hafta boyunca üniversite, dünyanın o aşina olduğu halinin daha da güzel bir uzantısı olacak gibi görünmüştü. Bundan o kadar emin olmuştu ki –çantada keklik saymıştı– 11 Eylül sabahı, kendisi Econ 201 dersine giderken, sınıf arkadaşı Jonathan'ı Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon'un yanışını gözlesin diye bırakmıştı. Büyük konferans salonuna varıp da bomboş olduğunu görmeden de, gerçekten ne kadar ciddi bir arıza çıktığını anlamamıştı.

Ne kadar çabalarsa çabalasın, bu olayı izleyen haftalar ve aylarda, yarı yarıya boşalmış kampusten geçerken neler düşündüğünü hatırlayamadı bir türlü. Bunca aymaz davranmak hiç ona yakışan bir şey değildi ve orada, kimya binasının basamaklarında o anda duyduğu derin utanç, terörist saldırılarına hissettiği yoğun hıncın tohumuna dönüştü. Daha sonra, dertler üst üste yığılınca ona sanki, çocukluğunda doğuştan hakkı gözüyle bakmayı öğrendiği talihi de, gerçek olamayacak

kadar yanlış, aşırı bir talihsizlik darbesi tarafından gölgede bırakılmış gibi geldi. Bu talihsizliğin ne kadar yanlış olduğunun, nasıl da sahtekâr olduğunun teşhir edilmesini ve dünyanın yeniden düzelmesini bekledi ki, umduğu üniversite tecrübesini yaşayabilsin. Bu da olmayınca, kesin hedefe odaklanmayı reddeden bir öfkenin pençesine düştü. Geriye dönüp bakınca suçlu Bin Ladin'miş gibi duruyordu ama tam olarak o değildi. Suçlu, daha derinde olan, siyasi olmayan, yapısal olarak kötücül bir şeydi; kaldırımdaki, masum masum yürürken ayağına takılan ve seni yüzüstü yapıştıran bir tümsek gibi.

11 Eylül'ü izleyen günlerde Joey'ye her şey fevkalade aptalca gelmeye başladı. Akla yatkın hiçbir pratik nedeni olmayan bir "İlgi Nöbeti"nin tutulması aptalcaydı, insanların aynı felaket kaydını defalarca izlemeye devam etmeleri aptalcaydı, Chi Phi binasındaki öğrencilerin binalarına bir "destek" pankartı asmaları aptalcaydı, Penn State Üniversitesi'yle yapılacak futbol maçının iptal edilmesi aptalcaydı, o kadar çok çocuğun aileleriyle birlikte olmak adına araziyi terk etmeleri aptalcaydı (Virginia'da herkesin "kampus" yerine "arazi" demesi de aptalcaydı). Joey'nin binasındaki dört liberal çocuk, yirmi muhafazakâr çocukla, sanki bir avuç on sekizliğin Ortadoğu hakkında ne düşündüğüne aldıran varmış gibi, sonu gelmez tartışmalar yapıyordu. Saldırılarda akrabalarını ya da yakınlarını kaybeden öğrenciler hakkında, sanki bu felaket dünyada sürekli olarak meydana gelen diğer korkunç ölümlerden farklıymış gibi aptalca boyutta bir yaygara koparılıyordu; bir kamyonet dolusu son sınıf öğrencisi, sanki New York'ta bu işi yapacak yeterince insan yokmuş gibi Sıfır Noktası'nda çalışanlara destek olmak üzere ciddi bir tavırla New York'a doğru yola çıktığında aptal alkışlar duyuluyordu. Joey sadece normal hayatın mümkün olduğunca çabucak geri dönmesini istiyordu. Sanki eski *discman*'ini bir duvara çarpmıştı da müzik aletinin lazeri, hoşuna giden bir parçadan, tanımadığı ya da sevmediği ve çalmasını durduramadığı bir parçaya geçmişti. Çok geçmeden, öyle yalnız ve soyutlanmış hissetti, aşina olduğu şeylere öyle bir hasret çekti ki, Connie Monaghan'a bir Greyhound otobüsüne binip onu Charlottesville'de ziyaret etme izni vermek gibi büyük bir hata yaptı; böylelikle de onu kaçınılmaz olan ayrılıklarına hazırlamak için bir yaz boyu harcadığı tüm çabalarını ziyan etti.

Yaz boyunca, birbirlerine karşı hislerini sınamak için en azından iki ay bir araya gelmemenin önemini Connie'nin kafasına sokmaya çalışmıştı. Bağımsız kişiliklerini geliştirmeleri ve bu bağımsız kişiliklerin birbirlerine uygun olup olmadığını görmeleri gerektiğini söylemişti; ama aslında Joey için lisedeki kimya "deney"leri ne kadar araştırma sayılırsa, bu da o kadar "sınama"ydı işte. O kendine bir iş hayatı kurar ve daha egzotik, gelişmiş ve bağlantıları olan kızlarla tanışırken, Connie Minnesota'da çakılı kalacaktı. Ya da 11 Eylül'den önce böyle hayal ediyordu.

Connie'nin ziyaretini, Jonathan'ın bir Yahudi tatili için NoVa'daki evine gittiği bir döneme getirmeye özen gösterdi. Connie bütün hafta sonunu, sanki ardında iz bırakmamaya çalışıyormuş gibi eşyalarını işi biter bitmez ayaklarının dibinde duran çantasına koyup fermuarını çekerek Joey'nin yatağında kamp kurmuş halde geçirdi. Joey bir pazartesi sabahı sınıfı için Eflatun okumaya çalışırken, henüz ilk yılındaki Facebook'ta insanların suratlarını inceledi ve tuhaf ifadeleri ya da Bailey Bodsworth, Crampton Ott, Taylor Tuttle gibi talihsiz isimleri olanlara güldü. Kızın yanında getirdiği esrarla defalarca kafayı bularak, Joey'nin hesabına göre kırk saatte sekiz kere seviştiler. Onu otobüs terminaline götürme vakti gelince, yirmi dört saatlik, yorucu Minnesota yolculuğu için MP3 çalarına bir sürü yeni şarkı yükledi. Üzücü gerçek şuydu ki, kendini ona karşı sorumlu hissediyor ve buna rağmen ondan ayrılması gerektiğini biliyordu; ama bunu nasıl yapacağı hakkında hiçbir fikri yoktu.

Otobüs terminalinde Connie'nin devam etme sözü verdiği ama kendine özgü dik başlılığıyla hiçbir açıklamada bulunmaksızın etmediği eğitiminden söz açtı.

"Ocakta derslere girmeye başlaman gerek," dedi. "Inver Hills'te başla, sonra seneye de belki üniversiteye transfer olursun."

"Tamam," dedi kız.

"Gerçekten akıllısın," dedi. "Hayatın boyunca garsonluk yapamazsın."

"Tamam." Kız yalnız kalmışçasına gözlerini otobüsünün yanında oluşan kuyruğa çevirdi. "Senin için yaparım."

"Benim için değil. Kendin için. Söz verdiğin gibi."

Kız başını iki yana salladı. "Tek istediğin seni unutmam."

"Bu doğru değil, hiç de doğru değil," dedi Joey, hayli doğru olduğu halde.

"Okula gideceğim," dedi kız. "Ama bu bana seni unutturmayacak. Hiçbir şey bana seni unutturamaz."

Joey, "Tamam," dedi, "ama gene de kim olduğumuzu öğrenmemiz gerek. İkimizin de biraz büyümesi gerek."

"Ben kim olduğunu biliyorum zaten."

"Ama belki de yanılıyorsun. Belki hâlâ..."

"Hayır," dedi kız. "Yanılmıyorum. Ben sadece senin yanında olmak istiyorum. Hayatımda istediğim tek şey bu. Sen dünyadaki en harika insansın. İstediğin her şeyi yapabilirsin, ben de senin yanında olurum. Diyelim pek çok şirketin olur, ben de senin için çalışırım. Ya da başkanlığa aday olursun, kampanyana destek olurum. Başka kimsenin yapmak istemediği işleri yaparım. Eğer birinin yasa dışı işler yapmasını istiyorsan, senin için yasa dışı işler yaparım. Eğer çocuk istiyorsan, senin için çocuk yetiştiririm."

Joey bu hayli endişe verici beyana cevap vermek için aklını başına toplaması gerektiğini biliyordu ama ne yazık ki kafası hâlâ biraz iyiydi.

"Yapmanı istediğim şey şu," dedi. "Üniversite eğitimi görmeni istiyorum. Örneğin," diye ekledi akılsızca, "benim için çalışacak olursan bir sürü farklı şey bilmen gerekecek."

"Senin için okula gideceğimi bunun için söyledim zaten," dedi Connie. "Dinlemiyor muydun?"

St. Paul'deyken fark edemediğini, yani bir şeyin fiyatının daima ilk bakışta göze çarpmadığını artık anlamaya başlıyordu: Lisedeki zevklerinin gerçekten de fena halde şişmiş faiz masrafları gelecekte de onu bekliyor olacaktı.

"Kuyruğa girelim en iyisi," dedi. "Eğer iyi bir yer istiyorsan."

"Peki."

"Hem," dedi Joey, "bence birbirimizi en azından bir hafta aramamalıyız. Eskisi gibi disiplinli olmalıyız."

"Peki," dedi Connie ve söz dinler bir tavırla otobüse yöneldi. Onun seyahat çantasını taşımakta olan Joey kızı izledi. Hiç değilse, olay çıkarırsa diye kaygılanmasına gerek yoktu. Joey'yi asla fedakârlık yapmak zorunda bırakmamış, asla kaldırımda el tutuşmak için

ısrar eden, yapışan, somurtan ya da ayıplayan biri olmamıştı. Bütün ateşini yalnız oldukları zamana saklıyordu; bu konuda uzmandı. Otobüsün kapıları açılınca ateşten bir bakışı ona hançer gibi sapladıktan sonra çantasını şoföre verip otobüse bindi. Camdan el sallamak ya da öpücük göndermek gibi saçmalıklar yoktu. Kulaklıklarını taktı ve koltuğuna çöküp gözden kayboldu.

Onu izleyen haftalarda da herhangi saçmalık olmadı. Connie söz dinleyerek onu aramaktan kaçındı; ulusal humma kırılmaya başlarken ve sonbahar Blue Ridge'de derinleşir, saman rengi güneş ışığı ve sıcak çimler ile rengi dönen yaprakların zengin kokularıyla ayağını sürürken, Joey Cavalier'in kaybettiği futbol maçı cümbüşlerine katıldı, spor salonuna gitti ve birkaç bira kilosu aldı. Sosyal bağlamda, terbiyesini takınmayı öğrenene kadar, İslam dünyasını hedef gözetmeden yoğun bombardımana tutmaya inanan, refah içindeki ailelerden gelme yurt arkadaşlarının çekimine kapıldı. Kendisi sağcı değildi ama öyle olanların yanında kendini rahatsız hissetmiyordu. Yersizlik duygusunun dermanı tam olarak Afganistan'ın yok edilmesi değildi ama bir tatmin duygusu verecek kadar da yakındı çözüme.

Sadece, grubun seksten konuşmaya başlamasına yetecek kadar bira tüketilince kendini yapayalnız hissediyordu. Connie'yle yaşadıkları, böbürlenmek için fazla yoğun ve tuhaftı – fazla samimiydi, aşka fazla benziyordu. Komün halinde kuru sıkı atışları, Facebook'taki en seçkin bebeklere neler yapmak istedikleri ya da liselerinde veya hazırlık okullarındaki çeşitli sarhoş kızlara bir keresinde, kafaları iyiyken sözde neler yaptıklarıyla ilgili pornomsu beyanları yüzünden yurt arkadaşlarını hem hor görüyor hem de onlara haset ediyordu. Yurt arkadaşları hâlâ büyük ölçüde kendilerine sakso çekilmesini istiyordu; belli ki bunun abartılmış bir otuzbirden farksız olduğunu düşünen ve en fazla öğle yemeği arasında otoparka özgü bir eğlenceden ibaret sayan bir tek Joey vardı.

Mastürbasyonun kendini ise alçaltıcı bir israf olarak görüyordu; yine de Connie'den vazgeçme yöntemi ararken değerini anlamaya başlamıştı. Boşalmak için tercih ettiği mekân ise, saatte 7,65 dolar karşılığında rezerve edilmiş masasında oturup ders kitaplarını ya da *Wall Street Journal*'ı okuduğu, ara sıra da inek bilim öğrencilerine kitaplar verdiği bilim kütüphanesinin engelliler banyosuydu. Rezerv masa-

sında öğrencilere açık bir iş bulmuş olması da ona hayatta şansın kaderi olduğunun bir başka kanıtı gibi göründü. Kütüphanenin hâlâ, ayrı raflarda korunmasını ve binadan çıkartılmasının yasaklanmasını gerektirecek kadar nadir olan ve yaygın bir ilgi gören basılı eserlere sahip olmasına hayret etmişti. Gelecek birkaç yıl içinde hepsinin dijital ortama aktarılmamasının imkânı yoktu. Rezerv metinlerin çoğu daha önce popüler olan yabancı dillerde yazılmış ve görkemli levha fotoğraflarla renklendirilmişti; özellikle de on dokuzuncu yüzyılda yaşayan Almanların insan bilgisini kataloglama konusunda epey çalışkan olduğu görülüyordu. Mastürbasyona yardımcı olması amacıyla yüz yıllık bir Alman cinsel anatomi atlası kullanmak mastürbasyon eylemini bir nebze yüceltebilirdi hatta. Er ya da geç Connie'ye karşı suskunluğuna son vermek zorunda kalacağını biliyordu, ama her akşamın sonunda, engellilere ayrılmış, pedalla çalışan musluklarda gamet hücreleri ile prostatik sıvılarıyla dolu ellerini yıkarken bir gün daha beklemeyi göze alıyordu; ta ki, tam da belki biraz fazla beklediğinin farkına vardığı günün akşamı geç saatlerde, rezerv masasında Connie'nin annesinden bir telefon gelene kadar.

"Carol," dedi muhabbetle. "Merhaba."

"Merhaba Joey. Herhalde niye aradığımı biliyorsun."

"Hayır, aslında bilmiyorum."

"Eh, küçük dostumuzun kalbini kırıverdin, onun için."

Rafların mahremiyetine kaçtı; midesine kramplar girmeye başlamıştı. "Bu gece arayacaktım onu," dedi Carol'a.

"Bu gece. Sahiden. Onu bu gece arayacaktın."

"Evet."

"Buna inanmakta niye zorlanıyorum acaba?"

"Bilmiyorum."

"Eh, o yatmaya gitti, yani iyi ki aramamışsın. Bir şey yemeden yatmaya gitti. Saat yedide yatmaya gitti."

"İyi ki aramamışım öyleyse."

"Bunun komik bir yanı yok Joey. Morali çok bozuk. Depresyona girmesine sebep oldun ve dalga geçmekten vazgeçmen gerek. Anlıyor musun? Kızım bir otopark sayacına bağlayıp sonra da unutacağın bir köpek değil."

"Belki de ona antidepresan vermelisin."

"Senin evcil hayvanın değil o, camları açıp arabanın arka koltuğuna bırakamazsın onu," dedi Carol; kullandığı benzetme hoşuna gitmişti. "Biz senin hayatının bir parçasıyız Joey. Bizimle hiç ilgilenmiyorsun ve bence biz bundan daha iyi bir tutumu hak ediyoruz. Bu sonbahar hepimiz için felaket bir dönemdi ve sen ortalarda yoktun."

"Biliyorsun, derslere falan gitmem gerekiyor."

"Beş dakika telefon edemeyecek kadar meşgulsün. Üç buçuk hafta hiç sesin çıkmadıktan sonra."

"Onu gerçekten bu hafta arayacaktım."

"Hatta Connie'yi boşver," dedi Carol. "Bir dakikalığına Connie'yi bunun dışında bırak. Sen ve ben neredeyse iki sene bir aile gibi yaşadık. Kendimi bunu söylerken duyacağım asla aklımdan geçmezdi ama, annene neler çektirdiğin konusunda bir fikir edinmeye başlıyorum. Cidden. Bu sonbahara kadar senin nasıl soğuk olduğunu anlamamıştım hiç."

Joey tavana saf bir bunalma tebessümü yöneltti. Carol'la ilişkisinde daima tam doğru sayılamayacak bir şeyler olmuştu. O, yurdundaki hazırlık okulundan çocukların ve onu, aralarına alıp almamaya karar vermek için testlere sokan *fraternity** kardeşlerinin "SİA"** (Joey'ye göre "tam"ın T'si kullanılmadığı için biraz gerzekçe bir kısaltına) demeyi alışkanlık haline getirdikleri cinsten biriydi. Joey genelde deliksiz uyuyan biri olduğu halde, Monaghan'larda kaldığı süre boyunca, Connie'nin yatağında zaman zaman kendisine ilişkin tuhaf, endişeli önsezilerle uyanıyordu: Örneğin farkında olmadan kız kardeşinin yatağına girip dehşete kapıldığını, Blake'in alnına Blake'in çivi tabancasıyla kazara bir çivi çaktığını ya da en tuhafı, Büyük Göller'deki büyük bir tersanede, bir geminin güvertesinden ağır konteynerleri yatay organıyla alıp onları havada savurduktan sonra usulca daha küçük, daha düz bir filikaya bırakan görkemli bir vinç olduğunu hayal ederdi. Bu hayaller, Carol'la uygunsuz bağlantı anlarını takip etme eğilimi gösterirdi – onun ve Blake'in yatak odalarının hemen hemen kapalı kapısından gözüne çarpan çıplak kalçası; Blake'in yemek masasında geğirmesinin ardından Carol'ın Joey'ye yönelttiği yandaşlık göz kır-

* Kelime anlamıyla "kardeşlik". Amerikan üniversitelerindeki, adlarını Yunan alfabesinden alan öğrenci topluluklarına verilen ad. (y.n.)

** Tam Sikmek İsteyeceğim Anne (MILF – *Mother I'd Like to Fuck*). (ç.n.)

pışı; Connie'yi doğum kontrol hapına neden başlattığına dair Joey'ye sunduğu (kendi kayıtsız gençliğinden canlı hikâyelerle örneklendirilmiş) uzun ve açık sözlü açıklama. Connie Joey'nin yaptığı hiçbir şeyden rahatsız olmadığı için onun hoşnutsuzluklarını kaydetmek de annesine düşmüştü. Carol, Connie'nin çenebaz uzvuydu, onun dobra dobra konuşan avukatıydı ve Blake'in kankalarıyla dışarı çıktığı hafta sonu gecelerinde Joey sanal bir üçlünün ortaya sıkıştırılmış üyesi olduğu duygusuna kapılırdı: Carol'ın ağzı Connie'nin söylemeyeceği bütün şeyleri anlatır da anlatır, sonra Connie Carol'ın yapamadığı bütün şeyleri Joey'yle sessizce yapar, Joey de gecenin bir vakti çok da doğru olmayan bir döngüde kısılıp kaldığı hissiyle dürtülmüşçesine uyanırdı. Tam Sikmek İsteyeceğim Anne.

"Öyleyse ne yapmam gerekiyor?" dedi.

"Eh, başlangıç olarak, daha sorumluluk sahibi bir erkek arkadaş olmanı istiyorum."

"Onun erkek arkadaşı değilim. Fasıla verdik."

"Fasıla da ne? Ne demek oluyor?"

"Ayrı olmayı deniyoruz anlamına geliyor."

"Connie bana böyle demiyor ama. Connie, iş hayatında sana asistanlık yapabilmesi için idari beceriler edinmek üzere okula gitmesini istediğini söylüyor."

"Bak," dedi Joey. "Carol. Bunu söylediğimde kafam iyiydi. Connie'nin satın aldığı inanılmayacak kadar kuvvetli bir esrardan kafayı bulmuşken yanılgıya kapılıp yanlış bir şey söyledim."

"Onun esrar içtiğini bilmiyor muyum sanıyorsun? Blake ve benim burnumuz olmadığını mı düşünüyorsun? Bana bilmediğim bir şey söylemiyorsun. Bütün yaptığın, onu ispiyonlamaya çalışarak kendini yine kötü bir erkek arkadaş konumuna sokmak."

"Ben yanlış bir şey söylediğimi anlatmaya çalışıyorum. Ve düzeltme şansı da bulamadım, çünkü bir süre konuşmama konusunda anlaşmıştık."

"Ve bu kimin fikriydi? Onun gözünde Tanrı gibi olduğunu biliyorsun. Resmen Tanrı gibi, Joey. Ona nefesini tutmasını söyle, bayılana kadar nefesini tutar. Ona bir köşede oturmasını söyle, açlıktan devrilip düşene kadar bir köşede oturur."

"Eee, bu kimin kabahati?" dedi Joey.

"Senin."

"Hayır Carol. Senin. Anne sensin. Onun evinde oturduğu kişi sensin. Ben yalnızca bir süreliğine uğradım."

"Evet ve şimdi de sorumluluk almadan kendi yoluna gidiyorsun. Onunla neredeyse evlendikten sonra. Ailemizin bir parçası olduktan sonra."

"Oha. Oha. Carol. Üniversitede birinci sınıf öğrencisiyim ben. Bunu anlamıyor musun? Yani benimle böyle bir konuşma yapmanın bile ne kadar acayip olduğunu?"

"Senin şu anda olduğundan bir yaş büyükken bir kız bebeğim olduğunu ve dünyada kendi yolumu çizmek zorunda kaldığımı anlıyorum."

"Eee, iyi mi oldu bu yani?"

"Aslında çok da kötü olmadı. Henüz çok erken olduğundan bunu sana söylemeyecektim, ama madem sordun Blake'le küçük bir bebeğimiz olacak. Küçük ailemiz birazcık büyüyecek."

Ona hamile olduğunu söylediğini algılayabilmek için Joey'nin bir an düşünmesi gerekti.

"Dinle," dedi. "İşteyim. Yani, tebrikler falan. Ama şu an meşgulüm."

"Meşgul. Tamam."

"Onu yarın öğleden sonra aramaya söz veriyorum."

"Hayır, kusura bakma ama," dedi Carol, "bu yetmez. Hemen gelip onunla biraz vakit geçirmen gerek."

"Bunun imkânı yok."

"Öyleyse Şükran Günü'nde bir haftalığına gel. Ailece güzel bir Şükran Günü geçiririz, dördümüz birden. Böylece Connie'nin bekleyecek bir şeyi olur, sen de onun moralinin ne kadar bozuk olduğunu gözlerinle görürsün."

Joey tatili, Duke'ta üçüncü sınıf öğrencisi ablası ya insanı yanıltacak kadar fotojenik ya da şahsen karşılaşma şansı kaçırılmayacak biri olan oda arkadaşı Jonathan'la Washington'da geçirmeyi planlıyordu. Ablanın adı Jenna'ydı, bu da Joey'nin zihninde Bush ikizlerini ve Bush isminin akla getirdiği bütün o partileri ve ahlaki gevşeklikleri çağrıştırıyordu.

"Uçak param yok," dedi.

"Öyleyse otobüse bin, tıpkı Connie gibi. Yoksa otobüs Joey Berglund için yeterince lüks değil mi?"

"Başka planlarım da var."

"Eh, öyleyse planlarını değiştirsen iyi edersin," dedi Carol. "Dört yıllık kız arkadaşın ciddi şekilde depresyonda. Saatlerce ağlıyor, yemek yemiyor. Onu işten atılmaktan kurtarmak için Frost's'taki patronuyla konuşmak zorunda kaldım, çünkü siparişleri hatırlamıyor, kafası karışıyor, asla gülümsemiyor. İşte kafayı buluyor da olabilir, hiç şaşmam. Sonra eve geliyor, dosdoğru yatağa gidiyor ve orada kalıyor. Öğleden sonra vardiyası olduğunda ben öğle tatilimde arabayla ta eve gelmek zorunda kalıyorum ki kalktığını, iş için giyindiğini garantiye alayım, çünkü telefona cevap vermiyor. Sonra onu arabayla Frost's'a götürüp içeri girdiğinden emin oluyorum. Benim yerime bunu yapsın diye Blake'i göndermeyi denedim ama artık onunla konuşmuyor, dediği hiçbir şeyi de yapmıyor. Bazen Blake'le ilişkimi bozmaya çalıştığını düşünüyorum, sırf kindarlık olsun diye, sen yoksun diye. Ona doktora gitmesini söyleyince, doktora ihtiyacı olmadığını söylüyor. Ona neyi kanıtlamaya çalıştığını ve hayatı için ne gibi bir planı olduğunu sorunca, planının seninle olmak olduğunu söylüyor. Tek planı bu. Bu yüzden küçük Şükran Günü planın her neyse, değiştirsen iyi olur."

"Onu yarın arayacağım, dedim."

"Gerçekten de kızımı dört yıl süreyle bir seks arkadaşı olarak kullanıp da işine gelince öylece gidebileceğini mi sanıyorsun? Düşündüğün sahiden bu mu? Sen onunla ilişki kurduğunda daha *çocuktu*."

Joey Connie'nin kesik şortlarının üstünden apışını ovaladığı, sonra da onun biraz daha küçük elini alıp neresine dokunacağını gösterdiği, eski ağaçtan kalesindeki o önemli günü düşündü – kendisinin ikna edilmeye ne kadar az ihtiyaç duyduğunu. "Ben de çocuktum tabii," dedi.

"Şekerim, sen asla çocuk olmadın," dedi Carol. "Her zaman öyle havalı ve kendine hâkimdin ki. Seni küçük bir bebekken tanımıyordum sanma. Ağlamazdın bile! Hayatım boyunca buna benzeyen bir şeyi asla görmedim. Ayak başparmağını çarpıp incitince bile ağlamazdın. Suratın kırışırdı ama gıkın çıkmazdı."

"Hayır, ağlardım. Ağladığımı kesinlikle hatırlıyorum."

"Onu kullandın, beni kullandın, Blake'i kullandın. Ve şimdi de öylece bize arkanı dönüp yürüyüp gideceğini mi sanıyorsun? Dünya

böyle mi işler sanıyorsun? Hepimiz senin kişisel zevkin için mi buradayız sanıyorsun?"

"Ben olsam bir ilaç yazması için onu bir doktora götürmeye çalışırdım. Ama Carol, biliyorsun, bu gerçekten de tuhaf bir konuşma. İyi türde bir konuşma değil."

"Eh, alışsan iyi olur, çünkü bu konuşmayı yarın gene yapacağız, ondan sonraki gün de, ondan da sonraki gün de... Ta ki Şükran Günü'nde geleceğini duyana kadar."

"Şükran Günü'nde gelmeyeceğim."

"Eh, öyleyse telefonlarıma alışsan iyi olur."

Kütüphane kapandıktan sonra dışarı, serin geceye çıktı, telefonunu okşayıp arayacak birini bulmaya çalışarak yurdun dışındaki bir bankta oturdu. St. Paul'de bütün arkadaşlarına, Connie'yle olan bu şeyin sohbet sınırlarının dışında olduğunu açıkça belirtmiş, Virginia'da da bunu bir sır olarak saklamıştı. Yurdundaki herkes anne babasıyla her saat olmasa da her gün konuşuyordu; bu da, yanlarındaki evde yaşarken fark edemediği kadar serinkanlı olan ve onun isteklerine saygı duyan kendi anne babasına karşı beklenmedik bir minnet duymasını sağlasa da, aynı zamanda panik gibi bir şey hissetmesine neden oldu. Özgürlük istemişti, onlar da bunu bahşetmişti, şimdi geri dönemezdi. 11 Eylül'den sonra kısa bir aile telefonlaşması sağanağı söz konusu olmuştu ama konuşulanlar çoğunlukla kişisel meseleler değildi; annesi bu kadar çok CNN izlemenin kendine zarar verdiğine emin olmasına rağmen yine de bırakamadığı konusunda eğlenceli bir şekilde ağız kalabalığı etmiş, babası örgütlü dine karşı hayli uzun süredir devam eden düşmanlığını kusmak için bu fırsattan yararlanmış, Jessica da Batılı olmayan kültürler hakkındaki bilgisini ortaya dökerek caka satmış ve onların ABD emperyalizminden haklı olarak yakındıklarını açıklamıştı.

Jessica, Joey'nin zor durumdayken arayacağı insanlar listesinde en alttaydı. Belki o hayatta kalmış tek akrabası olsa, Joey de Kuzey Kore'de tutuklanmış olsa ve sert bir nutuk dinlemeye istekli olsa... Belki o zaman.

Carol'ın onun hakkında yanıldığı konusunda kendi kendini temin etmek ister gibi karanlıkta, bankın üstünde biraz ağladı. Istırap içindeki Connie için ağladı, onu Carol'la bir başına bıraktığı için, onu kurtarabilecek kişi olmadığı için ağladı. Sonra gözlerini sildi ve annesini

aradı; Carol şayet bir pencere kenarında durup dikkatle dinliyorsa belki de telefonunun çaldığını duymuş olabilirdi.

"Joseph Berglund," dedi annesi. "Bu ismi bir yerlerden hatırlar gibiyim."

"Selam anne."

Aniden bir sessizlik.

"Uzun zamandır aramadığım için özür dilerim," dedi.

"Ah, işte," dedi, "burada şarbon korkusu, evimizi satmaya çalışan emlaksız bir emlakçı ve babanın Washington'a uçup durması dışında pek bir şeyler olmuyor. Washington'a gidenlerin uçak inmeden önceki bir saat içinde yerlerinden kalkmalarına izin vermediklerini biliyorsun, değil mi? Acayip bir kurala benziyor. Yani, ne düşünüyorlar? Emniyet kemeri ışığı yandığı için teröristlerin şeytani planlarını iptal edeceklerini mi? Baban diyor ki uçak daha doğru dürüst havalanmadan hostesler herkesi, çok geç olmadan tuvaleti hemen kullanmaları için uyarmaya başlıyormuş. Ondan sonra da koca içecek tenekeleri dağıtmaya başlıyorlarmış."

Sesi kulağa, Joey kendisine onu düşünme izni verdiğinde aklına gelen hayati güç gibi değil de, daha yaşlı geveze bir kadının sesi gibi geliyordu. Yeniden ağlamaktan kaçınmak için gözlerini sıkı sıkıya yummak zorunda kaldı. Annesine karşı son üç yıldaki tüm davranışları, kendisi daha gençken yaptığı, fazlasıyla kişisel konuşmalarını önlemek üzere hesaplanmıştı: onu susturmak, kendini tutması için eğitmek, haddinden fazla dolu kalbi ve sansürsüz benliğiyle ona musallat olmasına son vermek için. Şimdi de eğitim tamamlanmışken ve o itaatkâr bir şekilde havadan sudan konuşurken kendini ondan yoksun kalmış hissetti ve yaptığını geri almak istedi.

"İyi misin, diye sormama izin var mı?" dedi annesi.

"İyiyim."

"Sabık köle eyaletlerinde hayat iyi mi?"

"Çok iyi. Hava çok güzel."

"Tamam, bu da Minnesota'da büyümenin avantajı. Nereye gidersen git hava daha güzeldir."

"Evet."

"Bir sürü yeni arkadaş ediniyor musun? Bir sürü insanla tanışıyor musun?"

"Evet."

"Eh, iyi iyi iyi. İyi iyi iyi. Araman çok hoş Joey. Yani, istemiyorsan aramak zorunda olmadığını biliyorum, o yüzden cidden çok hoş. Burada, evinde gerçekten hayranların var."

Bir birinci sınıf erkekler sürüsü yurttan çimenlere doğru püskürdü, sesleri bira marifetiyle yükselmişti. "Jo-eeee, Jo-eeee," diye böğürdüler sevgiyle. Onlara havalı bir şekilde başını salladı.

"Orada da hayranların var gibi geliyor kulağa," dedi annesi.

"Evet."

"Benim popüler oğlum."

"Evet."

Sürü yeni barlara doğru uzaklaşırken bir sessizlik çöktü. Joey onların gidişini gözlerken dezavantajda olmanın sancısını duydu. Sonbahar dönemi harcama bütçesinin neredeyse bir ay önüne geçmişti bile. Herkes altı bira içerken sadece bir bira içen yoksul çocuk olmak istemiyordu, ama beleşçi gibi görünmek de istemiyordu. Baskın ve cömert olmak istiyordu; bunun için de para gerekiyordu.

Biraz çaba harcayarak annesine, "Babam yeni işinden memnun mu?" diye sordu.

"Sanırım memnun. Onu çıldırtıyor sanki. Anlıyorsun ya, bir anda dünyadaki tüm yanlışları düzeltmek için bir başkasının çuval dolu parasını harcayabiliyor olmak gerçeği... Eskiden kimse dünyayı düzeltmiyor, diye şikâyet ederdi. Şimdi kendisi düzeltmeye çalışıyor ki bu imkânsız elbette, hepimizin sonu kötüye gidiyor. Bana sabahın üçünde e-postalar yolluyor. Pek uyuduğunu sanmıyorum."

"Peki ya sen? Sen nasılsın?

"Ah, şey, bunu sorman çok hoş ama aslında bilmek isteyeceğini sanmıyorum."

"Elbette isterim."

"Hayır, güven bana, istemezsin. Ve üzülme, bunu acımasızlık olsun diye söylemiyorum. Sitem etmiyorum. Senin kendi hayatın var, benim de kendi hayatım var. Her şey yolunda."

"Hayır ama, yani, ne yapıyorsun bütün gün?"

"Aslında," dedi annesi, "böyle bir soru sormak bazen tuhaf olabilir; bilgine. Çocuksuz bir çifte niye çocukları olmadığını ya da evlenmemiş birine niye evlenmediklerini sormak gibi. Sana tam anlamıyla

zararsız görünen kimi soru türleri konusunda dikkatli olman gerekebilir."

"Hımm."

"Şu anda bir tür araftayım," dedi. "Taşınacak olduğumu bilirken hayatımda herhangi bir büyük değişiklik yapmak zor. Sırf eğlenmek için küçük bir yaratıcı yazarlık projesine başladım. Ayrıca olur da emlakçı yanında potansiyel bir kurbanla gelirse diye evi sürekli bir pansiyon gibi tutmam gerekiyor. Dergiler iyice yelpazelenmiş olsun diye hayli vakit harcıyorum."

Joey'nin içindeki annesini kaybetmişlik hissi, ne kadar inkâr ederse etsin ona sitem etmekten kendini alamıyor göründüğü için yerini kızgınlığa bırakıyordu. Anneler ile sitemleri... Sonu yoktu bunun. Onu biraz destek için aramıştı ama daha neye uğradığını anlamadan ona destek sağlama konusunda yetersiz kalmıştı.

"Para durumun nasıl?" dedi, sanki kızgınlığını hissetmiş gibi. "Yeterince paran var mı?"

"Biraz sıkışık," diye kabul etti.

"Eminim öyledir!"

"İkameti buraya taşıyınca okul harcı azalacak. Gerçekten zor olan sadece bu ilk yıl."

"Sana biraz para yollamamı ister misin?"

Karanlıkta gülümsedi. Her şeye rağmen, onu severdi; başka türlüsü elinden gelmiyordu. "Babam para yok, dedi sanıyordum."

"Babanın ille de her şeyi bilmesi gerekmez."

"Eh, senden para alırsam okul ikametgâhımı bu eyalete taşımaz."

"Okulun da her şeyi bilmesi gerekmez. Sana nakit olarak ödenecek bir çek yollayabilirim, eğer faydası olacaksa."

"Evet, ya sonra?"

"Sonra hiç. Söz veriyorum. Şartı falan yok. Diyorum ki ne demek istediğini babana zaten anlattın. Sırf anlattığın bir şeyi kanıtlamaya devam etmek için yüksek faizli müthiş borçlara girmene gerek yok."

"Bir düşüneyim."

"Sana postayla bir çek yollayayım mı? O zaman nakde çevirip çevirmeyeceğine kendin karar verebilirsin. Benimle tartışman gerekmez."

Yine gülümsedi. "Niye yapıyorsun bunu?"

"Eh, bilirsin ya Joey, ister inan ister inanma, senin arzu ettiğin hayatı yaşamanı istiyorum. Kahve sehpasıyla etajerlerdeki dergileri yelpazelerken, kendi kendime sorular soracak biraz boş vaktim oldu. Mesela, eğer babanla bana, bizi hayatın boyunca bir daha asla görmek istemediğini söylesen gene de mutlu olmanı ister miydim, gibi."

"Bu çok acayip ve tamamen varsayımsal bir soru. Gerçekle hiç ilgisi yok."

"Bunu duymak hoş, ama anlatmak istediğim bu değil. Anlatmak istediğim, hepimizin sorunun cevabını bildiğimizi düşünmemiz. Anne babalar, karşılığında ne alacakları söz konusu olmadan çocukları için en iyisini yapmak üzere programlanıyor. Sevginin de böyle olması gerekir, değil mi? Oysa aslında, durup düşünürsen, bu garip bir inanç. İnsanların aslında nasıl olduklarıyla ilgili bildiklerimizi göz önünde bulundurursan. Bencil, dar görüşlü, egoist ve ilgiye muhtaç. Neden anne baba olmak bunu deneyen herkese kendiliğinden üstün insanlık versin? Belli ki vermiyor. Sana biraz kendi anne babamdan söz etmiştim, örneğin..."

"Pek fazla değil," dedi Joey.

"Eh, belki bir ara sana daha fazlasını anlatırım, bana kibarca sorarsan. Ama anlatmak istediğim şu: Ben bu sevgi meselesinde sana ilişkin olarak ciddi ciddi düşündüm. Ve karar verdim ki..."

"Anne, başka bir şeyden konuşamaz mıyız?"

"Karar verdim ki..."

"Ya da hatta başka bir gün? Önümüzdeki hafta falan? Yatmadan önce yapmam gereken çok iş var."

St. Paul'e incinmiş bir insanın sessizliği çöktü.

"Özür dilerim. Gerçekten saat geç oldu ve hâlâ yapmam gereken şeyler var."

"Sadece," dedi annesi, çok daha alçak bir sesle, "sana niye çek göndereceğimi açıklıyordum."

"Tamam, teşekkür ederim. Çok naziksin. Sanırım."

Annesi daha da küçük ve daha da incinmiş bir sesle ona aradığı için teşekkür etti ve telefonu kapattı.

Joey bahçede, yoldan geçenlere görünmeden ağlayabileceği bir çalılık ya da bir çatı altı aradı. Bulamayınca, kendi yurduna koştu ve körlemesine, sanki kusmaya ihtiyacı varmış gibi, kendi katında olma-

masına rağmen önüne gelen ilk tuvalete girdi, kendini bir bölmeye kilitledi ve annesine duyduğu nefretle ağladı. Biri, kokulu sabun ve küf bulutu arasında duş yapıyordu. Bölmenin paslanmış kapısına keçeli kalemle, Süpermen gibi yükselip damlacıklar fışkırtan, büyük, gülümseyen bir erekte olmuş penis suratı çizilmişti. Altına birisi *SKOR YAP ÇOCUK YAPMA* yazmıştı.

Annesinin sitemi, Carol Monaghan'ınki gibi basit cinsten değildi. Carol, kızının aksine, zekâdan pek nasibini almamıştı. Connie'nin iğneleyici, özlü bir zekâsı, Joey'ye sadece kapalı kapılar arkasında sunduğu dolgun, küçük bir feraset ve duyarlılık klitorisi vardı. O, Carol, Blake ve Joey birlikte akşam yemeği yediklerinde Connie yemeğini, bakışlarını tabaktan ayırmadan yer ve kendi garip düşüncelerinde kaybolmuş gibi görünürdü ama sonra Joey'yle kendi yatak odalarında yalnız kalınca, Carol ve Blake'in yemek masasındaki tavırlarını en küçük acınası ayrıntısına kadar tekrarlardı. Bir keresinde Joey'ye, Blake'in hemen hemen her söylediğinin diğer insanların ne kadar aptal ve Blake'in ne kadar üstün ve mağdur olduğuna işaret ettiğini fark edip etmediğini sormuştu. Blake'e göre, KSTP kanalının sabahki hava durumu tahmini aptalcaydı; Paulsen'lar geri dönüşüm kutularını aptalca bir yere koymuşlardı; kamyonundaki bipleyen emniyet kemeri uyarıcısı altmış saniye sonra susmadığı için aptaldı; Summit Caddesi'nde hız sınırında araba kullanan banliyö sakinleri aptaldı; Summit ve Lexington'ın köşesindeki kırmızı ışık aptalca zamanlandırılmıştı; işteki patronu aptaldı; şehir imar kanunu aptaldı. Connie kusursuz bir şekilde hatırlayarak örnekleri sıralamaya devam ettikçe Joey gülmeye başladı: yeni televizyon uzaktan kumandası aptalca tasarlanmıştı; NBC'nin program çizelgesinin yeni düzenlemesi aptalcaydı; Ulusal Lig "belirlenmiş vurucu" kuralını benimsemediği için aptaldı; Viking'ler Brad Johnson ve Jeff George'u bıraktıkları için aptallardı; ikinci başkanlık tartışmasının moderatörü nasıl bir yalancı olduğu konusunda Al Gore'a baskı yapmadığı için aptaldı; Minnesota eyaleti, çalışkan vatandaşlarının illegal Meksikalılar ile sosyal sigorta sistemini dolandıranların en iyisinden ücretsiz tıbbi bakımını ödemek zorunda bıraktığı için aptaldı, en iyisinden ücretsiz tıbbi bakımını...

"Hem biliyor musun?" dedi Connie sonunda.

"Neyi?" dedi Joey.

"Sen bunu asla yapmazsın. Sen gerçekten de diğer insanlardan daha akıllısın, bunun için de onlara aptal demeye ihtiyacın yok."

Joey bu iltifatı duyduğunda rahatsız olmuştu. Bir kere, kendisinin doğrudan doğruya Blake'le mukayese edilmesinden güçlü bir rekabet kokusu alıyordu – karmaşık bir anne kız mücadelesinde bir piyon ya da ödül olmaya ilişkin rahatsız edici bir duygu. Ve Monaghan'ların yanına taşınırken pek çok yargıyı kapıda bıraktığı doğruydu, ama daha önce her türlü şeyin, özellikle de artık ona sonu gelmez, sinir törpüleyici bir budalalık kaynağı olarak görünmeye başlamış olan annesinin aptal olduğunu beyan etmişliği vardı. Şimdi ise Connie, insanları aptallıktan şikâyet ettirenin kendi aptallıkları olduğunu ima ediyor gibiydi.

Aslında, annesinin aptalca davranmaktan suçlu olduğu tek şey, Joey'nin kendisine olan tutumuydu. Evet, annesinin, Joey'nin en iyi işlerini tartışmasız bir şekilde deha düzeyinde yapıtlar saydığı Tupac'a karşı saygısızlık etmesi ya da aptallığı düpedüz zekice sayılacak kadar hesaplı ve aşırı olan *Married with Children*'a düşmanlık beslemesi de çok salakça görünüyordu. Ama Patty, eğer Joey dizinin tekrarlarını izlemeye bu kadar düşkün olmasa *Married with Children*'a asla saldırmazdı, Joey ona bu kadar hayran olmasa asla utanç verecek kadar yanlış Tupac karikatürleri yapmaya tenezzül etmezdi. Annesinin aptallığının gerçek kökeni, Joey'yi küçük erkek dostu olarak tutma isteğiydi: kaliteli televizyon dizileri ya da gerçekten dahi bir rap yıldızı tarafından değil de, annesi tarafından daha fazla eğlendirilmeyi ve büyülenmeyi sürdürsün istiyordu. Onun salaklığının hasta kalbi buydu – rekabete girmişti.

Sonunda artık onun küçük erkek dostu olmak istemediğini annesinin kafasına zorla sokacak kadar çaresiz kalmıştı. Bu bilinçli bir plan değildi, ahlakçı ablasına karşı uzun süredir hissettiği kızgınlığın bir yan ürünü gibiydi daha çok; onu öfkelendirmek ve dehşete düşürmek için daha incelikli bir yöntem bulamayınca, annesiyle babası Grand Rapids'te hasta babaannesinin yanındayken birkaç arkadaşını evine davet edip Jim Beam'le sarhoş olmuş ve sonra, ertesi gece Connie'yi, kendi odasını Jessica'nınkinden ayıran duvara karşı ekstra gürültülü bir şekilde düzerek Jessica'yı o tahammül edilmez Belle ve Sebastian'ının sesini kulüp müziği düzeyinde açacak, gece yarısından sonra

da o erdemli, beyaz yumruklarıyla yatak odasının kilitli kapısına vuracak kadar kışkırtmıştı.

"Kahretsin Joey! Buna derhal bir son ver! Derhal, duyuyor musun beni!"

"Hey, oha, burada sana kıyak çekiyorum."

"*Ne*?"

"Beni gammazlamaktan bıkmadın mı? Sana kıyak çekiyorum! Al sana hayatının fırsatı!"

"Şimdi gammazlıyorum seni. Hemen babama söylüyorum."

"Hiç durma! Demin beni duymadın mı? Sana kıyak çekiyorum, dedim."

Jessica, "Seni puşt. Seni kendini beğenmiş küçük puşt. Şimdi arıyorum babamı..." derken Connie çırılçıplak, dudakları ve meme uçları kan kırmızısı olmuş bir halde nefesini tutmuş oturuyor ve Joey'ye korku, hayret, heyecan, ittifak ile memnuniyet karışımı bir ifadeyle bakıyordu; Joey o anda, Connie'nin hiçbir kural, adap ya da ahlaki yasayla, kendisinin seçilmiş kızı ve suç ortağı olmanın binde biri kadar bile ilgilenmediğine, o güne dek hiç olmadığı kadar ikna olmuştu; o günden sonra da bu gerçeğin böylesine aşikâr bir kanıtıyla pek az karşılaştı.

Babaannesinin o hafta ölmesini beklemiyordu – o kadar yaşlı değildi. İşlerin içine onun vefatından bir gün önce içine ederek son derece hatalı davranmıştı. Ne kadar hatalı olduğu, ona hiç *bağırılmaması* gerçeğiyle kanıtlanıyordu. Hibbing'de, cenazede, annesiyle babası düpedüz düşmanca bir tutumla onu açıkta bırakmışlardı. Ailenin geri kalanı, onun da katılması gereken bir üzüntüyle bir araya gelirken, onu kendi başına suçluluk hissinde boğulmaya bırakmışlardı. Dorothy, ailede gördüğü tek büyük akrabaydı; çok küçükken sakat elini tutup, bunun korkulacak bir şey değil de hâlâ bir insan eli olduğunu görmeye davet ederek onu derinden etkilemişti. Bu olaydan sonra, babaannesinin ziyarete geleceği zamanlar anne babasının ondan yapmasını istediği kibarlıklara hiç itiraz etmemişti. Yüzde yüz iyi davrandığı bir insan, belki de tek insandı o. Ve şimdi aniden ölmüştü.

Cenazesini, annesinin infazı ertelediği birkaç hafta, memnuniyetle karşılanan soğuklukla dolu birkaç hafta izledi; ama çok geçmeden yeniden peşine düştü. Onun Connie hakkında samimi davranma baha-

nesini, buna karşılık onunla uygunsuz bir şekilde samimi olarak istismar etti. Onu kendisinin "Atanmış Anlayıcı"sı yapmaya çalıştı ve bunun, onun küçük erkek dostu olmaktan bile beter bir şey olduğu anlaşıldı. Bu sinsice bir tutumdu, karşı konulamazdı. İşe sırdaşlıkla başladı: Bir öğleden sonra Joey'nin yatağına oturup ona üniversitedeyken, her şeye rağmen sevdiği ama babasının hiçbir zaman onaylamadığı, uyuşturucu bağımlısı patolojik bir yalancı tarafından takip edildiğini söylemesiyle başladı. "Birine söylemem gerekiyordu," dedi, "ve babana söylemek istemedim. Dün yeni ehliyetimi almaya gitmiştim, kuyrukta önümde olduğunu fark ettim. Dizimi mahvettiğim geceden sonra onu görmemiştim. Yirmi yıl falan oluyor bu, değil mi? Çok kilo almıştı, ama kesinlikle oydu. Onu görünce öyle korktum ki. Kendimi suçlu hissettiğimi fark ettim."

"Niye korktun?" derken buldu Joey kendini, Tony Soprano'nun terapisti gibi. "Niye suçlu hissettin?"

"Bilmiyorum. O dönüp de beni görmeden koşarak kaçtım. Ehliyetim için gene gitmem gerekiyor. Ama dönüp de beni görecek diye dehşete kapılmıştım. Olacaklardan dehşete kapılmıştım. Çünkü, biliyorsun, lezbiyen değilim. İnan bana, lezbiyen olsaydım çoktan fark etmiş olurdum – arkadaşlarımın yarısı eşcinsel. Ve ben kesinlikle değilim."

"Bunu duymak iyi," dedi Joey sinirli bir sırıtışla.

"Ama dün onu görünce, ona âşık olduğumu fark ettim. Ve bununla başa çıkamamıştım hiç. Şimdi de lityum kilolarıyla..."

"Lityum nedir."

"Manik depresyon için. Bipolar hastalığı."

"Ah."

"Ve ben onu tamamen terk ettim, çünkü baban ondan öylesine nefret ediyordu ki. O acı çekiyordu ve ben onu bir daha hiç aramadım, mektuplarını açmadan attım."

"Ama sana yalan söyledi. Seni korkutuyordu."

"Biliyorum, biliyorum. Gene de kendimi suçlu hissediyorum."

Bunu izleyen aylarda ona pek çok sır verdi. Arsenik katılmış şeker gibi sırlar. Bir süre, bu kadar havalı ve açık sözlü bir annesi olduğu için kendini cidden talihli saydı. Buna karşılık olarak, yaşıtlarının yetmişlerdeki gençlerden ne kadar daha bıkkın ve uçarı olduğunu göstermek istercesine, sınıf arkadaşlarının çeşitli sapkınlıkları ile küçük

suçlarını anlattı annesine. Ve sonra bir gün, buluşmalardaki tecavüzler hakkındaki bir konuşma sırasında ona ergenken kendisinin de bir buluşmada tecavüze uğradığını ve kendisini Joey'nin anladığı gibi anlamadığı için Jessica'ya bu konuda tek kelime bile etmemesi gerektiğini söylemesi Joey'ye normal geldi – kimse annesini onun anladığı gibi anlamıyordu. O konuşmayı izleyen gecelerde yatağında uyanık yatarak, annesinin tecavüzcüsüne öldüresiye öfke duydu, dünyanın adaletsizliği karşısında çileden çıktı ve kendisini onun hakkında söylemiş ya da hissetmiş olduğu her olumsuz şey için suçlu, yetişkin dünyasının sırlarına girmesine izin verildiği için de ayrıcalıklı ve önemli hissetti. Ve sonra bir sabah ondan öyle şiddetle nefret ederek uyandı ki, derisi karıncalandı ve onunla aynı odada bulunmak midesini bulandırdı. Kimyasal bir dönüşüm geçirmiş gibi hissediyordu. Organlarıyla kemiğinin iliğinden arsenik sızıyormuş gibi hissediyordu.

Bu geceki telefon görüşmelerinde Joey'yi umutsuzluğa sürükleyen, onun aptallıktan tamamen uzak görünmesiydi. Bu hakikaten onun siteminin özüydü. Kendi hayatını yaşamakta pek başarılı görünmüyordu ama başarısızlığının sebebi aptal olması değildi. Hatta nasıl oluyorsa bunun tam tersi söz konusuydu. Kendi hakkında trajikomik bir anlayışı vardı ve dahası, böyle olduğu için samimiyetle özür dilermiş gibiydi. Ama yine de bütün bu olgular toplanıp ona karşı bir sitem oluşturuyordu. Sanki yok olmakta olan bir yerli dili konuşuyormuş gibiydi; genç kuşakta (örneğin Joey) bu dili ya hayatta tutacak ya da ölümünden sorumlu olacaktı. Ya da babasının o tehdit altındaki kuşlarından biriymiş ve yoldan geçen soydaş bir ruh duyar ümidiyle ormanda demode şarkısını şakıyormuş gibiydi. Bir o vardı, bir de dünyanın geri kalanı ve ittifakını dünyanın geri kalanının hizmetine sunduğu için konuşma tarzıyla Joey'ye sitem ediyordu. Oysa dünyayı tercih ettiği için onu kim suçlayabilirdi! O kendi hayatını yaşamaya çalışıyordu! Sorun, Joey'nin daha küçükken, zayıflık anında bu dili anladığını ve şarkısını tanıdığını annesine göstermesindeydi; şimdi de annesi, eğer gün gelir de kullanmak isterse bu kapasiteye hâlâ sahip olduğunu Joey'ye hatırlatmaktan kendini alamıyordu.

Yurdun banyosunda her kim duş yapıyorduysa durmuştu ve kurulanıyordu. Koridorun kapısı açıldı ve kapandı, açıldı ve kapandı; lavabolardan gelen naneli bir diş fırçalama kokusu Joey'nin bölmesine

esti. Ağlamadığı için erekte olmuştu; aletini külotuyla haki pantolonunun içinden çıkartıp hayatı buna bağlıymış gibi sımsıkı sarıldı. Eğer dibine iyice bastırırsa başı koskocaman, korkunç ve kirli kanla neredeyse siyah bir hal alıyordu. Ona bakmayı öyle seviyordu, itici güzelliğinin ona verdiği koruma ve bağımsızlık duygusundan öyle hoşlanıyordu ki, işi bitirip de bu sertliği elinden kaçırmak konusunda isteksizdi. Günün her dakikasında ereksiyon halinde dolaşmak tabii insanların "mal" dediği şey olmak anlamına gelirdi. Ki Blake böyleydi. Joey Blake gibi olmak istemiyordu, annesinin Atanmış Anlayıcı'sı olmayı ise hiç istemiyordu. Sessizce kasılmış parmaklarla, sertliğini seyrederek tuvalete boşaldı ve hemen sifonu çekti.

Yukarıda, köşedeki odasında, Jonathan'ı John Stuart Mill okuyup bir Dünya Serisi oyununun dokuzuncu atışlarını izlerken buldu. "Burada çok şaşırtıcı bir durum var," dedi Jonathan. "Yankees için resmen sempati sancıları yaşıyorum."

Kendi başına asla beyzbol izlemeyen ama iş başkalarıyla izlemeye gelince yumuşak başlı davranan Joey, Randy Johnson, gözlerinde yenilgi okunan bir Yankees'e hızlı toplar atarken yatağına oturdu. Skor 4-0'dı. "Gene de yetişebilirler," dedi.

"Olmayacak," dedi Jonathan. "Ve üzgünüm ama lige sonradan katılan takımlar ne zamandan beri dört sezonun ardından Dünya Serisi'nde oynamaya başlıyor? Ben hâlâ Arizona'nın bir takımı olduğu gerçeğini kabul etmeye çalışıyorum."

"Sonunda mantık yoluna dönmene sevindim."

"Beni yanlış anlama. Tercihen tek bir sayıyla ve çenesiz mucize Jorge Posada'nın attığı bir topla gerçekleşen bir Yankees mağlubiyetinden daha tatlı bir şey olamaz. Ama bu yıl, sanki insanın onların kazanmasını istediği tek yıl. Hepimizin New York adına yaptığı vatanseverce bir fedakârlık."

"Ben onların kazanmasını her yıl istiyorum," dedi Joey, bu konuda güçlü hisleri olmadığı halde.

"Evet ya, niye öyle? Senin Twins'i sevmen gerekmiyor mu?"

"Herhalde en çok annemle babam Yankees'den nefret ettiği için. Babam Twins'i sever çünkü minik bir bütçeleri var ve iş maaş bordrolarına gelince doğal düşman da Yankees oluyor. Ve annem de genelde bir anti New York manyağıdır."

Jonathan ilgiyle Joey'ye baktı. Bugüne kadar Joey ailesi hakkında pek az şey açıklamıştı, sadece Jonathan'ı kızdıracak bir şekilde esrarengiz görünmekten kaçınacak kadarını... "New York'tan niye nefret ediyor?"

"Bilmiyorum. Herhalde oralı olduğu için."

Jonathan'ın televizyonunda Derek Jeter ikinci kaleye uzun çizgi vuruşu yaptı ve oyun sona erdi.

"Burada çok karışık hisler söz konusu," dedi Jonathan, televizyonu kapatarak.

"Biliyor musun, anneannemle dedemi tanımıyorum bile," dedi Joey. "Annem konu onlar olunca sahiden çok tuhaf davranıyor. Bütün çocukluğum boyunca bizi yalnızca bir kez, o da kırk sekiz saatliğine falan ziyarete geldiler. O iki gün boyunca annem inanılmayacak kadar nörotik ve sahte davrandı. Bir seferinde, New York'ta tatildeyken biz onları görmeye gittik ki o da kötüydü. Onlardan doğum günümden üç hafta sonra doğum günü kartları alırım ve annem geç kaldılar diye lanet okur falan; oysa aslında onların kabahati değil. Yani, hiç görmedikleri birinin doğum gününü nereden bilsinler?"

Jonathan düşünceli düşünceli kaş çatmıştı. "New York'un neresinden?"

"Bilmiyorum. Banliyöde bir yerlerde. Anneannem politikacı, eyalet meclisinde ya da öyle bir şey. Belli ki annemin aynı odada birlikte olmaya tahammül edemediği hoş, zarif bir Yahudi."

"Oha, bir daha söyler misin?" Jonathan yatağında doğrulup oturdu, "Annen Yahudi mi?"

"Sanırım, bir şekilde, teorik olarak."

"Kanka, sen Yahudi'sin! Hiç fikrim yoktu!"

"Bir çeyrek kadar," dedi Joey. "Hayli su katılmış."

"Şu anda sorgusuz sualsiz İsrail'e göç edebilirsin."

"Rüyalarım gerçek olur."

"Öylesine söylüyorum. Bir Desert Eagle taşıyabilirsin ya da o savaş jetlerinden birinin pilotu olursun ve katıksız bir sabrayla* sevgili olursun."

* İsrail'de doğan Yahudilere verilen ad. (y.n.)

Jonathan dediğini görüntülemek için dizüstü bilgisayarını açtı ve baştan aşağı çıplak olan, kocaman göğüslerinde çaprazlamasına asılı duran yüksek kalibrelik fişeklikleriyle bronz İsrailli tanrıçalara ayrılmış bir siteye girdi.

"Bana göre değil," dedi Joey.

"Bana göre de değil," dedi Jonathan, belki tam da dürüst olmayarak. "Sadece söylüyorum, sana göreyse diye."

"Hem yasadışı yerleşimler ve Filistinlilere haklarının verilmemesiyle ilgili bir sorun yok mu?"

"Evet, sorun var! Sorun, Müslüman fanatikler ve düşman diktatörlerle çevrili minik bir demokrasi adası ve Batı yanlısı hükümet olmak."

"Evet ama bu da o ada aptalca bir yere konmuş demektir," dedi Joey. "Eğer Yahudiler Ortadoğu'ya gitmiş olmasalardı, biz de onları hep desteklemek zorunda kalmasaydık, belki de Arap ülkeleri o kadar düşman olmazdı."

"Kanka. Senin soykırımdan haberin var mı?"

"Biliyorum, ama niye onun yerine New York'a gitmediler? Biz onları içeri alırdık. Burada sinagoglarına falan sahip olabilirlerdi ve Araplarla da bir tür normal ilişkileri olurdu."

"Ama soykırım, uygar olduğu varsayılan Avrupa'da meydana geldi. Dünya nüfusunun yarısını soykırımda kaybedersen, kendinden başkalarının seni koruyacağı güvencin kalmaz."

Joey, kendinden ziyade anne babasına has tavırlar sergilediğinin rahatsız edici bir şekilde farkındaydı ve bu yüzden, kazanmaya bile aldırmadığı bir tartışmayı kaybetmek üzereydi. "İyi de," diye ısrar etti gene de, "bu niye bizim sorunumuz oluyor?"

"Çünkü nerede olurlarsa olsunlar, demokrasi ile serbest pazarları desteklemek bizim işimiz," dedi Jonathan. "Suudi Arabistan'daki sorun da bu – ekonomik gelecekleri olmayan bir sürü sinirli insan. İşte Bin Ladin bunun için orada adam toplayabiliyor. Filistinliler konusunda seninle tamamen aynı fikirdeyim. Orası, bütün teröristler için dev bir koduğumun üreme alanı. Bütün Arap ülkelerine özgürlük getirmeye bunun için çalışmamız gerekiyor. Ama bunu yapmaya, tüm bölgenin işler haldeki tek demokrasisini satarak başlamazsın."

Joey, Jonathan'a sadece havalı olduğundan değil, bunu elde etmek için aptalmış gibi davranmayacak güvene sahip olduğu için de hayrandı. Akıllı olmayı havalı gösterme şeklindeki zor bir numarayı becermişti. "Hey," dedi Joey, konuyu değiştirmek için, "hâlâ Şükran Günü'ne davetli miyim?"

"Davetli mi? Şimdi iki kere davetlisin. Ailem kendinden nefret eden türde Yahudilerden değildir. Annemle babam Yahudi olmayı gerçekten ama gerçekten seven insanlar. Senin için kırmızı halı serecekler."

Ertesi öğleden sonra, henüz, vaat ettiği üzere, Connie'ye bir doktora görünme konusunda telefon etmemenin sıkıntısını çeken Joey, odalarında yalnızken kendini Jonathan'ın bilgisayarını açıp ablası Jenna'nın resimlerini ararken buldu. Dosdoğru Jonathan'ın ona zaten göstermiş olduğu aile resimlerine bakmayı, başkalarının özel hayatına burnunu sokma saymıyordu. Oda arkadaşının Yahudiliği hakkındaki heyecanı, Jenna'nın da onu aynı şekilde sıcak karşılayacağına işaret edermiş gibi geliyordu; kızın en alımlı iki resmini kendi sabit diskine kopyaladı ki Connie'yle o dehşet verici konuşmayı yapmadan önce zihninde ona somut bir alternatif canlansın.

Okuldaki gönül ilişkileri şimdiye kadar tatminkâr olmamıştı. Connie'yle mukayese edince, Virginia'da tanıştığı gerçekten çekici kızların hepsinin üstüne Teflon sıkılmış, onun niyeti konusunda şüpheyle kaplanmış gibiydiler. En güzel olanları bile çok makyaj yapıyor, aşırı şık elbiseler giyiyor ve Cavaliers maçlarına sanki Kentucky Derby'sine gidiyormuş gibi giyinerek geliyorlardı. İkinci sınıfa giden bazı kızların fazla içtikleri partilerde ona, tek gecelik ilişkilere girilebilecek türden bir çocuk olduğunu ima ettikleri bir gerçekti. Ama hangi sebeple olursa olsun; belki korkak olduğu, müziğin sesini bastıracak kadar bağırmaktan nefret ettiği, kendini fazla beğendiği ya da fazla alkolün bir kızı ne kadar aptal ve sinir bozucu bir hale getirdiğini göz ardı etmek elinden gelmediği için, bu partilere ve oralardaki yiyişme seanslarına karşı erken bir önyargı geliştirmiş, öteki çocuklarla takılmayı kesinlikle tercih ettiğine karar vermişti.

Elinde telefonuyla uzun bir süre, belki yarım saat oturdu; bu sırada gökyüzünü kaplayan yağmur bulutlarıyla dışarısı kurşuni bir renk almıştı. Öyle uzun bir süre, gönülsüzlükten öylesine sersemlemiş

bir halde bekledi ki, başparmağının kendi kendine Connie'nin numarası için otomatik aramaya basması ve bu çalma sesinin onu bir anda hareket etmeye teşvik etmesi adeta Zen okçuluğunu* andırdı.

"Alo!" diye telefonu açtı kız, neşeli ve sıradan bir sesle, Joey'nin özlediğini fark ettiği bir sesle. "Neredesin?"

"Odamdayım."

"Hava nasıl?"

"Bilmem. Kurşuni sanki."

"Amaan, bu sabah da burada *kar* yağıyordu. Kış geldi bile."

"Ha, dinle," dedi Joey. "İyi misin?"

"Ben mi?" Connie bu soruya şaşırmış gibiydi. "Evet. Seni günün her saatinde özlüyorum ama buna alışıyorum."

"Bunca zaman aramadığım için özür dilerim."

"Mesele yok. Seninle konuşmayı çok seviyorum ama neden daha disiplinli olmamız gerektiğini de anlıyorum. Ben de Inver Hills başvurum üzerinde çalışıyordum. Senin önerdiğin gibi, aralıkta da SAT sınavını almak için başvurdum."

"Ben mi önerdim bunu?"

"Eğer senin dediğin gibi sonbaharda gerçek bir okula gideceksem, yapmam gereken bu. Nasıl çalışmam gerektiği hakkında bir kitap aldım. Her gün üç saat çalışacağım."

"İyisin yani."

"Evet! Sen nasılsın?"

Joey, Carol'ın anlattığı Connie ile şimdi onun kulağına sesi açık ve net, kendine hâkim gelen Connie'yi birbirine bağdaştırmaya çalıştı. "Geçen akşam annenle konuştum," dedi.

"Biliyorum. Söyledi bana."

"Hamile olduğunu söyledi mi?"

"Evet, kutsal bir olay yaşayacağız yakında. Sanırım ikizleri olacak."

"Sahi mi? Neden?"

"Bilmiyorum. Öyle hissediyorum. Bir şekilde gerçekten korkunç bir şeyler olacağını."

* *Zen in der Kunst des Bogenschießens* (Okçuluk Sanatında Zen), Alman yazar Eugen Herrigel'in, Zen felsefesini II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'ya tanıttığı kitabı. Daha sonra Ray Bradbury'nin *Zen in the Art of Writing* (Yazma Sanatında Zen) denemesi gibi farklı kitap adlarına esin kaynağı olmuştur. (y.n.)

"Bütün sohbet aslında hayli tuhaftı."

"Onunla konuştum," dedi Connie. "Bir daha seni aramayacak. Eğer ararsa bana haber ver, durdururum."

"Bana senin moralinin çok bozuk olduğunu söyledi," diye ağzından kaçırdı Joey.

Bu, ani ve sadece Connie'nin yapabileceği bir şekilde, kara delik gibi eksiksiz bir sessizliğe yol açtı.

"Senin bütün gün uyuduğunu ve yeterince yemediğini söyledi," dedi Joey. "Senin hakkında gerçekten kaygılanıyor gibiydi."

Bir başka sessizliğin ardından Connie, "Bir süre biraz moralim bozuktu," dedi. "Ama bu Carol'ın üstüne vazife değil. Hem şimdi çok daha iyiyim."

"Ama belki de bir antidepresana falan ihtiyacın vardır."

"Hayır, şimdi çok daha iyiyim."

"Eh, bu harika," dedi Joey, nedense pek de harika olmadığını hissettiği halde – hastalık derecesinde bir zayıflık ve yapışkanlık gösterseydi Joey'ye kolay bir kaçış yolu sunmuş olurdu.

"Eee, başkalarıyla mı yatıyorsun?" dedi Connie. "Bu yüzden aramıyor olabilirsin, diye düşünmüştüm."

"Hayır! Hayır. Hiç ilgisi yok."

"Yapsan da bana göre hava hoş. Aslında sana bunu geçen ay söyleyecektim. Sen erkeksin, ihtiyaçların var. Keşiş olmanı bekleyemem. Sadece seks, kim aldırır?"

Burada bir başka kaçış yolu hissederek, "Eh, aynısı senin için de geçerli," dedi minnettarlıkla.

"Ancak benim için böyle bir şey olmayacak," dedi Connie. "Başka hiç kimse beni senin gördüğün gibi görmüyor. Erkekler için görünmezim ben."

"Buna asla inanmıyorum."

"Hayır, doğru. Bazen restoranda dostça davranmak, hatta flört etmek. Ama sanki görünmez gibiyim. Aslında aldırmıyorum da zaten. Sadece seni istiyorum. Sanırım insanlar bunu hissediyorlar."

Kendisi için koyduğu bazı güvenlik kurallarını çiğneyerek, "Ben de seni istiyorum," diye mırıldanırken buldu kendini.

"Biliyorum," dedi. "Ama ben erkekler farklıdır, diyorum, o kadar. Özgür olduğunu hissetmelisin."

"Aslında epeyce mastürbasyon yapıyorum."

"Evet, ben de. Hem de saatler boyunca. Bazı günlerde yapmak istediğim tek şey o oluyor. Ve herhalde Carol da bu yüzden depresyonda olduğumu sanıyor."

"Ama belki gerçekten de depresyondasındır."

"Hayır, sadece sık sık boşalmak hoşuma gidiyor. Seni düşünüyorum, boşalıyorum. Seni biraz daha düşünüyorum, biraz daha boşalıyorum. Hepsi bu."

Konuşma çabucak, yatak odalarında gizlice telefonlarda fısıldaştıkları ilk günlerinden beri yapmadıkları bir şeye, telefon seksine dönüşüverdi. Bu, o günden bu yana çok daha ilginç bir hale gelmişti, çünkü artık birbirleriyle nasıl konuşacaklarını biliyorlardı. Aynı zamanda, sanki ilk defa sevişiyorlarmış gibiydi – doğal afet gibiydi.

Bitirdiklerinde Connie, "Keşke parmaklarından yalayabilsem," dedi.

"Ben senin için yalıyorum," dedi Joey.

"Bu iyi bak. Benim için yala bitir. Tadı güzel mi?"

"Evet."

"Yemin ederim ki ağzımda hissedebiliyorum."

"Ben de senin tadını alıyorum."

"Ah, bebeğim."

Ki bu da hemen daha fazla telefon seksine yol açtı; bu sefer daha tedirgin bir şekilde konuştular çünkü Jonathan'ın öğleden sonraki dersi sona eriyordu ve her an dönebilirdi.

"Bebeğim," dedi Connie. "Ah, bebeğim. Bebeğim, bebeğim, bebeğim. Ben de senin tadını alıyorum."

Joey bir kez daha orgazm olurken, Barrier Sokağı'ndaki yatak odasında Connie olduğuna inandı; Joey'nin kavisli sırtı Connie'nin kavisli sırtıydı, Joey'nin küçük göğüsleri Connie'nin küçük göğüsleriydi. Cep telefonlarına aynı anda soluk alıp vererek öylece yattılar. Bir önceki gece Carol'a, Connie'nin böyle oluşundan onun sorumlu olduğunu söylerken yanılmıştı. Şu anda, her neyseler birbirlerini öyle yaptıklarını bedeninde hissedebiliyordu.

"Annen Şükran Günü'nü sizlerle geçirmemi istiyor," dedi bir süre sonra.

"Bunu yapmak zorunda değilsin," dedi Connie. "Dokuz ay beklemeye çalışacağımıza karar vermiştik."

"Eh, bu konuda cadalozluk etti."

"Yöntemi bu. Cadalozun teki. Ama onunla konuştum, seni bir daha rahatsız etmeyecek."

"Yani şöyle ya da böyle, senin için fark etmiyor mu?"

"Benim ne istediğimi biliyorsun. Şükran Günü'nün bununla hiç ilgisi yok."

Çelişkili biçimde birbirine ters düşen nedenlerle, Connie'nin de tatilde geri dönmesi için ona baskı yapmada Carol'a katılacağını umuyordu. Bir yandan kızı görmeye ve onunla sevişmeye hevesliyken, öte yandan karşı çıkacağı ve kendini koparıp kurtarabileceği somut bir şeyi olsun diye onda kusurlar bulmak istiyordu. Connie'yse serinkanlı berraklığıyla son haftalarda yarı yarıya kurtulmayı becerdiği oltayı yeniden, üstelik bu sefer daha da derinlere atıyordu.

"Artık telefonu kapatmalıyım herhalde," dedi. "Jonathan dönüyor."

"Tamam," dedi Connie ve onun gitmesine izin verdi.

Konuşmaları beklentilerinden öyle farklı bir yöne sapmıştı ki, şimdi ne beklediğini bile hatırlamıyordu. Gerçekliğin yüzeyinde ortaya çıkan bir solucan deliği misali, kalbi çarparak, hayata bakışı değişmiş bir halde yatağından kalktı ve Tupac ile Natalie Portman'ın ortak bakışları altında yürüdü. Connie'den daima çok hoşlanmıştı. Daima. Peki öyleyse niye, onca münasebetsiz anın içinde şimdi, sanki ilk defa oluyormuş gibi, böylesine devasa bir "ondan gerçekten hoşlanma" anaforuna kapılmıştı ki? Nasıl oluyordu da onunla sevişiği, ona karşı şefkatli ve korumacı hisler duyduğu onca yılın ardından ancak şimdi böylesine ağır sevgi sularına çekiliyordu? Ona böyle ürkütücü derecede kayda değer bir şekilde bağlı hissediyordu kendini? Neden şimdi?

Yanlıştı, yanlıştı, yanlış olduğunu biliyordu. Jonathan'ın ablasının resimlerine bakıp yeniden bir düzen kurmaya çalışmak için bilgisayarının başına oturdu. Şansına, dosya uzantılarını JPG'ye döndürüp suçüstü yakalanmadan Jonathan içeri girdi.

"Adamım, Yahudi kardeşim benim," dedi, sanki vurulmuş gibi yatağa düşerek. "N'aber?"

"Senden n'aber," dedi Joey, telaşla grafik bir pencereyi kapatarak.

"Oha be, vay canına, burada havada *birazcık* klor var, ha? Havuza falan mı gittin yoksa?"

Joey az daha oracıkta oda arkadaşına her şeyi, Connie'yle bu âna kadarki bütün hikâyesini anlatacaktı. Ama az önce içinde olduğu rüya âlemi, cinsel olarak birleşmiş kimliklerin cehennemimsi mekânı, Jonathan'ın erkek varlığı karşısında hızla geri çekiliyordu.

"Neden söz ettiğini anlamıyorum," dedi, gülümseyerek.

"Bir cam aç, Tanrı aşkına. Yani, senden hoşlanıyorum falan ama henüz sonuna kadar gitmeye hazır değilim."

Joey bunun ardından, Jonathan'ın şikâyetini ciddiye alarak camları açtı. Hemen ertesi gün Connie'yi aradı, iki gün sonra da bir kere daha. Fazla sık aramalara karşı sağlam görüşlerini sessizce rafa kaldırdı ve bilim kütüphanesinde yaptığı, artık ona hatırlanması utanç verici, iğrenç bir sapkınlık gibi görünen bir kişilik mastürbasyon yerine minnetle telefon seksi yapmaya başladı. Alışılageldik haber alışverişinden kaçınıp da sadece seksten konuştukları sürece, aslında son derece katı olan iletişim ambargosunun bu kaçamak noktasını istismar etmekte sorun olmadığı konusunda kendini ikna etmeyi başardı. Ancak, ikisi bunu istismar etmeyi sürdürdükçe, ekim yerini kasıma bırakıp günler kısaldıkça, Connie'nin, yaptıkları ve gelecekte yapacaklarını hayal ettikleri şeylerin nihayet adlandırmasını duymanın ilişkilerini daha derin ve daha gerçek kıldığını fark etti. Bu, bir anlamda garip bir derinleşmeydi, çünkü tek yaptıkları birbirlerini boşaltmaktı. Ama geriye dönüp baktığında, St. Paul'de Connie'nin suskunluğu sanki bir tür koruyucu engel oluşturmuş gibi geliyordu ona: Birlikteliklerini, politikacıların deyimiyle "reddedilebilir" kılmıştı. Şimdi seksin onda özel bir lisan olarak –yüksek sesle telaffuz edebileceği kelimeler olarak– tamamen kayda alınmış olduğunu keşfetmek Connie'yi gözünde çok daha gerçek bir insana dönüştürüyordu. Artık, bu işi düşünmeksizin, şuursuzca yapan dilsiz yabani hayvanlar oldukları fikriyle kendilerini kandıramazlardı. Kelimeler olayın güvenilirliğini sarsıyordu, kelimelerin sınırı yoktu, kelimeler kendi dünyalarını yaratırlardı. Bir öğleden sonra, Connie'nin anlattığına göre, uyarılan klitorisi büyüyüp yirmi santim olmuş, pörtlek, duyarlı bir kaleme benzemişti ve bununla yavaşça Joey'nin penisinin dudaklarını aralamış, kendini onun dibine kadar ittirmişti. Bir başka gün, onun üstelemesiyle Joey Connie'ye, onun anüsünden kendi ağzına kayan bokları, kayganlıklarını, sıcaklıklarını ve düzgünlüklerini,

bunlar yalnızca kelimelerden ibaret olduğu için de, nasıl mükemmel bitter çikolata tadında olduklarını tasvir etmişti. Connie'nin, devam etmesi için ısrar eden kelimeleri kulaklarında olduğu sürece hiçbir şeyden utanmıyordu. Solucan deliğine haftada üç ya da dört, hatta beş kere dönüyordu, ikisinin yarattıkları dünyaya girip kayboluyordu ve sonra tekrar çıkıyor, pencereleri kapatıyor, yemekhaneye ya da yurdun dinlenme salonuna iniyor ve üniversite hayatının ondan beklediği sığ sokulganlığı çaba harcamaksızın gösteriyordu.

Connie'nin dediği gibi, yalnızca seksti. Jonathan ile Şükran Günü için NoVa'ya giderlerken kendisine bahşettiği, başkalarıyla sevişme izni Joey'nin aklından çıkmıyordu. Jonathan'ın, liseden mezuniyet hediyesi olarak alınan ve şimdi de birinci sınıfların araba kullanım yasağına açık bir isyan olarak kampusün dışına park edilmiş Land Cruiser'ındaydılar. Joey, filmlerden ve kitaplardan, üniversite öğrencileri Şükran Günü'nde başıboş bırakılınca kısa sürede pek çok olay yaşanabileceği izlenimini edinmişti. Sonbahar boyunca, Jonathan'a ablası Jenna hakkında soru sormamaya özen göstermiş, Jonathan'ın şüphelerini vaktinden önce uyandırmakla eline bir şey geçmeyeceğini hesaplamıştı. Ama Land Cruiser'da Jenna'dan söz eder etmez, bütün çabalarının boşuna olduğunu gördü. Jonathan ona bilmiş bir bakış attı ve "Çok ciddi bir erkek arkadaşı var," dedi.

"Kuşkusuz."

"Ya da hayır, yanlış konuştum. Aslında gülünç ve birinci sınıf bir hıyar olan bir erkek arkadaşı hakkında çok ciddi, demeliydim. Onu niye sorduğunu sorarak kendi zekâma hakaret etmeyeceğim."

"Sadece kibarlık ediyordum," dedi Joey.

"Ha ha. Ablam üniversiteye gittiğinde kimlerin gerçek arkadaşım olduğunu, kimlerin de sadece o orada olduğu sürece evime gelmekle ilgilendiği çok ilginç bir şekilde anlaşıldı. Yarı yarıya çıktılar."

"Ben de aynı sorunu yaşadım, ama benimki ablamdan kaynaklanmadı," dedi Joey, Jessica aklına gelince gülümseyerek. "Benim için mesele langırt, hava hokeyi ve bir bira variliydi." Yolda olmanın özgürlüğüyle devam ederek Jonathan'a lisedeki son iki yılının nasıl geçtiğini ayrıntılarıyla anlattı. Jonathan onu dikkatle dinledi ama hikâyenin sadece bir kısmıyla, kız arkadaşıyla birlikte yaşamasıyla ilgilenmiş görünüyordu.

"Peki bu kız şimdi nerede?" diye sordu.

"St. Paul'de. Hâlâ evde."

"Vay anasını," dedi Jonathan, çok etkilenmişti. "Ama dur bir dakika. Casey'nin Yom Kippur'da odamıza girdiğini gördüğü kız... O kız o değildi, değil mi?

"Aslında evet," dedi Joey. "Ayrıldık ama küçük bir kaçamak yaptık."

"Seni koduğumun küçük yalancısı! Bana onun sadece geçici bir şey olduğunu söylemiştin."

"Hayır. Ben sadece bu konuda konuşmak istemediğimi söyledim."

"Geçici bir şey olduğunu düşünmeme neden oldun. Onu kasıtlı olarak ben yokken getirdiğine inanamıyorum."

"Dedim ya, kaçamaktı. Artık beraber değiliz."

"Sahi mi? Telefonda onunla konuşmuyor musun?"

"Birazcık. Morali sahiden bozuk."

"Senin böyle sinsi, küçük bir yalancı olduğunun ortaya çıkması gerçekten çok etkileyici."

"Ben yalancı değilim," dedi Joey.

"Yalancı. Bilgisayarında fotoğrafı var mı?"

"Hayır," diye yalan söyledi Joey.

"Gizli aygır Joey," dedi Jonathan. "Firari Joey. Kahretsin. Benim için daha fazla anlam taşıyorsun artık."

"Doğru, ama hâlâ Yahudi'yim, onun için de benden hoşlanmaya devam etmelisin."

"Senden hoşlanmadığımı söylemedim. Daha fazla anlam taşıyorsun dedim. Kız arkadaşının olması umurumda bile değil – Jenna'ya söyleyecek değilim. Sadece seni şuracıkta, onun kalbine giden anahtardan yoksun olduğun konusunda uyarıyorum."

"Neymiş o anahtar."

"Goldman Sachs'te bir iş. Erkek arkadaşı orada çalışıyor. Dediğine göre hedefi de otuz yaşında yüz milyon değerinde olmak."

"O da sizde olacak mı?"

"Hayır, Singapur'da. Daha geçen yıl mezun oldu ve şimdiden onu uçakla yirmi dört saatlik ve milyar dolarlık bir zımbırtı için koduğumun Singapur'una yolladılar. Ablam evde tek başına hasret çekiyor ahbap."

Jonathan'ın babası dünyayı, özellikle de Amerika ve İsrail'i daha özgür ve güvenli bir yer yapmak adına Amerikan askeri üstünlüğünün tek yanlı uygulamasını savunmaya adanmış bir beyin takımının kurucusu ve pırıltılı başkanıydı.

Ekim ve kasımda Jonathan'ın Joey'ye *Times* ya da *Journal*'da babasının radikal İslam tehdidi hakkında yaptığı bir açıklamayı göstermediği hafta yok gibiydi. Onu *NewsHour* ve *Fox News* programlarında da izlemişlerdi. Konuşmaya her başladığında aniden pırıldayan, inci dişleri vardı ve Jonathan'ın büyükbabası olabilecek kadar yaşlı görünüyordu. Jonathan ve Jenna'nın dışında, önceki evliliklerinden çok daha büyük çocukları, iki de eski eşi vardı.

Üçüncü evliliğinden olan, McLean, Virginia'daki, ağaçlık bir *cul-de-sac*'taki* evi, tam da Joey'nin zengin olur olmaz oturmak istediği gibi bir evdi. Parkeleri ince damarlı meşeden olan evin içinde, ağaçkakanların çoğu çıplak olan ağaçlar arasında aniden inip yükseldiği ormanlık bir koyağa bakan odaların sonu yok gibiydi. Kitaplarla dolu ve zevkli döşenmiş saydığı bir evde büyüdüğü halde, Joey ciltli kitapların miktarı ve Jonathan'ın babasının yabancı ülkelerdeki seçkin ikametleri sırasında yağmaladığı çok kültürlü ganimetlerin yüksek kalitesi karşısında sersemledi. Jonathan nasıl Joey'nin lisedeki maceralarını öğrenince şaşırdıysa, Joey de pasaklı ve biraz çiğ tavırlı oda arkadaşının birinci sınıf bir lüksten geldiğini görerek şaşırdı. Ahengi bozan tek detone şey, köşe bucağa yerleştirilmiş, zevksizce süslü muhtelif dini nesnelerdi. Joey'nin gümüşe boyanmış, dikkati çekecek kadar korkunç bir yedi kollu şamdana bakıp sırıttığını gören Jonathan, şamdanın son derece eski, ender ve değerli olduğu konusunda ona güvence verdi.

Jonathan'ın, belli ki vaktiyle çok esaslı bir bebek olan, hâlâ da o günlerin izlerini üstünde taşıyan annesi Tamara, Joey'ye tamamen ona ait olacak lüks oda ile banyoyu gösterdi. "Jonathan bana Yahudi olduğunu söylüyor," dedi.

"Görünüşe göre öyleymişim," dedi Joey.

"Ama dini vecibelere uymuyorsun, öyle mi?"

"Bir ay öncesine kadar Yahudi olduğumun bilincinde bile değildim."

* (Fr.) Çıkmaz sokak. (ç.n.)

Tamara başını iki yana salladı. "Bunu anlamıyorum," dedi. "Bu durumlara çok sık rastlandığını biliyorum, ama asla anlamayacağım."

Joey mazeret olarak, "Hıristiyan falan da değildim ama," dedi. "Hepsi üzerinde durulmayacak kadar önemsizdi."

"Eh, aramıza hoş geldin. Sana kalan miras hakkında biraz bir şeyler öğrenmek ilgini çekebilir sanırım. Howard'la benim öyle muhafazakâr olmadığımızı göreceksin. Biz sadece farkında olmanın ve daima hatırlamanın önemli olduğunu düşünüyoruz."

"Seni kamçılayıp şekle sokacaklar," dedi Jonathan.

"Üzülme, çok yumuşak bir kamçılama olacak," dedi Tamara, kadınca bir tebessümle.

"Harika," dedi Joey. "Kesinlikle her şeye hazırım."

İki oğlan kaçabildikleri kadar çabuk tarafından bodruma, Blake ve Carol'ın büyük odasını bile utandırabilecek kadar donanımlı oyun odasına indiler. Maun bilardo masasının geniş mavi keçe yüzeyinde tenis bile oynanabilirdi. Jonathan Joey'ye Kovboy Bilardosu denen ve "beşlik" toplama-biriktirme mekanizması olmayan bir masada oynanan karmaşık, sonu gelmez ve sinir bozucu bir oyun öğretti. Joey tam, Jonathan'ı imha edecek derecede iyi oynadığı hava hokeyine geçmeyi teklif edecekken abla Jenna aşağı indi. İki yıllık yaş farkının verdiği havayla oturduğu zirveden Joey'nin varlığını belli belirsiz idrak ederek kardeşiyle acil aile meseleleri hakkında konuşmaya başladı.

Joey birden, insanların "soluk kesici" derken ne kastettiklerini ilk defa anladığını fark etti. Jenna'nın, çevresindeki her şeyi, hatta bakanın temel organ işlevlerini ikincil bir düşünce statüsüne indirgeyen, rahatsız edici bir güzelliği vardı. Vücudu, teni ve yüz hatları, başka "güzel" kızlarda öylesine hayran kaldığı şeyleri şimdi güzelliği çağrıştıran sıradan şeyler gibi görmesine yol açıyordu; fotoğrafları bile hakkını vermemişti. Saçı gür ve parlaktı, kızıla çalan bir sarıydı ve ona büyük gelen bir Duke spor forması ile flanel pijama altı giymişti ki, bunlar vücudunun kusursuzluğunu gözden saklamaktan ziyade, çuval giyse yakışacağının göstergesiydi. Joey'nin eğlence odasında gördüğü her şey sadece Jenna olmayışıyla dikkat çekiyordu – hepsi ikinci sınıf, alelade şeylerdi. Buna rağmen ona gizlice bir bakış attığında, beyni pek bir şey göremeyecek kadar karışıyordu. Tüm bunlar tuhaf bir şekilde yorucuydu. Suratına sahte ya da sıkılganca olmayan bir ifade vermenin

yolu yoktu. Yere doğru aptal aptal sırıttığının acı bir şekilde farkındaydı; bu sırada Jenna ile ablasının güzelliğinin inanılmaz bir şekilde farkında olmayan kardeşi, Jenna'nın cuma günü yapmaya niyetlendiği New York alışveriş seferi konusunda çekişiyorlardı.

"Bize Cabriolet'yi bırakamazsın," dedi Jonathan. "Joey'yle ben o şeyin içinde bir çift hayat arkadaşına benzeriz."

Jenna'nın tek belirli kusuru, küçük kızlarınkini andıran tiz sesiydi. "Ya, ne demezsin," dedi. "Blucinleri kıçlarının yarısına kadar sarkan bir çift hayat arkadaşı."

Jonathan, "Cabriolet'yi niye New York'ta kullanamadığını anlamıyorum," dedi. "Daha önce de onunla dolaşmıştın orada."

"Çünkü annem izin vermiyor. Tatil dönemindeki bir hafta sonunda olmazmış. Land Cruiser daha emniyetliymiş. Pazara geri getiririm."

"Şaka mı ediyorsun? Land Cruiser'ın virajlarda bir dönme dolaptan farkı yok. Hiç de emniyetli değil."

"Eh, bunu anneme sen söyle öyleyse. Ona üniversite birinci sınıfta kullandığın arabanın emniyetsiz olduğunu, bu yüzden de arabayı New York'a götüremeyeceğimi söyle."

"Hey." Jonathan, Joey'ye döndü. "Hafta sonu New York'a gitmek ister misin?"

"Tabii!" dedi Joey.

"Cabriolet'yi alın gitsin," dedi Jenna. "Yalnızca üç gün kullanacaksınız, bir şey olmaz."

"Hayır, bu harika bir fikir," dedi Jonathan. "Land Cruiser'la hep birlikte New York'a gidip alışverişe çıkarız. Bana, senin standartlarına uyan bir pantolon bulmakta yardım edersin."

"Bunun neden mümkün olmadığını duymak ister misin?" dedi Jenna. "Bir, kalacak yeriniz bile yok."

"Niye biz de seninle Nick'in evine damlamıyoruz? Yani, o Singapur'da, değil mi?"

"Nick birinci sınıf öğrencisi bir grup çocuğun dairesinde koşuşturmasını istemez. Üstelik cumartesi akşam dönme ihtimali var."

"İki kişi bir grup sayılmaz ki. Sadece ben ve benim inanılmaz ölçüde tertipli, Minnesotalı oda arkadaşım."

"Gerçekten de tertipliyimdir," diye temin etti Joey onu.

"Kuşkusuz," dedi kız zirvesinden, sıfır ilgiyle. Yine de Joey'nin varlığı onun direncini kırmışa benziyordu – bir yabancıya karşı kendi kardeşine olduğu kadar ilgisizce davranamazdı. "Benim umurumda değil," dedi. "Nick'e sorarım. Ama hayır derse gelemezsiniz."

O yukarı kata çıkar çıkmaz, Jonathan çak yapmak için Joey'ye elini uzattı. "New York, New York," dedi. "Eğer Nick, genelde hep olduğu gibi dalyaraklık yaparsa, bahse girerim Casey'nin ailesine de gidebiliriz. Yukarı Doğu Yakası'nda bir yerlerdeydiler."

Joey, Jenna'nın güzelliği karşısında afallamıştı. Onun durduğu, hafiften paçuli çiçeği gibi kokan alana doğru yürüdü. Sadece tesadüfen Jonathan'ın oda arkadaşı olması sayesinde Jenna'nın civarında bütün bir hafta sonunu geçirecek olmak ona bir tür mucize gibi geliyordu.

"Demek sen de," dedi Jonathan başını üzüntüyle sallayarak. "Bu benim gençliğimin hikâyesi."

Joey kızardığını hissetti. "Benim anlamadığım, nasıl oldu da sen bu kadar çirkin oldun."

"Ha, yaşlı ebeveynler için ne dediklerini bilirsin. Ben doğduğumda babam elli bir yaşındaymış. İki yıllık, can alıcı bir genetik bozulma var. Her erkek çocuk senin gibi güzel olmaz."

"Böyle duyguların olduğunu bilmiyordum."

"Ne duygusu? Ben güzelliği bir tek kızlarda, yani ait olduğu yerde ararım."

"Siktir oradan, zengin çocuk."

"Güzel oğlan, güzel oğlan."

"Siktir. Hadi, hava hokeyinde kıçını tekmeleyeyim."

"Sadece tekmelemek istediğin sürece mesele yok."

Tamara'nın tehdidi bir yana, Joey McLean'lerde kaldığı sürece neyse ki pek fazla dini eğitim ya da istilacı anne baba etkileşimi söz konusu olmadı. O ve Jonathan bodrumdaki, arkaya yatan koltukları ve iki buçuk metrelik bir projeksiyon perdesi olan ev sinemasına yerleşip, kötü televizyon programları izleyerek ve yekdiğerinin heteroseksüelliğine çamur atarak gece saat dörtlere kadar oturdular. Şükran Günü'nde güçbela kalktıklarında akraba kalabalıkları eve akın ediyordu. Jonathan onlarla ilgilenmek zorunda olduğu için Joey kendini, bir helyum molekülü gibi güzel odalardan süzülürken ve Jenna'nın içinden geçebileceği ya da daha da güzeli, üstüne konabileceği görüş

çizgilerini ayarlamaya çalışırken buldu. Erkek arkadaşının şaşırtıcı bir şekilde kabul ettiği New York gezisi güzel bir imkân sunuyordu: Onu etkileyebilmek için hiç değilse iki uzun araba yolculuğu olacaktı elinde. Şimdilik sadece gözlerini ona alıştırmak, bakmayı daha az imkânsız hale getirmek istiyordu. Ağırbaşlı, yüksek yakalı, *dostça* bir elbise giymişti; ya makyaj yapmakta çok ustaydı ya da sadece çok az makyaj yapmıştı. Ona söyleyecek çok şeyleri varmışa benzeyen kabak kafalı amcalar ve yüzlerini gerdirmiş teyzelere karşı sabırlı tavırlarıyla ortaya koyduğu görgülü davranışları Joey'nin dikkatini çekti.

Yemekten önce St. Paul'ü aramak için yatak odasına kaçtı. Bu haliyle Connie'yi aramak söz konusu bile değildi. Terbiyesiz konuşmalarından duyduğu utanç, sonbahar boyunca tuhaf bir şekilde kendini hissettirmemekle birlikte şimdi sinsice yaklaşmıştı. Ancak annesiyle babası farklı bir konuydu; bir kere annesinin göndermeye, kendisinin de nakde tahvil etmeye devam ettiği çekler vardı.

St. Paul'de telefona babası cevap verdi ve ahizeyi annesine vermeden önce onunla iki dakikadan az konuştu; Joey için bu bir tür ihanetti. Aslında babasına hayli saygı duyuyordu –istikrarlı hoşnutsuzluğuna, ilkelerinin katılığına– ve eğer babası annesine karşı o kadar itaatkâr davranmasaydı, bu saygı katbekat artabilirdi. Joey'nin bir erkeğin desteğine ihtiyacı vardı, ama babası bunun yerine onu geçiştirip duruyor, annesine paslıyor, aralarından sıyrılıp çekiliyordu.

Annesi, korkudan sinmesine yol açan bir sıcaklıkla, "Merhaba," dedi. Hemen sertleşmeye karar verdi ama annesi, sık sık yaptığı gibi, esprileri ve peş peşe patlattığı kahkahalarıyla onu zayıflattı. Daha neye uğramadığını anlamadan, ona Jenna hariç McLean'deki bütün sahneyi tasvir etmişti.

"Yahudi dolu bir ev!" dedi. "Senin için ilginç olsa gerek."

"Sen de Yahudi'sin," dedi Joey. "Bu beni de Yahudi yapıyor. Jessica'yı da, olursa Jessica'nın çocuklarını da."

"Hayır, bu ancak Kool-Aid içiyorsan geçerli,"* dedi annesi. Doğuda geçen üç aydan sonra Joey onun bir parça Minnesota aksanı

* Paketlerde toz halinde satılan ve suyla karıştırılarak içilen tatlı bir içecek. Özellikle aniden duvarı kırıp çocukların yanına gelerek *"Oh, yeah!"* diyen Kool-Aid Adamı'nın (kırmızı Kool-Aid'le dolu, ayaklı büyük bir sürahi) olduğu reklamlarıyla tanınır. 1978 yılında Guyana'nın Jonestown kasabasında, Jim Jones'un liderliğinde gerçekleşen, yak-

edindiğini duyabiliyordu. "Anlıyorsun ya," dedi, "bence iş dine gelince, ne diyorsan o olursun, o kadar. Başka kimse bunu senin adına söyleyemez."

"Ama senin dinin yok ki."

"Ben de tam bunu söylemek istiyorum. Annem ve babamla üzerinde anlaştığımız ender şeylerden biri de buydu, sağ olsunlar. Dinin aptalca olduğu. Kız kardeşim artık benimle aynı fikirde değil besbelli ki bu da kesinlikle her konuda zıtlaşma rekorumuzu koruduğumuz anlamına geliyor."

"Hangi kardeşin?"

"Abigail teyzen. Belli ki Kabala'nın derinliklerine dalmış, Yahudi kökenlerini yeniden keşfediyor; artık neyse o kökenler. Bunu nereden mi biliyorum? Çünkü ondan Kabala hakkında zincirleme bir mektup, daha doğrusu bir e-posta aldık; ben de bunun epeyce münasebetsizlik olduğunu düşündüğümden kalkıp ona yanıt olarak bir e-posta yazdım ve bana başka mektuplar yollamamasını rica ettim; o da bana cevaben 'ruhsal yolcuğunu' anlattığı bir e-posta gönderdi."

"Ben Kabala'nın ne olduğunu bile bilmiyorum," dedi Joey.

"Ah, olur da onunla iletişime geçmek istersen eminim sana tüm ayrıntılarını anlatmaktan mutluluk duyar. 'Çok önemli' ve 'mistik' bir mezhep – sanırım Madonna da bu işin içinde; ki bu da sana bilmen gereken hemen hemen her şeyi anlatıveriyor."

"Madonna Yahudi mi?"

"Evet Joey, o yüzden adı Madonna." Annesi ona güldü.

"Eh, neyse. Önyargılı olmamaya çalışıyorum. Hakkında hiç bilgi edinmediğim bir şeyi reddetmek gelmiyor içimden."

"Doğru. Ve kim bilir? Sana yararı bile olabilir."

"Olabilir," dedi Joey soğuk bir tonla.

Upuzun yemek masasında, Jenna'yla aynı tarafa, onu göremeyeceği bir yere oturtulmuştu; bu da kel kafalı amcalardan biriyle yaptığı konuşma üzerinde yoğunlaşmasını sağladı, amca da Yahudi olduğunu varsayarak İsrail'deki yeni "hem tatil hem iş" gezisinin hikâyesiyle eğlendirdi onu. Joey konuya hâkimmiş ve aslında ona tamamen

laşık bin kişilik bir toplu intihar vakasında içilen siyanür bu tür bir içecekle karıştırıldığı için, "Kool-Aid içmek" deyimi, bir ideolojiyi, inancı vb. sorgusuz sualsiz takip etmek anlamında kullanılmaya başlanmıştır. (y.n.)

yabancı olan bir şeyden etkilenmiş gibi yaptı: Ağlama Duvarı ve tünelleri, Davut Kulesi, Masada, Yad Vaşem. Annesine karşı gecikmeli hissettiği kırgınlık, evin kusursuzluğu ile Jenna'dan büyülenmiş olması ve alışkın olmadığı hakiki entelektüel merak duygusuyla birleşerek daha fazla Yahudi olmayı, bu tür bir aidiyet hissinin nasıl bir şey olduğunu görmeyi arzulamasına neden olmuştu.

Jonathan ve Jenna'nın babası masanın diğer ucunda oturuyor ve dışişleri konusunda öyle hükmedici uzunlukta bir nutuk atıyordu ki, ufak ufak diğer konuşmalar tavsadı. Bir hindininkini andıran gerdanı televizyonda göründüğünden daha da sarkık duruyordu ve beyaz, bembeyaz tebessümünü öylesine belirgin hale getirenin neredeyse çekmiş gibi görünen başının küçüklüğü olduğu anlaşıldı. Böylesine kurumuş birinin göz kamaştırıcı Jenna'nın babası olması Joey'ye onun itibarının bir parçası olarak göründü. Arap dünyasında dolaşımda olan "yeni kan iftiraları"ndan söz etti, 11 Eylül'de İkiz Kuleler'de hiç Yahudi olmadığı yalanından ve ulusal acil durumlarda kötücül yalanlara iyicil yarı doğrularla karşılık verme gereğinden. Eflatun'dan, sanki kendisi onun Atinalı ayaklarının dibinde kişisel olarak aydınlanmış gibi söz etti. Başkanın kabine üyelerinden ilk adlarıyla söz ederek, bu benzersiz tarihi anı yola getirilemeyen jeopolitik bir açmazı çözüme kavuşturmak ve özgürlük küresini radikal ölçüde genişletmek için kullanalım diye "bizim" başkanı nasıl "sıkıştırdığımız"ı açıkladı. Normal zamanlarda, dedi, Amerikan kamuoyunun büyük bölümü tecritçiydi ve hiçbir bilgisi yoktu, ama terörist saldırılar "biz"e Soğuk Savaş'tan bu yana ilk kez "filozof"un (Joey tam olarak hangi filozoftan bahsettiğini bilmiyordu, belki de daha önceki bir göndermeyi kaçırmıştı) araya girmesi ve felsefesinin doğru, gerekli olduğunu gösterdikten sonra ulusu birleştirmesi için altın bir fırsat tanımıştı. "Bazı olguları abartma konusunda rahat olmayı öğrenmemiz gerekir," dedi, Irak'ın nükleer yeterliliği konusunda kibarca ona karşı çıkan bir amcaya. "Modern medyamız duvardaki bulanık gölgelerden ibarettir; filozof bu gölgeleri daha büyük bir hakikatin hizmetinde kullanmaya hazır olmalı."

Joey, Jenna'yı etkileme güdüsü ile bunun sonucu olarak kelimelerin dudaklarından çıkması arasında sadece kısa bir anlığına korku yaşadı. "Ama hakikat olduğunu nereden biliyorsunuz?" diye seslendi.

Bütün başlar ona döndü ve kalbi çarpmaya koyuldu.

"Asla kesin olarak bilemeyiz," dedi Jenna'nın babası, o klasik gülümsemesiyle. "Bu konuda haklısın. Ama en iyi zihinlerden bazıları tarafından yapılan özenli ampirik çalışmalar üzerine kurulu dünya anlayışımızın evrensel insan özgürlüğü tümevarımsal ilkesiyle çarpıcı bir uygunluk içinde olduğunu keşfettiğimizde, hiç değilse doğru yolda mantık yürüttüğümüzü anlıyoruz."

Joey tam ve derinden mutabakatını göstermek için hevesle başını salladı, ama aynı anda kendine rağmen ısrar edince şaşırdı:

"Ama bir kez Irak konusunda yalan söylemeye başlayınca, 11 Eylül'de hiçbir Yahudi'nin ölmediği yalanını söyleyen Araplardan bir farkımız kalmaz."

Hiç sinirlenmeyen Jenna'nın babası, "Sen çok zeki bir delikanlısın, değil mi?" dedi.

Joey bu sözlerde ironik bir ton olup olmadığını kestiremedi.

"Jonathan çok iyi bir öğrenci olduğunu söylüyor," diye devam etti yaşlı adam. "Tahmin ediyorum ki, senin kadar zeki olmayan insanlar tarafından hüsrana uğratılma tecrübesini çoktan yaşamışsındır. Mantığı senin için ayan beyan olan bazı gerçekleri kabul etmek için sadece yetersiz değil, isteksiz de olan insanlar... Yanlış mantık yürüttüklerini umursamayan insanlar... Hiç bu şekilde hüsrana uğramadın mı?"

"Ama bu özgür olmamızdan kaynaklanıyor," dedi Joey. "Özgürlük bunun için değil midir? Yani, kabul ediyorum, bazen tam bir baş belası oluyor, ama..."

Masanın etrafındaki insanlar bunu duyunca kıkır kıkır güldü.

"Çok doğru," dedi Jenna'nın babası. "Özgürlük baş belasıdır. Bu sonbaharda bize sunulmuş olan fırsatı yakalamamız da işte onun için böyle zaruri. Özgür insanlardan oluşan bir ulusa yanlış mantıklarını bıraktırıp doğru mantığın yolunu göstermemiz gerekiyor; ne pahasına olursa olsun."

İlgi odağı olmaya bir saniye daha dayanamayacak olan Joey, daha da hevesle başını salladı. "Haklısınız," dedi. "Anlıyorum, haklısınız."

Jenna'ın babası, Joey'nin hakkında neredeyse tek kelime bile duymadığı başka abartılmış olgular ve kesin fikirler hakkında içini dökmeyi sürdürdü. Joey'nin vücudunun her yanı, fikrini ifade etmiş ve Jenna tarafından duyulmuş olmanın heyecanıyla zonkluyordu. Bütün

son bahar boyunca kaybettiği duygu, oyunun bir parçası olma duygusu geri dönüyordu. Jonathan masadan kalkınca o da biraz sarsak bir halde kalkıp onu mutfağa kadar izledi, orada kendileri için yarım litrelik iki büyük bardak doldurmaya yetecek kadar içilmemiş şarap topladılar.

"Kanka," dedi Joey, "kırmızıyla beyazı böyle karıştıramazsın."

"Bu roze, gerzek," dedi Jonathan. "Ne zaman şarap uzmanı oldun?"

Ağzına kadar dolu bardaklarını bodruma götürüp hava hokeyi oynarken şarap içtiler. Joey'nin bedeni hâlâ zonklamaya devam ettiğinden alkolün etkisini fazla hissedemiyordu ki, Jonathan'ın babası aşağı inip onlara katılınca bunun son derece şanslı bir durum olduğunu anladı. "Biraz Kovboy Bilardosu'na ne dersiniz?" diye sordu, ellerini ovuşturarak. "Herhalde Jonathan sana bizim ev oyunumuzu öğretmiştir, değil mi?"

"Evet; berbat oynuyorum," dedi Joey.

"Bütün bilardoların kralıdır, bilardo ile cepli bilardonun en iyi özelliklerini birleştirir," dedi yaşlı adam 1 numaralı topu, 3 numaralı topu ve 5 numaralı topu ait oldukları noktalara yerleştirirken. Jonathan'ın onun yanında utanmış görünmesi Joey'nin ilgisini çekti, çünkü ancak kendi anne babasının bir insanı utandırabileceğini varsayıyordu. "Özel bir ev kuralımız daha var, bu gece kendime uygulamak istiyorum. Jonathan? Ne dersin? Bu kural yetenekli, usta bir oyuncunun 5 numaralı topun arkasını mesken tutup diğerlerini ezercesine sayı üretmesinin önüne geçmek için kondu. Çocuklar, size engel yok, serbestsiniz. Topu geri çektirme konusunda ustalaştığınızı varsayacağım. Ben ise 5 numaralı topu cebe her düşürüşümde, ayrıca bir karambol yapmak veya diğer toplardan birini de cebe düşürmek mecburiyetinde olacağım."

Jonathan gözlerini devirdi. "Evet, olur baba."

"Tokuşalım mı?" dedi babası, istekasına tebeşir sürerek.

Joey ve Jonathan birbirlerine bakıp kişner gibi güldüler. Yaşlı adam fark etmedi bile.

Bir oyunda böylesine madara olmak Joey'ye acı veriyordu, yaşlı adamın ona verdiği tavsiyeler daha da madara olmasına yol açınca, şarabın etkisi büsbütün belirginleşti. Bu arada Jonathan, suratında Joey'nin onda daha önce hiç görmediği ölümcül bir ciddiyet ifadesiyle çaba harcayarak, yoğun şekilde rekabet ediyordu. Kendi sırasında

uzun uzun düşündüğünü bir arada babası Joey'yi bir kenara çekip yaz planlarını sordu.

"Yaza daha çok var," dedi Joey.

"Aslında o kadar da çok yok. En fazla ilgi duyduğun alanlar neler?"

"Her şeyden çok para kazanmam ve Virginia'da olmam gerekiyor. Eğitim masraflarımı kendim karşılıyorum."

"Jonathan söylemişti. Takdire şayan bir girişim. Haddimi aşıyorsam beni bağışla ama karım, dine bağlı olarak yetiştirilmediğini ancak kültürel mirasına karşı ilgi duymaya başladığını söylüyor. Bu da dünyada kendi yolunu çizmeye karar vermiş olmanın bir parçası mıdır bilmiyorum ama kendi adına düşündüğün ve bunu yapacak cesarete sahip olduğun için seni kutlarım. Zamanla, geri dönerek ailene de kendi keşiflerinde önderlik edebilirsin."

"Bu konuda hiçbir şey öğrenmemiş olduğum için kesinlikle üzgünüm."

Yaşlı adam tıpkı karısı gibi durumu onaylamayan bir şekilde başını iki yana salladı. "Dünyadaki en harika, en uzun ömürlü geleneğe sahibiz," dedi. "Yahudiliğin bugün genç bir adam için özel bir cazibesi olması gerektiğini düşünüyorum, çünkü baştan sona kişisel tercihle ilgili. Hiç kimse bir Yahudi'ye neye inanacağını söylemez. Bütün bunlara kendin karar vereceksin. Tabiri caizse, kendi uygulamalarını ve özelliklerini seçebilirsin."

"Doğru, ilginç," dedi Joey.

"Ya diğer planların nedir? Bugünlerde herkesin yapmak istediği gibi iş hayatına mı atılmayı düşünüyorsun?"

"Evet, kesinlikle. Branş olarak iktisat seçmeyi düşünüyorum."

"Bu iyi. Para kazanmayı istemek utanılacak bir şey değil. Yani, benim kendi paramı kazanmam gerekmedi, ama bana verilen parayı oldukça iyi idare ettiğimi de söylemem gerek. Bu ülkeye gelirken cebinde beş parası olmayan Cincinnati'deki büyük büyükbabama çok şey borçluyum. Bu ülkede ona, yetilerinin çoğunu gerçekleştirme özgürlüğü veren bir fırsat sunuldu. Ben de bunun için hayatımı buna adamayı tercih ettim: O özgürlüğü onurlandırmaya ve bir sonraki Amerikan yüzyılının da aynı şekilde kutsanmasını sağlamaya. Para kazanmak utanılacak bir şey değil, hem de hiç. Ama hayatının daha

fazla bir anlamı olmalı. Hangi tarafta olduğunu seçmeli ve inançların için mücadele etmelisin."

"Mutlaka," dedi Joey.

"Eğer ülken için bir şeyler yapmak istersen, bu yaz enstitüde yüksek ücretli işler olabilir. Saldırılardan beri çok ciddi bağışlar alıyoruz. Bu çok memnun edici bir gelişme. Eğer böyle bir eğilimin varsa mutlaka başvurmalısın."

"Kesinlikle!" dedi Joey. Konuşmasını Sokrates'in, sayfalarca süren diyalogları "Evet, şüphesiz" ile "Kuşku yok ki böyle olmalı" sözlerinin çeşitlemelerinden oluşan genç muhataplarınınkine benzetti. "Kulağa harika geliyor," dedi. "Kesinlikle başvuracağım."

Jonathan isteka topunu geriye fazla çektirince beklenmedik bir şekilde faul yaptı, böylece o elde kazandığı bütün sayıları kaybetti. "Siktir!" diye bağırdı ve bir daha "*Siktir*!" diye ekledi. İstekasını masanın kenarına vurdu, bunu garip bir sessizlik izledi.

"Büyük bir sayı yaptığın zaman özellikle dikkatli olman gerekir," dedi babası.

"Biliyorum baba. Bunu biliyorum. Dikkat ediyordum. Sadece konuşmanız dikkatimi dağıttı."

"Joey, sıra sende mi?"

Bir arkadaşın sinir krizine tanık olmak insanın neden kontrolsüzce gülümsemesine yol açar? O anda kendi babasıyla bu şekillerde etkileşim kurmak zorunda olmadığı için harika bir özgürlük duygusuna kapılmıştı. Her geçen anla birlikte talihinin daha da fazla açıldığını hissedebiliyordu. Bir sonraki vuruşu kaçırdığına, Jonathan'ın hatırı için memnun kaldı.

Ama Jonathan yine de ona gıcık oldu. İki oyun alan babası yukarı çıktıktan sonra, pek de komik olmayan şekillerde Joey'nin ibne olduğunu ima etmeye başladı ve nihayet Jenna'yla New York'a gitmenin hiç de iyi bir fikir olmadığını söyledi.

"Niye değilmiş?" dedi, hayal kırıklığına uğrayan Joey.

"Bilmem. İçimden gelmiyor."

"Müthiş olacak. Sıfır Noktası'na girmeye ve neye benzediğini görmeye çalışabiliriz."

"Bütün o alanı kapatmışlar. Hiçbir şey göremezsin."

"*Today* şovunu da nerede çektiklerini görmek istiyorum."

"Ne aptalca. Sadece bir pencere."

"Hadi ama, New York yahu. Mutlaka gitmeliyiz."

"İyi öyleyse, sen Jenna'yla git. Zaten aslında istediğin bu değil mi? Manhattan'a ablamla git, önümüzdeki yaz da babamla çalış. Annem de çok iyi at biner. Belki onunla da ata binmek istersin."

Joey'nin talihinin tek kötü yanı, bu talihe bazen başka biri pahasına sahip olmuş gibi göründüğü anlardı. Kendisi haset nedir bilmediği için, hasedin başka insanlardaki tezahürüne sabır gösteremiyordu. Lisede birkaç kere, bu kadar çok başka arkadaşı olmasıyla başa çıkamayan çocuklarla arkadaşlığını sona erdirmek zorunda kalmıştı. Şöyle hissediyordu: Amına koduğumun, büyü ama hadi. Ancak Jonathan'la arkadaşlığı sona erdirilmez türdendi, en azından bu okul yılının kalan süresi için ve Joey onun surat asmasına kızsa da, bir oğul olmanın acısını şiddetle anlıyordu.

"Peki öyleyse," dedi. "Burada kalırız. Bana D.C.'yi gösterirsin. Bunu yapmak ister misin?"

Jonathan omuzunu silkti.

"Ciddi söylüyorum. Hadi D.C.'de kalalım."

Jonathan bunun üzerinde bir süre arpacı kumrusu gibi düşündü. Sonra, "Ona karşı avantajlıydın ahbap," dedi. "Soylu yalan konusundaki bütün o bokluk falan? Ona karşı avantajlıydın ve birden bu bokunu yiyim sırıtmasını takındın. Öyle bir koduğumun küçük yalaka ibnesisin ki."

"Senin de bir şey dediğini göremedim ama," dedi Joey.

"Ben geçtim bu yollardan."

"Peki öyleyse ben niye geçeyim?"

"Çünkü sen daha geçmedin. Geçmeme hakkını kazanmadın. Amına koyayım, hiçbir şey kazanmadın."

"Dedi Land Cruiser'lı çocuk."

"Bak, artık bundan söz etmek istemiyorum. Biraz kitap okumak istiyorum."

"İyi."

"Seninle New York'a gideceğim. Ablamla yatsan bile umurumda değil. Herhalde birbirinizi hak ediyorsunuzdur."

"Bu da ne demek şimdi?"

"Anlarsın."

"Sadece arkadaş olalım, tamam mı? New York'a gitmem gerekmiyor."

"Hayır, gideceğiz," dedi Jonathan. "Acınacak bir durum ama o Cabriolet'yi kullanmayı gerçekten istemiyorum."

Yukarıda, hindi kokan yatak odasında, Joey komodinin üstünde bir yığın kitap –Elie Wiesel, Chaim Potok, *Exodus*, *Yahudilerin Tarihi*– ve Jonathan'ın babasından bir not buldu: *Senin için biraz çıra. İster sende kalsın, ister başkasına ver, serbest. Howard.* Kitapların sayfalarını karıştırırken hem ciddi bir şahsi ilgisizlik hem de ilgili insanlara karşı derinleşen bir saygı duyan Joey annesine yeniden öfkelendi. Annesinin dine karşı saygısızlığı ona ben ben ben'ciliğinin, etrafındaki her şeyin merkezi olma yolundaki rekabetçi, Kopernikçi dileğinin bir başka belirtisi gibi göründü. Uyumadan önce 411'i aradı ve Manhattan'daki Abigail Emerson'ın numarasını aldı.

Ertesi sabah, Jonathan hâlâ uyurken Abigail'i aradı, kendini kardeşinin oğlu olarak tanıttı ve New York'a geleceğini söyledi. Teyzesi cevap olarak tuhaf bir şekilde gıdaklar gibi güldü ve su tesisatlarından anlayıp anlamadığını sordu.

"Efendim?"

"Her şey aşağı gidiyor ama aşağıda kalmıyor," dedi Abigail. "Çok konyak içtikten sonraki halime benziyor biraz." Sonra ona Greenwich Village'ın alçak kotundan ve antikalaşmış lağımlarından, kapıcısının tatil planlarından, zemin katındaki bahçeli dairelerin artılarıyla eksilerinden ve Şükran Günü gece yarısı eve dönüp de komşusunun kendi küvetinde yüzen yarım yamalak ayrışmış pisliklerinin suyla birlikte mutfak lavabosunun kıyılarına vurmuş olduğunu görmenin "zevk"inden söz etti. "Hepsi çooook, çok güzel," dedi. "Kapıcısız uzun bir hafta sonuna mükemmel bir başlangıç."

"Eh, neyse bari," dedi Joey, "Belki buluşuruz falan demiştim." Aslında bu konuda da tereddüde kapılmıştı ama teyzesi şimdi, sanki yalnızca bu monoloğu içinden atması gerekiyormuş gibi, hevesli davranıyordu.

"Biliyor musun," dedi, "senin ve ablanın fotoğraflarınızı gördüm. Çooook güzel bir evde çekilmiş, çooook güzel fotoğraflar. Hatta belki de seni sokakta görsem bile tanırım diye düşünüyorum."

"Hı hı."

"Dairem ne yazık ki şu anda pek güzel değil. Biraz da kokulu! Ama eğer en sevdiğim kafede benimle buluşmayı ve Village'ın, aynı zamanda en iyi arkadaşım olan en gay garsonu tarafından hizmet edilmek istersen çooook memnun olurum. Sana annenin bizim hakkımızda bilmeni istemediği her şeyi anlatabilirim."

Bu Joey için gayet uygundu; randevulaştılar.

Jenna New York yolculuğuna, onun yanında görünüşü sadece sıradan kalan bir lise arkadaşını, Bethany'yi getirdi. İkisi arkada oturdular ve Joey Jenna'yı göremediği gibi, Slim Shady'nin hoparlördeki bitmez tükenmez sızlanmasına Jonathan'ın eşlik etmesi arasında, Bethany'yle ne hakkında konuştuklarını da anlayamadı. Ön ve arka koltuklar arasındaki tek iletişim Jenna'nın kardeşinin araba kullanmasına yönelik eleştirileri oldu. Sanki bir önceki gece Joey duyduğu hıncı trafik canavarlığına dönüşmüş gibi, Jonathan saatte yüz otuzla, önündeki arabaların dibinden gidiyor ve daha az saldırgan sürücülere mırıl mırıl küfrediyordu; genelde göt olmanın keyfini çıkarıyor gibiydi. SUV, şehrin göbeğindeki, dudak uçuklatacak kadar pahalı bir otoparkta durup müzik de nihayet kesildiğinde Jenna, "Bizi öldürmediğin için teşekkürler," dedi.

Çok geçmeden yolculuğun büyük ihtimalle başarısız olacağı anlaşıldı. Jenna'nın erkek arkadaşı Nick Elli Dördüncü Sokak'ta, onun gibi, hafta sonu evde olmayan iki başka Wall Street stajyeriyle derme çatma, çürüdü çürüyecek bir daire paylaşıyordu. Joey şehri görmek, dahası Jenna'ya Eminem dinleyen küçük bir pislik olmadığını kanıtlamak istiyordu, ama oturma odasında koskoca bir plazma televizyon ve Jonathan'ın tadını çıkarmakta ve Joey'nin ona hemen katılması konusunda ısrar ettiği son model bir Xbox vardı. "Sonra görüşürüz çocuklar," dedi Jenna, o ve Bethany başka arkadaşlarıyla buluşmak için çıkarken. Üç saat sonra, Joey çok geç olmadan yürüyüşe çıkmayı önerince Jonathan ona bu kadar ibnelik etmemesini söyledi.

"Senin neyin var?" dedi Joey.

"Hayır, kusura bakma ama, senin neyin var? Kız işleri yapmak istiyorduysan Jenna'yla birlikte gitmeliydin."

Aslında kız işleri yapmak Joey'ye hayli çekici geliyordu. Kızlardan hoşlanıyordu, arkadaşlıklarını ve şundan bundan söz ediş şekillerini

seviyordu; Connie'yi özlüyordu. "Alışveriş yapmaya gitmek istediğini söyleyen sendin."

"Mesele ne, pantolonum senin için kıçımı yeterince iyi sarmıyor mu?"

"Yemek yesek de iyi olmaz mı?"

"Tabii, romantik bir yerde, sadece ikimiz."

"New York pizzası? Dünyanın en iyi pizzası olması gerekmiyor mu?" "Hayır, o New Haven."

"Peki, öyleyse bir şarküteri. New York şarküterisi. Açlıktan ölüyorum."

"Git buzdolabına bak."

"Koduğumun buzdolabına sen bak. Ben gidiyorum."

"Evet, iyi. Git bakalım."

"Geldiğimde burada olacak mısın? Ki içeri girebileyim, ha?"

"Evet tatlım."

Boğazı tıkanmış, kızlara özgü bir şekilde gözleri dolmuş olan Joey çıkıp geceye karıştı. Jonathan'ın bu kadar çocukça davranması onu büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştı. Birden kendi üstün olgunluğunu hissetti ve Beşinci Cadde'deki, geç saatte alışveriş eden kalabalıklara kapılmış sürüklenirken, bu olgunluğu Jenna'ya nasıl yansıtabileceğini düşündü. Bir sokak satıcısından iki tane Polonya sosisi aldı, Rockefeller Center'daki daha da sık kalabalıklara girerek buz pateni yapanları izledi, ışıkları yakılmamış muazzam Noel ağacına, NBC kulesinin projektörle ışıklandırılmış heyecan verici tepesine hayranlıkla bakakaldı. Demek ki o kız işleri yapmaktan hoşlanıyordu, yani? Bu onun hanım evladı olduğu anlamına gelmezdi. Sadece çok yalnız biri olduğuna işaret ederdi. Patencileri izlerken St. Paul'ü özlediğini hissetti ve Connie'yi aradı. Frost's'taki vardiyasında olduğundan telefonda ancak onu özlediğini söyleyeceği, nerede durduğunu anlatacağı ve burasını ona da göstermek istediğini belirteceği kadar konuşabildiler.

"Seni seviyorum bebeğim," dedi kız.

"Ben de seni seviyorum."

Ertesi sabah Jenna'yla aradığı fırsatı yakaladı. Kız belli ki erken kalkanlardandı, kendisi de erken kalkan Joey sırtında bir UVA tişörtü ve *boxer* slipiyle mutfağa daldığında, kahvaltılık satın almak için dışarı çıkıp gelmişti bile. Onu mutfak masasında kitap okurken bulunca kendini neredeyse çırılçıplak hissetti.

"Sana ve hiçbir şey hak etmeyen kardeşime birkaç tane *bagel* aldım," dedi.

"Teşekkürler," dedi Joey, gidip bir pantolon mu giymeli, yoksa malı göstererek mi dolaşmalı, diye karar vermeye çalışarak. Kız ona artık ilgi göstermediği için, giyinmeyerek risk almaya karar verdi. Derken, makinede ısınan *bagel*'ı beklerken onun saçıyla omuzlarına ve üste üste attığı çıplak bacaklarına gizli gizli baktı ve ereksiyon olmaya başladı. Tam oturma odasına kaçacaktı ki kız başını kaldırıp, "Özür dilerim ama, bu kitap?" dedi. "Bu kitap felaket sıkıcı."

Joey bir iskemleyi siper aldı. "Ne hakkında?"

"Kölelik hakkında sanmıştım. Şimdi ne hakkında olduğundan bile emin değilim." Ona karşılıklı iki sayfa sık düzyazı gösterdi. "Komik olan ne, biliyor musun? Bunu ikinci kez okuyorum. Duke'taki müfredatların yarısında var sanki... Eee, müfredatın yani... Ve hâlâ aslında neyi anlattığını çözemedim. Anlıyorsun ya, karakterlerin başına aslında ne geldiğini."

"Geçen yıl okul için *Song of Solomon*'u okudum," dedi Joey. "Gerçekten şahane buldum. Hayatımda okuduğum en iyi roman falan."

Ona yüzünde karmaşık bir kayıtsızlık ifadesiyle, kitaba ise kızgınlıkla baktı. Joey sofrada karşısına oturdu, *bagel*'dan bir ısırık aldı ve bir süre çiğnedi, biraz daha çiğnedi ve nihayet yutmanın sorun olacağını anladı. Neyse ki acelesi yoktu çünkü Jenna hâlâ okumaya çalışıyordu.

"Kardeşinin nesi var sence?" dedi, birkaç lokmayı yutmayı başarınca.

"Ne demek istiyorsun?"

"Hıyarlık ediyor sanki. Çocuksu gibi. Sence?"

"Bana sorma. Senin arkadaşın."

Kitaba bakmayı sürdürdü. O kibirli nüfuz edilmezlik hali Virginia'daki en elit kızlarınkiyle aynıydı. Tek farkı, Joey'ye o kızlardan daha da cazip görünmesi ve şampuanının kokusunu alabilecek kadar yakınında olmasıydı.

Masanın altında, slipinin içindeki yarı sert ereksiyonu, bir Jaguar'ın kaporta süsü gibi Jenny'ye işaret ediyordu.

"Bugün ne yapıyorsun?" diye sordu.

Jenna, onun orada olmaya devam etmesine boyun eğmiş gibi kitabını kapattı. "Alışverişe çıkacağım," dedi. "Bu gece de Brooklyn'de bir parti var. Ya sen?"

"Görünürde hiç; çünkü kardeşin daireden ayrılmak istemiyor. Saat dörtte teyzemle buluşmam gerek, ama hepsi bu."

"Erkekler için daha zor sanırım," dedi Jenna. "Evde olmak yani. Babam *müthiş* bir adamdır ve bu beni rahatsız etmiyor; onun ünlü olması beni rahatsız etmiyor. Ama sanırım Jonathan hep bir şeyler ispatlaması gerektiğini hissediyor."

"On saat televizyon izleyerek mi?"

Jenna kaşlarını çatıp doğrudan doğruya Joey'ye baktı, belki de ilk kez. "Kardeşimden hoşlanmıyor musun yoksa?"

"Yo, kesinlikle hoşlanıyorum. Yalnızca perşembe gecesinden beri tuhaf davranıyor. Mesela dünkü araba kullanışı gibi... Belki sen bana Jonathan'ın neler hissettiğini anlatabilirsin, diye düşündüm."

"Bence onun için en önemli olay, olduğu kişi için beğenilmek istemesi. Anlıyorsun ya, babamızın adı yüzünden değil, kendisi için beğenilmek istiyor o."

"Tamam," dedi Joey. Sonra da ani bir ilhamla ekledi: "Ya da ablası kim olduğu için değil."

Jenna kızardı! Birazcık. Ve başını iki yana salladı. "Ben önemli biri değilim."

"Ha ha ha," dedi Joey, kendisi de kızararak.

"Eh, kesinlikle babam gibi değilim. Büyük fikirlerim ya da büyük bir emelim yok. Aslında bakacak olursan, bencil biriyim. Connecticut'ta kırk hektarlık bir alan, birkaç at, tam gün çalışan bir seyis ve belki de özel bir jet... Ve tatmin olurum."

Joey, onun açılıp kendisi hakkında konuşmaya başlaması için güzelliğine tek bir kinayede bulunulmasının yettiğini fark etti. Ve kapı, bir milimetre bile olsa açılınca, kendisi bir kere bu aralıktan içeri girince, ondan sonra ne yapması gerektiğini biliyordu. Nasıl dinleyeceğini ve nasıl anlayacağını. Üstelik sahte bir dinleme ya da sahte bir anlama da değildi bu. Kadın Diyarı'ndaki Joey'ydi o. Çok geçmeden, mutfaktaki pis kış ışığında, *bagel*'ı nasıl doğru dürüst hazırlayacağı konusunda (füme balık, soğan ve kapariyle) Jenna'dan talimat alırken Connie'yle, annesiyle, babaannesiyle ya da Connie'nin annesiyle konuşurken olduğu kadar rahat hissediyordu kendini. Jenna'nın güzelliği her zamanki gibi göz kamaştırıcıydı ama ereksiyonu sonunda sönmüştü. Ona kendi ailesinin durumunu ana hatlarıyla özet geçti ve

karşılığında Jenna da ailesinin erkek arkadaşından pek hoşnut olmadığını söyledi.

"Epey çılgınca bir durum," dedi. "Sanırım Jonathan'ın buraya gelmek istemesinin ve daireden ayrılmamasının nedeni de bu. Bir şekilde, benimle Nick'in arasına gireceğini düşünüyor. Sanki araya girer de etrafta heyula gibi dikilirse bizi durdurabilirmiş gibi."

"Nick'i niye sevmiyorlar?"

"Eh, her şeyden önce Katolik. Ve üniversitede lakros takımındaydı. Süper parlak biri, ama onların onayladığı şekilde parlak değil." Jenna güldü. "Ona bir seferinde babamın beyin takımını anlatmıştım ve *fraternity*'lerinin bir sonraki partisinde fıçıya Beyin Takımı* diye bir kâğıt koydular. Bence çok komikti. Ama nasıl biri olduğunun bir örneği işte."

"Sık sık sarhoş olur musun?"

"Yok, bir pirenin kapasitesi var bende. Nick de çalışmaya başlayınca içmeyi bıraktı. Şimdi haftada bir, bir bardak *Jack*'le kola içiyor gibi. Tamamen ilerlemeye odaklanmış durumda. Ailesinde dört yıllık bir üniversiteye giden ilk kişi; benim ailemin tam tersi anlayacağın, bizde eğer yalnızca bir doktora derecen varsa beklentileri karşılamamış oluyorsun."

"Peki sana iyi davranıyor mu?"

Yüzünden bir gölge geçti ve başını çevirdi. "Onun yanında kendimi inanılmayacak kadar emniyette hissediyorum. Düşünüyorum da, eğer 11 Eylül'de kulelerde olsaydık, üst katlardan birinde bile olsak ikimizi dışarı çıkarmanın bir yolunu bulurdu. İkimizin bunu atlatmamızı sağlardı, içimde böyle bir his var."

"Cantor Fitzgerald'da böyle pek çok çocuk vardı," dedi Joey. "Çok esaslı tacirler. Ve hiçbiri çıkamadı."

"Eh, öyleyse Nick gibi değillermiş," dedi Jenna.

Bu konuda ne kadar dar görüşlü olduğunu fark edince Joey, onun gibi bir kadın için aday bile sayılabilmek için ne kadar mertleşmesi gerektiğini, ne kadar daha çok para kazanması gerektiğini merak etti. Slipinin içinde siki, sanki bu mücadeleye hazır olduğunu beyan etmek istermiş gibi gene kıpırdadı. Ama daha yumuşak organları, kalbi ve beyni, bunun muazzamlığı karşısında umutsuzluğa boğulmuştu.

* İngilizcede beyin takımı anlamına gelen *think tank*'in *tank*'i, aynı zamanda "fıçı" demektir. (y.n.)

"Bugün Wall Street'e gidip etrafa bir göz atmayı düşünüyordum," dedi.

"Cumartesileri her yer kapalı."

"Sadece neye benzediğini görmek istiyorum; bir gün orada çalışıyor olabilirim."

"Alınma ama," dedi Jenna, kitabını tekrar açarak, "bunun için fazla iyi birine benziyorsun."

Dört hafta sonra Joey Manhattan'a dönmüş, yokluğunda Abigail teyzesinin evine göz kulak oluyordu. Bütün sonbahar boyunca Noel tatili sırasında nerede kalabileceğini düşünüp stres yapmıştı; St. Paul'deki iki rakip ev birbirlerini eliyorlardı, üç hafta da yeni bir üniversite arkadaşının ailesine misafir olmak için fazla uzun bir süreydi. Belli belirsiz bir şekilde lisedeki yakın arkadaşlarından biriyle kalmayı planlamıştı ki bu sayede ailesini ve Monaghan'ları ayrı ayrı ziyaret edebilecekti. Derken, Abigail'in uluslararası bir pandomim atölyesine katılmak için tatilde Avignon'a gideceği ortaya çıkmıştı; onunla Şükran Günü hafta sonunda buluştuğunda, kimin Charles Sokağı'ndaki dairesinde kalıp kedileri Tigger ile Piglet'in sıkı rejimiyle ilgileneceği konusunda kaygılanıyordu.

Teyzesiyle buluşması, tek yanlı da olsa ilginç geçmişti. Annesinden daha genç olmakla birlikte, ergenmişçesine açık saçık giyinmesi hariç, her yönüyle ondan bir hayli yaşlı görünüyordu. Sigara kokuyordu ve çikolatalı mus pastasını, sanki o gün başına gelecek en güzel şey buymuş gibi, tadını iyice çıkartmak için küçük lokmalara ayıra ayıra, yürek paralayıcı bir yiyişi vardı. Joey'ye sorduğu birkaç soruyu da o daha tek kelime söylemeden kendisi cevapladı. Daha çok, ironik yorumları ve kendi lafının arasına rahatsız bir şekilde başka sözler karıştırmasıyla, tren vagonlarını andıran bir monolog sundu – Joey istediği zaman atlayıp bir süre yolculuk edebilirdi, ama konunun bağlamını kendisinin sağlaması, birçok göndermeyi de tahmin etmesi gerekiyordu. Gevezelik ederken, ona annesinin hüzünlü bir karikatürü gibi göründü; dikkatli olmazsa neye benzeyeceğine dair bir uyarı.

Anlaşıldığı kadarıyla Joey'nin varlığı bile Abigail için hayatını uzun uzun anlatmasını gerekli kılan bir kınamaydı. Geleneksel "evlilik bebekler ev şeyi"nin ona göre olmadığını söyledi; baştan sona yalan dolanla işleyen oyunculuk denemeleri ve sadece son moda şey-

leri isteyen, ifade özgünlüğü hakkında saçma sapan bile olsa en küçük bir fikri olmayan kasting yönetmenleriyle alışılageldik tiyatronun sığ, ticarete dönüşmüş dünyasının da; her şeyin testosteron ve oturak mizahından ibaret olduğunu anlayana kadar Amerikan banliyö çocukluğu hakkında harika malzemeler hazırlayıp bir parçası olmaya çalışarak çooook uzun zaman harcadığı *stand-up* sahnesinin de öyle. Tina Fey ve Sarah Silverman'a enine boyuna çamur attı, sonra da Joey'nin pandomimci ya da palyaço olduklarını tahmin ettiği, hâlâ esas olarak atölyeler vasıtasıyla bile olsa gitgide daha sık temas halinde olduğu için kendini talihli saydığı birkaç erkek "sanatçı"nın dehasını övdü. Abigail boyuna konuşurken, onun, Joey'nin halen elde etme ihtimalinin olduğu türden bir başarıya sahip olmaksızın varlığını sürdürme konusundaki azmine hayran oldu Joey. Öylesine çatlaktı ve sadece kendisiyle ilgiliydi ki, Joey kendini sinir bozucu bir şekilde suçlu hissetmek zorunda kalmadı; dosdoğru merhamete geçebilirdi. Sadece kendisinin değil, ablasının da olağanüstü talihinin temsilcisi sıfatıyla, teyzesi için, onu kendi haklılığını kanıtlamaya bırakmaktan ve ilk fırsatta gidip onu sahnede görme sözü vermekten daha nazik bir davranışta bulunamayacağını anladı. Buna karşılık Abigail de onu eve göz kulak olma teklifiyle ödüllendirdi.

Şehirdeki, yurt arkadaşı Casey'yle mağazadan mağazaya girdiği ilk günleri, bütün gece gördüğü şehir rüyalarının ultra gerçekçi bir devamı gibiydi. Dört bir yandan üzerine gelen insanlık. Union Meydanı'nda kaval ve davul çalan Andlı müzisyenler. Bir itfaiye istasyonunun dışında kurulan bir 11 Eylül tapınağında toplanmış kalabalığa başlarını sallayan ciddi itfaiyeciler. Bloomingdale's'ın dışında Casey'nin çağırdığı taksiye taşaklı bir tavırla el koyan kürklü bir çift hanım. Mini eteklerinin altına blucin giyen ve metroda bacakları iki yana açılmış oturan *très** yakıcı ortaokul kızları. Netameli, kocaman parkalar giymiş, *cornrow*'lu** getto çocukları. İleri teknoloji silahlarıyla Grand Central'da devriye gezen Ulusal Muhafız Birlikleri. Ve sinemaya bile gelmemiş filmlerin korsan DVD'lerini satan Çinli büyükanne, bir kasını ya da tendonunu yırttığından 6 numaralı trenin ortasında acıyla sallanarak oturan *break* dansçısı, Casey'nin dolandırıcı olduğuna dair uyarılarına

* (Fr.) Çok. (y.n.)

** Kafa derisinde bitişik bir halde sıra sıra dizilmiş saç örgüsü modeli. (y.n.)

rağmen konser salonuna yetişsin diye Joey'nin 5 dolar verdiği ısrarcı saksafoncu – her karşılaşma, ânında ezberlediği bir şiir gibiydi.

Casey'nin ailesi, asansörü doğrudan evin içine açılan bir dairede oturuyordu; Joey eğer New York'ta çok başarılı olursa, kendi dairesinde de mutlaka bu özelliğin olması gerektiğine karar verdi. Hem Noel arifesinde hem de Noel'de akşam yemeğinde onlara katılarak, annesiyle babasına tatilde nerede kalacağı konusunda söylediği yalanları bir nevi desteklemiş oldu. Ancak Casey'yle ailesi sabah kayak gezisi için yola çıkıyorlardı, Joey de misafirliği zaten fazla uzatmaya başladığının farkındaydı. Abigail'in ekşi kokulu, karmakarışık apartmanına dönüp de Piglet ve/veya Tigger'ın, bütün bir günkü yokluğunu cezalandırmak için bir kedi protestosuyla birkaç yere kustuğunu görünce, iki koca haftayı tek başına geçirme planının garipliği ve salaklığıyla karşı karşıya kaldı.

Annesiyle konuşup bazı planlarının "suya düştüğü"nü, "onun yerine de" kız kardeşinin evinde kaldığını itiraf ederek işleri anında daha da karmaşıklaştırdı.

"Abigail'in dairesinde mi?" dedi. "Tek başına? O benimle konuşmazken? New York'ta? Tek başına?"

"Evet," dedi Joey.

"Pardon ama," dedi, "ona bunun kabul edilemeyeceğini söylemek zorundasın. Ona beni hemen araması gerektiğini söyle. Bu gece. Hemen. Derhal. Onun isteğine bağlı bir şey değil."

"Bunun için çok geç. Fransa'da. Mesele yok ama. Burası çok güvenli bir mahalle."

Ama annesi dinlemiyordu. Babasına bir şeyler söylüyordu, Joey'nin çıkaramadığı ama kulağa isterik gelen kelimeler. Sonra ahizeyi babası aldı.

"Joey? Dinle beni. Orada mısın?"

"Başka nerede olabilirim?"

"Dinle beni. Eğer gelip annen için onca anlam taşımış, senin de bir daha asla ayak basmayacağın evinde annenle birkaç gün geçirecek terbiyeye sahip değilsen, bana göre hava hoş. Vakti gelince pişman olacaksın ama bu kendi korkunç kararın. Odandaki, gelip de toplamanı umduğumuz eşyalarını da Goodwill'e* veririz olur biter ya da

* Bir hayır kurumu. (ç.n.)

bırakırız çöpçü alıp götürsün. Bu da senin kaybın, bizim değil. Ama defalarca terörist saldırısına uğramış bir şehirde, tek başına kalamayacak kadar genç olduğun bir şehirde tek başına olmak –üstelik sadece bir iki gece değil, haftalarca– anneni bütün bu süre zarfınca endişe içinde bırakmak için birebir."

"Baba, tamamen güvenli bir mahalledeyim. Greenwich Village burası."

"Eh, annenin Noel'ini mahvettin. Ve bu evdeki son günlerini de mahvedeceksin. Bu noktada neden senden daha fazlasını bekleyip durduğunu bilemiyorum, ama seni bilip bileceğinden çok daha fazla seven birine karşı inanılmaz bencil davranıyorsun."

"Öyleyse bunu niye kendi söyleyemiyor?" dedi Joey. "Neden sen söylemek zorunda kalıyorsun? Doğru olduğunu bile nereden bileceğim?"

"Eğer zerre kadar hayal gücün olsaydı, doğru olduğunu bilirdin."

"Kendisi asla söylemezse değil ama! Eğer senin benimle bir sorunun varsa neden daima anneminkilerden söz edeceğine bana kendi sorununun ne olduğunu söylemiyorsun?"

"Çünkü açıkçası ben onun kadar kaygılanmıyorum," dedi babası. "Sandığın kadar akıllı olduğunu düşünmüyorum, dünyadaki bütün tehlikelerin farkında olduğunu düşünmüyorum. Ama bence yeterince akıllısın ve kendi başının çaresine bakmayı biliyorsun. Eğer başın derde girecek olursa, umarım önce bizi ararsın. Onun dışında, hayatta tercihini yaptın ve bu konuda benim yapacağım bir şey yok."

"Eh... Teşekkürler," dedi Joey, sadece kısmi bir alaycılıkla.

"Bana teşekkür etme. Yapmakta olduğun şeye çok az saygım var. Yalnızca on sekiz yaşında ve istediğini yapmakta özgür olduğunu kabul ediyorum. Ben burada, çocuğumuzun annesine karşı daha şefkatli davranmayı beceremememesinden dolayı duyduğum kişisel hayal kırıklığından bahsediyorum."

"Bunun sebebini niye ona sormuyorsun?" diye şiddetle karşı çıktı Joey. "Sebebini o biliyor! Kahretsin ama biliyor baba. Onun mutluluğuyla böyle yakından ilgilendiğine göre, neden beni rahatsız edeceğine ona sormuyorsun?"

"Benimle böyle konuşma."

"Eh, öyleyse sen de benimle böyle konuşma."

"Peki öyleyse, konuşmam."

Babası konu kapandı diye memnun görünüyordu, Joey de memnundu. Kendini soğukkanlı hissetmeyi ve hayatını kontrol altında tutabilmeyi seviyordu; dolayısıyla onda bu diğer şeyi, bu gazap deposunu, birden patlayabilen ve kontrolü ele alan bir aile duyguları bileşiğini keşfetmek oldukça rahatsız ediciydi. Babasına sarf ettiği öfkeli kelimeler, sanki içinde, normalde görünmez ama belli ki tamamen duygusal ve bir anda onun iradesinden bağımsız olarak cümleler şeklinde kendini dökmeye yedi yirmi dört hazır, mağdur bir ikinci benlik varmış gibi, önceden biçimlendirilmiş duygusu uyandırmıştı onda. Joey'nin, gerçek benliğinin hangisinin olduğunu merak etmesine neden olmuştu; bu da çok rahatsız ediciydi.

"Fikrini değiştirirsen," dedi babası, sınırlı Noel muhabbeti stoklarını tükettiklerinde, "birkaç gün buraya gelesin diye sana uçak bileti almak beni çok mutlu eder. Dünyalar annenin olur. Aynı şey benim için de geçerli. Ben de çok memnun olurum."

"Teşekkürler," dedi Joey, "ama anlıyorsun ya yapamam. Kediler var."

"Onları bir barınağa bırakırsan teyzenin haberi bile olmaz. Onun parasını da veririm."

"Peki, belki. Muhtemelen olmaz ama belki."

"Tamam öyleyse, mutlu Noeller," dedi babası. "Annen de mutlu Noeller diyor."

Joey onun arkadan seslendiğini duydu. Niye telefonu yeniden alıp bunu ona doğrudan doğruya söylemiyordu acaba? Kendini hatalı hissediyor gibiydi. Suçunu kabul etmenin bir başka yararsız yolu.

Dairesi minicik olmasa da, Abigail tarafından işgal edilmemiş tek bir santimetrekaresi yoktu. Kediler her yere tüylerini bırakarak tam yetkili edasıyla devriye geziyordu. Yatak odasındaki dolap, askıdaki paltolar ile elbiselere kadar yükselen karman çorman pantolon ve süveter yığınlarıyla ağzına kadar doluydu ve çekmeceleri açılamayacak kadar tıkış tıkıştı. CD'lerinin hepsi dinlenemez şantözlerin CD'leri ya da New Age çağıltısıydı, raflara ikişer sıralı dizilmiş ve her açıklığa yanlamasına sıkıştırılmışlardı. Kitapları bile Abigail'in kendisi gibi meşguldü, Akıntı, yaratıcı görselleştirme ve kendinden kuşkunun fethi gibi konuları kapsıyorlardı. Her tür mistik aksesuvar vardı, sa-

dece Yahudiliğe ait olanlar değil, Doğu'nun tütsü yakıcıları ile fil başlı heykelcikler de. Ortalıkta pek rastlanılmayan tek şey yiyecekti. Joey, mutfağı arşınlarken eğer günde üç kere pizza yemek istemiyorsa, gerçekten bakkala gidip alışveriş etmesi ve kendine yemek pişirmesi gerektiğini fark ediyordu şimdi. Abigail'in kendi besin stokları pirinç kekleri, kırk yedi çeşit çikolata ve kakao ve Joey'yi on dakika kadar doyurduktan sonra yeniden, midesini kazındıran, hızlı pişen Japon eriştelerinden ibaretti.

Barrier Sokağı'ndaki ferah evi düşündü, annesinin olağanüstü yemeklerini düşündü, yola gelip de babasının uçak bileti teklifini kabul etmeyi düşündü ama gizli benliğine içini dökmek için daha fazla fırsat tanımamaya kararlıydı; St. Paul'ü düşünmeye devam etmemek için tek seçenek de, Abigail'in pirinç karyolasına gidip otuz bir çekmek, sonra kediler yatak odasının kapısında onu ayıplayıp miyavlarken bir daha otuz bir çekmek ve sonra, hâlâ tatmin olmamış halde, burada kendi bilgisayarından internete giremediği için teyzesinin bilgisayarını çalıştırmak ve daha da otuz bir çekmek için porno aramaktı. Böyle şeylerde hep olduğu gibi, rastladığı her bedava site, daha da şehevi ve merak uyandırıcı olan bir başka siteye bağlanıyordu. Derken bu gerçekten daha iyi sitelerden biri yüzünden, bir *Büyücünün Çırağı** kâbusu gibi art arta pencereler açılmaya başladı; durum öyle kötü bir hal aldı ki, Joey sonunda bilgisayarı kapatmak zorunda kaldı. Suiistimal edilmiş yapışkan siki elinde gevşerken bilgisayarı sabırsızca yeniden başlatınca sabit diske aşırı yüklenme ile klavyeyi donduran yabancı yazılımın sisteme el koyduğunu fark etti. Teyzesinin bilgisayarına virüs bulaştırmış olması bir yana, dünyada en çok istediği şeyi elde edemiyor, yani beşinci kez gelip biraz uyumaya çalışmak için zevkle gerilmiş bir başka güzel dişi suratı göremiyordu. Gözlerini yumdu ve işi bitirebilmek için hafızasından yeterli imge toplamaya çalışarak kendini okşadı, ama kedilerin miyavlaması dikkatini dağıtıyordu. Mutfağa gitti ve eksikliğini gidermenin fazla pahalı patlamayacağını umduğu bir konyak şişesi açtı.

Ertesi sabah geç saatte, akşamdan kalma bir halde uyanınca, kedilerden olduğunu umduğu bir koku burnuna geldi ama dar ve sıkı-

* Goethe'nin bir şiiri. (y.n.)

şık, fırın gibi sıcak banyoya girmeye cesaret edince bunun düpedüz lağım pisliği olduğunu gördü. Kapıcı Bay Jimenez'i çağırdı, adam iki saat sonra musluk aletleriyle dolu tekerlekli bir market arabasını sürerek geldi.

"Bu eski binanın bi' sürü bi' sürü sorunu var," dedi Bay Jimenez, kaderini kabullenmiş bir tavırla başını iki yana sallayarak. Joey'ye kullanmadığı zaman küvetin boşaltma tapasını indirmesini ve muslukları sıkıca tıkaçla kapamasını söyledi. Bu talimat zaten kedi beslemenin karmaşık protokolüyle birlikte Abigail'in listesindeydi ama Joey, önceki gün buradan kaçıp Casey'lere gitme telaşı içinde uygulamayı unutmuştu.

"Bi' sürü, bi' sürü sorun," dedi Bay Jimenez, West Village atıklarını akaçtan aşağı dürtmek için bir pompa kullanarak.

Joey tekrar yalnız kalıp da iki hafta sürecek yalnızlık ve konyak ve/veya mastürbasyon suiistimali hayaliyle karşılaşınca Connie'yi aradı ve gelip kendisiyle kalırsa otobüs parasını ödeyeceğini söyledi. Kız, bilet parasını onun ödemesine ilişkin kısım hariç teklifi hemen kabul etti; böylece Joey'nin tatili kurtuldu.

Teyzesinin bilgisayarını tamir edip kendisininkini hale yola sokmak için bir bilgisayarcı tuttu, Dean&DeLuca'daki hazır gıdalara 60 dolar harcadı ve otobüs terminaline gidip de Connie'yi karşıladığında, onu görmekten o güne dek hiç bu kadar mutlu olmadığını düşündü. Bir önceki ayda, onu emsalsiz Jenna'yla kafasında mukayese ederken Connie'nin kendine has narin, tutumlu ve şevkli haliyle ne kadar güzel olduğunu gözden kaçırmıştı. İlk defa gördüğü kruvaze bir kaban giyiyordu, dosdoğru ona yürüyüp suratını Joey'nin suratına yapıştırdı; kocaman açılmış gözlerini de gözlerine, kendini bir aynaya bastırıyormuş gibi. İçinde tüm organlarının esaslı bir şekilde eridiğini hissetti. Kırk kere falan düzüşecekti ama bundan da fazla bir duyguydu bu. Sanki otobüs terminali ve etraflarında akıp giden bütün o alçak gelirli yolcular, ezelden beri tanıdığı bu kızın sadece varlığının iyice kıstığı "parlaklık" ve "renk" düğmeleriyle donanmış gibiydiler. Daha otuz dakikadan kısa bir süre önce canlı renklerde gördüğü geçitler ve hollerden onunla birlikte geçerken her şey soluk ve uzakta görünüyordu.

Bunu izleyen saatler boyunca, Connie birkaç tane hayli endişe verici açıklamada bulundu. İlkini, metroyla Charles Sokağı'na giderler-

ken ve Joey ona restorandan nasıl bunca uzun bir izin alabildiğini, yerine bakacak birilerini mi bulduğunu sorunca yaptı.

"Hayır, işten ayrıldım, hepsi bu," dedi.

"Ayrıldın mı? Onlara böyle bir şey yapman için yılın kötü bir dönemi değil mi?"

Kız omuzunu silkti. "Bana burada ihtiyacın vardı. Sana tek yapman gerekenin beni çağırmak olduğunu söylemiştim."

Joey'nin bu açıklama karşısında duyduğu endişe, metro vagonunun parlaklığı ile rengini eski haline getirdi. Beyninin, esrarla derin bir matiz dalıp gitme halinde kaybolduktan sonra şimdinin farkındalığına dönmesi gibiydi bu: Diğer metro yolcularının kendi hayatlarını yaşadıklarını, hedeflerinin peşinde koştuklarını ve kendisinin de bunu yapmaya özen göstermesi gerektiğini görebiliyordu. Kontrol edemediği bir şeye fazlasıyla kapılmaması gerektiğini.

Daha önceki çılgınca telefon seksi konuşmalarından birinde, vajinasının dudaklarının onun bütün yüzünü kaplayacak şekilde nasıl olağanüstü bir şekilde açıldıklarını ve kendi dilinin de ucu onun vajinasının esrarlı iç ucuna ulaşacak kadar nasıl uzadığını aklında tutarak, otobüs terminaline gitmek üzere yola çıkmadan önce itinayla tıraş olmuştu. Ama şimdi, ikisi etten kemikten halleriyle birlikte olunca bu fantezilerin saçmalığı ortaya çıkmıştı; hatırlaması da rahatsız ediciydi. Dairede, Connie'yi Virginia'daki hafta sonunda olduğu gibi dosdoğru yatağa atacağına, televizyonu açtı ve onun için hiçbir şey ifade etmeyen bir üniversite final maçının skorunu kontrol etti. Sonra da e-postasına bakıp son üç saatte arkadaşlarından birinin mesaj yazıp yazmadığını görmek ona sanki çok acil bir işmiş gibi geldi. Connie onun bilgisayarının çalışmasını beklerken kedilerle sabırla kanepede oturdu.

"Bu arada," dedi, "annen selam söylüyor."

"Ne?"

"Annen selam söylüyor. Ben evden ayrılırken o da dışarıda buz kırıyordu. Beni çantamla gördü, nereye gittiğimi sordu."

"Ve sen de ona *söyledin* mi?"

Connie'nin hayreti masumdu. "Söylememem mi gerekiyordu? Bana iyi eğlenceler diledi, sana selam söylememi istedi."

"Alaycı bir şekilde mi?"

"Bilmiyorum. Şimdi düşünüyorum da, belki de. Ben sadece benimle konuştu diye mutlu olmuştum. Benden nefret ettiğini biliyorum. Ama belki artık bana alışmaya başlamıştır, diye düşündüm."

"Pek sarınam."

"Yanlış bir şey söylediysem özür dilerim. Bilirsin ki yanlış olduğunu bildiğim bir şeyi asla söylemem. Bunu biliyorsun, değil mi?"

Joey, kızmamaya çalışarak bilgisayarının başından kalktı. "Mesele yok," dedi. "Senin kabahatin değil. Ya da biraz senin kabahatin."

"Bebeğim, benden utanıyor musun?"

"Hayır."

"Telefonda söylediklerimizden mi utanıyorsun? Bu mu yani?"

"Hayır."

"Ben aslında utanıyorum, biraz. Bir kısmı hayli iğrençti. Bunu belki de bir daha yapmamalıyız."

"Başlatan sendin ama!"

"Biliyorum. Biliyorum, biliyorum. Ama her şey için de beni suçlayamazsın. Beni sadece yarısı için suçlayabilirsin."

Sanki bunun doğruluğunu kabul edermiş gibi, Joey onun kanepede oturduğu yere koştu, ayaklarının önünde diz çöktü ve başını eğip ellerini bacaklarına koydu. Blucinine, en güzel dar blucinine bu kadar yakın olunca, kendisi kalitesiz üniversite futbol maçlarını izleyip telefonda arkadaşlarıyla konuşurken onun bir Greyhound otobüsünde oturduğu uzun saatleri düşündü. Başı dertteydi, sıradan dünyada beklenmedik bir çatlağa düşmekteydi ve başını kaldırıp onun yüzüne bakmaya dayanamıyordu. Kız ellerini onun başına koydu ve Joey ilerleyip de suratını onun kotunun gizlediği fermuarına gömünce hiç direnç göstermedi. Saçını okşayarak, "Mesele yok," demeyi bildi. "Hepsi geçecek bebeğim. Her şey yoluna girecek."

Joey minnettarlık duygusu içinde onun pantolonunu aşağı indirdi, yumulu gözlerini külotuna koydu, sonra onu da indirip tıraşlı dudağı ile çenesini, Connie'nin kendisi için kırptığını gördüğü düzensiz kıllarına bastırdı. Kedilerden birinin ilgi arayarak ayağına sarılıp tırmandığını hissedebiliyordu. Pisi, pisi.

"Burada üç saat kadar kalmak istiyorum," dedi, onun kokusunu içine çekerek.

"Bütün gece kalabilirsin," dedi Connie. "Bir planım yok."

Ama tam o sırada Joey'nin pantolon cebindeki telefonu çaldı. Kapatmak için çıkardığında, eski St. Paul numarasını gördü ve annesine duyduğu öfkeyle içinden telefonu çarpmak geldi. Connie'nin bacaklarını ayırdı ve ona diliyle saldırdı, derinlere, daha derinlere inerek, kendini onunla doldurmaya çalışarak.

Connie'nin açıklamalarının üçüncüsü ve en endişe vericisi o akşamın daha geç saatlerinde, sevişme arası bir molada geldi. Şimdiye kadar evde olmayan komşular yatağın üstündeki katta paldır küldür dolaşıyordu. Kediler kapının dışında acı acı ulurcasına miyavlıyordu. Connie ona, gireceğini bile unuttuğu SAT'den ve alıştırma kitabındaki soruların ne kadar daha kolay olduğunu görünce şaşırmasından söz ediyordu. Kendini, coğrafi çeşitlilik adına ortabatılı öğrenciler isteyen ve şimdi girebileceğini düşündüğü Morton Koleji dahil, Charlottesville'e birkaç saat mesafedeki okullara başvurmak için yüreklenmiş hissediyordu.

Bunlar Joey'ye tamamen yanlış geldi. "Ben senin üniversiteye* gideceğini sanıyordum," dedi.

"Hâlâ da gidebilirim," dedi kız. "Ama sonra sana daha yakın olmanın ne kadar hoş olacağını, böylece birbirimizi hafta sonlarında göreceğimizi düşündüm. Yani, her şey yolunda giderse ve hâlâ bunu istersek diyorum. Sence bu hoş olmaz mı?"

Joey bacaklarını onunkilerden çözerek biraz mesafe yaratmaya çalıştı. "Kesinlikle, belki," dedi. "Ama bilirsin, özel okullar inanılmayacak kadar pahalı."

Bunun doğru olduğunu söyledi Connie. Ama Morton burs veriyordu ve Carol'a bankadaki eğitim hesaplarında ne kadar para olduğunu sormuş, o da hâlâ epey para kaldığı yanıtını vermişti.

"Ne kadar çok?" dedi Joey.

"Pek çok. Yetmiş beş bin gibi. Burs alırsam üç yıla yeter. Sonra da benim biriktirdiğim on iki bin var ve yazları da çalışabilirim."

Joey kendini "Harika," demek mecburiyetinde hissetti.

* Amerika'da kolejler yalnızca belirli bir alanda (örneğin işletme) farklı diploma programları sunarken, üniversiteler çeşitli kolejlerden (yani fakültelerden) oluşan eğitim kurumlarıdır. Bu teknik ayrımla birlikte, kolej ile üniversite kelimeleri çoğunlukla aynı anlamda kullanılır. (y.n.)

"Yirmi bir yaşına gelene kadar bekleyip nakdi o zaman alacaktım. Ama sonra senin dediğini düşündüm ve baktım ki iyi bir eğitim edinme konusunda haklıymışsın."

"Ama üniversiteye gitseydin eğer," dedi Joey, "hem eğitim görürdün hem de mezun olduğunda nakdin cebinde kalırdı."

Üst katta bir televizyon havlamaya başladı, gümbürtü devam etti.

"Beni yakınında istemiyormuşsun gibi geliyor kulağa," dedi Connie tarafsızca, sitem etmeksizin, sadece bir olguyu belirterek.

"Hayır, hayır," dedi Joey. "Hiç ilgisi yok. Bunun harika olma potansiyeli var elbette. Ben sadece pratik düşünüyorum."

"Daha şimdiden o evde olmaya dayanamıyorum. Sonra Carol'ın bebekleri olacak ve her şey daha da beter bir hal alacak. Artık orada kalamam."

Joey, Connie'nin babasına karşı belli belirsiz bir içerleme hissetti; ilk kez olmuyordu bu. Adam birkaç yıl önce ölmüştü ve Connie'nin onunla hiçbir zaman bir ilişkisi olmamıştı, hatta varlığına bile çok ender olarak değinirdi ama bu durum onu nasılsa daha da büyük bir erkek rakibe dönüştürmüştü. İlk gelen erkek oydu. Kızını terk etmiş, Carol'a kirası düşük bir evle ödeme yapmıştı ama parası akmaya devam etmişti ve Connie'nin Katolik eğitimini karşılamıştı. Onun hayatında, Joey'yle hiç ilgisi olmayan bir mevcudiyeti vardı ve Joey'nin, kızın onun dışında da kaynakları olduğu için –onun tüm sorumluluğunu kendisi yüklenmediği için– memnun olması gerekirken, ona Connie'nin kendisinde ahlakdışı olan her şeyin, kurallara ve teamüllere karşı kayıtsızlığının, tapınırcasına sevme konusundaki sınırsız kapasitesinin, karşı konulmaz yoğunluğunun kaynağıymış gibi görünen babayı ister istemez ahlaken sorumsuz buluyordu. Ve şimdi de, hepsinin üstüne, Joey onu maddi olarak kendisinin olduğundan daha iyi duruma getirdiği için babaya içerliyordu. Connie'nin paraya onun aldırdığının yüzde biri kadar aldırmaması, durumu daha da kötü hale getiriyordu.

Kız, "Bana yeni bir şey yap," dedi.

"Bu televizyon beni gerçekten rahatsız ediyor."

"Konuştuğumuz şeyi yap bebeğim. İkimiz de aynı müziği dinleyebiliriz. Seni götümde hissetmek istiyorum."

Televizyonu unuttu, ona istediğini yaparken kafasındaki kan televizyonu boğdu. Yeni eşik geçildikten, direnişleri tartışıldıktan, ayırt edici tatminlerinin farkına varıldıktan sonra gidip Abigail'in banyosunda yıkandı, kedileri besledi ve ne kadar zayıf ve gecikmiş de olsa bir nebze mesafe koyma ihtiyacını hissederek oturma odasında oyalandı. Bilgisayarını uykudan uyandırdı ama sadece bir yeni e-posta vardı. duke.edu uzantılı, tanımadığı bir adrestendi ve "şehirde misin" konu başlığını taşıyordu. Onu açıp da okumaya başlayana kadar Jenna'dan geldiğini tam olarak anlayamadı. Jenna'nın ayrıcalıklı parmaklarıyla, harf harf yazılmıştı.

merhaba bay bergland. jonathan senin de benim gibi büyük şehirde olduğunu söylüyor. izlenecek kaç tane amerikan futbolu maçı olduğunu ve genç bankacıların onlara ne kadar bahis oynadığını kim tahmin edebilirdi? ben değil, dedi sinek. sarışın protestan atalarınız gibi hâlâ noelimsi şeyler yapıyor olabilirsiniz, ama nick eğer wall st hakkında soruları varsa gelsin diyor, onlara cevap vermeye hazır. ben derim ki bu cömert ruh hali (ve tatil!) devam ederken harekete geç. bak sen şu işe ki, goldman bile yılın bu vakti kapanıyor. arkadaşın, jenna.

Tadı kaçmaya başlayana kadar mesajı beş kere okudu. O kendini ne kadar kirli ve kırmızı gözlü hissediyorsa, o da öyle temiz ve taze görünüyordu. Jenna ya olağanüstü derecede düşünceli davranıyordu ya da eğer Nick'le arasındaki gerginlik yüzünden onun burnunu sürtmeye çalışıyorsa, adamakıllı zalimce. Her halükârda, onun üzerinde bir etki bırakmayı başarabildiğini görüyordu.

Yatak odasından esrar dumanı içeri süzüldü, arkasından da kediler kadar çevik ve sessiz Connie geldi. Joey bilgisayarı kapattı, onun yüzüne tuttuğu esrarlı sigaradan bir nefes aldı, sonra bir daha ve sonra bir daha, bir daha, bir daha, bir daha, bir daha.

İYİ ADAMIN ÖFKESİ

Mart ayında iç karartıcı bir akşamüstü, çiseleyen soğuk ve nemli yağmurda Walter asistanı Lalitha'yla Charleston'dan güney Batı Virginia dağlarının içine doğru gidiyordu. Lalitha hızlı ve biraz de dikkatsiz bir sürücü de olsa Walter onun yolcusu olmanın endişesini, kendisi direksiyondayken onu yakıp kül eden yargılayıcı öfkeye tercih ediyordu – yoldaki bütün sürücüler arasında yalnızca kendisinin tam doğru hızla gidiyor olması, sadece kendisinin budalaca trafik kurallarına fazla titizlikle uymak ile tehlikeli bir şekilde burun kıvırmak arasında doğru dengeyi bulduğu yolundaki kaçınılmaz görünen duygu. Son iki yılda Batı Virginia yollarında pek çok öfkeli saat geçirmişti: Budala mıymıntıların kuyruğuna takılarak; sonra da kuyruğuna yapışan kaba sürücüleri cezalandırmak için kendisi yavaşlayarak; onu sağdan geçmeye çalışan götlere karşı eyaletler arası otoyolun iç şeridini amansızca savunarak; bir budala, cep telefonunda gevezelik eden ya da hız limitine farzmışçasına uyan biri iç şeridi tıkayınca kendisi sağdan geçerek; dönüş sinyali vermeyi reddeden sürücülerin saplantıyla profillerini çıkartarak ya da psikoanalizlerini yaparak (hemen hepsi, belli ki sinyal vermeyi, zaten pikapları ya da SUV'lerinin devasalığından tehlikede olduğu tahmin edilebilen erkekliklerine karşı bir hakaret olarak gören gençten erkeklerdi); Batı Virginia'da resmen haftada bir ölümcül kazalara neden olan kamyon sürücülerinin şerit ihlaline karşı canice bir nefret duyarak; verdikleri zararın mebzul miktarda kanıtına rağmen kömür kamyonu ağırlık sınırını elli bin kilonun altına düşürmeyi reddeden yoz eyalet yasa ko-

yucularını etkisizce suçlayarak; önündeki bir sürücü yeşilde fren yapıp sonra sarıda hızlanarak onu kırmızıda esir bırakırsa "İnanılmaz! İnanılmaz!" diye mırıldanarak; kavşaklarda kilometrelerce mesafede karşıya geçen trafik görünmediği halde tam bir dakika beklerken öfkeden köpürerek ve kırmızıda sağa yasal bir dönüş yapmayı reddeden bir sürücü tarafından engellenince etmeye içinin gittiği küfürü Lalitha'nın hatırına ("Hey! Haberin var mı? Dünya sadece senden ibaret değil! Diğer insanların da gerçeklikleri var! Araba kullanmayı öğren! Hey!") acıyla yutarak. Lalitha'nın yokuş yukarı çıkmaya uğraşan kamyonları geçmek için gazı köklemesinden gelen adrenalin hücumu onun direksiyona geçerek o kamyonların arkasında mahsur kalmasının beyin arterlerinde yarattığı stresten daha iyiydi. Bu şekilde dışarı, kurşuni renkli, kibritimsi Apalaş Ormanları'na ve madenciliğin tahrip ettiği sırtlara bakabilir, öfkesini daha kayda değer sorunlara yöneltebilirdi.

Kiralık arabalarında, Senatör Byrd'in yaptırdığı fevkalade pahalı bir federal imtiyaz parçası olan I-64 otobanındaki yirmi beş kilometrelik yokuştan yukarı yelken açarlarken Lalitha'nın keyfi yerindeydi. "Kutlamaya öyle hazırım ki," dedi. "Bu gece beni kutlamaya götürecek misin?"

"Beckley'de doğru dürüst bir restoran var mı diye bakarız," dedi Walter, "ama bence bu zayıf bir ihtimal."

"Sarhoş olalım hadi! Kentteki en iyi yere gidip martini içebiliriz."

"Kesinlikle. Sana devasa bir tane martini alırım. İstersen birden de fazla."

"Hayır ama, sen de," dedi Lalitha. "Bir seferlik. Tek bir istisna yap, bu özel durum için."

"Doğrusu hayatımın bu noktasında bir martini beni öldürebilir, diye düşünüyorum."

"Öyleyse hafif bir bira. Ben üç martini içerim, sen de beni odama taşıyabilirsin."

Walter onun böyle konuşmasından hoşlanmıyordu. Ne dediğini bilmiyordu, sadece kabına sığmayan bir genç kadındı –aslında bu günlerde hayatındaki en parlak ışık demetiydi– ve işveren ile çalışan arasındaki fiziksel temasın şaka konusu olmaması gerektiğini göremiyordu.

"Üç martini kesinlikle ertesi sabah 'başağrısı balosu' denen şeye yeni bir anlam katar," dedi Walter, Wyoming'de tanık olmaya gittikleri yıkım olayına bir gönderme yaparak.

"En son ne zaman içki içtin?" diye sordu Lalitha.

"Asla. Asla içki içmedim."

"Lisede bile mi?"

"Asla."

"Walter, bu inanılmaz bir şey! Denemelisin! Bazen içmek öyle eğlencelidir ki. Tek bir bira seni alkolik yapmaz."

"Beni kaygılandıran bu değil," dedi, söylediği anda acaba doğru mu, diye merak ederek. Elbirliğiyle gençliğini zehir eden babası ile ağabeyi alkolikti ve hızla orta yaşını zehir eden kişi olma yolundaki karısı da alkolik olmaya meyilliydi. Kendi katı ayıklığını hep onlara karşı olma bağlamında görmüştü – önce babası ile ağabeyine mümkün olduğu kadar benzememeyi istemek, sonra da sarhoşken ona karşı nezaketsiz davranan Patty'ye karşı kusursuz bir şekilde nazik davranmayı istemek. O ve Patty'nin geçinmek için öğrendiği yöntemlerden biriydi bu: O daima ayıktı, Patty bazen sarhoştu; ikisi de ötekinin değişmesini hiç mi hiç önermiyordu.

"Öyleyse niye kaygılanıyorsun?" diye sordu Lalitha.

"Sanırım kırk yedi yıldır bana müthiş derece iyi gelmiş bir şeyi değiştirmekten kaygılanıyorum. Bozuk olmayan bir şeyi niye tamir edesin?"

"Eğlenceli de ondan!" Kendi püskürttüğü suda debelenen bir TIR'ı geçmek için kiralık arabanın direksiyonunu hızla kırdı. "Sana bir bira ısmarlayacağım ve kutlamak için hiç değilse bir yudum içireceğim."

Charleston'ın güneyindeki sert tahtalı ağaçlardan oluşan kuzey ormanı şimdi, gece gündüz eşitliği arifesinde bile, griler ve siyahların kasvetli bir işlemesini andırıyordu. Bir iki hafta içinde güneyden gelen sıcak hava bu ormanları yeşertecek, bundan bir ay sonra da tropiklerden göç edecek kadar dayanıklı olan ötücü kuşlar şarkılarıyla onları dolduracaktı; ama gri kış Walter'a kuzey ormanının hakiki doğal hali gibi geliyordu. Yaz ise her yıl başına gelen lütufkâr bir kazaydı.

Charleston'da, günün daha erken saatlerinde, Lalitha ve yerel avukatlarıyla birlikte, Mavi Dağ Vakfı'nın sanayi ortakları Nardone ve

Blasco'ya, Forster Vadi'sindeki yıkımı başlatacak ve gelecekte ötleğen rezervi olacak on beş bin beş yüz hektarlık alanı zirvede maden işletmeciliğine açacak evrakları resmen sunmuşlardı. Nardone ve Blasco'nun temsilcileri bunun üzerine vakıf avukatlarının son iki yıldır hazırlamakta olduğu kâğıt kulelerini imzalamış, böylece kömür şirketlerini, hep birlikte ele alınınca madenleri çıkarılmış toprağın ebediyen "yabanıl" kalacağını garanti eden bir "arazi ıslahı anlaşmaları ve hak aktarımları paketi"ne resmen bağlamışlardı. Vakfın kurul başkanı Vin Haven, telefon konferansı aracılığıyla "hazır" bulunmuş, daha sonra da Walter'ı tebrik etmek için doğrudan doğruya cep telefonundan aramıştı. Ama Walter hiç tebriklik ruh halinde değildi. Nihayet düzinelerce tatlı ormanlık tepenin ve kilometreler boyu tertemiz akan, biyotik açıdan zengin III, IV ve V. sınıf akarsuların imha edilmesini sağlamıştı. Vin Haven bu kadarını başarmak için bile eyaletin başka yerlerinde 20 milyon dolarlık maden hakkını toprağın ırzına geçmek için bekleyen doğal gaz çıkarıcılara satmak, sonra da gelirleri Walter'ın hoşlanmadığı başka taraflara satmak zorunda kalmıştı. Ve hepsi ne için? Tehlikedeki türlere, Batı Virginia'nın bir yol haritasında posta puluyla kaplayabileceğiniz kadar küçük bir "kale" yapmak için.

Walter, dünyaya karşı öfkesi ve hayal kırıklığı içinde kendini gri kuzey ormanları gibi hissediyordu. Ve güney Asya'nın sıcaklığında doğmuş olan Lalitha, onun ruhuna anlık bir tür yaz getiren güneşli kişiydi. Bu akşam kutlamaya değer hissettiği tek şey, Batı Virginia'da "başarılı" oldukları için şimdi aşırı nüfus kontrolü girişimlerine başlayabilecekleriydi. Ancak asistanının gençliğini de akıldan çıkarmıyordu ve onun şevkini kırmak istemiyordu.

"Tamam," dedi. "Bir seferliğine bir birayı denerim. Senin şerefine."

"Hayır Walter, *senin* şerefine. Bunların hepsi senin eserin."

Özellikle bu konuda yanıldığını bilerek başını iki yana salladı. Onun sıcaklığı, büyüleyiciliği ve cesareti olmasa, bütün o Nardone ve Blasco anlaşması suya düşebilirdi. Büyük fikirlerin ondan geldiği doğruydu; ama sadece ve sadece büyük fikirlere sahipmiş gibi görünüyordu. Lalitha şimdi bunun dışındaki her şeyde ana sürücüydü. O sabahki resmi işler için giydiği ince çizgili takımın üstüne bir yağmurluk geçirmişti; arkaya attığı kapüşonu, parlak siyah saçlarının dol-

duğu bir sepeti andırıyordu. Elleri direksiyon üzerinde saat iki ve on konumundaydı, bilekleri çıplaktı, gümüş bilezikleri yağmurluğunun yeninin altına düşmüştü. Walter'ın genelde modernlikte ve özelde araba kültüründe nefret ettiği şeylerin sayısı pek çoktu ama genç kadın sürücülerin güveni ve son yüz yılda edindikleri özerklik bunların arasında değildi. Lalitha'nın biçimli ayağının gaz pedalına bastırmasıyla ifadesini bulan cinsiyet eşitliği, onu yirmi birinci yüzyılda yaşadığına memnun ediyordu.

Vakıf için çözmesi gereken en zor sorun, Ötleğen Parkı'nın önerilen sınırları içinde küçük ya da küçükçe parseller üzerinde evlere ya da treylerlere sahip olan, çoğu çok yoksul ailelerle ilgiliydi. Erkeklerin bir kısmı hâlâ, toprak altında ya da şoför olarak kömür sanayiinde çalışıyordu; ama çoğunun işi yoktu ve vakitlerini tüfekler ile iç yakımlı makinelerle geçiriyor, ailelerinin beslenme rejimini, tepelerin derinliklerinde vurulup ATV'lerle taşınan avlarla destekliyorlardı. Walter, vakıf herkesin dikkatini üstüne çekmeden önce mümkün olduğu kadar çok ailenin yerini satın almak için çabucak harekete geçmişti; yamaçtaki bazı araziler için hektar başına 250 dolar kadar düşük bir para ödemişti. Ama yerli çevreci topluluğun desteğini kazanma çabaları geri tepince ve Jocelyn Zorn adlı korkutucu bir şekilde motive olmuş bir eylemci vakıfa karşı bir kampanya başlattığında, çoğu Forster Vadisi'ne giden Dokuz Mil Nehri vadisinde olmak üzere, direnen yüzden fazla aile vardı hâlâ.

Forster Vadisi sorunu hariç, Vin Haven ana rezervleri için kusursuz nitelikte yirmi altı bin hektarlık alanı bulmuştu. Yüzde doksan sekizinin yüzey hakları sadece üç şirketin elindeydi; iki tanesi kimliği belirsiz ve ekonomik açıdan rasyonel holdinglerdi, üçüncüsünün de tamamı, yüz yıl önce eyaletten kaçmış ve şimdi kıyı bolluğuyla rahatlıkla har vurup harman savuran Forster adında bir ailenindi. Üç şirket de toprağı sertifikalı ormancılık için işletiyordu ve adil bir piyasa değeri üzerinden bunu vakfa satmamak için hiçbir nedenleri yoktu. Ayrıca, Haven's Hundred'ın merkezine yakın bir yerde koskocaman, adeta kum saati biçiminde, zengin kömür damarları vardı. Wyoming, Batı Virginia ölçülerinde bile uzak ve tepelik kaldığı için şimdiye kadar kimse bu beş bin beş yüz hektarda maden çıkarmamıştı. Kömür kamyonları açısından beş para etmez, kötü, dar bir yol Dokuz Mil

Nehri boyunca kıvrıla kıvrıla tepelerden yukarı çıkıyordu; koyağın tepesinde, kum saatinin sıkışma noktasının yakınında, Forster Vadisi ile Coyle Mathis'in klanı ve dostları vardı.

Hem Nardone hem de Blasco yıllar boyunca Mathis'le başa çıkmaya çalışmış ve başarısızlığa uğramış, zahmetlerine karşılık da onun kalıcı husumetini kazanmışlardı. Aslında Vin Haven'ın başlangıç görüşmeleri sırasında kömür şirketlerine teklif ettiği esas yem, onları Coyle sorununun kurtarmayı vaat etmek olmuştu. Haven, "Burada başlattığımız sihirli sinerjinin bir parçası bu," demişti. "Biz, Mathis'in garez gütmesi için hiçbir nedeni olmayan yeni bir oyuncuyuz. Özellikle Nardone'la yeniden kullanıma açılma cephesinde pazarlık ederken, onları Mathis'ten kurtaracağımı vaat ederek hayli fiyat kırdım. Yolun kenarında yatarken bulduğum birazcık iyi niyet, sırf Nardone olmayışım sayesinde iki milyon civarında bir kazanca dönüşmüş gibi."

Ah, keşke!

Coyle Mathis, Batı Virginia taşrasının saf olumsuz ruhuna sahipti. Kesinlikle herkesten hoşlanmamak konusunda istikrarlıydı. Mathis'in düşmanının düşmanı olmak, sizi sadece onun düşmanlarından bir başkası yapardı. Büyük kömür şirketleri, Birleşik Maden İşçileri, çevreciler, her türlü hükümet kuruluşu, siyahiler, insanın işine burnunu sokan beyaz Yankee'ler... Hepsinden eşit derecede nefret ederdi. Hayat felsefesi şuydu: *Ya siktir ol git ya da kal ve kaldığına pişman ol.* Aksi Mathis'lerden oluşan altı kuşak, kömür şirketleri gelince havaya uçurulacak ilk yerlerden biri olan suyun kıyısındaki dik bir yamaca gömülmüştü. (Vakıfla işi kabul ettiğinde kimse Walter'ı Batı Virginia'daki mezarlık sorunu konusunda uyarmamıştı, ama bunu çabucak öğrenmişti gerçekten de.)

Kendisi de her tarafa yönelik öfke konusunda bir iki şey bilen Walter yine de Mathis'i ikna edebilirdi; eğer adam ona kendi babasını bu kadar hatırlatmasıydı... Onun inatçı, kendi kendini mahveden garezini. Çok sayıda dostça mektubuna cevap alamadıktan sonra Walter, çekici tekliflerden oluşan iyi bir paket hazırlamıştı ve Lalitha'yla ikisi, davet edilmeksizin, sıcak, parlak bir temmuz sabahında Dokuz Mil Vadisi'ne giden tozlu yoldan yukarı arabayla çıkmışlardı. Walter, Mathis'ler ile komşularına hektar başına 1.200 dolara kadar para, ayrıca özel alanın güney sınırında bulunan makul güzellikteki vadide

bedava toprak, artı yer değiştirme masrafları vermeye; artı bütün Mathis kemiklerini son usullerle topraktan çıkarıp yeniden gömmeye istekliydi. Ama Coyle Mathis ayrıntıları dinleyecek kadar bile beklemedi. "Hayır, H-A-Y-I-R," dedi ve aile mezarlığına gömülmeye niyetli olduğunu, hiç kimsenin onu durduramayacağını ekledi. Ve birden Walter yeniden on altı yaşında olmuştu, öfkeden başı dönüyordu. Bu yalnızca görgüsüzlüğü ve aklıselimden yoksun oluşu nedeniyle Mathis'e duyulan bir öfke değildi; çelişkili bir biçimde, ekonomik mantıksızlığını bir düzeyde anlayıp hayran kaldığı bir adamla sidik yarışına girmesine yol açan Vin Haven'a da kızıyordu. "Kusura bakmayın ama," dedi, sıcak güneşin altında, Mathis'in anlamlı bir şekilde onu girmeye davet etmediği, hırdavat dolu bir bahçenin yanındaki oyuklu yolda bol bol terleyerek, "ama bu düpedüz *aptallık*."

Mathis'in fiilen imzalayabileceğini hayal ettikleri belgelerle dolu evrak çantasını tutarak onun yanında duran Lalitha, bu içler acısı kelime yüzünden pişmanlıkla dolarak boğazını temizledi.

Ellili yaşlarında zayıf, şaşılacak kadar yakışıklı bir adam olan Mathis, onları çevreleyen, böceklerin vızıldadığı yeşil tepelere keyifli bir tebessüm yöneltti. Köpeklerinden biri, bir kaçık fizyonomisine sahip olan bol bıyıklı, karma ırk bir köpek hırlamaya başladı. "Aptallık ha!" dedi Mathis. "Bu kullandığınız komik bir kelime bayım. Neredeyse günümü gün ettiniz. Bana her gün aptal denmez. Buralardaki insanların beni, böyle bir şey yapmayacak kadar iyi tanıdıkları söylenebilir."

"Bakın, çok akıllı bir adam olduğunuzdan eminim," dedi Walter. "Benim kastettiğim..."

"Sanırım ona kadar sayacak aklım var," dedi Mathis. "Ya siz, efendim? Eğitim görmüş birine benziyorsunuz. Ona kadar saymayı biliyor musunuz?"

"Ben aslında bin iki yüze kadar saymayı bilirim," dedi Walter, "ve onu dört yüz seksenle çarpmayı bilirim ve çıkana da iki yüz bin eklemeyi bilirim. Ve eğer bir dakikanızı ayırıp dinlerseniz..."

"Benim sorum," dedi Mathis, "tersine sayabilir misiniz? Hadi, ben başlamanıza yardımcı olayım. On, dokuz..."

"Bakın, aptal kelimesini kullandığım için çok üzgünüm. Güneş burada biraz fazla güçlü. Aslında demek istediğim..."

"Sekiz, yedi..."

"Belki de başka bir zaman tekrar geliriz," dedi Lalitha. "Size boş vaktinizde okumanız için birkaç broşür bırakabiliriz."

"Ah, okuma da bildiğimi düşünüyorsunuz, öyle mi?" Mathis ışıldayan yüzüyle onlara bakıyordu. Şimdi köpeklerinin üçü de hırlıyordu. "Sanırım altıdayım. Yoksa beş miydi? İhtiyar aptal ben, unuttum gitti bile."

"Bakın," dedi Walter, "samimiyetle özür dilerim eğer..."

"Dört üç iki!"

Belli ki hayli zeki olan köpekler, yassılmış kulaklarla onlara yaklaştı.

"Başka zaman geliriz," dedi Walter, Lalitha'yla birlikte hızla geri çekilerek.

"Gelirseniz arabanızı vururum!" diye seslendi Mathis arkalarından neşeyle.

Eyalet otoyoluna giden berbat yoldan indikleri süre boyunca, normalde bir övgü ve güven verme kaynağı olan Lalitha yolcu koltuğunda dalgın dalgın oturur, bundan sonra ne yapmaları gerektiğini derin derin düşünürken, Walter yüksek sesle kendi aptallığına ve öfkesini kontrol edemeyişine küfretti. Mathis'in işbirliği olmaksızın Haven's Hundred'ı güvenceye almak için yaptıkları her şeyin boşa gideceğini söylemek abartı olmazdı. Tozlu vadinin dibinde, Lalitha değerlendirme sonucunu bildirdi. "Ona önemli bir adam gibi davranılması gerekiyor."

"O beş para etmez bir psikopat," dedi Walter.

"Varsın öyle olsun," dedi, Walter'ın bu gözde cümleciğini özellikle sevimli bir Hint aksanıyla söylüyordu, Walter'ın duymaktan asla sıkılmadığı, pratikliğin keskin kıvraklığıyla, "ona kendisini önemli hissettirmemiz gerekecek. Satıcı değil de kurtarıcı olması gerek."

"Evet, ne yazık ki bizim ondan istediğimiz şey sadece bir satıcı olması."

"Belki de ben geri gidip kadınlardan bazılarıyla konuşabilirim."

"Orada lanet olası bir ataerkil düzen var," dedi Walter. "Fark etmedin mi?"

"Hayır Walter, kadınlar çok güçlü. Niye bırakmıyorsun bazılarıyla konuşayım?"

"Bir kâbus bu. Kâbus."

"Varsın öyle olsun," dedi Lalitha yine. "Acaba diyorum, burada kalıp insanlarla konuşmaya çalışsam mı?"

"Teklife hayır dedi bile. Kati surette."

"Demek ki daha iyi bir teklife ihtiyacımız var. Sen Bay Haven'la daha iyi bir teklif hakkında konuşmak zorunda kalacaksın. Washington'a dön ve onunla konuş. Belki de senin vadiye geri dönmemen daha iyidir. Ama belki de ben kendi başıma o kadar tehdit edici görünmem."

"Bunu yapmana izin veremem."

"Köpeklerden korkmuyorum. Senin üstüne köpekleri salar ama benim üstüme salmaz, sanmıyorum."

"Bu tamamen umutsuz bir vaka."

"Belki öyle; belki de değil," dedi Lalitha.

Ten rengi koyu, narin ve hatları cazip bir kadın olarak daha önce fiziksel zararla tehdit edildiği yoksul, beyaz bir yere yarında kimse olmaksızın dönmeye cesaret edebilmesi bir yana, bunu izleyen aylarda Walter'ı asıl çarpan şey, Forster Vadisi'ndeki mucizeyi, öfkeli bir sarhoşun küçük kasabadan gelme oğlu olan kendisinin değil de, bir elektrik mühendisinin banliyöde yaşayan kızı olan Lalitha'nın gerçekleştirmesiydi.

Walter sadece halktan biri olmakta zorlanmıyordu, bütün kişiliği geldiği taşraya muhalefet etmek üzere biçimlenmişti sanki. Mathis, yoksul beyaz mantıksızlığı ve gocunmalarıyla, Walter'ın varlığını ta derinden alt üst etmiş, onun sinirden kendini kaybetmesine neden olmuştu. Oysa Mathis gibileriyle hiç deneyimi olmayan Lalitha, açık bir zihin ve halden anlayan bir kalple geri dönebilmişti. Kırsal kesimin fakir ama gururlu insanlarına bir akrabaya yaklaşır gibi, sanki böylesine neşe ve iyi niyetten dolayı insanın başına hiçbir zarar gelmezmiş gibi yaklaşmıştı; karşılığında fakir ama gururlu insanlar da öfkeli Walter'dan esirgedikleri saygıyı ona sunmuşlardı. Lalitha'nın başarısı Walter'ın kendini aşağı görmesine ve onun hayranlığına layık değilmiş gibi hissetmesine yol açtı, böylece ona daha fazla minnet duydu. Bu da onu, genç insanlar ve onların dünyada iyi şeyler yapma kapasiteleri hakkında daha genel bir coşku duymasına sebep oldu. Ve –bununla bilinçli olarak yüzleşmemek için dirense de– Lalitha'yı akla yatkın ölçüden çok daha fazla sevmesine...

Walter'la Vin Haven, Lalitha'nın Forster Vadisi'ne döndüğünde topladığı istihbarata dayanarak, buranın sakinleri için yeni ve ölçüyü aşacak kadar yüksek fiyatta bir teklif hazırlamışlardı. Lalitha, sadece daha fazla nakit önermek meseleyi halletmez, demişti. Mathis'in zevahiri kurtarması için halkını yeni vaat edilmiş ülkeye götüren Musa olması gerekiyordu. Ne yazık ki, Walter'ın görebildiği kadarıyla Forster Vadisi halkının avcılık, motor tamiri, bitki yetiştirme, şifalı ot ve sosyal yardım paralarını toplama dışında pek becerisi yoktu. Vin Haven yine de geniş iş çevresinde lütufkâr şekilde soruşturma yapmış ve ilginç bir olanakla Walter'e dönmüştü: Çelik yelek.

Teksaslılara ilişkin ulusal haberler arasında kötü olanlar öylesine baskındı ki, 2001 yazında Houston'a uçup da Haven'la buluşana kadar Walter iyi Teksaslı kavramına tamamen yabancıydı. Haven'ın Hill Country'de büyük bir çiftliği, Corpus Christi'nin güneyinde daha da büyük bir çiftliği vardı; her ikisi de av kuşlarına bir habitat sağlamak üzere sevgiyle yönetiliyordu. Haven Teksas usulü bir kuş severdi: gökyüzündeki tarçın renkli çamurcunları memnuniyetle patlatırken, bir yandan da kendinden geçmiş bir halde mülkündeki bir yuvada bulunan bebek kukumavların gelişimini özel güvenlik kameralarından saatlerce izleyebilir ve kış tüylerine bürünmüş uzun kanatlı bir kumkuşunun ekolojik düzeni üzerine uzmanca methiye düzebilirdi. Kısa boylu, huysuz, inatçı bir adamdı ve Walter ondan tanıştıkları anda hoşlanmıştı. "Tek bir ötücü kuş cinsi için 100 milyon dolar," demişti Walter. "Bu ilginç bir ödenek."

Haven inatçı kafasını bir yana eğmişti. "Bu konuda bir sorunun mu var?"

"Hayır. Ama kuşun federal listede bile olmadığını göz önüne alırsak ne tür bir mantık yürüttüğünüzü merak ediyorum."

"Şöyle bir mantık yürütüyorum: 100 milyon benim, istediğim şekilde harcayabilirim."

"Güzel bir tespit."

"Mavi ötleğen hakkında sahip olduğumuz bilgiler, son kırk yılda yüzde üç oranında azalma gösteriyor. Sırf tehdit altındakiler listesinin eşiğini geçmediği için bu çizgiyi sıfıra kadar çizebiliriz. Gittiği yer orası: sıfır."

"Doğru. Ama gene de..."

"Ve gene de sıfıra daha yakın olan türler de var. Bunu biliyorum. Ve bütün kalbimle onlar için de kaygılanacak birilerinin çıkmasını umut ediyorum. Sık sık sorarım kendime, eğer kendi boğazımı keserek bir türü kurtarmam garanti edilse, keser miydim diye... Hepimiz, bir insan hayatının bir kuşun hayatından kıymetli olduğunu biliriz. Ama benim sefil küçük hayatım bütün bir türe değer mi?"

"Neyse ki kimseden böyle bir tercih yapması istenmiyor."

"Bir anlamda haklısın," dedi Haven. "Ama daha büyük bir çerçevede, herkes tam da bu tercihi yapıyor. Geçen şubat, işe başladıktan hemen sonra National Audubon'un yönetim kurulu başkanı beni aradı. Adamın adı Martin Jay,* yani bundan daha tuhaf bir şey duydun mu? İşe uygun isim olur ya... Martin Jay acaba Beyaz Saray'da ona Karl Rove'la küçük bir toplantı ayarlayabilir miyim, diye merak ediyor. Diyor ki, korumayı bir öncelik haline getirmenin yeni yönetim için siyasi bir kazanç olacağı konusunda Karl Rove'u ikna etmek için sadece bir saate ihtiyacı varmış. Ben de ona diyorum ki, sanırım sana Rove'la bir saat sağlayabilirim, ama senin de daha önce benim için şunu yapman gerek: Çevre konusunun kararsız seçmenler için ne ölçüde önemli olduğunu araştırmak için muteber bir bağımsız anketçi bulacaksın. Eğer Karl Rove'a iyi görünen bazı rakamlar gösterebilecek olursan, ağzı kulaklarına varır. Ve Martin Jay teşekkür ederim, teşekkür ederim, *fabuloso*,** yapılmış bil diyerek yırtınıyor. Ve ben Martin Jay'e diyorum ki, ancak küçük bir şey var: O soruşturmayı başlatıp da Rove'un görmesini sağlamadan önce sonuçların ne olacağı hakkında hayli iyi bir fikrin olması gerekir. Bu altı ay önceydi. O gün bugün adamın çıtı çıkmadı."

"Sizinle bu konudaki politik görüşlerimiz tamamen aynı," dedi Walter.

"Kiki'yle ben fırsat buldukça Laura üzerinde biraz çalışıyoruz," dedi Haven. "O yönde de bazı gelişmeler olabilir."

"Bu harika, bu inanılmaz."

"Fazla heyecanlanma. Ben bazen W.'nun Laura'dan çok Rove'la evli olduğunu düşünüyorum. Tabii bunu benden duymadın."

"Öyleyse niye mavi ötleğen?"

* Jay aynı zamanda "alakarga" anlamına gelmektedir. (ç.n.)
** (İsp.) Harika. (y.n.)

"Ondan hoşlanıyorum. Güzel bir kuş. Başparmağımın ilk ekleminden daha az çeker, gene de her yıl buradan ta Güney Amerika'ya, oradan da buraya uçuyor. Bu bile kendi içinde güzel bir şey. Bir adama karşılık bir tür. Yetmez mi? Eğer sadece altı yüz yirmi adam daha toplayabilseydik Kuzey Amerika'daki her yetiştiriciyi kapsama alırdık. Hatta narbülbülü sana düşecek kadar şanslıysan, onu muhafaza etmek için bir kuruş harcaman da gerekmezdi. Bana gelince, ben zor işleri severim. Ve Apalaş kömür bölgesi de zorun zoru. Bu işi benim için yürüteceksen, bu da kabul etmen gereken bir şey. Zirvede maden işletmeciliği konusunda açık fikirli olmalısın."

Petrol ve doğal gaz işinde Pelican Oil diye bir şirketi yöneterek geçen kırk yılında Vin Haven, Ken Lay'den Rusty Rose'a, Ann Richards'tan aşağı Rio Grande'nin "kuşçu rahibi" Peder Tom Pincelli'ye varana kadar, Teksas'ta hemen hemen tanımaya değecek herkesle ilişkiler geliştirmişti. Özellikle, baş rakibi Halliburton gibi, Reagan ile büyük Bush'un yönetimleri sırasında gelişerek ülkenin önde gelen savunma müteahhitlerinden birine dönüşen petrol alanı hizmetleri devi LBI'yla sıkı ilişkileri vardı. Vin Haven, Coyle Mathis sorununun çözümü için LBI'ya başvurmuştu. Eski CEO'su şimdi ulusu yönetmekte olan Halliburton'un aksine, LBI hâlâ yeni hükümetle yakın bir ilişki kurmaya çabalıyordu, bu yüzden de George ile Laura'nın yakın dostu olan birine iyilik etmeye özellikle hevesliydi.

LBI'nın tali şirketlerinden ArDee Enterprises o sıralarda, Irak'ın her köşesinde körlemesine bombalar patlatmaya başladığı için, Amerikan askerlerinin çok ihtiyaçları olduğunu geç de olsa keşfettikleri yüksek kalitede çelik yeleği sağlamak üzere büyük bir anlaşma imzalamıştı. Ucuz işgücü ve şirketlerin işleyişiyle ilgili gevşek bir kontrol mekanizması olan, 2000'de de beklenmedik bir şekilde Bush-Cheney'ye zafer marjını sağlayan Batı Virginia'ya –1972'de Nixon'ın oyların büyük çoğunluğunu alarak kazanmasından sonra ilk kez tercihlerini cumhuriyetçi adaydan yana kullanmışlardı– Vin Haven'ın dolaştığı çevrelerde oldukça sıcak yaklaşılıyordu. ArDee Enterprises Whitman ilçesinde süratle bir çelik yelek fabrikası kuruyordu ve Haven, ArDee'yi fabrikaya işçi alımı başlamadan yakalayarak, emeklerini neredeyse bedavaya getireceği kadar cömert bir ödün paketi karşılığında Forster Vadisi halkı için yüz yirmi kalıcı pozisyonu ga-

rantilemeyi başarmıştı. Haven, Lalitha aracılığıyla Coyle Mathis'e çok kaliteli bedava evler ve onunla diğer Forster Vadisi sakinlerinin mesleki eğitimlerinin bedelini ödemeyi vaat etmiş, ArDee'ye de işçilerin hem sağlık hem emeklilik primlerini yirmi yıl boyunca finanse edecek kadar büyük bir meblağ ödeyerek anlaşmayı her iki taraf için de renklendirmişti. İş güvenliğine gelince, Amerika'nın gelecek kuşaklarda da Ortadoğu'da kendini savunuyor olacağına ilişkin, Bush yönetiminin çeşitli üyeleri tarafından yapılmış onca demece işaret etmek yeterliydi. Teröre karşı savaşın öngörülebilir bir sonu yoktu; dolayısıyla çelik yelek talebinin de sonu yoktu.

Irak'taki Bush-Cheney girişimini beğenmeyen, savunma müteahhitlerinin ahlaksızlığını ise hiç beğenmeyen Walter, LBI'yla iş birliği yapıp Batı Virginia'da ona muhalefet eden solcu çevrecilerin eline daha da fazla malzeme vermek konusunda tedirgindi. Ama Lalitha son derece coşkuluydu. "Mükemmel," dedi Walter'a. "Böylece temelleri bilime dayanan bir yeniden kazanım modeli olmaktan da öte gideceğiz. Aynı zamanda tehlike altındaki türlerin korunması nedeniyle yerlerinden edilen insanları merhametli bir şekilde yeniden yerleştirme ve eğitme modeli de olacağız."

"Tabii, yerlerini önceden satanlar biraz talihsiz oluyor bu durumda," dedi Walter.

"Eğer hâlâ hayat mücadelesi veriyorlarsa onlara da iş teklif edebiliriz."

"Ekstra bilmem ne kadar milyon maliyetle..."

"Vatansever bir model olması da mükemmel!" dedi Lalitha. "İnsanlar savaş sırasında ülkelerine yardımcı olacak bir şey yapacaklar."

"Bana sorarsan bu insanların pek de ülkeleri için uykuları kaçıyormuş gibi görünmüyor."

"Hayır Walter, bu konuda yanılıyorsun. Luanne Coffey'in Irak'ta iki oğlu var. Onları korumak için daha fazla şey yapmadığı için hükümetten nefret ediyor."

"Aslında bu konuda konuştuk. Hükümetten nefret ediyor ama teröristlerden daha da fazla nefret ediyor. Bu harika."

Ve böylece Vin Haven aralıkta jetiyle Charleston'a uçup, Walter Beckley'deki bir motel odasında öfkesi ve küçük düşürülmüşlük hissiyle için için kaynarken Forster Vadisi'ne giden Lalitha'ya şahsen re-

fakat etti. Lalitha'dan, Coyle Mathis'in, patronunun ne mağrur, bağnaz, göt bir budala olduğu nakaratını hâlâ dilinden düşürmediğini öğrenmek Walter için sürpriz olmadı. Lalitha, son âna dek iyi polis rolünü oynamıştı; halkla iletişim kurma becerisine sahiden sahip olan Vin Haven da (George W.'yla dostluğu zaten bunu kanıtlıyordu) besbelli Forster Vadisi sakinleri tarafından makul ölçüde hoşgörüyle karşılanmıştı. Dokuz Mil Vadisi dışından gelen, kaçık Jocelyn Zorn önderliğindeki küçük bir protestocu grubu, toplantının düzenlendiği minik ilkokulun dışında ellerinde pankartlarla ("Vakfa Güvenme") gösteri düzenlese de, vadideki seksen ailenin sekseni de haklarından feragat için imzayı basmış ve oracıkta vakfın Washington'daki hesabından garantili seksen tane koca çeki kabul etmişti.

Ve şimdi, doksan gün sonra, artık vakfa ait olan Forster Vadisi yarın sabah altıda yıkılmaya hazır hayalet bir köy gibiydi. Walter yıkımın ilk sabahına katılmaya gerek görmezken katılmamak içinse birkaç gerekçesi olduğu kanaatindeydi; ama Ötleğen Parkı'ndaki son kalıcı yapıların da hemen ortadan kaldırılacak olması Lalitha'yı heyecanlandırmıştı. Lalitha'yla anlaşırken, onu hiçbir şekilde el değmemiş iki yüz altmış kilometrekare hayaliyle cezbetmişti, kız da bu hayali havada kapmıştı. Hayali gerçekleşmenin eşiğine getiren de o olduğu için Walter, Forster Vadisi'ne gitmenin vereceği tatmini ondan esirgeyemezdi doğrusu. Ona sunabileceği en ufak güzellikleri bile sunmak istiyordu, çünkü ona sevgisini veremiyordu. Jessica'ya da böyle her istediğini vermek istemiş, ama iyi bir baba olabilmek için çoğunlukla kendini tutmuştu.

Lalitha, kiraladıkları arabayı yağmurun daha da fazla yağdığı Beckley'nin içine doğru sürerken beklentiyle kamburlaşıp öne doğru eğilmişti.

"Yarın bu yol berbat olacak," dedi Walter, yağmura bakıp sesindeki yaşlılara mahsus ekşiliği hoşnutsuzlukla fark ederken.

"Dörtte kalkıp yavaş gideriz," dedi Lalitha.

"Ha, bu da bir ilk olur. Senin bir yoldan yavaş gittiğini gördüm mü hiç?"

"Çok heyecanlıyım Walter!"

"Ben gelmemeliydim," dedi, mahcup bir edayla. "Yarın sabah o basın konferansını vermem gerekirdi."

"Cynthia haberin dikkat çekmesi için pazartesinin daha iyi olacağını söylüyor," dedi Lalitha, bugüne kadar işi daha çok basınla temastan kaçınmayı sağlamak olan elemanlarını kastederek.

"Hangisinden daha fazla çekiniyorum, bilmiyorum," dedi Walter. "Kimsenin gelmemesinden mi, yoksa odanın gazetecilerle dolup taşmasından mı..."

"Ah, elbette ki odanın dolu olmasını istiyoruz. Bu gerçekten de şaşırtıcı bir haber; eğer doğru şekilde açıklarsan tabii."

"Tek bildiğim bir şeylerden çekindiğim."

Lalitha'yla birlikte otellerde kalmak, iş ilişkilerinin belki de tek zor bölümü olup çıkmıştı. Washington'da, o Walter'ın üst katında otururken hiç değilse farklı bir kattaydı ve genel gidişatı bozmak için Patty de aralarındaydı. Beckley'deki Days Inn'de birbirinden beş metre uzaklıktaki tıpatıp aynı kapılara tıpatıp aynı kart anahtarlar sokuyor ve tıpatıp aynı donukluğunun üstesinden sadece ihtiraslı bir gayrimeşru ilişkinin gelebileceği odalara giriyorlardı. Walter Lalitha'nın, onunkiyle tıpatıp aynı olan odasında ne kadar yalnız olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Aşağılık duygusunun bir kısmı düpedüz hasetten kaynaklanıyordu –gençliğine haset, masum idealizmine haset, kendi imkânsız durumuna kıyasla onun durumunun basitliğine haset– ve dıştan aynı da olsalar ona sanki Lalitha'nın odası bütünlüğün odası, güzel ve izin verilen özlemin odasıymış, kendi odası ise boşluk ve kısır yasaklamanın odasıymış gibi geliyordu. Sırf bangır bangır sesi için CNN'i açtı ve yalnız bir duş için soyunurken Irak'taki son katliam üzerine bir rapor izledi.

Bir önceki sabah, havaalanına gitmek için evden çıkmadan önce Patty yatak odalarının kapısında belirmişti. "Mümkün mertebe açıkça belirteyim," dedi. "Sana izin veriyorum."

"Ne için izin?"

"Ne olduğunu biliyorsun. Ve verdiğimi söylüyorum."

Yüzündeki ifade o kadar karman çorman olmasa ve konuşurken o kadar acınacak şekilde ellerini ovuşturmasa neredeyse ona inanabilirdi.

"Neyden söz ediyorsan artık," dedi, "senin iznini istemiyorum."

Patty ona yalvarırcasına, ardından da umutsuzca bir bakış attıktan sonra Walter'ı kendi başına bırakmıştı. Yarım saat sonra Walter çıkar-

ken onun yazı yazıp e-postalar alıp gönderdiği, son zamanlarda da gittikçe daha sık uyuduğu küçük odanın kapısını vurmuştu. "Tatlım," demişti, kapının dışından. "Perşembe gecesi görüşürüz." Cevap alamayınca yeniden kapıya vurup içeri girmişti. Patty katlanan kanepede oturmuş, bir elinin parmaklarını ötekinin yumruğunda sıkıştırıyordu. Suratı kırmızıydı, haraptı, gözyaşlarıyla yol yol olmuştu. Walter onun ayaklarının dibinde çömelip geri kalan kısımlarından daha hızla yaşlanan ellerini tutmuştu; kemikliydiler, derileri incecikti. "Seni seviyorum," demişti. "Bunu anlıyor musun?"

Patty dudaklarını ısırarak, takdirle ama ikna olmamış bir halde, çabuk çabuk başını sallamıştı. "Tamam," demişti fısıltıyı andıran bir tiz sesle. "Gitsen iyi olur."

Merdivenlerden aşağı, vakfın bürolarına inerken, daha kaç bin kere, diye merak etmişti Walter, bu kadının beni kalbimden hançerlemesine izin vereceğim?

Washington'da cesur ya da hayran olunacak bir şey yapmanın yakınından bile geçmeyen ve Walter'ın Lalitha'ya hayranlığının farkında olmadan edemeyen zavallı Patty; zavallı rekabetçi, şaşkın Patty. Bırak bu konuda bir şey yapmayı, kendine Lalitha'yı sevmeyi düşünme izni bile veremeyişinin nedeni Patty'ydi. Mesele sadece evlilik kanununun lafzına saygı duyması değildi; Patty'nin, hayatında ondan daha çok takdir ettiği birinin olduğunu bilmesine bile dayanamıyordu. Lalitha Patty'den iyiydi. Bu basit bir olguydu. Ama Walter bu apaçık olguyu Patty karşısında kabul edeceğine ölmeyi tercih edeceğini hissediyordu, çünkü nihayetinde Lalitha'yı ne kadar severse sevsin ve Patty'yle hayatı ne kadar çıkmaza saparsa sapsın, Patty'yi bambaşka bir şekilde seviyordu, daha büyük ve daha soyut ama yine de daha temel bir şekilde; ömür boyu sorumluluk sahibi, iyi bir insan olmaya ilişkin bir şekilde. Eğer Lalitha'yı, kelime anlamıyla ve/veya mecazi olarak kovacak olursa kız birkaç ay ağlar, sonra hayatına devam eder ve başka biriyle güzel işler yapardı. Lalitha gençti, ona duruluk lütfedilmişti. Patty ise, sık sık ona karşı zalimce davranıyor ve özellikle son zamanlarda okşamalarından gittikçe daha çok kaçıyor da olsa, Walter'ın onu herkesten çok beğenmesine muhtaçtı. Walter bunu biliyordu, yoksa Patty neden onu terk etmemiş olsun? Bunu çok, çok iyi biliyordu. Patty'nin merkezinde bir boşluk vardı, Wal-

ter'ın hayattaki kaderi de bunu aşkla doldurmaktı. Yalnızca kendisinin koruyabileceği titrek bir umut ışığı vardı Patty'de. Ve böylece, durumu şimdiden imkânsızmış ve gittikçe daha imkânsız bir hal alıyormuş gibi görünse de, bu durumu ısrarla sürdürmekten başka bir seçeneği yoktu.

Motelin duşundan çıkıp, aynadaki berbat, orta yaşlı beyaz bedene bakmamaya özen göstererek BlackBerry'sini kontrol etti ve Richard Katz'ten gelmiş bir mesaj buldu:

> Hey ortak, buradaki iş bitti. Şimdi Washington'da buluşuyor muyuz n'apıyoruz? Otelde mi kalıyorum, senin kanepende mi uyuyorum? Hakkım olan avantajları isterim. Güzel kadınlarına en iyi dileklerimle. RK

Walter kökeni belli olmayan bir huzursuzlukla mesajı inceledi. Belki de font ona Richard'ın ihmalciliğini hatırlattığı içindi, ama belki de iki hafta önce Manhattan'daki toplantılarının ağzında bıraktığı tattandı. Eski dostunu yeniden görmek Walter'ı mutlu etse de, Richard'ın restoranda Lalitha'nın siktirici kelimesini tekrarlaması konusundaki ısrarı, ardından da onun oral seksle ilgilendiği yolundaki kinayeleri, kendisinin de, başkalarıyla böyle bir şeyi *asla* konuşmadığı halde Patty'yi yerden yere vurması aklından çıkmamıştı. Kırk yedi yaşında karısına çamur atıp, gizli tutulması gereken sırları ortaya dökerek hâlâ üniversite arkadaşını etkilemeye çalışmak acınacak bir şeydi. Richard da onu gördüğüne sevinmiş gibi dursa da Walter, Katz'ce dünya görüşünü kendisine dayatıp böylece onu yenilgiye uğratmaya çalıştığı yönündeki eski aşina duyguyu içinden silip atamıyordu. Ayrılmadan önce Richard onu şaşırtarak adını ve suretini aşırı nüfusa karşı yürütülecek kampanyaya ödünç vermeyi kabul ettiğinde Walter hemen Lalitha'yı arayıp büyük haberi vermişti. Ve bunun tadını tam bir coşkuyla çıkaran da o olmuştu. Walter Washington trenine, acaba doğru şeyi mi yaptım, diye merak ederek binmişti.

Hem Richard niye e-postasında Lalitha ve Patty'nin güzelliğinden söz etmişti ki? Neden iyi dileklerini onlara göndermişti de Walter'a göndermemişti? Bir başka dikkatsizce gözden kaçırma mı? Walter öyle düşünmüyordu.

Yolda, Days Inn'in karşısında, her bir köşesi plastik ama eksiksiz bir bara sahip bir et lokantası vardı. Kutlama için gülünç bir tercihti, çünkü Walter da Lalitha da kırmızı et yemiyordu ama motel görevlisi daha iyi bir yer tavsiye edemiyordu.

Plastik bir bölmede Walter bira bardağının kenarını Lalitha'nın cin martinisine dokundurdu, Lalitha da cin martiniyi çabucak bitirdi. Walter garson kızdan işaretle bir tane daha istedi, sonra da mönüyü incelemenin ıstırabını çekti. Sığır metanının dehşeti ile domuz ve tavuk çiftliklerinde oluşturulan kahrediciliğin doruk noktasındaki dışkı gölleri, okyanuslardaki felaket boyutlarında aşırı balık tutma, çiftlikleri kurulan karides ve somonların ekolojik kâbusu, sağmal inek fabrikalarının antibiyotik cümbüşü ve ürünlerin küreselleşmesinin boşa harcadığı yakıt göz önünde bulundurulduğunda patates, fasulye ve tatlı suda yetiştirilmiş tilapia dışında vicdanını rahatsız etmeden sipariş edebileceği çok az şey vardı.

"Siktir," dedi, mönüyü kapatarak. "Biftek yiyeceğim."

"Mükemmel, mükemmel bir kutlama," dedi Lalitha, yüzü şimdiden kızarmıştı. "Ben de çocuk mönüsündeki leziz ızgara peynir sandviçini yiyeceğim."

Bira ilginçti. Beklenmedik şekilde acı ve tatsız, içilebilen hamur gibiydi. Üç dört yudum sonra, Walter'ın beynindeki, genelde seyrek olarak sesi çıkan damarlar rahatsız edici bir şekilde atmaya başlamıştı.

"Richard'dan bir e-posta aldım," dedi. "Buraya gelip bizimle strateji üzerinde çalışmak istiyor. Hafta sonunda gelmesi gerektiğini söyledim."

"Ha! Gördün mü? Sen sorma zahmetine bile değmeyeceğini düşünüyordun."

"Hayır, hayır. Bu konuda haklıydın."

Lalitha onun yüzünden bir gölge geçtiğini fark etti. "Bu konuda bir sıkıntın mı var?"

"Hayır hayır," dedi. "Sadece ona bir türlü... Güvenemiyorum. Sanırım temelde bunu niye yaptığını anlamadığım için."

"Son derece ikna edici olduğumuz için yapıyor!"

"Evet, belki. Ya da belki sen son derece güzel olduğun için."

Bu Lalitha'yı hem memnun etti hem de şaşırttı. "Senin çok yakın arkadaşın değil mi?"

"Öyleydi. Ama sonra meşhur oldu. Ve şimdi tek gördüğüm, onun güvenmediğim yanları."

"Nesine güvenmiyorsun?"

Walter söylemek istemeyerek başını iki yana salladı.

"Benimle ilgili olarak mı güvenmiyorsun?"

"Hayır, bu aptalca olurdu, değil mi? Yani, senin ne yaptığından bana ne? Sen bir yetişkinsin, kendi başının çaresine bakabilirsin."

Lalitha ona güldü, artık kafası karışık falan değildi, sadece hoşnuttu.

"Bence çok komik ve karizmatik," dedi. "Ama onun için çok üzüldüm. Ne demek istediğimi anlıyor musun? İçten içe zayıf oldukları için bütün vakitlerini bir tavrı sürdürerek geçirmek zorunda kalan adamlara benziyor. Onun senin olduğun gibi bir erkek olmakla ilgisi yok. Konuşurken tek görebildiğim sana ne kadar hayran olduğuydu, bunu da pek göstermemeye çalışıyordu. Sen fark etmedin mi?"

Bunu duymanın kendisine ne kadar zevk verdiğini fark etmek Walter'a tehlikeli geldi. Bunun doğruluğuna inanmak istiyor, ama Richard'a güvenmiyordu; çünkü onun kendi üslubunca amansız olduğunu biliyordu.

"Cidden Walter. Bu tür erkek *ilkeldir*. Sadece vakarı, özdenetimi ve inatçılığı vardır. Onun küçük, tek bir şeyi varken sen diğer her şeye sahipsin."

"Ama o dünyanın istediği şeye sahip," dedi Walter. "Onun hakkındaki bütün o Nexis* yazılarını okudun, ne demek istediğimi biliyorsun. Dünya, fikirleri ya da duyguları ödüllendirmez, dürüstlüğü ve havalı olmayı ödüllendirir. İşte bu yüzden güvenmiyorum ona. Oyunu, hep kendisinin kazanacağı şekilde kurmuş. Kendi başınayken bizim yaptığımıza hayran kalabilir ama bunu asla halk arasında itiraf etmez, çünkü o tavrı sürdürmesi gerek, çünkü dünyanın istediği bu ve o da bunun farkında."

"Evet, ama bizimle çalışacak olması tam da bu yüzden harika. Senin havalı olmanı istemiyorum, havalı adamlardan hoşlanmam. Senin gibi adamlardan hoşlanırım. Ama Richard insanlarla iletişim kurmamıza yardımcı olabilir."

* LexisNexis sitesi, başta ABD ve Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyadan çeşitli yasal belgeler, gazete kupürleri, haber metinleri, istatistikler ve başka referans bilgilerini içeren internet bazlı bir arşivdir. (y.n.)

Garson siparişlerini almak için masaya gelince Lalitha'nın ondan niye hoşlandığını işitmekten duyduğu zevki sona erdirdiği için Walter rahatladığını hissetti. Ama Lalitha ikinci martinisini içerken tehlike daha da derinleşti.

"Kişisel bir soru sorabilir miyim?" dedi.

"Ah... Tabii."

"Soru şu: Sence ben tüplerimi bağlatınalı mıyım?"

Diğer masaların duyabileceği kadar yüksek sesle konuşmuştu, Walter refleks olarak parmağını dudaklarına götürdü. Zaten yeterince göze battıklarını düşünüyordu, iki türden kırsal Batı Virginialı, yani aşırı kilolular ile gerçekten sıska olanlar arasında farklı ırktan bir kızla otururken kendini bariz şekilde şehirli hissediyordu. Lalitha daha alçak sesle, "Mantıklı görünüyor," dedi, "senin çocuk istemediğini bildiğim için."

"Eh," dedi Walter, "Bence... Bence..." Lalitha'ya Jairam'ı, kıdemli erkek arkadaşını o kadar seyrek gördüğüne göre hamileliğin acil bir sorun gibi görünmediğini ve eğer bir gün kazara hamile kalacak olursa daima kürtaj yaptırabileceğini söylemek istiyordu. Ancak asistanının tüplerini tartışmak ona fevkalade uygunsuz görünüyordu. Kız, sanki iznini istiyormuş ya da onaylamayacağından korkuyormuş gibi bir tür sarhoşça mahcubiyetle gülümsemekteydi. "Sanırım temelde," dedi Walter, "Richard'ın haklı olduğunu düşünüyorum; ne dediğini hatırlıyor musun? İnsanların bu konularda fikirlerini değiştirdiğini söylemişti. Belki de henüz nihai bir karar vermemek daha doğrudur."

"Ama ya şimdi haklı olduğumu biliyorsam ve güvenmediğim şey gelecekteki kişiliğimse?"

"Eh, gelecekte artık eski kişiliğine sahip olmayacaksın. Yeni kişiliğinle olacaksın. Ve yeni kişiliğin farklı şeyler isteyebilir."

"Öyleyse sikeyim gelecekteki kişiliğimi," dedi Lalitha, öne eğilerek. "Eğer o üremek istiyorsa, ona şimdiden saygım yok."

Walter yemek yiyen diğer insanlara bakmamak için kendini zorladı. "Eee, bu konu niye şimdi açıldı ki? Jairam'ı doğru dürüst görmüyorsun bile."

"Çünkü Jairam çocuk istiyor, onun için. Benim istemiyorum derken ciddi olduğuma inanmıyor. Ona göstermem gerek ki, beni sıkıştırmaktan vazgeçsin. Artık onun kız arkadaşı olmak istemiyorum."

"Böyle bir şeyi tartışabileceğimizden emin değilim."

"Peki, ama başka kiminle konuşabilirim ki? Beni anlayan tek kişi sensin."

"Ah, Tanrım, Lalitha." Walter'ın zihni bira içinde yüzüyordu. "Çok özür dilerim. Çok özür dilerim. Seni asla sürüklemek istemediğim bir şeye sürükledim duygusuna kapılıyorum. Daha önünde tüm hayatın uzanıyor ve ben... Seni yanlış bir şeye sürüklediğim duygusuna kapılıyorum."

Bu kulağa tamamen yanlış geliyordu. Dar kapsamlı bir şey söylemeye, sadece dünya nüfusu sorununa özgü bir şey söylemeye çalışırken, kulağa ikisi hakkında genel bir şey söylüyormuş gibi gelen sözler sarf etmeyi becermişti. Henüz önlemeye hazır olmadığı daha büyük bir ihtimali önlemişti, aslında bir ihtimal olmadığını bildiği halde.

"Bunlar benim düşüncelerim, senin değil," dedi Lalitha. "Onları kafamın içine sen sokmadın. Sadece tavsiyeni almak istemiştim."

"Eh, öyleyse sanırım tavsiyem 'yapma' olacak."

"Peki. Öyleyse bir içki daha içeceğim. Yoksa bunu da mı yapmamamı tavsiye ediyorsun?"

"Yapmamanı tavsiye ediyorum."

"Gene de bir tane söyle lütfen."

Walter'ın önünde hemen atlamaya elverişli bir uçurum uzanıyordu. Böyle bir şeyin onun önünde bu kadar çabuk belirmesine şok olmuştu. Âşık olduğu diğer sefer –ya da hayır, hayır, hayır, tek sefer– harekete geçmeden önce bir yıla yakın zaman beklemişti ve sonunda işin hamallığını yapmak gene Patty'ye düşmüştü. Şimdi bu tür şeyler birkaç dakikada hallediliyormuş gibi görünüyordu. Birkaç tane ihtiyatsız kelime daha, bir yudum bira daha ve neler olacağını bir tek Tanrı bilirdi...

"Sadece seni aşırı nüfus meselesine fazla sürüklemiş olabilirim, demek istiyorum," dedi. "Kendi aptal öfkemle, kendi meselelerimle. Ondan daha fazla bir şey söylemeye çalışmıyordum."

Kız başıyla onayladı. Kirpiklerinden minik gözyaşı incileri sarkıyordu.

"Sana karşı oldukça babaca hisler duyuyorum," diye geveledi Walter.

"Anlıyorum."

Ama babaca da yanlıştı – kendine asla izin vermeyeceğini kabul etmenin halen çok acı verdiği türde bir aşka karşı yasaklayıcı hislerdi kastettiği.

"Elbette," dedi, "baban olamayacak kadar gencim ya da hemen hemen öyleyim, ayrıca her halükârda kendi baban var. Ben aslında benden babaca bir tavsiye istemeni kastediyordum. Benim, patronun olarak ve hatırı sayılır ölçüde daha yaşlı biri olarak sana ilişkin bir tür... Kaygım olmasından. Bu yönden 'babaca'. Yoksa tabu cinsinden değil."

Bütün bu söyledikleri kulağa, daha ağzından çıkarken resmen saçmalık gibi geliyordu. Bütün siktiğimin sorunu tabulardı zaten. Bunu biliyora benzeyen Lalitha güzel gözleriyle yukarı, dosdoğru onunkilere baktı. "Beni sevmen gerekmiyor Walter. Sırf ben seni sevebilirim. Tamam mı? Seni sevmeme engel olamazsın."

Uçurum tüm ihtişamıyla karşısındaydı.

"Seni sahiden seviyorum!" dedi Walter. "Yani... Bir anlamda. Kesinlikle öyle. Çok. Aslında epey çok. Tamam mı? Sadece bununla nereye gideriz, bilmiyorum. Yani, birlikte çalışmaya devam edeceksek, kesinlikle bu şekilde konuşmamamız lazım. Şimdi bile bu çok, çok, çok kötü."

"Biliyorum." Gözlerini aşağı indirdi. "Ve sen evlisin."

"Evet, aynen! *Aynen.* Ve işte böyle..."

"İşte böyle, evet."

"Şu içkinle ilgileneyim."

Aşk ilan edilmiş, felaket defedilmiş olarak garsonu aramaya gitti ve bol vermutlu üçüncü bir martini istedi. Hayatı boyunca hep gelip gitmiş bir şey olan yüz kızarıklığı, bu sefer gelmiş de gitmiyordu. Yüzü alev alev, yalpalayarak erkekler tuvaletine gitti ve işemeye çalıştı. İhtiyacı bir yandan çok acildi, bir yandan da onunla bağlantı kuramıyordu, zordu. Pisuarda durdu, derin soluklar aldı, tam akışı sağlayacaktı ki, kapı hızla açıldı ve birisi içeri girdi. Walter, yanan yanaklarla durmuş, idrar kesesinin utangaçlığının üstesinden gelmesini beklerken adamın ellerini yıkayıp kuruttuğunu duydu. Tam bir kez daha başarının eşiğindeydi ki, lavabodaki adamın bile bile oyalandığının farkına vardı. İşemekten vazgeçti, sifonu gereksizce çekerek suyu ziyan etti ve fermuarını çekti.

Lavabodaki adam sadistçe, ağır ağır konuşarak, "İdrar yolu sorunları için bir doktora görünmen iyi olur ahbap," dedi. Beyazdı ve otuzlarındaydı, suratına zor bir hayatın izleri kazınmıştı; Walter'ın sinyal vermeye inanmayan sürücü profilinin tıpatıp eşiydi. Walter telaşla ellerini yıkayıp kuruturken onun omuzunun yakınında durdu.

"Esmer et seviyorsun ha?"

"Ne?"

"O zenci kızla ne yaptığını gördüm diyorum."

"O *Asyalı*," dedi Walter, adamın etrafından dönerek. "Müsaade edersen..."

"Şeker harikadır ama içki daha hızlıdır,* öyle değil mi ahbap?"

Sesinde öyle bir nefret vardı ki, şiddet uygulamasından korkan Walter sert bir yanıt vermeden kapıdan kaçtı. Otuz beş yıldır ne yumruk atmış ne de yumruk yemişti ve kırk yedi yaşında yenecek bir yumruğun insanın bünyesine on iki yaşındakinden daha fena geleceğinden şüpheleniyordu. Bölmede bir göbek salatasının önüne otururken, açığa çıkmamış şiddet yüzünden bütün vücudu titriyor, başı adaletsizlikle fırıl fırıl dönüyordu.

"Biran nasıl?" diye sordu Lalitha.

"İlginç," dedi Walter, geri kalanını kafaya dikip içti. Başı boynundan kopup, uçan bir balon misali tavana süzülmeye hazır gibiydi.

"Söylememem gereken bir şey söyledimse özür dilerim."

"Üzülme," dedi Walter. "Ben de..." *sana âşığım. Sana fena halde âşığım.* "Ben de zor bir durumdayım tatlım," dedi. "Yani demek istiyorum ki, 'balım' değil. 'Balım' değil. Lalitha. Balım. Ben de zor durumdayım."

Lalitha sinsi bir tebessümle, "Belki bir bira daha içmelisin," dedi.

"Anlıyorsun ya, mesele şu ki, karımı da seviyorum."

"Evet, tabii," dedi kız. Ama ona yardım etmeye çalışmıyordu bile. Kedi gibi kamburunu çıkardı ve masanın üstünden Walter'ın salata tabağının iki yanına uzattığı güzel, genç elleri ile on soluk tırnağını sergiledi, onu dokunmaya davet etti. "Öyle sarhoşum ki!" dedi, başını kaldırıp ona yaramaz bir tebessüm göndererek.

Walter banyodaki işkencecisinin buna da tanık olup olmadığını anlamak için plastik yemek salonunda etrafa baktı. Adam belli ki gö-

* Amerikan şair Ogden Nash'in (1902-1971) bir şiirinden. (y.n.)

rünür bir yerde değildi, kimse de yakışıksız şekilde onlara bakmıyordu. Aşağı, sanki yastıkların en yumuşağıymış gibi yanağını plastik masaya bastırmış Lalitha'ya bakarken Richard'ın kehanetini kelime kelime hatırladı. Kız dizlerinin üstünde, kafası hoplayıp zıplarken başını kaldırmış ona tebessüm ediyor. Ah, Richard Katz'in dünya görüşünün ucuz berraklığı. Bir hınç dalgası Walter'ın kafasındaki uğultuyu kesip onu sakinleştirdi. Bu kızdan faydalanmak Richard'ın stiliydi, kendisinin değil.

"Doğrul," dedi sert bir tavırla.

"Bir dakika içinde," diye mırıldandı kız, ileri uzattığı parmaklarını kıpırdatarak.

"Hayır, şimdi doğrul. Biz vakfın halka karşı yüzüyüz ve bunun bilincinde olmalıyız."

"Sanırım beni eve götürmen gerekebilir Walter."

"Önce bir şeyler yemen gerek."

"Mmm," dedi Lalitha, yumulu gözlerle gülümseyerek.

Walter ayağa kalktı, garsonu arayıp buldu ve ondan yemeklerini paket etmesini istedi. Kabine döndüğünde Lalitha hâlâ öne doğru yığılmış duruyordu, yarısı bitmiş üçüncü martinisi dirseğinin dibindeydi. Onu kaldırdı ve dışarı çıkarıp yolcu koltuğuna yerleştirirken kolunun üstünden sıkıca tuttu. Yemeği almak için içeri giderken camlı antrede banyodaki işkencecisine rastladı.

"Koduğumun esmer et sevicisi," dedi adam. "Koduğumun garabeti. Burada ne bok arıyorsun?"

Walter adamın yanından geçmeye çalıştı ama adam yolunu kesti. "Sana bir soru sordum," dedi.

"Umurumda değil," dedi Walter. Onu itip geçmek için bir hamle yaptı ama kendini vitrin camına doğru hızla savrulmuş buldu; çerçeve sarsılmıştı. Tam o anda, işler daha fazla sarpa sarmadan iç kapı açıldı ve restoranın pişkin hostesi neler olduğunu sordu.

"Bu şahıs beni rahatsız ediyor," dedi Walter, hızlı hızlı nefes alarak.

"Koduğumun sapığı."

"Burayı hemen terk edin," dedi hostes adama.

"Hiçbir yere gitmiyorum. Bu sapık gidecek."

"Öyleyse masanıza gidip oturun ve benimle bir daha bu şekilde konuşmayın."

"Yemek bile yiyemiyorum, öyle midemi bulandırıyor."

İkisini meseleyi aralarında halletmeye bırakan Walter içeri girdi ve kendini kapıya yakın bir masada tek başına oturan, besbelli işkencecisinin kadını olan tıknaz, genç bir sarışından çıkan öldüresiye nefret dolu bakışların çapraz ateşinde buldu. Yemeğini beklerken Lalitha'yla neden başka bir akşam değil de bu akşam bu tür bir nefret uyandırdıklarını düşündü. Daha önce de bakanlar olmuştu, daha çok küçümen kasabalarda, ama böyle bir şey asla yaşamamışlardı. Aslında Charleston'da gördüğü siyahi-beyaz çiftlerin sayısı ve eyaletin onca sorunun arasında ırkçılığın genelde arka planda kalması onun için hoş bir sürpriz olmuştu. Batı Virginia'nın büyük kısmı, ırkın öne çıkamayacağı kadar beyazdı. Genç çiftin dikkatini çekenin oturdukları bölmeden yayılan suçluluk duygusu, kendisinin hissettiği pis suçluluk duygusu olduğu sonucuna varmak zorunda kaldı. Lalitha'dan nefret etmiyorlardı, ondan nefret ediyorlardı. O da bunu hak ediyordu. Sonunda yemekleri hazır olduğunda elleri öyle titriyordu ki kredi kartı slipini güçlükle imzalayabildi.

Days Inn'e dönünce yağmurda Lalitha'yı kucağında taşıyarak kapısının önüne bıraktı. Yürüyebileceğinden şüphesi yoktu ama daha önce ilettiği odasına taşınma dileğini yerine getirmek istemişti.

Ve onu bir çocukmuş gibi kucağında taşımasının faydasını gördü, sorumluluklarını hatırladı. Kız yatağa oturup da devrilince, vaktiyle Jessica ve Joey'ye yaptığı gibi, yatak örtüsüyle üstünü örttü.

"Ben yan odaya gidip yemek yiyeceğim," dedi, saçını şefkatle düzeltip alnından uzaklaştırarak. "Seninkini de buraya bırakacağım."

"Hayır, dur," dedi kız. "Kalıp televizyon izle. Ayılacağım, o zaman birlikte yeriz."

Bu isteğini de yerine getirdi, kablolu yayında PBS'i* buldu ve *NewsHour*'ın sonunu izledi – John Kerry'nin savaş kaydı üzerine bir tartışma; o kadar alakasızdı ki sinirden neredeyse izleyemiyordu. Artık haberlere güçlükle tahammül ediyordu. Her şey çok hızlı, çok hızlı ilerliyordu. Ülkenin ruh halini değiştirip üç yıllık teknolojik yalanlar ile istismarı teşhir etmek adına yedi aydan az vakti olan Kerry kampanyası için bir duygudaşlık saplandı içine.

* Public Broadcasting Service, kâr amacı gütmeyen devlet televizyon kanalı. (y.n.)

Kendisi de, Nardone ve Blasco'nun Vin Haven'la ilk anlaşmaları 30 Haziran'da sona erip de yeniden pazarlık masasına oturulmadan önce onlara vakıf sözleşmelerini imzalatmak için muazzam baskı altında kalmıştı. Süre dolmadan önce Coyle Mathis'le anlaşabilmek için telaş ederken, fahiş fiyatlı ve nahoş da olsa LBI'yla çelik yelek sözleşmesini imzalamaktan başka seçeneği yoktu. Şimdi de, hiçbir şey tekrar gündeme getirilmediği halde kömür şirketleri Dokuz Mil Vadisi'ni mahvetme ve halatlı ekskavatörleriyle dağlara gitme telaşı içindeydiler; üstelik bunu yapmakta serbesttiler çünkü Walter'ın Batı Virginia'daki belli başlı başarılarından biri ZMİ izinlerini hızlandırması ve Apalaş Çevresel Hukuk Merkezi'ni, Dokuz Mil mekânlarını sürekli ertelenen davalarından çıkarmaya ikna etmek olmuştu. Anlaşma yapılmıştı; artık Walter'ın her halükârda Batı Virginia'yı unutup ciddi bir şekilde kendi aşırı nüfus karşıtı kampanyasına eğilmesi gerekiyordu – ülkenin en liberal üniversitelerinde okuyan öğrenciler yaz planlarını kesinleştirip Kerry'nin kampanyasında çalışmaya gitmeden önce stajyer programının tanıtımına başlamalıydı.

Richard'la Manhattan'da iki buçuk hafta önceki buluşmalarından bu yana dünya nüfusunda yedi milyonluk bir artış olmuştu. Ormanları tamamen kesecek, akarsuları kirletecek, otlaklara asfalt dökecek, Pasifik Okyanusu'na plastik çöpler atacak, petrol ile kömür yakacak, diğer türlerin kökünü kurutacak ve koduğumun papasına itaat edip on iki kişilik aileler kuracak yedi milyon insanlık net bir artış – New York'un nüfusuna eşdeğer bir rakam. Walter'a göre, insanlık ve ona sunulan hayret verici gezegen için dünyada Katolik kilisesinden daha büyük bir lanet, umutsuzluğa kapılmak için daha zorlayıcı bir neden yoktu; ama itiraf etmek gerekir ki bu günlerde, Bush ile Bin Ladin'in Siyam ikizivari radikal tutuculukları da az arayla ikinci geliyordu. Göğsü öfkeyle kabarmadan bir kiliseye ya da GERÇEK ERKEKLER İSA'YI SEVER ya da bir arabada bir balık işaretine bakamaz olmuştu. Batı Virginia gibi bir yerde ise bu durum, gün ışığında dışarı çıkmaya her cesaret edişinde fazlasıyla öfkeleneceği anlamına geliyordu ki, bu da şüphesiz yolda tam bir trafik canavarına dönüşmesine katkıda bulunuyordu. Mesele sadece din de değildi, sadece Amerikalı kardeşlerinin kendilerini, üzerlerinde benzersiz bir şekilde hak sahibi

hissettikleri görülen her *mega boy* şey değildi, sadece Walmart'lar* ve kovalar dolusu mısır şurubu ile yüksek *monster truck*'lar** da değildi; mesele, bu ülkede kimsenin her ay dünyanın sınırlı yüzeyine on üç milyon büyük primat daha sıkıştırmanın ne anlama geldiğini düşünmeye *beş saniye bile* ayırmıyor oluşuydu. Yurttaşlarının kayıtsızlığının saf sükûneti onu öfkeden deliye döndürüyordu.

Patty son zamanlarda bir trafik canavarına dönüşmesine karşı panzehir olarak araba kullanırken radyoyla dikkatini dağıtmasını önermişti, ama Walter'a göre her bir radyo kanalının tek mesajı, Amerika'da kimsenin gezegenin mahvolduğunu düşünmediğiydi. Dini kanallar, *country* kanalları ve Limbaugh*** kanallarının hepsi elbette aktif olarak bu yok oluşa tezahürat ediyorlardı; klasik rock ve haber kanalları durmadan bir hiç için kuru gürültü koparıyorlardı; Walter'a göre NPR daha da beterdi. *Mountain Stage* ve *A Prairie Home Companion*:**** Gezegen yanarken resmen ıvır zıvır şeyler yapıyorlardı! Ve en kötüsü de *Morning Edition* ve *All Things Considered*'dı.***** Vaktiyle hayli liberal olan NPR haber servisi "orta sağ" ve serbest pazar ideolojisinin seslerinden biri haline gelmişti ve ülkenin kalkınma hızındaki en önemsiz *yavaşlamayı* bile "kötü haber" olarak tanımlıyor, her sabah ve her akşam değerli yayın dakikalarını –aşırı nüfus ve kitlesel yok oluş hakkında alarm zilleri çalmaya ayırılabilecek olan dakikaları– edebi romanlar ve Walnut Surprise gibi alışılmadık müzik gruplarının anlamsızca dürüst eleştirilerine ayırıyorlardı.

Ve televizyon: Televizyon da radyo gibiydi ama on kat beterdi. Dünya alevler içinde yanarken *American Idol*'ın her sahte ânını dakika dakika izleyen bu ülkeyi kâbus gibi bir gelecek bekliyorsa eğer, Walter'a göre bu geleceği tam anlamıyla hak etmişti.

Böyle hissetmenin yanlış olduğunu da biliyordu elbette – sadece St. Paul'de bulunduğu neredeyse yirmi yıl boyunca kendisi hiç böyle hissetmediği için bile olsa. Öfke ile depresyon arasındaki mahrem iliş-

* İndirimli ürünler satan büyük giyim mağazaları zinciri. Kötü çalışma koşulları ve çeşitli olumsuz ekonomik etkilerinden dolayı özellikle liberaller tarafından eleştirilir. (y.n.)

** Genellikle gösteriler ve yarışlarda kullanılan, devasa tekerlekleri olan büyük kamyonlar. (y.n.)

*** Rush Limbaugh, Amerikalı cumhuriyetçi radyo programcısı. (y.n.)

**** Seyircilerin önünde bir oyun gibi kaydedilen teatral radyo programları. (y.n.)

***** Devlet radyosunun en yüksek reytingli haber programları. (y.n.)

kinin farkındaydı, böyle kıyamet senaryoları saplantısı içinde olmanın zihnen sağlıksız olduğunun farkındaydı; bu saplantısının nasıl da karısına duyduğu öfke ve oğluna ilişkin hayal kırıklığından beslendiğini de biliyordu. Belki de öfkesinde sahiden tek başına olsa buna dayanamayabilirdi.

Ama Lalitha her adımda yanındaydı. Onun görüşünü onaylıyor, aciliyet duygusunu paylaşıyordu. Onunla ilk sohbetlerinde Walter'a on dört yaşındayken batı Bengal'e yaptıkları aile yolculuğunu anlatmıştı. Tam da Kalküta'daki insan yaşamının yoğunluğu, ıstırabı ve sefaletine sadece üzülüp dehşete kapılmakla kalmayıp, üstüne iğrenecek yaştaydı. Bu iğrenme, ABD'ye döndüğünde onu vejetaryenliğe ve çevre çalışmalarına itmiş, üniversitede de gelişmekte olan ülkelerdeki kadın sorunları üzerine odaklanmasına yol açmıştı. Mezun olduktan sonra Doğayı Koruma'da iyi bir işe girmiş de olsa, gönlünde hep –gençken Walter'ınkinde de olduğu gibi– nüfus ve sürdürülebilirlik konuları vardı.

Lalitha'nın bambaşka bir yanı daha vardı elbette, güçlü, geleneksel erkeklerden kolay etkilenen bir yanı. Erkek arkadaşı Jairam tıknaz ve biraz çirkin ama azametli ve hırslıydı, stajyer bir kalp cerrahıydı ve Walter Lalitha'dan önce de cazibeli genç kadınların, gittikleri her yerde kendilerine yılışılmasından kaçınmak için Jairam modeli birilerini büyülediklerini görmüştü. Ancak Jairam'ın altı yıldır dozu gittikçe artarak devam eden saçmalıkları Lalitha'yı sonunda kendine getirmişe benziyordu. Bu gece Walter'a sorduğu sorunun, kısırlaştırma hakkındaki sorunun tek şaşırtıcı yanı, böyle bir soruyu sorma ihtiyacı hissetmiş olmasıydı.

Niye sormuştu sahiden?

Televizyonu kapattı ve bu meseleyi iyice düşünmek için kızın odasını arşınladı, cevap da hemen geldi: Lalitha ondan bir çocuğu olmasını ister mi, diye soruyordu. Ya da daha doğrusu, o çocuk istese bile kendisinin istemeyebileceği konusunda Walter'ı uyarıyordu.

Kendine karşı dürüst olması gerekirse işin sapkınca yanı şuydu: Ondan bir çocuğu olmasını sahiden istiyordu. Jessica'ya hayran olmadığından ya da daha soyut bir şekilde Joey'yi sevmediğinden değil. Ama anneleri aniden kendini ondan çok uzak hisseder olmuştu. Bahsini ilk kez Minneapolis'te, geçmişteki bir yaz akşamında yattığı

pilicin, kadın sporcular konusundaki peşin hükümlerini yıkan bir basketbol yıldızıyla birlikte oturduğunu söyleyen Richard'dan duyduğu biriydi Patty ve muhtemelen onunla evlenmeyi de pek istememişti. Patty az daha Richard'la birlikte gidiyordu; tüm hayatları, evlilikleri, evleri ve çocukları, onun gitmemesi –bunun yerine Walter'ın aşkına boyun eğmesi– üzerine kuruluydu. Her zaman iyi, ama tuhaf bir çift olmuşlardı; bugünlerde ise iyice uyumsuz bir çifttiler. Lalitha ise gerçek anlamıyla kafa dengi, bütün kalbiyle ona hayran bir ruh eşiydi. Bir oğulları olsa Walter'a benzerdi.

Odayı arşınlamaya devam etti, daha da telaşlanmıştı. Alkol ve cahil taşralı beyazlar dikkatini dağıtırken ayaklarının dibindeki uçurum genişledikçe genişliyordu. Şimdi asistanından bebek yapmayı düşünüyordu! Ve yapmak istemiyormuş gibi bile davranmıyordu! Üstelik tüm bunlar yeni gelişmelerdi, son saatte olmuştu. Yeni olduğunu biliyordu, çünkü ona tüplerini bağlatmaması konusunda tavsiyede bulunurken gerçekten de kendini düşünmemişti.

"Walter?" dedi Lalitha yataktan.

"Evet, nasılsın bakalım?" dedi Walter hızla yanına giderken.

"Kusacağımı sanmıştım ama galiba gerek yok."

"Bu çok iyi!"

Gözlerini kırpıştırıyordu, yüzünde müşfik bir tebessüm vardı. "Benimle kaldığın için teşekkür ederim."

"Ah, elbette."

"Birayla aran nasıl?"

"Hiçbir fikrim yok."

Dudakları oracıktaydı, ağzı oracıktaydı, Walter'ın kalbi göğüs kafesini çatlatacak kadar hızlı atıyordu. Öp onu! Öp onu! Öp onu! diyordu Walter'a.

Ve sonra BlackBerry'si çaldı. Melodisi, mavi ötleğenin ötüşüydü.

"Cevap ver," dedi Lalitha.

"Hımın..."

"Hayır, cevap ver. Ben burada uzanmaktan memnunum."

Arayan Jessica'ydı, acil bir durum yoktu, her gün konuşuyorlardı. Ama onun adını ekranda görmek Walter'ın uçurumun kenarından geri çekilmesine yetti. Diğer yatağa oturup telefonu açtı.

"Sesin, yürüyormuşsun gibi geliyor," dedi Jessica. "Bir yere mi koşuyorsun?"

"Hayır," dedi Walter. "Bir kutlama yapıyordum aslında."

"Nefes nefese olmana bakılırsa sesin koşu bandındaymışsın gibi geliyor."

Kolunda, telefonu kulağına tutacak kadar derman bile kalmamıştı. Yan uzandı ve kızına sabahki olayları, kendi çeşitli kuruntularını anlattı, o da bunları gidermek için elinden geleni yaptı. Gündelik telefon konuşmalarının ritmi Walter'ın hoşuna gidiyordu. Jessica, onu hayatı hakkında sorularla bunaltmadan önce kendisiyle ilgili sorular sormasına izin verdiği tek kişiydi; bu şekilde göz kulak oluyordu babasına; onun sorumluluk duygusunu miras almış olan evladı Jessica'ydı. Hâlâ bir yazar olmak istese de, bugünlerde Manhattan'da yok denecek bir paraya editör asistanı olarak çalışsa da derin bir yeşil damarı vardı ve çevre sorunlarını gelecekteki yazılarının odak noktası haline getirmeyi umuyordu. Walter ona Richard'ın Washington'a geleceğini söyledi ve değerli genç zekâsını tartışmalarına ödünç vermek üzere hafta sonu onları ziyaret etmeyi halen planlıyor mu, diye sordu. Jessica planın kesinlikle geçerli olduğunu söyledi.

"Senin günün nasıl geçti?" diye sordu.

"Eh," dedi Jessica. "Ben ofisteyken oda arkadaşlarım sihirli bir şekilde daha iyi oda arkadaşlarına dönüşmemişler. Dumanı dışarıda tutmak için kapımın etrafına giysiler yığmak zorunda kaldım."

"İçeride sigara içmelerine izin vermemelisin. Bunu onlara öyle söylemek gerek."

"Evet ama oylama yaptık ve kaybettim. İkisi de sigaraya yeni başladılar. Bunun ne kadar aptalca olduğunu anlayıp bırakma ihtimalleri hâlâ var. O zamana kadar resmen nefesimi tutuyorum."

"İş nasıl peki?"

"Her zamanki gibi. Simon gitgide bayağılaşıyor. Yağ fabrikası gibi. Etrafında dolaştıktan sonra arkasından masanı temizlemek zorunda kalıyorsun. Bugün Emily'nin yanında bir saat kadar takıldı, onu Knicks maçına götürmeye çalışıyordu. Kıdemli editörlere maçlar dahil her şey için beleş bilet geliyor – nedenini hiç anlamıyorum. Herhalde Knicks lüks koltuklarını başka türlü dolduramayacağını düşünüyor. Emily de, nasıl yapsam da yüz tane daha hayır deme yöntemi

bulsam modunda. Sonunda gidip Simon'a karısının hatırını sormaya başladım. Anlarsın ya... Eş? Teaneck'te üç çocuk? Hey! Emily'nin bluzundan aşağı bakmayı bırakır mısın?"

Walter gözlerini yumdu ve söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştı.

"Baba? Orada mısın?"

"Buradayım, evet. Simon, şey, kaç yaşında?"

"Bilmiyorum. Belirsiz. Herhalde Emily'nin yaşının iki katından fazla değildir. Saçını boyuyor mu boyamıyor mu, diye tahmin yürütüyoruz. Bazen rengi haftadan haftaya biraz değişir gibi ama vücut yağı sorunlarından da olabilir. Neyse ki hemen onun altında çalışmıyorum."

Walter birden ağlamaya başlayacağından korktu.

"Baba? Orada mısın?"

"Evet, evet."

"Konuşmazken cep telefonun iyice sessizleşiyor, ondan."

"Evet, dinle," dedi Walter. "Hafta sonu geliyor olman müthiş. Sanırım Richard'ı konuk odasına yerleştireceğiz. Cumartesi günü uzun bir toplantı yaparız, pazar günü de daha kısa bir tane. Somut bir plan çıkarmaya çalışırız. Lalitha'nın zaten bazı harika fikirleri var."

"Şüphesiz," dedi Jessica.

"Harika öyleyse. Yarın konuşuruz."

"Tamam, seni seviyorum baba."

"Ben de seni seviyorum canım."

Bıraktı telefonu elinden kaysın; bir süre sessizce ağlayarak uzandı ve ucuz yatağı salladı. Ne yapacağını bilmiyordu, nasıl yaşayacağını bilmiyordu. Hayatta rastladığı her yeni şey onu doğruluğuna tam olarak inandığı bir yöne sevkediyordu, ama ardından bir sonraki yeni şey belirerek onu ters yöne sevkediyor, bu yön de doğruluk hissi uyandırıyordu. Her şeyi belirleyen bir anlatı yoktu: tek hedefi hayatta kalmak adına hayatta kalmak olan bir oyundaki tamamen tepkisel bir *pinball* topuna benzetiyordu kendini. Jessica'nın daha yaşlı mesai arkadaşının şahsında kendi yansımasını gördüğü; hep daha, daha, daha fazlasına hakkı olduğunu düşünen bir başka aşırı tüketici beyaz Amerikalı erkek olduğunu gördüğü âna dek evliliğini fırlatıp atmak ve Lalitha'nın peşinden gitmek ona karşı konulmaz gelmişti: Oysa şimdi yurtiçinde var olanları tüketmiş bir halde taze ve Asyalı birine tutulmasının romantik emperyalizmini fark etmişti. Benzer bir şekilde,

kendi savlarının sağlamlığından ve görevinin doğruluğundan emin olarak vakıfla iki buçuk yıldır belli bir güzergâhı izledikten sonra bu sabah Charleston'da, sadece ve sadece korkunç hatalar yaptığı izlenimine kapılmıştı. Benzer bir şekilde, aşırı nüfus girişimi: Kendini döneminin en kritik öneme sahip çetin sorununun ortasına atmaktan daha iyi bir yaşama yöntemi olabilir mi? Tüpleri bağlanmış olarak Lalitha'sını düşündüğünde ona düzmece ve kısır görünen çetin bir sorun. Nasıl yaşamalı?

Tam gözlerini kurutup kendini toparlıyordu ki Lalitha kalkıp yanına gelerek omuzuna dokundu. Tatlı, içe teneffüs etmiş martini kokuyordu. "Patron," dedi usulca, omuzunu okşayarak. "Sen dünyadaki en iyi patronsun. Ne kadar harika bir adamsın. Yarın sabah kalkacağız ve her şey iyi olacak."

Walter onu başıyla onayladı, biraz burnunu çekti, nefesi kesildi. "Lütfen tüplerini bağlatma," dedi.

"Hayır," dedi Lalitha, onu okşayarak. "Bu gece öyle bir şey yapma niyetim yok."

"Hiçbir şeyin acelesi yok. Her şeyin yavaşlaması gerekiyor."

"Yavaş, yavaş, evet. Her şey yavaşlayacak."

Onu öpse Walter da karşılık verirdi ama Lalitha sadece omuzunu okşamaya devam etti, o da nihayetinde kendi profesyonel kişiliğini şöyle böyle geri kazanmayı başardı. Lalitha dalgın gibiydi ama hayal kırıklığına uğramış görünmüyordu. Esnedi, uykulu bir çocuk gibi gerindi. Walter onu sandviçiyle bırakıp bifteğiyle yan odaya gitti, eti suçlu bir vahşetle yiyip yuttu, ellerinde tutup dişleriyle parçalar kopardı, çenesine yağ bulaştırdı. Yeniden Jessica'nın yağlı, yağmacı mesai arkadaşı Simon'ı düşündü.

Yemekle ve odasının yalnızlığı ile kısırlığıyla ayılarak yüzünü yıkadı; iki saat boyunca o e-postalarıyla ilgilenirken Lalitha da yağmalanmamış odasında rüyalar âlemine daldı – ne rüyası görüyordu? Walter bunu tahayyül bile edemiyordu. Ama uçurumun kenarına bu kadar yaklaşıp sonra da bu kadar beceriksizce geri çekilerek, kendilerini bir kez daha uçurumun ucuna yaklaşma tehlikesine karşı aşıladıklarını hissediyordu. Ona göre de artık hava hoştu. O zaten bir tek bu yöntemle, yani disiplin ve feragatle yaşamayı biliyordu. Bundan sonra uzun bir süre birlikte seyahat etmeyeceklerini düşünerek avundu.

Basın görevlisi Cynthia ona basın bülteninin ve Forster Vadisi'nin yıkımı başlar başlamaz, ertesi gün öğleyin yapılacak duyurunun son müsveddelerini yollamıştı. Vakfın Kolombiya'daki yöneticisi Eduardo Soquel'den de pazar günü en büyük kızının *quinceañera*'sını* kaçırıp uçakla Washington'a gelmeye istekli olduğunu teyit eden az ve öz, mutsuz bir not vardı. Parkın Pan-Amerikan yapısını vurgulayıp vakfın Güney Amerika'daki başarılarının altını çizmek için Soquel'in pazartesi günkü basın toplantısında da Walter'ın yanında olması gerekiyordu.

Büyük koruma arazisi anlaşmalarının nihai halini alana kadar gizli kalması alışılageldik bir durumdu, ama beş bin beş yüz hektarlık ormanın zirvede maden işletmeciliğine açılması gibi bir bomba içeren anlaşmalar enderdi. 2002 sonlarında Walter yerel halka vakfın kendi özel ötleğen alanında ZMİ'ye izin verebileceğini şöyle bir çıtlattığında bile, Jocelyn Zorn Batı Virginia'daki her kömür aleyhtarı muhabiri alarma geçirmişti. Sonuçta kısa bir olumsuz haberler rüzgârı esmişti ve Walter davasının bütün verileriyle kamuoyu önüne çıkmayı göze alamayacağının anlamıştı. Vakit daralıyordu; halkı eğitip fikirlerini biçimlendirmek gibi yavaş ilerleyen bir çalışmaya ayıracak zamanı yoktu. Nardone ve Blasco'yla yapılan görüşmeleri gizli tutmak daha iyi; Coyle Mathis ve komşularını açıklanmayacak sözleşmeler yapmaya ikna etmeyi Lalitha'ya bırakmak ve bütün emirlerin vaki olmasını beklemek en iyisiydi. Ama artık takke düşmüş, kel görünmüştü; bölgeye iş makineleri giriyordu. Walter öne çıkıp masalını kendi bildiği gibi anlatması gerektiğini biliyordu; bilim temelli bir yeniden kullanıma açma, müşfik bir yeniden yerleştirme hikâyesi. Ama bu konu üzerine ne kadar çok kafa yorarsa, basının ZMİ meselesi için onu kılıçtan geçireceğinden de o kadar fazla emin oluyordu. Haftalar boyunca hasar kontrolü yapmakla meşgul olabilirdi. Bu arada da, artık gerçekten aldırdığı tek şey olan aşırı nüfus girişimi için de zamanı azalıyordu.

Basın bültenini derin bir huzursuzlukla bir kez daha okuduktan sonra e-postalarını tekrar kontrol etti ve caperville@nytimes.com'dan gelmiş yeni bir mesaj buldu.

* (İsp.) Kelime anlamıyla "on beş yaşına giren." Latin Amerika ülkelerinde kızların on beşinci yaş kutlamalarına verilen ad. (y.n.)

Merhaba, Bay Berglund,

Benim adım Dan Caperville ve Apalaş'ta toprak korunması hakkında bir yazı üzerinde çalışıyorum. Anladığım kadarıyla Mavi Dağ Vakfı, Wyoming, Batı Virginia'da büyük bir ormanlık alanın korunması için bu yakınlarda bir anlaşma sağlamış. Müsait olduğunuz en yakın zamanda bu konuda sizinle görüşmeyi çok isterim...

Lanet olsun, nasıl? *Times*'ın bu sabahki imzadan şimdiden nasıl haberi oluyordu? Walter şimdiki şartlar altında bu e-posta üzerinde uzun uzadıya kafa yormaya hiç hazır değildi; hızlıca bir cevap yazdı ve üstünde bir daha düşünemeden jet hızıyla yolladı.

Sevgili Bay Caperville,

Talebiniz için çok teşekkür ederim! Vakfın hazırlık safhasındaki heyecan verici işleri hakkında sizinle konuşmak beni çok memnun eder. Aslında önümüzdeki pazartesi sabahı Washington'da yeni ve çok heyecan verici bir çevre girişimini duyurmak için bir basın konferansı düzenliyorum ve sizin de katılabileceğinizi umuyorum. Gazetenizin önemini göz önüne alarak, size basın bülteninin bir kopyasını pazar akşamından da yollayabilirim. Eğer pazartesi basın toplantısından önce, sabah erken saatlerde görüşmek için müsait olursanız programımı ayarlayabilirim.

Birlikte çalışma umuduyla,

Walter E. Berglund

Yönetici Müdür, Mavi Dağ Vakfı

Her şeyi kopyalayarak "Ne bu amına koyayım?" yorumuyla Cynthia ve Lalitha'ya gönderdi, sonra da endişe içinde odasını arşınlayarak, ikinci bir biranın şimdi nasıl makbule geçeceğini düşündü. (Kırk yedi yıl içinde tek bir bira içmişti ve kendini şimdiden müptela gibi hissediyordu.) Artık yapılması gereken şey belki de Lalitha'yı uyandırıp Charleston'a dönmek, sabah ilk uçağı yakalamak, basın toplantısını cumaya ertelemek ve hikâyenin önüne geçmekti. Ama sanki dünya, insanı çıldırtan bir süratle şimdi sahiden istediği iki tanecik şeyden onu yoksun bırakmak için kumpas kuruyordu. Lalitha'yı öpmekten zaten yoksun bırakıldığı için, Washington'daki karmaşa ile uğ-

raştan önce hiç değilse hafta sonunu Lalitha, Jessica ve Richard'la aşırı nüfus girişimini planlayarak geçirmek istiyordu.

Saat on buçukta, hâlâ odada dört dönüyor ve kendini her şeyden öylesine yoksun bırakılmış, öylesine endişeli hissedip kendine öylesine acıyordu ki evi, Patty'yi aradı. Sadakati için takdir edilmek ya da belki sevdiği insana biraz öfkesini dökmek istiyordu.

"Ah, selam," dedi Patty. "Aramanı beklemiyordum. Her şey yolunda mı?"

"Hiçbir şey yolunda değil."

"Bahse girerim öyledir! Evet demek isterken hayır demek zor, değil mi?"

"Hey yarabbim, başlamasana," dedi. "Lütfen Tanrı aşkına, bu gece başlama."

"Kusura bakma. Halden anlar davranmaya çalışıyordum."

"Burada karşımda mesleki bir sorun var Patty. İster inan ister inanma, küçük, önemsiz, duygusal bir mesele değil. İçimin rahatlatılmasına ihtiyacımın olduğu ciddi bir mesleki zorluk. Bu sabah toplantıda birisi basına bir şey sızdırmış ve önünde geçmek istediğimden emin bile olmadığım bir hikâyenin önüne geçmeye çalışmam gerekiyor; oysa kendimi zaten buradaki her şeyi sıçıp batırmış gibi hissediyorum. Sanki yapmayı becerdiğim tek şey patlayıp ayın yüzeyine dönecek beş bin beş yüz hektara destur vermekmiş gibi, şimdi de dünyanın bundan haberi olması gerekiyor ve artık projeye aldırmıyorum bile."

"Tamam, eh, doğrusu..." dedi Patty. "Ayın yüzeyi meselesi kulağa hayli korkunç geliyor."

"Teşekkürler! İçimi rahatlattığın için teşekkürler!"

"Ben de bu sabah *Times*'ta bunun hakkında bir yazı okuyordum."

"Bugün mü?"

"Evet, resmen senin ötleğenden ve zirvede maden işletmeciliğinin onun için ne kadar kötü olacağından söz ediyorlardı."

"İnanılır gibi değil! Bugün mü?"

"Evet, bugün."

"Hassiktir! Biri bugün gazetedeki yazıyı görüp muhabiri aramış ve sızan haberi ona bildirmiş olmalı. O da bana henüz yarım saat önce e-posta yolladı."

"Eh, her neyse," dedi Patty. "Eminim sen en iyisini biliyorsundur ama maden işletmeciliği için dağın tepesini uçurmak kulağa hayli korkunç geliyor."

Walter alnını sıkıca kavradı; kendini yine ağladı ağlayacak gibi hissediyordu. Bu saatte, tam da bu günde karısından bu sözleri duyduğuna inanamıyordu. "Sen ne zamandan beri böyle sadık bir *Times* okuru oldun?" dedi.

"Ben sadece kulağa hayli kötü geliyor, dedim. Hatta ne kadar kötü olduğu konusunda hiçbir anlaşmazlık da yokmuş gibi geliyor."

"*Times*'ta okuduğu her şeye inanıyor diye annenle alay eden sendin."

"Ha ha ha! Şimdi de annem mi oldum? Zirvede maden işletmeciliğinden hoşlanmıyorum diye birden Joyce muyum?"

"Sadece hikâyenin başka yönleri de olduğunu söylüyorum."

"Daha fazla kömür yakmamız gerektiğini düşünüyorsun. Kömür yakmayı daha kolay hale getirmemiz gerektiğini düşünüyorsun. Küresel ısınmaya rağmen."

Walter elini gözlerinin üstüne kaydırdı ve acıyana kadar onlara bastırdı.

"Nedenini açıklamamı mı istiyorsun? Bunu mu yapayım?"

"İstiyorsan eğer."

"Felakete doğru gidiyoruz Patty. Toptan bir çöküşe doğru gidiyoruz."

"Eh, doğrusu, bundan emin değilim ama bana sanki rahatlatıcı bir şeymiş gibi geliyor."

"Bizden söz etmiyorum!"

"Ha ha ha! Bak bunu anlamamıştım aslında. Ne demek istediğini cidden anlamamıştım."

"Dünya nüfusu ve enerji sarfiyatının bir noktada şiddetle düşmesi gerektiğini söylemek istemiştim. Şu anda bile sürdürülebilir olanı çok geçtik. Çöküş geldiğinde ekosistemlerin iyileşmek için fırsat pencereleri olacak, ama doğadan geriye bir şey kalırsa tabii. Bu durumda en büyük soru, gezegenin ne kadarının çöküşten önce mahvolacağı. Tamamını kullanacak, her ağacı kesip her okyanusu verimsizleştirecek ve ondan sonra mı çökeceğiz? Yoksa varlığını sürdüren kimi harap olmamış müstahkem mevkiler kalacak mı?"

"Her iki şekilde de sen ve ben o sırada çoktan ölmüş olacağız," dedi Patty.

"Eh, ben ölmeden önce bir müstahkem mevki yaratmaya çalışıyorum. Bir sığınak. Birkaç ekosistemin sıkışma noktasını geçebilmelerine yardımcı olacak bir şey. Buradaki bütün proje bu."

"Yani," diye ısrar etti Patty, "dünya çapında bir salgın hastalık çıkacak ve Tamiflu ya da Cipro için uzun bir kuyruk oluşacak ve sen bizi kuyruktaki son iki kişi yapacaksın. 'Ah, kusura bakmayın arkadaşlar, lanet olsun, az önce sonuncuyu sattık.' Hoş ve kibar ve uyumlu davranacağız, sonra da öleceğiz."

"Küresel ısınma muazzam bir tehdit," dedi Walter tuzağa düşmeyerek, "ama gene de radyoaktif atık kadar kötü değil. Türlerin bizim eskiden sandığımızdan çok daha hızla uyum sağlayabildikleri anlaşılıyor. Eğer iklim değişikliğini yüz yıla yayabilirsen, hassas bir ekosistemin başarma şansı olabilir. Ama reaktör patlayınca her şey hemen boku yer, sonraki bin yıl boyunca da boku yemiş kalır."

"Öyleyse kömüre evet. Daha çok kömür yakalım. Heyo."

"Bu karmaşık bir iş, Patty. Alternatifleri göz önüne aldığın zaman tablo karmaşık bir hal alıyor. Nükleer, her an gerçekleşebilecek bir felaket. Bir gecede meydana gelecek bir felaketin ardından ekosistemlerin iyileşme şansı sıfır. Herkes rüzgâr enerjisinden söz ediyor ama rüzgâr o kadar harika değil. Bu budala Jocelyn Zorn'un iki seçenek gösteren bir broşürü var – sözde var olan tek seçeneklermiş. A resmi ZMİ sonrası mahvolmuş çöl manzarasını, B resmi de eskiden kalma bir dağ peyzajında on yel değirmenini gösteriyor. Bu resmin neresi hatalı? Hatalı olan yanı, sadece on yel değirmeninin olması. Oysa gerçekte on bin yel değirmenine ihtiyaç var. Batı Virginia'daki her dağın tepesinin türbinlerle kaplanmasına ihtiyaç var. Ya bunların arasından uçarak geçmeye çalışan bir göçmen kuş olsan? Ve eyaleti yorgan gibi yel değirmenleriyle kapladıktan sonra da turist çekeceğini mi sanıyorsun? Ayrıca kömürle rekabet edebilmek için bu yel değirmenlerinin ebediyen çalışması gerekecek. Bundan yüz yıl sonra, geriye kalan avuç kadar yabanıl hayatın çimlerini biçerken aynı şekilde göze batan, gudubet bir şey olacak elinde. Ama eğer gereken şekilde yeniden kullanıma açarsan yüz yıl sonra zirvede maden işletmeciliğini yapıldığı yer kusursuz olmasa bile değerli, olgun bir orman olacak."

"Ve sen bunu biliyorsun ama gazete bilmiyor," dedi Patty.

"Doğru."

"Ve senin hatalı olman mümkün değil."

"Rüzgâr ya da nükleere karşı kömür konusunda değil."

"Eh, belki bütün bunları az önce bana açıkladığın gibi açıklarsın, o zaman insanlar sana inanır ve sorunun olmaz."

"Sen bana inanıyor musun?"

"Bütün olgular yok elimde."

"Ama bende var ve sana ben söylüyorum! Niye bana inanamıyorsun? Niye içimi rahatlatmıyorsun?"

"Çünkü bunun Güzel Surat'ın işi olduğunu sanıyordum. O devraldığından beri biraz idmansız kaldım. Zaten o bu işi çok daha iyi yapıyor."

Walter, daha beter bir yöne dümen kırmadan konuşmayı sona erdirdi. Bütün ışıkları söndürdü ve pencerelerdeki otopark levhasının pırıltısıyla yatmaya hazırlandı. İçinde bulunduğu saf bedbahtlık halindeki mevcut tek rahatlık, karanlıktı. Karartma perdelerini çekti ama yine de altlarından ışık sızıyordu; o da boş yatağı açtı ve ışığın mümkün mertebe önünü kesmek için yastıklardan yararlandı. Bir uyku maskesi takıp, başının üstünde bir yastıkla yattı, ancak o zaman bile, maskeyi nasıl ayarlarsa ayarlasın, sımsıkı kapalı göz kapaklarının üzerine vuran kaçak fotonların belli belirsiz bir iması kaldı geriye; kusursuz olmayan bir karanlık...

O ve karısı birbirlerini seviyorlar ve günbegün birbirlerine acı veriyorlardı. Hayatında yaptığı başka her şey, hatta Lalitha'ya duyduğu özlem bile bu durumdan kaçmaktan daha fazla bir şey ifade etmiyordu. O ve Patty bir arada yaşayamıyorlar, ama ayrı yaşamayı da hayal edemiyorlardı. Katlanılmaz kopma noktasına vardıklarını her düşündüğünde, kopmaksızın daha da ileriye gidebilecekleri anlaşılıyordu.

Geçen yaz, Washington'da gök gürültülü bir gecede, insanın cesaretini kıracak kadar uzun bir kişisel "yapılması gerekenler" listesinden bir maddeyi silebilmek için internette bir banka hesabı açmıştı ki bunu yıllardır yapmak istiyordu. Washington'a taşındıklarından beri Patty, evlerine gittikçe daha az ağırlık vermiş, artık market alışverişine bile çıkmaz olmuştu; ama faturaları hâlâ o ödüyor, aile çek defterini o dengeliyordu. İnternetteki banka sistemiyle kırk beş dakika

debelendikten sonra rakamlar bilgisayar ekranında ışıldamaya başlayana kadar Walter çek defteri girişlerini hiç incelememişti. Ayda 500 dolarlık nakit çekme düzenini görünce ilk aklına gelen, Nijerya ya da Moskova'da bir bilgisayar korsanının ondan para çaldığı oldu. Ama Patty bunu mutlaka fark ederdi, değil mi?

Yukarı kata, eski basketbol arkadaşlarından biriyle mutlu mutlu gevezelik ettiği küçük odaya çıktı –hayatındaki Walter olmayan kişilere hâlâ kahkaha ve espriler yağdırıyordu– ve o telefonu kapatana kadar gitmeyeceğini fark ettirdi.

"Nakitti," dedi Patty, Walter ona hesap hareketlerinin çıkışlarını gösterince. "Nakit için kendime çek yazdım."

"Ayda 500 mü? Her ayın sonuna yakın."

"O sıralar çekiyorum nakdimi."

"Hayır, iki haftada bir 200 çekiyorsun. Senin nakit çekişlerinin düzenini biliyorum. Ve burada onaylı bir çek için ücret de var. Mayıs'ın 15'i mi?"

"Evet."

"Bu onaylı bir çek gibi görünüyor, nakit gibi değil."

İleride, Dick Cheney'nin yaşadığı Donanma Rasathanesi yönünde, Potomac Nehri'nin suyunun renginde bir akşam gökyüzünde gök gürültüsü gümbürdüyordu. Patty, küçük kanepesinde kollarını meydan okurcasına kavuşturmuştu. "Tamam!" dedi. "Beni yakaladın! Joey'nin tüm yaz kirasını peşin ödemesi gerekiyordu. Kazandığı zaman geri ödeyecek ama o sıralar elinde nakit yoktu."

Joey arka arkaya iki yazdır Washington'da çalışıyor ama evde kalmıyordu. Onların yardımını ve konukseverliğini elinin tersiyle itmesi Walter için yeterince sinir bozucuydu, ama yazlık işvereninin kimliği daha da beterdi: yeni kurtarılmış Irak'taki ekmek yapma sanayiini özelleştirmek için ihalesiz bir sözleşme kazanmış olan yoz, küçük, genç bir şirket – mali olarak Vin Haven'ın LBI'daki arkadaşları tarafından destekleniyordu (ama bu o sıralar Walter için pek fazla bir şey ifade etmiyordu). Walter ve Joey birkaç hafta önce, 4 Temmuz'da Joey piknik için gelip de yaz planlarını çok geç olarak açıklayınca büyük bir kavga etmişlerdi. Walter soğukkanlılığını kaybetmiş, Patty kaçıp odasına saklanmış, Joey de suratında cumhuriyetçi sırıtışıyla oturduğu yerde sırıtıp durmuştu. Wall Street sırıtışı. Sanki, eski moda il-

keleriyle aptal hödük babasını hoşgörüyormuş gibi; sanki kendisi daha iyisini biliyormuş gibi.

Walter Patty'ye, "Yani burada gayet güzel bir yatak odası var," dedi, "ama onun için yeterince iyi değil. Yeterince yetişkin olmaz. Yeterince havalı olmaz. Hatta işe giderken otobüse bile binmesi gerekebilir! Küçük insanlarla!"

"Virginia'da ikametini sürdürmek zorunda Walter. Ve geri ödeyecek, tamam mı? Sana sorsam ne diyeceğini biliyordum, onun için de kalktım ödedim, sana sormadan yaptım. Eğer kendi kararlarımı almamı istemiyorsan çek defterine el koy. Banka kartımı geri al. Her ihtiyacım olduğunda sana gelip para için yalvarırım."

"Her ay! Her ay para yollamışsın! Bağımsız Beyefendi'ye!"

"Ona borç veriyorum. Tamam mı? Arkadaşlarının genelde sınırsız kaynakları var. Joey çok tutumlu ama eğer bu bağlantıları kuracaksa ve o dünyada olacaksa..."

"En iyi tip insanlarla dolu o büyük *fraternity* evi dünyası..."

"Planı var. Bir planı var ve seni etkilemek istiyor..."

"Benim bundan hiç haberim yoktu!"

"Sadece giysiler ve sosyal ilişkiler için," dedi Patty. "Okul parasını kendi ödüyor, odasıyla yemek parasını kendi ödüyor, eğer her yönüyle senin tıpatıp bir kopyan olduğu için bir gün onu affedebilirsen, birbirinize ne kadar benzediğinizi görürsün. Sen de onun yaşındayken aynı şekilde kendin geçiniyordun."

"Doğru, ama ben dört yıl üniversitede hep aynı üç çift fitilli kadife pantolonu giydim, haftada beş gece içmeye çıkmadım ve katiyen annemden para almıyordum."

"*Eh, bu farklı bir dünya artık Walter.* Ve belki, *sadece belki*, insanın ilerlemek için neler yapması gerektiğini o senden iyi anlıyordur."

"Bir savunma bakanlığı müteahhidinin yanında çalışmak, her gece *fraternity* kardeşleriyle, cumhuriyetçilerle zom olmak. İlerlemenin tek yolu bu mu sahi? Eldeki tek seçenek bu mu?"

"Sen bu çocukların artık ne kadar korktuğunu anlamıyorsun. Öyle bir baskı altındalar ki. Diyelim ki aşırı da bir parti merakları var – n'olmuş yani?"

Eski evin klimaları, dışarıdan ona baskı yapan nemin dengi değildi. Gök gürültüsü sürekli bir hal alıyor, her yönden geliyordu: Pencerenin

dışındaki dekoratif armut ağacının dalları, sanki biri ona tırmanıyormuş gibi kabarıyordu. Walter'ın bedeninin, doğrudan doğruya giysileriyle temas halinde olmayan her kısmından ter akıyordu.

"Birden genç insanları savunmaya başladığını duymak ilginç," dedi. "Normalde fazlasıyla..."

"Ben *oğlunu* savunuyorum. Ki, fark ettiysen eğer, parmak arası terlik giyen o beyinsizlerden biri değildir. Üstelik hatırı sayılır ölçüde daha ilginçtir..."

"Ona içki parası yolladığına inanamıyorum! Bu tam ne gibi, biliyor musun? Tam şirket refahı gibi. Bütün bu sözümona serbest piyasa şirketleri, federal hükümetin memesini emiyorlar. 'Hükümeti küçültmemiz gerek, yönetmelik istemiyoruz, vergi istemiyoruz, ama, ah, sırası gelmişken...'"

"Bu *meme emmek* değil, Walter" dedi Patty nefretle.

"Mecazi olarak söyledim."

"Eh, ben de diyorum ki, ilginç bir mecaz seçmişsin."

"Eh, ben de diyorum ki, dikkatle seçtim. Bütün bu şirketler, aslında sadece herkes açlıktan ölürken federal bütçeyi yiyip yutan koca bebekler oldukları halde, pek yetişkin ve serbest piyasacı havaları veriyorlar kendilerine. Balık ve Yabanıl Hayat Dairesi'nin bütçeleri her yıl kesilip duruyor, her yıl yüzde beş daha. Saha bürolarına gidiyorsun, artık hayalet bürolar. Personel yok, toprak edinme için para yok..."

"Ah, kıymetli balıklar. Kıymetli yabanıl hayat."

"ONLARA ÖNEM VERİYORUM. Bunu anlayamıyor musun? Buna saygı gösteremiyor musun? Eğer buna saygı göstermiyorsan ne demeye benimle yaşıyorsun ki? Neden kalkıp gitmiyorsun?"

"Çünkü gitmek *cevap değil.* Hey Tanrım, bunu düşünmedim mi sanıyorsun? Müthiş becerilerimi, iş tecrübemi ve müthiş orta yaşlı bedenimi açık pazara çıkarmayı? Aslında ötleğenin için yaptığının harikulade olduğunu düşünüyorum..."

"Palavra."

"Yani, tamam, bu benim ilgi alanım olmayabilir, ama..."

"İlgi alanın ne ki? Hiçbir ilgi alanın yok senin. Her gün, bütün gün hiçbir şey, hiçbir şey, hiçbir şey, hiçbir şey yapmadan oturuyorsun ve bu da beni öldürüyor. Oysa odanda oturup kendine acıyacağına kalksan, sahiden dışarı çıksan, bir iş bulsan, gerçek bir maaş çeki alsan ya

da başka bir insan için bir şey yapsan kendini daha değerli hissedeceğini düşünüyorum ben."

"İyi ama tatlım kimse bana ötleğenleri korumak için yılda 180 bin dolar ödemek *istemiyor*. Bu güzel bir iş, bulabilirsen yani. Ama ben bulamıyorum. Starbucks'ta *frappuccino*'lar yapmamı mı istiyorsun? Starbucks'ta günde sekiz saat çalışmak kendimi değerli bir insan gibi hissetmemi mi sağlayacak sanıyorsun?"

"Olabilirdi! Deneseydin eğer! Ki hiç denemedin, ömrün boyunca denemedin."

"Ha, nihayet gerçekler çıkıyor ortaya! Nihayet bir yerlere geliyoruz."

"Senin evde oturmana asla izin vermemeliydim. Hatam bu oldu. Annenle baban seni niye işe girmeye asla zorlamadılar bilmiyorum ama..."

"*İşlerim vardı! Kahretsin* Walter." Ona tekme atmaya çalıştı ve dizini kazayla kaçırdı. "Bütün bir korkunç yaz boyunca babam için çalıştım. Sonra beni üniversitede gördün, yapabildiğimi biliyorsun. Orada iki tam yıl çalıştım. Sekiz aylık hamileyken bile gidiyordum."

"Treadwell'le takılıyordun, kahve içiyordun ve oyun filmleri izliyordun. O iş değil Patty. O seni seven insanlardan bir lütuf. Önce baban için çalıştın, sonra da A. D.'deki arkadaşların için."

"Ve yirmi yıl boyunca günde on altı saatten evde çalışmak? Ücretsiz? Bu sayılmıyor mu? Yoksa o da sadece bir 'lütuf' muydu? Çocuklarını büyütmek? Evin üzerinde çalışmak?"

"Bunlar istediğin şeylerdi."

"Sen istemiyor muydun?"

"Senin için. Onları senin için istedim."

"Ah, palavra, palavra, palavra. Sen onları kendin için de istiyordun. Başından beri Richard'la yarışma halindeydin, biliyorsun bunu. Bunu şu anda unutuyor olmanın tek sebebi, sonucun öyle harika olmayışı. Artık *kazanmıyorsun*."

"Kazanmanın bununla hiç ilgisi yok."

"Yalancı! Sen de benim kadar rekabetçisin, sadece bu konuda doğruyu söylemiyorsun. Bunun için beni kendi halime bırakmıyorsun. Bunun için o kıymetli işi edinmem lazım. Çünkü senin *kaybetmene* neden oluyorum."

"Bunları dinleyemem. Bunlar hayal dünyanın ürünü."

"Eh, her neyse, dinlemezsen dinleme, ama ben hâlâ senin takımındanım. Ve ister inan ister inanma, hâlâ senin kazanmanı istiyorum. Joey'ye, o da bizim takımımızdan olduğu için yardım ediyorum ve sana da yardım ederim. Yarın çıkacağım, senin hatırın için ve..."

"Benim hatırım için değil."

"EVET, SENİN HATIRIN İÇİN. Anlamıyor musun? Benim hatırım falan *yok*. Ben hiçbir şeye inanmıyorum. Hiçbir şeye inancım yok. Tek sahip olduğum şey, takım ruhu. Bu yüzden de senin hatırın için bir iş bulacağım ve lanet olsun, sonra sen de beni yalnız bırakabilirsin, Joey'ye kazandığım tüm parayı göndermeme razı olursun. Beni artık bu kadar çok görmene de gerek yok – sürekli tiksinmeyeceksin."

"Tiksinmiyorum ben."

"Eh, orası senin bileceğin iş."

"Ve eğer istemiyorsan çalışmak zorunda değilsin."

"Evet, istiyorum! Bu oldukça açık, değil mi? Sen oldukça açık hale getirdin."

"Hayır. Hiçbir şey yapmak zorunda değilsin. Sadece gene benim Patty'm ol. Sadece bana geri dön."

Ondan sonra Patty ağladı, gözyaşları bir sel gibi akıyordu; Walter yanına uzandı. Kavga onların sekse açılan kapısı olmuştu, artık sevişmelerinin tek yolu bu sayılırdı. Yağmur pencerelere çarpar, gökyüzü çalkalanırken Patty'yi kendine değer verme duygusu ve arzuyla doldurmaya çalıştı, kaygılarını gömeceği kişi olmasına ne kadar ihtiyacı olduğunu iletmeye çalıştı. Bunun neredeyse hiçbir sefer faydası olmazdı; ama işleri bittiğinde birkaç dakika uzanıp birbirlerine uzun bir evliliğin sakin haşmeti içinde sarılır, paylaşılmış hüzün ve birbirlerine verdikleri acılar için bağışlanma isteğiyle kendilerini unutup dinlenirlerdi.

Hemen ertesi sabah Patty iş aramaya çıktı. Daha iki saat geçmeden geri döndü ve mahallelerindeki Republic of Health'in onu resepsiyon görevlisi olarak işe aldığını ilan etti.

"Bilemiyorum," dedi Walter.

"Ne! Niyeymiş?" dedi Patty. "Georgetown'da beni utandırmayan ya da midemi bulandırmayan tek yer resmen. Hem de eleman açıkları vardı! Büyük şans."

"Resepsiyon görevlisi pek uygun değil gibi, yeteneklerini düşünürsek."

"Kime göre uygun değil?"

"Seni görebilecek kişilere göre."

"Ve bu kişiler kimmiş?"

"Bilmiyorum. Para isteyebileceğim ya da yasal destek veya mevzuatta yardım isteyebileceğim kişiler."

"Hey Tanrım. Ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu? Az önce ne dediğinin farkında mısın?"

"Bak, sana karşı dürüst olmaya çalışıyorum. Dürüst olduğum için beni cezalandırma."

"Seni içeriğin için cezalandırıyorum Walter, dürüstlüğün için değil. Yani! 'Pek uygun değil.' Vay be."

"Giriş düzeyinde bir spor salonu işi için fazla akıllı olduğunu söylüyorum."

"Hayır, fazla yaşlı olduğumu söylüyorsun. Jessica yazın orada çalışsa bir sorunun olmazdı."

"Aslında, yazın yapmak istediği tek şey bu olsa hayal kırıklığına uğrardım."

"Hey güzel Tanrım, öyleyse. Gerçekten de kazanamam. 'Herhangi bir iş, iş olmayışından iyidir ya da hayır, pardon, bekle, gerçekten istediğin ve kalifiye olduğun iş, iş olmayışından iyi değil.'"

"Peki, tamam. Kabul. Umurumda değil."

"Umurunda olmadığı için teşekkür ederim!"

"Ben sadece kendini ucuza sattığını düşünüyorum."

"Eh, belki de geçici bir iş olur," dedi Patty. "Belki de buralarda çalışmak için bir vasfa sahip olmayan her kadın gibi emlakçı ruhsatımı alır ve ben de 2 milyon dolara sefil, küçük, eğri zeminli müstakil evler satmaya başlarım. 'İşte tam bu banyoda, 1962'de Hubert Humphrey'in dışkı çıkarma hareketi oldu ve bu tarihi hareketin anısına, bu mülk Ulusal Tapu'ya kaydedildi, ki bu da sahiplerinin talep ettiği 100 bin dolarlık primi açıklıyor. Ayrıca, mutfak penceresinin arkasında küçük ama hayli hoş bir açelya çalısı var.' Pembeler ve yeşiller giyer, sırtıma Burberry marka yağmurluk geçiririm. İlk büyük komisyonumla da bir Lexus SUV alırım. Çok daha uygun olur."

"Tamam, dedim."

"Teşekkürler tatlım! İstediğim işi almama izin verdiğin için teşekkür ederim!"

Walter onun hızlı adımlarla odadan çıkıp Lalitha'nın masasının yanında duruşunu gözledi. "Selam Lalitha," dedi Patty. "Az önce işe girdim. Spor salonunda çalışacağım."

"Ne hoş," dedi Lalitha. "Sen o spor salonunu seversin."

"Evet ama Walter uygun olmadığını düşünüyor. Sen ne dersin?"

"Bence her namuslu iş insana ancak vakar kazandırır."

"Patty," diye seslendi Walter. "Sana tamam, demiştim."

"Gördün mü, şimdi de fikrini değiştirdi," dedi Lalitha'ya. "Daha önce uygun olmadığını söylüyordu."

"Evet, duydum."

"Doğru, ha ha ha, eminim duymuşsundur. Ama duymamış gibi yapmak önemli, tamam mı?"

"Duyulmak istemiyorsanız kapıyı açık bırakmayın," dedi Lalitha soğuk soğuk.

"Hepimizin '-mış gibi yapmak' üstünde sıkı çalışması gerekiyor."

Republic of Health'te resepsiyon görevlisi olmak, Walter bir işin Patty'nin morali için ne yapacağını umuyorsa hepsini yaptı. Hepsini ve heyhat, daha fazlasını. Depresyondan hemen çıktı, ama bu sadece "depresyon" kelimesinin ne kadar yanıltıcı olduğunu gösteriyordu, çünkü Walter onun eski mutsuzluğu, öfkesi ve umutsuzluğunun bu parlak ve gevrek yeni varlığının altında hâlâ durduğuna emindi. Sabahlarını odasında geçiriyor, spor salonunda öğleden sonra çalışıyor ve saat ondan önce eve gelmiyordu. Güzellik ve spor dergileri okumaya, gözle görünür bir şekilde göz makyajı yapmaya başladı. Washington'da giydiği eşofman altları ile bol blucinler, akıl hastalarının içinde günlerini geçirdiği türden salaş giysiler, yerlerini gerçekten hayli pahalı dar blucinlere bıraktı.

"Harika görünüyorsun," dedi Walter bir akşam, kibar olmaya çalışarak.

"Eh, artık bir gelirim olduğuna göre," dedi Patty, "bu geliri harcayacak bir şeye ihtiyacım var, değil mi?"

"Onun yerine ne zaman istersen Mavi Dağ Vakfı'na cömertçe bir bağışta bulunabilirsin."

"Ha ha ha!"

"Çok ihtiyacımız var."

"Eğleniyorum Walter. Küçük, minik bir eğlence."

Oysa hiç de eğleniyormuş gibi görünmüyordu. Onu incitmeye, nispet yapmaya ya da bir şey kanıtlamaya çalışıyormuş gibi görünüyordu. Patty'nin ona verdiği bedava biletleri kullanarak Walter da orada spor yapmaya başladı ve kartlarını taradığı üyelere yönelttiği dostluğun yoğunluğundan huzursuzluk duydu.

Güzel, kaslı kollarını ortaya çıkaran kısacık kollu, kışkırtıcı sloganlı (İTTİR, TERLE, KALDIR) Republic tişörtleri giyiyordu. Gözlerinde bir sürat manyağının pırıltısı vardı ve Walter'ı her zaman heyecanlandırmış olan kahkahası, Republic'in lobisinde arkasında yankılanınca kulağına sahte ve meşum geldi. Şimdi bu kahkahayı ayrım gözetmeksizin, anlamsız bir şekilde Wisconcin Caddesi'nden içeri giren her üyeye sunuyordu. Sonra bir gün evde, masasında bir göğüs büyütme broşürü çarptı gözüne.

"Aman Tanrım," dedi, onu inceleyerek. "Bu çok edepsizce."

"Aslında tıbbi bir broşür."

"Bu bir *akıl hastalığı* broşürü Patty. Zihnen nasıl daha hasta olunacağını gösteren bir rehber gibi."

"Eh, kusura bakma, ben de göreceli gençliğimden geriye kalmış kısa sürede birazcık sahici göğüslerim olsa iyi olur, diye düşündüm. Sırf nasıl bir şey olduğunu görmek için."

"Zaten göğüslerin var. Göğüslerine hayranım."

"Eh, bu çok hoş canım ama, kararı sen vermeyeceksin, çünkü bu senin vücudun değil. Benim. Hep böyle demez miydin sen? Sen bu evin feministisin."

"Niye yapıyorsun bunu? Kendinle neler yaptığını anlamıyorum."

"Eh, belki de hoşuna gitmiyorsa gitmelisin. Bunu hiç düşünmüş müydün? Bütün problemi çözerdi bu, hani, anında."

"Bak, bu asla olmayacak, bu yüzden de..."

"ASLA OLMAYACAĞINI BİLİYORUM."

"Of! Of! Of! Of!"

"... Bu yüzden de kalkıp kendime biraz göğüs alabilirim, yılların geçmesine yardımcı olacak, para biriktirmemi sağlayacak bir şey olsun, diyorum sadece. Gülünç şekilde büyük bir şeyden söz etmiyorum. Bir bakarsın onları sevmişsin bile. Bunu hiç düşündün mü?"

Walter kavgalarıyla birbirlerini uzun süre boyunca zehirlediklerinden korkuyordu. Bunun evliliklerinde Apalaş vadilerindeki kömür tor-

tusu göletleri gibi oluşmakta olduğunu hissediyordu. Wyoming ilçesi gibi gerçekten muazzam kömür yatakları olan yerlerde kömür şirketleri madenlerinin hemen yanına cevher işleme tesislerini kurmuştu ve kömürü yıkamak için en yakın akarsudan aldıkları suyu kullanıyorlardı. Kirlenen su zehirli, büyük döküntü göletlerinde toplanıyordu ve Walter Ötleğen Parkı'nın orta yerinde tortu tutmasından öyle kaygılanmıştı ki, Lalitha'yı ona bu konuda nasıl bu kadar kaygılanmayacağını öğretmekle görevlendirmişti. Kolay bir görev değildi bu, çünkü kömür için toprağı kazdığınızda, aynı zamanda milyonlarca yıldır güvenli bir şekilde gömülü olan arsenik ve kadmiyum gibi berbat kimyasalları da kazdığınız olgusunu bir kenara bırakmak mümkün değildi. Zehri gerisin geri terk edilmiş yeraltı madenlerine atmayı deneyebilirdiniz tabii, ama bir şekilde yeraltı suyuna sızıyor, sonunda da içme suyuna karışıyordu. Evli bir çift kavga edince ortaya çıkan boktan durum gibiydi: Bir kere sarf edilen sözler bir daha nasıl unutabilirdi ki? Lalitha, tortu eğer özenle ayrılır ve uygun şekilde kontrol altına alınırsa sonunda üzerini ezilmiş kayalar ve üst toprakla örterek orada yokmuş gibi yapabileceği konusunda Walter'ı tatmin etmeye yetecek kadar araştırma yapmayı becerdi. Bu hikâye, onun Batı Virginia'ya yaymaya kararlı olduğu tortu göleti gerçeği halini almıştı. Ekolojik müstahkem mevkilere ve bilime dayalı yeniden kazanıma nasıl inanıyorsa buna da inanıyordu, çünkü inanmak zorundaydı, Patty yüzünden. Ama şimdi düşman Days Inn şiltesinde, kaşındıran Days Inn çarşafları arasında yatmış, uyumaya çalışırken, acaba doğru olan kısmı var mı, diye merak etti...

Bir noktada içi geçmiş olmalı, çünkü üçü kırk geçe saat çaldığında kendini kayıtsızlık halinden zalimce çekip çıkarılmış gibi hissetti. On sekiz uyanık korku ve öfke saati daha uzanıyordu önünde. Lalitha, rahat blucini ve yürüyüş ayakkabılarıyla taze görünerek tam dörtte kapısını vurdu. "Kendimi korkunç hissediyorum!" dedi. "Ya sen?"

"Ben de öyle. Sen hiç değilse benim gibi öyle göstermiyorsun."

Yağmur gece durmuş, yerini koyu, güney kokan ve yine de yağmur kadar ıslatıcı olan bir sise bırakmıştı. Yolun karşısında kamyon sürücülerinin mola verdiği bir yerde kahvaltı ederlerken, Walter Lalitha'ya *Times*'taki Dan Caperville'den aldığı e-postadan söz etti.

"Şimdi eve gitmek ister misin?" diye sordu kız. "Basın toplantısını yarın sabah yapmak?"

"Caperville'e pazartesi sabahı yapacağımı söyledim."

"Değiştirdiğini söylersin. Bari aradan çıksın ki haftasonu serbest olalım."

Ama Walter öyle acı verecek şekilde tükenmişti ki, ertesi sabah bir basın konferansı yapmayı hayal bile edemiyordu. Lalitha onun bir önceki gece yapmaya cesaret edemediği şeyi yapıp *Times* yazısını BlackBerry'sinde okurken Walter oturduğu yerde sessizce ıstırap çekti. "Sadece on iki paragraf," dedi Lalitha. "O kadar kötü değil."

"Sanırım onun için herkesin gözünden kaçtı ve ben de karımdan duymak zorunda kaldım."

"Demek dün gece konuştun onunla."

Lalitha bununla bir şey kastetmek istiyor gibiydi ama Walter bunun ne olduğunu çıkaramayacak kadar yorgundu. "Çok merak ediyorum, bilgiyi kim sızdırdı," dedi. "Ve ne kadarını sızdırdı."

"Belki de karın sızdırmıştır."

"Doğru ya." Güldü, sonra Lalitha'nın yüzündeki sert ifadeyi gördü. "Böyle bir şey yapmaz," dedi. "Başka her şey bir yana, yeterince aldırmıyor."

"Hımm." Lalitha *pancake*'ini ısırdı ve aynı sert, mutsuz ifadeyle lokantada çevresine bakındı. Bu sabah Patty'ye karşı alınganlık etmesi için her türlü gerekçesi vardı; Walter'a karşı da. Kendini reddedilmiş ve yalnız hissetmek... Ama bunlar Walter'ın onda soğukluğa benzer bir şeyi yaşadığı ilk saniyelerdi; tüyler ürperticiydiler. Kendi durumundaki adamlar hakkında okuduğu bütün kitaplar ve izlediği bütün filmlerde hiç anlayamadığı şey şimdi onun için daha açıktı: Bir noktada karşılığını vermeden samimi bir sevgi bekleyip duramazdın. Sadece iyi olduğun için hanene puan yazılmıyordu.

"Sadece hafta sonu toplantımızı yapmak istiyorum," dedi. "Eğer aşırı nüfus üzerinde iki gün çalışabilirsek pazartesi günü her şeye göğüs gerebilirim."

Lalitha onunla konuşmadan *pancake*'lerini bitirdi. Walter da kahvaltısının bir kısmını zorla yedi; ışıkla kirlenmiş karanlık sabaha çıktılar. Kiraladıkları arabada kız, bir akşam önce Walter'ın yerinden oynattığı koltukla aynaları ayarladı. Emniyet kemerini bağlamak için üzerinden uzanırken Walter elini beceriksizce onun ensesine koydu,

kızı daha yakına çekerek bütün gece yanık duran yol kenarı lambasında ciddi bir şekilde göz göze gelmelerini sağladı.

"Sen yanımda olmadan beş dakika dayanamam," dedi. "Beş dakika bile. Anlıyor musun bunu?"

Lalitha bir an düşündükten sonra evet anlamına başını salladı. Sonra emniyet kemerini çıkararak ellerini onun omuzlarına koydu, Walter'a ağırbaşlı bir öpücük verdi ve etkisini tartmak için geri çekildi. Walter sanki artık elinden geleni yapmış ve kendi kendine daha fazla ilerleyemezmiş duygusuna kapıldı. Lalitha dikkatini bir noktaya yoğunlaştıran bir çocuk misali kaşlarını çatarak gözlüklerini çıkarır, onları kontrol paneline yerleştirir, ellerini onun başına koyup küçük burnunu onunkine değdirirken Walter sadece bekledi. Bir an bu kadar yakından onun ve Patty'nin yüzlerinin birbirine ne kadar benzediğini düşünerek rahatsız oldu ama tek yapması gereken gözlerini yumarak onu öpmekti; halis muhlis Lalitha'ydı, dudakları yastıksı, ağzı şeftali tatlılığında, kanla dolu başı ipeksi saçlarının altında ılık. Bu kadar genç birini öpmenin ne kadar yanlış olduğu hissine karşı mücadele etti. Kızın gençliği elindeki bir tür kırılganlıkmış gibi hissediyordu, Lalitha pırıl pırıl gözlerle ona bakmak için geri çekildiğinde içi rahat etti. Şimdi bir onay kelimesi etmek gerektiğini hissetti ama ona bakmayı bir türlü bırakamadı. Lalitha da bunu vitesin üstünden geçip Walter onu tam olarak kollarına alabilsin diye çanak biçimli koltukta bacaklarını açıp acemice onun üstüne çıkmak için bir davet saymıştı. Onu öperkenki saldırgan tavrı, acıkmış gibi kendini bırakışı Walter'a öyle aşırı bir sevinç verdi ki, ayaklarının altındaki toprağı yok etti. Serbest düşüşteydi, inandığı her şey geri geri karanlığa çekiliyordu, ağlamaya başladı.

"Ah, n'oldu?" dedi kız.

"Benimle yavaştan alman gerek."

"Yavaş, yavaş, yavaş," dedi onun gözyaşlarını öpüp saten gibi başparmaklarıyla kurutarak. "Walter, üzgün müsün?"

"Hayır tatlım, tam tersi."

"Öyleyse bırak seveyim seni."

"Tamam. Bunu yapabilirsin."

"Tamam mı sahiden?"

"Evet," dedi Walter ağlayarak. "Ama belki de daha önce yola koyulmalıyız."

"Bir dakika içinde."

Dilini dudaklarının üstüne koydu ve Walter dili ağzına girsin diye dudaklarını araladı. Lalitha'nın ağzı onun için Patty'nin tüm vücudundan daha fazla arzu vericiydi. Yağmurluğunun içindeki omuzlarını kavradığında Walter'a sanki sırf kemik ve bebek yağından ibaretmişler, hiç kas yokmuş gibi geldi; baştan aşağı heveskâr bir esneklik. Kız sırtını düzleştirdi ve kalçalarıyla Walter'ın göğsünü sıkıştırdı; Walter henüz buna hazır değildi. Oraya artık daha yakındı ama tam olarak varmamıştı. Bir gece önceki direnci, sadece tabu ya da ilke meselesinden değildi, tıpkı gözyaşlarının sırf mutluluktan olmayışı gibi.

Buna hisseden Lalitha geri çekilip Walter'ın yüzünü inceledi. Orada gördüğü şeye cevaben de yeniden kendi koltuğuna geçip onu daha uzaktan gözledi. Walter şimdi, tam da uzaklaştırmışken onu şiddetle yeniden istiyordu ama kendi konumundaki adamlar için duyduğu ve okuduğu hikâyelerden, bunun o erkeklerin korkunç özellikleri olduğu konusunda hayal meyal bir şeyler kalmıştı aklında: Buna bir kızla gönül eğlendirmek diyorlardı. Değişmeyen mor tonlu sokak lambası ışığında, eyaletler arası yoldaki kamyonları dinleyerek bir süre oturdu.

"Özür dilerim," dedi sonunda. "Hâlâ nasıl yaşayacağımı bulmaya çalışıyorum."

"Mesele yok. Sana biraz zaman tanırız."

Başını salladı, biraz kelimesini es geçmeyerek.

"Ama sana bir soru sorabilir miyim?" dedi kız.

"Bana bir milyon soru sorabilirsin."

"Eh, şimdilik bir tane yeter. Beni sevebileceğini düşünüyor musun?"

Walter gülümsedi:

"Evet, kesinlikle düşünüyorum bunu."

"Öyleyse tek ihtiyacım olan bu." Ve motoru çalıştırdı.

Sisin üzerinde bir yerlerde göğün rengi maviye dönüyordu. Lalitha Beckley'nin dışına çıkan arka yollardan fena halde yasadışı hızlarda giderken Walter kendisine neler olduğunu düşünmeden camdan dışarı bakmaktan hoşnuttu; serbest düşüşü yaşa gitsin. Sert tahtalı ağaçlardan oluşan Apalaş Ormanı'nın dünyanın en fazla biyo-

çeşitlilik taşıyan ılımlı ekosistemlerinden biri olduğu, yaylalar ile kumlu sahillerin sadece haset edebileceği çeşitlilikteki ağaç türleri ile orkidelerin ve omurgasız tatlısu hayvanlarının yuvası olduğu geçtikleri yollara bakınca hemen anlaşılmıyordu. Toprak burada kendine ihanet ediyordu, engebeli topografisi ve çıkartılabilen kaynaklarının zenginliği Jefferson'ın küçük toprak sahibi çiftçilerinin eşitlikçiliğini yıldırıyor, yüzey ve maden haklarının onlar yerine eyalet dışından gelen zenginlerin ellerinde toplanmasını teşvik ediyor ve yoksul yerliler ile dışarıdan gelen işçileri marjlara itiyordu: Kerestecilikte, madenlerde çalışmış, arta kalan toprak parçalarında sanayi öncesi, derken sonrası işlerle geçimlerini güç bela sağlamışlardı ve şimdi Walter'la Lalitha'ya hâkim olan çiftleşme dürtüsünün harekete geçmesiyle, bu toprakları haddinden fazla büyük ailelerin tıkış tıkış kuşaklarıyla haddinden fazla doldurmuşlardı. Batı Virginia ülkenin kendi muz cumhuriyeti, Kongo'su, Guyana'sı, Honduras'ıydı. Yollar yazın makul ölçüde güzel bir manzara oluştururdu ama şimdi, yapraklar hâlâ dökülmüşken, bütün o kel taşlık çayırları, yeniden yeşeren genç ormanların cılız sayvanlarını, oyulmuş yamaçlar ile madenciliğin hasar verdiği akarsuları, şişmiş ahırlar ve boyasız evleri, dize kadar plastik ve metal çöpler içindeki treyler evleri, hiçbir yere gitmeyen yarı yıkılmış toprak yolları görebiliyordunuz.

Kırsal kesimin içinde ilerledikçe, manzara biraz daha cesaret verici bir hal alıyordu. Uzaklık, insansızlığın rahatlığını getiriyordu: İnsansızlık, başka her şeyin daha çok olduğu anlamına geliyordu. Lalitha yoldaki bir ormantavuğunun çevresinde arabayı hızla döndürdü; onlara selam veren bir ormantavuğu, Wyoming'in daha sık ağaçlı ormanları, daha az bozulmuş tepelerini ve daha temiz akarsularını takdire davet eden kanatlı bir iyi niyet elçisi. Hava bile onlar için açılıyordu.

"Seni istiyorum," dedi Walter.

Kız başını iki yana salladı. "Başka bir şey söyleme, tamam mı? Hâlâ yapacak işimiz var. Önce işimizi yapalım, sonra bakarız."

Onu Kara Mücevher Nehri boyundaki (ki Dokuz Mil belli başlı kollarından biriydi), küçük rustik piknik alanlarından birinde durdurmak geliyordu içinden, ama hazır olduğuna kanaat getirmeden ona yeniden el sürmenin sorumsuzluk olacağını düşündü. Tatmin kesinse eğer, ertelemeye dayanılabilirdi. Ve burada, yukarıda, toprağın

güzelliği, erken bahar havasının tatlı, tohum dolu nemi Walter'a güvence veriyordu.

Forster Vadisi sapağına vardıklarında saat altıyı geçiyordu. Walter Dokuz Mil yolunda ağır kamyonlar ile toprak taşıyan iş aracı trafiğine rastlamayı beklemişti ama görünürde tek bir taşıt yoktu. Onun yerine çamurda lastik ve traktörlerin geçtiğini gösteren derin izler buldular. Orman arazisinde yeni kırılmış dallar yerde yatıyor ve tepede bir kemer oluşturan ağaçlardan halsiz halsiz sarkıyordu.

"Anlaşılan biri erkenden girmiş buraya," dedi Walter.

Lalitha düzensiz hamlelerle gaz veriyor, arabayı çamurda kuyruk sallar gibi kullanıyor, düşmüş dalların daha büyük olanlarından kaçınmak için direksiyonu yolun kenarına tehlikeli bir şekilde yaklaşacak kadar kırıyordu.

"Hani neredeyse acaba dün mü geldiler, diye merak edeceğim," dedi Walter. "Acaba yanlış anlayıp da erkenden başlayalım diye araçları dün mü getirdiler?"

"Öğleden itibaren bunu yapmaya yasal hakları vardı."

"Ama bize böyle demediler. Bize bugün altı dediler."

"İyi de, onlar kömür şirketi Walter."

Yoldaki en dar yerlerden birine geldiler ve buranın üzerinden kabaca buldozer geçtiğini, elektrikli testere kullanıldığını ve ağaç gövdelerinin aşağıdaki vadiye itildiğini gördüler. Lalitha motorun devrini yükseltti ve çabucak düzlenmiş bir çamur, taş ve ağaç kökü alanının üzerinden yalpalayarak, sarsılarak geçti. Berideki daha temiz yola doğru neşeyle hızlanırken, "Neyse ki kiralık araba!" dedi.

Üç kilometre yukarıda, artık vakfa ait olan mülkün sınırında yol, turuncu yeleklerle çalışan işçilerin kurmakta olduğu tel parmaklıklı bir kapının önündeki birkaç araba tarafından kesilmişti. Walter, Jocelyn Zorn'la onun kadınlarından bazılarının, elinde klipsli bir kâğıt altlığı tutan kasklı bir idareciyle konuştuğunu görebiliyordu. Bundan çok da farklı olmayan başka bir dünyada Walter Jocelyn Zorn'la arkadaş olabilirdi. Van Eyck'in meşhur mihrap panosu resmindeki Havva'ya benziyordu; soluk benizli, donuk gözlüydü ve alnındaki saç çizgisinin çok yüksekte olmasından dolayı kafası biraz büyük duruyordu. Ama hoş, rahatsızlık verici bir sükûneti, ironiyi ima eden bir soğukkanlılığı vardı ve gözleri Walter'ın normalde hoşlandığı, acı sa-

lata yeşiliydi. Çamurun içinden çıkarlarken yoldan aşağı, onun ve Lalitha'nın yanına geldi.

"Günaydın Walter," dedi. "Bana burada neler olduğunu açıklayabilir misin?"

"Yol çalışması var gibi," dedi Walter samimiyetsizlikle.

"Derede epeyce pislik var. Kara Mücevher'in yarı yoluna kadar bulanık. Erozyonu hafifletme yolunda pek bir şey görmüyorum burada. Hatta sıfır."

"Bu konuda onlarla konuşuruz."

"Çevre Koruma Dairesi'nden gelip bir bakmalarını istedim. Herhalde haziranda falan gelirler. Onları da mı satın aldınız?"

En arkadaki arabanın tamponundaki kahverengi zifosun arasından Walter, NARDONE YAPTI yazısını görebiliyordu.

"Hadi biraz geriye saralım Jocelyn," dedi. "Geriye çekilip daha büyük tabloya bakabilir miyiz?"

"Hayır, ben onunla ilgilenmiyorum. Ben akarsudaki pislikle ilgileniyorum. Ayrıca parmaklığın gerisinde neler olup bittiğiyle de ilgileniyorum."

"Olup biten şu ki, yirmi altı bin hektar yolsuz ormanı ebediyen muhafaza ediyoruz. Sayıları iki bine varacak üreyen mavi ötleğen çiftine parçalanmamış habitat sağlıyoruz."

Zorn donuk gözlerini çamurlu toprağa indirdi. "Tamam. Sizin ilgilendiğiniz tür. Pek güzel."

Lalitha neşeyle, "Niye hep birlikte başka bir yere gitmiyoruz," dedi. "Oturup genel tablo üzerine konuşmaya başlayabiliriz. Biz senin tarafındanız, biliyorsun."

"Hayır," dedi Zorn. "Bir süre burada kalacağım. *Gazette*'te çalışan arkadaşımdan gelip bir göz atmasını istedim."

Walter'in aklına, "*New York Times*'la da konuşuyor musun?" diye sormak geldi.

"Evet. Aslına bakarsan, hayli ilgilenmiş görünüyorlardı. ZMİ bu günlerde sihirli bir terim. Burada yaptığınız şey o, değil mi?"

Walter, "Pazartesi günü bir basın toplantımız olacak," dedi. "Bütün planı ortaya koyacağım. Eminim ayrıntıları duyunca sen de heyecanlanacaksın. Bize katılmak istersen sana uçak bileti alabiliriz. Seni orada

görmekten büyük memnuniyet duyarım. Kaygılarını dile getirmek istiyorsan, seninle halka açık küçük bir diyalog bile kurabiliriz."

"Washington'da mı?"

"Evet."

"Anlaşılmıştır."

"Üssümüz orada."

"Tamam. Her şeyin üssü orada."

"Jocelyn, burada hiçbir şekilde el sürülmeyecek yirmi bin hektarımız var. Geri kalanı da birkaç yılda bu şekilde devam edecek. Sanırım çok iyi bazı kararlar aldık."

"Sanırım bu konuda anlaşmazlık içindeyiz."

"Pazartesi Washington'da bize katılmayı ciddi olarak düşün. Ve *Gazette*'teki arkadaşın da bugün beni arasın." Walter, Zorn'a cüzdanından çıkardığı kartvizitini verdi. "İlgileniyorsa onu da Washington'a getirmekten memnun olacağımı söyle."

Tepelerden daha yukarıdan, muhtemelen Forster Vadisi'nden, gökgürültüsüne benzer bir dinamit atma sesi geldi. Zorn kartviziti yağmurluğunun cebine koydu. "Sırası gelmişken," dedi. "Coyle Mathis'le konuşuyordum. Ne yaptığınızı biliyorum."

"Coyle Mathis kanunen bunu tartışmaktan menedilmiştir," dedi Walter. "Ben sizinle oturup konuşmaya razıyım ama."

"Whitmanville'de beş odalı yepyeni bir çiftlik evinde oturuyor olması işi kendiliğinden açıklıyor zaten."

"Güzel ev, değil mi?" dedi Lalitha. "Eskiden oturduğu yerden çok, çok daha güzel."

"Onu bir ziyaret edip bu konuda aynı fikirde mi diye öğrenmek istersiniz belki."

"Neyse," dedi Walter, "arabalarınızı yoldan çekin ki geçebilelim."

"Hımm," dedi Zorn, aldırmadan. "Sanırım bizi çekecek birini çağırabilirsiniz, yani burada telefon çekseydi. Ki çekmiyor."

"Ah, hadi ama Jocelyn." Walter'ın öfkesi ona karşı kurduğu barikatları yanlarından dolaşarak aşıyordu. "Bu konuda hiç değilse yetişkin gibi davranabilir miyiz? Yöntemler konusunda anlaşamasak da temelde aynı tarafta olduğumuzu kabul etsek..."

"Kusura bakmayın ama hayır," dedi. "Benim yöntemim yolu kapamak."

Daha fazla konuşma konusunda kendine güvenemeyen Walter, uzun adımlarla tepeden yukarı yürüdü ve bıraktı Lalitha telaşla arkasından gelsin. Dayak yemiş gibiydi, bütün sabah uzun bir dayaktı sanki. Jessica'dan büyük görünmeyen kasklı idareci, diğer kadınlara, takdire şayan bir kibarlıkla neden arabalarını hareket ettirmeleri gerektiğini anlatıyordu. "Telsizin var mı?" diye sordu Walter birdenbire.

"Özür dilerim. Kimsiniz?"

"Ben Mavi Dağ Vakfı'nın yöneticisiyim. Saat altıda yolun tepesinde bekleniyoruz."

"Tamam efendim. Korkarım bu hanımlar arabalarını çekmezlerse bu mümkün olmayacak."

"Öyleyse biri inip bizi alsın diye telsizle bildirmeye ne dersin?"

"Ne yazık ki kapsama alanı dışında. Bu lanet olası vadi tam bir ölü alan."

"Peki." Walter derin bir nefes aldı. Kapının gerisine park etmiş bir pikap görebiliyordu. "Belki de bizi kamyonunla götürürsün."

"Korkarım kapı alanını bırakmaya yetkim yok."

"Eh, öyleyse bize ödünç ver."

"Bunu da yapamam efendim. Çalışma alanında bunu kullanmak için sigortalı değilsiniz. Ama eğer bu hanımlar bir saniyeliğine yana çekilirse kendi aracınızla devam etmekte özgürsünüz."

Walter, hiçbirisi altmıştan genç görünmeyen kadınlara döndü ve belli belirsiz bir yakarışla gülümsedi. "Lütfen?" dedi. "Biz kömür şirketinden değiliz. Biz çevreyi koruma yanlısıyız."

"Koruma yanlısıymış, kıçımın kenarı," dedi en yaşlı kadın.

"Hayır ama, cidden," dedi Lalitha, teskin edici bir tonla. "Bıraksanız da geçsek, herkesin yararına olur. Biz işi denetlemek ve her şeyin sorumlu bir biçimde yapıldığından emin olmak için buradayız. Biz sizin tarafınızdanız, kesinlikle, çevre hakkındaki kaygılarınızı paylaşıyoruz. Aslında, içinizden bir iki kişi bizimle gelmek isterse..."

"Korkarım buna yetki yok," dedi idareci.

"Yetkiyi siktir et!" dedi Walter. "Buradan geçmek zorundayız! Ben bu koduğumun arazisinin *sahibiyim*! Anlıyor musun bunu? *Burada görebildiğin her şeyin sahibiyim.*"

"Nasıl, hoşuna gitti mi?" dedi en yaşlı kadın ona. "Şimdi o kadar da iyi gelmiyor, değil mi? Hani, karşı tarafta olmak?"

"İçeri girmekte tamamen serbestsiniz efendim," dedi idareci. "Ancak hayli uzak bir yerdir. Sanırım bunca çamurla iki saatlik bir yürüyüş bekliyor sizi."

"Bana kamyonu ödünç ver yeter, tamam mı? Zararını öderim ya da çaldığımı söylersin ya da ne istersen onu. Sen sadece bana koduğumun kamyonunu ver."

Walter, Lalitha'nın elini kolunda hissetti. "Walter? Hadi gidip bir dakika arabada oturalım." Kadına döndü. "Sizin tarafınızdayız, kesinlikle, kendimizi korumaya adadığımız bu harikulade ormanla ilgili kaygılarınızı göstermek için buraya gelmenizi de takdir ediyoruz."

"Bunu çok ilginç bir şekilde yapıyorsunuz," dedi en yaşlı kadın.

Lalitha Walter'ı aşağı, kiraladıkları arabaya doğru götürürken, arkalarındaki yolda inşaat araçlarının gümbürdeyerek geldiğini duyabiliyorlardı. Gümbürtü kükreme halini aldı, sonra da bir çift dev, yol genişliğinde, lastikleri çamurla kaplanmış traktörlü buldozer olarak ortaya çıktı. Öndekinin sürücüsü Walter'la konuşmak için aşağı atlarken, motorunu duman öksürür halde bıraktı.

"Beyefendi, aracınızı yukarı çekmeniz gerekiyor, yoldan geçebileceğimiz bir yere."

"Öyle yapabilirmişim gibi mi gibi görünüyor?" dedi çılgınca. "Size böyle gibi mi görünüyor amına koyayım?"

"Bilemem efendim. Ama biz geri geri gidemeyiz. Dönemece gelene kadar bir buçuk kilometreye yakın yol var."

Walter daha da fazla hiddetlenmeden Lalitha onu iki kolundan yakaladı ve hummalı bir ifadeyle yüzüne baktı. "Bırak bunu ben halledeyim. Sen altüst olmuş durumdasın şu anda."

"Boşu boşuna altüst olmadım!"

"Walter. Arabada otur. Şimdi."

Ona söyleneni yaptı. Bir saatten fazla oturup çekmeyen BlackBerry'sini kurcaladı ve arkasındaki kepçenin boşuna çalışıp fosil yakıtların anlamsızca ziyan edilmesini dinledi. Sürücü nihayet kapatmayı akıl edince, çok daha arkadan bir motor korosu duydu – dört beş başka ağır kamyon ile buldozer de artık geri geri geliyordu. Birilerinin Zorn ve fanatik ekibiyle başa çıkmak için eyalet polisini çağırması gerekiyordu. Bu arada, inanılmaz bir şekilde Wyoming'in derinliklerinde trafiğe takılıp kalmıştı. Lalitha yolda aşağı yukarı koşturuyor, taraflarla

konuşuyor, iyi niyet yaymak için elinden geleni yapıyordu. Walter vakit geçirmek için o Days Inn'de uyandıktan sonraki saatlerde dünyada neyin yolunda gitmediğinin aklından hesabını yaptı. Net nüfus artışı: 60.000. Amerikan yayılmacılığının yeni metrekaresi: 4.000. ABD'de ev kedileri ve yaban kedileri tarafından öldürülen kuş sayısı: 500.000. Dünyada yakılan petrol varili sayısı: 12.000.000. Atmosfere atılan karbondioksit metreküpü: 11.000.000. Yüzgeçleri için katledilen ve yüzgeçsiz halde suya geri bırakılan köpekbalıkları: 150.000. Saat ilerledikçe yeniden hesapladığı liste, ona tuhaf bir kindar tatmin getirdi. Öyle kötü olan günler vardır ki onları sadece daha da beter olmaları, düpedüz bir kötülük cümbüşüne inişleri kurtarabilirdi.

Lalitha yanına döndüğü zaman saat dokuza geliyordu. Şoförlerden birinin yolun iki yüz metre kadar aşağısında, bir yolcu arabasının çekilip büyük donanımın geçmesine izin vereceği bir nokta bulduğunu söyledi. En arkadaki şoför, kamyonuyla otoyola kadar geri geri gidecek ve polise telefon edecekti.

"Forster Vadisi'ne yürümek ister misin?" dedi Walter.

"Hayır," dedi Lalitha. "Buradan hemen ayrılmalıyız. Jocelyn'in fotoğraf makinesi var. Bir polis eyleminin yakınında fotoğraflarımızın çekilmesini istemeyiz."

Bunu yarım saatlik vites gıcırtıları, fren ciyaklamaları ve siyah dizel dumanı patlamaları izlemiş, arkasından da vadiden aşağı santim santim gerisin geri inerken arkadaki kamyonun pis egzozunu solunduğu bir kırk beş dakika gelmişti. Sonunda otoyola vardıklarında, açık yolun özgürlüğünde, Lalitha gazı dosdoğru yolların en kısasında kökleyerek, virajlarda kauçuk bırakarak arabayı Beckley'ye çılgınca bir hızla sürmüştü.

Kentin külüstür dış mahallelerindeyken Walter'ın BlackBerry'si ötleğen gibi öterek uygarlığa dönüşlerini resmileştirdi. Telefonu bir İkiz Kentler numarasından aranıyordu, belki tanındık, belki tanımadık bir numara.

"Baba?"

Walter şaşkınlıkla kaşlarını çattı. "Joey? Vay canına! Selam."

"Evet, hey. Selam."

"Her şey yolunda, değil mi? Numaranı bile tanımadım, o kadar uzun zaman olmuş."

Hat öldü sanki, kesilmiş gibiydi. Ya da Walter yanlış bir şey söylemişti. Ama Joey, başkasının sesine benzeyen bir ses tonuyla yine konuştu. Sesi titreyen, kararsız bir çocuğun ses tonuyla. "Evet, ya, neyse, baba, şey... Bir saniyen var mı?"

"Buyur."

"Hımm, evet, şey, yani mesele şu ki, başım dertte gibi."

"Ne?"

"Başım dertte dedim."

Her anne babanın almaktan korktuğu telefondu bu; ama Walter o anda kendini Joey'nin babası gibi hissetmiyordu. "Hey, benim de!" dedi. "Herkesin öyle zaten!"

YETTİ AMA

Genç Zachary söyleşilerini blog'unda yayımladıktan sonraki birkaç gün içinde Katz'in cep telefonundaki telesekreter mesajla dolmaya başladı. İlki, Katz'in Walnut Surprise'ın anavatanından geçişleri sırasında uzakta tutmak için mücadele ettiğini hayal meyal hatırladığı, Matthias Dröhner diye kıl bir Alman'dan geliyordu. "Artık yeniden söyleşi verdiğine göre," diyordu Dröhner, "umarım vaat ettiğin gibi bir tane de bana verecek nezaketi gösterirsin Richard. Bunu sahiden vaat ettin!" Dröhner mesajında Katz'in cep telefon nu-marasını nasıl bulduğunu söylemiyordu ama turne sırasında düdüklediği pilice verdiği bar peçetesinden kaynaklanan bir sızıntı kanalıyla bulmuş olması yerinde bir tahmindi. Şimdi kuşkusuz e-posta kanalıyla da söyleşi talepleri alıyordu, muhtemelen daha büyük sayıda, ama bir önceki yazın ardından internete girmeye cesaret edecek kuvveti yoktu. Dröhner'in mesajının arkasında adı Euphrosyne olan Oregonlu bir piliçten mesajlar geldi; Melbourne, Avustralya'dan aşırı derecede şen şakrak bir müzik gazetecisi ve Iowa'dan, on yaşındaymış izlenimi veren bir üniversite radyo DJ'i. Hepsi aynı şeyi istiyordu: Katz'in yeniden –ama kendi isimleriyle postalamaları ya da yayımlamaları için biraz farklı kelimelerle– tam olarak Zachary'ye zaten söylemiş olduklarını tekrarlamasını.

Yine de, "Bana kanka deme," dedi.

"Altın değerindeydi kanka," dedi Zachary ona, söyleşiyi internete koyduktan bir hafta sonra, White Sokağı'nın çatısında Zachary'nin arzusunun nesnesi olan Caitlyn'in gelmesini beklerlerken. "Kanka"

Katz için yeni ve sinir bozucu bir hitap şekli olsa da söyleşi yapanlara ilişkin tecrübeleriyle tamamen uyumluydu. Onlara teslim olur olmaz, her türlü hayranlık numarasını bırakıyorlardı.

"Tabii, her neyse," dedi Zachary. Sanki denge kalasıymış gibi, uzun bir parkenin üzerinde yürüyordu. Öğleden sonra havası taze ve rüzgârlıydı. "Sadece tıklama sayacımın çıldırdığını söylüyorum. Dünyanın dört bucağında bağlantı olarak paylaşıldım. Hayran sitelerine bakıyor musun hiç?"

"Hayır."

"Şimdi en iyisinin tam tepesindeyim. Bilgisayarımı alıp sana gösterebilirim."

"Buna gerçekten gerek yok."

"Bence insanlar iktidar karşısında gerçeği söyleyenlere hasret kalmış durumda. Yani, senin bir göte ya da dırdırcıya benzediğini söyleyen küçük bir azınlık var. Ama bu sadece yıldızdan nefret etme ayağındaki marjinaller. Ben olsam bunu dert etmezdim hiç."

"İçimi rahatlattığın için teşekkürler," dedi Katz.

Caitlyn çatıda, yanında iki kız kafadarla göründüğünde Zachary denge kalasına tünemişti, onları tanıştırmayacak kadar havalıydı; Katz de çivi tabancasını yere koyup ziyaretçilerin kendisini incelemesine katlandı. Caitlyn hippi kıyafetine bürünmüştü –sırmalı bir yelek, Carole King ile Laura Nyro'nun giydikleri türden fitilli kadife bir ceket– ve eğer Katz, Walter Berglund'ı gördüğünden sonraki haftada kafasını yine Patty'ye takmamış olsaydı kesinlikle kovalamaya değer olurdu. Şu sırada seçme bir erdeme rastlamak, canın biftek yemek isterken çilek koklamak gibiydi.

"Siz kızlar için ne yapabilirim?" diye sordu.

"Sana biraz muz ekmeği pişirdik," dedi daha tombul olan kafadar, folyoya sarılı bir somunu sallayarak.

Öbür iki kız gözlerini devirdi. Caitlyn, "O sana muz ekmeği pişirdi," dedi. "Bizim hiç ilgimiz olmadı."

"Umarım *ceviz** seviyorsundur," dedi ekmek pişiricisi kız.

"Ah, anladım," dedi Katz.

Kafa karıştırıcı bir sessizlik çöktü. Helikopter pervaneleri Manhattan'ın hava boşluğunu döverken rüzgâr tuhaf tuhaf sesler çıkartıyordu.

* Richard'ın grubunun adında geçen *walnut* "ceviz" demektir. (y.n.)

"Biz sadece *Adsız Göl*'ün büyük hayranlarıyız," dedi. "Burada bir teras yaptığınızı duyduk."

"Eh, gördüğünüz gibi, arkadaşınız Zachary sözünü tutuyor."

Zachary turuncu spor ayakkabılarla parkenin üstünde sallanıyor, yeniden Katz'le yalnız kalmaya sabırsızlanıyormuş gibi davranıyor, böylece de bazı iyi temel kız tavlama becerileri gösteriyordu.

"Zachary çok iyi bir genç müzisyen," dedi Katz. "Ben onu tüm kalbimle destekliyorum. İzlenmesi gereken bir yetenek."

Kızlar hüzünlü bir tür can sıkıntısıyla başlarını Zachary'ye doğru çevirdiler.

"Cidden," dedi Katz. "Onunla birlikte aşağı inip nasıl çaldığını dinlemelisiniz."

"Biz aslında daha çok alternatif *country* takılıyoruz," dedi Caitlyn. "Erkek çocuk rock'ına takılmıyoruz pek."

"Harika *country* parçaları var," diye ısrar etti Katz.

Caitlyn, sanki kendisine karşı gösterdiği kayıtsızlığı düzeltmek için ona bir şans veriyormuş gibi omuzlarını dikleştirdi, duruşunu bir dansçınınki gibi hizaya getirdi ve gözlerini kırpmadan ona baktı. Belli ki kayıtsızlığa alışkın değildi. "Niye bir teras inşa ediyorsun?" diye sordu.

"Temiz hava almak ve egzersiz yapmış olmak için."

"Egzersize niye ihtiyacın olsun ki? Gayet formda görünüyorsun."

Katz kendini çok, çok yorgun hissetti. Caitlyn'e, oynamak istediği oyunun on saniyesini bile oynatmaktan aciz olmak, ölümün çekiciliğini anlamak demekti. Ölmek, ona yük olan şeyle –kızın Richard Katz *fikriyle*– bağını kesmenin en temiz yöntemi olacaktı. Uzakta, güneybatıda, hemen hemen her Tribeca çatı katı sakininin on dokuzuncu yüzyıl mimari manzarasını kapatan, Eisenhower döneminden kalma heybetli hangar yükseliyordu. Bir vakitler bu bina Katz'i rencide etmişti, ama şimdi mahalleyi ele geçirmiş milyonerlerin şehir estetiğini rencide ederek onu hoşnut kılıyordu. Burada yaşanan mükemmel hayatların üzerinde ölüm misali heyula gibi yükseliyordu; onun adeta dostu olmuştu.

"Şu muz ekmeğine bakalım bir," dedi tombul kıza.

"Sana biraz kış yeşili Chiclet de getirdim," dedi kız.

"Kutusunu imzalayayım mı, böylece saklayabilirsin."

"Bu müthiş olur!"

Alet kutusundan ince uçlu bir keçeli kalem çıkardı. "Adın neydi?"

"Sarah."

"Seninle tanışmak harikaydı Sarah. Muz ekmeğini eve götüreceğim ve bu akşam tatlı niyetine yiyeceğim."

Caitlyn, güzel varlığının böyle aşağılanmasını, bu saygısızlığı, manevi ayıplamaya benzer bir tutumla kısa bir süre gözledi. Sonra, peşinden gelen diğer kızla birlikte Zachary'ye yürüdü. Ve işte bir fikir, diye düşündü Katz: Nefret ettiği kızları düzmeye çalışmak yerine niye onları gerçekten hiçe saymıyordu? Dikkatini mıknatıs Caitlyn'den uzakta ve Sarah'nın üstünde tutmak için, ciğerlerine sigaradan bir nefes aldırsın diye satın aldığı teneke Skoal kutusunu çıkardı ve büyük bir tütün tutamını damağı ile yanağının arasına yerleştirdi.

Yüreklenen Sarah, "Şunun birazını deneyebilir miyim?" diye sordu.

"Mideni bulandırır."

"Ama şöyle bir tutam?"

Katz başını salladı ve teneke kutuyu cebine soktu, bunun üzerine Sarah çivi tabancasını ateşleyebilir mi, diye sordu. Yetiştirilme tarzının ayaklı bir reklamı gibiydi: Her şey için izin isteyebilirsin! Salt güzel olmayışın hakkın olmadığı anlamına gelmez! Eğer önerilerde bulunacak cesareti gösterirsen dünya tarafından hoş karşılanacaklardır! Aslında tarzıyla o da Caitlyn kadar yorucuydu. Katz acaba kendi de on sekiz yaşında bu kadar yorucu muydu, yoksa şimdi düşündüğü gibi, dünyaya karşı öfkesi–dünyayı, öfkesine layık bir düşman olarak algılaması– onu bu genç kendini beğenmişlik numunelerinden daha mı ilginç yapıyordu, merak etti.

Bıraktı Sarah çivi tabancasıyla ateş etsin (geri tepince çığlığı bastı ve az daha elinden düşürüyordu) ve sonra onu yolladı. Caitlyn o kadar hiçe sayılmıştı ki veda bile etmemiş, sadece aşağı inen Zachary'yi izlemişti. Katz, Zachary'nin annesine bir göz atma umuduyla büyük yatak odası penceresine doğru gitti ama bütün gördüğü DUX yatak, Eric Fischl branda ve düz ekran televizyon oldu.

Katz'in otuz beş yaş üstündeki kadınlara olan hassasiyeti biraz utanç kaynağı oluyordu. Kendi deli ve olmayan annesini hatırlattığı için bu hassasiyet ona hüzünlü ve biraz hastalıklı geliyordu, ama beyninin temel kablo bağlantısını da değiştirmek mümkün değildi. Tıfıl takımı, tıpkı koko gibi daima baştan çıkarıcı ve daima kifayetsizdi: Bı-

raktığı zaman onu emsalsiz bir rüya gibi hatırlardı ve burnunda tüterdi; ama başlar başlamaz hiç de rüya gibi olmadığını, aslında kısır ve boş olduğunu hatırlardı; nöro-mekanik, ölüm tadında. Hele bugünlerde, genç piliçler düzüşme konusunda hiperaktifti, türe özgü her pozisyonu hızla elden geçiriyorlardı, bir bunu bir şunu yapıyorlardı, çocuksu vajinaları vücut parçaları olarak bile kaydedilmeyecek kadar kokusuzdu ve dikkatle tıraş edilmişti. Patty Berglund'la geçen birkaç saatinden, tıfıllarla geçen on yılına denk gelecek kadar ayrıntı hatırlıyordu. Gerçi Patty'yi ezelden beri tanıyordu tabii ve ezelden beri onun çekimine kapılmıştı; uzun süreli beklentisi de kesinlikle kendi içinde bir öğe oluşturmuştu. Ama yine de onda tabiatı gereği gençlerden daha insani olan bir şey vardı. Daha zor, daha ilgili, daha değerli bir şeyler. Şimdi de kâhin kılıklı siki, maden arama dedektörü yine onun yönünü işaret ettiği için, ele geçirdiği fırsattan neden sonuna kadar yararlanmadığını hatırlayamıyordu bir türlü. Şu anda ona anlaşılmaz gelen yanıltıcı bir kibarlık mefhumu Philadelphia'daki otele gitmesini ve ondan daha fazla yararlanmasını önlemişti. Walter'a bir kere, bir kuzey gecesinin soğuk yarısında ihanet ettikten sonra devam etmeli, yüz kere daha yapmalı ve sisteminden atmalıydı. Bunu yapmayı ne kadar istediğinin kanıtı şuracıkta, *Adsız Göl* için yazdığı şarkılardaydı. Tatmin edilmemiş arzusunu sanata dönüştürmüştü. Ama artık, o sanatı yapıp şüpheli meyvelerini de dermiş olduğuna göre, hâlâ istediği bir şeyden feragat edip durması için bir neden yoktu. Dolayısıyla, Walter da Hintli piliç üzerinde hakkı olduğunu hisseder ve böylesine sinir bozucu bir şekilde ahlakçı olmayı bırakırsa, ilgili herkes için çok daha iyi olurdu.

Newark'tan Washington'a cuma akşamı treniyle gitti. Müzik dinlemeye hâlâ dayanamıyordu ama kendi Apple olmayan MP3 çalarına bir pembe gürültü –beyaz gürültü frekansının basa doğru kaymış ve dünyanın ona savurabileceği her ortam sesini nötralize edecek güçteki hali– parçası yüklenmişti ve başına büyük kulaklıklardan takıp pencereye doğru kaykılarak ve bir Bernhard romanını yüzüne yakın tutarak tren Philly'de durana kadar eksiksiz bir mahremiyet sağlamayı başarmıştı. Burada yirmili yaşlarının başında, beyaz tişörtler giyen ve parafinli kâğıtta kaymaklı dondurma yiyen beyaz bir çift önündeki henüz boşaltılmış koltuklara yerleşti. Tişörtlerinin aşırı beyazı ona Bush rejiminin rengiymiş gibi geldi. Piliç hemen koltuğunu arkaya,

onun alanına yatırdı ve dondurmasını bitirince de kabıyla kaşığını koltuğunun altına, onun ayaklarının olduğu yere fırlattı.

Katz derin derin içini çekerek kulaklığını çıkardı, ayağa kalktı ve kabı onun kucağına bıraktı.

"Aman Tanrım!" dedi kız, azarlayan bir ses tonuyla.

"Hey, sen, n'oluyor be?" dedi göz alıcı bir şekilde beyaz olan yoldaşı.

"Bunu ayaklarıma düşürdün," dedi Katz.

"*Kucağına* düşürmedi ama."

"Hayli şaşırtıcı bir başarı," dedi Katz. "Kız arkadaşın başka birinin ayaklarına ıslak bir dondurma kabı düşürmüş, sen hâlâ bilgiç bilgiç konuşabiliyorsun."

"Bu *herkese ait* bir tren," dedi kız. "Diğer insanlarla başa çıkamıyorsan özel bir jete binmelisin."

"Ya, bir dahaki sefere bunu hatırlamaya çalışırım."

Washington'a kadar olan yolun geri kalanında çift sınırlarını aşıp onun alanına girmeye çalışarak koltuklarını arkaya yatırıp durdu. Onu tanımışa benzemiyorlardı ama eğer tanıdılarsa çok geçmeden Richard Katz'in ne kadar göt olduğu konusunda blog'larda yazmaya başlarlardı kesin.

Yıllar boyunca D.C.'de yeterince çaldığı halde, yataylığı ve can sıkıcı diyagonal caddeleri her seferinde onu sinir etmişti. Kendini bir hükümet labirentindeki fare gibi hissediyordu. Taksisinin arka koltuğundan anlayabildiği kadarıyla şoför onu Georgetown'a değil de, yoğunlaştırılmış bir sorgulama için İsrail büyükelçiliğine götürüyor olabilirdi. Tüm mahallelerdeki yayaların tamamı kılıksızlık hapı içmiş gibiydiler. Sanki bireysel tarz, D.C.'nin kaldırımları ve şeytani geniş-likteki meydanlarının boşluğunda buharlaşan uçucu bir maddeymiş gibi. Bütün şehir, yıpranmış motorcu ceketi içindeki Katz'e yöneltilmiş tek heceli bir emir gibiydi: Öl.

Ama Georgetown'daki konağın karakteri vardı. Katz'in anladığı kadarıyla, Walter ve Patty bu evi şahsen seçmemişlerdi ama ev yine de onlardan beklemeye alıştığı mükemmel kentli eşraf zevkini yansıtıyordu. Kayağantaşından yapılmış bir çatısı, birkaç tane çatı penceresi, küçük de olsa gerçek bir bahçeyi andıran bir şeye bakan yüksek zemin kat pencereleri vardı. Kapı zilinin üstünde, MAVİ DAĞ VAKFI'nın varlığını efendice kabul eden bir pirinç levha duruyordu.

Kapıyı Jessica Berglund açtı. Katz onu en son gördüğünde kız lisedeydi; onun olgunlaşmış, kadınca görünüşü karşısında keyifle tebessüm etti. Ancak Jessica kızgın ve aklı başka yerde gibiydi, onu doğru dürüst buyur etmedi bile. "Selam, hmm," dedi. "arkaya, mutfağa gel, tamam mı?"

Omuzunun üstünden, uzun, parke kaplı hole baktı. Hintli kız onun ucunda duruyordu. "Selam Richard," diye seslendi tedirgince el sallayarak.

"Bir saniye müsaade et," dedi Jessica. Hol boyunca uzun adımlarla yürüdü, Katz de küçük valiziyle onu izledi; çalışma masaları ve dosya dolaplarıyla dolu büyük bir oda ve içinde bir konferans masası olan daha küçük bir odanın önünden geçtiler. Etraf ılık, yarı iletken taze kâğıt kokuyordu. Mutfakta, St. Paul'den tanıdığı büyük bir Fransız çiftçi masası vardı. "Bir saniye müsaade et," dedi Jessica ve evin arkasındaki daha yönetici dairesi kılıklı yere doğru giden Lalitha'yı izledi.

"*Ben* gencim," dediğini duydu oradan. "Tamam mı? Burada genç olan benim. Anlıyor musun?"

Lalitha, "Evet! Elbette. Buraya gelmiş olman bu nedenle harika zaten. Söylemeye çalıştığım şu ki, ben de pek yaşlı sayılmam."

"Yirmi yedi yaşındasın!"

"Bu genç değil mi yani?"

"İlk cep telefonunu aldığında kaç yaşındaydın? İnternete ne zaman girdin?"

"Üniversitedeydim. Ama Jessica, dinle..."

"Üniversite ile lise arasında *büyük* bir fark var. İnsanlar artık iletişim için tamamen farklı bir yöntem kullanıyorlar. Benim yaşımdakilerin senden çok daha erken öğrenmeye başladıkları bir yöntem."

"Bunu biliyorum. Bu konuda bir anlaşmazlığımız yok. Bana niye bu kadar öfkelendiğini gerçekten anlamıyorum."

"Niye mi öfkeliyim? Çünkü sen babamın gençler üzerinde büyük bir uzman olduğunu düşünmesine neden oluyorsun, ama az önce tam anlamıyla kanıtladığın gibi, uzman falan değilsin."

"Jessica, bir SMS ile bir e-posta arasındaki farkı biliyorum. Yanlış söyledim, çünkü yorgunum. Bütün hafta uyumadım desem yeri. Bunun üzerinde bu kadar durman adilce değil."

"Mesaj gönderiyor musun bari?"

"Göndermem gerekmiyor çünkü Blackberry'lerimiz var ve aynı şeyi yapıyorlar, hatta daha iyisini."

"Aynı şey değil ki! *Tanrım.* Ben de bundan söz ediyorum işte! Eğer lisede telefonla büyümedinse, telefonunun e-postandan çok ama çok daha farklı olduğunu anlamazsın. İnsanlarla temas halinde olmanın tamamen farklı bir şeklidir. Benim artık e-postalarını çok nadir kontrol eden arkadaşlarım var. Ve babamla sen üniversitedeki çocukları hedefliyorsanız, bunu anlaman da gerçekten önemli."

"Peki öyleyse. Kız bana. Öfkelen hadi. Ama bu gece hâlâ çok işim var ve artık beni rahat bırakman gerek."

Çenesi inatla sıkılmış olan Jessica başını iki yana sallayarak mutfağa döndü. "Özür dilerim," dedi. "Herhalde bir duş yapıp bir şeyler yemek istersin. Yukarıda, arada bir gerçekten kullanılsa hoş olacağını düşündüğüm bir yemek odası var. Şey de var, hımm." Dikkati fena halde dağılmış olarak etrafa baktı. "Yemek için koca bir salata ile biraz makarna yapmıştım, yeniden ısıtırım. Güzel ekmeklerim de var, annemin belli ki hafta sonu için bir ev dolusu insan gelirken almaktan aciz olduğu cinsten, hani şu meşhur ekmekler."

"Benim için endişelenme," dedi Katz. "Çantamda hâlâ yarım bir sandviç var."

"Hayır, seninle yukarı gelip oturacağım. Mesele burada işlerin pek organize olmayışı. Bu ev sadece... Sadece... Sadece..." Parmaklarını sıktı ve ellerini salladı. "Iııhhh! Bu ev!"

"Sakin ol," dedi Katz. "Seni görmek harika."

"Ben burada değilken nasıl *yaşıyor* bunlar? Anlamadığım şey bu. Bütün bunlar, yalnızca çöpü kapıya koymak gibi temel bir düzeyde nasıl işliyor?" Jessica mutfak kapısını kapatıp sesini alçalttı. "*O* ne yiyor, Tanrı bilir. Annemin dediğine göre mısır gevreği, süt ve peynirli sandviçle besleniyor. Ve muzla. Ama nerede bu yiyecekler? Buzdolabında süt bile yok."

Katz, kendisinin sorumlu tutulamayacağını ima edercesine, elleriyle belirsiz bir hareket yaptı.

"Ve biliyor musun, aslında," dedi Jessica, "Hint yöresel yemekleri hakkında epeyce bilgim vardır. Çünkü üniversitede bir sürü Hintli arkadaşım vardı, tamam mı? Ve yıllar önce, buraya ilk geldiğimde, bana biraz yöresel yemek yapmayı öğretebilir mi, diye sordum, örne-

ğin Bengal'in, doğduğu yerin yemeklerini. İnsanların geleneklerine çok saygılıyımdır, sandım ki birlikte böyle hoş, büyük bir yemek yaparız ve gerçekten yemek masasına otururuz, aile gibi. Bu güzel olur, diye düşündüm, çünkü o Hintli, ben de yemek yapmaya meraklıyım. Ama bana güldü ve dedi ki yumurta bile kıramazmış. Dediğine göre annesi de babası da mühendismiş ve hayatlarında hiç tencere yemeği yapmamışlar. O plan da böylece suya düştü."

Katz ona gülümsüyordu, pekiştirici ve birleştirici kişiliğinde annesiyle babasının huylarını kusursuzca harmanlamasının tadını çıkarıyordu. Patty gibi konuşuyordu, Walter gibi öfkeye kapılıyordu; oysa tamamen kendisiydi. Sarı saçları geri çekilmiş ve kaşlarını yükseltecek şekilde gerilmiş gibi görünen bir haşinlikle bağlanmıştı, kızın hayrete düşmüş ifadesi ile ironisine katkıda bulunuyordu. Katz onun cazibesine hiç mi hiç kapılmamıştı, Jessica'yı bunun için daha da çok seviyordu.

"Herkes nerede peki?" diye sordu.

"Annem spor salonunda, 'çalışıyor'. Babama gelince, bilmiyorum aslında. Virginia'da bir toplantı varmış. Bana dedi ki seni sabah görecekmiş – gece burada olma niyetindeydi ama bir şeyler olmuş."

"Annen ne zaman eve döner?"

"Geç döner, eminim. Biliyor musun, şimdi pek öyle belli olmuyor ama ben büyürken aslında bayağı iyi bir anneydi. Yani, yemek yapmak falan? İnsanların kendilerini evinde hissetmelerini sağlamak? Yatağın yanındaki bir vazoya çiçek koymak? Belli ki bütün bunlar geçmişte kalmış artık."

Jessica, acil durum ev sahibesi sıfatıyla Katz'i dar bir arka merdivenden çıkardı ve ona oturma odası, yemek odası ve aile odasına dönüştürülmüş büyük ikinci kat yatak odalarını, Patty'nin içinde bir bilgisayarı ve çekyatı olan küçük odasını, sonra da üçüncü kattaki, kendisinin uyuyacağı aynı ölçüdeki küçük odayı gösterdi. "Burası aslında erkek kardeşimin odası," dedi, "ama eminim ki buraya taşındıklarından beri bu odada on gece bile geçirmedi."

Gerçekten de odada Joey'nin izi bile yoktu, sadece Walter ile Patty'nin zevkli mobilyalarından bir miktar daha bulunuyordu.

"Joey'yle işler nasıl?"

Jessica omuzunu silkti. "Ben bunu sormak için yanlış kişiyim."

"İkiniz konuşmuyor musunuz yani?"

Başını kaldırıp, komik bir şekilde ardına kadar açık, birazcık pörtlek gözleriyle ona baktı. "Bazen konuşuyoruz, ara sıra."

"Eee peki, o zaman? Durum nedir?"

"Eh, o cumhuriyetçi oldu, bu yüzden de konuşmalarımız pek hoş olmuyor."

"Ah."

"Senin için birkaç havlu çıkardım. Yüz havlusu da gerekir mi?"

"Hayatımda hiç yüz havlusu kullanmadım, hayır."

Yarım saat sonra, duşunu almış olarak ve sırtında temiz bir tişörtle aşağı indiğinde yemek masasında yemeği onu beklerken buldu. Jessica kollarını sıkı sıkıya kavuşturmuş bir halde –büsbütün gergin bir kızdı zaten– onun yemek yemesini gözledi. "Sırası gelmişken, tebrikler," dedi. "Olup biten her şey için. Birden seni her yerde duymaya başlamak ve herkesin müzik listesinde görmek tuhaftı."

"Peki ya sen? Sen ne dinlemeyi seversin?"

"Ben daha çok dünya müziğiyle ilgileniyorum, özellikle de Afrika ve Güney Amerika. Ama senin albümünü sevdim. Gölü de tanıdım tabii."

Bununla bir şey ima ediyor olması da olmaması da mümkündü. Patty ona gölde olanları söylemiş olabilir miydi? Walter'a değil de ona?

"Eee, neler oluyor?" dedi. "Sanki Lalitha'yla küçük bir sorununuz varmış gibi geliyordu kulağa?"

Gözlerinin tekrar o eğlenen ya da ironik açılışı.

"Evet?" diye üsteledi.

"Ah, hiç. Bu aralar aileme karşı biraz sabırsız davranıyorum."

"Bana sanki o kız annenle baban için bir tür sorunmuş gibi geldi."

"Hımm."

"Harika görünüyor. Akıllı, enerjik, adanmış."

"Hımm."

"Bana söylemek istediğin bir şey mi var?"

"Hayır! Bana babama göz koydu gibi geliyor. Bu da annemi öldürüyor sanki. Bunun olduğunu görmek. Bana öyle geliyor ki, biri evliyse onu rahat bırakırsın, tamam mı? Evliyseler yasak bölgedir. Haksız mıyım?"

Katz, bu konuşmanın nereye gittiğinden emin olmayarak boğazını temizledi. "Teoride öyle," dedi. "Ama insan yaşlandıkça hayat daha karmaşık bir hal alıyor."

"Gene de bu onu sevmem gerektiği anlamına gelmez ama. Onu kabul etmem gerektiği anlamına gelmez. Bilmiyorum, üst katta oturduğunun farkında mısın? Hep burada. Annemin olduğundan daha çok burada. Ve bence bu hiç de adil değil. Bana kalırsa taşınıp kendine bir daire tutmalı. Ama sanırım babam bunu istemiyor."

"Peki, niye istemiyor?"

Jessica Katz'e gergin gergin, mutsuz bir şekilde gülümsedi. "Annemle babamın bir sürü sorunu var. Evliliklerinin bir sürü sorunu var. Bunu fark etmek için psişik olmak gerekmez. Yani, annem sahiden depresyonda. Yıllardır. Ve bir türlü çıkamıyor. Ama birbirlerini seviyorlar. Sevdiklerini biliyorum ve burada olanları görmek beni sahiden rahatsız ediyor. O bir *taşınsa* –Lalitha demek istiyorum–, taşınsın ki annemin de bir şansı daha olsun..."

"Annenle sen birbirinize yakın mısınız?"

"Hayır. Pek sayılmaz."

Katz sessizce yemeğini yedi ve daha fazlasını duymayı bekledi. Anlaşılan şansına Jessica'yı yanından geçen herhangi birine bile açıklama yapacak bir ruh halinde yakalamıştı.

"Yani, çabalıyor," dedi. "Ama yanlış şeyi söyleme konusunda gerçek bir yeteneği var. Benim yargıma saygı duymuyor. Yani, temelde kendisi için düşünebilecek zeki bir yetişkin olmama? Üniversitedeki erkek arkadaşım inanılmayacak kadar tatlıdır ve ona korkunç davranmıştı. Sanki onunla evleneceğimden korkuyormuş da hep onunla kafa bulması gerekiyormuş gibi. O benim ilk gerçek erkek arkadaşımdı, bunun tadını çıkaracak vakit istemiştim biraz ama rahat bırakmadı. Bir keresinde William'la ben hafta sonunda müzelere gitmek ve bir eşcinsel evlilik yürüyüşüne katılmak için geldik. Burada kalıyorduk ve ona *fraternity* partilerinde kızların göğüslerini açması hoşuna gidiyor mu, diye sordu. Gazetede, oğlanların kızlara göğüslerini göstermesi için haykırdıkları hakkında aptal bir yazı okumuş. Ben de dedim ki, hayır, anne, ben Virginia'da değilim. Bizim üniversitemizde *fraternity* yok, bu çocukların güneyde yaptığı aptalca bir Taş Devri şeyi, ben bahar tatilinde Florida'ya gitmiyorum, biz senin aptal yazındaki gibi insanlar değiliz. Ama bir türlü vazgeçmedi. William'a başka kızların göğüsleri hakkında ne hissettiğini sorup durdu. Ve ilgilenmediğini söyleyince de şaşırmış gibi yaptı. Onun, kız arkadaşının

annesi göğüslerden söz ettiği için inanılmaz şekilde utanmış olması bir yana samimi olduğunu *biliyordu,* ama ona inanmıyormuş gibi yaptı. Ona göre bütün bu olanlar bir şaka. Benim William'a gülmemi istedi. Ki, evet, bazen ona da tahammül etmek biraz zordur. Ama yani, bana bunu kendi kendime keşfetme şansı verebilir misin acaba!"

"Yani seni umursuyor. Yanlış kişiyle evlenmeni istemedi."

"Onunla evlenmeyecektim ki! Mesele burada!"

Katz'in gözleri, Jessica'nın sıkıca kavuşturduğu kollarıyla büyük ölçüde saklanan göğüslere çekildi. Annesi gibi küçük göğüslüydü, ama vücut orantısı o kadar iyi değildi. Şu anda hissettiği, Patty'ye olan sevgisinin onun kızını da kapsadığıydı; düzme isteği hariç. Walter'ın, kızının daha yaşlı bir insana gelecekle ilgili ümit veren bir genç olduğunu söylerken ne kastettiğini anlayabiliyordu. Bütün ışıkları yanıyordu, kesinlikle.

"İyi bir hayat süreceksin," dedi.

"Teşekkür ederim."

"Kafan çalışıyor. Seni yeniden görmek harika."

"Biliyorum, seni de," dedi. "Seni en son ne zaman gördüğümü hatırlamıyorum bile. Lisede miydim acaba?"

"Yoksullara parasız yemek veren bir yerde çalışıyordun. Baban seni görmem için beni oraya götürmüştü."

"Tamam, özgeçmiş oluşturma yıllarım. Müfredat dışı on yedi kadar etkinliğim vardı. Amfetamin almış Rahibe Teresa gibiydim."

Katz, içinde zeytin ile bir tür salata yeşili olan makarnadan biraz daha aldı. Evet, roka: Yeniden güvence içinde seçkinlerin kucağına dönmüştü. Jessica'ya, annesiyle babası ayrılırsa ne yapacağını sordu.

"Vay canına, bilmiyorum," dedi kız. "Umarım ayrılmazlar. Ayrılırlar mı sence? Babam sana böyle mi diyor?"

"Bu ihtimali aradan çıkarmazdım, ben olsam."

"Eh, sanırım ben de o zaman çoğunluğa katılıyor olacağım. Arkadaşlarımın yarısı boşanmış ailelerden. Bizim de başımıza geleceğini asla düşünmedim. Lalitha gelene kadar."

"Bilirsin, kötü bir durumdan iki taraf da sorumludur. Onu çok da fazla suçlamamalısın."

"Ah, inan bana, babamı da suçluyorum. Onu kesinlikle suçluyorum çünkü bunu sesinde duyabiliyorum ve sadece gerçekten... Kafa

karıştırıcı. Sadece *yanlış*. Yani, ben hep onu sahiden iyi tanıyorum sanırdım. Belli ki tanımıyormuşum."

"Peki ya annen?"

"O da kesinlikle bu konuda mutsuz."

"Hayır, ama ya ayrılan o olsa? Bu durumda ne hissederdin?"

Jessica'nın bu soru karşısındaki şaşkınlığı, Patty'nin ona sırrını açtığı yolundaki her şüpheyi defedecek gibiydi. "Bunu asla yapacağını sanmam," dedi. "Babam onu zorlamazsa."

"Yeterince mutlu mu yani?"

"Eh, Joey olmadığını söylüyor. Sanırım Joey'ye bana söylemediği bir sürü şey anlattı. Ya da Joey bana karşı antipatik olmak için bir şeyler uyduruyor sadece. Gerçi kesinlikle babamla kafa buluyor, her zaman, ama bu bir şey ifade etmez. Herkesle kafa bulur o – eminim işitme mesafesinde olmadığım zaman ben de dahil. Hepimiz ona çok eğlenceli görünüyoruz ve bu beni sahiden kızdırıyor, kahretsin. Ama ailesine düşkündür, gerçekten. Herhangi bir şeyi değiştirmeyi hayal etmesini sanmam."

Katz bunun doğru olup olmadığını merak etti. Patty'nin kendisi dört yıl önce ona Walter'dan ayrılmakla ilgilenmediğini söylemişti. Ama Katz'in pantolonunun içindeki yalvaç hâlâ aksini savunmakta ısrarlıydı, belki de annelerinin mutluluğu konusunda Joey ablasından daha güvenilir bir insandı.

"Annen tuhaf bir insan, değil mi?"

"Onun için üzülüyorum," dedi Jessica. "Ona kızgın olmadığım zamanlar... Öyle akıllı ki, buna rağmen hiçbir şey yaratmadı kendinden, iyi bir anne olmak hariç tabii. Bir de şundan eminim ben: Bütün gün çocuklarının başında oturan bir anne *olmayacağım*."

"Demek çocuk istediğini düşünüyorsun. Dünya nüfus krizine rağmen."

Kız gözlerini açtı ve kızardı. "Belki bir ya da iki tane. Eğer bana uygun kişiyle karşılaşabilirsem. Ki New York'ta böyle bir şey olma ihtimali zayıf."

"New York çetin bir yer."

"Tanrım, teşekkürler. Bunu söylediğin için teşekkür ederim. Hayatımda kendimi son sekiz ayda olduğu kadar küçülmüş, görünmez olmuş ve tam anlamıyla aşağılanmış hissetmemiştim hiç. New York

bu harika tanışma, buluşma yeriydi sözde. Ama adamların hepsi ya ezik ya öküz ya da evli. *Dehşet verici.* Yani, afet falan olmadığımı biliyorum ama bence hiç değilse beş dakikalık kibar bir konuşmayı hak ederim. Oraya taşınalı sekiz ay oldu, hâlâ o beş dakikayı bekliyorum. Artık dışarı çıkmak bile istemiyorum, öyle moral bozucu."

"Mesele sen değilsin. Sen güzel bir kızsın. Ama New York için fazlasıyla hoş olabilirsin. Orada hayli çıplak bir ekonomi var."

"Ama nasıl oluyor da benim gibi o kadar çok kız var? Ve adam yok? İyi adamların hepsi başka bir yere mi gitmeye karar verdi?"

Katz, New York şehri ve çevre ilçelerde tanıdığı genç erkekleri – Walnut Surprise'daki eski arkadaşları dahil– kafasından geçirdi ve Jessica'yla bir randevu için güvenebileceği tek kişi bulamadı. "Kızlar, yayınevleri, sanat ve kâr amacı gütmeyen örgütler için geliyor," dedi. "Adamlar para ve müzik için geliyor. Yani önyargılı bir seçim söz konusu. Kızlar iyi ve ilginç, adamların hepsi benim gibi göt. Bunu üzerine alınmamalısın."

"Sadece *bir tane* güzel bir randevu yaşamak istiyorum."

Ona güzel olduğunu söylediği için pişmanlık duymaya başlamıştı. Hafiften flörtleşiyormuş gibi geliyordu kulağa ve kızın bunu bu şekilde kabul etmeyeceğini umut etmişti. Ne yazık ki etmiş gibiydi.

"Sahiden göt müsün?" diye sordu. "Yoksa laf olsun diye mi söylüyordun?"

Flörtçü tahrik tonu endişe vericiydi, başını küçükken ezmek gerekliydi. "Ben buraya babana iyilik etmek için geldim," dedi.

Kız takılan bir tonla, "Bu kulağa hiç de götlük gibi gelmiyor," dedi.

"İnan bana. Öyle." Ona bir insana atmasını bildiği en sert bakışı attı ve bu bakışın onu biraz korkuttuğunu gördü.

"Anlamıyorum," dedi kız.

"Hintli cephesinde senin müttefikin değilim. Düşmanınım."

"Ne? Niye? Sana ne?"

"Dedim ya sana. Götün tekiyim."

"Hey Tanrım. Peki öyleyse." İyice yukarı kalkmış kaşlarla masanın üstüne aynı anda hem kafası karışmış hem korkmuş hem de tepesi atmış bir şekilde baktı.

"Bu arada makarna mükemmel. Ellerine sağlık."

"Tabii. Salata da al." Masadan kalktı. "Sanırım benim yukarı çıkıp biraz okumam gerekiyor. Başka bir şeye ihtiyacın olursa haber ver."

Başıyla onayladı, kız da odadan çıktı. Onun için üzülmüştü ama Washington'daki işi pis bir işti, bunun üzerine şeker sürüp draje haline getirmenin de âlemi yoktu.

Yemeyi bitirdikten sonra Walter'ın muazzam kitap koleksiyonunu ve daha da muazzam olan CD ve LP koleksiyonunu dikkatle gözden geçirdi, sonra da yukarı, Joey'nin odasına çekildi. Patty'nin olduğu bir odaya giren kişi olmak istiyordu, odada bekleyen kişi değil. Bekleyen kişi olmak, fazlasıyla incinebilecek kişi olmak demekti; Katz'in tarzı değildi bu. Normalde, kulak çınlamasını hakiki bir senfoni haline getirdikleri için onlardan kaçındığı halde, şimdi kulağına tıkaç taktı ki, yatıp da ayak seslerini ya da sadece sesleri beklemesin.

Ertesi sabah kahvaltı için arka merdivenden inmeden önce neredeyse saat dokuza kadar odasında oyalandı. Mutfak boştu, ama biri, muhtemelen Jessica kahve yapmış, meyve dilimlemiş ve *muffin*'ler hazırlamıştı. Hafif bir bahar yağmuru küçük arka bahçeye, nergislerle fulyalara ve komşu evlerin saçaklarına yağıyordu. Evin ön tarafından sesler duyan Katz kahve ve bir *muffin*'le koridordan yürüdü ve Walter, Jessica ve Lalitha'yı, ovalanmış, sabah tazeliği içinde ve duştan yeni çıkmış saçlarıyla konferans odasında onu beklerken buldu.

"İyi, buradasın," dedi Walter. "Başlayabiliriz."

"Toplantıyı bu kadar erken yapacağımızı fark etmemiştim."

"Saat dokuz," dedi Walter. "Bugün bizim için çalışma günü."

O ve Lalitha büyük masanın ortasına doğru, yan yana oturmuşlardı. Jessica, kollarını kavuşturmuş, gergin bir şekilde şüphecilik ve savunma ışınları saçarak masanın ta öbür ucundaydı. Katz diğerlerinin karşısına oturdu.

"İyi uyudun mu?" diye sordu Walter.

"Uyudum. Patty nerede?"

Walter omuzunu silkti. "Toplantıya gelmiyor, eğer onu kastediyorsan."

"Şu bir gerçek ki, bir şeyleri halletmeye çalışıyoruz," dedi Lalitha. "Bütün günü burada oturup herhangi bir şeyi halletmenin nasıl imkânsız olduğuna gülerek geçirmeye çalışmıyoruz."

Of!

Jessica'nın gözleri ok gibi birinden ötekine yöneliyor, gözlüyordu. Dikkatli bakınca Walter'ın gözlerinin altında berbat daireler olduğu görülüyordu, masanın üstündeki parmakları da titremek ile tempo tutmak arasında bir şey yapıyordu. Lalitha da biraz harap görünüyordu, yüzü esmer tenin solgunluğuyla mavimsi bir renk almıştı. Katz, ikisinin bedenlerinin birbiriyle ilişkisini, kasıtlı uzak açı oluşturmalarını izlerken, aralarındaki elektrik üzerine düşeni şimdiden yaptı mı, diye merak etti. Asık suratlı ve suçlu görünüyorlardı, başkalarının yanında edeplerini takınmak zorunda kalan âşıklar gibi. Ya da tersine, henüz şartlar üzerinde anlaşamamış ve birbiriyle mutsuz olan insanlar gibi. Her iki halde de bu durum itinalı bir gözetim gerektiriyordu.

"Öyleyse sorunla başlayalım," dedi Walter. "Sorun şu ki, hiç kimse aşırı nüfusu ulusal muhaverenin bir parçası haline getirmeye cüret edemiyor. Niye peki? Çünkü bu hoşlanılmayan bir konu. Çünkü eski habere benziyor. Çünkü küresel ısınmada olduğu gibi, sonuçların inkâr edilmez bir hal aldığı noktaya erişmedik henüz. Ve yoksul insanlar ile eğitimsiz insanlara çok fazla sayıda çocuk sahibi olmamalarını söylemeye çalışırsak seçkinci sanılırız. Büyük ailelere sahip olma ekonomik statüyle ters orantılı, kızların bebek sahibi olmaya başladıkları yaş da öyle, ki zaten bu da sayısal bir perspektiften bakınca aynı derecede zarar verici. İlk kez anne olanların ortalama yaşını iki katına, on sekizden otuz beşe çıkararak büyüme oranını yarıya indirebilirsin. Farelerin leoparlardan bu kadar daha fazla üremesinin bir nedeni de bu – cinsel olgunluğa çok daha önce ulaşıyorlar."

"Ama elbette bu karşılaştırmada da bir sorun var," dedi Katz.

"Kesinlikle," dedi Walter. "Gene seçkincilik meselesi. Leoparlar, sıçanlar ya da tavşanlardan daha 'yüksek' bir türdür. Bu da sorunun bir başka yanı: Onların yüksek doğum oranlarına ve ilk üremedeki düşük yaşlarına dikkati çekmek isterken yoksulları kemirgenlere dönüştürüyoruz."

Jessica masanın öbür yanından, "Bence sigara karşılaştırması iyi bir karşılaştırma," dedi. Pahalı bir üniversiteye gittiği ve seminerlerde görüşlerini ifade etmeyi öğrendiği açıktı. "Zenginler Zoloft ya da Xanax alabilir. Bu durumda sigaraya ve alkole vergi koyduğunuz zaman en büyük darbeyi yoksullara vuruyorsunuz. Ucuz uyuşturucuları daha pahalı hale getiriyorsunuz."

"Doğru," dedi Walter. "Çok iyi bir tespit. Ve ekonomik fırsatı olmayan insanlar için bir başka uyuşturucu olan din için de bu geçerli. Eğer gerçek kötü adamımız olan dine sataşırsak, ekonomik baskı altındakine sataşıyoruz demektir."

"Silahlar da," dedi Jessica. "Avlanmak da çok alt tabaka."

"Hah, bunu Bay Haven'a söyle," dedi Lalitha kırpık aksanıyla. "Bunu Dick Cheney'ye söyle."

"Hayır, aslında Jessica haklı," dedi Walter.

Lalitha bu sefer ona baskı yaptı. "Sahi mi? Ben böyle görmüyorum. Avlanmanın nüfusla ne ilgisi var?"

Jessica sabırsızlıkla gözlerini devirdi.

Bu uzun bir gün olabilir, diye düşündü Katz.

"Hepsi aynı kişisel özgürlükler sorununun etrafında dolanıyor," dedi Walter. "İnsanlar bu ülkeye ya para için gelir ya da özgürlük için. Eğer paran yoksa, özgürlüklerine daha da öfke içinde, dört elle yapışırsın. Sigara seni öldürse bile, çocuklarını besleyecek paran olmasa da, çocukların suikast silahlı manyaklar tarafından vurulsa da. Yoksul olabilirsin, ama kimsenin senden alamayacağı tek şey, hayatının içine gönlün nasıl istiyorsa öyle sıçma özgürlüğüdür. Bill Clinton'ın çözdüğü de buydu – kişisel özgürlüklere karşı çıkarak seçim kazanamayız. Özellikle de silahlara karşı, aslında."

Lalitha'nın surat asmaktansa teslimiyetçi bir kabulle bunu onaylarcasına başını sallaması durumu daha açık hale getirdi. O hâlâ yalvarıyordu, Walter da hâlâ esirgiyordu. Ve soyut konuşmasına izin verildiği zaman kişisel kalesinde kendi doğal haline bürünüyordu. Macalester'deki yıllarından bu yana hiç değişmemişti.

"Ancak gerçek sorun," dedi Katz, "serbest piyasa kapitalizmi. Değil mi? Üremeyi yasadışı ilan etmekten söz etmiyorsan, sorunun temel haklar değil. Aşırı nüfus konusunda hiç kültürel çekiş gücüne sahip olamayışının gerçek nedeni, daha az sayıda bebekten söz etmenin büyüme sınırlarından söz etmekle aynı anlama gelmesi. Değil mi? Ve büyüme de serbest piyasa ideolojisinde ikincil bir mesele sayılmaz. İşin özüdür. Değil mi? Serbest piyasa ekonomik teorisinde, çevre gibi şeyleri denklem dışı bırakman gerekir. Kullanmayı çok sevdiğin o kelime neydi? 'Dışsallıklar' mı?"

"O kelimeydi, evet," dedi Walter.

"Be teorinin bizim okul yıllarımızdan beri pek değiştiğini sanmıyorum. Teori şu ki, teori falan yok. Değil mi? Kapitalizm, sınırlardan söz etmekle başa çıkamaz, çünkü kapitalizmin bütün anlamı sermayenin hareket halinde büyümesidir. Eğer kapitalist medyada sesini duyurmak ve kapitalist bir kültürde iletişim kurmak istiyorsan, aşırı nüfus bir anlam ifade edemez. Resmen saçmalıktır. İşte asıl sorununuz bu."

"Öyleyse paydos edelim olsun bitsin," dedi Jessica soğuk soğuk. "Yapılacak bir şey olmadığına göre."

"Sorunu ben icat etmedim," dedi Katz ona. "Sadece işaret ediyorum."

"Sorunu biliyoruz," dedi Lalitha. "Ama biz pragmatik bir örgütüz. Bütün sistemi devirmeye çalışmıyoruz, sadece hafifletmeye çalışıyoruz. İş işten geçmeden önce kültürel muhaverenin krizi yakalamasına yardımcı olmaya çalışıyoruz. Gore'un iklim değişiminde yaptığını nüfusta yapmak istiyoruz. Nakit bir milyon dolarımız ve şu anda atabileceğimiz kimi pratik adımlar var."

"Aslında bütün sistemi yıkmanın bence hiç sakıncası yok," dedi Katz. "Beni bu işe varım."

Walter, "Bu ülkede sistemin devrilemeyecek olmasının nedeni," dedi, "tamamen özgürlükle ilgili. Avrupa'daki serbest piyasaya sosyalizmle su verilmiş olmasının nedeni, onların orada kişisel özgürlüklere bu kadar takılıp kalmamaları. Üstelik, mukayese edilebilir gelir düzeylerine rağmen daha düşük nüfus artışları da var. Avrupalılar, temelde pek çok açıdan daha mantıklı. Ve bu ülkede haklar konusundaki bir diyalog başlatmak mantıklı değil. Duygular düzeyinde, sınıfsal gocunmalar düzeyinde sürüyor, bu yüzden de sağcılar bunu istismar etmekte onca başarılı. Ve bu yüzden Jessica'nın sigara konusunda söylediklerine geri dönmek istiyorum."

Jessica, Teşekkür ederim! dercesine eliyle onu çağırır gibi bir hareket yaptı.

Holden birinin, Patty'nin mutfakta dolaşan sert topuklarının sesi geldi. Canı sigara isteyen Katz, Walter'ın boş kahve kupasını aldı ve onun yerine bir çiğnemelik tütün hazırladı.

"Pozitif toplumsal değişimler yukarıdan aşağıya doğru gerçekleşir," dedi Walter. "Sağlık dairesi başkanı raporunu yayımlar, eğitimli insanlar raporu okur, zeki çocuklar sigara içmenin havalı değil aptalca

bir şey olduğunu fark etmeye başlar ve ulusal sigara içme oranı düşer. Ya da Rosa Parks otobüsünde oturur, üniversite öğrencileri bunu duyar, Washington'a yürürler, otobüslerle güneye giderler ve birden ulusal bir yurttaşlık hakları hareketi oluşur. Şimdi makul bir eğitim görmüş herkesin nüfus artışı sorununu anlayabileceği bir noktadayız. Bu durumda bir sonraki adım, üniversite öğrencilerinin bu konuyla ilgilenmesini havalı hale getirmek."

Walter üniversite öğrencileri konusu üzerinde konuşurken, Katz Patty'nin mutfakta ne yaptığını duymaya çalışıyordu. Durumunun temeldeki amcıklığı kafasına dank etti. Onun istediği Patty, Walter'ı istemeyen Patty'ydi: Artık ev kadını olmak istemeyen ev kadını, bir rock'çıyla düzüşmek isteyen ev kadını. Ama arayıp da onu istediğini söyleyeceğine, üniversite ikinci sınıf öğrencisi gibi burada oturmuş, arkadaşının entelektüel fantezilerine teslim olmuştu. Oyununu böylesine durduran Walter'ın nesiydi? Kendini, özgürce uçarken ailenin yapışkan ağına yakalanmış bir böcek gibi hissediyordu. Walter'a iyi davranmaya çalışmaktan vazgeçemiyordu, çünkü ondan hoşlanıyordu; ondan bu kadar hoşlanmasa muhtemelen Patty'yi de istemeyecekti ve eğer onu istemeseydi burada oturup numara yapmayacaktı. Ne karmaşa.

Şimdi de Patty'nin ayak sesleri koridordan yaklaşıyordu. Walter konuşmayı bıraktı, gözle görülür bir şekilde kendini hazırlayarak derin bir nefes aldı. Katz koltuğunu kapıya doğru çevirdi; oradaydı işte. Karanlık bir yanı olan taze yüzlü anne. Siyah çizmeler ve dar bir kırmızı-siyah ipek sırmalı etek ile şık, kısa bir yağmurluk giymişti; hem harika görünüyordu hem de kendisi değil gibiydi. Katz onu blucin dışında bir şeyle gördüğünü hatırlamıyordu.

"Selam Richard," dedi onun olduğu yöne genel bir bakış atarak. "Herkese selam. Nasıl gidiyor?"

"Yeni başladık," dedi Walter.

"Öyleyse sizi rahatsız etmeyeyim."

"İki dirhem bir çekirdek giyinmişsin," dedi Walter.

"Alışverişe çıkıyorum," dedi. "Buralarda olursanız gece görüşürüz."

"Akşama yemek yapıyor musun?" diye sordu Jessica.

"Hayır, dokuza kadar çalışmam gerek. Ama isterseniz eve gelmeden önce yiyecek bir şeyler alabilirim."

"Çok iyi olur," dedi Jessica, "çünkü toplantı bütün gün sürecek."

"Eh, eğer sekiz saatlik vardiyam olmasaydı size memnuniyetle akşam yemeği yapardım."

"Ah, boş ver," dedi Jessica. "Unut gitsin. Dışarı çıkarız falan."

"En kolayı buymuş gibi görünüyor," diye onayladı Patty.

"Her neyse," dedi Walter.

"Evet, her neyse," dedi Patty. "Umarım herkes için gerçekten eğlenceli bir gün olur."

Böylece dördünün her birini süratle kızdırıp, yok sayıp ya da hayal kırıklığına uğratıp koridordan geçerek ön kapıdan çıktı. Patty ortaya çıktığı andan beri içlerinde bariz biçimde mutsuz görünen, durmadan BlackBerry'sine tıklayan Lalitha'ydı.

"Artık haftada yedi gün mü çalışıyor, n'oluyor?" dedi Jessica.

"Hayır, genelde bu kadar çok çalışmıyor," dedi Walter. "Bunun neyle ilgili olduğunu bilmiyorum."

"Daima bir şeyle ilgilidir ama, değil mi," diye mırıldandı Lalitha, aletinin tuşlarına vururken.

Jessica anında kızgınlığını yeniden yönlendirerek ona döndü. "E-postan bitince bize de haber ver yeter, tamam mı? Sen hazırlanana kadar öylece otırup bekleriz, tamam mı?"

Lalitha dudaklarını sıkmış, tuşlara vurmaya devam etti.

"Belki bunu daha sonra yapabilirsin?" dedi Walter tatlılıkla.

Lalitha BlackBerry'yi masaya çarptı. "Tamam," dedi. "Hazırım!"

Nikotin damarlarında dolaşmaya başlayınca Katz kendini daha iyi hissetmeye başladı. Patty'nin meydan okur bir hali vardı, meydan okumak da iyiydi. Giyinip kuşanması da dikkatinden kaçmamıştı. Niçin giyinip kuşanıyordu ki? Kendini ona sunmak için. Ve niçin hem cuma hem cumartesi geceleri çalışıyordu? Ondan kaçınmak için. Evet, onun kendisiyle oynadığı saklambaç oyununun aynısını o da oynuyordu. Şimdi gittiği için onu daha iyi görebiliyor, sinyallerini daha parazitsiz alabiliyor, ellerini o ince eteğine koymayı hayal ediyor ve Patty'nin Minnesota'da onu nasıl da arzu ettiğini hatırlıyordu.

Ancak bu arada da fazla üreme sorunu devam ediyordu: İlk somut görev, dedi Walter, girişimleri için bir isim düşünmekti. Şimdilik fikri; Deliliğe Karşı Gençlik'ti, Sonic Youth'un kaydedip kaydedeceği en iyi

şarkılardan biri saydığı (ve Katz da onunla aynı fikirdeydi) "Youth Against Fascism"e* özel bir saygı duruşu. Ama Jessica hayır demektense evet diyen bir isim seçme konusunda çok kararlıydı. Yanlısı olan bir şey, karşıtı değil. "Benim yaşımdaki çocuklar sizlerden çok daha özgürlükçü," diye açıkladı. "Seçkincilik kokan ya da başka birinin görüş açısına saygı göstermeyen her şeye karşı alerjileri var. Kampanyanız, başka insanlara neyi yapmamalarını söylemek hakkında olamaz. Hepimizin yaptığı havalı, olumlu bir seçim hakkında olmalı."

Lalitha, Katz'in kulaklarını tırmalayan, Jessica'nın da heves kırıcı bir küçümsemeyle tek vuruşta düşürdüğü Önce Hayattakiler'i önerdi. Ve bütün sabah, Katz'e göre profesyonel bir halkla ilişkiler danışmanının katkısına fena halde ihtiyaç duyarak beyin fırtınası yaptılar. Daha Temiz Hava, Kaputlar Sınırsız, Halihazırda Doğmuş Olanların Koalisyonu, Serbest Bölge, Yaşam Kalitesi, Daha Küçük Çadır ve Yetti Ama!'yı (ki bu sonuncusu Katz'in epeyce hoşuna gitmişti ama ötekiler çok olumsuz buldular; gelecekte kullanılabilecek bir şarkı ya da albüm adı olarak bir kenara koydu) incelediler. Hayattakileri Besle, Makul Ol, Soğukkanlılıkla, Daha İyi bir Yöntem, Küçük Toplulukların Gücü, Az Çoktur, Daha Boş Yuvalar, "Hiç"in Keyfi, Sonsuza Kadar Çocuksuz, Arabada Bebek Yok, Kendini Doyur, Cesur Ol, Hamile Kalma, Nüfusu Azalt!, İnsanlar İçin İki Alkış, Belki Hiç, Sıfırdan Az, Frene Bas, Aileyi Dağıt, Sakinleş, Hareket Alanı, Bana Daha Çok, Tek Başına Üretilmiş, Mola, Dahaçokyer, Burada Olanları Sev, Tercihen Kısır, Çocukluğun Sonu, Tüm Çocuklar Geride Bırakıldı, İki Kişilik Çekirdek, Belki Asla ve Bu Ne Telaş?'ı ele aldılar ve hepsini reddettiler. Katz'in gözünde bu çalışma, girişimin geneldeki imkânsızlığının ve prefabrike soğukkanlılığa özgü bayatlığın bir göstergesiydi; ama Walter, STK'ların suni dünyasında geçen uzun yılların etkisi iyimser bir sağduyuyla tartışmayı yönlendiriyordu. Ve inanılmaz gibi görünse de harcamayı planladığı dolarlar gerçekti.

Sonunda, "Ben Serbest Bölge'yi kullanalım diyorum," dedi. "'Serbest' kelimesini öbür taraftan çalmıyor oluşu ve sınırsız, açık ufuklu Batı retoriğini çağrıştırması hoşuma gidiyor. Eğer bu girişim tutulursa yalnızca bizim grubumuzun değil, aynı zamanda bütün bir hareketin adı olabilir. Serbest Bölge Hareketi."

* Faşizme Karşı Gençlik. (ç.n.)

"'Serbest Park Bölgesi' duyan bir tek ben miyim?" dedi Jessica.

"Bu öyle kötü bir çağrışım değil," dedi Walter. "Hepimiz park yeri bulmanın ne kadar büyük dert olduğunu biliriz. Gezegende daha az insan, daha iyi park etme fırsatı? Aslında aşırı nüfusun neden berbat olduğunun fevkalade canlı gündelik bir örneği."

"Serbest Bölge tescilli bir marka mı, bakmamız gerek," dedi Lalitha.

"Siktir et tescilli markayı," dedi Katz. "İnsanın bildiği her cümlecik tescilli bir markadır."

"Kelimeler arasına fazladan bir boşluk koyabiliriz," dedi Walter. "Sanki EartFirst!'ün* tersi gibi ve ünlem işareti olmadan. Eğer tescilli marka yüzünden mahkemeye verilirsek, o fazla boşluk üzerine dava kurabiliriz. Oluyor, değil mi? Bölge Davası?"**

"Bence en iyisi mahkemeye hiç verilmemek," dedi Lalitha.

Öğleden sonra, sandviçler ısmarlanıp yendikten, Patty eve gelip onlarla hiç iletişim kurmadan tekrar çıktıktan sonra (Katz, bacakları koridorun diğer ucunda gözden kaybolurken spora selam çakan siyah blucin pantolonunu şöyle bir görmüştü) Serbest Bölge'nin dört üyelik danışma kurulu, Lalitha'nın şimdiden dikkatlerini çekmeye ve anlaşmaya koyulduğu yirmi yaz stajyeri için bir plan tartışıp sonuca bağlamıştı. Lalitha, şimdi ötleğen rezervinin güney kıyısındaki Mavi Dağ Vakfı'ndaki sekiz hektarlık keçi çiftliğinde yaz sonlarında bir müzik ve bilinçlendirme festivali tasavvur ediyordu – Jessica'nın hemen kusur bulduğu bir tasavvur. Lalitha gençlerin müzikle yeni ilişkisinden hiçbir şey anlamıyor muydu? Sadece meşhur bir yetenek getirmekle iş bitmiyordu! Yirmi stajyeri ülkenin dört bir yanındaki yirmi şehre gönderip onlara yerel festivaller düzenletmek zorundaydılar – "Gruplar savaşı," dedi Katz. "Evet, tam da bu, yirmi ayrı yerel grup savaşı," dedi Jessica. (Gün boyu Katz'e karşı buz gibi davranmıştı ama şimdi Lalitha'yı ezmesine yardım ettiği için minnettar görünüyordu.) Para ödülleri koyarak, yirmi şehrin her birinde beş büyük grubu cezbedebilirlerdi, hepsi Batı Virginia'da, Serbest Bölge'nin himayesi altında bir hafta sürecek bir savaşta kendi yerel müzik sahnelerini

* ÖnceDünya! 1980'lerin başında ABD'de hayat bulan uluslararası çevrecilik hareketi. (y.n.)

** "Bölge" için kullanılan space kelimesi aynı zamanda "boşluk" anlamına gelmektedir. (y.n.)

temsil etme hakkı için yarışırdı, büyük isimler son jüriyi oluşturmak için orada olur ve dünya nüfus artışını tersine çevirip onu çocuklar için havalı olmaktan çıkarma davasına kendi ruhlarını katardı.

Kendi standartlarına göre bile muazzam miktarda kafein ve nikotin tüketmiş olan Katz, neredeyse manik bir halde kendisinden istenen her şeyi kabul etti: özel Serbest Bölge şarkıları yazmak, mayısta Serbest Bölge stajyerleriyle buluşup onların eğitimine yardım etmek, New York'taki gruplar savaşında sürpriz konuk olarak sahneye çıkmak, Batı Virginia'daki Serbest Bölge festivalini sunmak, orada çalabilsin diye Walnut Surprise'ı yeniden kurmaya çalışmak ve onunla sahneye çıkıp son jüriye katılsınlar diye büyük isimleri taciz etmek. Yaptığı şeyi kafasında suyunu çekmiş bir hesaptan çekler yazmaktan ibaret görüyor değildi, çünkü içine çektiği kimyasal maddelere rağmen işin özü, Patty'yi Walter'dan kapmak üzerine zonklayıp duran sabit fikirli bir odaklanmaydı: şarkının ritmiydi, geri kalan her şey ise ilgisi olmayan çıkmazlardı. "Aileyi Dağıt": bir başka şarkı adı. Ve aile bir kez dağıldı mı, vaatlerinin hiçbirini tutması gerekmeyecekti.

Devir hızı öylesine artmıştı ki, toplantı saat beşe doğru sona erip Lalitha planları gerçekleştirmeye başlamak için kendi bürosuna gidince ve Jessica yukarı çıkan merdivenlerde gözden kaybolunca Walter'la dışarı çıkmayı kabul etti. Bunun son kez birlikte dışarı çıkışları olacağını düşünüyordu. Conor Oberst adlı yetenekli bir gencin solisti olduğu, birdenbire popüler olmuş topluluk Bright Eyes da o gece D.C.'de bildikleri bir mekânda çalıyordu. Biletler bitmişti ama Walter Oberst'le kuliste buluşup onun Serbest Bölge'yle ilgilenmesini sağlamak istiyordu ve yükseklerden uçan Katz, kapıya iki bilet bırakılması için gerekli olan, küçük düşürücü sayılabilecek telefonları etti. Her şey evde takılıp Patty'nin gelmesini beklemekten iyiydi.

"Bütün bunları benim için yaptığına inanamıyorum," dedi Walter, yemek için yolda durdukları Dupont Meydanı yakınındaki Tayland restoranında.

"Sorun yok oğlum." Katz bir *satay* kebabı şişini eline aldı, acaba midesi bunu kaldırabilir mi, diye düşündü ve kaldırmayacağına karar verdi. Biraz daha tütün çok kötü bir fikirdi ama yine de tenekesini çıkardı.

"Sanki üniversitede konuştuğumuz şeyleri nihayet yapmaya başlamışız gibi," dedi Walter. "Benim için anlamı gerçekten büyük."

Katz'in gözleri huzursuzca restoranda gezindi, arkadaşı dışında her şeyin üstünde durdu. İçinde sanki uçurumdan aşağı düşüyormuş gibi bir his vardı, hâlâ bacaklarını çırpıyordu ama çok geçmeden yere çakılacaktı.

"İyi misin?" diye sordu Walter. "Diken üstünde bir halin var."

"Hayır, iyiyim, iyiyim."

"İyi görünmüyorsun. Bugün o boktan şeyden bir teneke dolusu bitirdin."

"Sizin yanınızda sigara içmemeye çalışıyorum, hepsi bu."

"Ah, teşekkürler."

Katz su bardağına tükürük akıtır ve nikotinin o aldatıcı etkisiyle kendini bir anlık sakinleşmiş hissederken Walter *satay*'ın hepsini yedi.

"Kızla aranız nasıl?" diye sordu Katz. "Bugün aranızda tuhaf etkileşimler hissettim."

Walter kızardı ve cevap vermedi.

"Onunla yatmaya başladın mı?"

"Hadi ama Richard! Bu üstüne vazife değil."

"Ne yani, bu evet mi demek şimdi?"

"Hayır, derdi sana mı düştü ulan, demek."

"Âşık mısın ona?"

"Hayret bir şey! Yetti ama."

"Bak işte, bunun daha iyi bir isim olduğunu düşünüyorum. Yetti Ama! Ünlemle. Serbest Bölge bir Lynyrd Skynyrd şarkısına benziyor."

"Benim onunla yatmamla niye bu kadar ilgileniyorsun? Ne yani şimdi bu?"

"Ben gördüğüme bakarım."

"Eh, biz farklıyız, sen ve ben. Bunu anlayabiliyor musun? Düzüşmekten daha yüksek değerler olabileceğini anlıyor musun?"

"Evet, anlıyorum. Soyut olarak."

"Eh öyleyse, bu konuda kes sesini, tamam mı?"

Katz garsonu çağırmak için sabırsızca etrafına bakındı. Kötücül bir ruh hali içindeydi ve Walter'ın yaptığı ya da dediği her şey onu sinirlendiriyordu. Eğer Walter Lalitha'yı ayartmaya çalışmayacak

kadar amcıklık ediyorsa, Erdemli Bey olmaya devam etmek istiyorsa artık Katz'e göre hava hoştu. "Hadi siktirip gidelim buradan," dedi.

"Önce ana yemeğim gelse mi? Sen aç olmayabilirsin ama ben öyleyim."

"Evet, tabii. Elbette. Benim hatam."

Bir saat sonra, 9:30 Kulübü'nün kapılarında gençlerin izdihamı moralini bozmaya başlamıştı. Katz birkaç yıldır bir izleyici olarak konsere gitmemişti, kendisinin de tıfıl olduğu yaşlardan beri de tıfıl bir idolü dinlemeye gitmemişti ve Traumatics ile Walnut Surprise etkinliklerine gelen daha yaşlı dinleyicilere öyle alışmıştı ki tıfılların olayının ne kadar farklı olabileceğini unutmuştu. Toplu ciddiyetlerinin nasıl olup da neredeyse dini bir hal aldığını. Kültür konusunda hevesli, Bright Eyes'ın bütün albümlerine sahip olan ve Tayland restoranında can sıkıcı bir şekilde onları yere göğe koyamayan Walter'ın aksine, Katz grubun sadece adından o da gecikmeli olarak haberdar olmuştu. O ve Walter kulüpteki herkesin, yatay saçlı oğlanların, modaya uygun şekilde sıska bebeklerin yaşının en az iki katı yaşındaydı. Etrafta, ara nedeniyle boşalmış kulübe girerlerken kendisine bakıldığını, tanındığını hissediyordu; halk arasında görünüp hakkında neredeyse hiçbir şey bilmediği bir gruba sadece varlığıyla onay bahşetmekten daha kötü bir karar vermiş olamayacağını düşündü. Bu şartlar altında hangisinin daha kötü olduğunu bilemiyordu: Açığa çıkmak ve yaltaklanılmak mı, yoksa orada orta yaş tanınmazlığı içinde dikilip durmak mı...

"Kulise girmeyi denemek ister misin?" dedi Walter.

"Yapamam ahbap. Bunu yapacak halde değilim."

"Sadece tanıştırmak için. Bir dakikanı alır. Ben daha sonra uygun bir perdeden devam ederim."

"Yapacak durumda değilim. Bu insanları tanımıyorum."

Arada çalınan müzik –ki bunu seçmek grup şefinin ayrıcalığıydı– tam anlamıyla acayipti. (Katz, grup şefi olarak müziği seçmenin kasıntılığından, haksız kazancından ve didaktikliğinden ve müzik zevkinin harika olduğunu kanıtlama baskısından nefret ettiğinden bunu hep grup arkadaşlarına bırakırdı.) Conor Oberst hikâyesini anlatırken, teknik elemanlar bir sürü mikrofon ve âleti kuruyordu: kayda nasıl on iki yaşında başlamış, karargâhı nasıl hâlâ Omaha'daymış, toplu-

luğu nasıl sıradan bir rock grubundan ziyade bir kolektif ya da aileye benziyormuş. Çocuklar her kapıdan akın akın içeri giriyordu, Parlak Gözlü* (ne kadar boktan, sinir bozucu, gençleri kutlayan bir grup adı, diye düşündü Katz) ve tüysüz kuyruklu.** O anki çökmüş olma duygusu tam olarak hasedi, hatta kendi kendinden daha uzun yaşamış olma hissini içermiyordu. Daha çok, dünyanın parçalara ayrılmış oluşu karşısında duyulan umutsuzluk gibiydi. Millet iki ülkede çirkin kara savaşları yürütüyordu, gezegen bir mini fırın gibi ısınıyordu ve burada, 9:30'da çevresini muzlu ekmek pişiren Sarah'nın kalıbında yüzlerce çocuk sarmıştı: Tatlı özlemleri ve masum yetkileriyle – neye? Duyguya. Süper özel bir gruba karşı katıksız tapınmaya. Cumartesi geceleri bir iki saat büyüklerinin güvensizliği ve kızgınlığını ayin kabilinden reddetmeye. Jessica'nın daha önce toplantıda ileri sürdüğü gibi, kimseye karşı garez gütmüyor gibi bir halleri vardı. Katz bunu, gençken bir parçası olduğu kalabalıkların gazabı ve yabancılaşmasını yansıtmayan giysilerinde görebiliyordu. Öfke içinde değil, bir kuşak olarak daha yumuşak ve daha saygılı bir var oluş yöntemi bulmalarını kutlamak için toplanmışlardı. Tesadüfi olmayan bir şekilde, tüketmekle daha uyum içinde bir yöntem. Ve böylece ona diyorlardı ki: Öl.

Oberst uçuk mavi bir smokinle tek başına sahneye çıktı, bir akustik gitar taktı ve birkaç tane uzun solo şarkı söyledi. Hakikiydi, dâhi çocuktu ve bu yüzden Katz için daha da tahammül edilmezdi. "Istırap Çeken Hisli Sanatçı" numarası, şarkılarını doğal tahammül sınırları dışına itmedeki vurdumduymazlığı, pop standartlarına karşı işlediği sanat suçları: Performansı samimiyetti ve performans samimiyetin yalan olduğunu kanıtlama tehdidi savurunca, performansı bu sefer de samimiyetin zorluğu üzerine samimi ıstırabından oluşuyordu. Sonra grubun geri kalanı çıktı, vamp giysili genç Üç Charites*** vokal de dahil ve her şeyiyle harika bir şovdu – Katz bunu inkâr edecek kadar alçalmadı. Sadece kendini bir oda dolusu sarhoşun içindeki tamamen ayık tek kişi gibi hissediyordu, bir kilise toplantısındaki tek inançsız kişi. Jersey City'ye, onun inancı-öldüren sokaklarına karşı ani bir sıla

* Bright Eyes parlak gözler anlamına gelmektedir. (ç.n.)

** *Bright eyed and bushy tailed*, parlak gözlü ve tüylü kuyruklu, heyecanlı olmak ve tüm dikkatini bir şeye vermek anlamında kullanılan bir deyimdir. Metinde gençliğe vurgu yapmak için "tüysüz kuyruklu" tabiri kullanılmıştır. (y.n.)

*** Yunan mitolojisinde güzellik, neşe ve cazibeyi simgeleyen tanrıçalar. (y.n.)

hasreti duydu. Ona sanki dünya büsbütün sona ermeden önce orada, kendi parçalanmış nişinde yapacak bir işi varmış gibi geliyordu.

"Nasıl buldun?" diye sordu Walter sonra takside, sersemlemiş halde.

"Yaşlandığımı düşündüm," dedi.

"Bence epey harikaydılar."

"Ergen pembe dizileri üstüne biraz fazla sayıda şarkı vardı."

"Hepsi inanç hakkında," dedi Walter. "Yeni plakları, ölümle dolu bir dünyada bir şeylere inanmayı sürdürme üzerine panteist türde inanılmaz bir çalışma. Oberst, 'yükselme' kelimesini her şarkıya dahil ediyor. Albümün adı da bu, *Lifted*. Dini dogma zırvaları olmaksızın din gibi."

"Hayran olma konusundaki kapasitene hayranım," dedi Katz. Ve taksi karmaşık bir diyagonal dört yol ağzında sürünerek giderken ekledi: "Senin için bunu yapabileceğimi sanmıyorum Walter. İnanılmaz bir utanç içindeyim şu an."

"Ne yapabilirsen onu yap. Kendi sınırlarını bul. Eğer bütün yapmak istediğin mayısta bir iki gün gelip stajyerlerle buluşmak, belki biriyle sevişmekse bana göre hava hoş. O bile çok olur."

"Yeniden şarkı yazmaya başlasam diyorum."

"Bu çok iyi işte! Bu harika bir haber. Hani neredeyse bizimle çalışacağına onu yapsan diyeceğim. Sadece teras inşa etmeyi bırak, Tanrı aşkına."

"Teras inşa etmeye devam etmem gerekebilir. Çaresi yok."

Döndüklerinde ev karanlık ve sessizdi; mutfakta bir tek ışık yanıyordu. Walter dosdoğru yatmaya çıktı ama Katz, Patty'nin onu duymuş olabileceğini ve aşağı geleceğini düşünerek bir müddet mutfakta oyalandı. Başka her şey bir yana, ironi duygusu olan birinin arkadaşlığına hasretti şimdi. Biraz soğuk makarna yedi, arka bahçede bir sigara içti. Sonra ikinci kata çıktı ve yine Patty'nin küçük odasına gitti. Bir akşam önce çekyatta gördüğü yastıklar ve battaniyelerden onun burada uyuduğu izlenimine kapılmıştı. Kapı kapalıydı, altından da ışık sızmıyordu.

"Patty," dedi, uyanıksa duyabileceği bir sesle.

Kulak çınlamasına bürünmüş bir halde dikkatle dinledi.

"Patty," dedi yeniden.

Siki onun uyuduğuna bir saniye bile inanmadı, ama kapının boş bir oda üzerine kapanmış olması mümkündü, açıp görmek için tuhaf bir isteksizlik hissediyordu. Küçük bir teşvik nefesine ya da sezgilerinin doğrulanmasına ihtiyacı vardı. Tekrar mutfağa döndü, makarnayı bitirdi, *Post* ile *Times*'ı okudu. Saat ikide, hâlâ nikotinle dolu ve ona kızmaya başlayarak yeniden odaya döndü, kapıya vurdu ve açtı.

Patty karanlıkta kanepede oturuyordu, siyah spor salonu üniforması hâlâ sırtındaydı, dümdüz karşıya bakıyordu, elleri kucağında birbirini sıkıca kavramıştı.

"Kusura bakma," dedi Katz. "Bir sorun yok, değil mi?"

"Yok," dedi, ona bakmadan. "Ama aşağı inmemiz gerekir."

Arka merdivenden yeniden aşağı inerken göğsünde aşina olmadığı bir sıkışma oldu, liseden beri hissettiğini sanmadığı bir cinsel beklenti yoğunluğu. Patty onu izleyip mutfağa girerek merdiven kapısını arkasından kapattı. Çok yumuşak görünen soket çoraplar giymişti, artık ayakları o kadar genç ve dolgun olmayan birinin çorapları. Ayakkabılarının desteği olmaksızın da boyu her zaman olduğu gibi Katz için hoş bir sürpriz oluşturuyordu. Kendi şarkılarından birinin sözleri geliverdi aklına, vücudunun ona uygun bir vücut olduğu hakkındaki sözler. İhtiyar Katz bu hale düşmüştü işte: Kendi şarkı sözlerinden duygulanıyordu. Ve ona uygun olan vücut hâlâ çok güzeldi, gerçekten de hiçbir kusurlu yanı yoktu: Mutlaka spor salonunda saatler boyunca terlemenin ürünü. Siyah tişörtünün üstünde büyük, beyaz harflerle KALDIR yazıyordu.

"Biraz papatya çayı içeceğim," dedi. "Sen de ister misin?"

"Elbette. Sanırım hiç papatya çayı içmedim."

"Ah, ne kadar korunaklı bir hayat sürmüşsün."

Çıkıp büroya gitti ve hemen içinde sıcak su olan, çay poşetlerinin sarktığı iki kupayla geri döndü.

"İlk çıktığımda niye bana cevap vermedin?" dedi. "İki saattir burada oturuyorum."

"Sanırım düşüncelere dalmıştım."

"Öylece yatağa gideceğimi mi zannettin?"

"Bilmiyorum. Bir şekilde düşünmeden düşünüyordum, ne demek istediğimi anlıyorsan... Ama benimle konuşmak isteyeceğini fark ettim ve bunu yapmam gerektiğini biliyordum. Ve buradayım işte."

"Hiçbir şey yapman gerekmiyor."

"Hayır, iyi bu, konuşmalıyız." Çiftçi masasının öbür yanında, karşısına oturdu. "İyi vakit geçirdiniz mi bari? Jessie bir konsere gittiğinizi söyledi."

"Biz ve sekiz yüz kadar yirmi yaşında çocuk."

"Ha ha ha! Zavallıcık seni."

"Walter keyif aldı ama."

"Ah, eminim almıştır. Bugünlerde genç insanlara pek tutkun."

Katz onun sesindeki memnuniyetsizlik tonundan cesaretlenmişti. "Anladığım kadarıyla sen değilsin, ha?"

"Ben? Hayır demek yerinde olur. Yani, kendi çocuklarım hariç. Kendi çocuklarımdan hâlâ hoşlanıyorum. Ama geri kalanı? Ha ha ha!"

Heyecan verici, moral yükselten kahkahası değişmemişti. Ama yeni saç kesimi ve göz makyajıyla daha yaşlı görünüyordu. Sadece tek bir yönde, yaşlanma yönünde ilerliyordu ve Katz'in kendi kendini koruyan damarı bunu fark ettiği için halen koşabiliyorken koşmasını söylüyordu. Buraya gelirken bir sezgiyi izlemişti ama şimdi anlıyordu ki sezgi ile plan arasında büyük bir fark vardı.

"Onların neyini sevmiyorsun?" diye sordu.

"Ah, hmm, nereden başlamalı?" dedi Patty. "Parmak arası terliklere ne dersin? Onların parmak arası terlikleriyle meselem var. Dünya yatak odalarıymış sanırsın. Ve kendi şıpıdık seslerini bile duyamıyorlar, çünkü hepsinin alet edevatı var, hepsinin kulaklıkları kulaklarında. Buradaki komşularımdan her nefret etmeye başladığımda kaldırımda Georgetown Üniversitesi'nden çocuklara rastlayıp onları anında bağışlıyorum çünkü hiç değilse yetişkinler. Hiç değilse parmak arası terliklerle etrafta dolaşıp biz yetişkinlerden ne kadar daha tasasız ve makul olduklarının reklamını yapmıyorlar. Metroda insanların çıplak ayaklarına bakmayı tercih etmeyecek olan tutucu benden daha tasasız ve makul olduklarını... Çünkü sahiden, kimin böyle güzel ayak parmakları görmeye itirazı olabilir? Böyle kusursuz ayak tırnakları görmeye. Ne yazık ki kendi ayak parmaklarını dünyanın gözüne sokmayacak kadar orta yaşlı olan bir insan sadece."

"Parmak arası terlikler pek gözüme çarpmamıştı."

"Demek sahiden de korunaklı bir hayat sürüyorsun."

Sesi sanki ezberci ve kopuktu, onun gönlüne hoş gelecek bir muziplik tonu yoktu. Cesaretlenmesine izin verilmediği için beklenti duyusu azalıyordu. Onu bulacağını hayal ettiği ruh halinde olmadığı için Patty'den hoşlanmamaya başlıyordu.

"Ya kredi kartı meselesi?" dedi Patty. "Bir sosisli sandviç ya da bir paket çiklet almak için kredi kartı kullanmak? Yani, nakit öyle düne ait bir şey ki. Değil mi? Nakit senin resmen toplama ve çıkarma yapmanı gerektiriyor. Resmen sana paranın üstünü veren insana dikkat etmek zorunda kalıyorsun. Yani, minicik küçücük bir an için yüzde yüzden az havalı olman, kendi küçük dünyana girmemen gerekiyor. Ama bir kredi kartıyla, hayır. Sadece tatlı tatlı kartı verip tatlı tatlı geri alıyorsun."

"Bu akşamki kalabalık da bunun gibiydi," dedi Katz. "Hoş çocuklar, sadece biraz dalgın."

"Ama buna alışsan iyi olur, tamam mı? Jessica dedi ki yaz boyunca boğazına kadar gençlere gömülecekmişsin."

"Evet, belki."

"Bana kesin gibi geldi."

"Evet, ama kefalet ödeyip çıkmayı düşünüyorum. Hatta Walter'a söyledim bile."

Patty çay torbalarını lavaboya koymak için ayağa kalktı ve sırtı ona dönük, ayakta kaldı. "Yani bu tek ziyaretin olabilir," dedi.

"Doğru."

"Eh, öyleyse, daha önce aşağı inmediğim için üzgün olmam gerekir."

"Ne zaman istersen gelip şehirde beni görebilirsin."

"Doğru. Davet edilmiş olsaydım eğer."

"Şimdi davet edildin işte."

Hızla dönüp kısılmış gözlerle ona baktı. "Benimle oyun oynama, tamam mı? Senin bu yanını görmek istemiyorum. Aslında beni biraz hasta ediyor. Tamam mı?"

Katz, söylediği şeyin doğru olduğunu anlasın diye –doğruymuş gibi hissetmek için– gözlerini onun gözlerinden ayırmadı, ama bu sadece onu kızdırmaya yaramış gibiydi. Başını iki yana sallayarak mutfağın uzak bir köşesine gitti.

"Walter'la aranız nasıl?" dedi merhametsizce.

"Senin üzerine vazife değil."

"Hep de bunu duyuyorum. Bu ne demek?"

Patty birazcık kızardı. "Üzerine vazife değil, demek."

"Walter pek harika değil, diyor."

"Eh, doğruya doğru. Çoğu zaman öyle." Yeniden kızardı. "Ama sen sadece Walter için üzülürsün, değil mi? En iyi arkadaşın için üzül. Seçimini yaptın zaten. Hangimizin mutluluğuna aldırdığını bana açıkça belirttin. Benimle bir şansın vardı ve onu seçtin."

Katz tepesinin tasının atmaya başladığını hissediyordu, bu çok nahoş bir histi. Kulaklarının arasında bir baskı, yükselen bir öfke, tartışma ihtiyacı. Birden Walter olmak gibi bir şeydi.

"Beni başından savdın," dedi.

"Ha ha ha! 'Özür dilerim, bir günlüğüne bile Philadelphia'ya gidemem, zavallı Walter yüzünden'?"

"Onu bir dakikalığına söyledim. Otuz saniyeliğine. Ve ondan sonra da sen başladın, *bir saat boyunca*..."

"İçine sıçmaya. Biliyorum. Biliyorum, biliyorum, biliyorum. İçine kimin sıçtığını biliyorum. Bendim, biliyorum! Ama Richard, benim için daha zor olduğunu biliyordun. Bana bir cankurtaran simidi atmalıydın! Yani, olur ya, o bir dakikada, zavallı Walter'dan ve onun zavallı nazik duygularından değil de benden söz etmek gibi! Onun için sana seçimini zaten yapmıştın, diyorum. Bunu yaptığının farkında olmayabilirsin ama yaptığın buydu. Onun için şimdi bununla yaşa."

"Patty."

"Yüzüme gözüme bulaştırmış olabilirim ama hiç değilse son birkaç yılda düşünecek vaktim oldu ve bazı şeyleri çözdüm. Artık senin kim olduğun, nasıl işlediğin hakkında daha iyi bir fikrim var. Küçük Bengalli arkadaşımızın seninle ilgilenmeyişinin senin için ne kadar zor olduğunu hayal edebiliyorum. İstikrarını ne kadar korkunççç şekilde bozduğunu. Bu da ne biçim altüst olmuş bir dünyaymış meğer! Nasıl da kötü bir uyuşturucu kafası! Ama herhalde hâlâ Jessica üzerinde çalışabilirsin, sana bu konuda iyi şanslar diliyorum. Eğer ne yapacağını bilemez hale gelirsen, en makul çıkar yol inşaat bürosundaki Emily olabilir. Ama Walter onunla ilgilenmiyor, bu yüzden de sanmam ki ilgini çeksin."

Katz'in kanı beynine sıçramıştı, gerilmiş sinirlenmişti. Pis bir metle kesilmiş kokain çekmiş gibiydi.

"Senin için geldim buraya," dedi.

"Ha ha ha! İnanmıyorum sana. Sen kendine bile inanmıyorsun. Öyle kötü bir yalancısın ki."

"Yoksa niye kalkıp buraya geleyim ki?"

"Bilemem. Biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilir nüfusla ilgili kaygılarından olmasın?"

Onunla telefonda tartışmanın ne kadar nahoş olduğunu hatırlıyordu. Ne kadar iğrenç şekilde nahoş olduğunu, sabrını nasıl canice zorladığını. Hatırlamadığı şey ise buna niye tahammül ettiğiydi. Patty'nin onu isteyiş şekliyle, onu kovalama şekliyle ilgili bir şey. Şimdi olmayan bir şekil...

"Sana kızarak öyle çok zaman harcadım ki," dedi. "Hiçbir fikrin var mı? Asla cevap vermediğin bütün o e-postaları yolladım sana, seninle bütün o aşağılatıcı tek yanlı konuşmayı yaptım. E-postaları hiç değilse okudun mu bari?"

"Çoğunu."

"Ha. Bilmiyorum bu durumu daha beter mi, yoksa daha iyi mi bir hale getiriyor. Sanırım aslında fark etmez, çünkü nasılsa hepsi benim kafamdaydı. Üç yılımı, beni asla mutlu etmeyeceğini bildiğim bir şeyi isteyerek geçirdim. Ama bu da seni istememi durdurmadı. Canımın çekmesine engel olamadığım kötü bir ilaç gibiydin. Bütün hayatım, benim için kötü olduğunu bildiğim musibet ilaca yas tutmaktan ibaretti sanki. Aslında dün seni etinle kemiğinle görene kadar ilaca ihtiyacım olmadığını fark etmemiştim. Ve kendime birden dedim ki, 'Ne sanıyordum ben? Walter için geldi buraya.'"

"Hayır," dedi. "Senin için."

Patty dinlemedi bile. "Kendimi öyle yaşlı hissediyorum ki Richard. Bir insanın ömrünü heba etmesi, o ömrün geçmesini engellemez. Hatta daha da çabuk geçmesine yol açar."

"Yaşlı görünmüyorsun. Harika görünüyorsun."

"Eh, önemli olan da bu değil mi aslında? İyice görünebilmek için bir ton emek harcayan kadınlardan biri oldum. Böyle devam edip de güzel bir cesede sahip olursam bütün sorunun üstesinden hayli başarıyla gelmiş olacağım.

"Benimle gel."

Patty başını iki yana salladı.

"Benimle gel, yeter. Bir yerlere gideriz, Walter da özgürlüğüne kavuşur."

"Hayır," dedi, "ama sonunda bunu söylediğini duymak güzel. Bu fikri geçmişe dönük olarak son üç yıla uygulayıp 'neler olabilirdi'den daha bile iyi bir fantezi yaratabilirim. Zaten zengin olan fantezi hayatımı daha da zenginleştiririm. Artık sen dünya turnesine çıkıp on dokuz yaşındaki kızları sikerken dairende kaldığımı ya da seninle gidip siz çocukların sığındığı ana olduğumu –bilirsin işte, sabah üçte sütle kurabiye– hayal edebilirim; veya senin Yoko'n olur ve herkesin sen bunca müflis ve tatsız hale geldiğin için beni suçlamasına izin verir, sonra da korkunç olaylar çıkartıp yavaş yavaş hayatında olmamın ne kadar kötü olduğunu anlamana izin verebilirim. Bu hülyalar bana aylarca yeter."

"Ne istediğini anlamıyorum."

"İnan bana bilseydim bu konuşmayı yapıyor olmazdık. Aslında ne istediğimi biliyorum sandım. İyi bir şey olmadığını biliyordum ama yine de biliyorum sandım. Ve şimdi sen buradasın ve sanki aradan hiç zaman geçmemiş gibi."

"Walter'ın kıza gönül vermesi hariç."

Başıyla doğruladı. "Öyle. Hem biliyor musun? Benim için de olağanüstü ölçüde acı verici oldu. Hayli müthiş şekilde acı verici." Gözleri yaşlarla doldu ve onları saklamak için hemen arkasını döndü.

Katz'in de zamanında bazı gözyaşlı sahnelere tanık olmuşluğu vardı ama ilk kez bir kadının başka birine duyduğu aşk yüzünden ağlamasını izlemek durumunda kalıyordu. Bu hiç mi hiç hoşuna gitmedi.

"Perşembe akşamı Batı Virginia'dan eve döndü," dedi Patty. "Sana bunu söyleyebilirim, çünkü eski arkadaşız, değil mi? Perşembe akşamı Batı Virginia'dan eve geldi ve odama çıktı ve olanlar Richard, daima istediğim şey gibiydi. Daima istediğim. Bütün yetişkinlik hayatım boyunca. Yüzünü tanımakta zorluk çektim! Aklını kaybetmiş gibiydi. Ama bana gelişinin tek nedeni, zaten gitmiş olmasıydı. Küçük bir veda gibiydi. Küçük bir ayrılık hediyesi, bana artık neye asla sahip olamayacağımı göstermek için. Çünkü haddinden uzun bir süre haddinden fazla mutsuz ettim onu. Ve artık daha iyi bir şey için hazır, ancak bunu benimle yaşamayacak, çünkü ben onu haddinden uzun bir süre haddinden fazla mutsuz ettim."

Katz duyduklarından, kırk sekiz saat geç kaldığını anlıyordu. Kırk sekiz saat. İnanılmaz. "Gene de senin olabilir," dedi. "Onu mutlu et, iyi bir eş ol. Kızı unutur."

"Belki." Elleriyle gözlerini ovuşturdu. "Eğer akıllı ve kararlı bir insan olsaydım herhalde bunu yapmaya çalışırdım. Çünkü biliyorsun, vaktiyle kazanmayı isterdim. Vaktiyle bir savaşçıydım. Ama makul olan şeyi yapmaya karşı bir tür alerji geliştirdim. Hayatımı, kendime karşı duyduğum hayal kırıklığı nedeniyle aklım başımda olmadan boş yere harcıyorum."

"Senin sevdiğim yanın da bu."

"A-ha, sevgi ha. Sevgi. Richard Katz sevgiden söz ediyor. Bu da benim yatağa gitme vaktimin geldiğini gösteriyor olmalı."

Bu bir çıkış cümlesiydi; onu durdurmaya çalışmadı. Ancak sezgilerine öyle sağlam bir inancı vardı ki, kendisi on dakika sonra yukarı çıktığında onu yatağında beklerken bulacağını hayal ediyordu hâlâ. Onun yerine yastığının üstünde birinci sayfasında Patty'nın adı olan kalın, ciltsiz bir metin buldu. Başlığı "Hatalar İşlendi"ydi.

Gülümsedi. Sonra yanağına koca bir tutam çiğnemelik tütün koydu ve zaman zaman komodindeki bir vazoya tükürerek pencerede ışık belirene kadar oturup okudu. Kendisine ilişkin sayfaların öbür sayfalardan ne kadar daha fazla ilgisini çektiğini fark etti; bu da onun, insanların nihayetinde sadece kendileriyle ilgili şeyleri okumak istedikleri yolundaki uzun süreli şüphesini doğruluyordu. Ayrıca keyif alarak, onun bu yanının Patty'yi sahiden de büyülediğini fark etti; bunun sayesinde Patty'den niye hoşlandığını hatırladı. Ancak son sayfayı okuduğu ve artık iyice sulanmış topağını vazoya attığı sırada hissettiği en açık duygu yenilgiydi. Patty'ye karşı uğranılan bir yenilgi değil; onun yazma becerisi çarpıcıydı, ama kendini ifade etme açısından Katz onunla aşık atabilirdi. Onu yenilgiye uğratan kişi Walter'dı, çünkü metin besbelli Walter için, ona yönelik bir tür içe oturan, dilenememiş bir özür olarak yazılmıştı. Patty'nin dramının yıldızı Walter'dı; Katz sadece ilginç bir yardımcı oyuncuydu.

Ruhu yerine geçen şeyde bir an için bir kapı açıldı, acınası yaralanmışlığı içinde gururuna bir göz atmasına yetecek kadar; ama o kapıyı çarpıp kapattı ve Patty'yi istemek için kendisine izin vermekle ne kadar aptallık ettiğini düşündü. Evet, konuşma şeklini seviyordu,

evet, belli bir akıllı ve depresif piliç türüne karşı ölümcül bir zaafı vardı, ama böyle bir piliçle etkileşim kurmak için bildiği tek yöntem onu sikmek, çekip gitmek, geri gelip yine sikmek, yeniden çekip gitmek, yeniden ondan nefret etmek, yeniden sikmek falandı. Keşke geçmişe gidip Chicago'nun Güney Yakası'ndaki o pis izbedeki benliğini, Patty gibi bir kadının kendisine göre değil, başka aptallıkları ne olursa olsun onunla başa çıkacak sabır ve hayal gücüne sahip Walter gibi bir adama göre olduğunu fark ettiği için yirmi dört yaşındaki halini tebrik edebilseydi. Katz'in o zamandan bu yana yaptığı şey, yenilmiş olduğunu hatırlatan bir sahneye dönüp bakmaktı. Patty'nin bütün yazdıkları böyle bir sahnede neyin "iyi" olup neyin olmadığını anlamanın yorucu zorluğunu gösteriyordu. Katz ise kendisi için neyin iyi olduğunu çok iyi biliyordu; bu da normalde hayatındaki her türlü amaca hizmet etmeye yetiyordu. Yeterli olmadığını ancak Berglund'ların yanındayken hissediyordu. Ve bunu hissetmekten de bıkıp usanmıştı artık; bu işi bitirmeye hazırdı.

"Eh, arkadaşım," dedi, "bu da seninle benim sonumuz. Bu sefer sen kazandın ahbap."

Penceredeki ışık parlaklaşıyordu. Banyoya gitti, tükürüklenmiş ve tükenmiş tütününü atıp sifonu çekti, sonra da vazoyu bulduğu yere koydu. Radyolu saat 5:57'yi gösteriyordu. Eşyalarını topladı, metinle Walter'ın bürosuna indi, onu masasının üstüne, tam ortaya bıraktı. Küçük bir ayrılık hediyesi. Birinin buradaki havayı temizlemesi, birinin bu saçmalığa bir son vermesi gerekiyordu ve belli ki Patty bunu becerebilecek durumda değildi. Onun için de bu pis işi Katz'in yapmasını mı istiyordu? Eh, peki. Ekibin korkak olmayanı rolünü oynayacaktı. Hayattaki görevi pis gerçekleri dile getirmekti. Ana holü geçti, yaylı bir kilidi olan ön kapıdan çıktı. Arkasından kapattığında çıkan "klik" sesi geri dönülmezliğin işareti gibiydi. Berglund'lara elveda.

Geceleyin nem artmıştı, Georgetown'da arabaları çiğe boğmuş ve kaldırımların eğri büğrü geniş taşlarında büyük lekeler oluşturmuştu. Kuşlar, tomurcuklanan ağaçlarda cıvıldaşıyordu; erken kalkan bir uçak soluk bahar göğünde çatırdıyordu. Katz'in kulak çınlaması bile sabah sessizliğinde susmuştu. Ölmek için güzel bir gün! Bunu kimin söylediğini hatırlamaya çalıştı. Crazy Horse mu? Neil Young mı?

Çantasını omzuna atarak iç çeken trafiğin yönünde yokuş aşağı yürüdü ve sonunda Amerikan dünya hakimiyetinin merkezine giden uzun bir köprüye geldi. Köprünün ortasına yakın bir yerde durdu, çok aşağıda, nehir tarafındaki patikada koşan kadına baktı ve onun kıçı ile kendi retinaları arasındaki etkileşimin yoğunluğundan, bunun ölmek için gerçekten de ne kadar iyi bir gün olduğunu değerlendirmeye çalıştı. Dalarsa ölecek kadar yüksekte duruyordu; dalmak da kesinlikle ölmenin en iyi yoluydu. Erkek ol, tepe üstü git. Evet. Siki şimdi bir şeye evet diyordu ve bu şey de besbelli uzaklaşan koşucu kadının genişçe kıçı değildi.

Acaba sikinin onu Washington'a göndererek verdiği mesaj ölüm müydü gerçekten? Sadece onun kehanetini yanlış mı anlamıştı? Öldüğü zaman kimsenin onu aman aman özlemeyeceğinden hayli emindi. Patty ve Walter'ı onun rahatsızlığını çekmekten, kendini de bir rahatsızlık olma rahatsızlığından azat edebilirdi. Onun önünden Molly, daha da önce babası nereye gittiyse o da oraya gidebilirdi. Muhtemelen düşeceği yere baktı, çok çiğnenmiş bir çakıl ve çıplak toprak parçasıydı; kendine bu ne idüğü belirsiz toprak parçasının onu öldürmeye layık olup olmadığını sordu. O, büyük Richard Katz! Layık mıydı?

Sorduğu soruya güldü, köprüde yürümeyi sürdürdü.

Jersey City'ye dönünce dairesindeki döküntü denizine karşı silahlandı. Ilık hava içeri girsin diye camları açıp bahar temizliği yaptı. Bütün tabak çanakları yıkayıp kuruttu, balyalar dolusu gereksiz kâğıt attı ve bilgisayarından üç bin tane gereksiz e-postayı teker teker sildi; sık sık durarak Jersey City'nin daha sıcak aylarına mahsus bataklık, liman ve çöp kokularını içine çekti. Karanlık bastıktan sonra iki bira içti, banjosu ile gitarlarını kılıflarından çıkardı, kutusunda durduğu aylar boyunca Strat'ının ucundaki yamukluğun mucizevi bir şekilde kendi kendine düzelmediğini saptadı. Üçüncü bir bira içip Walnut Surprise'ın davulcusunu aradı.

"Selam yarak kafa," dedi Tim. "Nihayet senden haber almak güzel... değil."

"Ne diyebilirim ki," dedi Katz.

"Mesela, 'Doğuştan kaybetmiş biri olduğum ve sizi yüzüstü bırakıp ortadan kaybolduğum, kırk farklı palavra attığım için kusura bakmayın'a ne dersin? Yarak kafa."

"Evet, şey, ne yazık ki ilgilenmem gereken bir şeyler vardı."

"Doğru, yarak kafa olmak hayli vaktini alır insanın. Beni ne bok yemeye arıyorsun şimdi?"

"İşleriniz nasıl gidiyor, diye merak ettim."

"Yani senin tam anlamıyla kaybeden bir tip olup elli farklı şekilde bizi sikmen ve sürekli bize yalan söylemen dışında mı?"

Katz gülümsedi. "Belki şikâyetlerini kaleme alıp bana yazılı şekilde verirsin de, şimdi başka bir şeyden konuşuruz."

"Onu yaptım zaten, göt. Son bir yıl içinde e-postalarını kontrol ettin mi?"

"Eh öyleyse, daha sonra içinden gelirse beni ara. Telefonum gene çalışıyor."

"Telefonun gene çalışıyor! Bak bu iyi Richard. Bilgisayarın nasıl? O da yeniden çalışıyor mu?"

"Sadece aramak istersen buralardayım, diyorum."

"Ve ben de sadece git de kendini becer, diyorum."

Katz bu konuşmayla ilgili olarak kendini iyi hissederek telefonu kapattı. Tim'in elinde Walnut Surprise'dan daha iyi bir şey olsa ona küfretme zahmetine katlanmasının zayıf ihtimal olduğunu düşündü. Son bir bira içti, Berlin'de reçete yazmayı seven bir doktorun ona verdiği katil mirtazapinlerden birini yedi ve on üç saat uyudu.

Cayır cayır sıcak bir öğleden sonraya uyandı, mahallesinde yürüyüşe çıkarak bu yılın modası olan mini giysilere bürünmüş dişileri kontrol etti, gerçek bakkal malzemesi satın aldı – fıstık ezmesi, muz, ekmek. Daha sonra Strat'ını oradaki gitarcısına bırakmak için arabayla Hoboken'a gitti ve Maxwell's'te yemek yiyip sahneye kim çıktıysa izleme yolunda bir dürtüye teslim oldu. Personel onu, Kore'den itibarını kaybetmiş ama meydan okuyarak dönen General MacArthur'muş gibi karşıladı. Kızlar giysilerinin küçücük üst kısmından dışarı fırlayan memeleriyle üzerine eğildiler, tanımadığı ya da vaktiyle tanıyıp çoktan unuttuğu bir adam ona bira ısmarlayıp durdu ve çalan yerel grup, Tutsi Picnic onu tiksindirmedi. Washington'daki köprüden aşağı atlamama kararının bütünüyle iyi bir karar olduğunu hissetti. Berglund'lardan uzak olmak daha ılımlı ve hiç de nahoş olmayan bir ölüm şekli sunuyordu, sokmayan bir ölüm, sadece kısmi bir var olmama durumu, ki bu durumdayken Tutsi Picnic çaldığı sırada onunla

sıkı fıkı olmuş kırklarında bir kitap editörünün ("muazzam, muazzam bir hayran") dairesine dönebildi, sikini onun içinde birkaç kez ıslattı ve sonra, sabahleyin, parkmetre saatleri başlamadan kamyonunu kaldırmak için Washington Sokağı'na giderken kendine biraz yağda kızartılmış hamur işi aldı.

Telefonunda Tim'den bir mesaj vardı, Berglund'lardan yoktu. Dört saat gitar çalarak kendini ödüllendirdi. Gün şahane bir şekilde sıcak ve gürültülüydü, sokak hayatı uzun sürmüş bir kış uykusundan uyanıyordu. Nasırsız olan sol elinin parmak uçları kanama noktasına yaklaşmıştı, ama onlarca yıl önce öldürülmüş olan altlarındaki sinirler neyse ki hâlâ ölüydü. Bir bira içti, köşeyi dönüp en sevdiği dönerciye gitti; niyeti bir şeyler atıştırıp sonra biraz daha çalmaktı. Elinde dönerle eve döndüğünde Patty'yi binanın önündeki basamaklarda oturur buldu.

Keten bir etek ile neredeyse beline inen ter daireleri oluşmuş kolsuz mavi bir bluz giymişti. Yanında büyük bir bavul ve küçük bir giysi yığını vardı.

"Vay, vay, vay," dedi.

"Evden atıldım," dedi Patty, mahzun, uysal bir tebessümle. "Sayende."

Vücudunun diğer parçaları bir yana, siki, gaipten haber verme yeteneği onaylandığı için bu durumdan hoşnut kaldı.

BAŞ BELASI

Jonathan ve Jenna'nın annesi Aspen'de yaralanmıştı. Sorumsuzca gösteriş yapan bir yeniyetmeyle çarpışmaktan kaçınmaya çalışırken kayaklarını çapraz hale getirmiş, çizmenin üstünden sol bacağının iki kemiğini kırmış ve böylece Patagonya'ya ata binmek için yapacakları gezide Jenna'ya katılmaktan diskalifiye olmuştu. Tamara'nın kazasına tanık olan ve Jonathan düşen anneleriyle ilgilenirken yeniyet- menin peşine düşüp onu ihbar eden Jenna için bu kaza sadece, bir önceki bahar Duke'tan mezun olduğundan beri hayatında yolunda gitmemiş olan uzun şeyler listesindeki son maddeydi; ama son haftalarda Jenna'yla günde iki üç kez telefonda konuşan Joey için kaza, tanrılardan gelen, uzun zamandır ihtiyaç duyulan küçük bir hediyeydi – iki yılı aşkın süredir beklediği dönüm noktası. Jenna mezun olduktan sonra ünlü bir parti planlamacısının yanında çalışmak ve neredeyse nişanlısı olan Nick'le birlikte oturmayı denemek için Manhattan'a taşınmıştı ama kasımda, ailesinin amansız, apaçık baskısına ve kendini onun Atanmış Anlayıcı'sı yapmış olan Joey'nin daha incelikli baltalamalarına boyun eğerek Nick'le ilişkisini geçersiz, boş ve canlandırılamaz ilan etti. Ve artık daha yüksek dozda Lexapro alıyordu ve Patagonya'da ata binmek dışında hayatında dört gözle beklediği hiçbir şey yoktu. Bunu da Nick defalarca birlikte yapma sözü vermiş ve Goldman Sachs'taki yoğun işlerini bahane ederek defalarca ertelemişti. İşe bakın ki Joey, Montana'daki lise tatilinde, beceriksizce de olsa bir iki kez ata binmişti. Jenna'nın arama ve mesaj gönderme yoğunluğundan zaten potansiyel tam zamanlı erkek arkadaş statüsüne değilse de geçici statüsüne terfi ettiğini düşünüyordu; Jenna onu

Tamara'nın kazadan önce ayırttığı lüks Arjantin otel odasını paylaşmaya davet edince tüm şüpheleri ortadan kalktı. Üstüne üstlük Joey'nin de yakındaki Paraguay'da işi çıkınca, istese de istemese de sonunda oraya gitmesi gerekeceği için Jenna'nın teklifini tereddütsüz kabul etti. Onunla birlikte Arjantin'de seyahat etmesine karşı çıkabilecek tek gerçek sorun, beş ay önce, yirmi yaşındayken, New York'ta bir çılgınlık nöbetine kapılıp Aşağı Manhattan'daki bir mahkemede Connie Monaghan'la evlenmiş olmasıydı. Ama bu da kaygılarının en beteri değildi, o an için görmezden gelmeyi seçti.

Jenna'nın büyükannesi ile büyükbabasını ziyaret için bulunduğu Miami'ye uçmadan önceki akşam, St. Paul'deki Connie'yi arayıp çıkmak üzere olduğu seyahatin haberini verdi. Ondan bir şeyler gizlemeyi ya da saklamayı sevmiyordu, ama Güney Amerika planları, Connie'nin doğuya gelmesini ve Alexandria'nın sevimsiz bir köşesinde kiraladığı otoyol üstündeki daireye taşınmasını daha da ertelemek için de iyi bir bahaneydi. Birkaç hafta öncesine kadar bahanesi üniversiteydi, ama şimdi işini idare edebilmek için bir sömestr okula gitmeyeceğinden evde Carol, Blake ve iki bebek üvey kardeşiyle kendini çok kötü hisseden Connie niçin kocasıyla oturmasına izin verilmediğini anlayamıyordu.

"Niye Buenos Aires'e gittiğini hâlâ anlamıyorum," dedi, "tedarikçin Paraguay'da olduğuna göre..."

"Gerçek anlamda kullanmaya başlamadan önce biraz İspanyolca pratiği yapmak istiyorum," dedi Joey. "Herkes Buenos Aires'in ne harika bir şehir olduğundan söz ediyor. Nasıl olsa uçakla oradan geçmek zorundayım."

"Eh, bütün bir hafta izin alıp balayımızı orada geçirmek ister misin?"

Gitmedikleri balayı, aralarındaki birkaç hassas konudan biriydi. Joey buna ilişkin resmi cevabını tekrarladı, kafası tatilde rahat edemeyecek kadar işle doluydu; Connie de sitem yerine kullandığı suskunluklardan birine gömüldü. Hiç yüzüne karşı sitem etmezdi.

"Dünyanın neresi olursa olsun," dedi. "Bir kez ödeme yaptılar mı, seni dünyada gitmek istediğin her yere götürürüm."

"Ben sadece seninle oturmaya ve yanı başında uyanmaya razıyım aslında."

"Biliyorum, biliyorum," dedi. "Harika olurdu. Ama şimdi öyle inanılmaz bir baskı altındayım ki, benimle takılmak pek eğlenceli olmaz sanırım."

"Eğlenceli olman gerekmiyor," dedi Connie.

"Bunu ben döndüğümde konuşuruz, tamam mı? Söz veriyorum."

Arka planda bir yaşındaki bir bebeğin ciyaklamasını duydu. Gerçi Connie'nin çocuğu değildi ama yine de Joey'yi kendi çocuğuymuş gibi tedirgin ediyordu. Ağustostan bu yana onu sadece bir kez, Charlottesville'de, uzun Şükran Günü hafta sonunda görmüştü. Noel'i ise Charlottesville'den Alexandria'ya taşınarak ve Georgetown'da ailesine görünerek geçirmişti (bir başka sancılı konu). Connie'ye hükümet projesinde sıkı çalıştığını söylese de, günlerin büyük kısmını futbol izleyerek, Jenna'yla telefonda konuşarak ve genelde kendini mahkûm olmuş hissederek geçirdi. Connie eğer grip olup yatağa düşmeseydi, uçağa binip yanına gelmesine izin vermesi için Joey'yi kandırabilirdi. Onun mecalsiz sesini duymak ve karısı olduğunu bilmek ama yanına koşmamak canını sıkıyordu, ne var ki bunun yerine Polonya'ya gitmesi gerekiyordu. Lehçesi restoranlarda sipariş verirken kusursuz ama kaşarlanmış Slav işadamlarıyla iş yaparken elektronik çeviri cihazına fena halde bağımlı kalan bir Amerikan göçmeni "tercüman"la Lodz ve Varşova'da üç moral bozucu gün sırasında keşfettikleri onu öyle perişan etmiş ve korkutmuştu ki, döndükten sonra haftalar boyunca aklını iş üzerinde bir seferinde beş dakikadan fazla odaklamayı başaramamıştı. Şimdi her şey Paraguay'a bağlıydı. Ve Jenna'yla paylaşacağı yatağı düşünmek, Paraguay'ı düşünmekten çok daha zevkliydi.

"Alyansını takıyor musun?" diye sordu Connie.

"Şey... Hayır," dedi fikrini değiştiremeden. "Cebimde."

"Hımm."

"Hemen takıyorum," dedi Joey, yüzüğü bıraktığı komodindeki bozuk para çanağına doğru hareketlenirken. Komodini mukavva bir kutuydu. "Şıp diye oturdu işte, harika."

"Benimki parmağımda," dedi Connie. "Onu takmaya bayılıyorum. Odamda değilken sağ elime takmayı hatırlamaya çalışıyorum ama bazen unutuyorum."

"Unutma. Bu iyi olmaz."

"Mesele yok bebeğim. Carol böyle şeyleri fark etmez. Bana bakmaktan bile hoşlanmıyor. Birbirimizin gözüne hiç de hoş görünmüyoruz."

"Gerçekten dikkatli olmamız lazım, tamam mı?"

"Bilmiyorum..."

"Birazcık daha sabır," dedi. "Annemle babama söyleyene kadar. Ondan sonra istediğin zaman takarsın. Yani, o zaman ikimiz de her zaman takıyor oluruz. Bunu demek istedim."

Sessizlikleri mukayese etmek zordur, ama Connie'nin şimdiki sessizliği özellikle ıstıraplı, özellikle üzüntülü gibiydi. Evliliklerini gizli tutmanın onu mahvettiğini biliyordu ve annesiyle babasına söyleme meselesinin ona daha az korkutucu gelmesini umuyordu hep; ama aylar geçtikçe ihtimal daha da ürkütücü bir hal alıyordu. Alyansını parmağına takmaya çalıştı ama son eklemine takıldı. Ağustosta New York'ta aceleyle almıştı alyansı, parmağına biraz küçük geliyordu. Onun yerine ağzına koydu, sanki Connie'nin bir deliğiymiş gibi, diliyle çevresini yokladı, bu da onu biraz tahrik etti. Connie'yle arasında bir bağlantı kurdu, Joey'yi ağustos ayına ve yaptıkları işin ne kadar çılgınca olduğuna geri götürdü. Salyasıyla kayganlaşmış yüzüğü parmağına geçirdi.

"Bana ne giydiğini söyle," dedi.

"Giysi işte."

"Ne gibi ama?"

"Hiç. Giysi."

"Connie, yemin ediyorum bana ödeme yapıldığı anda söyleyeceğim onlara. Yalnızca şimdilik biraz bölmelere ayrılmam gerekiyor. Bu koduğumun kontratı beni çıldırtıyor ve şu anda başka hiçbir şeyle yüzleşemem. Onun için bana ne giydiğini söyle, tamam mı? Seni gözümün önüne getirmek istiyorum."

"Giysi."

"Lütfen?"

Ama Connie ağlamaya başlamıştı. En hafifinden bir inilti duydu, kızın duyulur hale gelmesine izni verdiği bir mutsuzluk mikrogramı. "Joey," diye fısıldadı. "Bebeğim. Çok, çok üzgünüm. Artık böyle devam edebileceğimi sanmıyorum."

"Birazcık daha," dedi Joey. "Hiç değilse seyahatten dönene kadar bekle."

"Bekleyebilir miyim, bilmiyorum. Şimdi minik bir şeye ihtiyacım var. Minik bir... Şeye, gerçek olan. Hiç olmayan minik bir şeye. Biliyorsun, senin işini zorlaştırmak istemem. Ama hiç değilse Carol'a olsun söylesem? Birinin bilmesini istiyorum sadece. Kimseye söylememesi için yemin ettiririm."

"Komşulara söyler. Boşboğazın biridir, biliyorsun."

"Hayır, yemin ettiririm."

"Ve sonra birileri Noel kartlarını göndermekte geç kalır," dedi deli gibi, Connie'ye değil de, bütün dünyanın birlik olup ona kumpas kuruşuna dertlenmişti, "ve annemle babama bundan söz ederler. Ve sonra... Ve sonra..."

"Peki buna da sahip olamazsam neye olabilirim? Sahip olabileceğim küçük bir şey söyle ne olur?"

Sezgileri ona bu Güney Amerika seyahatinde bir bit yeniği olduğunu söylemiş olmalıydı. Joey de şimdi kesinlikle suçlu hissediyordu kendini ama ille de Jenna konusunda değil. Onun ahlaki hesap kitabına göre, Connie'yle *evlenmiş* olması ona, kızın çok önceden kendisine tanıdığı ve hiçbir zaman açıkça geri almadığı cinsel ruhsatı son bir kez kullanma hakkı veriyordu. Eğer o ve Jenna birbirlerinden çok hoşlanırlarsa bu sorunu daha sonra halledecekti. Şu anda sırtındaki yük, sahip olduğu çokluk ile –Paraguay işinden başarıyla çıkarsa ona 600 bin dolar kazandıracak olan imzalı bir kontrat, şimdiye kadar gördüğü en güzel kızla yurt dışında bir hafta geçirme beklentisi– şu anda Connie'ye sunmayı düşünebileceği şeyin hiçliği arasındaki tezattı. Onunla evlenme dürtüsünün unsurlarından biri de suçluluk hissiydi, ama beş ay sonra kendini daha az suçlu hissetmiyordu. Alyansı parmağından çıkardı, tedirgin bir şekilde ağzına koydu, kesici dişlerini üstüne kapattı, diliyle döndürdü. On sekiz ayar altının sertliği şaşırtıcıydı. Altının yumuşak bir maden olması gerektiğini düşünmüştü hep.

"Tonlarca paramız olacak," dedi Joey, diliyle yüzüğü yeniden azı dişlerinin arkasına iterek. "Sonra bir yerlere acayip bir seyahate çıkacağız, ikinci bir düğün yapacağız ve harika vakit geçireceğiz. Okulu bitirip bir iş kuracağız. Her şey harika olacak."

Kız bunu, inanmadığını belli eden bir sessizlikle karşıladı. Joey de kendi dediklerine inanmıyordu zaten. Sadece annesiyle babasına söylemekten hastalıklı bir şekilde korktuğu için –açıklama sahnesine ha-

yalinde öyle azmanca boyutlar kazandırmıştı ki– ağustosta Connie'yle ikisinin imzaladıkları belge bir evlilik cüzdanından ziyade bir intihar anlaşması gibi görünüyordu gözüne: Zihninde tuğla bir duvara dönüşmüştü. İlişkilerinin yalnızca ânın içinde, şahsen birlikte oldukları ve kimliklerini birleştirip kendi dünyalarını yarattıkları ânın içinde bir anlamı vardı.

"Burada olmanı isterdim," dedi.

"Ben de."

"Noel için gelmeliydin. Benim hatam."

"Bir tek sana grip geçirmeme yarardı."

"Bana birkaç hafta daha izin ver. Yemin ederim ki telafi edeceğim."

"Yapabilir miyim, bilmiyorum. Ama denerim."

"Öyle üzgünüm ki."

Gerçekten de üzgündü. Yine de Connie telefondan onu azat edip de düşüncelerini yeniden Jenna'ya yöneltince ifade edemeyeceği kadar rahatladı. Diliyle alyansı avurdundan çıkardı, kurutup kaldırmaya niyetliydi ama onun yerine nasılsa, istemeden, dilinin bir tür ikili yakalama hamlesiyle alyansı yuttu.

"Siktir!"

Yemek borusunun dibinde hissediyordu alyansı, oradaki öfkeli sertliğini, yumuşak dokuların protestosunu. Öğürüp geri getirmeye çalıştı ama sonuçta daha da aşağı doğru yuttu, hissettiği alanının dışına, akşam yemeği olan otuz santimlik Subway sandviçinin kalıntılarıyla birlikte aşağı indi. Küçük mutfağın lavabosuna koştu ve parmağını boğazına soktu. Çocukluğundan beri kusmamıştı hiç ve kusmanın prelüdü olan öğürmeler ona çıkarmaktan ne kadar korktuğunu hatırlattı. Şiddetinden. İnsanın kendini kafasından vurması gibi bir şeydi – yapamadı bir türlü. Ağzı açık, aşağıya, lavabonun üstüne eğildi, midesindekilerin doğal olarak, belkide kendiliğinden akıp geleceğini umuyordu; gelmedi elbette.

"Siktir! Koduğumun ödleği!"

Saat ona yirmi vardı. Miami uçağı ertesi sabah on birde Dulles'tan kalkıyordu ve yüzük hâlâ bağırsaklarındayken uçağa binmesinin yolu yoktu. Oturma odasının lekeli bej halısını adımladı ve en iyisinin bir doktora gitmek olduğuna karar verdi. Nette hızlı bir arama, en yakın hastanenin Seminary Caddesi'nde olduğunu gösterdi.

Üstüne bir palto geçirip Van Dorn Sokağı'ndan aşağı koştu, işaret edecek bir taksi aradı ama gece soğuk, trafik de olağanüstü ölçüde azdı. İş hesabında kendine araba, hatta çok güzel bir araba alabilecek kadar parası olsa da para Connie'nin parası olduğu, geri kalanı da onun teminatıyla alınmış bir banka kredisinden oluştuğu için harcamalarına çok dikkat ediyordu. Sanki kendini hedef olarak sunarsa daha fazla trafik ve böylece bir taksi çekebilecekmiş gibi sokağın ortasından yürüdü. Ama bu gece taksi yoktu.

Adımlarını hastaneye doğru çevirirken telefonuna Jenna'dan yeni bir mesaj geldi: heyecanlıyım. sn? Hemen cevap yazdı: tamamen. Jenna'nın ona mesaj atması, adını ya da e-posta adresini bile görmek, erbezlerinde her seferinde bir Pavlov etkisi yaratmaya devam ediyordu. Bu etki, Connie'nin üzerindeki etkisinden çok farklıydı (Connie son zamanlarda onu gitgide daha yüksekten vuruyordu: midesinden, nefes alma kaslarından, kalbinden) ama daha az ısrarcıydı ya da yoğun olmaktan uzaktı. Jenna onu, büyük miktarda paranın heyecanlandırdığı gibi heyecanlandırıyordu, toplumsal sorumluluğundan şahane bir şekilde kaçınmanın ve aşırı kaynak tüketimine kucak açmanın heyecanlandırdığı gibi. Jenna'nın tam bir baş belası olduğunu gayet iyi biliyordu. Aslında onu heyecanlandıran, kendisinin de ona sahip olmak için yeterince belalı olup olamayacağıydı.

Hastaneye yaptığı yürüyüş onu dosdoğru, geçen yaz günlerinin çoğunu ve pek çok akşamını geçirdiği, LBI'nın kardeş şirketi ve yeni özgürleştirilmiş Irak'ta daha önce devlet kontrolü altında olan ekmek yapım endüstrisini özelleştirmek için ihalesiz bir kontrat kazanmış olan ILYOZ'un (Irak'taki Laik Yatırımları Onarma Zamanı) mavi aynalı cephesinin tam önünden geçirdi. ILYOZ'daki patronu, yirmili yaşlarının başında olan, nüfuzlu arkadaşlara sahip ve Joey'nin bir yıl önce Jonathan ve Jenna'nın babasının beyin takımında çalışırken etkilemeyi başardığı Kenny Bartles adlı bir Floridalıydı. Joey'nin beyin takımındaki yaz görevi, doğrudan doğruya LBI tarafından finanse edilen beş görevden biriydi; işi de, görünürde hükümet mercilerine danışmanlık yapmak olsa da , tamamen Irak'ta bir Amerikan istilasını ve LBI'nın Irak'ın ele geçirilmesini ticari olarak ne şekillerde istismar edebileceğini araştırmak, sonra da bu ticari olanakları istila tezleri olarak yazmaktan ibaretti. Irak ekmek üretimi hakkındaki ilk araştırmayı

yapmasının ödülü olarak Kenny Bartles ona Bağdat'ta Yeşil Bölge'de, ILYOZ bünyesinde tam zamanlı bir iş teklif etmişti. Aralarında Connie'nin direnişi, Jonathan'ın uyarıları, Jenna'ya yakın kalma isteği, öldürülme korkusu, Virginia ikametini muhafaza etme gereği ve Kenny'nin güvenilir biri olmadığına ilişkin rahatsız edici bir duygunun da bulunduğu muhtelif sebeplerle Joey teklifi reddetmiş, onun yerine yaz mevsimini ILYOZ'un Amerika'daki bürosunu kurup hükümetle ara bağ oluşturarak geçirmeyi kabul etmişti.

Bunu yaptığı için babasından yediği fırça fırtınası, annesi ve babasıyla evliliği konusunda yüzleşmekten çekinmesinin nedenlerinden biriydi; o günden bu yana aslında ne kadar acımasız bir insan olduğunu görmek için uğraşmasının nedenlerinden biri... Babasından bir daha asla fırça yememek için yeterince sert, yeterince atak, yeterince zengin olmak istiyordu. Sadece gülmek, omuz silkmek ve yürüyüp gitmek için: Örneğin, evli olmaları haricinde Connie hakkındaki hemen hemen her şeyi bilen ve buna rağmen Connie'yi en fazla, Joey'yle oynamaktan hoşlandığı oyunlara heyecan ve etkileyicilik katan biri olarak gören Jenna'ya daha fazla benzemek istiyordu. Jenna ona, başka birinin kız arkadaşıyla ne kadar çok konuştuğunu kendi kız arkadaşı biliyor mu, diye sormaktan ve onun uydurduğu yalanları dinlemekten özel bir zevk alıyordu. Erkek kardeşinin anlattığından da büyük bir belaydı.

Hastaneye vardığında Joey sokakların neden bu kadar boş olduğunu anladı: Alexandria'nın tüm nüfusu acil servise toplanmıştı. Meseleyi anlamak sadece yirmi dakikasını aldı ve görevli hemşire sıranın başına geçme umuduyla sahip olduğunu iddia ettiği şiddetli mide ağrısından etkilenmedi. Alexandrialı hemşerilerinin öksürük ve hapşırıklarını soluyarak, bekleme odası televizyonunda *ER*'ın son yarım saatini izleyerek ve hâlâ kış tatillerinin tadını çıkaran üniversite arkadaşlarına e-posta göndererek geçirdiği bir buçuk saatte, kaybettiğinin yerine yeni bir alyans almanın daha kolay ve ucuz olacağını düşündü. 300 dolardan fazla tutmazdı, Connie de hayatta aradaki farkı anlamazdı. Cansız bir nesneye karşı kendini böylesine romantik bir şekilde bağlanmış hissetmesi –Connie'ye boğucu sıcaklıktaki bir öğlen sonrasında Kırk Yedinci Sokak'ta seçmesine yardım ettiği bu yüzüğü geri

almayı borçlu olduğunu hissetmesi–, kendini belalı biri yapma projesi için pek hayra alamet değildi.

Sonunda ona bakan acil doktoru, gözleri sulanmış, kötü bir jilet yanığı olan genç, beyaz bir adamdı. "Üzülecek bir şey yok," diye temin etti Joey'yi. "Bu şeyler kendi başlarının çaresine bakar. Nesne siz farkına bile varmadan geçip gidecektir."

"Ben sağlığım için endişelenmiyorum," dedi Joey. "Yüzüğü bu gece geri almak istiyorum."

"Hımm," dedi doktor. "Bu gerçekten değerli bir nesne mi?"

"Çok değerli. Ve ben bu işin bir tür... Prosedürü olacağını varsayıyordum?"

"Eğer nesneyi ille de istiyorsanız, prosedür bir, iki ya da üç gün beklemek. Ve sonra..." Doktor kendi kendine gülümsedi. "Birkaç peni yutmuş emekleyen bebeğiyle gelen bir anne hakkında eski bir acil şakası vardır. Doktora, çocuk iyileşecek mi, diye sorar, doktor da der ki: 'Oturağında değişik bir şey var mı diye kollayın, yeter.' Gerçekten aptalca bir şaka. Ama prosedürünüz bu, eğer ille de nesneyi istiyorsanız."

"Ama ben şimdi uygulayabileceğiniz bir prosedürden söz ediyorum."

"Ve ben de size böyle bir şey yok, diyorum."

"Hey, şakanız gerçekten komikti," dedi Joey. "Ben gerçekten güldürdü. Ha ha. Gerçekten iyi anlattınız."

Muayene ücreti 275 dolardı. Sigortasız olduğu için –Virginia eyaleti, insanın annesiyle babası tarafından yaptırılan sigortayı bir tür mali destek sayıyordu– anında orada kartla ödemesi gerekti. Eğer kabız olmazsa –ki Latin Amerika zihninde tam tersi sorunla özdeşleşmişti– Jenna'yla günlerine kokulu bir şekilde başlayacağı garantiydi.

Gece yarısını hayli geçtikten sonra dairesine dönünce yolculuk için bavulunu topladı, sonra da yatakta uzanıp sindirim sürecini kontrol etti. Hayatının her dakikasında zerrece dikkat etmeden bir şeyler sindirip duruyordu. Mide cidarı ile esrarengiz küçük bağırsağının tıpkı beyni, dili ya da penisi kadar onun bir parçası olduğunu düşünmek ne tuhaftı. Orada uzanmış, midesindeki en ufak tık tıkları, iç çekişleri ve yeniden konumlanmaları hissetmek için kasılırken, bedeninin önünde uzanan uzun yolun sonunda bekleyen uzun süredir kayıp bir akraba olduğu yolunda bir hisse kapıldı. İlk defa şimdi gördüğü,

şüphe uyandırıcı bir akraba. Hâlâ ileri bir gelecekte olduğunu umut ettiği bir noktada vücuduna güvenmek zorunda kalacaktı ve ondan sonraki bir noktada –ki bunun daha da ileri gelecekte olduğunu umuyordu– vücudu onu yüzüstü bırakacaktı ve ölecekti. Ruhunu, tanıdığı kişisel benliğini, gittikçe daha acayip ve daha kötü kokan bir ülkeden aşağı inen, bok kokan ölüme doğru giden paslanmaz altın bir yüzük olarak hayal etti. Vücuduyla yalnızdı ve garip bir şekilde aynı zamanda vücudu da *kendisi* olduğu için, bu tamamen yalnız olduğu anlamına geliyordu.

Jonathan'ı özlüyordu.Yaklaşan yolculuğu komik bir şekilde Connie'den ziyade Jonathan'a ihanet etmek demekti. İlk Şükran Günü'nün sıkıntısı sayılmazsa, son iki yılda birbirlerinin en iyi arkadaşı olmuşlardı; dostlukları ancak son aylarda, Joey'nin Kenny Bartles'la yaptığı iş anlaşmasıyla tatsızlaşmaya başlamış ve Jonathan'ın, Jenna'yla yaptığı seyahat planlarını keşfetmesiyle doruk noktasına ulaşmıştı. O vakte kadar Joey defalarca Jonathan'ın ondan sahiden ne kadar hoşlandığının kanıtıyla hem şaşırmış hem memnun olmuştu. Joey'nin hayli havalı bir Virginia Üniversitesi öğrencisi olarak dünyaya sunmayı uygun bulduğu parçalarının sadece birinden değil, ondan bir bütün olarak hoşlanıyordu. En büyük ve en hoş sürpriz ise Jonathan'ın Connie'yi çok beğenmesi olmuştu. Doğrusu, Jonathan ikisini bir çift olarak onaylamasa, Joey'nin Connie'yle evlenecek kadar ileri gitmeyeceğini söylemek yerinde olur.

Tercih ettiği porno siteleri dışında –ki bunlar da ihtiyaç anlarında Joey'nin açtıklarına kıyasla dokunaklı bir şekilde munis sayılırlardı– Jonathan'ın cinsel hayatı yoktu. Biraz inekti, evet, ama ondan çok daha inek olan herifler kendilerine birini buluyorlardı. Sadece kızlarla ölümcül biçimde, ilgilenmeme noktasına varacak kadar beceriksiz ve nihayet tanıştıklarında Connie'nin, yanında gevşeyip kendisi olabileceği tek kız olduğu ortaya çıkmıştı. Onun Joey'yle böyle derinden ilgili olmasının, sadece onunla ilgili olmasının da faydası olmuştu kuşkusuz, böylece Jonathan'ı onu etkilemeye çalışma stresinden ya da ondan bir şey istediğini düşünerek kaygılanmaktan kurtarmıştı. Connie onun ablası gibi davranıyordu, Jenna'dan çok daha hoş ve daha ilgili bir abla. Joey ders yaparken ya da kütüphanede çalışırken Jonathan'la saatlerce video oyunlarını oynar, kendisi kaybettiğinde

sempatik bir şekilde güler ve o duru haliyle oyunların özelliklerini açıklamasını dinlerdi. Jonathan genelde yatağını, özel çocukluk yastığını ve geceleri dokuz saatlik uyku ihtiyacını fetiş haline getirse de, Joey ondan biraz daha mahremiyet istemeden önce nazik bir şekilde yatakhane odasını boşaltırdı. Connie St. Paul'e döndükten sonra Jonathan Joey'ye kız arkadaşının hayret verici, oldukça seksi ama aynı zamanda rahatlıkla birlikte olunan biri olduğunu söyledi; bu da Joey'nin ilk kez Connie'yle gurur duymasına yol açtı. Onu artık bir zaafı, ilk fırsatta çözümlenecek bir sorunu olarak düşünmeyi bıraktı ve daha çok, varlığını diğer arkadaşlarına açıklamaya aldırmayacağı bir kız arkadaş olarak düşünmeye başladı. Bu da onu, annesinin örtülü ama amansız düşmanlığı konusunda büsbütün öfkelendirdi.

"Bir sorum var Joey," demişti annesi telefonda, Connie'yle birlikte Abigail teyzesinin evinde kaldıkları haftalarda. "Bir soru sormama izin var mı?"

"Ne sorusu olduğuna bağlı," dedi Joey.

"Sen ve Connie kavga ediyor musunuz?"

"Anne, hayır, bundan söz etmeyeceğim."

"Niçin sadece bu soruyu sorduğumu merak edebilirsin. Birazcık olsun merak etmiyor musun?"

"Hayır."

"Çünkü kavga *etmeniz gerek*, etmiyorsanız bir şeyler yolunda gitmiyor demektir."

"Evet, bu tanıma göre sen ve babam her şeyi doğru yapıyor olmalısınız."

"Ha ha ha! Bu sahiden çok komik Joey."

"Niye kavga edeyim ki? İnsanlar geçinemedikleri zaman kavga ederler."

"Hayır, insanlar birbirini sevince ama hakiki ve eksiksiz kişilikleri olunca ve gerçek dünyada yaşadıklarında kavga ederler. Elbette ki aşırı kavga etmek iyidir, demiyorum."

"Hayır, tam yeterince. Anlıyorum."

"Eğer hiç kavga etmiyorsanız, kendi kendine neden, diye sormalısın diyorum, o kadar. Sor kendine, düş gücü nerede yaşıyor?"

"Hayır, anne. Kusura bakma. Bu konuda konuşmayacağım."

"Ya da *kimde* yaşıyor, ne demek istediğimi anlıyorsan..."

"Yemin ederim ki telefonu kapatacağım ve seni bir yıl boyunca aramayacağım."

"Hangi gerçekliklerle ilgilenilmiyor..."

"Anne!"

"Her neyse, tek sorum buydu ve artık sorduğuma göre sana başka soru sormayacağım."

Annesi, kendi mutluluk düzeyi övünülecek türden olmasa da, kişisel yargılarını Joey'ye dayatmakta ısrarlıydı. Herhalde onu korumaya çalıştığını sanıyordu ama Joey'nin bütün duyduğu olumsuzluğun ritmiydi. Özellikle Connie'nin ondan başka arkadaşı olmayışından "kaygılanıyor"du. Bir keresinde, kendisinden başka arkadaşı olmayan çılgın üniversite arkadaşı Eliza'dan söz etmiş, bunun nasıl da bir uyarı sinyali olması gerektiğini söylemişti. Joey de ona Connie'nin arkadaşlarının olduğunu söyleyerek cevap vermiş, annesi isimlerini söylesin diye meydan okuduğunda da yüksek sesle, hakkında hiçbir şey bilmediği konuları tartışmayı reddetmişti. Connie'nin bazı eski okul arkadaşları vardı, en azından iki üç tane; ama Connie, onlardan daha çok yüzeyselliklerini teşhir masasına yatırmak ya da zekâlarını onların aleyhine olarak Joey'ninkiyle karşılaştırmak için söz eder, Joey de adlarını bir türlü aklında tutamazdı. Annesi böylece düpedüz isabet kaydetmişti. Ve var olan bir yaraya ikinci kez vurmaması gerektiğini de bilirdi ama ya dünyanın en usta ima edicisiydi ya da Joey dünyanın en hassas anlam çıkarıcısı. Eski takım arkadaşı Cathy Schmidt'in ziyarete geleceğinden söz edegörsün, Joey hemen Connie'ye yönelik hatır kırıcı bir eleştiri algılardı. Yüzüne vuracak olursa, hemen psikolojiye sığınır ve bu konudaki alınganlığını çözmesi için muayene olmasını isterdi. Onun çenesini hakikaten kapatacak tek karşı darbe ise –üniversiteden beri kaç arkadaş edindiğini sormak (cevap: hiç)– vurmaya içinin elvermediği bir darbeydi. Annesi bütün tartışmalarında onun gözünde acınacak halde olduğu için adil olmayan nihai avantaja sahipti.

Buna karşılık Connie annesine hiç düşmanlık beslemiyordu. Şikâyet etmek için her türlü hakka sahipti ama asla şikâyet etmezdi, bu da annesinin düşmanlığının adaletsizliğini daha da aşikâr hale getiriyordu. Connie küçük bir kızken, kimse ona bir şey söylemeden Joey'nin annesine gönüllü olarak elle yapılmış doğum günü kartları verirdi. Annesi de her yıl bu kartları alınca mırıl mırıl mırıldanırdı, ta

ki o ve Connie cinsel ilişkide bulunmaya başlayana kadar. Connie ondan sonra da doğum günü kartlarını yapmaya devam etmişti ve Joey, henüz St. Paul'deyken annesinin bir tanesini açtığını, taştan bir ifadeyle içindeki tebriğe baktığını ve sanki reklam postalarındanmış gibi bir kenara koyduğunu görmüştü. Daha yakın zamanlarda Connie küçük doğum günü hediyeleri yollamıştı –bir yıl küpe, başka bir yıl da çikolata– ve bunlar için bir vergi dairesi tebliği kadar resmi bir şekilde kişisellikten uzak teşekkür kartları geçmişti eline. Connie, annesi onu yine sevsin diye elinden gelen her şeyi yapmıştı; işe yarayacak tek şey, yani Joey'yle buluşmaya son vermek hariç. Temiz kalpliydi Connie ve annesi onun üzerine tükürmüştü. Bütün bunların adaletsizliği de onunla evlenmesinin nedenlerinden biriydi.

Bu adaletsizlik aynı zamanda, dolaylı bir yoldan Cumhuriyetçi Parti'yi de Joey'nin gözünde daha çekici hale getirmişti. Annesi Carol ve Blake konusunda züppelik ediyordu ve sırf onlarla yaşıyor olmasını Connie'nin aleyhinde kullanıyordu. Joey de dahil olmak üzere sağcı düşünen bütün insanların, kendininkinden daha az ayrıcalıklı hayatlara sahip beyazların zevkleri ve fikirleri konusunda aynı düşüncede olduklarını varsayardı. Joey cumhuriyetçilerin insanları liberal demokratların yaptığı gibi *hor görmeyişlerini* seviyordu. Liberallerden nefret ediyorlardı, evet, ama sadece liberaller onlardan daha önce nefret etmiş olduğu için. Sadece, annesinin Monaghan'lara davrandığı türde sorgulanmamış lütufkârlık halinden bezmişlerdi, o kadar. Son iki yılda Joey, siyasi tartışmalarında, özellikle Irak konusunda, yavaş yavaş Jonathan'la yer değiştirmişti. Joey Amerika'nın petrol ve politik çıkarlarını korumak ve Saddam'ın kitle imha silahlarını çıkarmak için bir istilanın gerekliliğine ikna olmuştu; *The Hill* ve sonra da *Washington Post*'ta ballı yaz stajları yakalamıştı. Gazetelerin politika servislerinde çalışmayı uman Jonathan ise savaşı ısrarla isteyen Feith, Wolfowitz, Perle ve Çelebi gibi insanlara daha da az güveniyordu. Rollerini tepetaklak etmek ve siyasi yönden kendi ailelerine aykırı olan değerlere sahip olmak ikisinin de hoşuna gitmişti; Joey gittikçe daha fazla Jonathan'ın babası gibi konuşuyordu, Jonathan da gittikçe daha fazla Joey'nin babası gibi. Joey Connie'nin tarafını tutup annesinin züppeliğine karşı onu savunmakta ısrarını uzattıkça, kendini öfkeli züppe karşıtı partide daha fazla yuvasında gibi hissediyordu.

Peki niye Connie'ye takılıp kalmıştı? Bunun tek anlamlı cevabı, onu sevmesiydi. Ondan kurtulma şansı olmuştu –hatta bazılarını kasıtlı olarak kendi yaratmıştı– ama defalarca üst üste, en can alıcı anlarda bu şansları kullanmamayı seçmişti. İlk büyük fırsat üniversiteye gitmesiydi. İkinci şansı bir yıl sonra, Connie doğuya, Monton's Glen, Virginia'daki Morton Koleji'ne giderek onu izleyince eline geçmişti. Bu hareketi onu Jonathan'ın Land Cruiser'ıyla Charlottesville'e kolayca gidilecek yakın bir mesafeye getirmişti ama (ki Connie'yi seven Jonathan, Joey'nin arabayı ödünç almasına izin veriyordu) normal bir üniversite öğrencisi olup bağımsız bir hayat geliştirme yoluna da çıkarmıştı. İkisinin büyük kısmını Connie'nin Koreli oda arkadaşını atlatmakla geçirdiği ikinci Morton ziyaretinden sonra Joey, *onun hatırı için* (çünkü üniversiteye iyi uyum sağlamıyor gibi görünüyordu) yeniden bağımlılıklarını koparmayı ve bir süre iletişimi kesmeyi teklif etmişti. Teklifi tamamen ikiyüzlü değildi; ikisi için bir geleceği göz ardı etmiyordu. Ama Jenna'yla sık görüşüyordu ve kış sömestr tatilini onunla ve Jonathan'la McLean'de geçirmeyi umuyordu. Connie sonunda, Noel'den birkaç hafta önce bu planların kokusunu almış, Joey de ona St. Paul'e, eve gidip de arkadaşlarını ve ailesini görmeyi (yani, normal bir üniversite ilk sınıf öğrencisinin yapacağı gibi) istemez mi, diye sormuştu. "Hayır," demişti Connie. "Seninle olmak istiyorum." Jenna beklentisiyle heyecanlanmış ve o yakınlardaki yarı resmi bir dansta kucağına düşen özellikle tatmin edici anlaşmayla büsbütün cesaretlenmiş olarak Connie'ye iyice sert davranmıştı, o da telefonda öyle fırtınalı bir şekilde ağlamaya başlamıştı ki, hıçkırık tutmuştu. *Asla* eve gitmek, *asla* Carol ve bebeklerle bir gece geçirmek istemediğini söylemişti. Ama Joey yine de bunu yaptırmıştı ona. Ve tatilde Jenna'yla doğru dürüst konuşamadığı halde –önce kayaktaydı, sonra da Nick'le New York'ta– kaçış planını izlemeye devam etmişti, ta ki şubat başlarında bir gece Carol onu arayıp Connie'nin Morton'dan ayrılıp her zamankinden daha ciddi bir depresyonla Barrier Sokağı'na döndüğünü haber verene kadar.

Göründüğü kadarıyla Connie Morton'daki aralık finallerinin ikisinden çok iyi not almış ama diğer ikisine girmemişti bile; Backstreet Boys'u, kulaklıklarından herkesi çıldırtacak kadar yüksek ve tiz bir sesle dinleyen, televizyonunu bütün gün bir alışveriş kanalında açık

bırakan, Connie'ye "kibirli" erkek arkadaşı konusunda sataşıp, onun haberi olmaksızın düzdüğü bütün o burnu havada sürtükleri hayal etmeye davet eden, berbat turşularla odalarını pis kokutan oda arkadaşıyla da aralarında kötücül bir antipati vardı. Connie ocak ayında akademik uyarıyla okula dönmüştü ama yatakta o kadar çok vakit geçirmeye başlamıştı ki, kampus sağlık servisi sonunda müdahale edip onu eve yollamıştı. Carol bütün bunları Joey'ye ciddi bir kaygıyla ve memnun edici bir şekilde itham etmeksizin haber verdi.

Kendini Connie'den kurtarmanın (artık depresyonu sadece Carol'ın hayal gücünün bir ürünüymüş gibi davranamıyordu) bu son şansını da es geçmesi, o yakınlarda aldığı, Jenna'nın Nick'le "bir tür" nişanlanmış olduğu yolundaki acı haberle de az çok ilişkiliydi ama sadece az çok. Joey, ciddi akıl hastalığından korkması gerektiğini bildiği halde, ona sanki ihtimaller havuzundan geçmişinde herhangi bir ölçüde depresyon geçirmiş olan her ilginç üniversiteli kızı elerse, elinde çok küçük bir grup kalırmış gibi görünüyordu. Zaten Connie'nin de depresyona girmek için *yeterli nedeni* vardı: Oda arkadaşı dayanılmaz biriydi, Connie de yalnızlıktan ölüyordu. Carol telefonu ona verdiğinde yüz kere "üzgün" kelimesini kullandı. Joey'yi hayal kırıklığına uğrattığı için üzgündü, daha güçlü olmadığı için üzgündü, aklını derslerine veremediği için üzgündü, okul parasını ziyan ettiği için üzgündü, Carol'a yük olduğu için üzgündü, herkese yük olduğu için üzgündü, konuşması bu kadar sıkıcı olduğu için üzgündü. Connie'nin morali Joey'den bir şey istemeyecek kadar bozuk olduğu halde (ya da *bu nedenle*) –sanki onu bırakmaya yarı yarıya razı gibiydi– Joey annesinden gelen nakit sayesinde parasının olduğunu ve uçakla onu görmeye geleceğini söyledi. O bunu yapmasına gerek olmadığını ne kadar çok söylediyse Joey de yapması gerektiğini o kadar iyi anladı.

Bunun ardından Barrier Sokağı'nda geçirdiği hafta, hayatının gerçek anlamda ilk yetişkin haftasıydı. Boyutları onun hatırladığından daha mütevazı olan büyük odada Blake'le oturup *Fox News*'taki Bağdat saldırısı haberini izlerken, 11 Eylül'e yönelik çoktandır devam eden küskünlüğü erimeye başladı. Ülke nihayet ilerliyordu, tarihi bir kez daha ellerine alıyordu, bu da nasılsa Blake ve Carol'ın ona gösterdikleri saygı ve minnetin bir parçasıydı. Blake'i beyin takımından hikâyeler, haberlerdeki kişilerle tanışmaları, bir parçası olduğu yatırım

sonrası planlamalarıyla keyiflendirdi. Ev küçüktü, o ise içinde kocaman kalıyordu. Bir bebeğin nasıl tutulacağını öğrendi, emzikli bir biberonu eğmeyi öğrendi. Connie solgundu ve korkutucu derecede zayıftı; kolları sıskacıktı, karnı da on dört yaşında, ona ilk dokunduğundaki gibi içe doğru çukurdu. Yanına uzandı, gece sarılıp onu heyecanlandırmaya çalıştı, onun dağılmış dikkatinin kalın, etkileyici dış yüzeyine, onunla cinsel ilişki kurma konusunda kendini iyi hissetmesine yetecek kadar nüfuz etmeye çalıştı. Aldığı haplar daha etki yapmamıştı ve Joey onun bu kadar hasta olmasına neredeyse memnun oldu; bu, kendisine ciddiyet ve amaç kazandırıyordu. Joey'yi hayal kırıklığına uğrattığını tekrarlayıp duruyordu ama Joey neredeyse tam tersini hissediyordu. Sanki yeni ve daha yetişkin bir aşk dünyası kendini açığa vurmuş gibi: Sanki açacakları iç kapıların sonu hiç gelmeyecekmiş gibi. Onun yatak odası pencerelerinin birinden büyüdüğü evi, Carol'ın insanlardan uzak duran kibirli kişiler olduklarını söylediği siyahilerin oturduğu evi görebiliyordu; yemek odası duvarına çerçevelenmiş doktora diplomalarını asmışlardı ("Yemek odasında," diye vurgulamıştı Carol, "herkesin görebileceği yerde, sokaktan bile"). Joey eski evinin görüntüsünün onu bu kadar az duygulandırmasından hoşnut kaldı. Hatırlayabildiği kadarıyla büyüyüp onu aşmak istemişti ve şimdi bunu sahiden de yapmış gibi görünüyordu. Hatta bir akşam annesini arayıp neler olduğunu anlatacak kadar ileri gitti.

"Yani," dedi annesi. "Tamam. Belli ki ben burada konunun biraz dışında kalmışım. Connie doğuda üniversitedeydi diyorsun, öyle mi?"

"Evet. Ama kötü bir oda arkadaşı vardı, depresyona girdi."

"Eh, şimdi bütün bunlar iyi bir şekilde mazide kaldıktan sonra bana haber vermen ne hoş."

"Sen de onunla ilgili olup bitenleri anlatmayı pek hoş hale getirmezsin hani."

"Hayır, elbette, buradaki kötü benim. Hep olumsuz olan, benim işte. Böyle düşündüğünden eminim."

"Belki de böyle düşünmemin bir nedeni vardır. Peki sen bu nedenin ne olabileceğini düşündün mü hiç?"

"Ben de sen özgürsün, hayatta hiç bir engelin yok diye düşünüyordum. Biliyor musun Joey, üniversite o kadar da uzun sürmez. Ben gençken kendimi bağlayacak bir karar verdim ve herhalde bu yüzden

bana iyi gelebilecek bir sürü tecrübeyi kaçırdım. Ama belki de ben senin kadar olgunlaşmamıştım."

"Öyle," dedi, kendini çelik gibi ve sahiden de olgun hissederek. "Belki."

"Sana sadece bana bir şekilde yalan söylediğini hatırlatmak isterim, iki ay önce, artık ne zamansa, sana Connie'den haber aldın mı, diye sorduğumda. Ki yalan söylemek belki de en olgun davranış biçimi değildir."

"Dostça bir soru değildi."

"Senin cevabın da dürüstçe değildi! Yani bana ille de dürüstlük borçlu değilsin ama hiç değilse şimdi bu konuda doğruyu söyleyelim."

"Noel'di. St. Paul'de olduğunu sanıyorum, dedim."

"Evet, aynen öyle. Ve lafı uzatmak istemem ama biri 'Sanıyorum,' dediğinde emin olmadığını ima etme eğilimindedir. Sen çok iyi bildiğin bir şey bilmiyormuş gibi yaptın."

"Ben nerede olduğu hakkındaki fikrimi söyledim. Ama Wisconsin'de falan da olabilirdi."

"Ya, pek çok yakın arkadaşından birini ziyarete gitmiştir."

"Tanrım!" dedi Joey. "Bu konuda gerçekten de kendinden başka kabahat bulacağın kimse yok."

"Beni yanlış anlama. Şimdi orada, onun yanında olmanı hayranlık verici buluyorum ve bunu söylerken de ciddiyim. Senin iyi bir insan olduğunu gösteriyor. Senin için önemli olan birine bakmak istemenden gurur duyuyorum. Benim de depresyona aşinalığım ver ve inan bana, hiç de eğlenceli değildir. Connie bir şeyler alıyor mu?"

"Evet, Celexa."

"Eh, umarım ona iyi gelir. Benim ilacım bana pek iyi gelmemişti."

"Sen antidepresan mı alıyordun? Ne zaman?"

"Ah, bu yakınlarda."

"Vay canına, hiç haberim yoktu."

"Çünkü senin özgür ve engelsiz olmanı istiyorum derken ciddiydim. Benim için kaygılanmanı istemiyorum."

"Hayret ama, hiç değilse bana söyleyebilirdin."

"Sadece birkaç ay sürdü zaten. Ben de pek örnek hasta sayılmazdım."

"İlaçların etki göstermesi için biraz zaman tanıman gerekiyor."

"Evet, herkes böyle söyledi. Özellikle de, bir anlamda benimle birlikte ön saflarda yer alan baban. Bu iyi günlerin geçtiğini görünce pek üzüldü. Ama ben, olduğu kadarıyla, yeniden kafama kavuştuğum için memnun oldum."

"Gerçekten üzgünüm."

"Evet, biliyorum. Eğer Connie hakkında bunları bana üç ay önce söylemiş olsaydın, cevabım şöyle olurdu: La la la! Şimdi yeniden bir şeyler hissetmeme katlanmak zorundasın."

"Acı çektiğin için üzgünüm, demek istemiştim."

"Teşekkürler tatlım. Hislerim için de hakikaten özür dilerim."

Depresyonun son zamanlarda her yerde rastlanır bir hal almasına rağmen, Joey yine de onu en fazla seven iki dişinin ikisinin de klinik depresyon geçirmesini biraz kaygı verici buldu. Bu sadece bir rastlantı mıydı? Yoksa kadınların akıl sağlığı üzerinde kötücül bir etkisi mi vardı? Connie söz konusu olduğunda, onun depresyonunun kızda daima o çok sevdiği yoğunluğun başka bir cephesi olduğuna karar vermişti. St. Paul'deki son gecesinde, Virginia'ya dönmeden önce oturup onun beyninden aşırı duyguları çıkartmayı umuyormuş gibi parmak uçlarıyla kafatasını deşercesine ovalamasını izlemişti.

Görünürde gelişigüzel anlarda ağlıyor olmasının nedenini, en küçük kötü düşüncenin bile dayanılmaz acı vermesine ve şimdi aklına iyi düşüncelerin değil de sadece kötü düşüncelerin gelmesine bağlamıştı. Bir zamanlar onun kendisine verdiği bir Virginia Üniversitesi beyzbol kepini nasıl kaybettiğini; onun ikinci Morton ziyaretinde kafasını, Joey'nin önemli Amerikan tarihi ödevini nasıl etkilediğini umursamayacak ölçüde oda arkadaşına taktığını; Carol'ın nasıl bir keresinde daha fazla gülümseyecek olsa oğlanların ondan daha fazla hoşlanacağını söylediğini; bebek üvey kız kardeşlerinden birinin, Sabrina'nın onu kucağına aldığında nasıl çığlık çığlığa bağırdığını; Joey'nin annesine aptal gibi New York'a onu görmeye gittiğini söyleyişini; o üniversiteye dönmeden önceki son gece nasıl iğrenç bir şekilde kanadığını; Jessica'ya, onun ablasıyla dost olma çabasıyla yolladığı kartpostallarda nasıl yanlış şeyler yazdığını; Jessica'nın nasıl onlara hiç cevap vermediğini düşünmüştü ve böyle şeyler işte. Karanlık bir pişmanlık ve kendinden iğrenme ormanında kaybolmuştu, en küçük ağaç bile devasa boyutlara bürünüyordu. Joey'nin kendisi hiç böyle ormanlarda bulunmamıştı

ama Connie'ninkilere izah edilemez bir şekilde çekiliyordu. Ona veda etmek için düzmeye çalışırken hıçkırıklara boğulması bile Joey'yi tahrik ediyordu, en azından hıçkırıklar debelenmeye, kıvranmaya ve kendinden nefret etmeye dönüşene kadar. Üzüntü düzeyi tehlike sınırındaydı, intiharın kardeş çocuğuydu; Joey o gecenin yarısında uyanık kalıp konuşarak Connie'yi, Joey'nin hiçbir isteğini gerçekleştiremeyecek kadar kendini berbat hissetmekten vazgeçirmeye çalıştı. Bu tüketici bir döngüydü, dayanılmazdı, ama yine de ertesi gün öğleden sonra doğuya uçarken, Joey etkisini gösterdiği zaman Celexa'nın Connie'ye neler yapacağından korktuğunu fark etti. Annesinin, antidepresanların duyguları öldürdüğü konusundaki sözünü hatırladı: Okyanuslar dolusu duygusu olmayan bir Connie, onun tanımadığı ve isteyeceğinden kuşkulandığı bir Connie olabilirdi.

Bu arada ülke savaştaydı, ama bu, bilinçli bir hesap hatası çerçevesinde ölenlerin yalnızca öbür taraftan olduğu tuhaf bir savaştı. Joey Irak'ın alınmasının tamamen onun beklediği şekilde çocuk oyuncağı olduğunu görerek memnun olmuştu; Kenny Bartles da ekmek şirketini mümkün mertebe süratle işletmeye başlama ihtiyacına ilişkin coşkulu e-postalar gönderiyordu (Joey de ona henüz bir üniversite öğrencisi olduğunu ve final sınavları bitene kadar çalışamayacağını açıklayıp duruyordu). Jonathan ise her zamankinden de limoniydi. Örneğin çapulcular tarafından Ulusal Müze'den çalınmış eski Irak eserlerine kafayı takmıştı.

"Bu tek bir küçük hataydı," dedi Joey. "Boktan şeyler olur, tamam mı? Sen sadece işlerin yolunda olduğunu kabul etmek istemiyorsun."

"Plütonyumu ve çiçek hastalığı mikrobu taşıyan füzeleri bulduklarında kabul ederim," dedi Jonathan. "Ki bulamayacaklar, çünkü hepsi zırvaydı, hepsi uydurulmuş zırvalardı, çünkü bu şeyi başlatan insanlar beceriksiz soytarılar."

"Kanka, herkes kitle imha silahları olduğunu söylüyor. Hatta *New Yorker* bile öyle diyor. Annem dedi ki babam aboneliğini iptal ettirmek istiyormuş, öyle kızmış. Babam dışişleri konusundaki büyük uzman ya sanki."

"Babanın haklı olduğuna neyine bahse girmek istersin?"

"Bilmem. 100 dolarına?"

"Oldu!" dedi Jonathan, elini uzatarak. "Yıl sonuna kadar hiç silah bulmayacaklarına 100 dolar."

Joey onun elini sıktı, sonra da ya Jonathan kitle imha silahları konusunda haklıysa, diye endişelenmeye başladı. 100 dolara aldırdığından değil; Kenny Bartles'la birlikte ayda 8 bin dolar kazanacaktı. Ama bir siyaset haberleri bağımlısı olan Jonathan kendinden o kadar emin görünüyordu ki, Joey, beyin takımı patronları ve Kenny Bartles'la olan iş ilişkilerindeki espriyi bir şekilde kaçırdı mı, diye merak etti: Irak'ı istila etmek için kendilerinin şahsen zenginleşmesi ya da şirketlerinin zenginleşmesinin ötesindeki nedenlerden söz ederken göz kırptıklarını ya ironik bir şekilde ses tonlarını değiştirdiklerini fark edememişti belki. Joey'e göre beyin takımının istilayı desteklemek için gerçekten de örtük bir nedeni vardı: Amerika Birleşik Devletleri'nin aksine Saddam'ın bilimadamlarının bile yapabileceği boktan füzelerin menzilindeki İsrail'in korunması. Bu yeni muhafazakârların en azından İsrail'in güvenliği için korku duyma konusunda ciddi olduklarına inanmıştı. Ne var ki daha şimdiden, mart nisana dönmüşken ellerini sallıyor ve sanki herhangi bir kitle imha silahının ortaya çıkıp çıkmamasının önemi bile yokmuş gibi davranıyorlardı; sanki Irak halkının özgürlüğü ana konuymuş gibi. Ve savaşa olan ilgisi öncelikle mali olan, ama kendisinden daha bilge insanların daha iyi bir gerekçeye sahip olduğu fikrinde ahlaki bir dayanak bulan Joey, şimdi enayi yerine konduğu duygusuna kapılmaya başlamıştı. Bu onu parayı cebe atma konusunda daha az hevesli kılmıyordu ama bu konuda kendini daha kirli hissetmesine neden oluyordu.

Lekelenmiş bir haldeyken Jenna'ya yaza ilişkin planlarından söz etmenin daha kolay olacağını düşündü. Jonathan, başka şeylerin yanı sıra Kenny Bartles'ı da kıskanırdı (Joey'nin telefonda Kenny'yle konuştuğunu her duyuşunda tepesi atardı); Jenna'nın ise gözlerinde dolar işaretleri vardı ve tamamen vurgun vurmaktan yanaydı. "Belki seni bu yaz Washington'da görürüm," dedi. "New York'tan gelirim, sen de nişanını kutlamak için beni yemeğe çıkartırsın."

"Tabii," dedi Joey, "Güzel bir akşam olur herhalde."

"Seni uyarmam gerek. Restoran konusunda *çok* pahalı bir zevkim vardır."

"Nick seni yemeğe çıkarmama ne diyecek peki?"

"Cüzdanında bir ısırıkçık eksik demek. Senden korkmak aklının köşesinden bile geçmez. Peki senin kız arkadaşın ne diyecek bu duruma?"

"Kıskanç bir tip değildir."

"Doğru, kıskançlık hiç de çekici değil, ha ha."

"Bilmediği şey canını yakmaz."

"Evet, bilmediği de hayli şey var, değil mi? Kaç tane küçük kaçamak yaptın şimdiye kadar?"

"Beş."

"Bu, ben cerrahi bir müdahaleyle hayalarını yerinden sökmeden önce Nick'in yanına kalacak olandan dört fazla."

"Evet ama bilmezsen canın yanmaz, değil mi?"

"İnan bana," dedi Jenna, "Bilirdim. Benimle senin kız arkadaşının arasındaki fark bu. Ben kıskanç bir tipim. Biri benim üstüme gül koklamaya görsün, İspanyol Engizisyonu kesilirim. Bağışlamam."

Bunu duymak ilginçti işte, çünkü bir önceki sonbahar böyle rastgele fırsatlar karşısına çıktığında yararlansın diye onu teşvik eden Jenna'ydı; bunu yaparak bir şeyler kanıtladığını hayal ettiği kişi de Jenna'ydı. Ona dört saat önce yatağından sürünerek çıktığı bir kızı yemek salonunda görmezden gelme sanatı konusunda talimat vermişti. "Böyle narin papatya olma," demişti. "Onları yok saymanı isterler. Yok saymazsan onlara iyilik etmiş olmazsın. Kendine onları hayatında görmemiş havası vermelisin. Dünyada son istedikleri şey senin dalgın dalgın dolanman ya da suçluymuş gibi davranman olur. Orda oturmuş, onları mahcup etme diye İsa'ya yakarıyorlar." Besbelli kişisel tecrübelerine dayanarak konuşuyordu ama ilk kez deneyene kadar pek inanmamıştı ona. O gün bugün de hayatı daha kolay bir hal almıştı. Gerçi Connie'ye bu patavatsızlıktan söz etmeme nezaketini göstermişti ama onun pek aldırmayacağını düşünmeye devam ediyordu. (Bunu asıl saklaması gereken kişi, romantizm konusunda Arthur devrine has fikirleri olan ve kulağına tek gecelik ilişki sözü çalınınca sanki Connie'nin ağabeyi ya da şövalye muhafızıymış gibi Joey'yi öfkesiyle lime lime eden Jonathan'dı. Joey ona fermuarını bir kademe olsun açmadığı konusunda yeminler etmişti ama bu sahtekârlık sırıtıp geçilmeyecek kadar saçma sapandı ve Jonathan onun Connie'ye layık olmayan bir yarak ve yalancı olduğunu söylemişti.) Şimdi sanki değişken sadakat standardıyla Jenna'nın da, aynı beyin takımın-

daki patronları gibi onu enayi yerine koyduğu hissine kapılmıştı. Savaş çığırtkanlarının kâr için yaptıklarını Jenna hobi olsun diye, sırf Connie'ye hainlik etmek için yapmıştı. Ama bu da ona muazzam bir yemek ısmarlama ya da ILYOZ'da bunu yapacak parayı kazanma hevesini törpülemiyordu.

Alexandria'da, ILYOZ'un bir kişilik frijit bürosunda tek başına otururken, Joey Kenny'nin Bağdat'tan yolladığı düzensiz faksları, Saddam'ın sübvanse ettiği fırıncıları, sertifikalı muhasebecilerin desteklediği girişimciler olarak yeniden yaratmak üzere vergi mükellefi dolarlarının akıllıca kullanımı hakkında ikna edici raporlar olarak yeniden yazdı. Bu müstakbel girişimcilerin izleyeceği yakışıklı bir iş planı şablonu yaratmak için bir yıl önce Breadmasters ve Hot&Crusty şirketleri üzerine hazırlamış olduğu örnek çalışmalardan yararlandı. Temel Irak bazlaması zararına satılan ürün, yüksek fiyat konulmuş hamur işleri ile çekici şekilde pazarlanan kahveler de çok para getiren ürünler olarak, ekmek fiyatlarını adil piyasa düzeyine yükseltmek için iki yıllık bir plan geliştirdi. Böylece, 2004 yılında koalisyon destekleri ekmek ayaklanmalarına yol açmadan aşamalı olarak kesilebilecekti. Yaptığı her şey kısmen ve çoğunlukla baştan aşağı zırvaydı. Basra'da dükkân vitrinlerinin neye benzediği hakkında en ufak bir fikri yoktu: ama örneğin, arabaların bombalandığı ve yazın ısının 55 derece olduğu bir şehirde Breadmaster stili dondurulmuş dökme cam vitrinlerin iyi sonuç vermeyeceğinden emindi. Ancak modern ticaretin zırvaları, akıcı bir şekilde konuştuğunu memnuniyetle fark ettiği bir lisandı ve Kenny ona, tek önemli olan şeyin muazzam faaliyet ve anında sonuç alma olduğu konusunda güvence vermişti. "*Dün* için iyi bir fikirmiş gibi görünmesini sağla," demişti Kenny, "o zaman biz de nasıl göründüğünü yakalamak için burada, olay yerinde elimizden geleni yaparız. Jerry bir gecede serbest pazarlar istiyor, biz de ona bunu vereceğiz." ("Jerry", Paul Bermer'dı; yani Bağdat'taki, Kenny'nin tanışmış olması, hatta olmaması mümkün olan kodaman.) Joey bürodaki boş saatlerinde, özellikle hafta sonlarında, kendi şehirlerinde ücretsiz stajlar yapan ya da hamburgerleri çeviren okul arkadaşlarıyla sohbet ediyordu; gelmiş geçmiş en müthiş yaz işini kaptığı için ona haset ve tebrik yağdırıyorlardı. Sanki, hayatının 11 Eylül'de rayından çıkan

ilerleyişi, yukarı doğru heyecan verici yörüngesine tam anlamıyla yeniden oturmuş gibiydi.

Bir süre için bu tatmin duygusundaki tek gölge, Jenna'nın Washington gezisini birkaç kere ertelemesi oldu. Sohbetlerinde sık sık ortaya atılan bir konu da, Jenna'nın Nick'e bağlanmadan önce yeterince kurtlarını dökmediği yolundaki kaygısıydı. ("Duke'ta bir yıl sürtüklük etmenin sayılıp sayılmayacağından emin değilim," demişti.) Joey onun kaygısında fırsatın fısıltısını duyabiliyordu ve telefon görüşmelerinin gittikçe çiğleşen flörtüne rağmen kız iki kez gelip onu görme planlarını erteleyince kafası karıştı. Jonathan'dan ablasının kendisine haber vermeden McLean'e anne babasını ziyarete gittiğini öğrenince kafası daha da karıştı.

Sonra, sırf hoşluk olsun diye yaptığı bir 4 Temmuz aile ziyaretinde babasını maaşının büyüklüğü ve sorumluluklarının kapsamıyla etkilemeyi umarak ona ILYOZ'daki işinin ayrıntılarını lütfen bildirince oracıkta evlatlıktan reddedilmesine ramak kaldı. Hayatı boyunca ilişkileri temelde bir uzak durma ilişkisi, iradelerin birbirini yenememe ilişkisi olmuştu. Ama artık babası onu soğukluğu ve kibri konusunda bir nutuk atarak göndermekle yetinmiyordu. Şimdi, Joey'nin onu hasta ettiğini, ülkeyi kendileri şahsen zengin olmak için ayaklar altına alan canavarlarla gizlice işbirliği yapacak kadar bencil ve düşüncesiz bir oğul yetiştirmiş olmanın onun *midesini bulandırdığını* haykırıyordu. Annesi ise Joey'yi savunacağına koşup canını kurtardı: Yukarı kata, küçük odasına kaçtı. Ertesi sabah onu arayacağını, barışmaya çalışacağını, babasının sadece onu sevdiği için kızdığı gibi birtakım zırvalar yumurtalayacağını biliyordu. Ama orada kalmayacak kadar ödlekti; Joey'nin de kollarını sıkıca kavuşturup yüzünü bir maske haline getirmekten ve başını iki yana sallayarak babasına defalarca anlamadığı şeyleri eleştirmemesini söylemekten başka yapacağı şey yoktu.

"Anlamayacak ne var?" dedi babası. "Bu bir siyaset ve kâr savaşı. Nokta!"

"Sırf sen insanların politikasından hoşlanmıyorsun diye," dedi Joey, "bu, yaptıkları her şeyin yanlış olduğu anlamına gelmez. Her yaptıklarının kötü olduğunu varsayıyorsun, her şeyde başarısızlığa uğrayacaklarını umut ediyorsun, çünkü politikalarından nefret ediyorsun. Olan iyi şeyleri duymak bile istemiyorsun."

"*İyi bir şey olduğu yok.*"

"Ha, tamam. Siyah beyaz bir dünya. Biz hepimiz kötüyüz, siz hepiniz iyisiniz."

"Yani sence dünya, sırf sen tonlarca para kazanasın diye senin yaşındaki Ortadoğulu çocukların kafaları ve bacakları uçurulsun diye mi dönüyor? Senin içinde yaşadığın mükemmel dünya bu mu?"

"Elbette ki değil baba. Bir saniyeliğine aptal olmayı bırakır mısın? İnsanlar, ekonomileri boku yediği için öldürülüyor orada. Biz de ekonomilerini düzeltmeye çalışıyoruz, tamam mı?"

"Ayda 8 bin dolar almamalısın," dedi babası. "Kendini çok akıllı sandığını biliyorum ama beceri sahibi olmayan on dokuz yaşında birinin bu kadar para kazanabildiği dünyada bir şeyler yolunda gitmiyor demektir. Senin bu halin yozlaşma *kokuyor*. Kokun bana gerçekten kötü geliyor."

"Aman Tanrım, baba. Her neyse."

"Artık ne yaptığını bilmek bile istemiyorum. Midemi çok bulandırıyor. Annene söyleyebilirsin ama bana bir iyilik et ve beni bunun dışında tut."

Joey ağlamamak için vahşice gülümsedi. İnsanda yapısalmış duygusu uyandıran bir incinme yaşıyordu, sanki o ve babası kendi siyasetlerini sırf birbirinden nefret etmek için seçmiş, tek kurtuluş yolu da bağlarını koparmakmış gibi. Babasına hiçbir şey söylememek, ille de şart olmadıkça bir daha onu görmemek ona da iyi geliyordu. Kızgın bile değildi, sadece bu incinmeyi geride bırakmak istiyordu. Eve, kiralamasına annesinin yardım ettiği mobilyalı stüdyo dairesine taksiyle gitti ve hem Connie'ye hem Jenna'ya mesajlar yolladı. Connie erken yatmış olmalıydı, ama Jenna gece yarısı onu aradı. Dünyanın en iyi dinleyicisi değildi; ama onun pislik Dördüncüsü'nün ana fikrini, dünyanın adil olmadığı ve asla adil olmayacağı, daima büyük ölçüde kazananlar ve büyük ölçüde kaybedenler olacağı ve kendisinin maalesef sınırlı ancak ona şahsen bahşedilmiş olan hayatta kazanan biri olma özelliği ve kendini kazananlarla çevrelemeyi tercih ettiği konusundaki düşüncelerini kavradı. Joey bunun üzerine kendisini McLean'deyken aramadığını yüzüne vurunca, Jenna onunla akşam yemeğine çıkmanın "güvenli" olmayacağını düşündüğünü söyledi.

"Niye güvenli olmazdı?"

"Sen benim bir tür kötü alışkanlığımsın," dedi. "Bunu kontrol altında tutmak zorundayım. Aslında büyük bir ödül için çabaladığımı unutmamalıyım."

"Kulağa sen ve ödül birlikte pek eğlenmiyormuşsunuz gibi geliyor."

"Ödül, patronunun işini elinden almaya çalıştığı için fevkalade meşgul. Bu dünyada bunu yaparlar, birbirlerini canlı canlı yemeye çalışırlar. Hayret verici bir şekilde kimse bunu kınamaz. Ama belli ki aynı zamanda fena halde zaman alan bir iş. Bir kız ara sıra dışarı çıkarılmak ister, özellikle de üniversiteden sonraki ilk yazında."

"İşte onun için buraya gelmen gerek," dedi. "Ben seni kesinlikle dışarı çıkarırım."

"Kuşkusuz. Ama patronumun Hampton'larda önümüzdeki üç hafta için duvardan duvara işleri var. Klipsli kâğıt altlığı tutucu olarak benim de hizmetime ihtiyaç duyuluyor. Senin de çok sıkı çalışıyor olmak zorunda olman ne kötü, yoksa seni bir şeylere gizlice dahil etmeye çalışırdım."

Onu tanıdığından beri yarım randevuların ve yarım vaatlerin sayısını şaşırmıştı. Önerdiği eğlenceli şeylerin hiçbiri gerçekleşmiş sayılmazdı ve Joey onun neden bunları önerme zahmetine katlandığını da pek anlamıyordu. Bazen bu Jenna'nın erkek kardeşiyle rekabetinden kaynaklanıyor, diye düşünüyordu. Ya da belki Joey Yahudi olduğu ve Jenna'nın asla terslemediği tek kişi olan babası bundan hoşlandığı için. Ya da belki Connie'yle olan ilişkisi onu büyülüyordu ve Joey'nin ayaklarının dibine serdiği mahrem bilgi parçacıklarından kraliçelere has bir haz alıyordu. Ya da gerçekten onunla ilgileniyordu ve yaşı ilerledikçe nasıl olacağını, ne kadar para kazanabileceğini görmek istiyordu. Ya da bunların hepsi. Jonathan'ın, kardeşinin bela olduğu, Şımarıklar Gezegeni'nden gelme bir ucube olduğu ve bir deniz süngerinin ahlaki bilincine sahip olduğunu bildirmekten başka bir içgörüsü yoktu, ama Joey onda daha derin şeylerin gözüne çarptığını düşünüyordu. Böylesine büyük güzelliğin tasarrufuna sahip birinin bunu nasıl kullanacağı hakkında ilginç fikirlerden yoksun olduğuna inanmayı reddediyordu.

Ertesi gün Connie'ye babasıyla ettiği kavgayı anlattığında, kız onların karşılıklı ileri sürdükleri fikirlerin değerinden söz edeceğine doğrudan onun incinmesine el attı ve ne kadar üzüldüğünü söyledi. Gar-

sonluk yapmaya başlamıştı ve onu yeniden görmek için bütün yaz beklemeye razıydı. Kenny Bartles ona, eğer daha önceki bütün hafta sonlarında çalışırsa ağustosun son iki haftasında ücretli izin yapabileceğini söylemişti; Joey de, eğer Jenna Washington'a gelecek olursa, Connie'nin işleri karmaşık hale getirmek için ayak altında olmasını istemiyordu. Connie'ye asgaride tutmaya çalıştığı cinsten katıksız bir yalan söylemeden bir, iki ya da üç akşam nasıl kaçacağını bilemiyordu.

Bu gecikmeyi kabul edişindeki sükûneti Celexa'ya bağlamıştı. Ama sonra bir gece, dairesinde bira içerken rutin bir telefon kontrolünde, Connie özellikle uzun bir sessizliğe gömüldü ve sonunda "Bebeğim, sana söylemem gereken bir şey var," diyerek bu sessizliği sona erdirdi. Bunların ilki, ilaç almayı bırakmış olmasıydı. İkincisi ise ilaç almayı bırakma nedeninin restoran müdürüyle yatıyor olması ve boşalamamaktan bıkmasıydı. Bunu tuhaf bir tarafsızlıkla itiraf etmişti, sanki kendisi olmayan bir kızdan, yaptıkları üzücü ama anlaşılır olan bir kızdan söz ediyormuş gibi.

Müdür evliydi ve iki tane yeniyetme çocuğu vardı, Hamline Caddesi'nde oturuyordu. "Sana söylemem iyi olur, diye düşündüm," dedi. "Eğer bitirmemi istersen bitiririm."

Joey titriyordu. Hatta neredeyse zangır zangır titriyordu. Kapalı ve kilitli olduğunu varsaydığı ama aslında ardına kadar açık olan zihin kapısı cereyan yapıyordu; geçip kaçabileceği bir kapı. "Bitirmek istiyor musun?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Hoşuma da gidiyor gibi, seks kısmı, ama ona karşı bir şey hissetmiyorum. Sadece sana karşı bir şeyler hissediyorum."

"Aman Tanrım. Sanırım bu konuda düşünmem gerekecek."

"Gerçekten kötü olduğunu biliyorum Joey. Sana bu iş olur olmaz söylemeliydim. Ama bir müddet birisinin benimle ilgilenmesi öyle hoştu ki. Geçen ekimden beri kaç kere seviştiğimizin farkında mısın?"

"Evet, biliyorum. Farkındayım."

"Ya iki kere ya da sıfır, ben hastayken olanları sayıp saymadığına bağlı. Orada doğru olmayan bir şey vardı."

"Biliyorum."

"Birbirimizi seviyoruz ama birbirimizi hiç görmüyoruz. Beni hiç özlemiyor musun?"

"Evet."

"Başkalarıyla mı yattın? Bu sayede mi dayanıyorsun?"

"Evet, yattım. Birkaç kez. Ama kimseyle bir seferden fazla değil."

"Bundan hemen hemen emindim, ama sana sormak istemedim. Sana yaptırmam, diye düşünmeni istemedim. Ve benim yapışımın nedeni de bu değil. Yalnız olduğum için yaptım. Öyle yalnızım ki Joey. Yalnızlıktan ölüyorum. Yalnız olmamın nedeni de seni sevmem ama senin burada olmaman. Başkasıyla cinsel ilişki kuruyorum, çünkü seni seviyorum. Biliyorum bu kulağa karışık ya da dürüstçe değilmiş gibi geliyor, ama doğru."

"Sana inanıyorum," dedi. Gerçekten inanıyordu da. Ama duyduğu acının inanıp inanmamasıyla, Connie'nin şimdi ne söyleyip ne söylemediğiyle bir ilgisi yok gibiydi. Tatlı Connie'sinin orta yaşlı bir domuzla yatmış olmasının, blucinini ve küçük donunu çıkarmış ve bacaklarını ona *defalarca* açmış olmasının sessiz gerçeği, onun dile getirmesi ve Joey'nin bunları duymasına yetecek sürede kelimelere bürünmüştü sadece; sonra yeniden sessizliğe bürünmüş, bir jilet topu yutmuş gibi, kelimelerin ulaşamayacağı şekilde içine yerleşmişti. Yeterince makul bir şekilde onun müdür domuzuna, kendisinin bir önceki yıl o fazlasıyla parfümlü yataklardaki, hepsi ya sarhoş ya da zil zurna sarhoş kızlara aldırdığından daha fazla aldırmayabileceğini biliyordu, ama mantık artık içindeki acıya ulaşamıyordu, tıpkı Dur! diye düşünmenin hızla ilerleyen bir otobüsü durduramayacak olması gibi. Acı hayli olağanüstüydü. Ama aynı zamanda garip bir şekilde memnuniyetle karşılanmıştı ve güçlendiriciydi, ona canlılığını ve kendisinden büyük bir hikâyede yakalanmışlığını haber veriyordu.

"Bana bir şey söyle bebeğim," dedi Connie.

"Ne zaman başladı bu?"

"Bilmiyorum. Üç ay önce."

"Eh, belki de yapmaya devam etmelisin," dedi. "Yapmaya devam etmeli ve onun çocuğunu doğurmalı ve seni kendi evine yerleştirip yerleştirmeyeceğini görmelisin."

Carol'a böyle bir gönderme yapması çirkindi ama Connie cevaben ona sadece diri bir samimiyetle, "Yapmamı istediğin bu mu?" diye sordu.

"Ne istediğimi bilmiyorum."

"Benim istediğim kesinlikle bu değil. Ben seninle birlikte olmak istiyorum."

"Evet, tamam. Ama başka biriyle üç ay düzüşmeden önce değil."

Bu onu ağlatmalıydı, bağışlanmak için yalvarmalıydı ya da ona sert tepki göstererek karşılık vermeliydi ama Connie sıradan biri değildi. "Doğru," dedi. "Haklısın. Tamamen haklısın. İlk kez birlikte olduğumda sana haber verebilirdim, sonra da dururdum. Ama ikinci kere yapmak ilk seferinden çok daha kötü görünmedi. Üçüncü sefer ve dördüncü sefer için de aynı şey geçerli. Sonra da ilacımı bırakmak istedim çünkü neredeyse hiç hissetmezken sevişmek bana aptalca geldi. Sonra da sayacın bir şekilde sıfırlanması gerekti."

"Ve şimdi hissediyorsun ve bu harika!"

"Kesinlikle daha iyi. Sevdiğim insan sensin ama hiç değilse sinir uçlarım yeniden çalışıyor."

"Bana şimdi niye söylüyorsun ki? Niye dördüncü ay da devam etmiyorsun? Dört üçten pek de kötü olmamalı, ha?"

"Aslında planladığım dörttü," dedi. "Önümüzdeki ay geldiğimde sana söyleyebileceğimi düşündüm, daha sık birlikte olmak için bir plan yapacaktık ki yeniden tekeşli olmaya başlayabilelim. Hâlâ istediğim bu. Ama dün gece yeniden kötü düşüncelere kapıldım ve sana söylesem iyi olur, diye düşündüm."

"Depresyona mı giriyorsun? Doktorun ilacı bıraktığını biliyor mu?"

"O biliyor, ama Carol bilmiyor. Carol ilacın ikimizin arasındaki her şeyi düzelteceğini sanıyor sanki. Sorunumu kalıcı şekilde çözeceğini sanıyor. Her gece şişeden bir hap çıkartıyorum ve çorap çekmeceme koyuyorum. Ben işteyken onları sayabilir, diye düşünüyorum."

"Belki de ilacı alman gerek," dedi Joey.

"Seni artık göremezsem yeniden başlayacağım. Ama seni görürsem her şeyi hissetmek istiyorum. Ve seni görmeye devam edersem onlara bir daha ihtiyacım olacağını sanmıyorum. Bunun kulağa tehdit falan gibi geldiğinin farkındayım, oysa yalnızca gerçekten ibaret. Beni bir daha görüp görmeme konusunda seni etkilemeye çalışmıyorum. Kötü bir şey yapmış olduğumu anlıyorum."

"Pişman mısın?"

"Evet demem gerektiğini biliyorum, ama bilmiyorum aslında. Sen başkalarıyla yattığına pişman mısın?"

"Hayır. Hele şimdi hiç."

"Benim için de öyle bebeğim. Tıpkı senin gibiyim. Umarım bunu hatırlarsın ve seni yeniden görmeme izin verirsin."

Connie'nin itirafı vicdanı rahat bir şekilde kaçması için son ve en iyi şansıydı. Onu kendi yaptığı şey nedeniyle öyle kolaylıkla başından atabilirdi ki... Eğer kendini bunu yapabilecek kadar kızgın hissetseydi. Telefonu kapatınca, normalde uzak duracak kadar disiplinli olduğu Jack Daniel's şişesine sarıldı, sonra da mahallesi olmayan kasvetli yerin nemli sokaklarında, cepheden vuran yaz sıcağının ve bunu örtbas eden klimaların toplu kükremesinin tadını çıkararak yürüyüşe çıktı. Haki pantolonunun ceplerinden birinde bozuk paralar vardı, onları çıkardı ve birer ikişer sokağa fırlatmaya koyuldu. Hepsini attı; masumiyetinin kuruşları, kendi kendine yeterli oluşunun onlukları ve çeyrekleri... Başından defetmek zorundaydı, başından defetmek. Acısını anlatacak kimsesi yoktu, hele annesiyle babası hiç, ama Connie hakkındaki olumlu fikirlerini bozmaktan korktuğu için Jonathan'a da anlatamazdı, kesinlikle sevgiyi anlamayan Jenna'ya ve kendi okul arkadaşlarına da – onların topu da kız arkadaşları, önlerindeki on yılda peşinden koşmaya niyetlendikleri zevkler için anlamsız bir ayak bağı olarak görürdü. Tamamen yalnızdı ve bunun başına nasıl geldiğini anlayamıyordu. Nasıl olup da hayatının merkezinde Connie adında bir ağrı oluştuğunu. Onun hissetmiş olduklarını böylesine inceden inceye hissetmek, onu haddinden fazla iyi anlamak, onun hayatını kendisi olmaksızın hayal edememek Joey'yi çıldırtıyordu. Connie'den ayrılması için karşısına ne zaman bir fırsat çıksa kendi çıkarını gözetme mantığını yürütememişti bir türlü: Onun yerini, zihninde yerinden çıkıp duran bir vites misali, ikisinin mantığı alıyordu.

Connie onu aramadan bir hafta geçti, sonra bir hafta daha. İlk kez onun yaşının daha büyük olduğunun farkına vardı. Artık yirmi bir yaşındaydı, yasal olarak bir yetişkindi, evli erkeklere ilginç ve çekici gelen bir kadın. Bir kıskançlık krizi içinde aniden kendini aralarında daha şanslı olan, diye görmeye başlamıştı, Connie'nin ateşini lütfettiği oğlancık. Hayal gücünde fevkalade albenili bir hal almıştı. Bazen ilişkilerinin olağanüstü, büyülü olduğunu belli belirsiz hissederdi, ama ona ne kadar bel bağladığını ancak şimdi anlıyordu. Suskunluklarının ilk günlerinde onu aramayarak Connie'yi cezalandırdığına inanmayı

başarmıştı ama çok geçmeden kendisinin cezalandırılmış, Connie'nin ise kendi duygu okyanusunda bir damla insaf bulup da hatırı için suskunluğu bozup bozmayacağını bekleyen kişi olduğu hissine kapıldı.

Bu arada annesi ona artık aylık 500 dolarlık çekleri gönderemeyeceğini bildirmişti. "Korkarım baban bu işe son verdi," demişti, Joey'yi kızdıran bir umursamazlıkla. "Umarım devam ettiği sürece işe yaramıştır." Joey, artık onun kendisini destekleme isteğine boyun eğmeye mecbur olmayışı ve karşılığında onu düzenli olarak telefonla arama zorunluluğunun ortadan kalkması nedeniyle belirli bir ferahlama duydu; ebeveyn desteği düzeyi hakkında Virginia Eyaleti'ne yalan söylemeye artık bir son vermekten de memnundu. Ama geçinebilmek için bu aylıklara da ihtiyacı vardı; şimdi yazın bu kadar çok taksiye bindiği ve bu kadar çok yemek ısmarladığı için üzgündü. Babasından nefret etmemek ve Joey'nin üzerine yıktığı onca evlilik problemine rağmen bıçak kemiğe dayanınca daima babasına uyan annesi tarafından ihanete uğradığını hissetmemek elinden gelmiyordu.

Sonra Abigail teyzesi, ağustosun ikinci yarısında dairesini kullanmayı teklif etmek için aradı. Son bir buçuk yıldır New York'taki tuhaf isimli küçük etkinlik mekânlarındaki performansları için Abigail'in e-posta listesindeydi ve teyzesi birkaç ayda bir kendini mazur gösteren monologlarından birini sunmak için onu arardı. Eğer telefonundaki Meşgule Ver düğmesine basarsa mesaj bırakmaz ve sadece o Yarıtla'ya basana kadar aramayı sürdürürdü. Joey, onun günlerinin daha çok, sonunda birisi cevap verene kadar bildiği her numarayı teker teker aramakla geçtiği izlenimine kapılmıştı ve onların arasındaki ilişkinin belirsizliği göz önüne alındığında çağrı listesinde başka kimlerin olduğunu düşünmek hiç hoşuna gitmiyordu. "Kendime kumsalda tatil gibi küçük bir hediye veriyorum," diyordu şimdi. "Korkarım zavallı Tigger kedi kanserinden öldü, ama çooook pahalı tedaviler oldu tabii önce ve Piglet'i yalnız bıraktı." Joey, sadakatsizlik hakkındaki yeni rahatsızlığının bir parçası olarak Jenna'yla flörtleşmesi konusunda kendini biraz kirli hissediyordu, yine de Abigail'in teklifini kabul etti. Connie'den hiç haber gelmezse, diye düşündü, Jenna'nın mahallesinde ortaya çıkıp onu yemeğe davet ederek kendini teselli edebilirdi.

Sonra Kenny Bartles, ILYOZ'u ve anlaşmalarını Florida'daki bir arkadaşına satacağını haber vermek için aradı. Aslında satmıştı bile. "Mike sabah seni arayacak," dedi Kenny. "Ona 15 Ağustos'a kadar seni tutması gerektiğini söyledim. Zaten o tarihten sonra senin yerine birini alma sorunuyla uğraşmak istememiştim. Yapacak daha büyük ve daha iyi işlerim var."

"Ya, öyle mi?" dedi Joey.

"Evet, LBI ağır işe uygun bir kamyon filosu temin etmem için benimle bir taşeron sözleşmesi yapmaya hazır. Midesi kolayca bulananlara göre bir iş değil, ne demek istediğimi anlıyorsan. Kolayca girdi çıktı işi – üç aylık raporlar falan gibi saçmalıklar yok. Kamyonlarla geliyorum, çeki kesiyorlar, o kadar."

"Tebrikler."

"Evet ama şu da var," dedi Kenny. "Seni orada, D.C.'de gene de kullanabilirim, gerçekten. Benimle birlikte yatırım yapacak ve karşı karşıya olduğum sermaye açığının bir kısmını toparlayacak bir ortak arıyorum. Eğer çalışmaya hevesliysen, kendine küçük bir maaş da ödeyebilirsin."

"Kulağa harika geliyor," dedi Joey. "Ama okula dönmem lazım ve yatırım yapacak param yok."

"Tamam. Tabii. Hayat senin. Peki, daha küçük bir girişime ne dersin? Spekülasyonları yorumlayışıma göre Polonya Pladsky A10'un önü açık. Artık üretim yapmıyorlar ama Macaristan ile Bulgaristan'daki askeri üslerin önünde filolar halinde duruyorlar. Güney Amerika'da bir yerlerde de; ama bunun bana faydası yok. Gene de doğu Avrupa'da sürücüler tutacağım, kamyonları konvoy halinde Türkiye'den geçirip Kerkük'te teslim edeceğim. Bu da Tanrı bilir ne kadar süreyle bağlayacak beni, hem 900 bin yedek parça taşeronluğu da var. Taşeronun taşeronu olarak yedek parçalarla başa çıkabilir misin sence?"

"Kamyon yedek parçaları hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Ben de. Ama Pladsky vaktiyle yirmi bin kadar A10 yapmıştı. Oralarda tonlarca parça olmalı. Bütün yapman gereken onları saptamak, kasalamak ve sevk etmek. 300 bin koy, altı ay sonra 900 al. Şartları düşünecek olursan, fazlasıyla makul bir kâr marjı. Anladığım kadarıyla tedarikte düşük bir kâr marjı oluyor bu. Kimsenin dikkatini çekmeyecek. 300 bin bulabilir misin sence?"

"Öğle yemeği paramı zor buluyorum," dedi Joey. "Okul parası falan derken..."

"Evet, tamam da, gerçekçi olursak, bütün bulacağın 50 bin. Bununla ve elde imzalı bir sözleşmeyle ülkedeki her banka sana gerisini verir. Bu işin çoğunu yurdunda ya da neyse, internet üzerinde yapabilirsin. Bulaşıkçılık yapmaktan çok daha iyi, ha?"

Joey düşünmek için biraz süre istedi. Keyfini çıkardığı bütün o paket servisleri ve taksilere rağmen önündeki okul yılı için 10 bin dolar biriktirmişti, kredi kartında potansiyel olarak var olan bir 8 bin dolar daha vardı ve çabucak yaptığı bir internet araştırması sonucunda ortaya küçük bir teminat karşılığı yüksek faizli borçlar vermeye hazır pek çok banka ile pladsky a10 parçaları'yla eşleşen pek çok Google sayfası çıkmıştı. Parçaları bulmak Kenny'nin dile getirdiği kadar dolambaçsız bir iş olsa ona bu parça sözleşmesini teklif etmeyeceğinin farkındaydı, ama bütün ILYOZ vaatlerini gerçekleştirmişti ve Joey, bir yıl sonra yirmi bir yaşına geldiğinde yarım milyon dolar değerinde olmanın mükemmelliğini hayal etmekten kendini alamıyordu. Bir anda aklına esen bir fikirle, heyecanlı olduğundan ve bir kerelik olsun ilişkilerinin *derdine düşmediğinden* Connie'nin fikrini almak için telefon sessizliğini bozdu. Çok sonra zihninin bir köşesinde hem onun bankadaki fonunu hem de artık yasal olarak bu fonu kontrol ettiği düşüncesi olduğu için kendini suçlayacaktı ama onu aradığı anda hiç de çıkarını gözettiğini düşünmüyordu.

Connie, "Ah Tanrım, bebeğim," dedi. "Senden bir daha asla haber alamayacağımı düşünmeye başlıyordum."

"Zor birkaç hafta oldu."

"Tanrım, biliyorum, biliyorum. Sana asla bir şeyler anlatmamalıydım, diye düşünmeye başlıyordum. Beni bağışlayabilecek misin?"

"Muhtemelen."

"Ah! Ah! Bu, 'muhtemelen hayır'dan çok daha iyi!"

"Çok muhtemelen," dedi. "Eğer hâlâ gelip de beni görmek istiyorsan."

"İstediğimi biliyorsun. Dünyada her şeyden fazla."

Sesi hiç de Joey'nin olduğunu hayal ettiği bağımsız, olgun kadının sesiymiş gibi gelmiyordu, karnındaki kelebeklenme hissi, yavaşlaması

ve kızı sahiden geri isteyip istemediğinden emin olması için onu uyardı. Onu kaybetmenin acısını, ona sahip olma yolundaki bir arzuyla karıştırmaması için uyardı. Ama konuyu değiştirmeye, soyut duygusal bir alanın çamuruna batmaktan kaçınmaya ve Kenny'nin teklifi konusunda onun fikrini sormaya çok hevesliydi.

"Tanrım, Joey," dedi teklifi ona açıkladıktan sonra, "yapman lazım bunu. Ben sana yardım ederim."

"Nasıl?"

"Sana parayı veririm," dedi, sanki sorması bile aptallıkmış gibi. "Bankadaki fon hesabımda hâlâ elli bin dolardan fazla para var."

Bu rakamın dile getirilmesi bile Joey'yi tahrik etti. Onu, Barrier Sokağı'nda bir çift olarak en eski günlerine, kendisinin liseden ilk kopuşuna götürdü. Her ikisinin, ama özellikle Connie'nin sevdiği U2'nun *Achtung Baby*'si, bekâretlerini karşılıklı kaybedişlerinin müziği olmuştu. Bono'nun her şeye hazır olduğuna, harekete geçmeye hazır olduğuna yemin ettiği albümün ilk parçası birbirlerine ve kapitalizme yönelik aşk şarkıları olmuştu. Şarkı Joey'nin kendini cinsel ilişki kurmaya hazır, çocukluğun dışına çıkmaya hazır, Connie'nin Katolik okulunda saat satarak biraz gerçek para kazanmaya hazır hissetmesine yol açmıştı. İkisi tam anlamıyla ortak olarak başlamıştı işe; o girişimci ve imalatçıydı, Connie ise onun sadık katırı ve şaşılacak kadar yetenekli satıcısıydı. Bu işe içerleyen rahibeler operasyonlarına son verene kadar, kayıtsız, mesafeli hali sınıf arkadaşlarının onun ve Joey'nin ürünü için çıldırmasını sağlayan Connie, zoraki olmayan satış sanatının ustası olduğunu kanıtlamıştı. Barrier Sokağı'naki herkes, annesi dahil, hep Connie'nin sessizliğini donukluk, ağırlık olarak yorumlama hatasını işlemişti. Sadece işin içyüzünü bilen Joey onun potansiyelini görmüştü; bu da ona şimdi birlikteliklerinin hikâyesiymiş gibi geliyordu: Herkesin, özellikle de Connie'nin gizli zenginliklerinin değerini yabana atan annesinin beklentilerini boşa çıkarsın diye ona yardım etmek, onu teşvik etmek. Bir işadamı olarak geleceğine duyduğu inancın merkezinde bu vardı, başkalarının farkına varmadığı yerlerde değeri fark etmek, fırsatı görmek; Connie'ye olan aşkının merkezinde de bu vardı. Connie esrarengiz usullerle iş görüyordu! İkisi onun okuldan eve getirdiği 20 dolarlık banknot yığınları arasında düzüşmeye başlamışlardı.

"Senin üniversiteye dönmek için o paraya ihtiyacın var," dedi yine de.

"Okula daha sonra da gidebilirim. Senin paraya şimdi ihtiyacın var ve ben sana verebilirim. Daha sonra verirsin."

"Sana *iki mislini* verebilirim. O zaman dört yılı karşılayacak paran olur."

"İstersen," dedi Connie. "Yapman şart değil."

Joey St. Paul'den ayrıldıktan sonraki en mutlu haftalarının mekânı olan New York'ta, Joey'nin yirminci yaş gününde yeniden bir araya gelmek için randevulaştılar. Ertesi sabah Joey Kenny'yi aradı ve işi yapmaya hazır olduğunu beyan etti. Yeni Irak anlaşmaları kasımdan önce imzalanmaz, dedi Kenny, onun için de Joey sonbahar sömestrinin tadını çıkarmalı, sadece mali yönden hazır olmalıydı, o kadar.

Peşinen coşkuya kapılarak savurganlık yapıp New York'a bir Acela ekspres treniyle gitti, Abigail'in dairesine giderken de 100 dolarlık bir şişe şampanya aldı. Abigail'in evi her zamankinden daha da karışıktı, Joey kapıyı arkasından memnuniyetle çekip Connie'nin uçağını karşılamak için taksiyle LaGuardia'nın yolunu tuttu. Onun otobüs yerine uçağa binmesinde ısrar etmişti. Ağustos sıcağında yarı çıplak yayalarıyla, pusun soluklaştırdığı tuğlaları ve köprüleriyle bütün şehir bir afrodizyak gibiydi. Başka biriyle yatmış ama şimdi yeniden onun hayatına bir mıknatıs misali dönen kız arkadaşıyla buluşmaya giderken kendini çoktan şehrin kralı gibi hissediyordu. Havaalanının büyük yolcu salonunda, diğer yolculardan, sanki son saniyeye kadar onları görmeyecek kadar kafası meşgulmüş gibi gergin bir şekilde yana kaçıp kurtularak gelişini görünce Joey'nin para fikrinden de fazla bir şeyle yüzü kızardı. Önem duygusuyla, yaşanacak hayatla, denenecek çılgınca şanslarla, ikisinin hikâyesiyle kızarıyordu yüzü. Kız onu gördü ve başını yukarı aşağı sallamaya koyuldu, henüz söylemediği bir şeyle aynı fikirde olduğunu ifade eden suratı keyif ve hayretle doluydu. Anında "Evet! Evet! Evet!" demeye başladı, bavulunun çekme sapını düşürüp ona çarparak. "Evet!"

"Evet mi?" dedi Joey, gülerek.

"Evet!"

Öpüşmeden bagaj katına koştular, sonra da dışarıdaki taksi durağına; mucizevi bir şekilde sırada kimse yoktu. Taksinin arka koltuğunda kız terli, pamuklu kazağını çıkardı, Joey'nin kucağına tırmandı ve sanki boşalıyormuş ya da nöbet geçiriyormuş gibi ağlamaya baş-

ladı. Vücudu kollarında tamamen, tamamen yeni gibiydi. Değişimin bir kısmı gerçekti –artık daha az ok gibiydi, biraz daha kadınsıydı– ama çoğunu Joey hayal ediyordu. Sadakatsizliği için Connie'ye ifade edemeyeceği bir şükran duyuyordu. Bu duygu öyle yoğundu ki ona sanki sadece Connie'den kendisiyle evlenmesini isteyerek denge sağlayabilirmiş gibi geldi. Sorabilirdi de, hemen oracıkta, eğer sol kolunun dirsek altında, iç taraftaki tuhaf işaretleri görmeseydi. Yumuşak cildinden aşağı doğru bir dizi düz paralel kesik iniyordu, her biri beş santim kadardı, dirseğine en yakın olanlar daha az belirgindi ve tamamen iyileşmişti, bileğine yakın olanlar ise daha taze ve kırmızı.

"Evet," dedi Connie, yüzü ıslak, hayretle yara izlerine bakarak. "Yaptım bunu. Ama mesele yok."

Cevabı bildiği halde ne olduğunu sordu. Kız onun alnını öptü, yanağını öptü, dudaklarını öptü ve ciddi ciddi gözlerinin içine baktı. "Korkma bebeğim. Kendime ceza vermek için yapmam gereken bir şeydi sadece."

"Tanrım."

"Joey, dinle. Dinle beni."

"Bıçağın ağzını alkolle temizleme konusunda çok dikkatli davrandım. Senden telefon gelmediği her gece için bir kesik yapmam gerekiyordu, hepsi bu. Üçüncü gece üç tane yaptım, ondan sonra her gece bir tane. Senden telefon gelir gelmez durdum."

"Peki ya aramasaydım? Ne yapacaktın? Bileğini mi kesecektin?"

"Hayır. Maksadım intihar değildi. Böyle düşüncelerim olmasın diye onların yerine bunu yapıyordum. Biraz canımın acıması gerekiyordu. Bunu anlayabiliyor musun?"

"Maksadının intihar olmadığına eminsin, değil mi?"

"Sana bunu asla yapmam. Asla."

Joey parmak uçlarını yara izlerinin üstünde gezdirdi. Sonra onun yara izi olmayan bileğini alıp gözlerine bastırdı. Kendini onun için kesmesinden *memnundu*; başka türlüsü elinden gelmiyordu. O esrarengiz usullerle iş görüyordu ama Joey neyi neden yaptığını anlıyordu. Başının içinde bir yerlerde Bono her şey yolunda, diye şarkı söylüyordu, her şey yolunda.

"Ve gerçekten inanılmaz olan ne, biliyor musun?" dedi Connie.

"On beşte durdum, sana kaç kere ihanet ettimse o kadar. Beni tam doğru akşamda aradın. Bir tür işaret gibiydi. Ve bak." Blucin pantolonunun arka cebinden katlanmış bir banka çeki çıkardı. Kıçının şeklini almış ve terini emmişti. "Hesabımda elli bir bin dolar vardı. Bu da hemen hemen senin ihtiyacın olduğunu söylediğin miktardı. Bu da başka bir işaret, ha, ne dersin?"

Çeki açtı, üstünde JOSEPH R. BERGLUND'A ELLİ BİN DOLAR ödeneceği yazılıydı. Joey'nin normalde batıl inançları yoktu ama bu işaretlerin çarpıcı olduğunu kabul etmek zorundaydı. Meczuplara "Başkanı HEMEN öldür," diyen ya da depresyondakilere "Kendini HEMEN bir pencereden at," diyen işaretler gibiydiler. Buradaki acil ve mantıksız emir şöyleymiş gibi görünüyordu: "Hayatlarınızı HEMEN evlilikle birleştirin."

Grand Central otobanındaki trafik durmuştu ama şehre giren trafik hızla ilerliyor, taksi de yol boyunca gidiyordu ve bu da bir işaretti. Taksi için sıra beklememeleri bir işaretti. Ertesi günün Joey'nin doğum günü olması bir başka işaret. Bir saat önce, havaalanına giderken nasıl bir ruh hali içinde olduğunu hatırlamıyordu. Sadece şu anda Connie'yle birlikte olduğu an vardı ve daha önceleri bir kozmik yarıktan kendi iki kişilik dünyalarına sadece geceleyin, bir yatak odasında ya da başka herhangi bir kapalı yerde düşerlerken, şimdi güpegündüz, şehri kaplayan bir pus içinde yaşıyorlardı bunu. Onu kucakladı; banka çeki terli göğsünde, bluzunun askıları arasında duruyordu. Ellerinden biri, sanki süt verebilirmiş gibi Joey'nin göğüslerinden birine yapışmıştı. Koltuk altlarının büyümüş kadın kokusu onu sarhoş etti, daha kuvvetli olmasını arzuladı, koltuk altlarının sınırsız bir şekilde çok daha kuvvetli kokmasını istediğini hissetti.

"Başkasıyla düzüştüğün için teşekkürler," diye mırıldandı.

"Benim için kolay olmadı."

"Biliyorum."

"Yani, bir şekilde kolaydı. Ama başka bir şekilde neredeyse imkânsızdı. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Biliyorum, hem de nasıl."

"Senin için de zor muydu? Geçen yıl yaptığın hani?"

"Aslına bakarsan, hayır."

"Erkeksin de ondan. Sen olmanın ne demek olduğunu biliyorum Joey. Buna inanıyor musun?"

"Evet."

"Öyleyse her şey yoluna girecek demektir."

Ve sonraki on günde her şey gerçekten yolundaydı. Joey elbette daha sonra, uzun bir abazalığın ardından gelen ilk hormona bulanmış günlerin, geleceği hakkında muazzam kararlar vermek için pek ideal bir zaman olmadığını anlayacaktı. Connie'nin 50 bin dolarlık armağanının taşınmaz yükünü evlilik teklifi kadar ağır bir şeyle dengelemeye çalışmaktansa, faiz ve ana paranın ödenmesi için bir takvim çıkarıp senet imzalayabileceğini şimdi görebiliyordu. Yalnız başına yürümek ya da Jonathan'la konuşmak için ondan kendini bir saat bile ayırmış olsa gerekli berraklığa ve mesafeye kavuşabileceğini görebiliyordu. Cinsel birleşme sonrası alınan kararların cinsel birleşme öncesi alınan kararlardan çok daha gerçekçi olduğunu görebiliyordu. Ama o anda sonrası diye bir şey yoktu, hepsi öncesi ve öncesi üstüne yığılmıştı. Birbirlerine duydukları arzu günler ve geceler boyunca Abigail'in yatak odasındaki sürekli çalışan pencere vantilatörü gibi dönüp devir üstüne devir yapmıştı. Zevklerinin yeni boyutlarına; ortak iş girişimleri ile Connie'nin hastalığı ve sadakatsizliğinin sağladığı yetişkin ağırbaşlılık duygusuna kıyasla daha önceki bütün zevkleri kayda değmez ve çocuksu kılmıştı. Zevkleri öyle büyük, ona duydukları ihtiyaç öyle dipsizdi ki, şehirdeki üçüncü sabahlarında bir saatliğine bile azaldığında, Joey daha fazlasını almak adına en yakındaki düğmeye basmak için uzandı. "Evlenmeliyiz."

"Ben de tam aynı şeyi düşünüyordum," dedi Connie. "Şimdi yapmak ister misin?"

"Bugün mü diyorsun yani?"

"Evet."

"Sanırım bekleme süresi var. Bir tür kan testi?"

"Eh, öyleyse gidip yaptıralım hadi. Yapmak istiyor musun?"

Kalbi kasıklarına kan pompalıyordu. "Evet!"

Ama daha önce kan testi yaptırmaya gitmek için heyecanlandıklarından düzüşmeleri gerekti. Sonra da kan testi yaptırmalarının gerekmediğini duyunca heyecanlandıklarından düzüşmeleri gerekti. Herkesin onlar için ne düşündüğüne aldırmayacak kadar içmiş bir

çift gibi, eli kanlı katiller gibi kendilerini Altıncı Cadde'de bulduklarındaysa Connie sütyensizdi, hafif meşrep görünüyor ve erkeklerin bakışlarını üstüne çekiyordu, Joey ise öyle bir testosteron pervasızlığı içindeydi ki, biri ona meydan okusa sırf zevk için yumruğu savururdu. Atılması gereken adımı atıyordu, annesiyle babasının ona hayır dedikleri andan beri atmak istediği adımı. Korna çalan taksilerin ve kirli kaldırımların kızgın dalgası içinde şehir merkezine doğru yaptıkları elli sokaklık yürüyüş, gözüne bundan önceki hayatı kadar uzun göründü.

47. Cadde'de karşılarına çıkan ilk terk edilmiş görünümlü kuyumcuya girdiler ve hemen alıp gidecekleri iki altın alyans istediler. Kuyumcu eksiksiz bir Hasidik kılığa bürünmüştü – ibadet takkesi, perçem, Yahudi muskaları, siyah yelek, hepsi... Önce beyaz tişörtüne yolda atıştırdığı sosisli sandviçten hardal damlamış olan Joey'ye, sonra da yüzü sıcaktan ve Joey'nin yüzünün sürtünmesiyle alev alev olmuş Connie'ye baktı. "İkiniz evleniyor musunuz?"

İkisi de yüksek sesle evet deme cesareti gösteremeden başlarını salladılar.

"Öyleyse *mazel tov*,*" dedi kuyumcu çekmeceleri açarak. "Sizin için her boyda yüzüğüm var."

Joey uzaklardan, aslında oldukça sert olan çılgınlık kabarcığındaki ince bir yırtıktan, Jenna için bir pişmanlık sancısı duydu. İstediği biri olarak değil (istek daha sonra, yeniden yalnız ve aklı başında olduğu zaman geri dönecekti), ama artık hiçbir zaman sahip olamayacağı Yahudi eş olarak: Kendisinin Yahudi olmasının hakikaten bir anlam ifade edebileceği tek kişi olarak. Yahudiliğine aldırmayı çoktan bırakmıştı ama sık kullanıldığı bazı Hasidik aksesuarları, azınlık dininin giysileri içindeki kuyumcuyu görünce Musevi olmayan biriyle evlenerek Yahudileri yüzüstü bırakmış gibi tuhaf bir fikre kapıldı. Jenna birçok yönden ahlaken şüpheli bile olsa yine de büyük büyük teyzeleri ve amcaları kamplarda ölmüş Yahudilerdi; bu da onu insanlaştırıyordu, insanlık dışı güzelliğinin fazlasını alıyordu ve onu yüzüstü bıraktığı için Joey'yi üzüyordu. İlginçtir ki bunu sadece Jenna için hissediyordu; Joey'ye karşı zaten tam anlamıyla insancıl davranan ve daha da fazlası için Yahudiliğe ihtiyacı olmayan Jonathan için değil.

* (İb.) Kelime anlamıyla bol şans; tebrik için kullanılan bir deyim. (y.n.)

"Ne dersin?" dedi Connie, kadife üstüne dizilmiş yüzüklere bakarak.

"Bilmem," dedi kendi küçük pişmanlık bulutunun içinden.

"Hepsi iyi görünüyor."

"Alın, deneyin, dokunun," dedi kuyumcu. "Altına zarar veremezsiniz."

Connie Joey'ye döndü ve soru soran bir bakışla gözlerine baktı. "Bunu yapmak istediğinden emin misin?"

"Sanırım. Sen?"

"Evet. Sen eminsen."

Kuyumcu tezgâhtan uzaklaşarak kendisini meşgul edecek bir şey buldu. Ve kendini Connie'nin gözlerinden gören Joey, suratındaki belirsizliğe tahammül edemedi. Bu belirsizlik Connie hesabına onu öldüresiye kızdırdı. Başka herkes ondan şüpheleniyordu, Joey'nin şüphelenmemesine ihtiyacı vardı; Joey de şüphelenmemeyi seçti.

"Kesinlikle," dedi. "Hadi, bakalım şunlara."

Yüzüklerini seçtiklerinde Joey pazarlık etmeye çalıştı, çünkü böyle bir dükkânda bunu yapmasının bekleneceğini biliyordu ama kuyumcu ona hayal kırıklığına uğramış bir bakış attı. Şunu der gibiydi: Bu kızla evleneceksin ve benimle 50 dolar için didişiyor musun?

Yüzükler ön cebinde dükkândan çıkarken az kalsın kaldırımda eski yurt arkadaşı Casey'yle çarpışıyordu.

"Kanka!" dedi Casey. "Burada ne yapıyorsun?"

Üç parçalı bir takım giymişti, saçları dökülmeye başlamıştı bile. O ve Joey ayrı düşmüşlerdi ama Joey onun yazın babasının hukuk bürosunda çalıştığını duymuştu. Bu anda ona rastlamak da Joey'ye bir başka önemli işaret gibi göründü, ama ne işareti olduğundan emin değildi. "Connie'yi hatırlıyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Selam Casey," dedi kız, çılgınca parlayan gözlerle.

"Evet, tabii, selam," dedi Casey. "Ama karıka, ne ayak? Ben seni Washington'da sanıyordum."

"Tatile çıktım."

"Oğlum, beni aramalıydın. Hiçbir fikrim yoktu. Hem siz bu sokakta ne yapıyorsunuz? Nişan yüzüğü mü alıyorsunuz?"

"Evet, ha ha, doğru," dedi Joey. "Sen burada ne yapıyorsun?"

Casey yelek cebinden zincirli bir saat bulup çıkardı. "Havalı değil mi! Babamın babasınınmış. Temizlettim, tamir ettirdim."

"Çok güzel," dedi Connie. Hayran hayran bakmak için öne eğildi ve Casey Joey'ye soru ve biraz da korku dolu muzip bir bakış attı. Joey, çeşitli erkek erkeğe cevaplar arasından kabul görecek *mucho excelente** seks, kız arkadaşların mantıksız talepleri, mücevherat alınma ihtiyaçları vesaireyi ima eden utangaç bir sırıtış seçti. Casey Connie'nin çıplak omuzlarına çabucak işin erbabı bir bakış attı ve Joey'nin haklı olduğuna katılırcasına başını salladı. Bütün bunlar dört saniye sürdü, Joey de böyle bir anda bile Casey'ye Casey gibi biri olarak görünmenin, kendini bölümlere ayırmanın kolaylığını fark edip rahatladı. Üniversitede sıradan bir hayat sürmeye devam etme açısından hayra alametti bu.

"Kanka, o takımın içinde pişmiyor musun?" diye sordu.

"Kanım güneyli kanı," dedi Casey. "Biz, siz Minnesotalılar gibi terlemeyiz."

"Terlemek harikadır," diye fikrini beyan etti Connie. "Yazın terlemeye bayılırım."

Belli ki bu Casey'ye gereksiz derecede şahsi bir açıklama gibi gelmişti. Saatini yeniden cebine koydu, sokaktan aşağı doğru baktı. "Neyse," dedi, "siz ikiniz dışarı falan çıkmak isterseniz beni arayın."

Yeniden yalnız kaldıklarında, Altıncı Cadde'de işçilerin mesai sonu kalabalığında, Connie Joey'ye yanlış bir şey mi söyledi, diye sordu. "Seni utandırdım mı?"

"Hayır," dedi. "O ahmağın önde geleni. Isı otuz beş derece, kalkmış üç parçalı takım giymiş, ha? O aptal saatiyle kendini beğenmiş ahmağın önde geleni. Şimdiden babasına benzemeye başlamış."

"Ağzımı açınca tuhaf sözler dökülüyor."

"Boş ver."

"Benimle evlendiğin için utanıyor musun?"

"Hayır."

"Sanki utanıyormuşsun gibi geldi bana. Senin kabahatin demiyorum. Sadece seni arkadaşlarının yanında mahcup etmek istemiyorum."

"Beni mahcup etmiyorsun," dedi kızgınlıkla. "Mesele şu ki, arkadaşlarımın çoğunun kız arkadaşları bile yok. Bu yüzden garip bir konumdayım."

* (İsp.) Çok şahane. (y.n.)

Makul bir şekilde o anda küçük bir kavga bekleyebilirdi, Connie'nin surat asarak ya da sitem ederek kendisiyle evlenme isteğini daha kesin bir şekilde beyan ettirmeye çalışmasını bekleyebilirdi. Ama Connie'yle kavga edilemezdi. Güvensizlik, şüphe, kıskançlık, sahip çıkma duygusu, paranoya –ne kadar kısa süreyle olursa olsun sevgili edinmiş arkadaşlarını kızdıran münasebetsiz şeyler– ona yabancıydı. Bu duyguların onda sahiden olmadığını mı, yoksa güçlü bir hayvani zekânın onları bastırmasını mı sağladığını asla tespit edemeyecekti. Tuhaf bir şekilde, onunla ne kadar yakınlaşırsa, hakkında tek bir şey bile bilmediği duygusuna da o kadar çok kapılıyordu. Connie sadece gözünün önünde olanı kabul ederdi. Yaptığını yapardı, ona söylediğine cevap verirdi ve bunun dışında görüş alanı dışındaki şeylerden hiç mi hiç rahatsız olmaz görünürdü. Annesinin bir ilişkide kavganın iyi olacağı üzerine ısrarı aklından çıkmıyordu. Joey'ye onunla aslında, sanki sonunda kavga etmeye başlayıp başlamayacaklarını görmek için, yani onu tanımak için evleniyormuş gibi geliyordu. Ama ertesi gün öğleden sonra onunla evlenince de hiçbir şey değişmedi. Mahkemeden uzaklaşırlarken, bir taksinin arka koltuğunda Connie alyanslı parmağını onun alyanslı sol eline doladı ve başını omuzuna, pek de doygunluk diye tanımlanamayacak bir duyguyla koydu – çünkü öyle tanımlanırsa daha önce hoşnut olmadığını ima ederdi. Daha çok yapılması gereken edime, suça dilsizce boyun eğiyor gibiydi. Joey bir dahaki sefere, bir hafta sonra Charlottesville'de Casey'yi gördüklerinde ikisi de Connie'den söz etmedi bile.

Miami'deki havaalanının dış hatlarındaki ılık, çalkalanan yolcu denizini yararak geçer ve birinci sınıfın daha serin, daha sakin körfezinde Jenna'yı bulurken alyansı hâlâ karnında bir yerlerdeydi. Jenna güneş gözlüğü takmış ve bir iPod ile son model *Condé Nast Traveler*'la savunmasını tamamlamıştı. Sipariş ettiği bir ürünün kabul edilebilir durumda geldiğini doğrulamak isteyen biri gibi, Joey'yi şöyle bir tepeden tırnağa süzdü, sonra da yanındaki koltuğun altından el bagajını, kulaklarından da –görünürde biraz isteksizce– iPod'unu çıkardı. Joey oturup onunla birlikte seyahat etmenin şaşkınlığıyla çaresizce gülümsedi. Daha önce hiç birinci sınıfta uçmamıştı.

"N'oldu?" dedi Jenna.

"Hiç. Sadece gülümsüyorum."

"Ha. Ben de yüzümde *schmutz** falan var sandım."

Civardaki birçok erkek biraz gocunmuş bir şekilde onu yokluyordu. Onların her birini bakışlarıyla alt etmek, Jenna'nın ona ait olduğunu işaret etmek için kendini zorladı. Halkın arasına her karıştıklarında bunu yapmak zorunda kalmanın ne kadar yorucu olacağını düşündü. Erkekler bazen Connie'ye de bakarlardı ama genelde pek fazla pişmanlık duymaksızın onun kendisine ait olduğunu kabul ederlerdi. Jenna'yla ise daha şimdiden varlığının diğer erkekleri ilgi duymaktan caydırmadığı, hatta erkeklerin onu ekarte etmenin yollarını aradıkları duygusuna kapılmıştı.

"Seni uyarmam lazım, biraz huysuzluğum üstümde," dedi kız. "Adet görüyorum ve son üç günümü ihtiyarların arasında, torunlarının resimlerine bakarak geçirdim. Bir de inanamıyorum ama artık VIP salonunda da alkole para alıyorlar. Yani diyorum ki, *bunu yapmak için* normal salonda da oturabilirdim."

"Sana bir şey almamı ister misin?"

"Aslında evet. Duble bir Tanqueray ve tonik isterdim."

Onun reşit olmayabileceği ne Jenna'nın ne de şans eseri barmenin aklına gelmişti. İçkilerle ve hafiflemiş bir cüzdanla dönünce Jenna'yı yine kulaklıklarını takmış ve yüzünü dergiye gömmüş halde buldu. Acaba onu Jonathan'la karıştırıyor olabilir mi, diye merak etti, gelişine o kadar az önem veriyordu ki. Kendi ablasının Noel'de ona verdiği romanı, *Kefaret*'i çıkardı ve odaların, ağaçların tasvirleriyle ilgilenmeye çabaladı ama aklı Jonathan'ın o gün öğleden sonra gönderdiği SMS mesajındaydı: umarım bütün gün bir atın kıçına bakarken eğlenirsin. Üç hafta önce erken davranarak onu arayıp seyahat planlarından söz ettiğinden beri ilk kez sesi çıkıyordu. "Sanırım her şey senin için oldukça yolunda gidiyor," demişti Jonathan. "Önce ayaklanma, şimdi de annemin bacağı."

"Bacağını kırmasını istemedim ki," dedi Joey.

"Hayır, eminim bundan. Eminim ki Iraklıların da bizi çiçek çelenkleriyle karşılamasını istiyordun. Eminim ki her şey bunca boktan hale geldiği için üzgünsün. Ancak bu durumu paraya çevirmeyecek kadar üzgün değilsin."

* (İb.) Kir. (y.n.)

"Ne yapmalıydım? Hayır mı demeliydim? Bırakaydım da kendi başına mı gitseydi? Gerçekten de morali çok bozuk. Bu geziyi iple çekiyor."

"Eminim Connie de bunu anlıyordur. Eminim ki onun onayını almışsındır."

"Eğer bu konu üstüne vazife olsaydı seni bir cevapla onurlandırırdım."

"Hey, biliyor musun? Eğer bu konuda ona yalan söylemek zorunda kalacaksam sahiden de üstüme vazife. Zaten onunla her konuştuğumda Kenny Bartles hakkında fikrimi sorunca yalan söylüyorum; çünkü onun parasını aldın ve kaygılanmasını istemiyorum. Şimdi de bu konuda yalan söyleyecekmişim, öyle mi?"

"Bunun yerine onunla sürekli konuşmasan nasıl olur?"

"Sürekli konuşmuyorum, göt. Onunla son üç ayda, diyelim ki üç kere konuştum. Beni dostu sayıyor, tamam mı? Ve belli ki senden hiçbir şey duymadan aradan uzun haftalar geçiyor. Öyleyse ne yapmam gerek? Arayınca telefonu açmayayım mı? Beni senden haber almak için arıyor. Ki bu da resimde bir gariplik olduğunu gösteriyor, ha? Hâlâ kız arkadaşın olduğuna göre..."

"Arjantin'e ablanla yatmak için gitmiyorum."

"Ha. Ha. Ha."

"Yemin ederim ki dostu olarak gidiyorum. Tıpkı seninle Connie'nin arkadaş olması gibi. Ablanın morali bozuk olduğundan, iyilik olsun diye. Ama Connie anlamayacak, onun için de, yani, bunun sözünü etmezsen, ilgili herkes için büyük bir iyilik yapmış olursun."

"Öyle saçmalıyorsun ki Joey, artık seninle konuşmak istemiyorum. Midemi bulandıran bir şeyler oldu sana. Eğer Connie sen yokken beni ararsa ne derim bilmiyorum. Herhalde ona bir şey söylemem. Ama beni aramasının tek nedeni senden haber almaması ve bu şekilde ortada kalmaktan bezdim artık. Onun için ne bok istiyorsan yap, ama beni bulaştırma."

Jonathan'a Jenna'yla sevişmeyeceğine dair yemin ettikten sonra Joey kendini Arjantin'deki her beklenmedik olaya karşı sigortalanmış hissetti. Eğer bir şey olmazsa bu onun şerefli olduğunu kanıtlardı. Bir şey olursa, bir şey olmadı diye hüsrana ya da hayal kırıklığına uğramazdı. Kafasında hâlâ cevapsız duran, yumuşak mı yoksa sert biri mi

olduğu sorusu ve zamanın ona neler göstereceği açıklık kazanmış olurdu. Geleceğini çok merak ediyordu. Ağır SMS mesajına bakılacak olursa Jonathan her iki şekilde de bu geleceğin bir parçası olmayacakmış gibiydi. Bu mesaj canını kesinlikle acıtmıştı ama Joey de kendi payına arkadaşının amansız ahlakçılığından iyice bezmişti.

Uçakta, geniş koltukların mahremiyetinde ve ikinci büyük bir bardak içkinin etkisiyle Jenna güneş gözlüklerini çıkartmaya tenezzül etti. Joey ona kısa süre önce Pladsky A10 parçaları serabının peşinden koşarak yaptığı Polonya gezisinden söz etti. İnternette bu parçaların reklamını yapan sözde çok sayıda tedarikçiden pek azı hariç hepsinin ya düzmece olduğunu ya da kaynaklarının Lodz'daki tek ve aynı satış noktası olduğunu keşfettiğinden de. Joey ile neredeyse hiçbir işe yaramayan çevirmeni burada satın almak için şaşırtıcı derece az şey bulmuşlardı – ucuz ya da pahalı olması bile fark etmiyordu. Stop lambaları, çamurluklar, kapı itme plakası, birkaç akümülatör kutusu ve radyatör ızgarası da vardı ama 1985'ten beri üretimden kalkmış olan bir aracın bakımı için kritik öneme sahip motor ve süspansiyon parçalarının sayısı pek azdı.

"İnternet bombok, değil mi?" diye sordu Jenna. Kendi kuruyemiş kâsesindeki bütün bademleri seçip yemişti, şimdi de Joey'ninkileri seçiyordu.

"*Öyle* bombok, *öyle* bombok ki."

"Nick hep uluslararası e-ticaretin kaybetmeye mahkûm kişilere özgü olduğunu söylerdi. E-herhangi bir şey öyle, derdi aslında, eğer sistem tescilli değilse. Serbest bilginin tanım itibariyle değersiz olduğunu söyler. Örneğin eğer internetteki listede Çinli bir tedarikçinin adı varsa, sırf bu sayede hiçbir işe yaramayacağını anlayabilirsin."

"Tamam, bunu biliyorum, bunun epey farkındayım," dedi Joey, Nick hakkında bir şey duymak istemeyerek. "Ama kamyon parçaları için eBay gibi bir şey olmalı. Alıcılar ile başka türlü bulamayacakları satıcılar arasında bağlantı kurmanın etkili bir yolu."

"Ben sadece Nick'in internetten asla bir şey satın almadığını biliyorum. PayPal'e bile güvenmez. Ve biliyorsun, bu gibi şeylerde epey tecrübelidir."

"Eh, işte ben de bunun için Polonya'ya gittim. Çünkü böyle şeylerle şahsen ilgilenmek gerekir."

"Doğru, Nick de böyle diyor."

Onun ağzını açarak bademleri çiğnemesi hafiften sinirine dokunmaya başlamıştı; güzel olmalarına rağmen Joey'nin kuruyemiş kâsesini düzenli bir şekilde deşen parmakları da öyle. "İçki içmeyi sevmediğini sanıyordum," dedi.

"Heh heh. Son zamanlarda içki toleransımı artırmaya çalışıyorum. Büyük adımlar attım."

"Neyse," dedi. "Paraguay'da iyi bir şeylerin olmasına ihtiyacım var, yoksa ne yaparım bilmiyorum. O Polonya süprüntülerine bir servet harcadım ve şimdi ortağım Kenny kısmen ödeme yapılması için bile yeterli olmadıklarını söylüyor. Orada, Kerkük'ün dışında bir keçi çayırında duruyorlar, herhalde muhafaza altında bile değiller. Kenny de ona bunların yerine başka kamyonların parçaları göndermedim diye bana bozuldu, oysa aynı model ve aynı imalatçıdan değillerse beş para etmezler. Kenny diyor ki, kilo başı ödeme yapıyorlar, o yüzden sen bana sadece kilo çekecek şeyler yolla; inanabiliyor musun? Ben de diyorum ki, bunlar toz fırtınaları ya da Ortadoğu yazları için imal edilmemiş otuz yıllık kamyonlar, bozulacaklar ve bir ayaklanmanın ortasından konvoylar yollamak istiyorsan kamyonlarının bozulmasını istemezsin. Bu arada bir sürü harcamam var ama hiç gelirim yok."

Jenna dinliyor olsaydı bunu ona itiraf etmiş olmak Joey'yi endişelendirebilirdi ama şimdi uçaktaki video ekranını çekiştiriyor, onu kutusundan çıkarmaya çalışıyordu. Centilmence yardım elini uzattı.

"Yani, pardon," dedi. "Ne diyordun? Sana ödeme yapılmaması konusunda bir şey mi?"

"Ah, hayır, kesinlikle ödeme yapılıyor bana. Aslında herhalde yıl sonunda Nick'ten daha fazla kazanmış olacağım."

"Doğrusu bu konuda hiç emin değilim."

"Eh, çok olacak."

"Nick'inki tamamen farklı bir ücret evreninde."

Bu kadarı Joey için fazlaydı. "Niye buradayım?" dedi. "Benim burada olmamı istiyor musun acaba? Ya beni yok sayıyorsun ya da Nick'ten söz ediyorsun, ki ondan ayrıldın sanıyordum."

Jenna omuzunu silkti. "Huysuzluğum üstümde demiştim. Ama sana bir tavsiyede bulunayım mı? İş meselelerin beni öyle aman aman

ilgilendirmiyor. Senin burada olup da Nick'in olmayışının bütün sebebi, onun gece gündüz paradan söz etmesinden bezmiş olmam."

"Parayı sevdiğini sanıyordum."

"Bu, para hakkında konuşulmasını dinlemekten hoşlandığım anlamına gelmiyor. Konuyu açan sensin."

"Özür dilerim."

"Tamam öyleyse. Özrün kabul edildi. Ama ayrıca sen hep kadınından söz edeceksen ben niye Nick'in lafını edemiyorum, anlamıyorum.

"Onun hakkında konuşmamım sebebi senin onu *sorup durman*."

"Arada herhangi bir fark olduğunu hiç sanmıyorum."

"Eh, bir de hâlâ kız arkadaşım."

"Tamam. Sanırım bu bir fark."

Birden uzanıp Joey'ye dudaklarını sundu. Önce belli belirsiz bir dokunuş, sonra neredeyse ılık kremşanti gibi bir yumuşaklık, nihayetinde de dopdolu et. Dudaklarının tadı, görünümlerinden hiç geri kalmayacak kadar güzel, karmaşık biçimde hayat dolu ve değerliydi. Onun öpücüğüne doğru eğildi ama kız geri çekilip beğeni içinde gülümsedi. "Mutlu *çocuk*," dedi.

Uçuş görevlisi yemek siparişlerini almak için geldiğinde Joey biftek istedi. Bir miktar kabızlık yapacağı teorisine güvenerek bütün gezi boyunca yalnızca biftek yemeyi planlıyor, banyoda yüzük avına çıkmadan önce Paraguay'a gitmiş olacağını umuyordu. Jenna yemeğini yerken *Karayip Korsanları*'nı izledi, Joey de kendi ekranını çıkarmaktansa kulaklıklarını takıp beceriksizce onun alanına eğilip Jenna'ya katıldı; ama bir daha öpüşmediler ve film sona erip de her biri kendi yorganının altında yattıklarında birinci sınıf koltukların dezavantajını keşfetti: Sarılmak da mümkün değildi, tesadüfi bir temas da.

Uyuyamayacağını düşünürken birden sabah olmuştu ve kahvaltı servisi yapılıyordu; sonra da Arjantin'deydiler. Hiç de hayal ettiği gibi egzotik bir yer değildi. Her şeyin İspanyolca olması ve daha çok insanın sigara içmesi dışında, buradaki uygarlık da her yerdeki uygarlık gibiydi. Dökme cam ile yer karoları ve plastik koltuklar ile aydınlatma donanımı aynıydı, Bariloche'ye giden uçakta da her Amerikan bağlantı uçuşu gibi önce arka koltuklar doldu ve 727'nin ya da pencereden gördüğü fabrikalar, tarlalar ile karayollarının da fevkalade farklı bir yanı yoktu. Toprak yine topraktı ve içinde bitkiler yetişiyordu. Bi-

rinci sınıftaki yolcuların çoğu İngilizce konuşuyordu ve içlerinden altı tanesi de –bir İngiliz çift ile üç çocuklu bir Amerikalı anne– "öncelikli" etiketli valizlerini Bariloche havaalanının dışındaki park edilmez alanda bekleyen konforlu beyaz El Triunfo panelvana doğru götüren Joey ile Jenna'ya katıldı.

Yüzü gülmez, yarısı düğmelenmemiş gömleğinden dışarı kalın siyah göğüs kılları taşan genç bir adam olan şoför, Joey daha neye uğradığını anlayamadan Jenna'nın çantasını almak, arkaya koymak ve onu öndeki yolcu koltuğuna oturtmak için koştu. İngiliz çift sonraki iki koltuğu kaptı ve Joey kendini arka tarafta, bir anne ve onun atlarla ilgili gençlik romanı okuyan kızıyla yan yana oturur buldu.

"Adım Félix," dedi şoför gereksiz bir mikrofona, "Rio Negro Eyaleti'ne hoş geldiniz lütfen kemerlerinizi takın çünkü yolumuz iki saat sürecek ve yer yer tümsekli olacak isteyenler için soğuk içeceklerim var El Triunfo uzak ama lüküstür yoldaki tümseklerin kusuruna bakmamalısınız teşekkürler."

Öğleden sonra hava açık ve alev alevdi; bereketli, Alp eteklerindekilere benzer ormanlık alanlardan geçen El Triunfo yolu da batı Montana'ya öylesine benziyordu ki, bunun için neden on üç bin kilometre uçtuğunu merak etti. Félix Jenna'ya alçak sesle, İspanyolca olarak ve hiç durmadan artık her ne söylüyorsa, İngiliz Jeremy'nin hiç durmadan anırması sözlerini bastırıyordu. Eski güzel günlerden bahsediyordu: İngiltere'nin Falkland Adaları'nda Arjantin'le savaşması ("*İkinci* en başarılı ânımız"), Saddam Hüseyin'in yakalanması ("*Hah ha*, beyefendi o delikten çıktığında nasıl kokuyordu, merak ediyorum"), küresel ısınma aldatmacası ve faillerinin sorumsuz korku borazanlığı ("Seneye de bizi tehlikeli yeni *buzul çağı* konusunda uyaracaklar"), Güney Amerika merkez bankacılarının gülünesi beceriksizliği ("Eğer enflasyon oranın yüzde binse, bence sorunun şanssızlıktan ötedir"), Güney Amerikalıların kadın futboluna karşı övgüye değer kayıtsızlığı ("Bu *komik* alanda sivrilmeyi de siz Amerikalılara bırakmalı"), Arjantin'den çıkan şaşılacak şekilde içilebilir kırmızı şaraplar ("Güney Afrika'nın en iyi şaraplarını *hezimete uğratırlar*") ve kahvaltıda, öğle ve akşam yemeğinde biftek yeme beklentisi karşısındaki kendi mebzul tükürük salgısı ("Ben bir *etoburum*, bir *etobur*, korkunç iğrenç bir *etobur*").

Joey, Jeremy'den kurtulmak için anne Ellen'la konuşmaya başladı; çekici değil ama güzeldi, belli bir tür annelerin bugünlerde tercih ettiği streç kargo pantolonlardan giyiyordu. "Kocam çok başarılı bir gayrimenkulcüdür," dedi. "Ben Stanford'da mimari eğitimi gördüm ama şimdi evde çocuklarlayım. Onları evde okutma kararı aldık, ki gerçekten yararını gördük, ayrıca istediğimiz zaman tatile çıkabilme açısından da harika oldu; ama çok da zor iş, size söyleyeyim."

Çocukları, okuyan kız ve arkasındaki oyun oynayan oğlanlar, bunu ya duymadılar ya da anneleri için zor bir iş olmaya aldırmadılar. Joey'nin Washington'da küçük bir işi olduğunu duyunca, ona Daniel Jennings'i tanıyıp tanımadığını sordu. "Dan bizim Morongo Vadisi'nden arkadaşımızdır," dedi. "Vergilerimizle ilgili bütün bu araştırmayı yapan odur. Basbayağı geriye gitti, kongredeki tartışmaların kayıtlarına baktı ve ne keşfetti biliyor musunuz? Federal gelir vergisinin yasal temeli yokmuş."

"Her şey dikkatle incelendiğinde, zaten hiçbir şeyin yasal temeli yoktur ki," dedi Joey.

"Ama belli ki federal hükümet son yüzyılda topladığı bütün paranın biz yurttaşların hakkı olduğunu bilmemizi istemiyor. Dan'in bir internet sitesi var, orada on farklı tarih profesörü onun haklı olduğunu, herhangi bir yasal temeli olmadığını söylüyor. Ne var ki ana akım medyadan kimse buna parmağının ucuyla dokunmuyor. Sizce biraz tuhaf değil mi? Hiç değilse bir kanalın ya da bir gazetenin bunu haber yapmasını beklemez misiniz?"

"Sanırım her hikâyenin görünmeyen bir yanı daha var," dedi Joey.

"Ama bize niye sadece öbür yanı sunuluyor? Federal hükümetin biz vergi mükelleflerine 300 trilyon dolar borçlu olmasının haber değeri yok mu? Çünkü, bileşik faiz de dahil, Dan'in hesapladığı rakam bu. 300 trilyon dolar."

"Bu gerçekten çok," diye onayladı Joey kibarca. "Bu, ülkedeki herkese 1 milyon dolar demek."

"Aynen öyle. Çok fazla değil mi sizce? Bize borçlu oldukları miktar..."

Acaba hazinenin II. Dünya Savaşı'nı kazanmak için harcanan parayı, diyelim, geri ödemesinin ne kadar zor olacağına işaret etse mi, diye düşündü ama Ellen ona pek kendisiyle tartışılacak biri gibi gö-

rünmüyordu, üstelik Joey'yi de araba tutmuştu. Jenna'nın, kendisi sadece lisede biraz okuduğu için boyuna şu *caballos*,* bu *caballos*, diye tekrarlaması dışında pek bir şey anlayamayacağı kadar mükemmel bir İspanyolca konuştuğunu duyabiliyordu. Sarsılıp durması yetmiyormuş gibi bir de ahmaklarla dolu panelvanda gözleri yumulu oturunca aklına en çok sevdiği (Connie), hoşlandığı (Jonathan) ve saygı duyduğu (babası) üç kişinin, ondan *iğreniyor* olmasalar da kendi ifadeleriyle kesinlikle hoşnutsuz oldukları düşüncesi takıldı kafasına. Bu düşünceden kurtulamıyordu, sanki bir tür vicdan, görev başı yaptığını haber veriyordu. Kusmamak için iradesini kullandı; iyi bir kusmanın onun için gerçekten de çok yararlı olacağı zamandan sadece otuz altı saat sonra kusarsa ironi zirve yapmış olmaz mıydı? Çetin olmaya, bela olmaya giden yolun yalnızca kademe kademe dikleşip daha meşakkatli bir hal alacağını, yol boyu pek çok telafi edici zevk olacağını ve her aşamanın iklimine kendini alıştırmak için vakti olacağını hayal etmişti. Ama işte buradaydı, yolun en başında ve daha şimdiden midesi bunu kaldıramayacakmış gibi hissediyordu.

Ancak, Estancia El Triunfo inkâr edilmeyecek şekilde cenneti andırıyordu. Tertemiz akan bir derenin yanına sokulmuş, mor bir sıradağ yükseltisine doğru yuvarlanıp çıkan sarı tepelerle çevrili, güzelce sulanan bahçeler ve çayırlar, tamamen modernleştirilmiş taş konuk evleri ile ahırlar vardı. Joey ve Jenna'nın odasının, gereksiz geniş ancak zevkli serin karolu döşemeleri ve altlarında hızla akan dereye açılan büyük pencereleri vardı. Joey odada iki yatak olmasından korkmuştu ama ya Jenna annesiyle koca bir iki kişilik yatağı paylaşmaya niyetlenmişti ya da rezervasyonu değiştirmişti. Koyu kırmızı brokar yatak örtüsünün üstünde gerinerek onun gecesi 1000 dolarlık konforuna gömüldü. Ama Jenna şimdiden binici kıyafetini giymiş, çizmelerini ayağına geçiriyordu.

"Félix bana atları gösterecek," dedi. "Sen de gelmek ister misin?"

İstemiyordu ama yine de birlikte gitmesinin isabet olacağını biliyordu. Hoş kokulu ahırlara yaklaşırlarken aklına gelen cümlecik, "Bokları hâlâ kokuyor" oldu. Altın akşam ışığında Félix ve bir seyis, muhteşem siyah bir aygırı başlığından tutmuş getiriyorlardı. At kuyruk sallıyor, sıçrıyor ve biraz asilik ediyordu, Jenna dosdoğru ona gitti

* (İsp.) At. (y.n.)

ve uzanıp başının yanını okşadı; Joey'ye Connie'yi hatırlatarak ondan biraz daha hoşlanmasına yol açacak şekilde kendinden geçmiş görünüyordu.

"*Cuidado*,"* dedi Félix.

"Bir şey yok," dedi Jenna, dikkatle atın gözlerinin içine bakarak. "Daha şimdiden benden hoşlanıyor. Bana güveniyor, hissediyorum. Değil mi bebeğim?"

"*¿Deseas que algo algo algo?*"** dedi Félix atın başlığını çekiştirerek.

"Lütfen İngilizce konuş," dedi Joey soğuk soğuk.

"Ona eğer takmalarını isteyip istemediğimi soruyor," diye açıkladı Jenna, sonra da Félix'le çabuk çabuk İspanyolca konuştu; adam *algo algo algo peligroso**** diye itiraz etti ama Jenna reddedilecek bir insan değildi. Seyis başlığı hayli vahşice çekerken atın yelesini yakaladı, Félix kıllı ellerini onun uyluklarına koyarak kızı kaldırdı ve atın çıplak sırtına oturttu. At bacaklarını açtı ve başlığı gererek yan yan sıçradı ama Jenna zaten iyice öne eğilmişti, göğsü atın yelesinde, yüzü kulağının yakınındaydı, havadan sudan teskin edici sözler söylüyordu. Joey epey etkilenmişti. At sakinleşince Jenna dizginleri eline aldı, çayırın uzak köşesine doğru eşkin bir gidiş tutturdu ve anlaşılması güç binicilik pazarlıklarına başladı; atı olduğu yerde durmaya, geri adım atmaya, başını indirip kaldırmaya zorluyordu.

Seyis, Félix'e *chica*** hakkında bir şeyler söyledi; boğuk bir sesle, hayranlık içeren sözler.

"Bu arada adım Joey," dedi Joey.

"Merhaba," dedi Félix, gözleri Jenna'dan ayırmayarak. "Sen de at istiyor musun?"

"Şimdilik teşekkürler. Ama bana bir iyilik et ve İngilizce konuş, tamam mı?"

"Nasıl istersen."

Jenna'nın at üzerinde ne kadar mutlu olduğunu görmek Joey'nin kalbini ısıttı. Sadece gezide değil ama ondan önceki aylarda da o kadar olumsuz ve depresif davranmıştı ki, güzelliği dışında hoşlana-

* (İsp.) "Dikkat." (y.n.)
** (İsp.) "Şunu şunu şunu istiyor musun?" (y.n.)
*** (İsp.) "Şu şu şu tehlikeli." (y.n.)
**** (İsp.) Kız. (y.n.)

bileceği başka bir özelliği olup olmadığını merak etmeye başlamıştı. Şimdi hiç değilse paranın ona getirdiklerinin tadını nasıl çıkartacağını bildiğini görüyordu. Ne var ki onu mutlu etmek için ne kadar çok para gerektiğini düşünmek ürkütücüydü. Ona iyi atlar sağlayan biri olmak: Bu, yüreksizlere göre bir iş değildi.

Yemek, çapı herhalde iki metre olan bir ağaçtan kesilmiş tek parça, uzun bir ortak masada, ancak saat onda servis edildi. Efsanevi Arjantin biftekleri mükemmeldi, şarap da Jeremy'nin onay mahiyetinde anırmasına sebep oldu. Joey ile Jenna kadehlerce şarap içtiler; bu da, gece yarısından sonra okyanus gibi engin yataklarında *nihayet* mercimeği fırına verdiklerinde, Joey'nin bahsini çok duyduğu ama kendisinin şahsen yaşayacağını hayal bile etmediği bir fenomenin ilk nöbetini tecrübe etmesinin nedeni olabilirdi. En sıradan, özel bir arzu duymadığı ilişkilerinde bile hayran kalınacak bir performans göstermişti. Ki o anda, pantolonunun içine hapsolduğu sırada bile penisinin yemek masasının tahtası kadar sert olduğu izlenimine kapılmıştı; ama ya bu konuda yanılmıştı ya da Jenna'ya tam cepheden maruz kalmaya dayanamamıştı. Kız onun çıplak bacağını sürtünür, her hamlede hırıltılar çıkartırken, kendini merkezkaç kuvvetle uçuyormuş gibi hissetti; yerçekiminden kurtulan bir uydu, zihniyle, dili ağzının içinde olan ve tatmin edici büyüklükteki memeleri göğsünde ezilen kadından uzağa, daha da uzağa... Jenna'nın ön sevişme tarzı Connie'ninkinden daha acımasızca ve daha sertti – kısmen de bu yüzden. Öte yandan, karanlıkta yüzünü göremiyordu ve göremediğinde de ona sadece güzelliğinin anısı ve hayali kalıyordu. Kendi kendine, sonunda Jenna'yla seviştiğini söylüyordu, bunun Jenna olduğunu, Jenna, Jenna. Ama görsel doğrulama olmaksızın kollarının arasındaki kişi, rastgele, terli, saldırgan bir kadındı.

"Lambayı açabilir miyiz?" diye sordu.

"Çok aydınlık oluyor. Hoşuma gitmiyor."

"Yani, sadece banyo lambasını? Burası zifiri karanlık."

Üstünden aşağı kaydı ve hırçın hırçın içini çekti. "Belki de uyumak en iyisi. Öyle geç oldu ki, zaten kan revan içindeyim."

Joey penisine dokundu ve onu hissettiğinden daha da gevşek bulunca üzüldü. "Belki de biraz fazla şarap içmişimdir."

"Ben de. Uyuyalım hadi."

"Sadece banyo ışığını açıyorum, tamam mı?"

Açtı ve tanıdığı en güzel kız kodlamasının, onun yatağa yayılmış görünümüyle doğrulanması bütün sistemlerin tekrar "hazır" olduğu yolunda Joey'ye ümit verdi. Emekleyerek ona gitti ve her yanını öpme projesine girişti; kusursuz ayakları ve bileklerinden başladı, oradan baldırlarına ve uyluklarının iç tarafına geçti...

"Kusura bakma ama bu çok iğrenç," dedi kız Joey donuna uzanınca. "İşte." Onu itip sırtüstü yatırdı ve penisini ağzına aldı. Ağzı cennet gibiydi, yine başlangıçta sertleşti ama sonra biraz kaydı ve yumuşadı; Joey yumuşadığı için kaygılandı, iradesiyle sertleşmeye çalıştı, bağlantı kurmaya, kimin ağzında olduğunu düşünmeye çalıştı; sonra da Jenna'nın ne yazık ki altmış dokuzla neredeyse hiç ilgilenmediğini düşündü ve ne sorunu olduğunu merak etti. Jenna'nın albenisi ona sahip olmayı hayal etmenin imkânsızlığı olmuştu daima. Şimdi ise bacaklarının arasında çömelmiş, profesyonel gibi oral seks yapan yorgun, sarhoş, kanayan biri olduğuna göre hemen hemen herkes olabilirdi; Connie hariç.

Ama hakkını vermek gerek, Joey'nin kendi inancı söndükten uzun süre sonra da çalışmayı sürdürdü. Nihayet durduğunda, penisini tarafsız bir merakla inceledi; şöyle bir kımıldattı. "Olmuyor, ha?"

"Açıklayamıyorum. Gerçekten utanç verici."

"Hah, Lexapro'lu dünyama hoş geldin."

O uyuyakalıp da hafiften horlamaya başladıktan sonra Joey utanç, pişmanlık ve ev özlemiyle kaynayarak yattı. Kendini çok, çok büyük bir hayal kırıklığına uğratmıştı, oysa âşık olmadığı, hatta pek de hoşlanmadığı bir kızı düzemediği için tam olarak neden hayal kırıklığı hissetmesi gerektiğini bilmiyordu. Annesiyle babasının bunca yıl birlikte kalmakla gösterdiği kahramanlığı, en kötü kavgalarının bile altında yatan karşılıklı ihtiyaçlarını düşündü. Annesinin babasına duyduğu saygıyı yeni bir ışık altında gördü ve onu birazcık affetti. Birine ihtiyaç duymak talihsizlikti, üzücü bir zayıflığın kanıtıydı ama şimdi benliği ona, ilk defa sınırsız bir şekilde her şeye muktedir değilmiş gibi görünüyordu; gözüne kestirdiği hedefler uğruna bükülebilme oranı da yüzde yüz değildi sanki.

Sabahın ilk erken güney ışığında, dayanıklılığı konusunda en ufak bir şüphesi olmayan azman bir ereksiyonla uyandı. Doğrulup oturdu,

Jenna'nın saçının dökülüşüne, dudaklarının birbirinden ayrılışına, çenesinin narin hattına, neredeyse kutsal güzelliğine baktı. Işık artık daha iyi olduğu için, karanlıkta böyle bir aptallık ettiğine inanamıyordu. Yeniden örtülerin altına kaydı ve beline parmağıyla yavaşça dokundu.

"Kes şunu!" dedi kız hemen. "Yeniden uyumaya çalışıyorum."

Joey burnunu onun kürekkemiklerinin arasına bastırdı ve kızın silhat* kokusunu içine çekti.

"Ciddiyim," dedi Jenna, hızla çekilerek. "Üçe kadar uyanık kalmamız benim kabahatim değil."

"Üç değildi," diye mırıldandı.

"Üç gibi geliyordu. Beş gibi geliyordu!"

"Şimdi beş."

"Öfff! Deme şunu! Uykuya ihtiyacım var."

Orada sonu gelmez şekilde yattı, eliyle ereksiyonunu kontrol etti, yarı yarıya kalkık tutmaya çalıştı. Dışarıdan kişnemeler, uzaklardan şakırtılar geliyor, bir horoz ötüyordu; herhangi bir yerin kırsal sesleri. Jenna uyumaya devam eder ya da uyur gibi yaparken Joey'nin bağırsaklarında bir kargaşa varlığını ilan etti. Bütün gayretiyle direnmesine rağmen bu kargaşa, diğer tüm ihtiyaçlarını bozguna uğratan bir aciliyet olana kadar arttı. Sessizce banyoya girip kapıyı kapadı. Tıraş takımının içinde, önünde uzanan son derece nahoş görev için getirdiği yemek çatalı vardı. Boku içinden dışarı kayarken, çatalı terli eliyle sıkı sıkıya tutarak oturdu. Çok vardı, iki ya da üç günlük. Kapının dışından telefonun çaldığını duydu; altı buçuğa kurulu alarmı.

Soğuk mermere çömeldi ve altının parıltısını hemen görmeyi umarak içinde dört büyük bokun yüzdüğü klozete baktı. İlk bok koyu renkli, sıkı ve yumru yumruydu. İçinden, daha derinlerden gelenler daha soluktu ve biraz çözülmeye başlamışlardı bile. Herkes gibi o da kendi osuruklarının kokusundan gizli gizli hoşlansa da, bokunun kokusu bambaşka bir şeydi. Ahlaken kötücül sayılacak kadar kötüydü. Daha yumuşak boklardan birini çatalla dürttü, döndürmeye ve altını incelemeye çalıştı ama bok kıvrıldı, ufalanmaya başladı ve suyu kahverengiye boyadı; Joey de bu çatal işinin saçmalıktan ibaret olduğunu anladı. Su çok geçmeden içindeki bir altını göreme-

* Nanegillerden bir bitki. (y.n.)

yecek kadar bulanık hale gelecekti; eğer yüzük onu sarmalayan maddeden kurtulursa dibe batar ve muhtemelen kuburdan aşağı giderdi. Tek tek her boku alıp parmaklarının arasından geçirmekten başka seçeneği yoktu, bunu da her şey haddinden fazla su emmeden çabucak yapması gerekiyordu. Nefesini tutarak, gözleri şiddetle sulanarak en ümit verici boku yakaladı ve son hayalinden de, yani bir elin yeterli olacağı hayalinden de vazgeçmek zorunda kaldı. İki elini de kullandı, birini boku tutmak, ötekini de de deşmek için. Bir kere kuru kuru öğürdü ve çalışmaya başlayarak parmaklarını yumuşak, vücut ılıklığında ve şaşılacak kadar hafif dışkı kütlesine soktu.

Jenna kapıyı vurdu. "Neler oluyor orada?"

"Bir dakika!"

"Ne yapıyorsun içeride? Otuz bir mi çekiyorsun?"

"Bir dakika dedim! İshal olmuşum."

"Ah, Tanrım. Bari bana bir tampon uzatabilir misin?"

"Bir dakika sonra."

Neyse ki yüzük parçaladığı bokların ikincisinden çıktı. Yumuşaklık arasında bir sertlik, kaos içinde temiz bir daire. Pis suda ellerini durulayabildiğince duruladı, sifonu dirseğiyle çekti ve yüzüğü lavaboya taşıdı. Pis koku korkunçtu. Ellerini, yüzüğü ve muslukları bolca sabunla üç kez yıkadı, bu arada kapının dışında Jenna kahvaltıya yirmi dakika kaldı diye yakınıyordu. Ve hissetmesi tuhaf bir duyguydu ama kesinlikle hissetti bunu: Banyodan alyans yüzük parmağına takılmış olarak çıktıktan ve Jenna yanından hızla geçip, berbat koku karşısında ciyaklayarak ve lanet okuyarak çabucak geri döndükten sonra başka bir insandı. Bu insanı açıkça görebiliyordu, kendisine dışardan bakıyormuş gibiydi. Alyansını geri almak için kendi bokunu ellemiş bir adamdı o. Bu olduğunu sandığı kişi değildi, seçme özgürlüğü olsa olmayı seçeceği kişi de değildi; ama birbiriyle çelişen potansiyel kimlikler koleksiyonu olmaktansa, belirli bir şahıs olmanın da rahatlatıcı ve özgürleştirici bir yanı vardı.

Dünya birden yavaşlamış ve düzene girmiş gibiydi, sanki o da yeni bir gerekliliğe alışıyormuş gibi. Ahırda ona verdikleri ilk, heyecanlı at onu yere adeta nazikçe fırlatmıştı, kötü niyet yoktu, kesinlikle onu eğerden atmak için gerektiğinden fazla şiddet kullanmamıştı. Sonra ona yirmi yaşında bir kısrak vermişler ve atın geniş mabadın-

dan onu gözlerken Jenna veda etmek için sol kolunu belli belirsizce kaldırarak ya da belki sadece iyi bir binici tavrı sergileyerek aygırının üstünde, tozlu bir yoldan hızla kaybolmuş, Félix de ona katılmak için Joey'nin yanından dörtnala geçmişti. Sonunda onun yerine Félix'le düzüşmesinin mantıklı olduğunu düşündü, çünkü Félix çok daha iyi bir biniciydi; bunu bir rahatlama, hatta belki de bir *mitzvah** olarak yaşadı çünkü zavallı Jenna'nın sahiden de onu düzecek birine ihtiyacı vardı. Kendisi sabahı yürüyerek, sonunda da Ellen'ın, arabada roman okuyan genç kızı Meredith'le birlikte eşkin gidişle dolaşarak ve onun atlarla ilgili etkileyici bilgi hazinesiyle nutuk çekmesini dinleyerek geçirdi. Bunu yapmak kendini yumuşamış hissetmesine neden olmadı: Daha sıkı hissetmesini sağladı. And Dağları'nın havası çok hoştu. Meredith ondan biraz hoşlanmış gibiydi, ona atının kafasını nasıl daha az karıştıracağı konusunda sabırla talimat verdi. Grup kuşluk vaktinde bir şeyler yemek için Jenna ve Félix olmadan bir pınar başında toplandığında Jeremy, sessiz, suratı kıpkırmızı olmuş karısına daha da acımasızca bir tavırla ne yapması gerektiğini söylüyordu, belli ki liderlerin o kadar arkasında kaldığı için onu suçluyordu. Taş bir kurnanın içinden su içmek için temiz ellerini birleştirip çanak gibi açan ve artık Jenna'nın ne işler çevirdiğine aldırmayan Joey Jeremy'ye acıdı. Patagonya'da ata binmek keyifliydi – Jenna bu konuda haklı çıkmıştı.

Huzur duygusu, Jenna'nın annesinin adına kayıtlı oda telefonundan sesli mesajlarını kontrol edip Carol Monaghan ve Kenny Bartles'tan mesajlar bulana kadar sürdü. "Selam tatlım, ben kaynanan," dedi Carol. "Ne dersin buna, ha? Kaynanan! Söylemesi tuhaf bir şey değil mi bu? Bence harika bir haber ama biliyor musun Joey! Sana karşı dürüst davranacağım. Bence Connie'ye onunla evlenecek kadar önem veriyor ve kendi olgunluğuna da evlilik müessesesine adım atacak kadar güveniyorsan, bunu annenle babana söyleyecek yürekliliği de göstermelisin. Hariçten gazel okuyor diyebilirsin, ama eğer Connie'den utanmıyorsan bunu böyle gizli tutman için hiçbir neden göremiyorum. Ve kızımdan utanan bir damat için ne diyeceğimi de bilemiyorum. Belki de benim çok iyi bir sır saklayıcı olmadığımı söy-

* (İb.) Emir. (y.n.)

leyebilirim. Ben bu gizlilik işine şahsen karşıyım. Tamam mı? Belki de buna artık bir dur demek gerek."

"Ne oluyor yahu?" dedi Kenny Bartles. "Hangi cehennemin dibindesin? Sana, ne bileyim, on tane falan e-posta göndermişimdir. Paraguay'da mısın? Onun için mi bana geri dönemiyorsun? Sözleşmede 31 Ocak diyorsa, Savunma Bakanlığı koduğumun 31 Ocak'ı demek istiyordur. Yani, benim için neredeyse hazır bir şeyin vardır herhalde, ha, çünkü 31 Ocak dokuz gün sonra. Bu koduğumun kamyonları bozulduğu için LBI zaten ağzıma sıçtı. Arka aksta boktan bir tasarım kusuru falan, hani benim için birkaç arka aksın olsun diye duacıyım. Ya da her neyse oğlum. On beş ton koduğumun kaporta süsü, sana bunun için çok teşekkür ederim. Sen bana herhangi bir kayda değer ağırlıkta mal bulana kadar, tam ağırlıkta bir şeyin teyit edilmiş sevkiyat tarihini görene kadar tutunacak dalım yok."

Jenna günbatımında döndü, tozla kaplandığı için daha da göz kamaştırıcı görünüyordu. "Âşık oldum," dedi. "Rüyalarımın atına rastladım."

"Gitmem gerek," dedi Joey hemen. "Paraguay'a gitmem gerek."

"Ne? Ne zaman?"

"Yarın sabah. Aslında ideali bu gece."

"Tanrım, bana o kadar mı kızgınsın? Binicilik becerilerin hakkında bana yalan söylemiş olman benim hatam değil. Ben buraya yürümeye gelmedim. Ben buraya beş gecelik iki kişilik odayı ziyan etmeye de gelmedim."

"Evet, bunun için özür dilerim Bana düşen yarısını öderim."

"Koymuşum ödemeye." Onu küçümseyerek baştan aşağı süzdü. "Mesele şu ki, acaba hayal kırıklığı yaratmanın başka bir yolunu daha bulabilir misin, ne dersin? Şimdiye kadar listedeki her hayal kırıklığının üzerinden geçtiğine emin değilim."

Joey usulca, "Bu gerçekten de haince bir laf," dedi.

"İnan bana, daha haince laflar da edebilirim ve etmeye niyetliyim de."

"Bir de sana evlendiğimi söylememiştim. Connie'yle evlendim. Birlikte yaşayacağız."

Jenna'nın gözleri, sanki acıdan fincan gibi açıldı. "Tanrım, sahiden de garipsin! Öyle boktan garip bir herifsin ki."

"Bunun farkındayım."

"Beni sahiden anladın sanmıştım. Rastladığım bütün diğer erkeklerin aksine. Tanrım, ne aptalmışım ama."

"Değilsin," dedi, güzellik gibi bir engele sahip olduğu için ona acıyarak.

"Ama evlendiğine üzüldüm sanıyorsan çok yanılıyorsun. Seni evlilikle birlikte düşündüğümü falan sandıysan eğer, aman Tanrım. Seninle akşam yemeği yemek bile istemem."

"Öyleyse ben de seninle akşam yemeği yemek istemem."

"Eh, harika öyleyse," dedi kız. "Artık resmi olarak gelmiş geçmiş en kötü seyahat arkadaşısın."

O duş yaparken Joey bavulunu topladı, sonra da artık aralarındaki meseleye açıklık getirdiklerine göre, hiç sevişmemiş olmanın utancı ile yenilgisinden kaçınmak için bir kez sevişebileceklerini düşünerek yatakta oyalandı. Ama Jenna kalın bir Estancia El Triunfo bornozuyla banyodan çıktı, yüzündeki bakışı doğru olarak okudu ve "Hayatta olmaz," dedi.

Joey omuzunu silkti. "Emin misin?"

"Evet, eminim. Eve, küçük karına git. Bana yalan söyleyen garip insanlardan hoşlanmam. Samimiyim, bu noktada seninle aynı odada olmaktan utanıyorum."

Böylece Paraguay'a gitti ve Paraguay tam bir felaketti. Ülkenin en büyük askeri ihtiyaç fazlası bayiliğinin sahibi olan Armando da Rosa, ortada birleşen beyaz kaşları ve siyah ayakkabı cilasıyla boyanmışa benzeyen saçlarıyla boyunsuz, eski bir subaydı. Asunción'un gecekondu bölgesi gibi bir banliyödeki bürosunun cilalanıp parlatılmış muşamba zemini ve arkasındaki tahta direkte gevşekçe asılı bir Paraguay bayrağının durduğu büyük, madeni bir masası vardı. Arka kapısı, hektarlarca yabani ota, pisliğe ve paslanan oluklu çatıları olan barakalara açılıyordu; sırf diş, iskelet ve dikenimsi tüyden ibarete benzeyen ve sanki elektrikle idamdan güç bela kurtulmuş gibi görünen büyük köpekler devriye geziyordu. Rosa'nın, onun İspanyolcasından biraz daha iyi bir İngilizceyle dile getirdiği ipe sapa gelmez monoloğundan Joey'nin edindiği izlenim, birkaç yıl önce meslek hayatında bir terslikle karşılaştığı ve sadık birtakım subay arkadaşlarının çabaları sayesinde askeri mahkemede yargılanmaktan paçayı kurtardığı yönündeydi. Bunun yerine de, adalet yerine gelsin diye, ihtiyaç fazlası

ve yetkisi alınmış askeri donanımı satma ayrıcalığı edinmişti. Üzerinde, askerlerin kışlada giydikleri giysilerden vardı, belinde de Joey'nin onun önünden yürümesini zorlaştıran bir tabanca takılıydı. Gittikçe daha yükselen, sertleşen ve koskoca Güney Amerika eşek arılarının aralarında daha da fazla vızıldadığı yabani otları itip geçtiler ve sonunda arka tarafta, üstünde iyice gevşemiş körüklerin sarktığı bir tel örgü çitin yanında, Pladsky A10 kamyon parçalarının ana deposuna vardılar. İyi haber, sahiden de çok miktarda olmalarıydı. Kötü haber, berbat durumdaydılar. Bir sıra pasla kaplanmış kamyon kaportası, devrilmiş dominolar gibi yarı düşmüş halde yatıyordu; akslar ve çamurluklar, eski dev tavuk kemikleri gibi düzensiz yığınlar halindeydi; yabani otların arasına motor blokları T. rex dışkıları gibi dağılmıştı; daha da kötü paslanmış daha küçük parçaların koni şeklindeki tümseklerinin yamaçlarında yabani çiçekler yetişiyordu. Joey, yabani otlar arasından ilerleyerek, çamura bulanmış ve/veya kırılmış plastik parçaları, hava şartları yüzünden çatlamış hortum ve kayışlardan oluşan yılan yuvaları ve üzerinde Lehçe kelimeler olan, çürümeye yüz tutmuş mukavva parça kartonları buldu. Bu manzara karşısında hissettiği hayal kırıklığından doğan gözyaşlarına engel olmaya çalıştı.

"Amma pas var," dedi.

"Pas ne ki?"

En yakındaki tekerlek poyrasından koca bir pas tabakası kopardı. "Pas. Demir oksit."

"Yağmurdan oluyor," diye açıkladı Rosa.

"Sana hepsi için 10 bin dolar veririm," dedi Joey. "Eğer otuz tondan fazlaysa 15 de verebilirim. Hurda değerinden çok daha iyi."

"Bu bokları niye istiyorsun?"

"Bakımını yapmam gereken bir kamyon filom var."

"Sen, sen çok genç bir adamsın. Niye istiyorsun bunları?"

"Aptalım da ondan."

Da Rosa parmaklığın berisindeki yorgun, vızıldayan ormana baktı. "Her şeyi veremem sana."

"Niye veremiyormuşsun?"

"Bu kamyonları ordu kullanmıyor. Ama savaş çıkarsa kullanabilirler. O zaman parçalarım değerli olur."

Joey gözlerini yumdu ve bunun aptallığı karşısında titredi. "Ne savaşı? Kiminle savaşacaksınız? Bolivya'yla mı?"

"Diyorum ki, savaş olursa parçalara da ihtiyacımız olur."

"Bu parçalar resmen beş para etmez. Ben sana onlar için 15 bin dolar öneriyorum. *Quince mil dólares*."

Da Rosa başını iki yana salladı. "*Cincuenta mil*."

"50 bin dolar mı? İm-kâ-nı-yok. Anlıyor musun? İmkânı yok."

"*Treinta*."*

"18. *Diez y ocho*."

"*Veinticinco*."**

"Düşüneyim," dedi Joey, büro istikametine dönerek. "Sana 20 vermeyi düşüneceğim, otuz tondan fazla olursa. *Veinte*, tamam mı? Bu son teklifim."

Da Rosa'nın kaygan elini sıkıp yolda onu beklemesini söylediği taksiye bindikten sonra bir iki dakika süreyle Joey kendini iyi hissetti; görüşmeyi idare ediş şekli ve bu görüşmeyi gerçekleştirmek için kalkıp Paraguay'a seyahat etme cesaretini gösterdiği için. Babasının anlamadığı, sadece Connie'nin gerçekten anladığı tarafı, iş konusunda çok sakin, mükemmel bir kafası olduğuydu. Bu sezgiyi doğuştan rekabetçi olan annesinden aldığından şüpheleniyordu, bunu kullanmak da onun oğlu olarak özel bir şekilde tatmin olmasını sağlıyordu.

Da Rosa'dan kopardığı fiyat, kendine umut etme izni verdiğinden çok daha düşüktü; yerel bir sevkiyatçının parçaları konteynerlere yükleyip havaalanına götürme bedeline rağmen, konteynerleri *charter* uçağıyla Irak'a götürmenin ona malolacağı sarsıcı toplama rağmen, yine de ona açıkça kâr sağlayacağı parametreler dahilinde kalacaktı. Ama taksi Asunción'un daha eski, kolonyal bölümlerinden trafikte makas yaparak geçerken bunu yapamayacağından korkmaya başladı. Sert, gayrinizami bir savaşı kazanmaya çalışan Amerikan birliklerine berbat, neredeyse değersiz süprüntüler gönderemezdi. Sorunu o yaratmamış da olsa –kendi anlaşmasını yerine getirmek için modası geçmiş, indirimli eşya reyonundan Pladsky'yi seçen Kenny yapmıştı bunu– artık onun sorunuydu. Ve daha da beter bir soruna yol açmıştı:

* (İsp.) Otuz. (y.n.)
** (İsp.) Yirmi beş. (y.n.)

Başlangıcı ve Lodz'dan yaptığı önemsiz ama pahalı sevkiyatı sayarsa, Connie'nin parasının tamamı ile kendi banka borcunun ilk taksitinin yarısını şimdiden harcamıştı. Şu anda bu işten sıyrılmayı bir şekilde becerse bile, Connie'yi dımdızlak bırakmış olacak, kendisi de elini ayağını bağlayan bir borç edinecekti. Parmağındaki alyansı sinirli sinirli çevirdi, çevirdi de çevirdi, rahatlamak için onu ağzına koymak istiyordu ama tekrar yutmayacağına emin olamıyordu. Kendi kendine, orada bir yerlerde, doğu Avrupa'da ihmal edilmiş ama yağmur geçirmeyen bir depoda daha başka A10 parçaları olması gerektiğini söylemeye çalıştı, ama internette ve telefonla araştırmalar yaparak uzun günler geçirmişti zaten, bu hiç de yüksek bir ihtimal değildi.

"Koduğumun Kenny'si," dedi yüksek sesle, bunun vicdani muhasebe yapmak için ne kadar uygunsuz bir zaman olduğunu düşünerek. "Koduğumun suçlusu."

Miami'ye döndüğünde, son bağlantı uçağını beklerken kendini Connie'yi aramaya zorladı.

"Selam bebeğim," dedi kız neşeyle. "Buenos Aires nasıldı?"

Programının ayrıntılarını kayarcasına geçerek hemen kendi endişelerini anlatmaya koyuldu.

"Harika bir iş yapmışsın gibi geliyor kulağa," dedi Connie. "Yani, 20 bin dolar, bu muhteşem bir fiyat, değil mi?"

"Malın değerinden yaklaşık 19 bin dolar fazla olması hariç, öyle."

"Hayır bebeğim, değeri, Kenny'nin sana ödeyeceği miktardır."

"Ve benim, ne bileyim, bu konuda ahlaki kaygılara kapılmam gerektiğini düşünmüyor musun? Hükümete tam anlamıyla süprüntü satma konusunda?"

Connie bunu düşünürken suskun kaldı. "Sanırım," dedi sonunda, "eğer seni çok mutsuz ediyorsa, belki de yapmamalısın. Sadece seni mutlu edecek şeyleri yapmanı istiyorum."

"Paranı kaybetmeyeceğim," dedi. "Bildiğim tek şey bu."

"Hayır, kaybedebilirsin. Mesele değil. Başka bir yerde daha çok para kazanacaksın. Sana güveniyorum."

"Kaybetmeyeceğim. Üniversiteye dönmeni istiyorum. Birlikte bir hayatımız olsun istiyorum."

"Eh, hadi olsun öyleyse! Sen hazırsan ben de hazırım. Hem öyle hazırım ki."

Değişken, kurşuni bir Florida göğünün altında, asfalt pistte, gerçekliği su götürmez kitlesel imha silahları kalkışa gitgide yaklaşıyorlardı. Joey, keşke ait olabileceği farklı bir dünya olabilse, diye düşündü, insanın hiç kimsenin pahasına olmaksızın iyi bir hayat sürebileceği daha basit bir dünya. "Annenden mesaj aldım," dedi.

"Biliyorum," dedi Connie. "Çok kötüydüm Joey. Ona bir şey demedim ama yüzüğümü gördü ve sordu, ben de bu durumda ona söylememezlik edemedim."

"Annemle babama söylemem gerektiği konusunda şikâyet edip duruyordu."

"Bırak etsin. Hazır olduğun zaman söylersin onlara."

Alexandria'ya gittiğinde karanlık bir ruh halindeydi. Artık bekleyecek ya da hakkında hayal kuracak Jenna'sı olmadan, Paraguay'da iyi bir sonuç elde edeceğini hayal edemeden, önünde tatsız görevlerden başka bir şey olmadan, koca bir torba dolusu tırtıklı patates cipsi yedi ve pişman olup dostluğunda bir teselli bulmak için Jonathan'ı aradı. "En beteri de şu," dedi. "Oraya evli bir adam olarak gittim."

"Kanka!" dedi Jonathan. "Connie'yle evlendin mi?"

"Evet. Evlendim. Ağustosta."

"Bu duyup duyacağım en delice şey."

"Sana söylesem isabet olur, diye düşündüm, çünkü muhtemelen Jenna söyleyecektir. Ki onun da şu sıralar benden pek memnun olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz."

"Tepesi epey atmış olmalı."

"Biliyor musun, onun korkunç biri olduğunu düşünüyorsun ama aslında hiç de öyle değil. Sadece gerçekten kayıp ve herkes sadece güzelliğini görüyor. Senin kadar talihli değil; hiç."

Joey, Jonathan'a yüzüğün hikâyesini, banyoda elleri bokla doluyken Jenna'nın kapıya vurup durduğu o rezil sahneyi anlattı ve kendi kahkahasında, Jonathan'ın kahkahası ve iğrenmiş homurdanmalarında aradığı teselliyi buldu. Beş dakika süreyle tiksindirici olan şey, artık sonsuza kadar harika bir hikâye olup çıkmıştı. Jonathan'ın Kenny Bartles konusunda haklı olduğunu da kabul edince Jonathan açık ve kararlı bir cevap verdi:

"Bu anlaşmadan çıkman gerek."

"O kadar kolay değil. Connie'nin yatırımını korumam lazım."

"Kurtulmanın bir yolunu bul. Yap bunu. Orada olup biten şeyler sahiden kötü. Bildiğinden de daha kötü."

"Hâlâ benden nefret ediyor musun?" dedi Joey.

"Senden nefret etmiyorum. Senin tam anlamıyla bir göt olduğunu düşünüyorum. Ama senden nefret etmek gibi bir seçeneğim yok."

Joey bu konuşmayla kendini yatağa gidecek ve on iki saat uyuyacak kadar neşelenmiş buldu. Ertesi sabah, Irak'ta öğle saatiyken Kenny Bartles'ı aradı ve bu sözleşmeden azat edilmek istedi.

"Paraguay'daki bütün o parçalara ne olacak?" dedi Kenny.

"Ağırlık olarak epeyce var. Ama hepsi de pas tutmuş, hiçbir işe yaramaz boklar."

"Gene de gönder. Tehlikede olan benim götüm."

"O aptal A10'ları alan sensin," dedi Joey. "Onlar için parça bulunmaması benim kabahatim değil."

"Az önce bana bir sürü parça var, dedin. Ben de sana onları yolla, diyorum. Burada anlamadığım nedir?"

"Diyorum ki, benim payımı satın alacak başka birini bulman gerekecek herhalde. Bu işin bir parçası olmak istemiyorum."

"Joey, oha ama oğlum. Beni dinle, sözleşmeyi imzaladın. Bu da Bir Numaralı Sevkiyat'ın on birinci saati değil, koduğumun on üçüncü saati. Şu anda bana sırtını çeviremezsin. Zaten cebinden çıkmış olan parayı yemek istemiyorsan. Şu an bende senin hisseni satın alacak nakit bile yok, çünkü ordu bana halen parçaların parasını ödemedi, çünkü Polonya sevkiyatın çok hafif kaldı. Buna benim açımdan bakmaya çalış, tamam mı?"

"Ama Paraguay'daki mallar öyle kötü görünüyor ki, kabul edeceklerini bile sanmıyorum."

"Sen onu bana bırak. Burada sahadaki LBI'cıları tanıyorum. Ben durumu idare ederim. Senin şimdi bana otuz ton yollaman gerek, sonra da şiir okumaya ya da her ne bok yapıyorsan ona dönebilirsin."

"İdare edeceğini nereden bileyim?"

"O da benim sorunum, tamam mı? Sözleşmen bende; ben de diyorum ki bana kiloyu sağla ki paranı alasın."

Joey hangisinin daha kötü olduğunu bilmiyordu: Kenny'nin ona yalan söylemesi ve yalnızca halihazırda harcamış olduğu paradan

değil, halen önünde duran muazzam ek masraflardan da olacağı korkusu mu, yoksa Kenny'nin ona doğru söylemesi ve LBI'nin neredeyse hiç işe yaramaz parçalar için 850 bin dolar ödeyeceği fikri mi? Tek seçeneği Kenny'yi aşıp doğrudan LBI'yla konuşmakmış gibi görünüyordu. Bu kararı da, ilgili ikinci başkana bağlanana kadar Dallas'taki LBI üssünde telefondan telefona aktarıldığı bir sabaha mal oldu. İçinde bulunduğu çıkmazı mümkün mertebe basitçe açıkladı. "Bu kamyon için iyi parça yok, Kenny Bartles hisseyi benden satın almıyor, ben de size kötü parçalar yollamak istemiyorum."

"Bartles sende ne varsa onu kabul etmeye istekli mi?" dedi başkan yardımcısı.

"Evet. Ama işe yaramazlar."

"Bunun derdi sana düşmez. Eğer Bartles onları kabul ediyorsa, zor bir durumdan kurtuldun demektir. Hemen sevk etmeni tavsiye ederim."

"Sanırım beni tam anlamadınız," dedi Joey. "Bu sevkiyatı *istemeyeceğinizi* söylüyorum."

İkinci Başkan bir an bunu hazmetti ve "İleride Kenny Bartles'la iş yapmayacağız," dedi. "A10 durumundan hiç memnun değiliz. Ama senin derdin bu olmamalı. Senin derdin, sözleşmeyi yerine getirmediğin için dava açılabileceği gerçeği olmalı."

"Kim tarafından – Kenny mi?"

"Tam anlamıyla bir varsayım. Parçaları gönderirsen, asla böyle bir şey olmayacak. Sadece bunun kusursuz bir dünyada kusursuz bir savaş olmadığını hatırla, yeter."

Ve Joey bunu hatırlamaya çalıştı. Bu kusursuz olmayan dünyada olabilecek en kötü şeyin daha ilerideki bir tarihte A10'ların bozulması ve yerlerine mecburen daha iyi kamyonlar alınması, Irak'ta zaferin de bu yüzden azıcık ertelenmesi ve Amerikan vergi mükelleflerinin o, Kenny Bartles ve Armando da Rosa ile Lodz'daki garip tipler yüzünden birkaç milyon dolar kaybetmesi olacağını hatırlamaya çalıştı. Kendi bokunu yakalamak için sergilediği azimle Paraguay'a döndü, malzemeyi vaktinde yollayacak biriyle anlaştı, otuz iki ton parçanın konteynerlere yüklenmesini denetledi ve Logistica Internacional'ın bunları emektar bir C-130'a yükleyip onlarla birlikte uçmak için beklemesi gereken beş gecede beş şişe şarap içti; ancak bu bok yığınında

saklı bir alyans yoktu. Washington'a döndüğünde içmeye devam etti ve Connie nihayet üç bavulla gelip onun yanına taşınınca da içmeyi ve iyi uyumamayı sürdürdü. Kenny Kerkük'ten arayıp da teslimatın kabul edildiğini ve Joey'nin 850 bin dolarının yolda olduğunu söyleyince öyle kötü bir gece geçirdi ki Jonathan'ı arayıp yaptığını itiraf etti.

"Ah kanka, bu kötü," dedi Jonathan.

"Bilmiyorum sanki."

"Dua et de yakalanma. Daha şimdiden kasımda izin verdikleri o 18 milyar dolarlık sözleşme hakkında bir sürü hikâye duyuyorum. Eğer kongrede soruşturma açılırsa hiç şaşmam."

"Bu olayı anlatabileceğim kimse var mı? Parayı bile istemiyorum, Connie'ye ve bankaya borcum olan tutar hariç."

"Senin adına ne asil bir hareket."

"Connie'nin parasını yürütemezdim. Biliyorsun ki yapmamın tek nedeni buydu. Ama şimdi acaba, diyorum, *Post*'ta neler olup bittiğini söyleyeceğim birini tanıyor olabilir misin? Hani, isimsiz bir kaynaktan bir şey duymuşsun gibi."

"İsimsiz kalmasını istiyorsan hayır. Ve istemiyorsan, kime kara çalınacağını da biliyorsun, değil mi?"

"Peki ama ya ispiyoncu ben olursam?"

"İspiyonladığın anda Kenny sana kara çalar. LBI sana kara çalar. İspiyonculara kara çalmak için bütçelerinde başlı başına bir bölüm var. Mükemmel bir günah keçisi olursun. Paslı kamyon parçaları olan güzel suratlı bir üniversite öğrencisi ha? *Post* bunu yiyip bitirir. Bu duyarlılığın onurlu bir davranış değil demiyorum. Ama çeneni tutmanı şiddetle tavsiye ederim."

Kirli 850 bin doların sistemden süzülüp gelmesini beklerlerken, Connie bir acentada geçici bir iş buldu. Joey günlerini televizyon izleyip video oyunları oynayarak ve nasıl evcimen olunacağını, bir akşam yemeğinin nasıl planlanacağını ve onun için nasıl alışveriş edileceğini öğrenerek geçirdi ama en kısa süpermarket seferi bile bitkin düşmesine neden oluyordu. Yıllardır en yakınındaki kadınları takip eden depresyon, sonunda doğru avı saptamış ve dişlerini ona geçirmiş gibiydi. Kesinlikle yapması gereken tek şeyi yapmaktan, ailesine Connie'yle evlendiğini söylemekten de acizdi. Bunun gerekliliği, küçük daireyi bir Pladsky A10 kamyon gibi dolduruyor, onu kenar-

lara sıkıştırıyor, solumak için yeterli hava bırakmıyordu. Uyandığında da oradaydı, yatağa gittiğinde de. Annesine haberi verdiğini hayal bile edemiyordu, çünkü kaçınılmaz olarak bu evliliği kendisine yapılmış şahsi bir darbe olarak kabul edecekti. Ki bir anlamda da öyleydi herhalde. Ama babasıyla konuşmaktan, o yaranın yeniden açılmasından da daha az korkuyor değildi. Ve böylece her gün, Carol'ın haberi, içlerinden bir tanesi mutlaka annesiyle babasına kısa sürede söyleyecek olan bütün eski komşularına yumurtladığını hayal ediyorken sırrı onu boğsa da duyuruyu bir gün daha erteliyordu. Connie'nin bu konuda hiç dırdır etmeyişi sorunu büsbütün kendi sorunu haline getiriyordu.

Sonra bir gece CNN'de, Felluce'nin dışında pek çok Amerikan kamyonunun bozulup anlaşmalı sürücülerinin isyancılar tarafından katledildiği bir pusuya ilişkin haberi gördü. CNN haberinde hiç A10 görmediği halde öylesine endişelendi ki ancak içerek uyuyabildi. Birkaç saat sonra kan ter içinde, hayli ayılmış olarak, resmen bebek gibi –dünyaya itimat eden o tatlı dinginlikle– uyuyan karısının yanında uyandı ve ertesi sabah babasını araması gerektiğini anladı. Hiçbir şeyden bu telefonu etmek kadar korkmamıştı. Ama artık, ister ispiyonculuk etmek ve sonuçlarına katlanmak, ister sessiz kalıp parayı muhafaza etmek yönünde olsun başka hiç kimsenin ona akıl veremeyeceğini ve başka hiç kimsenin onu aklayamayacağını görüyordu. Connie'nin sevgisi fazla şartsızdı, annesininki fazlaca kendisiyle ilgiliydi, Jonathan'ınki de fazla ikincil. Eksiksiz bir şekilde hesap vermesi gereken kişi, sert, ilkeli babasıydı. Ömrü boyunca onunla mücadele etmişti; artık yenildiğini kabul etme vakti gelmişti.

WASHINGTON ŞEYTANI

Walter'ın babası Gene, yirminci yüzyılın başında göç eden Einar Berglund adlı zorlu bir İsveçlinin en küçük çocuğuydu. Kırsal İsveç'in sevilmeyecek pek çok yanı vardı –zorunlu askeri hizmet, cemaatlerinin hayatlarına burnunu sokan Lüteriyen papazlar, yükselmeyi neredeyse tamamen engelleyen bir toplumsal hiyerarşi– ama Dorothy'nin Walter'a anlattığı hikâyeye göre, Einar'ı Amerika'ya asıl çeken, annesiyle yaşadığı sorundu.

Einar sekiz çocuğun en büyüğü, güney Österland'daki çiftlikte ailesinin küçük prensiydi. Belki de bir Berglund erkeğiyle yaptığı evlilikle hüsrana uğramış ilk kadın olmayan annesi, ilk çocuğunu haddinden fazla sevmiş, ona kardeşlerine verilenden daha iyi giysiler giydirmiş, diğerlerinin sütünün kaymağıyla onu beslemiş ve kendisini eğitimine ve gelişmesine verebilsin diye onu çiftlik işlerinden muaf tutmuştu. ("Tanıdığım en kendini beğenmiş adam," demişti Dorothy.) Anne güneşi Einar'ın başında yirmi yıl parlamış ama sonra, bir hata sonucu, annesinin geç yaşta bir bebeği, bir oğlu daha olmuştu ve tıpkı vaktiyle Einar'a gönlünü kaptırdığı gibi ona da gönlünü kaptırmıştı; Einar da bunun için onu asla affetmemişti. En sevilen olmamaya tahammül edemediği için, yirmi ikinci doğum gününde Amerika'ya yelken açmıştı. Bir kez oraya varınca İsveç'e asla dönmemiş, annesini bir daha asla görmemiş ve anadilinin her kelimesini unuttuğunu gururla beyan etmişti; en ufak kışkırtmada "dünyadaki en aptal, küstah, dar görüşlü ülke" aleyhine eleştiriler yapmaya hazırdı. Amerika'nın kendi kendini yönetme deneyinde, kalabalık Eski Dünya'dan kaçanlar dost canlısı genleri olanlar değil de, başkalarıyla geçinemeyen kişiler ol-

duğu için başından itibaren başarısızlığa mahkûm bir deneyde bir veri olmaktan öteye gidemedi.

Minnesota'da delikanlı olarak önce, son bakir ormanları tarla açmak için kesen bir ağaç kesici, sonra da yol inşa eden bir çetede kazmacı olarak çalışıp ikisinde de iyi para kazanamayan Einar, emeğinin Doğu Yakası kapitalistleri tarafından sömürüldüğü şeklindeki komünist fikrin cazibesine kapıldı. Sonra bir gün, Pioneer Meydanı'nda ateş püsküren bir komünisti dinleyince bu yeni ülkede ilerlemesinin kendisinin de emek sömürmesiyle mümkün olacağının farkına vardığı bir "evreka" anı yaşadı. Arkasından Amerika'ya gelmiş birkaç erkek kardeşiyle yol inşa eden bir müteahhit olarak işe atıldı. Don aylarında oyalanmak için o ve erkek kardeşleri Mississippi'nin yukarısında küçük bir kasaba bulup orada bir market açtılar. Siyasi düşüncesi o noktada belki hâlâ radikaldi, çünkü çoğu Fin olan ve Doğu Yakası sermayesinin pençesinin ötesinde hayatlarını kazanmak için mücadele eden komünist çiftçilere sınırsız kredi verdi. Dükkân çok geçmeden zarar etmeye başladı ve Einar, Christiansen adında eski bir arkadaşı sokağın karşı tarafında rakip bir dükkân açınca hissesini satmanın eşiğine geldi. Ama sırf (Dorothy'ye göre) inadından dükkânı beş yıl daha çalıştırdı, Büyük Buhran'ın en kötü zamanlarını atlattı ve zavallı Christiansen nihayet iflasa sürüklenene kadar kasabanın on beş kilometre civarındaki her çiftçiden gelen, karşılıksız çekler topladı. Einar bundan sonra Bemidji'ye taşındı, yol inşaatçısı olarak iyi iş yaptı ama sonunda şirketini, sosyalizme sempatisi olduğunu iddia eden fazlasıyla yapmacık tavırlı bir iş arkadaşına sattı.

Amerika Einar için İsveç usulü olmayan bir özgürlük ülkesi, bir oğulun kendini hâlâ özel hissedebileceği geniş, açık alanların yeriydi. Ama özellik duygusunu hiçbir şey, kendini aynı derecede özelmiş gibi hisseden diğer insanların varlığı kadar rahatsız etmez. Einar doğuştan sahip olduğu zekâsı ve sıkı çalışma disipliniyle bir miktar refaha kavuşmuştu, ama onda bu ikisinden de yeterli derecede yoktu, dolayısıyla sonunda tam bir öfke ve hayal kırıklığı vakasına dönüştü. 1950'lerde emekliye ayrıldıktan sonra, akrabalarına Amerikan hükümetinin aptallığını, siyasi ekonomisinin eşitsizliklerini ve dininin ahmaklığını fırçaladığı yıllık Noel mektupları göndermeye başladı – örneğin, özellikle sert bir Noel kutlamasında, Bethlehem'in bekâr

meryemi ile kendi "piç"inin (Isabella Rossellini) doğumu son zamanlarda "şirket çıkarları" tarafından kontrol edilen Amerikan medyası tarafından kutlanmış olan "İsveç orospusu" Ingrid Bergman arasında kurnazca bir paralel çizdi. Kendisi de bir girişimci olduğu halde Einar büyük işletmelerden nefret ederdi. Kendisi de hükümetle yapılan sözleşmelerden bir kariyer yarattığı halde hükümetten de nefret ederdi. Ve açık yolu sevdiği halde, yol onu bedbaht ve çılgın bir hale getiriyordu. Mevcut en güçlü motorlara sahip olan sedanlardan satın alırdı ki, çoğunu kendisinin inşa ettiği dümdüz Minnesota eyaleti otoyollarında saatte doksan ila yüz km hız yapsın, yoldaki aptal insanları gürleyerek sollasın. Eğer karşıdan uzunları yakmış bir araba ona yaklaşırsa, Einar'ın cevabı kendi uzunlarını yakıp yaklaşınca dahi söndürmemek olurdu. Eğer bir kuş beyinli çift şeritli bir yolda onu geçmeye çalışırsa, temposunu muhafaza için gazı kökler, sonra da müstakbel sollayıcının yeniden şeridine geçebilmesini önlemek için hız keser, karşıdan gelen bir kamyonla çarpışma tehlikesi çıkarsa da özellikle memnun olurdu. Başka bir sürücü onun önünü keser ya da yol hakkını gasp ederse, suçu işleyen arabanın peşine takılıp onu yol dışına iterdi ki, dışarı atlayıp sürücüye lanetler haykırsın. (Sınırsız özgürlük hayaline yatkın olan kişilik, aynı zamanda bu hayal buruk bir hal almaya başlarsa insanları sevmemeye ve sonsuz bir nefretle dolmaya da yatkındır.) Einar, son derece kötü bir sürücülük hatası onu başka bir arabayla kafa kafaya bir çarpışma ile 2. Otoban'ın kenarındaki derin bir hendek arasında seçim yapmaya zorladığında yetmiş sekiz yaşındaydı. Yolcu koltuğunda oturan ve Einar'ın aksine emniyet kemeri takan karısı, yanıkları yüzünden son nefesini vermeden önce Grand Rapids'teki hastanede üç gün can çekişti. Polise göre, eğer ölü kocasını yanan Eldorado'larından dışarı çekmeye çalışmamış olsa kurtulabilirdi. "Babam ona hayatı boyunca köpek muamelesi etti," diyecekti Walter'ın babası ardından, "sonra da öldürdü."

Einar'ın dört çocuğundan içinde hırs olmayanı, eve yakın kalanı, hayatın tadını çıkarmak isteyeni, binden fazla arkadaşı olanı Gene'di. Bu kısmen doğasından kaynaklanıyordu, kısmen de babasına yönelik bilinçli bir kınamaydı. Gene, Bemidji'de bir lise hokey yıldızıydı, sonra da, Pearl Harbor'ın ardından, antimilitarist babasını hüsrana uğratarak hemen askere yazılanlardan biri olmuştu. Pasifik'te iki tur-

luk hizmet etti ve hem yaralanmamış hem de birinci sınıf erlikten öteye terfi edememiş olarak, arkadaşlarıyla parti yapmak, bir garajda çalışmak ve babasının Asker Yasası'ndan yararlanması konusundaki sert emirlerini göz ardı etmek üzere Bemidji'ye döndü. Hamile bırakmamış olsa Dorothy'yle evlenip evlenmeyeceği belli değildi, ama bir kez evlendikten sonra babasının annesinden esirgediğine inandığı şefkatle onu sevmeye koyuldu.

Buna rağmen Dorothy'nin Gene için köpek gibi çalışmaya başlaması ve kendi oğlu Walter'ın da nihayetinde bu sebepten dolayı ondan nefret etmesi, aile kaderinin cilvelerinden biridir. Gene hiç değilse babası gibi, karısından üstün olduğunu iddia etmemişti. Tam tersine, onu zayıflığıyla esir etmişti –özellikle de içki düşkünlüğüyle. Einar'a benzeyen diğer yönlerinin kökenleri de aynı şekilde dolaylıydı. Kavgacı bir popülistti, özelliksizliğinden küstahça gurur duyuyordu, böylece de sağcı siyasetin karanlık yanına yakındı. Karısına karşı sevecen ve minnettardı, dostları ve silah arkadaşları arasında cömertliği ve sadakatiyle ünlüydü ama yine de –yaşlandıkça daha da sık– Berglund gocunmasının haşlayan patlamalarına kapılırdı. Siyahilerden, Kızılderililerden, iyi eğitim görmüşlerden, kendini beğenmişlerden, özellikle de federal hükümetten nefret eder ve çok mütevazı oldukları için özgürlüklerini (içki içmek, sigara içmek, kankalarıyla buzda balık tutma kulübesine kapanmak) daha da yoğunlukla severdi. Dorothy'ye ancak, ürkek bir endişeyle –çünkü Dorothy Gene'in kusurları için Gene'i değil, daha çok Einar'ı suçlardı– daha az içmesi gerektiğini önerince kötü davranırdı.

Einar'ın mirasından Gene'in payına düşen miktar, Einar'ın işini kendi kendine duyduğu hınçla satmasından dolayı çok azalmış olsa bile, yine de onu yol kenarındaki küçük motele kavuşturacak kadar büyüktü; burayı satın alıp işletmenin "temiz" bir iş olacağına inanıyordu. Gene orayı satın aldığı zaman, Fısıldayan Çamlar'ın kırık ve çürük boruları ve ciddi bir küf sorunu vardı; yoğun bir maden kamyonu trafiğine sahip, çok geçmeden genişletilmesi beklenen bir otoyolun banketine zaten fazla yakındı. Arkasında, çerçöple ve büyümeye yatkın genç huş ağaçlarıyla dolu derin bir hendek bulunuyordu ve ağaçların bir tanesi sonunda onu boğup bodur bırakacak ezilmiş bir market arabasının içinde yetişiyordu. Gene biraz sabırlı olabilse

piyasada satın alabileceği daha neşeli bir motelin mutlaka çıkacağını bilirdi. Ama kötü iş kararlarının da kendi ivmeleri vardır. Akıllıca yatırım yapmak için daha hırslı olmak gerekir, Gene de öyle biri olmadığı için hatasını aklından çıkarmak, varını yoğunu harcayıp ne kadar para kaybettiğini unutma işine başlamak, gerçekten başlamak, daha sonra Dorothy'ye ödediğini söylediği miktara yakın bir miktarı resmen hatırlamak için sabırsızlanıyordu. Ne de olsa mutsuzlukta da bir tür mutluluk vardır, eğer doğru tür mutsuzluksa. Gene'in artık gelecekte büyük bir hayal kırıklığından korkması gerekmiyordu, çünkü bunu zaten başarmıştı; bu engeli aradan çıkarmıştı, kendini kalıcı olarak dünyanın bir kurbanı yapmıştı. Yeni bir çürük sistemi ödemek için ezici bir ikinci ipotek yaptırdı ve bunu izleyen her felâket için de, ister büyük ister küçük olsun –ofis çatısından içeri düşen bir çam ağacı, 24 numaralı odada kalan ve yatak örtüsünde uzun Amerikan levrekleri temizleyen ama parasını nakit ödemiş bir müşteri, boş yer olup olmadığını belirten neon ışığın Dorothy fark edip kapatana kadar koca bir 4 Temmuz hafta sonunun büyük kısmında YOK diye yanması– dünyayı ve kendisinin onun içindeki pespaye yerini teyit etmesine yardımcı oldu.

Fısıldayan Çamlar'daki ilk birkaç yazda Gene'in daha iyi durumdaki kardeşleri eyalet dışından ailelerini getirip, tartışılması herkesi mutsuz kılan özel aile indirimleriyle bir iki hafta kaldılar. Walter'ın kuzenleri tanen lekeli yüzme havuzunun temizliğini üstlenirken, amcaları Gene'in otoparka dolgu uygulamasına ya da demiryolu bağlantıları ile mülkün erozyon halindeki arka yamacını payandalarla desteklemesine yardım ettiler. Aşağıda, sıtmalı koyakta, devrilmiş alışveriş arabasının enkazının yakınında Walter'ın sofistike Chicagolu kuzeni Leif, büyük şehir varoşları hakkında bilgilendirici ve asap bozucu hikâyeler anlattı; Walter için içlerinde en akılda kalanı ve kaygı uyandırıcı olanı, bir kızla birlikte çıplak kalmayı beceren, sonra da ne yapılması gerektiğinden emin olmadığı için onun bacaklarına işeyen Oak Parklı bir sekizinci sınıf öğrencisi hakkındaydı. Walter'ın şehirli kuzenleri ona erkek kardeşlerinden çok daha fazla benzedikleri için, o ilk yazlar çocukluğunun en mutlu zamanlarıydı. Her gün beraberinde yeni maceralar ve aksilikler getirirdi: eşekarısı sokmaları, tetanos iğneleri, ateş almayan füzeler, dehşet verici zehirli sarmaşık

olayları, boğulma tehlikeleri. Gece geç vakit, trafik durulunca, ofise yakın olan çamlar sahiden de fısıldıyordu.

Ancak çok geçmeden diğer Berglund eşleri topluca ayak dirediler ve ziyaretler sona erdi. Gene'e göre bu kardeşlerinin ona tepeden baktığının, kendilerini onun oteli için fazla süslü püslü bulduğunun ve genelde, sövüp saymaktan ve reddetmekten büyük zevk almaya başladığı ayrıcalıklı Amerikan sınıfına ait olduklarının bir başka kanıtıydı. Hor görmek için, sırf şehirli kuzenlerinden hoşlanıyor ve onları görmeyince özlüyor diye Walter'ı seçti. Onu kuzenlerine daha az benzetme umuduyla kitap kurdu oğluna en pis ve en alçaltıcı bakım görevlerini verdi. Walter boyaları kazıdı, halılardaki kan ve meni lekelerini fırçaladı, küvet giderlerindeki sümük ve çözülmeye başlamış saç yumaklarını yakalamak için askı teli kullandı. Eğer bir konuk tuvaleti özellikle ishal lekeleriyle bıraktıysa ve Dorothy ilk hamleyi yapıp temizlemek için ortada değilse, Gene üç oğlunu de bu pisliği görsünler diye götürür, sonra da Walter'ın kardeşlerini iğrenme dolu bir neşeye kapılsınlar diye kışkırtıp, pisliği temizlesin diye onu tek başına bırakırdı. Şöyle derdi: "Ona iyi gelir." Kardeşler yankılardı: "Evet, ona iyi gelir!" Dorothy bundan haberdar olur ve onu azarlarsa, Gene gülümseyerek ve özel bir keyifle sigarasını içerek oturur, onun öfkesini karşılık vermeksizin içine çekerdi – her zamanki gibi, sesini yükseltmediği ve ona elini kaldırmadığı için kendisiyle gurur duyarak. "Aa Dorothy, karışma ama hadi," derdi. "Çalışmak ona iyi gelir. Kendini o kadar da bir şey sanmamayı öğretir."

Sanki Gene'in üniversite eğitimli karısına yöneltmek istediği, ama Einar gibi olma korkusuyla kendine izin vermeyi reddettiği bütün o düşmanlık, Dorothy'nin kendisinin de gördüğü gibi buna dayanacak kadar kuvvetli olan ortanca oğlunda daha hoşgörülebilir bir hedef bulmuştu. Dorothy uzun vadeli adaleti benimsedi. Kısa vadede, Gene'in Walter'a bu kadar kötü davranması adaletsiz olabilirdi ama uzun vadede, kocası asla bir işe yaramayacağı halde oğlu başarıya ulaşacaktı. Ve Walter'ın kendisi de şikâyet etmeden babasının ona verdiği pis işleri yaparak, ağlamayı ya da Dorothy'ye mızırdanmayı reddederek, babasına onu kendi oyununda bile yenebileceğini gösterdi. Gene'in her gece geç vakit mobilyalara takılıp tökezlemeleri, sigarası bitince kapıldığı çocukça panikler, başarılı insanları refleks olarak kötülemesi

düşünüldüğünde Walter eğer daima ondan nefret etmekle meşgul olmasa, ona acıyabilirdi. Ve Gene'in de birilerinin ona acımasından fazla korktuğu pek az şey vardı.

Walter dokuz ya da on yaşındayken, Gene'in sigaralarından rahatsız olan küçük kardeşi Brent'le paylaştığı odanın kapısına elle yapılmış, Sigara İçmek Yasaktır yazan bir levha astı. Walter bunu kendisi için yapmazdı – şikâyet etme tatminini ona yaşatmaktansa, Gene'in dumanını dosdoğru gözüne üflemesini tercih ederdi. Gene de kendi payına, Walter konusunda, tabelayı indirebilecek kadar rahat değildi. Bunun yerine onunla eğlenmekle yetindi. "Ya küçük kardeşin gecenin bir vakti sigara içmek isterse? Onu soğukta dışarı çıkmaya zorlayacak mısın?"

"Fazla dumandan zaten geceleri tuhaf nefes alıyor," dedi Walter.

"Benim böyle bir şeyden haberim yok."

"Ben oradayım, duyuyorum onu."

"Ben sadece diyorum ki, bu yazıyı ikiniz için astın ama bakalım Brent ne düşünüyor? Ne de olsa seninle odayı paylaşıyor, değil mi?"

"O altı yaşında," dedi Walter.

"Gene, sanırım Brent'in dumana alerjisi var," dedi Dorothy.

"Sanırım *Walter'ın bana* alerjisi var."

"Kimsenin odamızda sigara içmesini istemiyoruz, hepsi bu," dedi Walter. "Kapının dışında içebilirsin, ama odanın içinde değil."

"Sigara kapının şu ya da bu yanında olursa ne fark eder, anlamıyorum."

"Bu sadece odamızın yeni kuralı."

"Demek artık sen burada kurallar koyuyorsun, öyle mi?"

"Odamızda, evet, koyuyorum," dedi Walter.

Gene öfkeli bir şeyler söylemenin eşiğindeydi ki, üzerine yorgun bir hal geldi. Başını iki yana salladı ve ömrü boyunca yetki beyanlarına cevap verdiği eğri, dikbaşlı sırıtışla güldü. Brent'in alerjisi sayesinde motel ofisine, huzur içinde sigara içebileceği ve arkadaşlarının gelip onunla içmek için biraz para ödeyeceği bir "bekleme salonu" eklemek için aradığı bahaneyi bulmuş olabilir. Dorothy haklı olarak, böyle bir salonun onun sonu olacağını önceden görmüştü.

Walter'ın çocukluğundaki, okul dışında en büyük soluklanma alanı, annesinin ailesiydi. Babası bir kasaba doktoruydu, kardeşleri,

teyze ve amcaları arasında üniversite profesörleri, eski vodvilci evli bir çift, amatör bir ressam, iki kütüphaneci ve muhtemelen gay olan birkaç bekâr vardı. Dorothy'nin İkiz Şehirler akrabaları Walter'ı göz kamaştırıcı müze, müzik ve tiyatro haftasonları için davet ederdi; halen Demir Bölgesi'nde yaşayanlar ise herkesin yayıldığı yaz pikniki leri ile evlerinde çeşitli bayram partileri düzenlerdi. Sessiz sinema ya da kanasta gibi eski moda iskambil oyunları oynamayı severlerdi; piyanoları vardı ve koro halinde şarkılar söylerlerdi. Hepsi o kadar bariz bir biçimde zararsız insanlardı ki, Gene bile onların yanında rahatlar, zevkleri ile siyasi görüşlerine eksantriklik diye güler geçer, erkekçe uğraşlardaki beceriksizliklerine muhabbetle acırdı. Gene'in evcimen yanını ortaya çıkarırlardı; Walter babasının bu halini çok sever ama şeker yapılması gereken Noel vakti hariç, pek ender görürdü.

Şeker işi, yalnızca Dorothy ve Walter'a bırakılmayacak kadar büyük ve önemli bir işti. Üretime Noel'den önceki ayın ilk pazarı başlanır ve aralık ayının büyük bölümünde devam edilirdi. Büyücü işi madeni eşyalar –demir kazanlar ile askılar, ağır alüminyum çerez öğütme aletleri– derin dolaplardan çıkarılırdı. Büyük şeker tümsekleri ve teneke kutu kuleleri belirirdi. Birkaç metreküp tatlandırılmamış tereyağ, süt ve şekerle (çikolatasız şekerleme için) ya da sadece şekerle (Dorothy'nin dillere destan Noel karamelası için) eritilir ya da Walter tarafından, annesinin yıllar boyunca kullanılmış eşya satışlarından topladığı yassı kaplar ve sığ güveçlerden oluşan yedek filoya sürülürdü. "Sert toplar" ve "yumuşak toplar" ile "çatlama" meseleleri uzun uzun tartışılırdı. Önlük takan Gene, sigara külünü onlardan uzak tutmak için elinden geleni yaparak, bir Viking kürekçisi gibi kazanları karıştırırdı. Madeni kılıfları *fraternity* küreklerini andıran üç tane antik şeker termometresi vardı, bunlar saatler boyunca ısıda hiçbir artış göstermez sonrada birden ve hep birlikte şekerlemenin yandığı, karamelanın da tutkal gibi sertleştiği ısılara işaret ederlerdi. O ve Dorothy zamanla yarışarak fındıkları karıştırmaya ve şekeri dökmeye çalıştıkları zaman normalde hiç olmadıkları kadar iyi bir ekip olurlardı. Sonra da taşlaşmış karamelayı kesmek gibi acımasız bir iş: Bıçağın ağzı, Gene'in üstüne uyguladığı muazzam baskıyla bel verirdi, metal bir tavanın dibine sürtünen keskin bir kenarın çıkardığı o berbat ses (kemik iliğinde, dişlerin sinirlerinde duyulmaktan çok hissedilen bir ses), yapışkan kahverengi kehribar pat-

lamaları, babanın *ta dibine koduğumun lanet olsun* feryatları ve böyle küfür etmesin diye sızlanan annenin ricaları.

Noel'den önceki ayın son hafta sonunda, seksen ya da yüz teneke parafinli kâğıtla kaplandığında, içlerine şekerleme ile karamela doldurulduğunda ve Ürdün bademleriyle süslendiğinde, Gene, Dorothy ve Walter onları dağıtmaya çıkarlardı. Bu iş bütün hafta sonunu alırdı, bazen daha bile fazla sürerdi. Walter'ın ağabeyi Mitch, daha sonra Hava Kuvvetleri pilotu olacağı halde küçükken sık sık araba tutan Brent'le otelde kalırdı. Şeker önce Gene'in Hibbing'de oturan pek çok arkadaşına, sonra da izlerini takip edince farklı şehirlere savrulduklarını gördükleri dost ve akrabalara, Demir Bölgesi'nden aşağı Grand Rapids ve ötesine giderdi. Her evde kahve ya da bir kurabiye ikramını kabul etmemek düşünülmezdi bile. Duraklar arasında Walter arka koltukta elinde bir kitapla oturur, camın şeklini alarak yansıyan zayıf güneş ışığının koltuk üzerinde sabit durmasını, nihayet dik açılı bir viraja gelindiğinde zeminin kanyonun üzerinde kaymasını ve tekrar, çarpıtılmış bir biçimde ön koltuğun arkasında ortaya çıkmasını seyrederdi. Dışarıda, ebedi küçük ormanlar, üstüne kar yağmuş ebedi bataklık, telefon direklerine tutuşturulmuş daire şeklindeki teneke gübre reklamları, kanatlarını açmış doğanlar ve cesur kuzgunlar vardı. Yanındaki koltukta ise, şimdiye kadar ziyaret ettikleri evlerden verilen paketlerin büyüyen yığını ile –İskandinav poğaçaları, Fin ve Hırvat lezzetleri, Gene'in evlenmemiş arkadaşlarından şişeler dolusu "şerefe"ler– yavaş yavaş küçülen Berglund tenekeleri yığını duruyordu. Bu tenekelerin başlıca erdemi, Gene ile Dorothy'nin evlendiklerinden beri dağıttıkları şekerin aynısını içermeleriydi. Şeker, yıllarla birlikte bir ikramdan, geçmişteki ikramların anısına dönmüştü. Yoksul Berglund'ların sayesinde kendilerinin hâlâ zengin hissedebildikleri yıllık bir armağandı.

Dorothy'nin babası ölüp de ona genç bir kızken yazlarını geçirdiği göl kenarındaki küçük evi bıraktığında Walter lise üçüncü sınıftaydı. Walter'ın zihninde bu ev, annesinin özürleriyle ilgiliydi, çünkü bir kız olarak sağ elini kurutup leğen kemiğini deforme eden mafsal romatizmasıyla mücadelesi sırasında burada uzun aylar geçirmişti. Şöminenin yanındaki alçak bir rafta, vaktiyle hasar görmüş parmak eklemlerinin oynaklığını muhafaza etmeye ve artırmaya çalışarak sa-

atlerce "oynadığı" hüzünlü eski "oyuncaklar" –fındık kıracağına benzeyen, çelik, yaylı bir alet, beş pistonlu tahta bir trompet– vardı. Berglund'lar her zaman, bu küçük evde uzun süreli kalamayacak kadar motelle meşgul olmuşlardı ama Dorothy oradan hoşlanırdı; eğer bir gün motelden kurtulabilirlerse Gene'le birlikte oraya çekilme planları vardı, bu yüzden Gene evi satmayı teklif ettiğinde hemen kabul etmemişti. Gene'in sağlığı kötüydü, motel boğazına kadar ipotekliydi ve bir zamanlar biraz çekici olan görünümü şimdi zorlu Hibbing kışlarıyla tamamen aşınmıştı. Mitch okuldan ayrılmış olsa, oto parçaları temizleyicisi olarak çalışsa ve hâlâ evde yaşasa da maaşını kızlar, içki, silahlar, balıkçılık donanımı ve elden geçmiş Thunderbird'üyle yiyordu. Gene, eğer küçük adsız gölünün içinde aybalığı ve tatlısu levreği değil de yakalamaya değecek balıklar olsa evle ilgili daha farklı düşünebilirdi ama olmadığına göre nasılsa kullanmaya zamanları olmayacak bir tatil evini elde tutmak anlamsızdı.

Normal şartlar altında boyun eğmiş pragmatizmin mükemmel bir örneği olan Dorothy o kadar üzüldü ki, baş ağrısı şikâyetiyle günlerce yattı. Ve kendisi ıstırap çekmeye hazır olan ama onun acı çekmesine dayanamayan Walter duruma müdahale etti.

"Evde ben kalırım ve bu yaz tamir edebilirim; belki de kiralamaya başlarız," dedi annesiyle babasına.

"Senin yardımına burada ihtiyacımız var," dedi Dorothy.

"Zaten sadece bir yıl daha buradayım. Ben gidince ne yapacaksınız?"

"Dereyi görmeden paçaları sıvamaya gerek yok," dedi Gene.

"Er geç birini tutmanız gerekecek."

"İşte bu yüzden evi satmamız gerekiyor," dedi Gene.

Dorothy, "Baban haklı Walter," dedi. "Evin satıldığını görmek hiç istemiyorum ama haklı."

"Peki ya Mitch? Hiç değilse kira ödeyebilir, siz de o parayla birini tutabilirsiniz."

"Artık o kendi başına yaşıyor," dedi Gene.

"Annem hâlâ onun için yemek yapıyor, çamaşırlarını yıkıyor! Niye hiç değilse kira ödemiyor ki?"

"Seni ilgilendirmez."

"Annemi ilgilendirir! Mitch'i büyümeye zorlayacağına, annemin evini satmayı tercih ediyorsun."

"Orası onun odası, ben de onu odasından atacak değilim."

"Sence evi kiralayabilir miyiz sahiden?" diye sordu Dorothy umutla.

"Her hafta temizleyip çamaşır yıkamamız gerekecek," dedi Gene. "Sonu gelmez bu işin."

"Haftada bir arabayla oraya gidebilirim," dedi Dorothy. "O kadar da kötü olmaz."

"Paraya *şimdi* ihtiyacımız var," dedi Gene.

"Peki ya ben Mitch gibi yapsam? Sadece hayır desem? Ya bu yaz kalkıp eve giderek tamir etsem?"

"Sen de İsa değilsin," dedi Gene. "Sensiz de idare ederiz."

"Gene, hiç değilse önümüzdeki yıl evi kiralamaya *çalışabiliriz*. Eğer yürümezse istediğimizde satarız."

"Hafta sonlarında oraya giderim," dedi Walter. "Buna ne dersiniz? Mitch hafta sonlarında beni götürebilir, değil mi?"

"Eğer Mitch'i ikna edebileceğini düşünüyorsan, buyur," dedi Gene.

"Ben onun annesi de değilim, babası da!"

"Yeter, bıktım bu işten," dedi Gene ve lobiye çekildi.

Gene'in Mitch'e niçin destek çıktığı yeterince açıktı: En büyük oğlunda kendisinin neredeyse tıpatıp bir modelini görüyordu ve bir zamanlar Einar'ın kendi sırtına bindiği gibi onun sırtına binmek istemiyordu. Ama Dorothy'nin Mitch konusundaki ürkekliği Walter için daha da esrarengizdi. Belki de kocası tarafından öyle hırpalanmıştı ki oğluyla mücadele edecek kuvveti ya da isteği kalmamıştı. Ya da belki Mitch'in başarısız geleceğini şimdiden görebiliyor ve dünya ona haşince davranmadan önce evde muhabbetli birkaç yılın daha keyfini çıkarmasını istiyordu. Her halükârda, Mitch'in STP ve Pennzoil etiketleriyle kaplı kapısını vurarak ağabeyine ana babalık etme işi Walter'a düştü.

Mitch yatağına uzanmış sigara içiyor ve garajdaki işi sayesinde aldığı müzik setinde Bachman-Turner Overdrive grubunu dinliyordu. Walter'a yönelttiği dikbaşlı gülümseme babasınınkinin aynıydı ama daha alaycıydı. "Ne istiyorsun?"

"Burada kira ödemeye ya da iş yapmaya başlamanı veya taşınmanı istiyorum."

"Sen ne vakitten beri patronsun?"

"Babam seninle konuşmam gerektiğini söyledi."

"Ona söyle, kendi konuşsun."

"Annem göl evini satmak istemiyor, onun için de bir şeylerin değişmesi gerek."

"Bu onun sorunu."

"Tanrım, Mitch. Hayatta rastladığım en bencil insansın."

"Ya, evet. Sen Harvard ya da bilmem nereye gideceksin, ben de sonunda buraya bakmak zorunda kalacağım. Ama bencil olan benim."

"Öylesin!"

"Brenda'yla ihtiyacımız olursa diye biraz para biriktirmeye çalışıyorum, ama bencil olan benim."

Brenda, Mitch'le çıkıyor diye anne babasının resmen evlatlıktan reddettikleri çok güzel bir kızdı. "Büyük para biriktirme planın nedir tam olarak?" diye sordu Walter. "İleride rehine verebilesin diye şimdi bir sürü şey almak mı?"

"Sıkı çalışıyorum. Ne yapmalıydım yani, hiçbir şey almayayım mı?"

"Ben de sıkı çalışıyorum ama bir şeyim yok, çünkü maaş almıyorum."

"Peki ya kamera ne?"

"Onu okul ödünç verdi moron. Benim değil ki."

"Eh, kimse bana bir şey ödünç vermiyor, çünkü ben şeker kıçlı bir yağcı değilim."

"Yine de bu senin kira ödemen gerekmediği ya da hiç değilse hafta sonunda yardımcı olamayacağın anlamına gelmez."

Mitch kül tablasına, tozlu mahkûm arkadaşlarla dolu bir hapishane bahçesiymiş gibi bakıp, bir tanesini daha nasıl sıkıştıracağını düşündü. "Seni kim buraya İsa tayin etti?" diye sordu, hiç de özgün olmayan bir şekilde. "Seninle bu konuşmayı yapmak zorunda değilim."

Ama Dorothy Mitch'le konuşmayı reddetti ("Evi satıveririm daha iyi," dedi) ve okul yılının sonunda olan Walter –ki bu aynı zamanda motelin yoğun sezonu anlamına da geliyordu– greve giderek bu ko-

nuyu zorlamaya karar verdi. Motelde oldukça, yapılması gereken şeyleri yapmamazlık edemezdi. Mitch'in sorumluluk almasını sağlamanın tek yolu gitmekti; yazı göl evini onarmakla ve orada deneysel bir doğa filmi çekmekle geçireceğini ilan etti. Babası eğer evi satış için daha iyi hale getirmek istiyorsa ona göre havanın hoş olduğunu, ama evin her halükârda satılacağını söyledi. Annesi evi unutsun diye yalvardı. Ev meselesini bu kadar büyütmekle kendisinin bencillik ettiğini, eve aldırmadığını, sadece herkesin iyi geçinmesini istediğini söyledi ve Walter yine de gideceğini söyleyince, onun isteklerine sahiden önem veriyor olsa gitmeyeceğini haykırdı. Ne var ki Walter ilk kez ona cidden kızmıştı. Annesi onu ne kadar severse sevsin, o da annesini ne kadar iyi anlarsa anlasın, babası ile ağabeyine bu kadar uysalca boyun eğdiği için ondan nefret ediyordu. Ölümüne bıkmıştı artık. En iyi arkadaşı Mary Siltala'nın, içinde giysiler olan bir silindir çanta, on galon ev boyası, eski tek vitesli bisikleti, elden düşme ciltsiz bir Walden baskısı, lisenin görsel sanatlar odasından ödünç aldığı Süper-8 kamera ve sekiz sarı Süper-8 film kutusuyla onu göl evine götürmesini sağladı. Bu kesinlikle o güne kadar yaptığı en asice şeydi.

Ev fare pisliği ve ölü tespihböcekleriyle doluydu; boyanın yanı sıra yeni bir çatıya ve yeni pencere çerçevelerine ihtiyacı vardı. Walter ilk gününde on saat evi temizlemek ve yabanotlarını kesmekle uğraştı, sonra da sabit akşamüstü güneşinin ışığında ormanda yürüyüşe çıkarak doğada güzellik aramaya başladı. Sadece yirmi dört dakikalık filmi vardı ve bunun üç dakikasını sincaplarla ziyan ettikten sonra, elde etmesi daha zor bir şeyi kovalaması gerektiğini fark etti. Göl dalgıçkuşu bulunmayacak kadar küçüktü, ama büyükbabasının bez kanosuyla pek girilmeyen kuytulara girdiğinde, balıkçıla benzer bir kuşun, kamışlar arasına yuva yapmış bir balaban kuşunun kanatlanıp uçmasına sebep oldu. Balabanlar kusursuzdu – öyle çekingendiler ki, yirmi bir dakikalık filmini bitirmeden bütün yaz peşlerine düşebilirdi. "Balabanlık" diye deneysel bir kısa film çektiğini hayal etti.

Her sabah beşte kalkıyor, sinek kovucu sprey sıkıp, kamerası kucağında, kamışlara doğru yavaşça ve sessizce kürek çekiyordu. Balabanın yöntemi, dikine ince devetüyü -kahverengi çizgileriyle kamufle olarak kamışların arasına pusuya yatmak ve küçük hayvanları gagasıyla avlamaktı. Tehlike sezdiklerinde boyunlarını göğe doğru uzatıp kuru ka-

mışlara benzer bir halde donup kalırlardı. Walter daha fazla balabanlık ve telemetrede daha az "hiçbir şey yok" ibaresi görebilme umuduyla daha yakına sokulunca genellikle gözden kayboluyor; bazen de havalanıyorlardı, Walter da çılgın gibi geriye yaslanıp kamerayla onları izlemeye çalışıyordu. Safi ölüm makineleri oldukları halde onları çok sempatik buluyordu, özellikle de yerdeki donuk tüyleri ile havadayken açılan kanatlarının etkileyici cüretkâr grisi ve barut rengi siyahı arasındaki tezadı. Yerde, bataklık yuvalarının yakınında, mütevazı ve sinsi, gökte ise muhteşemdiler.

Ailesiyle tıkış tıkış bir yerde geçen on yedi yıldan sonra yalnızlığa ne kadar ihtiyacı olduğunu burada anlamıştı. Rüzgârdan, kuşların ötüşünden, böceklerden, sıçrayan balıklardan, çatırdayan dallardan, birbirlerine dolanırken sürtünen huş yapraklarının sesinden başka hiçbir şey duymamak... Walter evin dış duvarlarından boya kazırken işte bu sessiz olmayan sessizliğin tadını çıkarmak için ikide bir duruyordu. Fen City'deki yiyecek kooperatifine gidip gelmek bisikletiyle doksan dakika sürüyordu. Annesinin tariflerini kullanarak koca kaplar dolusu mercimek yahnisi ve fasulye çorbası yapmıştı, akşamları da ezelden beri evde olan antika ama hâlâ çalışan yaylı langırt makinesiyle oynuyordu. Gece yarısına kadar yatakta kitap okuyor, o zaman bile hemen uykuya dalmıyor, sessizliği içine çekiyordu.

Bir akşamüstü, bir cuma günü, göldeki onuncu gününde, henüz çekilmiş, tatmin edici olmaktan uzak balaban çekimleriyle beraber kanoyla dönüyordu ki, araba motoru sesleri, gürültülü müzik, sonra da uzun araba yolundan aşağı inen motosikletler duydu. Kanoyu sudan çıkardığında Mitch ile seksi Brenda ve üç çift daha –Mitch'in üç kaşkaval kankası ile İspanyol paça pantolonları ve boyundan bağlama bikinileri üstlerine çizilmiş gibi görünen üç kız– evin arkasındaki çimenliğe bira ve kamp malzemesi ile soğutucuları boşaltıyorlardı. Bir dizel pikap, bir sigara tiryakisinin öksürüğüyle rölantide çalışıyor, Aerosmith yüklenmiş bir ses sisteminin cereyanını sağlıyordu. Gerzek arkadaşlardan birinin, yedek zincir kayışa bağlı, çivili tasması olan bir Rottweiler'ı vardı.

"Hey, doğanın çocuğu," dedi Mitch. "Umarım arkadaşlardan rahatsız olmazsın."

"Evet, olurum," dedi Walter, onlara havalı olmaktan ne kadar uzak göründüğünü düşünüp kızarmamak için gayret ettiği halde kı-

zararak. "Hem de çok olurum. Ben burada yalnızım. Sen burada olamazsın."

"Evet, olabilirim," dedi Mitch. "Aslında, sen burada olmamalısın. İstersen bu gece kalabilirsin, ama şimdi ben buradayım. Sen de benim mülkümdesin."

"Burası senin mülkün değil."

"Artık kiralıyorum. Kira ödememi istedin, benim kiraladığım yer de burası."

"Peki ya işin?"

"Bıraktım. Ayrıldım oradan."

Walter, ağladı ağlayacak, eve girdi ve kamerayı bir çamaşır sepetine sakladı. Sonra birden büyüsü akıp gitmiş ve sivrisineklerle, düşmanlıkla dolmuş bir alacakaranlığın içinden bisikletini sürdü ve Fen City kooperatif marketin dışındaki ankesörlü telefondan evi aradı. Evet, diye doğruladı annesi; o, Mitch ve babası birbirlerine kızgın laflar etmiş ve en iyi çözümün evi satmamak, Mitch'in gereken tamirleri yapmasına ve daha sorumlu olmayı öğrenmesine izin vermek olduğu kararına varmışlardı.

"Anne, evi parti mekânına dönüştürecek. Yakıp yıkacak."

"Eh, sen burada, Mitch de tek başınayken kendimi daha rahat hissediyorum, mesele bu," dedi. "Bu konuda haklıymışsın tatlım. Artık eve gelebilirsin. Seni özlüyoruz, hem bütün yaz kendi başına kalacak kadar büyük de sayılmazsın pek."

"Ama burada çok eğleniyorum. Öyle çok şey yapıyorum ki."

"Üzgünüm Walter. Ama böyle karar aldık."

Neredeyse zifiri karanlıkta eve doğru pedal çevirirken Walter gürültüyü bir kilometre öteden duyabiliyordu. Rock gitar soloları, pervasız sarhoş naraları, köpeğin uluması, maytaplar, boğulan ve bağıran bir motosiklet motoru. Mitch ve arkadaşları çadırları kurmuş, koca bir ateş yakmışlardı ve bir esrar dumanı içinde hamburgerleri alevde kızartmaya çabalıyorlardı. Walter içeri girerken ona bakmadılar bile. Walter kendini yatak odasına kilitledi, yatakta uzandı ve bıraktı gürültü ona işkence etsin. Niye *sessiz olamıyorlardı*? *Bazı insanların* sessizliği takdir ettiği bu dünyaya sesle saldırma ihtiyacı nereden doğuyordu? Şamata sürdü de sürdü. Görünürde Walter dışında herkesin bağışık olduğu bir humma yarattı. Kendine acıyan bir yabancı-

laşma humması. O gece Walter'ın içinde esip kükreyen bu humma onu sonsuza dek silinmeyecek bir şekilde, halkın sesine karşı bir nefretle, aynı zamanda da açık hava dünyasına karşı tuhaf bir hoşnutsuzlukla yaraladı. Doğaya açık kalple gelmişti; doğa ise zayıflığıyla, annesinin zayıflığına benzeyen bir zayıflıkla onu hüsrana uğratmıştı. Gürültücü budalaların onu kolaylıkla istila etmesine izin vermişti. Doğayı seviyordu ama sadece soyut olarak seviyordu, iyi romanları ya da yabancı filmleri sevdiğinden fazla sevmiyordu; daha sonra Patty ile çocuklarını sevdiğinden de az seviyordu, bu yüzden sonraki yirmi yıl boyunca kendini şehirli bir insan yaptı. 3M'den doğa koruma işi yapmak için ayrıldığında, Doğayı Koruma'da, daha sonra da vakıfta çalışırken bile asıl ilgi alanı, onu kardeşi gibi köylü hırbolardan korumaktı. Ortamlarını koruduğu yaratıklara duyduğu sevgi, yansıtma üzerine kuruluydu – gürültülü insanların kendisini rahat bırakmasıyla ilgili dilekleriyle özdeşleşmek üzerine.

O hapisteyken Brenda'nın küçük kızlarıyla yalnız kaldığı birkaç ay dışında, Mitch altı yıl sonra Gene ölene kadar sürekli göl evinde yaşadı. Eve yeni bir çatı yaptı, genel çürümeyi durdurdu ama mülkteki en büyük ve en güzel ağaçlardan birkaçını da kesti, göl kenarındaki eğimi çıplaklaştırıp köpekleri için oyun alanı yaptı ve gölün ta uzaktaki köşesinde, vaktiyle balabanların yuva kurduğu yerde bir kar arabası patikası yarattı. Walter'ın tespit ettiği kadarıyla, Gene ve Dorothy'ye asla tek kuruş kira ödemedi.

Traumatics'in kurucusu, travmanın ne olduğunu biliyor muydu? Travma buydu işte: bir pazar sabahı erken saatte, her ikisi de son iki günde seni çok gururlandıracak şeyler yapmış çocuklarını düşünerek aşağı kata, ofisine inmek ve çalışma masanın üstünde, karın tarafından yazılmış, ona, kendine ve en iyi dostuna ilişkin en berbat korkularını doğrulayan uzun bir metin bulmak. Walter'ın hayatında bununla uzaktan da olsa mukayese edilebilecek tek tecrübe, kuzeni Leif'in verdiği dostça talimatı ("Vazelin kullanın") uygulayarak Fısıldayan Çamlar'ın 6 numaralı odasında ilk kez mastürbasyon yapışıydı. On dört yaşındaydı ve duyduğu zevk daha önceden bildiği zevkleri öylesine cüce bırakmış, sonucu öylesine sarsıcı ve şaşırtıcı olmuştu ki, kendini yaşlı bir gezegenden kopartılıp taze bir gezegene dört boyutlu olarak götürülmüş bir bilimkurgu kahramanı gibi hissediyordu. Ve

Patty'nin metni aynı şekilde hem zorlayıcı hem de dönüştürücüydü. Onu okuması, o ilk mastürbasyon gibi, sanki yalnızca bir an sürdü. Başlarda bir kez ofis kapısını kilitlemek için ayağa kalktı, ardından son sayfaya gelmişti bile, saat de tam onu on iki geçiyordu ve ofis pencerelerine vuran güneş, hep bildiğinden farklı bir güneşti. Galaksinin yabancı, terk edilmiş bir köşesindeki sarı, zalim bir yıldızdı; Walter'ın başı da kat ettiği yıldızlar arası mesafe nedeniyle neredeyse güneş kadar değişmişti. Metinle birlikte ofisinden çıktı ve masasında yazı yazmakta olan Lalitha'nın yanından geçti.

"Günaydın Walter."

"Günaydın," dedi, onun hoş sabah kokusunu alınca titreyerek. Yürüyüp mutfaktan geçti, arka merdivenden hayatının aşkının hâlâ pijamalarıyla, kanepe ve yatak takımının oluşturduğu bir yuvada, elinde bir fincan sütlü kahveyle oturmuş, NCAA basketbol turnuvasının bir spor kanalındaki özetini izlediği küçük odaya gitti. Ona yolladığı tebessüm –kaybettiği aşina bir güneşin son çakışına benzeyen bir tebessüm– elinde ne taşıdığını görünce dehşete dönüştü.

"Ah, lanet olsun," dedi, televizyonu kapatarak. "Ah, lanet olsun Walter. Ah, ah, ah." Şiddetle başını salladı. "Hayır," dedi. "Hayır, hayır, hayır."

Walter kapıyı arkasından kapattı ve yerde oturana kadar sırtı kapıda, aşağı kaydı. Patty nefes aldı, sonra biraz daha nefes aldı, biraz daha, ama konuşmadı. Pencerelerdeki ışık olağanüstüydü. Walter yeniden titredi, kendine hâkim olmaya çalışırken öğütücü dişleri takırdadı.

"Bunu nereden ele geçirdin, bilmiyorum," dedi Patty. "Ama senin için değildi. Dün akşam onu benden uzaklaştırsın diye Richard'a verdim. Onun hayatının dışında olmasını istiyordum! Ondan kurtulmaya çalışıyordum Walter. Bunu niye yaptı, bilmiyorum! Bunu yapması korkunç!"

Pek çok ışık yılı ötesinden onun ağlamaya başladığını duydu.

Ağıt yakar gibi tiz bir sesle, "Senin onu okumanı asla istemedim," dedi. "Tanrı adına yemin ederim Walter. Tanrı adına yemin ederim. Bütün hayatımı seni incitmemeye çalışarak geçirdim. Bana karşı öyle iyisin ki, bunu hak etmiyorsun."

Sonra uzun süre ağladı, on ya da yüz dakika. Bütün düzenli pazar sabahı programı acil durum için askıya alınmıştı, günün normal akışı

öylesine yok edilmişti ki, nostalji bile hissedemedi. Şans bu ya, doğrudan doğruya Walter'ın önünde döşemedeki nokta, sadece üç gece önce bir başka tür acil duruma sahne olmuştu, selim bir acil duruma; şimdi geriye bakınca bu habis acil durumun habercisi gibi görünen, zevkli bir biçimde travmatik bir çiftleşmeye. Perşembe akşamı yukarı geç çıkmıştı ve Patty'ye cinsel olarak saldırmıştı. Onun şaşırmış onayıyla; eğer bu onay olmasa bir tecavüzcünün şiddet dolu edimi sayılırdı: Siyah iş pantolonunu aniden çekmiş, onu yere itmiş ve kendini şiddetle onun içine sokmuştu. Eğer geçmişte böyle bir şey yapmak aklına gelmiş olsa yapmazdı, çünkü onun genç bir kızken tecavüze uğradığını unutamıyordu. Ancak gün öyle uzun ve kafa karıştırıcıydı –Lalitha'yla "neredeyse sadakatsizliği" öyle alevlendiriciydi, Wyoming ilçesindeki barikat öyle çileden çıkarıcıydı, Joey'nin telefondaki sesinin boynu büküklüğü öyle eşsiz ve memnuniyet vericiydi ki– odaya girdiğinde Patty birden onun nesnesi gibi görünmüştü gözüne. İnatçı nesnesi, moral bozan karısı. Ve bezmişti artık bundan, bütün o mantıklı düşünmelerden ve anlayış göstermelerden bezmişti ve onu yere fırlatmış, bir hayvan gibi düzmüştü. O anda yüzündeki keşif bakışı, ki kendi yüzündeki bakışa ayna tutuyor olsa gerekti, neredeyse başladıkları anda durmasına yol açmıştı. Durmasına, içinden çıkmasına ve onun göğsüne binip, normal boyutunun iki katı görünen ereksiyonunu yüzüne yapıştırmasına. Ona neye dönüştüğünü göstermek için. İkisi de çılgın gibi gülümsüyordu. Sonra yeniden onun içindeydi ve Patty her zamanki ölçülü küçük teşvik inlemelerinin yerine avaz avaz çığlık atıyordu, bu da Walter'ı büsbütün alevlendirdi; ertesi sabah ofisine gittiğinde Lalitha'nın buz gibi sessizliğinden, çığlıkların büyük evi tamamen doldurduğunu anlamıştı. Perşembe günü bir şey başlamıştı, Walter'ın ne olduğundan emin olmadığı bir şey. Ama şimdi elinde tuttuğu metin bunun ne olduğunu söylüyordu. Sonun başlangıcı. Patty onu asla gerçekten sevmemişti. Habis dostunun sahip olduklarını istemişti o. Bütün bunlar şimdi Joey'ye ertesi gece Alexandria'da bir şeyler yemek üzere verdiği sözü bozmadığı için memnun olmasına yol açmıştı, Connie Monaghan'la evlendiğini kimseye, ama özellikle Patty'ye söylememe sözünü. Joey'nin lütfedip verdiği bu sır, çoğu daha da ürkütücü başka birkaçı gibi, bütün hafta sonu, uzun toplantı ve bir önceki günkü konser boyunca Walter'ın

içine dert olup durmuştu. Patty'yi evlilikten haberdar etmeme konusunda kendini kötü hissetmişti, kendini ona ihanet ediyormuş gibi hissetmişti. Ama şimdi görebiliyordu ki, ihanetlerin arasında bu gülünecek kadar küçükmüş. Ağlanacak kadar küçük.

"Richard hâlâ evde mi?" dedi sonunda, yüzünü yatak çarşafıyla silerek.

"Hayır. Ben yukarı çıkmadan önce dışarı çıktığını duydum. Geri gelmedi sanırım."

"Eh, küçük şeyler için Tanrı'ya şükürler olsun."

Ne kadar severdi Patty'nin sesini! Şimdi bu sesi duymak onu katlediyordu.

"Siz ikiniz dün gece düzüştünüz mü?" diye sordu. "Mutfakta konuşmalar duydum."

Kendi sesi ise karga sesi misali kabaydı; Patty, uzatmalı tacize hazırlanır gibi derin bir nefes aldı. "Hayır," dedi. "Konuştuk, sonra ben yatmaya gittim. Diyorum sana, bitti. Yıllar önce küçük bir sorun vardı ama artık bitti."

"Hatalar işlendi."

"Bana inanman gerek Walter. Gerçekten, gerçekten bitti."

"Seni fiziksel olarak en iyi dostum kadar etkilemeyişim hariç. Asla etkileyememişim anlaşılan. Asla da etkileyemeyeceğim."

"Ahhh," dedi Patty, dua eder gibi gözlerini yumarak, "lütfen benden alıntı yapma. Bana orospu de, hayatının kâbusu de, ama lütfen benden alıntı yapmaya çalışma. Bu kadarcık merhamet et, edebilirsen."

"Satrançta beş para etmeyebilir ama öbür oyunda kesinlikle kazanıyor."

"Peki," dedi, gözlerini daha da sıkı sıkı yumarak. "Benden alıntı yapacaksın. Peki. Yap. Hiç durma. Ne yapacaksan yap. Merhameti hak etmediğimi biliyorum. Sadece bunun yapabileceğin en kötü şey olduğunu bil, yeter," dedi gözlerini daha da sıkıca yumarak.

"Pardon. Ondan söz etmekten hoşlanıyorsun sandım. Aslında, benimle konuşmaya başlama nedeninin o olduğunu sandım."

"Haklısın. Öyleydi. Sana yalan söylemeyeceğim. Öyleydi, üç ay süreyle. Ama bu yirmi beş yıl önceydi, sana âşık olmadan ve seninle bir hayat yaşamadan önce."

"Ve ne kadar da tatmin edici bir hayat oldu bu. Sanırım sen 'Yanlış bir tarafı yoktu,' diye ifade etmiştin. Gerçi katı gerçekler görünürde başka bir şey ima ediyor gibi."

Yüzünü buruşturdu, gözleri hâlâ yumuluydu. "Belki de şimdi sadece hepsini okumak ve en kötü satırları seçmek istiyorsun. Sadece bunu yapmak ve işi bitirmek mi istiyorsun?"

"Aslında yapmak istediğim, bunu boğazından aşağı tıkmak. Boğazını tıkayışını görmek istiyorum, amına koyayım."

"Tamam. Bunu yapabilirsin. Şimdi hissettiklerimin yanında bir tür rahatlama olur."

Metni o kadar sıkı tutuyordu ki, eline kramp girmişti. Salıverdi, bıraktı bacaklarının arasından kaysın. "Aslında başka söyleyecek bir şeyim yok," dedi. "Sanırım başlıca noktaların üstünden geçtik sayılır."

Evet anlamına başını salladı. "İyi."

"Ancak şu var, bir daha seni görmek istemiyorum. Bir daha seninle aynı odada olmak istemiyorum. O kişinin adını bir daha duymak istemiyorum. İkinizle de uzaktan yakından alakamın olmasını istemiyorum. Asla. Sadece yalnız olmak istiyorum ki, bütün hayatımı nasıl seni severek geçirdiğim üzerinde düşünüp taşınayım."

"Peki, tamam," dedi, yeniden başını sallayarak. "Ama aynı zamanda hayır. Hayır, bunu kabul etmiyorum. Bu konuda aynı fikirde değilim."

"Aynı fikirde olup olmaman umurumda değil."

"Olmadığını biliyorum. Ama dinle beni." Patty şiddetle burnunu çekti, kendini toparladı ve kahve fincanını yere koydu. Gözyaşları gözlerini yumuşatmış, dudaklarını daha da kırmızılaştırmıştı; onu çok güzelleştirmişti, güzelliğine aldırıyorsanız eğer, ki Walter artık aldırmıyordu. "Niyetim senin bunu okuman değildi, asla," dedi.

"Eğer niyetin bu değilse ne bok yemeye evimde duruyor?"

"Bana ister inan ister inanma, ama gerçek bu. Sadece kendim için yazmam gereken bir şeydi, iyileşmek için. Bir *terapi* projesiydi Walter. Dün gece bunu Richard'a niye seninle kaldığımı açıklamaya çalışmak için verdim. Daima seninle kaldığımı. *Hâlâ* seninle kalmak istediğimi. Biliyorum, orada senin için okuması mutlaka korkunç olan bazı şeyler var. Ne kadar korkunç olduğunu tam anlamıyla hayal dahi edemiyo-

rum, ama orada olan *yalnızca* bu değil. Onları depresyondayken yazdım ve hissettiğim bütün kötü şeylerle dolu satırlar. Ama nihayet kendimi daha iyi hissetmeye başlamıştım. Özellikle de geçen gece olandan sonra – kendimi daha iyi hissediyordum! Sanki sonunda bir tür ilerleme sağlamışız gibi! Sen de öyle hissetmedin mi?"

"Ne hissettiğimi bilmiyorum."

"Senin için hoş şeyler de yazdım, değil mi? Nahoş olanlardan çok, çok daha fazla hoş şey? Nesnel olarak bakarsan? Ki biliyorum bakamazsın ama gene de, senden başka herkes hoş şeyler görebilir. Bana o güne kadar hak ettiğimi sanmadığım kadar iyi davrandığını. Tanıyıp tanıyacağım en mükemmel insan olduğunu. Senin, Joey'nin ve Jessie'nin benim bütün hayatım olduğunuzu. Başka bir yere, kısacık bir süre için, hayatımın gerçekten çok kötü bir noktasında bakanın benim küçük, kötü bir parçam olduğunu. "

"Haklısın," dedi Walter viyaklar gibi. "Nasılsa bütün bunlar gözümden kaçmış."

"Bunların hepsi orada var ama Walter! Belki bu konuda düşündüğünde, daha sonra, orada olduğunu hatırlarsın."

"Bu konuda pek düşünmeye niyetim yok."

"Şimdi değil, daha sonra. Benimle gene konuşmak istemesen de, belki hiç değilse beni birazcık bağışlarsın."

Penceredeki ışık birden karardı, bir bahar bulutu geçiyordu. "Bana yapıp yapabileceğin en kötü şeyi yaptın," dedi. "En kötü şeyi ve en kötü şey olduğunu pekâlâ biliyordun, ama bile bile bunu gene de yaptın. Bu durumun hangi kısmının üstünde dönüp de düşünmek isteyebilirim?"

"Ah, öyle üzgünüm ki," dedi, yeniden ağlamaya başlayarak. "Bunu benim gördüğüm şekilde göremediğin için öyle üzgünüm ki. Böyle bir şey olduğu için öyle üzgünüm ki."

"Bir şey 'olmadı'. Sen *yaptın*. Bunu okuyayım diye masama bırakacak cinsten habis bir bokla düzüştün."

"Tanrı aşkına ama Walter, sadece seksti."

"Benim hakkımda, benim okumama asla izin vermeyeceğin şeyleri okumasına izin verdin."

"Sadece dört yıl önce olan aptalca bir sevişme. Bütün hayatımızla mukayese edince nedir ki bu!"

"Bak," dedi, ayağa kalkarak. "Sana bağırmak istemiyorum. Jessica evdeyken olmaz. Ama senin de bana bu konuda yardımcı olman ve ne yaptığın konusunda ikiyüzlülük etmemen gerek, yoksa o koduğum kafan patlayana kadar bağırmaya başlarım."

"İkiyüzlülük etmiyorum."

"Ciddiyim," dedi. "Sana bağırmayacağım. Bu odadan çıkacağım ve sonra seni bir daha görmek istemiyorum. Ayrıca bir sorunumuz var, çünkü benim bu evde aslında çalışmam gerekiyor, onun için de benim taşınmam pek kolay değil."

"Biliyorum, biliyorum," dedi. "Benim gitmem gerektiğini biliyorum. Jessie gidene kadar bekleyeceğim, sonra da gözünün önünden uzaklaşacağım. Neler hissettiğini tamamen anlıyorum. Ama gitmeden önce sana bir şey söylemem gerek, bilesin diye. Seni asistanınla birlikte bırakmanın benim için yüreğimden hançerlenmek gibi bir şey olduğunu bildiğinden emin olmak istiyorum. Göğüslerimin derisi yüzülür gibi. Buna tahammül edemiyorum Walter." Ona yalvararak baktı. "Öyle incindim ve kıskanıyorum ki, ne yapacağımı bilmiyorum."

"Bunu da aşarsın."

"Belki. Bir yıl. Birazcık. Ama şimdi bunu hissetmenin benim için ne anlama geldiğini biliyor musun? Benim kimi sevdiğim konusunda ne anlama geldiğini biliyor musun? Burada aslında neler olduğunu biliyor musun?"

Çılgın, yalvaran bakışlarının oluşturduğu manzara o anda ona öylesine acı verici ve iğrenç göründü ki –evliliklerinde birbirlerine çektirdikleri acıya karşı öylesine şiddetli, birikmiş bir tiksinme nöbetine yol açtı ki– istememesine rağmen bağırmaya başladı:

"*Beni buna kim sürükledi? Kimin için asla yeterince iyi değildim? Kimin daima üzerinde düşünmeye ihtiyacı vardı?* Sence *yirmi altı yıl* üzerinde düşünmeye yetecek kadar uzun değil mi? Amına koyayım, düşünmek için daha ne kadar zamana ihtiyacın var? Yazdıklarında beni şaşırtan bir şey mi var sanıyorsun? Her koduğumun parçasını yolun her koduğumun dakikasında bilmiyor muydum sanıyorsun? Üstelik gene seni severek, başka türlüsü elimden gelmediği için? Ve bütün hayatımı ziyan ederek?"

"Bu adil değil, ah, hiç adil değil."

"Adili sikeyim! Seni de sikeyim!"

Bir tekmede metni ani beyaz bir rüzgâra çevirdi ama çıkarken kapıyı arkasından çarpmayacak kadar da iradeliydi. Aşağıda, mutfakta, seyahat çantası masanın yanında duran Jessica bir *bagel* ısıtıyordu. "Bu sabah herkes nerede?"

"Annenle ben küçük bir kavga ettik."

"Evet, duydum," dedi Jessica, kendisinden bile daha dengesiz bir aileye ait olmanın alışılmış tepkisini gösterip gözlerini ironik bir ifadeyle kocaman açarak. "Şimdi her şey yolunda mı?"

"Göreceğiz, göreceğiz."

"Öğlen treniyle gitmeyi umuyordum ama istersen daha geç saatteki bir trene de binebilirim."

Jessica'ya hep yakın olduğu ve onun desteğine güvenebileceğini hissettiği için, onu şimdi başından savıp sepetleyerek br taktik hatası yaptığını düşünemedi. Ona haberi veren ilk kişi olup hikâyeyi ana çerçeveye oturtmanın ne kadar can alıcı olduğunu göremedi: Patty'nin, oyun kazanma içgüdüsüyle, kızıyla ittifakını pekiştirmek için müthiş bir süratle harekete geçip Jessica'nın kulaklarını hikâyenin Patty versiyonuyla dolduracağını hayal edemedi (Baba Anneyi Sudan Bir Bahaneyle Bırakır, Genç Asistanıyla Yoluna Devam Eder). O an haricinde hiçbir şey düşünmüyordu ve kafası, babalıkla hiç de ilgisi olmayan duygularla doluydu. Jessica'yı kucakladı, ona Serbest Bölge'yi başlatmaya yardım etmek üzere geldiği için bol bol teşekkür etti, sonra da pencereden dışarı bakmak için ofisine gitti. Kırmızı alarm durumu, yapması gereken bütün işleri hatırlamasına yetecek kadar dinmişti, ama henüz bu işleri yapmasına yetecek kadar değil. Çiçek açmaya hazırlayan bir açelyanın etrafında zıplayıp duran bir kedikuşunu gözledi; kendi bildiklerinin hiçbirini bilmiyor diye kuşa haset etti, bir dakika bile düşünmeden onunla ruhunu değiştirirdi. Sonra kanatlanmak, bir saat için bile olsa havanın kaldırma kuvvetini hissetmek... Bu alışveriş, üzerinde düşünmeye değmeyecek kadar basitti; kedikuşu da, Walter'ın kayıtsızlığı ve fiziki şahsiyeti yerine kendisinin tercih edilirliğinin bilincinde gibiydi.

Sanki başka bir dünyaya ait bir zaman geçtikten ve büyük bir bavulun sürüklenmesi ile ön kapının şangırtısını duyduktan sonra Lalitha ofis kapısından başını içeri uzattı. "Her şey yolunda mı?"

"Evet," dedi. "Gel kucağıma otur."

Kız kaşlarını kaldırdı. "Şimdi mi?"

"Evet, şimdi. Başka ne zaman olsun? Karım gitti, değil mi?"

"Bir bavulla gitti, evet."

"Eh, geri de gelmiyor. Hadi bakalım. Neden olmasın? Evde başka kimse yok."

Lalitha söyleneni yaptı. Tereddüt eden biri değildi o. Ama yönetici koltuğu de kucak kucağa oturmaya hiç uygun değildi; düşmemek için Lalitha Walter'ın boynuna sarılmak zorundaydı ve bu halde bile sandalye tehlikeli bir biçimde sallanıyordu. "İstediğin bu mu?" diye sordu Lalitha.

"Aslında hayır. Bu ofiste olmak istemiyorum."

"Aynı fikirdeyim."

Düşünecek o kadar şeyi vardı ki, kendini bırakıp şimdiden başlarsa hiç ara vermeden haftalarca düşüneceğini biliyordu. Düşünmemenin tek yolu ileriye doğru atılıvermekti. Yukarıda, Lalitha'nın bir zamanlar hizmetçi odası olan tavanı eğimli küçük odasında, Walter'ın Lalitha taşındığından beri ziyaret etmediği ve yerdeki temiz giysi yığınları ile kirli giysi öbeklerinin engelli bir koşu parkuru oluşturduğu odada, kızı çatı penceresinin yan duvarına bastırdı ve onu kayıtsız şartsız isteyen tek kişiye kendini körü körüne verdi. Bir başka aciliyet durumuydu bu, hiçbir günün hiçbir saatiydi, vahimdi. Onu kucaklayıp kaldırdı, kızın ağzı ağzına kilitlenmiş bir halde sendeleyerek dolaştı, sonra üzerlerinde giysileriyle başka giysi yığınlarının arasında şiddetle birbirlerine sürtündüler; sonra o duraklamalardan biri çöktü, sekse yükselen basamakların ne kadar evrensel –ne kadar bireysellikten uzak ya da bireysellik öncesine ait– olduğuna ilişkin rahatsız edici bir anımsama. Hemen, toplanmamış tek kişilik yatağa doğru geri çekildi ve aşırı nüfus artışı konusunda bir kitap ve evrak yığınını devirdi.

"Birimizin Eduardo'yu havaalanından almak için altıda çıkması gerekiyor," dedi. "Bunu hatırlatmam gerek."

"Şimdi saat kaç?"

Walter kontrol etmek için toz içindeki çalar saate baktı. "İki on yedi," dedi hayretle. Ömründe gördüğü en tuhaf zamandı bu.

"Oda bu kadar dağınık olduğu için özür dilerim," dedi Lalitha.

"Hoşuma gidiyor. Senin her halini seviyorum. Aç mısın? Ben biraz açım."

"Hayır Walter." Gülümsedi. "Aç değilim. Ama sana bir şey getirebilirim."

"Bir bardak soya sütü gibi bir şey düşünüyordum. Soya içeceği."

"Getiririm şimdi."

Lalitha aşağı indi. Bir dakika sonra yukarı çıkarken duyulan ayak seslerinin, hayatında Patty'nin yerini alacak kişiye ait olduğunu düşünmek Walter'a tuhaf geldi. Lalitha yanında diz çöktü ve dikkatle, Walter'ın soya sütünü oburca içişini gözledi. Sonra soluk renkli hünerli parmaklarıyla onun gömleğinin düğmelerini çözdü. Peki, tamam, diye düşündü Walter. Tamam. İleri. Ama geri kalan kıyafetleri kendi çıkartırken, karısının öyle etraflı bir şekilde anlattığı sadakatsizlik sahneleri midesini bulandırarak zihnine hücum etti ve beraberinde onu bağışlama yolunda hafif ve belli belirsiz, ani bir dürtü getirdi. Walter bu isteği ezmesi gerektiğini biliyordu. Ona ve dostuna karşı nefreti henüz taze ve tereddütlüydü, henüz sertleşmemişti, ağlayışının acınası görünümü ve sesi henüz zihninde çok canlıydı. Neyse ki Lalitha soyunup kırmızı puantiyeli beyaz bir külotla kalmıştı. Onun üzerinde tasasızca duruyor, kendini teftişe sunuyordu. Bedeni, gençliğiyle, mantığa sığmayacak kadar müthişti. Lekelenmemiş, yerçekimine meydan okuyan, bakması tahammülü zorlayan. Vaktiyle biraz daha genç bir kadın bedeni tanıdığı doğruydu, ama bunu hiç hatırlamıyordu, o zaman kendisi de Patty'nin gençliğinin farkına varmayacak kadar gençti. Uzandı, avucunun içini Lalitha'nın bacaklarının arasındaki sıcak tümseğe bastırdı. Kız hafifçe inledi, dizleri çözüldü ve onun üstüne çökerek Walter'ı tatlı bir ıstıraba boğdu.

Karşılaştırmama mücadelesi de o zaman ciddi olarak başladı; özellikle de kafasını Patty'nin "Yanlış bir tarafı yoktu" cümlesinden temizleme projesi. Dönüp baktığında, kendisiyle ilgili doğru bir bilgi yüzünden Lalitha'dan işleri ağırdan almasını rica ettiğini görebiliyordu. Ama bir kez Patty'yi evden attıktan sonra, ağırdan almak bir seçenek olmaktan çıkmıştı. Sadece faal olabilmek için –nefret ve kendine acıma düzeyine inmemek için– kestirme bir çözüme ihtiyacı vardı; bulduğu çözüm de pek tatlıydı doğrusu, çünkü Lalitha gerçekten onun için çıldırıyordu, üzerinden neredeyse kelimenin tam anlamıyla arzu damlıyordu, en azından arzu sızdırdığı kesindi. Gözlerine sevgiyle ve sevinçle bakıyordu, Patty'nin metninde karaladığı ve üze-

rine tükürdüğü erkekliğini güzel, kusursuz ve harika ilan ediyordu. Hoşa gitmeyecek ne vardı? Hayatının en parlak dönemini yaşayan bir adamdı, Lalitha ise tapılasıydı, gençti ve tatmin olmak bilmiyordu; aslında hoşa gitmeyecek olan da buydu. Walter'ın duyguları hayvansı çekiciliklerinin enerjisi ve aciliyetine, çiftleşmelerinin sonu gelmezliğine ayak uyduramıyordu. Kızın onun üstüne çıkmaya ihtiyacı vardı, altında ezilmeye ihtiyacı vardı, bacaklarını onun omuzlarına koymaya ihtiyacı vardı, köpek pozisyonunda olmaya ve arkadan poposuna kuvvetle vurulmasına ihtiyacı vardı, yatağın üzerine eğilmeye ihtiyacı vardı, yüzünün duvara bastırılmasına ihtiyacı vardı, bacaklarını onun beline dolamaya, başını geriye atmaya ve yusyuvarlak göğüslerinin dört bir yana uçmasına ihtiyacı vardı. Bunların hepsi ona son derece anlamlı görünüyordu, dipsiz bir ıstıraplı gürültü kuyusuydu ve Walter da hepsine hazırdı. Kalp ve damar durumu iyiydi, onun aşırılığından heyecanlanıyordu, isteklerine uyum sağlıyordu ve ondan fevkalade hoşlanıyordu. Yine de bunlar tam olarak kişisel değildi ve Walter bir türlü orgazm olamadı. Bu da çok garipti, yepyeni ve beklenmedik bir sorundu, belki onun prezervatife alışkın olmayışından ya da Lalitha'nın inanılmayacak kadar ıslak oluşundan kaynaklanıyordu. Son iki yılda, asistanını düşünerek birkaç dakikalık bir sürede kaç kere boşalmıştı oysa? Yüz kere. Belli ki şimdi sorunu psikolojikti. Nihayet durulduklarında çalar saat üç elli ikiyi gösteriyordu. Lalitha'nın da boşaldığı kesin değildi, Walter sormaya cesaret edememişti. Ve o anki bitkinliği içinde, pusuda bekleyen "karşılaştırma" zorla da olsa araya girme fırsatını yakaladı; çünkü Patty, ilgilenmeye ikna edilebildiği zamanlarda işi her ikisi için de hayli güvenilir şekilde yapmış, ikisini de makul ölçüde tatmin olmuş bir halde bırakmış, Walter'ı işe gitmekte ya da bir kitap okumakta, kendisini de sevdiği küçük Patty'ce şeyleri yapmakta özgür bırakmıştı. Zor oluşu sürtüşme yaratıyor, sürtüşme de tatmine yol açıyordu...

Lalitha onun şişmiş ağzını öptü. "Ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum," dedi. "Pek çok şey."

"Bunu yaptığımıza üzgün müsün?"

"Hayır, hayır, çok mutluyum."

"Pek mutlu görünmüyordun."

"Eh, kısa süre önce, yirmi dört yıllık evliliğin ardından karımı evden attım. Bu sadece birkaç saat önce oldu."

"Özür dilerim Walter. Hâlâ geriye dönebilirsin. Ben giderim ve ikinizi kendi halinize bırakırım."

"Hayır, sana en azından bunun sözünü rahatlıkla verebilirim: Asla geri dönmeyeceğim."

"Benimle birlikte olmak istiyor musun?"

"Evet." Ellerini, hindistancevizli şampuan kokan siyah saçlarıyla doldurdu, yüzünü onlarla örttü. Artık istediği şeye sahipti ama bu da kendini biraz yalnız hissetmesine neden oluyordu. O büyük, sonsuz özleminden sonra çok güzel, zeki ve kendini adamış, ama aynı zamanda dağınık, Jessica'nın hoşlanmadığı ve yemek yapmaya ilgisiz, gerçek bir kızla birlikte yataktaydı. Kendisi ile düşünmek istemediği çok sayıda düşünce arasında olan tek şey, tek nokta da oydu. Adsız Göl'de Patty ile kendi dostunun düşüncesi; birbirleriyle gayet insani ve esprili bir şekilde konuşmuş olmaları; cinselliklerinin yetişkince karşılıklı oluşu; o orada olmadığı için duydukları memnuniyet... Lalitha'nın saçının içine ağlamaya koyuldu; kız onu avuttu, gözyaşlarını sildi ve daha yorgun, daha acılı bir şekilde yeniden seviştiler, ta ki Walter nihayet tantanasız bir şekilde onun eline boşalana kadar.

Bunu zor günler izledi. Kolombiya'dan gelen Eduardo Soquel havaalanından alındı ve "Joey'nin" odasına yerleştirildi. Pazartesi sabahı basın toplantısına on iki gazeteci katıldı, Walter ve Soquel toplantıdan sağ salim çıktı, *Times*'tan Dan Caperville'e telefonda ayrıca uzun bir söyleşi verildi. Hayatı boyunca halkla ilişkilerde çalışmış olan Walter, özel kargaşasını bastırmayı ve mesajdan sapmamayı, kışkırtıcı gazeteci yemlerini yutınamayı başardı. Pan-Amerikan Ötleğen Parkı, dedi, bilimsel temelli, özel olarak finanse edilmiş yabanıl hayat korunmasının yeni bir örneğiydi; zirvede maden işletmeciliğinin inkâr edilemez çirkinliğini, Batı Virginia ve Kolombiya'daki sürdürülebilir "yeşil istihdam" (ekoturizm, yeniden ormanlaştırma, sertifikalı ormancılık) beklentisi sayesinde fazlasıyla dengeliyordu; Coyle Mathis ve yerlerinden edilmiş diğer bölge insanları, vakıfla tamamen ve övgüye değer bir biçimde işbirliği yapmıştı ve çok geçmeden vakfın cömert şirket ortağı LBI'nın bir yan şirketi tarafından istihdam edileceklerdi. Walter, Joey'nin ona anlattıklarını göz önünde bulundurarak LBI'yı övmekte

özellikle kendini kontrol etme gereği hissetti. Dan Caperville'le telefon görüşmesini bitirince, Lalitha ve Soquel'le geç bir akşam yemeğine çıktı ve iki bira içerek ömür boyu alkol tüketimi sayısını üçe çıkardı.

Ertesi gün öğleden sonra, Soquel havaalanına gidince Lalitha Walter'ın ofisinin kapısını kilitledi ve onu çabaları için ödüllendirmek üzere bacaklarının arasına çömeldi.

"Hayır, hayır, hayır," dedi Walter, koltuğu ondan uzağa kaydırarak.

Kız dizlerinin üzerinde onu kovaladı. "Sadece seni görmek istiyorum. Seni öyle istiyorum ki."

"Lalitha, hayır." Elemanlarının evin ön kısmında çalıştıklarını duyabiliyordu.

"Bir saniyecik," dedi fermuarını çekerek. "Lütfen Walter."

Clinton ve Lewinsky'yi düşündü ve sonra, asistanının ağzı kendi etiyle dolmuş bir halde yukarı, ona gülümseyerek baktığını görünce habis dostunun kehanetini düşündü. Lalitha'yı mutlu ediyora benziyordu, ama yine de...

"Hayır, kusura bakma," dedi, onu elinden geldiğince şefkatle iterek.

Kız kaşlarını çattı. İncinmişti. "Bana izin vermen gerek," dedi, "beni seviyorsan."

"Seni gerçekten seviyorum, ama bu doğru zaman değil."

"Bana izin vermeni istiyorum. Her şeyi hemen şimdi yapmak istiyorum."

"Üzgünüm ama olmaz."

Ayağa kalktı ve erkekliğini pantolonunun içine gerisin geri sokup fermuarını çekti. Lalitha bir an, başı öne eğik, dizlerinin üstünde kaldı. Sonra o da ayağa kalktı, eteğinin bel kısmını düzeltti ve mutsuz bir tavırla sırtını döndü.

"Önce konuşmamız gereken bir sorun var," dedi Walter.

"Tamam. Sorunun hakkında konuşalım haydi."

"Sorun şu ki, Richard'ı kovmamız gerek."

Şimdiye kadar ağzına almayı reddettiği isim havada asılı kaldı. "Peki, bunu niye yapmamız gerekiyormuş?" dedi Lalitha.

"Çünkü ondan nefret ediyorum, çünkü karımla bir ilişki yaşadı ve bir daha adını asla duymak istemiyorum; onunla birlikte çalışmamın hiçbir yolu yok."

Lalitha bunu duyunca büzülüp kaldı sanki. Başı düştü, omuzları çöktü, mahzun bir küçük kız oldu. "Karın pazar günü bunun için mi gitti?"

"Evet."

"Hâlâ ona âşıksın, değil mi?"

"Hayır!"

"Evet, âşıksın. Onun için şimdi beni yanında istemiyorsun."

"Hayır, bu doğru değil. Hiç doğru değil."

"Eh, öyle olsun," dedi ve kendini çabucak toparladı. "Yine de Richard'ı kovamayız. Bu benim projem ve ona ihtiyacım var. Stajyerlere onun reklamını yaptım bile, ayrıca ağustosta müzisyenleri getirebilmek için ona ihtiyacım var. Yani, senin onunla sorunun olabilir, karın konusunda da çok üzgün olabilirsin, ama onu kovmuyorum."

"Tatlım," dedi Walter. "Lalitha. Seni sahiden seviyorum. Her şey yoluna girecek. Ama buna benim açımdan bakmaya çalış."

"Hayır!" dedi, ateşli bir isyan içinde hızla Walter'a dönerek. "Senin bakış açın umurumda değil! Benim görevim, nüfus işimizi yapmak, yapacağım da. Eğer bu işe ve bana gerçekten değer veriyorsan, bildiğim gibi yapmama izin verirsin."

"Değer veriyorum. Hem de çok değer veriyorum. Ama..."

"Aması yok öyleyse. Onun adını bir daha ağzıma almam. Sen de istersen mayısta stajyerlerle buluştuğunda şehir dışında bir yere gidebilirsin. Ağustosu da vakti geldiğinde düşünürüz."

"Ama o yapmak istemeyecek ki. Daha cumartesi bile çekilmekten söz ediyordu."

"Bırak da ben konuşayım onunla," dedi. "Hatırlarsan insanları yapmak istemedikleri şeyleri yapmaya ikna etmekte iyiyimdir. Senin hayli etkin bir elemanının ve işimi yapmama izin verme nezaketini göstereceğini umuyorum."

Ona sarılmak için çalışma masasının arkasına koştu ama kız ön kısımdaki ofise kaçtı.

Kızın şevkinden ve kendini işine adamasından hoşlandığı, öfkesiyle de sarsıldığı için konuyu daha fazla uzatmadı. Ama önce saatler, sonra da günler geçtikçe ve Lalitha Richard'ın Serbest Bölge'den ayrıldığını bildirmeyince, Walter onun işten vazgeçmediği sonucuna vardı. Hiçbir boka inanmayan Richard! Düşünülebildiği tek açıklama, Patty'nin

onunla telefonda konuşup, programa bağlı kalmaya devam etmesi için Richard'ın suçluluk duygusundan yararlandığı ihtimaliydi. Ve o ikisinin herhangi bir şey hakkında, beş dakika bile olsa konuşmaları, özellikle de "zavallı Walter"a (ah, Patty'nin o tanımı, onun o nefretlik tanımı) kıyamayıp kıymetli projesini bir tür teselli mükâfatı olarak kurtarmaktan konuşmaları, Walter'ın zaaf, yozlaşma, ödün ve küçüklük karşısında midesinin bulanmasına yol açıyordu. Lalitha'yla ikisinin arasına da giriyordu. Gündelik ve uzun süreli de olsa sevişmeleri, Lalitha'nın da ona Richard'la bir parça ihanet ettiği duygusuyla biraz gölgeleniyordu, olacağını umduğu şekilde kişiselleşemiyordu bir türlü. Nereye dönecek olsa karşısına Richard çıkıyordu.

LBI sorunu da farklı bir şekilde ama aynı derecede rahatsız ediciydi. Yemeğe çıktıklarında Joey dokunaklı bir alçakgönüllülük ve kendini kınama duygusuyla bulaştığı aşağılık iş anlaşmasını açıklamıştı; Walter'a göre buradaki bir numaralı kötü adam LBI'ydı. Kenny Bartles belli ki o gözüpek soytarılardan biriydi, çok geçmeden kendini hapiste ya da kongrede bulacak ikinci sınıf bir psikopattı. Cheney-Rumsfeld takımı, Irak'ı ne kadar pislik bir gerekçeyle istila etmiş olursa olsun, elbette Joey'nin teslim ettiği Paraguay süprüntüleri yerine kullanılabilen kamyon parçaları almayı tercih ederdi. Joey'nin de Bartles'a bulaşmanın kötü bir fikir olduğunu bilmesi gerekirdi, ama yine de Walter'ı bu işe sırf Connie'nin hatırı için devam ettiğine ikna etmişti; ona olan sadakati, korkunç pişmanlığı ve genel olarak cesareti (yirmi yaşındaydı!), takdire şayandı. Bu durumda sorumlu olan taraf –bu dümen hakkında hem tam bilgisi hem de bunu onaylayacak yetkisi olan taraf– LBI'ydı. Walter Joey'nin konuştuğu, onu dava açmakla tehdit eden ikinci başkanın adını duymamıştı ama adam kuşkusuz Vin Haven'ın Batı Virginia'da bir çelik yelek fabrikası kurmaya razı olan arkadaşının ofisinin ötesinde, koridorun hemen ilerisinde çalışan biri olmalıydı. Joey yemekte Walter'a ne yapması gerektiğiyle ilgili fikrini sormuştu. Onları ihbar mı etmeliydi? Yoksa kârını engelli gaziler için bir hayır kuruluşuna verip okula geri mi dönmeliydi? Walter hafta sonunda bu konu üzerine düşüneceğine söz vermişti, ama hafta sonu, nezaketle ifade etmek gerekirse, dingin ahlaki değerlendirmelere olanak tanır nitelikte geçmemişti. Pazartesi sabahı, LBI'yı seçkin bir çevreci şirket ortağı olarak resmeden habercilerle yüz yüze gelin-

ceye kadar, kendisinin olayla ne ölçüde bağlantılı olduğuna uyanamamıştı.

Artık kendi çıkarlarını –vakıf yöneticisi müdürünün oğlunun çirkin hikâyesini medyaya taşıması halinde, Vin Haven'ın kendisini pekâlâ kovabileceği ve LBI'nın Batı Virginia anlaşmasından bile cayabileceği ihtimalini– Joey'nin çıkarlarından ayırmaya çalıştı. Joey her ne kadar küstahça ve açgözlü davranmış da olsa, problemli biranne babası olan yirmi bir yaşındaki bir çocuktan, büyük bir manevi sorumluluk üstlenip toplumsal karalamaya, hatta adli kovuşturmaya katlanmasını istemek gözüne çok ağır göründü. Ancak yine de, Joey'ye vermek istediği tavsiyenin ("Kârını hayır derneğine bağışla, hayata yeniden başla") kendisi ve vakıf için çok hayırlı olduğunun farkındaydı. Lalitha'dan yol göstermesini rica etmek istedi, ancak hiç kimseye bahsetmeyeceğine dair Joey'e söz vermişti; bu nedenle Joey'yi arayıp konuyu hâlâ düşünmekte olduğunu söyledi, ayrıca o ve Connie gelecek hafta doğum gününde kendisine akşam yemeğinde eşlik ederler miydi?

"Kesinlikle," dedi Joey.

"Ayrıca sana söylemem gerekir ki," dedi Walter, "annenle ben ayrıldık. Sana anlatması zor bir şey, ama pazar günü oldu. O bir süreliğine taşındı, daha sonra ne olacağından emin değiliz."

"Hı hı," dedi Joey.

Hı hı mı? Walter'ın kaşları çatıldı. "Ne dediğimi anladın mı sen?"

"Hı hı. O bana anlattı bile."

"Doğru. Tabii ki. Nasıl anlatmaz ki. Peki ya..."

"Hı hı. Birçok şey anlattı. Gereğinden fazla bilgi, her zamanki gibi."

"O halde anlıyorsun benim..."

"Hı hı."

"Yine de doğum günümde akşam yemeğine gelmeyi kabul ediyor musun yani?"

"Hı hı. Kesinlikle orada olacağız."

"Peki, teşekkürler Joey. Bunun için seni seviyorum. Birçok şey için seni seviyorum."

"Hı hı."

Daha sonra Walter, Jessica'nın telesekreterine bir mesaj bıraktı – o uğursuz pazardan beri bunu zaten günde iki kez yapmış ama henüz

bir yanıt alamamıştı. "Jessica, dinle," dedi. "Annenle konuşup konuşmadığını bilmiyorum, ama sana her ne söylüyorsa, senin geri arayıp benim söyleyeceklerimi de dinlemen gerekiyor. Tamam mı? Lütfen beni ara. Bu hikâyede gerçekten de iki ayrı taraf var ve sanırım senin her iki tarafı da dinlemen gerekiyor." Asistanıyla aralarında herhangi bir şey olmadığını ekleyebilmek yararlı olabilirdi, ancak, doğrusu, kadının vajinasının kokusu ellerine, yüzüne ve burnuna öylesine sinmişti ki duştan sonra bile tamamen çıkmamıştı.

Epey ödün vermişti, tüm cephelerde kaybediyordu. Özgürlüğünün ikinci pazarında inen bir diğer kötü darbe ise *Times*'a birinci sayfadan giren Dan Caperville imzalı upuzun haber suretinde geldi: "Kömür Dostu Arazi Vakfı Koruma Adına Dağları İmha Ediyor." Haber olgusal anlamda fazla yanlış değildi, ancak Walter'ın ZMİ'yle ilgili tavrı belli ki *Times*'ı kandıramamıştı. Ötleğen Parkı'nın Güney Amerika ünitesinin bahsi bile geçmemiş; Walter'ın en güçlü mesajları –yeni paradigma, yeşil istihdam, bilim temelli arazi ıslahı– Jocelyn Zorn'un, kendisini "Bu [küfürlü ifade] toprağın sahibi benim!" şeklinde bağırırken anlattığı ve Coyle Mathis'in "Yüzüme karşı bana salak diye hitap etti," dediği bölümlerin oldukça altında kaybolmuş, sayfanın bitimine yakın yer almıştı. Haberi okuyunca Walter'ın son derece geçimsiz bir kişi olması dışında akılda kalan başlıca şeyler, Mavi Dağ Vakfı'nın kömür endüstrisi ve savunma sanayii yüklenicisi LBI'yla işbirliği içinde olduğu, onların sözde koruması altındaki bakir topraklarda geniş ölçekte yapılan ZMİ'ye izin verdiği, yerel çevrecilerin nefretini kazandığı, dürüst dağ köylülerini eski evlerinden ettiği ve Bush yönetiminin göz yumması nedeniyle Batı Virginia'nın diğer kısımlarını petrol kuyuları kazarak mahveden düşük profilli enerji devi Vincent Haven tarafından kurulup finanse edilmiş olduğuydu.

"Fena sayılmaz, fena sayılmaz," dedi Vin Haven, Walter kendisini pazar öğleden sonra Houstan'daki evinden aradığında. "Ötleğen Parkı'mız elimizde, hiç kimse onu bizden geri alamaz. Sen ve senin kız iyi işi yaptınız. Gerisine gelince, basına konuşma zahmetine neden girmediğimi görebilirsin. Sırf olumsuzluk, hiç olumlu yanı yok."

"Caperville'le iki saat görüştüm," dedi Walter. "Gerçekten temel konularda anlaştığımızı sandım."

"Ayrıca önemsediğin noktalara da yer verilmiş," dedi Vin. "Gerçi pek dikkat çekecek şekilde değil. Ama dert etme."

"Nasıl dert etmeyeyim! Yani, evet, parkı aldık; ki bu ötleğenler için mükemmel oldu. Sözde bir örnek teşkil edecekti bu. Oysa işlerin nasıl yapılmaması gerektiğinin örneği gibi oldu."

"Boş ver, unutulup gidecek bunlar. Bir kez kömürü çıkardığımızda ve ıslahı başlattığımızda insanlar senin ne kadar haklı olduğunu görecek. Bu Caperville denen adam o zaman vefat ilanları yazıyor olacak."

"Ama bu yıllar alacak."

"Planların mı var? Bu mu mesele? Özgeçmişinde nasıl görünür diye mi endişeleniyorsun?"

"Hayır Vin, medya yüzünden gerildim. Kuşların hiçbir önemi yok, konu tamamen insanların çıkarıyla ilgili."

"Kuşlar basını kontrol altına alana kadar da bu işler böyle olacak," dedi Vin. "Gelecek ay seni Whitmanville'de görecek miyim? Jim Elder'a resim çektirmemek kaydıyla çelik yelek fabrikasının açılışına katılabileceğimi bildirdim. Jetle giderken seni yol üzerinden alabilirim."

"Teşekkürler, biz yolcu uçağıyla uçacağız," dedi Walter. "Biraz akaryakıt tasarrufu yapmak adına..."

"Hayatımı akaryakıt satarak kazandığımı hatırlatırım."

"Haklısın, ha ha, iyi bir noktaya temas ettin."

Vin'in babacan onayını almak hoş bir duyguydu, ama eğer Vin bir baba olarak bu kadar kuşkulu bir izlenim vermeseydi daha hoş olurdu. Walter için *Times* yazısının en kötü yönü –tanıdığı herkes tarafından takip edilen ve güvenilen bir yayında pislik gibi görünmenin utancı bir yana–, *Times*'ın Mavi Dağ Vakfı konusunda gerçekten de haklı olabileceği korkusuydu. Basında katledilme olasılığından dehşete düşmüştü ve şimdi katledilmekte olduğundan, dehşete düşme nedenlerini daha büyük bir ciddiyetle değerlendirmeliydi.

"O söyleşiyi duydum," dedi Lalitha. "Taşı gediğine koydun. *Times*'ın haklı olduğumuzu itiraf edememesinin tek nedeni, ZMİ'yle ilgili tüm makalelerinde söylediklerini geri almak zorunda kalacak olması."

"Şu anda Bush ve Irak konusunda tam da bunu yapıyorlar."

"Pekâlâ, sen yapman gerekeni yaptın. Şimdi de sen ve ben ödülümüzü alacağız. Bay Haven'a Serbest Bölge işine gireceğimizi söyledin mi?"

"İşten kovulmadığım için kendimi şanslı hissediyordum," dedi Walter. "Örtülü ödeneğin tümünü muhtemelen daha fazla propaganda malzemesi olacak bir konuya harcamayı planladığımı söylemek için doğru zaman gibi görünmedi."

"Oo, canım benim," dedi Lalitha, onu öpüp başını göğsüne dayayarak. "Ne kadar iyi şeyler yaptığını başka hiç kimse anlamıyor. Bir tek ben."

"Bu gerçekten de doğru olabilir," dedi Walter.

Lalitha'nın kendisine bir süre öylece sarılmasından mutluluk duyabilirdi, ama kızın vücudunun başka fikirleri vardı; kendi vücudu da onunla hemfikirdi. Kendi odaları, nasıl başa çıkılacağına dair Patty'nin talimat vermediği ve kendi kendine başa çıkamayacağı Patty izleriyle dolu olduğundan, artık gecelerini Lalitha'nın fazlasıyla küçük yatağında geçiriyorlardı. Patty'nin kendisiyle temasa geçmemiş olması onu şaşırtmadı, bu aslında ona diplomatik, hatta oldukça politik bir yaklaşım olarak göründü. Kendi itiraf ettiği üzere, hata işlemek dışında hiçbir şey yapmamış biri olarak, dünyanın bir köşesinde her ne yapıyor ise, bunu yaparken ürkütücü bir gölge oluşturuyordu. Walter kendisini Lalitha'nın odasında saklanan bir korkak gibi hissetti, ama başka ne yapabilirdi ki? Her yönden kuşatılmıştı.

Doğum gününde, Lalitha Connie'ye vakıf ofislerini gösterirken Joey'yi mutfağa çekti ve kendisine nasıl bir hareket tarzı tavsiye etmesi gerektiğini hâlâ bilmediğini söyledi. "İhbarda bulunman gerektiğini gerçekten düşünmüyorum," dedi. "Ancak bu konudaki güdülerime güvenmiyorum. Son zamanlarda manevi rotamı bir şekilde kaybettim. Annenle ilgili durum ve *New York Times*'taki durum – yazıyı gördün mü?"

"Hı hı," dedi Joey. Elleri cebindeydi ve lacivert ceketi ve parlak makosenleriyle hâlâ kolejli bir cumhuriyetçi gibi giyiniyordu. Belki de *gerçekten* kolejli bir cumhuriyetçiydi – Walter'ın bu konudaki bilgisi sınırlıydı.

"Pek iyi biri gibi yansıtılmamışım, değil mi?"

"Hayır," dedi Joey. "Ama sanırım birçok insan onun adil bir makale olmadığını görebildi."

Walter, oğlundan gelen bu güvenceyi sorgulamaksızın, şükranla kabul etti. Kendisini cidden çok mahcup hissediyordu. "Durum böyle; gelecek hafta Batı Virginia'daki şu LBI etkinliğine gitmeliyim," dedi. "Tüm o evsiz kalmış ailelerin çalışacağı bir çelik yelek fabrikası açıyorlar. Ben LBI'yı sorgulamak için doğru kişi değilim, çünkü işlerine şahsen iyice bulaşmış durumdayım."

"Neden gitmek zorundasın ki?"

"Bir konuşma yapmam lazım. Vakıf adına minnetimizi belirtmeliyim."

"Ama Ötleğen Parkı'nızı zaten aldınız. Neden kaytarmıyorsun ki?"

"Çünkü Lalitha'nın çalıştığı, nüfus artışıyla ilgili büyük bir proje var ve patronumla iyi geçinmek zorundayım. Harcadığımız para onun parası."

"O halde gitmen gerekiyormuş gibi görünüyor," dedi Joey.

İkna olmamış gibiydi, Walter onun gözünde öylesine zayıf ve küçülmüş görünmekten nefret etti. Sanki daha da zayıf görünmek ve küçük düşmek için, Jessica'nın ne yaptığını bilip bilmediğini sordu.

"Onunla konuştum," dedi Joey, elleri cebinde, yere bakarak. "Sanırım sana biraz kızgın."

"Ona yirmi kadar mesaj bıraktım!"

"Sanırım bunu yapmaktan vazgeçebilirsin. Onları dinlediğini düşünmüyorum. İnsanlar tüm telesekreter mesajlarını zaten dinlemezler, yalnızca kimin aramış olduğuna bakarlar."

"Peki, bu hikâyenin iki tarafı olduğunu ona anlattın mı?"

Joey omuz silkti. "Ben bilmiyorum. İki tarafı var mı hakikaten?"

"Evet, var! Annen bana çok kötü bir şey yaptı. İnanılmaz acı veren bir şey."

"Gerçekten daha fazla bilgi istemiyorum," dedi Joey. "Sanırım o zaten bana anlattı bile. Taraf tutmak istemiyorum."

"Bunu sana *ne zaman* anlattı? Ne kadar önce?"

"Geçen hafta."

O halde Joey Richard'ın ne yapmış olduğunu biliyordu – Walter'ın en iyi arkadaşının, rock yıldızı arkadaşının ne yapmasına müsaade

etmiş olduğunu. Oğlunun gözünde şimdi tamamen ufalmıştı. "Bir bira içeceğim," dedi. "Doğum günüm olduğuna göre."

"Connie ve ben de birer tane alabilir miyiz?"

"Evet, bu nedenle sizi buraya erken çağırdık. Aslında Connie restoranda da ne isterse içebilir. Yirmi bir oldu, değil mi?"

"Hı hı."

"Yanlış anlama dırdır etmek istemiyorum, yalnızca öğrenmek için soruyorum: Annene evlendiğini söyledin mi?"

"Baba, üzerinde çalışıyorum," dedi Joey dişlerini sıkarak. "Bırak da bu işi kendi yöntemimle yapayım, tamam mı?"

Walter, Connie'yi her zaman sevmişti (hatta kendisine cilve yapmış olduğu için gizlice Connie'nin annesini bile sevmişti). Bu özel gün için Connie tehlikeli derecede yüksek topuklu ayakkabılar giymiş, ağır bir göz farı kullanmıştı; kendisini daha büyük göstermeye çalışacak kadar gençti hâlâ. La Chaumiere'de birlikte menüye bakıp yemek seçmek üzere Connie'ye doğru eğilen Joey'nin şefkatli ve ilgili tavırlarını mutlulukta gözlemledi Walter – aynı şekilde Connie'nin sırf Joey içki içemiyor diye Walter'dan gelen içki teklifini reddederek kendisine bir diyet kola söyleyişini de. Dillendirilmemiş bir güven üzerine kurulu bir duruşları vardı ve bu duruşları Walter'a gençliklerinde kendisinin ve Patty'nin duruşunu, bir çiftin dünyaya karşı oluşturduğu birleşik cepheyi hatırlattı; anılarında canlanan düğün orkestralarının görüntüsüyle gözleri buğulandı. Lalitha, huzursuzluk içinde, gençlerden uzaklaşmaya çalışıp kendisinden neredeyse iki kat yaşlı olan adama yönelerek bir martini ısmarladı ve –Joey ile Connie'nin iki kişilik dünyalarından güven içinde ve nezaketle dinledikleri– Serbest Bölge ve dünya nüfusu krizi söylemleriyle sohbet boşluğunu doldurmaya girişti. Lalitha'ya özel ilgi göstermekten kaçınmasına rağmen, Walter onun kendisi için asistandan öte bir anlam taşıdığını Joey'nin bildiğinden kuşkusu yoktu. O akşamki üçüncü birasını içerken, yapmış olduğu şeyden daha da fazla utanç duyuyor ve tepkisizliği için Joey'ye kendini daha da minnettar hissediyordu. Geçmiş yıllarda Joey'nin onu en çok öfkelendiren tarafı bu tepkisiz duruşu olmuştu; oysa şimdi bundan ne kadar da mutluluk duyuyordu.

"Yani, Richard hâlâ sizinle mi çalışıyor?" dedi Joey.

"Hımın, evet," dedi Lalitha. "Evet, çok yardımcı oluyor. Hatta bana az önce, ağustostaki büyük etkinliğimizde White Stripes'ın yardımcı olabileceğini haber verdi."

Joey, kaşlarını çatıp bunu değerlendirirken Walter'a bakmamaya özen gösterdi.

Joey'ye, "O konsere gitmeliyiz," dedi Connie. "Gelirsek uygun olur mu?" diye sordu Walter'a.

"Tabii ki," dedi Walter zorla gülümseye çalışarak. "Çok eğlenceli olacaktır."

"White Stripes'ı çok seviyorum," diye belirtti Connie neşeyle, o kayıtsız tavrıyla.

"Seni çok seviyorum," dedi Walter. "Ailemizin bir parçası olmandan gerçekten mutluluk duyuyorum."

"Burada olduğum için ben de çok mutluyum."

Joey bu duygusal sohbete pek aldırmadı, aklı belli ki başka bir yerdeydi. Richard'da, annesinde, gözler önüne serilen aile faciasında. Ve Walter'ın, onun durumunu biraz olsun kolaylaştırmak için söyleyebileceği hiçbir şey yoktu.

"Yapamayacağım," dedi Walter Lalitha'ya, eve yalnız döndüklerinde. "Artık o pisliğin aramızda bulunmasına tahammülüm yok."

"Bu konuyu daha önce konuşmuştuk," dedi Lalitha, koridordan mutfağa doğru hızla ilerlerken. "Bunu karara bağladık bile."

"O halde yeniden konuşmamız gerekiyor," dedi Walter, peşinden giderek.

"Hayır, gerekmiyor. White Stripes'tan bahsettiğimde Connie'nin gözlerinin nasıl parladığını gördün mü? Başka kim bize böyle ünlüleri getirebilir? Kararımızı verdik, iyi bir karardı ve karının sevişmiş olduğu insanı ne kadar kıskandığını duymaya gerçekten hiç ihtiyacım yok. Yorgunum, çok fazla içtim ve şimdi yatağa gitmem gerekiyor."

"O benim en iyi arkadaşımdı," diye mırıldandı Walter.

"Umurumda değil. Gerçekten değil Walter. Yalnızca bir başka genç insan olduğumu düşündüğünü biliyorum Walter, ama ben aslında senin çocuklarından daha büyüğüm, neredeyse yirmi sekiz oldum. Sana âşık olmak hataydı, biliyorum. Hazır olmadığını biliyordum, ama şimdi ben sana aşığım, seninse hâlâ tek düşünebildiğin o."

"Sürekli seni düşünüyorum. Sana öylesine bağlıyım ki."

"Benimle seni istediğim için sevişiyorsun, sevişebildiğin için sevişiyorsun. Ama herkesin yaşamı hâlâ karının yörüngesinde dönüyor. Onu bu denli özel kılan nedir, hiçbir zaman anlayamayacağım. Yaşamını diğer insanları üzerek sürdürüyor. Bu duruma küçük bir ara vermem gerekiyor ki biraz uyuyabileyim. O yüzden belki bu gece kendi yatağında uyusan ve ne yapmak istediğini düşünsen iyi olacak."

"Ben ne dedim ki?" diye sordu. "Güzel bir doğum günü geçiriyorduk sandım."

"Yorgunum. Yorucu bir akşamdı. Sabaha görüşürüz."

Öpüşmeden ayrıldılar. Ev telefonunda, Jessica'dan dikkatli bir zamanlamayla, yemek için dışarıdayken bırakılmış bir doğum gününü mesajı buldu. "Mesajlarına yanıt veremediğim için üzgünüm," diyordu, "gerçekten çok yoğundum ve ne söylemek istediğimden emin değildim. Ama bugün seni düşünüyordum; güzel bir gün geçirdiğini umarım. Ne zaman fırsat bulabileceğimden emin değilim ama belki bir ara konuşuruz."

Klik.

Takip eden hafta boyunca, yalnız başına uyumak rahatlatıcı oldu. Hâlâ Patty'nin giysileri, kitapları ve resimleriyle dolu bir odada olmak, ona karşı çelik gibi duygusuzlaşmayı öğrenmek... Gündüzleri, yapılması gereken bolca ertelenmiş ofis işi vardı: Kolombiya ve Batı Virginia'daki toprak yönetimi yapılarının düzenlenmesi, basına bir karşı saldırının başlatılması, yeni hayırseverlerin aranması. Walter, Lalitha'yla seks yaşamlarına kısa bir ara verebileceklerini bile düşünmüştü, ama günlük yaşamdaki yakınlıkları bunu mümkün kılmadı – istediler ve istediler. Yine de, uyumak için kendi yatağına geri dönmeyi başarabildi.

Batı Virginia'ya uçmadan önceki gece, küçük valizini toplarken Joey'den, LBI ve Kenny Bartles'ı ihbar etmemeye karar verdiğini bildiren bir telefon geldi. "Bu adamlar iğrenç," dedi. "Ama arkadaşım Jonathan eğer basına gidersem yalnızca kendime zarar vereceğimi söyleyip duruyor. Bu nedenle, yalnızca fazla parayı bağışlayıp defteri kapatmayı düşünüyorum. Böylece hiç olmazsa bir sürü vergiden kurtulacağım. Ama bunun senin için hâlâ uygun olduğundan emin olmak istedim."

"Uygundur Joey," dedi Walter. "Bana uyar. Ne kadar hırslı olduğunu biliyorum, o paranın tümünü bağışlamanın ne kadar zor olduğunu biliyorum. Sırf bunu yapman bile büyük bir şey."

"Sonuçta kayba uğramış falan değilim. Yalnızca kazancım olmadı. Üstelik artık Connie okula geri dönebilir, yani bu iyi bir şey. İşe bir yıl ara verip Connie'nin benimle arayı kapatmasına yardımcı olmayı düşünüyorum."

"Mükemmel. İkinizin birbirinize böyle destek olduğunu görmek çok güzel. Başka bir şey var mıydı?"

"Yalnızca şey var... Annemi gördüm."

Walter, içlerinden seçmeye çalıştığı, biri kırmızı ve diğeri yeşil renkli iki kravatı hâlâ elinde tutuyordu. Seçiminin nihayetinde pek önemli olmadığının farkına vardı. "Öyle mi?" dedi, yeşil olanı seçerken. "Nerede? Alexandria'da mı?"

"Hayır, New York'ta."

"Öyleyse o New York'ta."

"Şey, aslında Jersey City'de," dedi Joey.

Walter'ın göğsü daraldı ve o şekilde kaldı.

"Evet, Connie ve ben ona şahsen haber vermek istedik. Yani evlilik meselesini. Aslında çok kötü değildi. Hatta Connie'ye karşı oldukça nazikti. Bilirsin, hâlâ dayatmacı ve sürekli gülüşüyle biraz sahte, ama kaba değildi. Sanırım bir sürü farklı şey dikkatini dağıtıyordu. Her neyse, oldukça iyi geçtiğini düşündük. En azından Connie öyle düşündü. Bence biraz şeydi... Eh işte. Ama haberi olduğunu bilmeni istedim, eğer bir gün konuşursanız, ondan saklamana artık gerek yok."

Walter, rengi beyazlaşan ve nikâh yüzüğü olmaksızın çok çıplak görünen sol eline baktı. "Richard'la yaşıyor," demeyi başardı.

"Hımm, evet, sanırım, şu an için," dedi Joey. "Bunu söylememem mi gerekirdi?"

"O da orada mıydı? Siz oradayken?"

"Evet. Oradaydı. Ve bu Connie için keyifli oldu, çünkü onun müziğini epey seviyor. Connie'ye gitarlarını falan gösterdi. Connie'nin gitar öğrenmeyi istediğini sana söylemiş miydim bilmiyorum. Gerçekten güzel şarkı söyler."

Walter, Patty'nin tam olarak nerede yaşadığını düşünmüş olduğunu bilemiyordu. Arkadaşı Cathy Schmidt'le, eski takım arkadaşla-

rından bir diğeriyle, belki Jessica'yla, hatta bir ihtimal anne babasıyla. Ama Richard'la aralarında her şeyin bittiğini o kadar kesin bir ifadeyle bildirdiğini duyduğundan, Jersey City'de olabileceğini bir saniye bile aklına getirmemişti.

"Baba?"

"Ne."

"Şey, tuhaf bir durum olduğunu biliyorum, tamam mı? Her şey çok tuhaf. Ama senin de bir kız arkadaşın var, değil mi? O halde, sonuçta durum bu yani, değil mi? Artık her şey farklı, hepimiz de buna ayak uydurmaya başlasak iyi olacak. Sen de öyle düşünmüyor musun?"

"Evet," dedi Walter. "Haklısın. Buna alışmamız gerekir."

Telefonu kapatır kapatmaz, gardırobundaki bir çekmeceyi çekip açtı, bir kol düğmesi kutusunun içinden alyansını aldı ve tuvalete atıp sifonu çekti. Bir kol hareketiyle, Patty'nin şifonyerinin üzerinde duran tüm resimlerini devirdi –Joey ve Jessica'nın bebeklik resimleri, üzerlerindeki yetmişli yıllara özgü içler acısı formalarıyla kız basketbol oyuncularının takım fotoğrafları ve Walter'ın, Patty'nin en beğendiği, en güzel fotoğrafları–, çerçeveleri ile camlarını kırdı ve bundan hevesi kaçıp kafasını duvara çakmak zorunda kalana kadar yerde ayaklarıyla ezdi. Richard'a geri dönmüş olduğunu duymak onu özgürlüğüne kavuşturmalıydı, ona tertemiz bir vicdanla Lalitha'nın keyfini sürme izni vermeliydi. Ama o an hissettikleri bir özgürlüğü değil, bir ölümü andırıyordu. Artık görebiliyordu ki (Lalitha'nın hep görmüş olduğu gibi) son üç hafta yalnızca bir tür ödeşme, Patty'nin ihanetine karşılık misilleme, göstermesi gerekli bir tavır süreci olmuştu. Evliliğin sona erdiği yönündeki beyanlarına rağmen, kendisi buna bir nebze bile inanmamıştı. Kendini yatağın üzerine bıraktı ve daha önce yaşadığı tüm kötü anları defalarca tercih edeceği bir ruh haliyle hıçkıra hıçkıra ağladı. Dünya yoluna devam ediyordu, dünya kazananlarla doluydu, LBI ve Kenny Bartles kazançlarına kazanç katıyor, Connie okula geri dönüyor, Joey doğruyu yapıyor, Patty bir rock yıldızıyla yaşıyor, Lalitha doğru amaç için savaşıyor, Richard müziğe geri dönüyor, Richard Connie'yi etkiliyor, Richard White Stripes'ı getiriyor... Bu sırada Walter, ölü, ölmekte olan ve unutulanlarla, dünyanın tehdit altındaki türleriyle, uyumsuzlarla birlikte geride bırakılıyordu...

Sabaha karşı ikide yalpalayarak banyoya gitti ve Patty'ye ait, son kullanma tarihi on sekiz ay önce dolmuş olan eski bir şişe trazodon buldu. Hâlâ etkili olup olmadıklarından şüphe etse de üç tane yuttu, ama anlaşılan hâlâ etkiliydiler: Ancak saat yedide, Lalitha'nın son derece kararlı dürtmeleriyle uyandı. Üzerinde hâlâ bir gün öncesinin giysileri vardı, tüm ışıklar yanıyordu, oda çöplüğe dönmüştü, muhtemelen şiddetli horlamadan boğazı şişmişti, ve bir sürü haklı nedenden ötürü başı ağrıyordu.

"Şu anda bir takside olmamız gerek," dedi Lalitha, kolunu çekerek. "Hazırsın sandım."

"Gidemem," dedi.

"Hadi ama, geç bile kaldık."

Doğruldu ve gözlerini açık tutmaya çalıştı. "Cidden duş yapmam lazım."

"Vakit yok."

Takside uyuyakaldı ve hâlâ taksideyken bulvarda, kaza yüzünden durmuş trafikte uyandı. Lalitha telefonda havayolu şirketiyle konuşuyordu. "Artık Cincinnati'den geçmemiz gerekiyor," dedi. "Uçağımızı kaçırdık."

"Niye vazgeçmiyoruz," dedi. "İyi Beyefendi olmaktan bıktım."

"Yemek yemeden dosdoğru fabrikaya gideriz."

"Kötü Beyefendi olsam ne olur? Beni gene sever misin?"

Lalitha ona kaygılı bir şekilde, kaşlarını çatarak baktı. "Walter, sen hap falan mı aldın?"

"Cidden. Gene de beni sever miydin?"

Kaşlarını iyice çattı ve cevap vermedi. Walter, National'daki giriş alanında, Cincinnati uçağında, Cincinnati'de, Charleston uçağında ve Lalitha'nın Whitmanville'e doğru büyük bir hızla sürdüğü kiralık arabada uyudu; hâlâ arabadayken bulutlu bir nisan göğünde ve Amerika'nın uzmanlık alanı olmaya başlayan türden, biyotik açıdan ıssız bir kır peyzajında, kendini daha iyi ve birden acıkmış hissederek uyandı. Yan cepheleri vinillli mega kiliseler, bir Walmart, bir Wendy's, geniş sola dönüş şeritleri, beyaz otomotiv kaleleri. Yabanıl bir kuşun seveceği hiçbir şey yoktu etrafta – o kuş bir sığırcık ya da karga olmadığı sürece. Çelik yelek fabrikasının (ARDEE ENTERPRISES, LBI ŞİRKETLER GRUBUNUN BİR PARÇASIDIR) yeni silindir-

lenmiş otoparkının kenarları tümsekliydi, asfalt ufalanarak yabani otlara varmıştı. Otopark, tam Lalitha kiralık arabayı cayırdatarak durdururken, içinden Vin Haven ile takım elbiseli birkaç adamın indiği siyah bir Navigator'ın da aralarında bulunduğu büyük yolcu araçlarıyla doluyordu.

Lalitha Vin'e, "Öğle yemeğini kaçırdığımız için özür dileriz," dedi.

"Bence akşam yemeği daha iyi olacak," dedi Vin. "Öyle ummak zorundayız, öğle yemeğini gördükten sonra..."

Fabrikanın içinde hoş ve kuvvetli boya, plastik ve yeni makine kokusu vardı. Walter, pencere olmadığını, ışıklandırma için elektrik gerekliliğini fark etti. Plastiğe sarılı, yükselen hammadde dikdörtgenlerinin önünde, katlanır iskemleler ile bir podyum kurulmuştu. Yüz kadar Batı Virginialı boş boş dolaşıyordu. Aralarında Coyle Mathis de vardı, sanki buraya gelirken yolunun üzerindeki Walmart'tan alınmış kadar yeni görünen çuval gibi bol bir svetşört ve daha da bol bir blucin giymişti. İki yerel televizyon ekibi kameralarını podyuma ve üzerinde asılı pankarta çevirmişlerdi: İŞ + ULUSAL GÜVENLİK = İŞ GÜVENLİĞİ.

Walter Lalitha'dan kendisinin yazdığı ve onun üzerinden geçtiği konuşmanın bir kopyasını aldıktan sonra podyumun arkasındaki iskemlelerde oturan diğer takım elbiselilere –LBI kıdemli ikinci başkanı Jim Elder ve adını verdiği kardeş şirketin CEO'su Roy Dennett– katılırken Vin Haven ("Beni bütün gece Nexis'te aratabilirsiniz ama kırk yedi yıllık iş hayatımda benden doğrudan tek bir alıntı bulamazsınız") tam kameraların gerisinde oturuyordu. Dinleyicilerin arasındaki ön sırada, kollarını göğsünde epey yukardan kavuşturmuş olan Coyle Mathis oturuyordu. Walter onu Mathis'in ön bahçesindeki bahtsız karşılaşmalarından beri görmemişti (bahçe şimdi çorak bir moloz tarlasıydı). Walter'a, ona bir kez daha kendi babasını hatırlatan bir bakışla bakıyordu. Onu şiddetli bir biçimde hakir görerek şahsen utanması ya da Walter'ın ona acıması şeklindeki herhangi bir imkânı peşinen ortadan kaldırmaya çalışan bir adamın bakışı. Bu bakış Walter'ın ona acımasına neden oldu. Mikrofondaki Jim Elder, Irak ve Afganistan'daki kahraman askerleri övmeye başlarken, Walter Mathis'e, onun için üzüldüğünü, ikisi için de üzüldüğünü göstermek için uysal

bir tebessüm yolladı. Ama Mathis'in yüzündeki ifade değişmedi, dik dik bakmaktan da vazgeçmedi.

"Sanırım şimdi de," dedi Jim Elder, "Whitmanville'e ve yerel ekonomiye bütün bu harika, sürdürülebilir işleri getirmekten sorumlu olan Mavi Dağ Vakfı'ndan görüş alacağız. Vakfın Yönetici Müdürü Walter Berglund'a hep birlikte hoş geldin, diyelim lütfen. Walter?"

Mathis için duyduğu keder daha genel bir kedere, bir dünya kederine, bir hayat kederine dönüşmüştü. Podyumda dururken, bakışları yan yana oturan Vin Haven ile Lalitha'yı buldu, her birine küçük bir pişmanlık ve özür tebessümü yolladı. Sonra da mikrofona eğildi.

"Teşekkür ederim," dedi. "Hoş geldiniz. Özellikle Bay Coyle Mathis'e ve bu hayli çarpıcı enerji tüketici fabrikada istihdam edilecek olan Forster Vadisi baylarına ve bayanlarına hoş geldiniz diyorum. Forster Vadisi'nden hayli uzaktayız, değil mi?"

Alçak düzeyde sistem vınlaması dışında, güçlendirilmiş sesinin yankısı dışında çıt çıkmıyordu. Çabucak Mathis'e baktı, küçümseyici ifadesini sabit bir şekilde koruyordu.

"Yani, evet, hoş geldiniz," dedi. "Orta sınıfa hoşgeldiniz! Söylemek istediğim bu. Ama daha fazla ilerlemeden, burada birinci sırada oturan Bay Mathis'e demek istiyorum ki: Benden hoşlanmadığını biliyorum. Ben de senden hoşlanmıyorum. Ama biliyorsun, daha önce bizimle bir şey yapmayı reddettiğinde buna saygı duymuştum. Hoşuma gitmemişti, ama senin konumuna saygı duymuştum. Bağımsızlığın için. Anlıyorsun ya, aslında ben de biraz Forster Vadisi'ne benzeyen bir yerden geliyordum, orta sınıfa katılmadan önce. Şimdi sen de orta sınıfsın ve hepinize hoş geldiniz demek istiyorum, çünkü gerçekten harika bir şey, Amerikan orta sınıfımız. Yerkürenin her yerindeki ekonomilerin temel direği!"

Lalitha'nın Vin'e fısıldadığını görüyordu.

"Ve şimdi bu *çelik yelek fabrikasında* bu işlere sahip olduğunuz için," diye devam etti, "sizler de bu ekonomilerin bir parçası olabileceksiniz. Siz de Asya, Afrika ve Güney Amerika'daki son yerli doğal ortam artıklarının hepsini çıplaklaştırmaya yardımcı olabileceksiniz! Siz de kapalı oldukları zaman bile inanılmaz miktarda enerji tüketen bir seksenlik plazma televizyonlar alabilirsiniz! Ama mesele yok, çünkü başlangıçta sizi evlerinizden atmamızın nedeni de bu: Atalarınızdan

kalan tepeleri soyup madene dönüştürebilmek ve küresel ısınma ile asit yağmuru gibi başka mükemmel şeylerin bir numaralı nedeni olan kömürle çalışan jeneratörleri beslemek. Kusursuz bir dünya, değil mi? Kusursuz bir sistem, çünkü bir seksenlik televizyonunuza ve onu çalıştıracak elektriğe sahip olduğunuz sürece çirkin neticelerin hiçbirini düşünmek zorunda kalmazsınız. Endonezya diye bir şey kalmayana kadar *Survivor: Endonezya*'yı izleyebilirsiniz!"

Yuhalamaya ilk başlayan Coyle Mathis oldu. Başkaları da ona katıldı. Walter, omzunun üzerinden göz atınca Elder ile Dennett'ın ayağa kalktıklarını gördü.

"Çok kısa bir şey daha söyleyeceğim," diye devam etti, "çünkü fazla uzatmak istemiyorum. Bu kusursuz dünya hakkında birkaç sözcük daha yalnızca. Artık orta sınıfın mensupları olarak bana katılmış olduğunuza göre, satın alıp istediğiniz kadar kullanabileceğiniz; yeni, büyük, dört litreye yüz otuz kilometre giden araçlardan bahsetmek istiyorum. Bu ülkenin bu kadar çok çelik yeleğe ihtiyaç duymasının nedeni, dünyanın bazı yerlerindeki bazı insanların araçlarınızı hareket ettirebilmek için kendilerinin tüm petrollerini çalmamızı istememeleridir. O yüzden araçlarınızı ne kadar çok kullanırsanız, bu çelik yelek fabrikasındaki işiniz o kadar güvencede olacaktır! Mükemmel bir durum, değil mi?"

Dinleyiciler ayağa kalkmış ve çenesini kapaması için bağırmaya başlamışlardı.

"Yeter artık," dedi Jim Elder, onu mikrofondan uzaklaştırmaya çalışarak.

"Bir iki şey daha var!" diye bağırdı Walter, mikrofonu elinden bükerek alıp kıvrak hareketlerle ondan uzaklaşırken. "Hepinizi, dünyanın en yozlaşmış ve en zalim şirketlerinden birisi için çalışmaya davet ediyorum. Beni duyuyor musunuz? Kendileri yüzde bin kârlarını almaya devam ettiği sürece, sizlerin Irak'ta katledilen oğullarınız ve kızlarınızın LBI için bir bok kadar değeri yoktur! Bunu kesinkes biliyorum! Bunu kanıtlayacak verilere sahibim! Katılıyor olduğunuz mükemmel orta sınıf dünyasının bir gereğidir bu. Artık LBI için çalıştığınızdan, çocuklarınızı orduya katılıp, LBI'nın bozuk kamyonları ve tapon çelik yelekleri içinde ölmekten kurtaracak kadar parayı nihayet kazanabileceksiniz!"

Mikrofon kapatılmıştı; Walter toplanmakta olan çeteden geriye doğru sıçrayarak hızla uzaklaştı. "Ve BU ARADA," diye bağırdı, "HER AY DÜNYANIN NÜFUSUNA ON ÜÇ MİLYON İNSAN İLAVE EDİYORUZ! SINIRLI KAYNAKLARA YÖNELİK REKABET İÇİN BİRBİRİNİ ÖLDÜRECEK ON ÜÇ MİLYON İNSAN DAHA! YOLUNA ÇIKAN DİĞER CANLILARI SİLİP SÜPÜRECEK ON ÜÇ MİLYON İNSAN DAHA! ÜZERİNDEKİ DİĞER TÜRLERİ SAYMADIĞINIZ SÜRECE, MÜKEMMEL BİR SİKİNDİRİK DÜNYA! BİZLER GEZEGENDEKİ BİR KANSERİZ! GEZEGEN ÜZERİNDE BİR KANSER!"

Tam bu sırada çenesine, bizzat Coyle Mathis'ten sert bir darbe geldi. Yana doğru sendeledi, gözünde şimşekler çaktı, gözlüğü kayboldu. Artık belki de yeterince konuşmuş olduğuna karar verdi. Şimdi etrafı Mathis ve bir düzine başka adam tarafından sarılmıştı; ciddi bir şekilde canını yakmaya başladılar. Kendisini Çin malı spor ayakkabılarıyla tekmeleyen bacak kalabalığı içinden kurtarmaya çalışırken yere düştü. Top gibi kıvrıldı; geçici sağır ve körlük durumunda, ağzının içi kan dolu ve en azından bir dişi kırılmış olarak. Daha da tekmelendi. Derken tekmeler azaldı, şimdi üzerinde başka eller vardı, Lalitha'nınkiler dahil. Sesler geri gelirken onun öfkeyle bağırdığını duyabildi: "Bırakın onu! Bırakın onu!" Öğürdü ve yere ağız dolusu kan tükürdü. Lalitha eğilip onun yüzüne bakarken yerdeki kana saçlarının girmesine aldırmadı. "İyi misin?"

Becerebildiğince gülümsedi. "Şimdi kendimi daha iyi hissetmeye başladım."

"Ah, patronum. Benim zavallı sevgili patronum."

"Kesinlikle kendimi daha iyi hissediyorum."

Göç, uçuş, şarkı ve sevişme mevsimiydi. Dünyanın her yerindeki kadar büyük bir çeşitliliğe sahip güneydeki neotropikal bölgede, birkaç yüz kuş türü huzursuzlanmaya başladı; bunlar, oldukları yerde kalıp kalabalık gruplar içinde birlikte yaşamaktan ve kendi tropik keyiflerince üremekten gayet memnun görünen yakın akraba türlerini geride bırakıp gittiler. Yüzlerce Güney Amerika tanager türü arasından tam olarak dördü, yazın ılıman olan ormanların sağlayacağı yiyecek ve yuva uğruna, seyahat facialarını da göze alarak ABD'ye doğru havalandı. Mavi Dağ Vakfı'nın ötleğenleri Meksika kıyıları ile

Teksas boyunca yukarı doğru kanat çırpıp, Apalaş ve Ozark dağ ormanlarından geçtiler. Yakut boğazlı sinek kuşları Veracruz'un çiçekleriyle yağ depoladıktan sonra, vücut ağırlıklarını yarıya düşürecek kadar enerji yaktıkları yaklaşık bin üç yüz kilometrelik Meksika Körfezi geçişini tamamlayıp, nefeslenmek için Galveston'a iniş yaptılar. Deniz kırlangıçları, bir yarı arktik bölgeden diğerine çıktılar, karasağanlar havada kestirdiler ve yere hiç konmadılar, şarkıcı ardıçkuşları bir güney rüzgârı bekleyip, bir gecede tüm eyaletleri geçerek, hiç durmadan on iki saatlik bir uçuş yaptılar. Yüksek yapılar, enerji hatları, rüzgâr türbinleri, uydu iletişim kuleleri ve karayolu trafiği milyonlarca göçmeni biçip katletti, ancak diğer milyonlarcası yolculuklarını tamamlayarak, çoğunluğu bir önceki yıl yuva yaptıkları aynı ağaca, uçmayı öğrendikleri aynı sırtlara ya da sulak alanlara geri döndüler ve orada, eğer erkek kuş iseler şarkı söylemeye başladılar. Geri geldiklerinde, her geçen yıl artan oranlarda, eski evlerinin asfaltlanarak otopark ya da otoyola dönüştüğünü, budanarak üzerlerinde palet istifleri oluştuğunu, inşaat amaçlı parselasyona uğradığını, petrol sondaj ya da maden arama çalışmalarıyla çıplaklaştırıldığını, alışveriş merkezleri için bölünüp iskana açıldığını, etil alkol üretimi için toprağının sürüldüğünü veya kayak pisti, bisiklet parkuru ve golf sahası yapımı için çeşitli şekillerde doğasının bozulduğunu gördüler. Sekiz bin kilometrelik uçuşun bitap düşürdüğü göçmenler, erken gelenlerle arazi artıkları için çekiştiler: Boş yere bir eş aradılar, yuva kurmaktan vazgeçtiler, üremeden idare ettiler, serbest dolaşımdaki kediler tarafından spor niyetine öldürüldüler. Ancak, ABD hâlâ zengin ve nispeten genç bir ülkeydi ve arandığı takdirde hâlâ kuş yaşamının sürdüğü yerler bulunabiliyordu.

Walter ve Lalitha'nın nisan sonlarında bir karavan dolusu kamp malzemesiyle yola çıkarak yaptıkları da işte buydu. Serbest Bölge çalışmalarının tam olarak başlamasından önce bir ay boş vakitleri vardı ve Mavi Dağ Vakfı'na karşı sorumlulukları sona ermişti. Benzin canavarı bir karavanla oluşturacakları karbon izi meselesine gelince, son yirmi beş yılında bisiklet ya da yaya seyahat etmiş olması ve artık Adsız Göl'deki küçük kulübesi dışında bir konuta sahip olmaması Walter'ın biraz içini rahatlatıyordu. Yaşam boyu sergilediği erdemli duruş sonrası, biraz benzin savurganlığı yapmayı, ergenlik yılların-

dan itibaren yoksun kaldığı yazlara karşılık doğa dolu bir yaz geçirmeyi hak ettiğini düşünüyordu.

Kendisi Whitman ilçe hastanesinde, çıkık çenesinin, yaralı yüzünün ve ezilen kaburgalarının tedavisini yaptırmaktayken, Lalitha çaresizce, onun bu çıkışını *trazodonla tetiklenen sinir krizi* bağlamında izah etmeye çalışmaktaydı. "Cidden uyurgezer durumdaydı," diye yalvardı Vin Haven'a. "Kaç tane trazodon aldığını bilmiyorum ama birden fazlaydı, üstelik de yalnızca birkaç saat önce. Cidden ne söylediğini bilmiyordu. Konuşma yapmasına izin vermek benim hatamdı. Beni kovmalısınız, onu değil."

"Ne dediğinin oldukça farkındaydı gibi geldi bana," diye yanıtladı Vin, şaşırtıcı derecede az bir kızgınlıkla. "Meseleyi bu şekilde gereğinden fazla entelektüelleştirerek yazık etti. Çok iyi iş çıkarmıştı halbuki, ama sonra kalktı meseleyi entelektüelleştirdi."

Vin, Walter'ın işini bitirme teklifini tereddütsüz onaylayan yönetim kurulu üyeleriyle bir konferans bağlantısı düzenlemiş ve avukatlarını arayarak, Georgetown'daki malikânenin Berglund'lara ait hissesini geri almaları için vefa hakkını kullanma talimatı vermişti. Lalitha, Serbest Bölge stajyer adaylarını; fonlarının kesilmiş olduğu, Richard Katz'in projeden çekildiği (Walter, hastanedeki yatağında sonunda bunu başarmıştı) ve Serbest Bölge'nin gerçekleşeceğinin dahi şüpheli hale geldiği konularında bilgilendirdi. Bazı adaylar başvurularının iptali için e-posta gönderdiler, aralarından ikisi görev almayı hâlâ arzu ettiklerini belirtti, gerisi yanıt bile vermedi. Walter, malikâneyi hukuken tahliye etmek zorunda kaldığı ama karısıyla konuşmayı reddettiği için Lalitha Patty'yi onun adına aradı. Patty, birkaç gün sonra, Walter en yakındaki Starbucks'ta saklanırken kiralık bir karavanla geldi ve depoya konmasını istemediği eşyalarını toparladı.

Patty'nin gittiği, Walter'ın da kafeinli sürgününden döndüğü o sevimsiz günün sonuna gelinmişti ki Lalitha BlackBerry'sini kontrol ettiğinde ülkenin dört bir yanından, Serbest Bölge projesinde gönüllü olmak için çok geç mi, diye soran genç insanlardan seksen mesaj aldı. Bu e-posta adresleri, daha önceki başvuruculardan liberalcocuk@pahaliuniversite.edu'larından daha iştah açıcıydı. Bu adresler, catlakbelesteryan ve evbombasihedefi'ydi, ceninselporno ve jainistcocuk3 ile

jwlindhjr@gmail ve @cruzio'ydu. Ertesi sabah yüz mesaj daha gelmişti ve bunlara dört şehirdeki –Seattle, Missoula, Buffalo, and Detroit– garaj gruplarının, kendi bölgelerinde Serbest Bölge etkinliklerini düzenleme teklifleri de eklenmişti.

Lalitha'nın sonradan öğrendiği üzere, olan şuydu: Walter'ın yaptığı konuşmanın ve onu izleyen isyanın yerel televizyon tarafından yayımlanan görüntüsü internette dolaşmaya başlamıştı. İnternette paylaşmalı video izlemek kısa süre önce mümkün olmaya başlamıştı ve Whitmanville video klibi de (GezegendekiKanser.wmv) blog dünyasının radikal sınırlarında; 11 Eylül komplocularının, ağaçta oturanların, kendini Dövüş Kulübü'ne adayanların, PETA'cıların sitelerinde gezinmişti. Bunlardan bir tanesi de sonra Mavi Dağ Vakfı'nın internet sitesindeki Serbest Bölge bağlantısını gün yüzüne çıkarmıştı. Ve bir gece içinde, finansmanını ve başrol oyuncusu müzisyenini kaybettiği halde, Serbest Bölge gerçek bir hayran kitlesine sahip olmuş, Walter'ın şahsında da bir kahraman edinmişti.

Walter şöyle iyice bir kıkırdamayalı çok uzun süre geçmişti, ama şimdi hep kıkırdıyordu; ama hemen sonrasında da inliyordu, çünkü kaburgaları acıyordu. Öğleden sonra dışarı çıktı ve eve kullanılmış beyaz bir Econoline kamyonet, bir teneke yeşil sprey boyayla gelip kamyonetin yanlarıyla arka tarafına kabaca SERBEST BÖLGE yazdı. Devam etmek, ev satışının eli kulağındaki getirisinden kendi payına düşen parayı harcamak, grubu yaz boyunca finanse etmek, broşürler bastırmak, stajyerlere çok az bir ücret vermek ve yarışan gruplara biraz para ödülü sunmak istiyordu ama Lalitha boşanmaya ilişkin potansiyel yasal sorunları önceden görerek ona engel oldu. Bunun üzerine Joey, babasının yaz planlarını öğrenince hiç beklenmedik bir şekilde Serbest Bölge'ye 100 bin dolarlık bir çek yazdı.

"Bu çok gülünç Joey," dedi Walter. "Bunu kabul edemem."

"Elbette edersin," dedi Joey. "Geri kalanı da gazilere gidiyor, ama Connie ve ben senin davanın da ilginç olduğunu düşünüyoruz. Ben küçükken sen de bana baktın, değil mi?"

"Evet, çünkü sen benim *çocuğumsun*. Annelerle babalar bunu yapar. Geri ödeme beklemeyiz. Sen bu kavramı pek anlayamamış gibiydin zaten."

"Ama bunu yapabilmem komik değil mi? Gayet iyi bir espri değil mi? Bu sadece Monopoli parası. Benim için anlamı yok."

"İstersem harcayabileceğim kendi birikimim var."

"Eh, onu yaşlandığın zamana saklayabilirsin," dedi Joey. "Sahiden para kazanmaya başlayınca her şeyi hayır işlerine verecek değilim zaten. Bu sadece özel bir durum."

Walter Joey'yle öyle iftihar ediyordu, onunla artık kavga etmediği için öyle minnettardı ve bu nedenle de onun büyük adam olmasına izin vermeye öyle eğilimliydi ki, onunla çek için kavga etmedi. Tek gerçek hatası, bundan Jessica'ya söz etmek oldu. Jessica hastaneye yattığında nihayet onunla konuşmuştu ama tonu, henüz Lalitha'yla arkadaş olmaya hazır olmadığını açıkça belirtiyordu. Whitmanville'de söylediklerinden de etkilenmemişti. "'Gezegende kanser'in tam da ters tepecek cinsten bir cümlecik olduğu konusunda hepimizin anlaşmaya vardığı olgusunu bir yana bıraksak bile," dedi, "düşmanını doğru seçtiğini düşünmüyorum. Çevreyi, hayatlarını iyileştirmeye çalışan eğitimsiz insanlara karşı çıkarırsan, gerçekten faydası olmayan bir mesaj gönderiyorsun demektir. Yani, senin bu insanları sevmediğini biliyorum. Ama bununla atağa geçmemelisin, bu gerçeği saklamak zorundasın." Daha sonraki bir telefon konuşmasında da, erkek kardeşinin cumhuriyetçiliğine sabırsız bir göndermede bulundu ve Walter, Connie'yle evlendiğinden beri Joey'nin başka bir insan olduğunda ısrar etti. Aslında, dedi, Joey de Serbest Bölge'nin önde gelen bağışçılarından biriydi.

"Parayı nerden bulmuş peki?" diye sordu Jessica hemen.

"Eh, o kadar çok değil," diye kıvırdı Walter; hatasını fark etmişti. "Minik bir grubuz, biliyorsun, onun için her şey de görece. Sadece sembolik olarak bize herhangi bir şey vermesi... Nasıl değiştiği hakkında çok şey söylüyor."

"Hımm."

"Yani, senin katkın gibi bir şey değil tabii. Seninki muazzamdı. O hafta sonunu bizimle geçirdin, kavramı yaratmamıza yardımcı oldun. O muazzamdı."

"Ya şimdi?" dedi. "Saçını uzatıp kafana bandana takmaya mı başlayacaksın? Karavanınla mı dolaşacaksın? Orta yaş krizine dair her şeyi

yapacak mısın? Bunu mu bekleyelim şimdi? Çünkü ben, senden eski halinle hoşlanıyordum, diyen o sakin, küçük ses olmak istiyorum."

"Saçımı uzatmayacağıma söz veririm. Bandana da yok, söz. Seni mahcup etmeyeceğim."

"Bence iş işten geçeli çok oldu."

Belki ille de böyle olması gerekiyordu: Gittikçe daha çok Patty gibi konuşuyordu. Onun her şeyini isteyen bir kadının aşkının keyfini her günün her saati çıkarmıyor olsaydı, öfkesi Walter'ı daha fazla üzebilirdi. Mutluluğu ona Patty'yle ilk yıllarını, çocuk büyütme ve ev yenileme konusundaki ekip çalışmalarını hatırlatıyordu ama şimdi kendisinin çok daha farkındaydı, mutluluğunun daha canlı bir şekilde, daha tane tane kıymetini biliyordu; Lalitha da, Patty'nin bir düzeyde Walter'ın gözüne hep göründüğü gibi bir kaygı kaynağı, gizemli ve dikbaşlı bir yabancı değildi. Çünkü Lalitha her şeyden önce ikiyüzlü değildi. Walter iyileştikten hemen sonra yatakta geçirdikleri zaman, özlemini çektiğinin farkında olmadan özlediği şey olup çıktı.

Nakliyeciler evden Berglund'ların bütün izlerini sildikten sonra, o ve Lalitha karavanla Florida'ya doğru yola koyulmuşlardı; niyetleri batıya doğru ilerleyerek, hava fazla ısınmadan ülkenin güney kanadı boydan boya geçmekti. Ona bir balaban göstermeye kararlıydı ve ilk balabanlarını Florida'daki Cockscrew Bataklığı'nda, gölgelik bir havuz ile emekliler ve turistlerin ağırlığı altında çatırdayan ahşap bir iskelenin yanındaydı, ama bal gibi bir balabandı, turist kameralarının elektronik flaşları kamuflajında patlarken öyle apaçık ortada duruyordu. Walter, gerçek bir balaban, utangaç bir balaban aramak için Big Cypress'ın çamurla kaplı kanallarından geçmekte ısrar etti ve Lalitha'ya, eğlence amaçlı ATV sürücülerinin ve Coyle Mathis ile Mitch Berglund gibilerin sebep olduğu ekolojik hasar hakkında uzayıp giden bir laf salatası sundu. Nasılsa, hasara rağmen çalı cengeli ve siyah su havuzcukları yine de hem kuşlarla hem de sayısız timsahla doluydu. Walter sonunda, çifte kovanları ve güneşin ağarttığı Budweiser tenekeleriyle dolu bir bataklıkta bir balaban tespit etti. Lalitha, bir toz bulutu arasında karavanın frenine bastı ve dürbünüyle bakıp kuşa gerektiği gibi hayran kaldı, ta ki üç ATV yüklenmiş, açık kasalı bir kamyonet yanlarından kükreyip geçene dek.

Lalitha daha önce hiç kamp yapmamıştı ama hevesliydi; üstelik kullanışlı safari kılığının içinde Walter'a inanılmaz derecede seksi görünüyordu. Güneş yanığına karşı bağışıklığının olmasının ve Walter sivrisinekleri ne kadar çekiyorsa onun da o kadar itmesinin de Lalitha'ya hayli yardımı dokunuyordu. Walter ona yemek pişirmenin bazı temel ilkelerini öğretmeye çalıştı ama o çadır kurma ve yol planlama görevlerini tercih ediyordu. Walter her sabah şafak sökmeden uyanıyor, altı fincanlık demlikte espresso yapıyor, sonra da Lalitha için çadıra bir soya latte götürüyordu. Ardından çiğde ve bal rengi ışıkta yürüyüşe çıkıyorlardı. Lalitha onun yabanıl hayata karşı hislerini paylaşmıyordu ama sık yapraklar arasında küçük kuşları seçme konusunda bir hüneri vardı; alan rehberlerini inceliyordu ve onun yanlış tür saptamalarını yakalayıp düzeltince sevinçten havalara uçuyordu. Sabahın daha ileri saatlerinde, kuş hayatı sakinleşince, birkaç saat daha batıya gidip, şifresiz kablosuz bağlantısı olan otel otoparkları arıyorlardı ki Lalitha müstakbel stajyerlerini e-postayla koordine edebilsin, Walter da onun kendisi için kurduğu blog'a yazabilsin. Sonra bir başka eyalet parkı, bir başka piknik yemeği, çadırda bir başka mest olmuş halde oynaşma raundu.

Bir gece Walter, güneybatı Teksas'ın *mesquite* ağacı diyarındaki özellikle güzel ve boş kamp alanında "Sence yetti mi artık?" diye sordu. "Bir haftalığına bir motele gideriz, havuzda yüzeriz, işimizi yaparız."

"Hayır, senin hayvan aramaktan ne kadar zevk aldığını görmeyi seviyorum," dedi. "Onca mutsuz olduğun bütün o zamanın ardından seni mutlu görmeyi seviyorum. Seninle yolda olmayı seviyorum."

"Ama belki de senin için bu kadar yeter?"

"Henüz değil," dedi, "ama doğayı tam olarak anladığımı da sanmıyorum. Senin anladığın şekilde değil. Bana daha ziyade şiddet dolu bir şeymiş gibi görünüyor. Bebek serçeleri yiyen o karga, o sinekçiller, yumurtaları yiyen o rakun, her şeyi öldüren o doğanlar. İnsanlar doğanın huzur dolu oluşundan söz ediyor ama bana sanki huzurun tam zıddıymış gibi geliyor. Sürekli öldürme. İnsanlardan da beter."

"Bence," dedi Walter, "fark, kuşların sadece yemek zorunda oldukları için öldürmelerinden doğuyor. Bunu öfkeyle yapmıyorlar, sebepsiz yere de yapmıyorlar. *Nörotik* değil. Bana göre, doğayı huzurlu kılan bu. Canlılar yaşar ya da yaşamaz, ama hepsi gücenmeyle, nev-

rozla ve ideolojiyle zehirlenmiş değil. Benim kendi nörotik öfkemden sonra tam bir rahatlama bu aslında."

"Ama artık öfkeli bile görünmüyorsun."

"Çünkü günün her dakikasında seninleyim, o kadar ödün vermiş değilim ve insanlarla uğraşmam gerekmiyor. Öfkenin daha sonra geri geleceğini tahmin ediyorum."

"Kendi payıma, gelse de aldırmam," dedi. "Senin öfkelenme nedenlerine saygı duyuyorum. Onlar sana duyduğum sevginin parçaları. Ama seni mutlu görmek beni öyle mutlu ediyor ki!"

"Bazen senin kelimenin tam anlamıyla mükemmel olduğunu düşünüyorum ki," dedi Walter onu omuzlarından tutarak, "derken, daha da mükemmel bir şey söylüyorsun."

Aslında durumun ironisinden rahatsız oluyordu. Öfkesini nihayet önce Patty'ye, sonra da Whitmanville'de kusup böylece kendisini evliliğinden ve vakıftan azat ederek, öfkesinin belli başlı iki nedenini ortadan kaldırmıştı. Blog'unda bir süre, gezegende kanser "kahramanlığını" önemsiz gösterip sınırlandırmaya ve asıl kötü adamın Forster Vadisi halkı değil "sistem"in kendisinin olduğunu vurgulamaya çalışmıştı. Ama hayranları bu yüzden ona öyle dobra ve kapsamlı şekilde çıkışmıştı ki ("biraz erkek ol oğlum, konuşman resmen harikaydı," vs.) Batı Virginia'da arabayla dolaşırken aklından geçen her zehirli düşünceyi, profesyonellik adına o güne kadar yuttuğu her aşırı nüfus artışı karşıtı fikri onlara dürüstçe açıklamanın boynunun borcu olduğunu hissetmeye başlamıştı. Üniversiteden bu yana keskin savlar ve ezici veriler biriktiriyordu; şimdi hiç değilse mucizevi bir şekilde buna aldırıyor görünen genç insanlarla onları paylaşabilirdi. Ancak, okurlarının delice hiddeti kaygı vericiydi ve onun barışçıl ruh haliyle uyuşmuyordu. Lalitha da yüzlerce yeni stajyer başvurusunu eleyip, sorumluluk sahibi ve şiddetten uzak olmaya en yatkın olanlara telefon etmekle uğraşıyordu; deli değil gözüyle baktıklarının hemen hemen hepsi genç kadınlardı. Lalitha'nın aşırı nüfus artışı mücadelesine bağlılığı, Walter'ınki ne kadar soyut ve insan sevgisinden uzaksa, o kadar pratik ve insancıldı; ona özenmesi, biraz daha ona benzemiş olmayı istemesi Walter'ın Lalitha'ya duyduğu sevginin ne kadar derinleştiğine işaret ediyordu.

Keyif gezintilerinin son durağından –California'nın Kern ilçesi, göz kamaştırıcı sayıda üreyen ötücü kuşun yuvası– bir gün önce, görevli olduğu hava üssünün yakınlarındaki Mojave kasabasında, Walter'ın kardeşi Brent'i görmek için durdular. Bekâr kalan, kişisel ve siyasi kahramanı Senatör John McCain olan ve duygusal gelişimi Hava Kuvvetleri'ne yazıldığından beri sona ermişe benzeyen Brent, Walter'ın Patty'den ayrılmasına ve kendisinin birkaç kere "Lisa" diye hitap ettiği Lalitha'yla birlikte olmasına ancak bu kadar ilgisiz kalabilirdi. Yine de onlara öğle yemeği ısmarladı ve ağabeyleri Mitch'ten haberler verdi. "Düşünüyordum da," dedi, "annemin evi hâlâ boşsa eğer, belki Mitch'in bir süre orada kalmasına izin verebilirsin. Telefonu da yok, adresi de yok. Hâlâ içtiğini biliyorum, beş yıllık bir nafaka borcu da var. Biliyorsunuz, Stacy'yle ayrılmadan hemen önce bir çocuk daha yapmışlardı."

"Kaç tane oluyor yani?" diye sordu Walter. "Altı mı?"

"Hayır, sadece beş. İki Brenda'dan, bir Kelly'den, iki de Stacy'den. Ona para yollamanın yardımı olacağını sanmıyorum, çünkü sadece içiyor. Ama bence kalacak bir yer işine yarar."

"Çok düşüncelisin Brent."

"Söylüyorum sadece. Onunla durumunu biliyorum. Hani, anlıyorsun ya, ev nasılsa boşsa, diyorum."

Beş, ötücü bir kuşun kuluçkadaki yumurtaları için uygun bir sayıydı, çünkü kuşlar her yerde insanlığın zulmüne uğrayıp tarumar ediliyordu; ama beş bir insan için uygun sayı değildi ve Walter'ın Mitch için üzülmesini daha da zorlaştırıyordu. Zihninin bir köşesinde kendisi Lalitha'yla biraz daha üreyebilsin, *bir kere* daha üreyebilsin diye dünyadaki herkesin biraz daha az üremesi gerektiğine ilişkin çok da iyi gizlenmemiş bir arzusu da vardı. Bu arzu utanç vericiydi elbette: O, nüfus artışına karşı bir grubun lideriydi, zaten demografik olarak içler acısı bir yaşta iki çocuk edinmişti bile, artık oğlu onu hayal kırıklığına uğratmıyordu, kendisi de büyükbaba olacak yaştaydı. Fakat yine de bir çocukla Lalitha'nın karnını şişirmeyi hayal etmekten kendini alamıyordu. Bütün düzüşmelerinin kökünde bu vardı, Lalitha'nın vücudunu o kadar güzel bulmasının şifrelenmiş anlamı buydu.

Kern'deki kamp yerinde, çadırlarında bu konuyu açtığında "Hayır, hayır, hayır, tatlım," dedi Lalitha gülümseyerek, burnu bur-

nunda. "Ben buyum. Bunu biliyorsun. Ben diğer kızlar gibi değilim. Senin gibi ben de kaçığım, sadece farklı bir şekilde. Bunu açıkça anlattım, değil mi?"

"Kesinlikle anlattın. Sadece kontrol ediyordum."

"Eh, ne kadar edersen et, cevap hep aynı olacak."

"Niye olduğunu biliyor musun? Niye farklısın?"

"Hayır, ama ne olduğumu biliyorum. Ben bebek istemeyen kızım. Dünyaya karşı görevim bu. Mesajım bu."

"Seni olduğun gibi seviyorum."

"Öyleyse bırak, bu da senin için mükemmel olmayan şey olsun."

Haziran ayını Lalitha'nın üniversiteden en iyi arkadaşı Lydia Han'ın, edebiyat bölümünde yüksek lisans yaptığı Santa Cruz'da geçirdiler. Salonunda yerde yattılar, sonra arka bahçesinde kamp kurdular, sonra da sekoya ormanında. Lalitha, Joey'nin parasını kullanarak, seçtiği yirmi stajyerin uçak biletini aldı. Lydia Han'ın fakültedeki danışmanı, serkeş saçlı Marksist Çin bilimcisi Chris Connery, stajyerlerin uyku tulumlarıyla çimenlerine serilmesine ve banyosunu kullanmasına izin verdi ve Serbest Bölge kadrolarına üç günlük yoğun eğitim ile planlama için kampuste bir konferans salonu sağladı. Walter'ın aralarındaki on sekiz kızdan –rastalı ya da kafası kazıtılmış, asap bozucu şekilde delinmiş ve/ veya dövmeliydiler, doğurganlıkları ise neredeyse kokusunu alacağı kadar yoğundu– açıkça büyülenmesi, onlara kontrolsüz nüfus büyümesinin kötülükleri konusunda telkinde bulunurken sürekli kızarmasına yol açtı. Kaçıp da Profesör Connery'yle Santa Cruz'u çevreleyen geniş arazilerde, kahverengi tepeler ile sırılsıklam sekoya ormanlarının boş alanlarında yürüyüşe çıkmak, Connery'nin küresel ekonomik çöküş ve işçi devrimi hakkındaki iyimser kehanetlerini dinlemek, California kıyılarının aşina olmadığı kuşlarını görmek ve ilkel bir sefaletle kamu arazisinde yaşayan tüketim çılgınlığı karşıtı gençler ile radikal kolektivistlerin bazılarıyla tanışmak ona iyi gelmişti. Üniversitede hoca olmalıydım, diye düşündü.

Ancak temmuzda, Santa Cruz'daki güvenli bölgeyi terk edip de yeniden yollara düşünce, o yıl ülkeyi ele geçiren gazaba daldılar. Federal hükümetin üç dalının üçünü de kontrol eden muhafazakârların neden hâlâ böyle kızgın olduğu –Irak Savaşı'na saygılı bir şüphe duyanlara, evlenmek isteyen gay çiftlere, mülayim Al Gore'a ve ihtiyatlı

Hillary Clinton'a, tehlike altındaki türlere ve onları savunanlara, bütün sanayileşmiş uluslar arasındaki en düşük vergi ve petrol fiyatlarına, zaten bağlı bulundukları şirketlerin de muhafazakâr olduğu ana akım medyaya, çimenlerini kesen ve bulaşıklarını yıkayan Meksikalılara– Walter'a biraz esrarengiz geliyordu. Babası da böyle kızmıştı tabii, ama çok daha liberal bir dönemde. Ve muhafazakâr öfke, Los Angeles ve San Francisco'daki Serbest Bölge olaylarında resmen kaşlarını kavuran bir sol karşı öfke doğurmuştu. Konuştuğu gençler arasında, George Bush'tan Tim Russert'a, Tony Blair ve John Kerry'ye varana kadar herkes için her durumda söylenen sıfat "mankafa"ydı. 11 Eylül'ün Halliburton ve Suudi kraliyet ailesi tarafından düzenlendiği neredeyse herkesçe doğru kabul ediliyordu. Üç ayrı garaj grubu, başkan ve başkan yardımcısına düpedüz işkence etmek ve onları öldürmek üzerine şarkılar söylediler (*Ağzına sıçıyorum / Koca Sik Dick, / Çok iyi geliyor / Evet küçük Georgie / Şakağına bir mermi yeter*). Lalitha stajyerlerin ve özellikle de Walter'ın aklına, mesajlarında disiplinli olma, aşırı nüfus hakkındaki olgulara bağlı kalma, mümkün olan en büyük çadır yerini kazıklarla belirlemeyi sokmuştu. Ama Richard'ın sağladığı gibi marka isimlerin cazibesi olmaksızın, etkinlikler daha çok zaten ikna edilmiş olan sınırdaki kişileri, Dünya Ticaret Örgütü'ne karşı ayaklanmak için kar maskeleriyle sokaklara fırlayan cinsten, durumdan zaten hoşnutsuz olanları cezbediyordu. Walter sahneye her çıktığında, Whitmanville çıkışı ve taşkın blog yazıları için alkış alıyordu, ama akıllı davranmaktan ve olguların kendi adlarına konuşacağından söz ettiğinde, kalabalıklar susuyor ya da onun tercih ettikleri daha kışkırtıcı sözlerini şarkı olarak söylemeye başlıyorlardı – "Gezegende kanser!" "Papayı sikeyim!" Atmosferin hayli kötü olduğu Seattle'da, tek tük yuhalamalarla sahneyi terk etti. Ortabatı ve güneyde, özellikle de üniversite kentlerinde daha iyi karşılandı ama kalabalıklar da çok daha azdı. Lalitha'yla birlikte Athens, Georgia'ya vardıklarında Walter sabah kalkmakta zorluk çekti. Yol onu yormuştu, ülkenin çirkin gazabının kendi öfkesinin güçlendirilmiş yankısından başka bir şey olmadığı düşüncesi, Richard'a karşı kişisel garezinin Serbest Bölge'yi daha geniş bir hayran kitlesinden yoksun bırakmasına izin verdiği düşüncesi ve Joey'nin, Aile Planlaması Ku-

ruluşu'na verilse daha çok işe yarayacak olan parasını harcıyor olması içini daraltıyordu. Araba kullanma işinin büyük kısmını, coşku sağlama görevinin de tamamını üstlenmiş olan Lalitha olmasa, turu yarıda bırakıp kuş gözlemeye giderdi.

"Cesaretin kırıldı, biliyorum," dedi Lalitha, Athens'ten çıkışlarında arabayı sürerken. "Ama konuyu kesinlikle insanların görüş alanına sokuyoruz. Bedava haftalık dergiler bize ilişkin haberlerinde konuşmalarımızı noktası virgülüne basıyorlar. Blog'cular ve internetteki inceleme yazılarının hepsi aşırı nüfustan söz ediyor. Bir gün bakıyorsun, yetmişlerden beri sözü edilmeyen bir konu. Derken birden, ertesi gün konuşulmaya başlıyor. Fikir birden açığa çıkıveriyor. Yeni fikirler her zaman kıyılarda tutunur. Her zaman güzel değil diye cesaretin kırılmamalı."

"Batı Virginia'da iki yüz altmış kilometre kare kurtardım," dedi. "Colombia'da olduğundan da fazla. İyi bir çalışmaydı, gerçek sonuçları vardı. Neden bu çalışmayı sürdürmedim?"

"Çünkü yeterli olmadığını biliyordun. Bizi sahiden kurtaracak tek şey insanların mantalitesini değiştirmek."

Kız arkadaşına baktı, direksiyondaki kararlı ellerine, yoldaki parlak gözlerine... Ve onun gibi olma arzusuyla patlayacağını sandı, bir yandan da bunun yerine kendisi olmasına aldırmadığı için ona minnet duyarak. "Benim sorunum, insanları yeterince sevmemem," dedi. "Değişeceklerine gerçekten inanmıyorum."

"İnsanları öyle bir seviyorsun ki. Senin birine kötü davrandığını görmedim hiç. İnsanlarla konuşurken gülümsemekten kendini alamazsın."

"Whitmanville'de gülümsemiyordum ama."

"Aslında gülümsüyordun. Orada bile. İşin acayipliğinin bir parçası da buydu."

Yazın en sıcak günlerinde gözetleyecek çok fazla kuş yoktu. Bölge sahiplenildikten ve üreme başarıldıktan sonra hiçbir kuş göze çarpmak istemezdi. Walter halen hayatla dolu olduğunu bildiği sığınaklar ve parklarda sabah yürüyüşleri yapıyordu, ama haddinden fazla büyümüş yabani otlar ve aşırı yapraklı ağaçlar, ona karşı kitlenmiş evler gibi, gözleri kendilerinden başkasını görmeyen çiftler gibi, yazın neminde hareketsiz duruyordu. Kuzey yarımküre güneşin enerjisini

emiyordu, bitkilerin bir kısmı sessizce hayvanlar için yiyeceğe dönüşüyordu ve çıkan tek ses böceklerin pır pır etmesi ile vızıldamasıydı. Neotropikal bölge göçebelerinin hesaplaşma vaktiydi bu, yakalanması gereken günler. Walter, yapacak bir işleri olduğu için onlara özeniyordu; kırk yıldır çalışmadığı ilk yaz bu olduğu için mi depresyona girdiğini de merak ediyordu.

Ulusal Serbest Bölge gruplar savaşının ağustosun son hafta sonunda ve ne yazık ki Batı Virginia'da yapılması planlanmıştı. Eyalet merkezi bir konumda değildi, toplu taşımayla erişilmesi de zordu, ama Walter blog'unda yeri değiştirmeyi önerdiğinde hayranları Batı Virginia'ya gitmek ve halkı yüksek doğum oranları için, kömür sanayii sahibi oldukları için, büyük Hıristiyan köktenci nüfusları için ve 2000 seçimini George Bush lehine eğdikleri için utandırmak konusunda heyecana kapılmıştı bile. Lalitha Vin Haven'dan etkinliği vakfın sahibi olduğu eski keçi çiftliğinde düzenlemek için izin istemişti, zaten bu etkinlik için hep orayı düşünmüştü. Onun gözüpekliği karşısında küçük dilini yutan, kibar ama ısrarcı baskısına direnme konusunda diğer herkes kadar çaresiz kalan adam isteklerine boyun eğmişti.

Pas Kuşağı* boyunca devam eden engebeli yol mesafelerini on binin üstüne çıkarmıştı ve petrol sarfiyatları otuz varili geçmişti. Ağustos ortasında İkiz Şehirler'e gelişleri, yaz aylarının sonbahar kokan ilk soğuklarına denk düştü. Kanada'nın ve kuzey Maine ile Minnesota'yı kapsayan büyük kuzey ormanında, halen büyük ölçüde el değmemiş kuzey ormanında ötleğenler, sinekçiller, ördekler ve serçeler anne babalık görevlerini tamamlamış, üreme tüylerini döküp yerine daha iyi kamufle eden renkler edinmişti ve rüzgârın soğuğu ile güneşin açısından, yeniden güneye uçmaya ilişkin işaretler alıyorlardı. Çoğu kez birlikte yola çıkar, ardından uçma ve yiyecek arama pratiğine kavuşsun, sonra da daha acemice bir şekilde ve daha yüksek ölüm oranlarıyla karşı karşıya kalarak kendi yollarını bulup kışlama alanına varsınlar diye yavrularını geride bırakırlardı. Baharda, sonbaharda ayrılanların yarısından azı geri dönecekti.

* İkinci Sanayi Devrimi sonrasında otomotiv, endüstriyel makina üretimi gibi sektörlere yoğunlaşarak zenginleşen, ancak eski teknolojiler olarak nitelendirilebilecek bu sektörlerin çökmeleriyle fabrikaları "paslanan" Illinois, Indiana, Michigan, Ohio ve Pennslyvania eyaletlerini kapsayan bölgeye verilen ad. (y.n.)

Walter'ın bir seferinde bir Traumatics konserinden önce dinlediği ve bir yıl bile dayanamayacaklarını tahmin ettiği bir St. Paul grubu olan The Sick Chelseas halen hayattaydı ve Serbest Bölge etkinliğini, Batı Virginia'daki ana gösteriye katılmalarını sağlayacak kadar hayranla doldurmayı başarmıştı. Kalabalıktaki diğer aşina yüzler ise, Walter dışında herkesten otuz yıl daha yaşlı görünen, Barrier Sokağı'ndaki eski komşuları Seth ve Merrie Paulsen'dan ibaretti. Seth, Lalitha'dan etkilendi, gözünü ondan ayıramadı bir türlü ve Merrie'nin yorgunluk itirazlarını hükümsüz kılarak, Tayland Tatları'nda geç saatte bir gösteri sonrası akşam yemeği yemelerinde ısrar etti. Bu yemek, Seth'in Joey ve Connie'nin artık dile düşmüş evlilikleri, Patty'nin nerelerde olduğu, Walter ve Lalitha'nın ilişkisinin eksiksiz hikâyesi ve Walter'ın *New York Times*'tan şaplağı yemesi ("Tanrım, o yazıda gerçekten kötü birine dönüşmüştün") konularında içerden bilgi almak için Walter'ı dürtüklemesiyle gerçek bir "her işe burnunu sokma" şenliği halini alırken, Merrie de esnedi ve teslimiyet içinde surat ifadesini düzeltti.

Çok geç saatte motellerine döndüklerinde Walter ve Lalitha, gerçek bir kavgaya benzeyen bir tartışma yaşadılar. Planları, Minnesota'da Barrier Sokağı'nı, Adsız Göl ile Hibbing'i ziyaret etmek, Mitch'in izini bulma ihtimaliyle kendilerine birkaç gün izin vermekti, ama Lalitha şimdi dönüp dosdoğru Batı Virginia'ya gitmek istiyordu. "Onlara boşu boşuna anarşist denmiyor. Hemen oraya gitmemiz ve işin lojistiğiyle ilgilenmemiz gerek."

"Hayır," dedi Walter. "St. Paul'ü programın sonuna bırakmamızın yegane nedeni, burada birkaç gün kendimize izin verip dinlenmekti. Büyüdüğüm yeri görmek istemez misin?"

"Elbette isterim. Daha sonra yaparız. Önümüzdeki ay yaparız."

"Ama buradayız zaten. İki gün ayırıp da sonra doğrudan doğruya Wyoming'e gitmenin bir zararı olmaz. Bu sayede, bütün o yolu gerisin geri dönmek zorunda kalmayız. Fazladan üç bin kilometre araba sürmenin anlamı yok."

"Niye böyle yapıyorsun?" dedi Lalitha. "Niye önemli olan şeyi şimdi halledip geçmişi sonraya bırakmak istemiyorsun?"

"Çünkü planımız buydu."

"Bir *plandı* sadece, sözleşme değil."

"Eh, sanırım biraz da Mitch için kaygılanıyorum."

"Mitch'ten nefret edersin sen!"

"İyi de bu kardeşimin sokakta yaşamasını istediğim anlamına gelmez."

"Evet ama sokakta bir ay daha yaşamasının zararı olmaz," dedi. "Doğru buraya gelebiliriz."

Walter başını iki yana salladı. "Evi de kontrol etmem gerek, cidden. Bir yıldan uzun süredir orada kimse oturmuyor."

"Walter, hayır. Seninle ve benimle ilgili bir konu bu, bize ait bir şey ve tam şu anda oluyor."

"Aslında karavanı burada bırakıp uçakla gider, sonra da bir araba kiralarız. Sadece bir gün kaybederiz. Lojistik üzerinde çalışmak için gene tam bir haftan olur. Bunu benim için yapar mısın lütfen?"

Kız onun yüzünü ellerinin arasına alıp ona bir Lassie bakışı attı. "Hayır," dedi, "*sen* bunu benim için yap lütfen."

"Sen git," dedi Walter, geri çekilerek. "Uçakla git. Ben iki gün sonra seni izlerim."

"*Niye böyle davranıyorsun?* Mesele Seth ve Merrie mi? Senin geçmişi çok fazla düşünmene mi neden oldular?"

"Evet."

"Eh, artık çıkar aklından ve benimle gel. Birlikte kalmamız gerekir."

İsveç geninden gelen eski depresyon, daha sıcak bir gölün dibindeki soğuk bir kaynak gibi, yukarı doğru çıkmaya başlamıştı: Lalitha gibi bir hayat arkadaşını hak etmediği; özgürlük ve yasadışı kahramanlıklarla dolu bir hayat için yaratılmış olmadığı; mücadele edip içinde var oluşunu oluşturabilmek adına daha sıkıcı ve istikrarlı bir şekilde hoşnutsuz olan bir duruma ihtiyaç duyduğu hissi. Sadece bu hislere sahip olduğu için Lalitha'yla yeni bir hoşnutsuzluk konumu yaratmaya başladığının da farkındaydı. Ve depresif bir şekilde, daha iyi, diye düşündü; onun nasıl biri olduğunu geç değil de erkenden öğrenmesi daha iyiydi. Ağabeyi, babası ve büyükbabasıyla akrabalık bağlarının derecesini anlaması daha iyiydi. Başını yeniden iki yana salladı. "Plana bağlı kalacağım," dedi. "Karavanı iki günlüğüne alacağım. Benimle gelmek istemiyorsan sana bir uçak bileti alırız."

O anda ağlasa, her şey farklı olabilirdi. Ama inatçıydı, ateşliydi, kızgındı; sabah Walter onu havaalanına götürdü ve Lalitha durdu-

rana kadar ondan özür diledi. "Tamam," dedi. "Atlattım. Bu sabah artık o konuda kaygılanmıyorum. Ne yapmamız gerekiyorsa onu yapıyoruz. Oraya gidince seni ararım, yakında görüşürüz."

Pazar sabahıydı. Walter Carol Monaghan'ı aradı, sonra da arabayla aşina olduğu caddelerden Ramsey Tepesi'ne çıktı. Blake Carol'ın bahçesinde birkaç ağaç ve çalıyı daha kesmişti ama Barrier Sokağı'nda başka hiçbir şey öyle aman aman değişmemişti. Carol Walter'a sıcak bir şekilde sarıldı, göğüslerini pek de masum olmayan bir şekilde ona bastırdı; sonraki saat boyunca, ikizler çocuklar için emniyetli hale getirilmiş büyük odada cıyaklayarak koştururken, Blake gergin bir halde durur ya da huzursuz bir biçimde odaya sürekli girip çıkarken ikisi, kendilerini içinde buldukları bu yeni, dünür olma durumunu en iyi şekilde değerlendirmeye çalıştılar.

"Öğrenir öğrenmez sizi aramak için sabırsızlıktan öldüm," dedi Carol. "Numaranızı çevirmemek için resmen elimin üstünde oturmam gerekti. Joey'nin size neden söylemek istemediğini anlayamıyordum."

"Eh, biliyorsun, annesiyle bazı sorunları olmuştu," dedi Walter. "Benimle de."

"Patty nasıl peki? Artık ikinizin birlikte olmadığını duydum."

"Bu doğru."

"Bu konuda dilimi tutmayacağım Walter. Düşündüğümü söyleyeceğim, başımı daima derde soksa da. Bu ayrılığın geleceği uzun zamandır belliydi bence. Onun sana muamele ediş şeklini görmekten nefret ediyordum. Sanki her şey onunla ilgili olmak zorundaydı. İşte... Söyledim."

"Eh Carol, bilirsin bu işler karmaşıktır. Hem şimdi Connie'nin de kayınvalidesi. Onun için umarım ikiniz işleri düzeltmenin bir yolunu bulursunuz. "

"Ha. Ben kendim için aldırmıyorum, birbirimizi görmemiz gerekmiyor. Sadece kızımın nasıl altın kalpli biri olduğunu fark etsin istiyorum."

"Ben kesinlikle farkındayım bunun. Connie'nin büyük potansiyele sahip harika bir kız olduğunu düşünüyorum."

"İkinizin içinde daha hoş olan sendin hep. Senin de hep altın bir kalbin vardı. Senin komşun olmaktan hep memnun oldum Walter."

Bunun adaletsizliğini es geçti, Patty'nin ona ve Connie'ye yıllar boyu gösterdiği cömertliği hatırlatmamayı tercih etti ama Patty adına gerçekten üzüldü. İyi yanlarını ortaya çıkarmak için ne kadar çabaladığını biliyordu; şimdi sadece onun üzücü yanını görebilen pek çok insanla aynı tarafa konulmak da ona acı veriyordu. Boğazındaki yumru, her şeye rağmen onu hâlâ ne kadar çok sevdiğinin kanıtıydı. İkizlerle kibarca iletişim kurmak için dizlerinin üstüne çökünce, Patty'nin küçük çocuklarla nasıl daima ondan çok daha rahat olduğunu, ikizlerin yaşındayken Jessica ve Joey'yle birlikteyken kendini nasıl unuttuğunu, dikkatini nasıl keyifle tamamen onlara verdiğini hatırladı. Lalitha'nın Batı Virginia'ya gitmesinin ve onun geçmişinde tek başına ıstırap çekmesinin çok daha iyi olduğuna karar verdi.

Carol'dan kaçıp, Blake'in soğuk vedasından liberal olduğu için bağışlanmadığını anladıktan sonra Grand Rapids'e gitti; marketten bir şeyler almak için durdu ve Adsız Göl'e akşamüstü vardı. Bitişikteki Lundner mülkünde, kötüye alamet bir SATILIK tabelası vardı, ama onun evi 2004'ü de, başka pek çok yılı da makul şekilde iyi geçirmişti. Yedek anahtar hâlâ eski rustik huş sıranın altında asılıydı ve karısı ile en iyi dostunun ona ihanet ettiği odalarda olmayı çok da katlanılmaz bulmadı; bir sürü başka anı da tüm canlılıklarıyla zihnine akın etmiş, yerlerini korumayı başarmışlardı. Gece inene kadar, gerçekten yapacak bir işinin olmasının mutluluğuyla, tırmıkladı, süpürdü ve sonra, yatmaya gitmeden önce Lalitha'yı aradı.

"Burada herkes *çıldırmış*," dedi Lalitha. "İyi ki ben gelmişim, iyi ki sen gelmemişsin, çünkü üzülürdün bence. Apalaş Kalesi falan gibi. Bizimkilerin, erken gelen hayranlardan korunmak için güvenliğe ihtiyaçları var. Seattle'daki bütün o hıyarlar dosdoğru buraya gelmiş. Kuyunun yanında tek bir portatif tuvaleti bulunan küçük bir kampımız var, ama şimdiden üç yüz kadar kişi burayı kuşatmış durumda. Arazinin her yanındalar, hemen yanında sıçtıkları dereden su içiyorlar ve buranın sakinlerini kendilerine düşman ediyorlar. Buraya gelen yol boyunca duvar yazıları var. Sabahleyin stajyerleri, mülklerinin duvarı kirletilmiş insanlardan özür dilesinler ve yeniden boyamayı teklif etsinler diye göndermek zorunda kaldım. Benim de dolaşıp insanlara sakinleşmelerini söylemeye çalışmam gerekti ama herkesin kafası güzel, dört hektarlık yere yayılmışlar ve liderlik diye bir şey

yok, tam bir düzensizlik söz konusu. Sonra hava kararda, yağmur yağmaya başladı, ben de şehre dönüp bir motel bulmak zorunda kaldım."

"Yarın uçakla gidebilirim," dedi Walter.

"Hayır, karavanla gel. Orada kamp yapabilmemiz gerek. Şimdi gelsen sadece kızarsın. Ben bu durumla sinirlenmeden başa çıkabilirim; geldiğinde işler yoluna girmiş olur."

"Eh, oraya giderken arabayı dikkatli sür, olur mu?"

"Elbette," dedi. "Seni seviyorum Walter."

"Ben de seni seviyorum."

Sevdiği kadın onu seviyordu. Bunu kesinlikle biliyordu, ama o anda ya da herhangi başka bir zamanda kesinlikle bildiği tek şey buydu: Diğer can alıcı veriler bilinmezliğini koruyordu. Arabayı sahiden de dikkatli kullanıp kullanmadığı. Ertesi sabah keçi çiftliğine giden, yağmurdan kayganlaşmış ilçe karayolunda acele edip etmediği; kör dağ virajlarını tehlikeli bir hızla dönüp dönmediği. Bu virajların birinden bir kömür kamyonunun uçarak dönüp dönmediği ve kömür kamyonlarının Batı Virginia'da bir köşesinde her hafta yaptıklarını yapıp yapmadığı. Ya da belki yüksek 4x4'lerden birini kullanan biri, belki de ağılları SERBEST BÖLGE ya da GEZEGENDE KANSER sözleriyle kirletilmiş biri Kore yapımı küçük bir kiralık araba kullanan koyu tenli genç bir kadın gördü ve direksiyonu onun şeridine kırdı ya da onu yakından takip etti, yandan sıkıştırıp kasıtlı olarak onu banketsiz yolun dışına itti.

Saat yedi kırk beş sıralarında, tam olarak meydana gelen şey ise Lalitha'nın arabasının çiftliğin sekiz kilometre güneyinde uzun ve dik bir toprak setten aşağı yuvarlanıp bir ceviz ağacına çarpmasıydı. Polis raporu, ânında ölme şeklinde hafifçe teselli edici bir teminat bile vermiyordu. Ancak travma çok şiddetliydi, leğen kemiği kırılmış, bir uyluk atardamarı kopmuştu ve Walter, yedi buçukta Minnesota'da ev anahtarını sıranın altındaki çiviye geri koyup ağabeyini aramak için Aitkin'e doğru yola koyulduğunda, Lalitha çoktan ölmüştü.

Babasıyla olan uzun tecrübesinden, alkoliklerle en rahat sabahları konuşulabileceğini biliyordu. Brent ona Mitch'in ayrıldığı en son karısı Stacy hakkında sadece Aitkin'de, ilçe merkezindeki bir bankada çalıştığını söyleyebilmişti; Walter süratle Aitkin'in bir bankasından diğerine gitti ve Stacy'yi üçüncüde buldu. Güçlü kuvvetli bir çiftçi kı-

zına özgü bir güzelliği vardı, otuz beşinde görünüyordu ve yeniyetme gibi konuşuyordu. Walter'la hiç tanışmadığı halde, Mitch'in çocuklarını terk etmesinden çoğunlukla onu sorumlu tutmaya hazır görünüyordu. "Arkadaşı Bo'nun çifliğini deneyebilirsiniz," dedi öfkeyle omuz silkerek. "Son duyduğum, Bo'nun onun garajında kalmasına izin verdiğiydi, ama bu da üç ay önceydi."

Bataklıklı, buzul gibi kazınmış, cevhersiz Aitkin, Minnesota'nın yoksul bir ilçesiydi; bu yüzden de kuş doluydu, ama Walter doğruca 5. İlçe Yolu'na ilerleyip Bo'nun çiftliğini ararken onlara bakmak için durmadı. Kolza tohumunun fazlaca büyümüş kalıntılarının dağıldığı büyük bir tarla vardı; bir de, olması gerekenden çok daha fazla yabani otla dolu, daha küçük bir mısır tarlası. Bo evin yakınındaki araba yolunda çömelmiş, pembe plastik serpantinle süslenmiş bir kız bisikletinin destek çubuğunu onarırken, boy boy çocuklar evin açık ön kapısından girip çıkıyordu. Yanakları cinden kızarmıştı ama gençti ve bir güreşçinin kaslarına sahipti. "Demek ki sen büyük şehirdeki kardeşsin," dedi, Walter'ın karavanına gözlerini hayretle kısıp bakarak.

"O benim işte," dedi Walter. "Mitch'in seninle birlikte oturduğunu duydum, öyle mi?"

"Evet, gelir gider. Onu şimdi Peter Gölü'nde bulursun herhalde, oradaki ilçe kamp alanında. Özel bir sebepten mi arıyorsun?"

"Hayır, buralardaydım sadece."

"Evet, Stacy onu dışarı attıktan sonra hayli zor günler geçirdi. Birazcık yardım etmeye çalışıyorum."

"Onu dışarı mı attı?"

"Eh, bilirsin işte. Her hikâyenin iki yorumu vardır ya."

Peter Gölü arabayla neredeyse bir saatlik mesafedeydi ve geride kalan Grand Rapids'e yakındı. Biraz araba mezarlığını andıran ve öğle güneşinde özellikle sevimsiz olan kamp alanına geldiğinde, Walter çamurla lekelenmiş kırmızı bir çadırın yanına çömelmiş, balık pullarını bir gazete kağıdına kazıyan göbekli, yaşlı bir adam gördü. Ancak arabayla yanından geçtikten sonra babasına olan benzerliğinden bu adamın Mitch olduğunu fark etti. Karavanı biraz gölge olsun diye bir akkavağın altına park etti ve kendi kendine burada ne yapıyorum, diye sordu. Adsız Göl'deki evi Mitch'e teklif etmeye hazır değildi; geleceklerini belirlemeye çalışırken orada Lalitha'yla ikisi bir iki mevsim

kalırlar, diye düşünüyordu. Ama biraz daha Lalitha gibi, daha korkusuz ve insancıl olmak istiyordu ve aslında Mitch'i kendi haline bırakmanın daha iyi olabileceğini görse de, derin bir nefes aldı ve dönüp kırmızı çadırın yanına doğru yürüdü.

"Mitch," dedi.

Mitch yirmi santimlik bir aybalığının pullarını kazıyordu; başını kaldırıp bakmadı. "Evet."

"Walter. Kardeşin."

O zaman baktı, gerçek bir tebessüme dönüşen, özünde alaycı bir gülüşle. Yakışıklılığını kaybetmiş ya da daha doğrusu, güneş yanığından şişmiş, çöldeki küçük bir yüz vahasına dönüşecek şekilde büzülmüştü. "Vay anasını," dedi. "Küçük Walter! Ne yapıyorsun burada?"

"Seni göreyim diye durdum."

Mitch ellerini epey kirli bermuda şortuna sildi ve birini Walter'a uzattı. Gevşek bir eldi, Walter onu iyice sıktı.

"Evet, ya, harika," dedi Mitch ortaya. "Tam da bir bira açacaktım. Bira ister misin? Yoksa hâlâ içkiye karşı mısın?

"Bir bira içerim," dedi Walter. Mitch'e birkaç altılık bira getirmenin nazik bir hareket, Lalitha'ya özgü bir hareket olacağının farkında varmıştı, ama sonra da Mitch'in bir konuda cömert olmasına izin vermenin de nazik olacağını düşündü. Hangisinin daha büyük bir nezaket olduğunu bilmiyordu. Mitch dağınık kamp yerinin karşısına geçip devasa bir soğutucuya gitti ve iki teneke PBR'la geri döndü.

"Evet," dedi. "O kamyonetin geçtiğini gördüm ve ne tür hippiler taşınıyor diye merak ettim. Artık hippi misin?"

"Tam sayılmaz."

Sinekler ile yabanarıları Mitch'in askıya alınmış balık temizleme projesinin bağırsaklarında kendilerine ziyafet çekerken, ikisi tahtadan ve küf lekeli çadır bezinden yapılmış, bir zamanlar babalarına ait olan çok eski bir çift tabureye oturdular. Etraftaki başka eski eşyaları da Walter'ın gözü ısırıyordu. Mitch de babaları gibi, konuşmasını iyi bilirdi; o Walter'a şimdiki halini, kötü ayrılıklar ile sırt incinmeleri teranelerini, araba kazalarını ve evliliğindeki, onu bu hale düşüren imkânsız fikir ayrılıklarını anlatırken, Walter da onun babasından ne kadar farklı bir sarhoşluğu olduğunu fark ederek hayrete düştü. Alkol ya da aradan geçen zaman, onun ve Walter'ın düşmanlığının bütün

anılarını silmiş gibiydi. Hiçbir sorumluluk duygusu izi sergilemiyordu, ama bu nedenle de ne savunmaya geçmiş ne de gocunmuştu. Güneşli bir gündü ve yaptığı neyse onu yapıyordu. Sürekli ama acele etmeden içiyordu; öğleden sonra uzundu nasılsa.

"Parayı nereden buluyorsun?" diye sordu Walter. "Çalışıyor musun?"

Mitch biraz sarsak bir şekilde eğildi ve içinde küçük bir banknot yığını ve belki de 50 dolar bozukluk olan alet kutusu açtı. "Bankam," dedi. "Sıcak havaları geçirmeye yetecek kadar var. Geçen yıl Aitkin'de gece bekçisi olarak çalıştım."

"Peki, bu bitince ne yapacaksın?"

"Bir şey bulurum. Başımın çaresine bakmayı iyi bilirim ben."

"Çocukların için kaygılanmıyor musun?"

"Evet, kaygılanıyorum, bazen. Ama onlara nasıl bakılacağını bilen iyi anneleri var. Benim bu konuda yapacağım bir şey yok. Sonunda bunu çözdüm. Ben sadece kendi başımın çaresine bakmayı beceriyorum."

"Özgür bir adamsın."

"Bak, o doğru."

Sustular. Küçük bir esinti başlamış, Peter Gölü'nün yüzeyine bir milyon minik elmas savurmuştu. Karşı kıyıda, birkaç balıkçı alüminyum sandallarda tembellik ediyordu. Daha yakınlarda bir yerde bir kuzgun gaklıyordu, bir başka kampçı odun yarıyordu. Walter bütün yaz günlerini açık havada, çoğunu da bundan çok daha ıssız ve boş yerlerde geçirmişti ama hiçbir noktada hayatını oluşturan şeylerden kendini bu kadar uzak hissetmemişti. Ağabeyinin bu hayatla ilgilenmediğini –kendini herhangi bir şeyle ilgilenmeyecek kadar koyvermiş olduğunu– ve bu konuda konuşmak istemediğini biliyordu. Bunu onun üzerine yıkmak... İşte tam o anda, telefonunun çalıp tanımadığı bir Batı Virginia numarası gösterdiği sırada, Walter hayatı boyunca ne kadar şanslı ve kutsanmış olduğunu düşünüyordu.

HATALAR İŞLENDİ
(SONUÇ)

Okuruna Bir Tür Mektup

Yazan: Patty Berglund

4. Bölüm: Altı Yıl

Otobiyografi yazarı, okurunu ve onun sineye çektiği kaybı düşünerek ve hayatın giderek artan kasveti karşısında belli bir sesin sessiz kalmasının daha iyi olacağının farkına vararak, bu sayfaları birinci ve ikinci tekil şahısla yazmaya çok uğraşıyor. Heyhat ki yazar olarak kendinden üçüncü tekil şahısla söz eden o sporculardan biri olmaya mahkûm. Kendisinin gerçekten değiştiğine, eski günlerdekinden çok daha iyi olduğuna ve bu sayede yeniden mahkemeye çıkmaya layık olduğuna inansa da, tutunacak hiçbir şeyi olmadığı sıralarda bulduğu bir sesi bırakmak elinde değil; bu durum okurunun bu belgeyi dosdoğru eski Macalester Koleji'nin çöp kutusuna atması anlamına gelse de.

Otobiyografi yazarı, altı yılın hayli uzun bir sessizlik olduğunu kabul ederek başlıyor. En başlarda, Washington'dan yeni ayrıldığında, Patty susmanın hem kendisi hem Walter için yapabileceği en merhametlice şey olduğuna inanmıştı. Richard'ın yanında gittiğini öğrenince öfkeden deliye döneceğini biliyordu. Onun duygularına hiç aldırmadığı ve arkadaşını değil de onu sevdiğinde ısrar ettiğinde ya yalan söylediği ya da kendini aldattığı sonucuna varacağını biliyordu. Ama şu da kayda geçsin: Jersey City'ye gitmeden önce D. C. Marriott'tan yanında getirdiği ağır uyku ilaçlarını sayarak ve otel konuklarının buz kovalarına geçirmesi beklenen küçük naylon torbayı inceleyerek tek başına bir gece geçirmişti. "Evet ama gerçekten kendini öldürmedi, değil mi?" demek ve onun sadece kendi kendine dramatikleştiğini, kendine acıdığını, kendini kandırdığını ve diğer zararlı "kendi" şeylerinden birini yaptığını söylemek de çok kolay. Otobiyografi yazarı yine de Patty'nin moralinin o gece çok kötü olduğunu, hiç olmadığı kadar

dipte olduğunu ve kendini çocuklarını düşünmeye zorladığını da iddia ediyor. Acı düzeyi, belki Walter'ınkinden yüksek değildi ama, gerçekten yüksekti. Ve onu bu duruma sokan kişi de Richard'dı. Richard bunu anlayabilecek tek kişiydi, görmekten utanç duyacağını düşünmediği tek kişiydi, onu hâlâ istediğinden emin olduğu tek kişi. Artık Walter'ın hayatını berbat etme konusunda yapabileceği bir şey yoktu; kendisininkini kurtarmaya çalışsa iyi olur, diye düşündü.

Ama aynı zamanda, dürüst olmak gerekirse, Walter'a çok kızıyordu. Onun için otobiyografisinin belli sayfalarını okumak ne kadar acı verici olursa olsun, kendisini evden atmakla adaletsizlik ettiğine inanıyordu hâlâ. Aşırı tepki gösterdiğini, ona haksızlık ettiğini ve ondan kurtulup kıza gitmekten ne kadar memnun olduğundan dem vururken yalan söylemediğini düşünüyordu. Ve Patty'nin öfkesi kıskançlıkla şiddetlenmişti, çünkü kız Walter'ı sahiden seviyordu, Richard ise herhangi birini gerçekten sevecek cinsten biri değildi (dokunaklı bir biçimde Walter hariç). Walter işleri şüphesiz böyle görmüyor olsa da Patty, bencil bir müzisyen ne kadarını sağlıyorsa o kadar teselli, intikam ve özsaygı desteği bulmak için Jersey City'ye gitmekte kendini mazur görüyordu.

Otobiyografi yazarı Patty'nin Jersey City'deki aylarının ayrıntılarının çabucak üstünden geçecek; sadece o eski kaşıntıyı sonunda kaşımanın kısa ömürlü de olsa yoğun zevkler yaşattığını kabul ediyor ve keşke onu yirmi bir yaşındayken, Richard New York'a giderken kaşımış, yazın sonunda da Minnesota'ya dönüp Walter'ın onu hâlâ isteyip istemediğine baksaymış, diye düşündüğünü belirtmek istiyor. Çünkü şu da kayda geçsin: Jersey City'de, Georgetown'daki odasında kocasıyla ikisinin son sevişmeleri aklına gelmeden seviştiği hiç olmadı. Walter şüphesiz Patty ile Richard'ın onun duyguları konusunda kayıtsızlık canavarları olduğunu hayal etse de, aslında onun varlığından asla kaçamadılar. Örneğin, Richard'ın Walter'a nüfus artışı karşıtı girişimine yardım vaadini yerine getirip getirmemesi konusunda, Richard'ın bunu yapması gerektiğini öylece kabul ettiler; üstelik suçluluktan da değil, sevgi ve hayranlıktan. Ki daha meşhur müzisyenlerin karşısında dünyanın aşırı nüfusuna önem veriyormuş gibi davranmanın Richard'a ne kadar zor geleceğinin belli oluşu, Walter'ın bir şeyler anlamasını sağlamalıydı. Gerçek şuydu ki, Patty ile

Richard arasındaki hiçbir şey devam etmeyecekti; çünkü birbirleri için birer hayal kırıklığı olmamak ellerinden gelmiyordu, çünkü ikisi de yekdiğerine, Walter'ın ikisine de olduğundan daha sevilesi değildi. Patty sevişmenin ardından her tek başına yatışında hüzne ve yalnızlığa kapılıyordu, çünkü Richard daima Richard olacaktı, oysa Walter söz konusu olduğunda daima hikâyelerinin değişme ve derinleşme ihtimali, ne kadar düşük ve yavaş gerçekleşen bir ihtimal de olsa, mevcuttu. Patty çocuklarından onun Batı Virginia'da yaptığı çılgın konuşmayı duyunca bütün bütüne umutsuzluğa kapıldı. Sanki Walter'ın daha özgür bir insan olmak için sadece ondan kurtulmaya ihtiyacı vardı. Eski teorileri –onun Patty'yi, Patty'nin onu sevdiğinden daha fazla sevdiği ve ihtiyaç duyduğu teorisi– tamamen tersine işlemişti. Şimdi de hayatının aşkını kaybetmişti.

Sonra da Lalitha'nın korkunç ölüm haberi geldi ve Patty aynı anda pek çok şey hissetti: Büyük bir keder, Walter'a karşı merhamet, Lalitha'nın ölmesini dilediği pek çok sefer için büyük bir suçluluk duygusu, Walter belki onu şimdi geri alır diye bencilce, anlık, titrek bir umutışığı ve Richard'a giderek Walter'ın onu asla geri kabul etmemesini garantilediği için büyük, iç bulandırıcı bir pişmanlık. Lalitha hayatta oldukça, Walter'ın ondan bıkma şansı vardı, ama bir kez öldükten sonra Patty'nin hiç umudu kalmamıştı. Kızdan nefret ettiği, bunu da hiç gizlemediği için şimdi Walter'ı teselli etme hakkı yoktu ve yeniden onun hayatına sinsice sokulmaya çalışarak üzücü bir olayı kullanmanın tamamen canavarca görüneceğini biliyordu. Günlerce onun üzüntüsüne layık bir başsağlığı mesajı yazmaya çalıştı ama onun duygularının saflığı ile kendininkilerin bundan uzak oluşu derin bir uçurum yaratıyordu. Yapabileceği en iyi şey kederini ikinci elden, Jessica vasıtasıyla iletmek ve Walter'ın, içinde onu rahatlatma isteğinin olduğuna inanmasını ve başsağlığı göndermediği için bundan sonra onunla başka bir şey hakkında da iletişim kuramayacağını görmesini umut etmekti. Bu altı yıllık sessizlik bunun sonucunda doğdu.

Otobiyografi yazarı, Patty'nin Lalitha öldükten hemen sonra Richard'ı bıraktığını bildirmek isterdi ama aslında onunla üç ay daha kaldı. (Kimse hiçbir zaman yanılıp da onu en azimli ve vakur kişi sanmayacak.) Her şeyden önce, gerçekten hoşlandığı biri tekrar onunla yatmak isteyene kadar uzun bir zaman geçeceğini biliyordu. Ve Ric-

hard, ikna edici olmasa da en güvenilir haliyle, Patty artık Walter'ı kaybettikten sonra İyi Bir Adam olmak için elinden geleni yapıyordu. Patty Richard'ı çok sevmiyordu, ama çabasını takdir ediyordu (ama kayda geçsin ki böylece de aslında Walter'ı sevdiğini gösteriyordu çünkü İyi Bir Adam olma fikrini Richard'ın kafasına sokan Walter'dı). Richard yiğitçe pişirdiği yemeklerin önüne oturuyor, kendini evde kalmaya ve onunla video izlemeye zorluyor, Patty'nin sık duygu sağanaklarına göğüs geriyordu ama Patty gelişinin Richard'ın müziğe karşı yeniden uyanan bağlılığıyla –akşamları grup arkadaşlarıyla dışarı çıkma ya da kendi yatak odasında yalnız veya pek çok kızın yatak odasında olma ihtiyacı– ne denli çatıştığının daima farkındaydı. Ve bu ihtiyaçlara soyut olarak saygı duysa da, kendi ihtiyaçlarına –onun üzerinde başka bir kızın kokusunu duymama ihtiyacı gibi– sahip olmamak elinden gelmiyordu. Biraz uzaklaşmak, biraz da para kazanmak için akşamları bir kafede çalıştı, vaktiyle yapma fikriyle alay ettiği türden kahveler yaptı. Evde komik ve uyumlu olmaya, baş belası olmamaya gayret etti ama çok geçmeden durumu hayli korkunç bir hal aldı; bu konularda şimdiden duymak istediklerinden çok daha fazlasını söylemiş olma ihtimali bulunan otobiyografi yazarı, okurlarını, Richard'dan pek de iyi olmayan bir şekilde ayrılmasına yol açan küçük kıskançlık, birbirini suçlama ve açık hayal kırıklığı sahnelerine maruz bırakmayacak. Otobiyografi yazarı, ülkesinin Vietnam'dan çıkmak için, Vietnamlı dostlarımızın büyükelçilik binasının tepesinden aşağı atılması ve kalkmakta olan helikopterlerden dışarı itilip gaddarca katledilsin ya da hapsedilsin diye geride bırakılmasıyla sonuçlanan çabalarını hatırlıyor. Ama Richard için söyleyeceklerinin hepsi sahiden de bu kadar, bu belgenin sonuna doğru bir başka küçük not hariç.

Patty son beş yıldır Brooklyn'de oturuyor ve özel bir okulda öğretmen yardımcısı olarak çalışıyor, birinci sınıflara lisan becerilerinde yardımcı oluyor, orta okulda da softbol ve basketbol hocalığı yapıyor. Bu berbat bir ücret ödenen ama onun dışında ideal işi şöyle buldu:

Richard'dan sonra, Wisconsin'de arkadaşı Cathy'nin yanına yerleşti; işe bakın ki Cathy'nin sevgilisi Donna'nın iki yıl önce ikiz kızları olmuştu. Cathy kamu avukatı olduğu, Donna da bir kadın barınağında çalıştığı için ikisi ancak bir kişilik maaş kazanabiliyordu ve geceleri ancak bir kişilik uyuyabiliyordu. Böylece Patty, tam zamanlı bir bebek

bakıcısı olarak hizmet verdi ve sorumlu olduğu çocuklara da anında âşık oldu. Adları Natasha ve Selena'ydı ve mükemmel, olağanüstü kızlardı. Sanki Victoria Çağı'na özgü bir davranış duygusuyla doğmuş gibiydiler – kendilerini çığlık atmak zorunda hissettiklerinde bile önce bir iki saniyelik bir mantıklı düşünme anı geliyordu. Kızlar öncelikle birbirine odaklanmıştı elbette, hep birbirlerini izliyor, birbirlerine akıl danışıyor, birbirlerinden öğreniyor, oyuncaklarını ya da yemeklerini canlı bir ilgiyle ama pek nadiren rekabet ya da hasetle mukayese ediyorlardı. Patty biriyle konuşunca, öteki ürkek olmayan saygılı bir dikkatle onu dinliyordu. İki yaşında oldukları için sürekli gözlenmeleri gerekiyordu ama Patty bundan gerçekten yorulmuyordu. Gerçek şuydu ki –ve bunu hatırlamak kendini daha iyi hissetmesine yol açıyordu– iş ergenlere gelince ne kadar beceriksizse, küçük çocuklarla arası o kadar iyiydi. Hareket becerilerinin edinilmesi mucizesinden, dilin biçimlenmesinden, toplumsallaşmadan, kişiliğin oluşmasından, ikizlerin gelişiminin bir günden ötekine bazen açıkça görülebilmesinden ve komik hallerinin farkında olmayışlarından, ihtiyaçlarının *yalınlığından* ve ona duydukları kayıtsız şartsız güvenden derin, süregiden bir keyif duyuyordu. Otobiyografi yazarı, keyfinin somutluğunu yazıya aktaramıyor ama anne olmak istemesinin hayatta yapmadığı tek hata olduğunu görebiliyordu.

Babası hastalanmasa Wisconsin'de daha çok kalabilirdi. Okurları Ray'in kanser olduğunu, ani bir şekilde başladığını ve hızla ilerlediğini duymuştur kuşkusuz. Kendisi de çok bilge olan Cathy, iş işten geçmeden önce Westchester'a gitsin diye Patty'yi zorlamıştı. Patty korkuyla, titreyerek gitti ve çocukluğunun evini orada bulunduğu son günden bu yana pek az değişmiş buldu. Eski tarihli kampanya malzemesi kutularının sayısı daha da artmıştı, bodrumdaki küf daha da yoğundu, Ray'in *Times*'ın tavsiye ettiği kitaplardan oluşan kuleleri daha da yükselmiş ve daha dengesiz olmuştu, Joyce'un denenmemiş *Times* yemek tarifi ciltleri daha da kalındı, *Times*'ın okunmamış pazar dergisi yığınları büsbütün sararmıştı, geri dönüşüm tenekeleri daha da fazla taşıyordu, Joyce'un çiçek bahçecisi olma yolundaki istekli çabalarının ürünleri daha da dokunaklı biçimde otlarla kaplanmıştı ve rastgeleydi, dünya görüşünün refleksvari liberalizmi gerçekler karşısında daha da geçirimsiz bir hal almıştı, en büyük kızının varlığından duyduğu ra-

hatsızlık daha da aşikârdı ve Ray'in kırıcı neşesi daha da kafa karıştırıcıydı. Ray'in şimdi saygısızca güldüğü en ciddi şey, kendisinin yaklaşan ölümüydü. Bedeni ise, başka her şeyin aksine, çok değişmişti. Eriyip gitmişti, gözleri çukurlaşmış, yüzü solgundu. Patty geldiğinde hâlâ sabahları birkaç saatliğine işine gidiyordu ama bu ancak bir hafta daha sürdü. Babasını bu kadar hasta görünce Patty, ona karşı ne zamandır süren soğuk tutumu ve affetmeyi çocukça reddettiği için kendinden nefret etti.

Elbette Ray hâlâ eski Ray'di. Ama Patty ona ne zaman sarılsa Ray sırtına bir saniye kadar vurur, sonra da kollarını çekerek bırakırdı ki havada sallansınlar; sanki onun kucaklamasına ne cevap verebiliyor ne de onu itip uzaklaştırabiliyormuş gibi. Dikkati üstünden çekmek için başkalarının güleceği şeyler aranırdı –Abigail'in performans sanatçısı olarak hayatı, gelininin dindarlığı (bu konuda ileride daha fazla bahsedilecek), karısının New York eyaletinin "şaka gibi" hükümetinin bir parçası olması ve Walter'ın *Times*'ta okuduğu mesleki sorunları. "Kocan bir dolandırıcı sürüsüne bulaşmış gibi geliyor kulağa," dedi bir gün. "Sanki kendi de biraz dolandırıcıymış gibi."

"O dolandırıcı değil," dedi Patty, "elbette."

"Nixon da böyle demişti. O konuşmayı dünmüş gibi hatırlıyorum. Amerika Birleşik Devletleri başkanı ulusu, dolandırıcı olmadığı konusunda temin ediyordu. O kelime, 'dolandırıcı.' Gülmekten kendimi alamamıştım. 'Ben dolandırıcı değilim.' Komik."

"Walter hakkındaki yazıyı görmedim ama Joey hiç adil olmadığını söyledi."

"Bak şimdi, Joey senin cumhuriyetçi çocuğun değil mi?"

"Kesinlikle bizden daha muhafazakâr."

"Abigail bize, o ve kız arkadaşı evinde kaldıktan sonra resmen çarşafları yakmak zorunda kaldığını söyledi. Üstlerinde lekeler varmış. Döşemelik kumaşlarda da."

"Ray, Ray, bunu duymak istemiyorum! Benim Abigail gibi olmadığımı hatırlamaya çalış."

"Ha. O yazıyı okuyunca Walter'ın o Roma Kulübü hakkında öylesine heyecanlandığı geceyi hatırlamadan edemedim. Hep biraz kaçıktı. Benim izlenimim hep bu olmuştu. Artık bunu söyleyebilirim, değil mi?"

"Niye, ayrıldığımız için mi?"

"Evet, o da var. Ama düşünüyordum ki, uzun yaşamayacağım için en iyisi düşündüğümü söylemek."

"Sen hep düşündüğünü söyledin. Haddinden fazla."

Ray bu sözdeki bir şeye gülümsedi. "Her zaman değil Patty. Aslında senin sandığından daha az."

"Söylemek isteyip de söylemediğin tek bir şey söyle."

"Sevgimi ifade etmekte hiçbir zaman iyi değildim. Senin için zor oldu, biliyorum. En zor senin için oldu. Diğerlerine kıyasla sen her şeyi ciddiye alırdın. Sonra da lisede o korkunç şanssızlık oldu."

"Asıl korkunç şanssızlık sizin bu meseleyi ele alış şeklinizdi!"

Ray bu noktada onu uyararak elini kaldırdı, sanki erken davranıp daha da fazla mantıksızlığı önlemek istermiş gibi. "Patty," dedi.

"Eh, öyle oldu ama!"

"Patty, sadece... Sadece... Hepimiz hata yaparız. Demek istiyorum ki ben... Ah. Seni çok seviyorum. Çok. Sadece göstermek benim için zordu."

"Şanssızlığıma vereyim, diyorsun."

"Burada ciddi olmaya çalışıyorum Patty. Sana bir şey söylemeye çalışıyorum."

"Biliyorum baba," dedi, acı sayılabilecek gözyaşlarına boğularak. Ve babası yeniden ona hafifçe vurdu, elini omuzuna koydu, sonra kararsız bir şekilde geri çekti, bıraktı havada kalsın; Patty sonunda açıkça anladı ki, başka türlü olmak elinden gelmiyor.

Ray yavaş yavaş ölürken özel bir hemşire gelip gitti, Joyce defalarca çeşitli özürlerle, "önemli" oylar için Albany'ye kaçtı ve Patty çocukluk yatağında okudu, en sevdiği çocukluk kitaplarını yeniden okudu, evin düzensizliğine savaş açtı. İzin alma zahmetine katlanmadan 1990'lardan kalan dergileri ve Dukakis kampanyasından kalma kutular dolusu broşürü attı. O sıralar tohum kataloglarının mevsimi olduğundan o da, Joyce da minnet duyarak onun ara sıra patlak veren bahçecilik tutkusuna kapıldılar; bu da hepsine hiç yoktan iyi olan, üzerinde konuşabilecekleri ortak bir ilgi alanı sağladı. Ancak Patty mümkün mertebe babasıyla oturdu, onun elini tuttu ve kendine onu sevme izni verdi. Duygusal organlarının kendilerini yeniden düzenlemelerini, onun kendine acımasını bütün müstehcenliğiyle, sanki

içindeki kesilmesi gereken mor-kırmızı iğrenç bir tümörmüş gibi, sonunda apaçık ortaya çıkmalarını fiziksel olarak hissediyordu adeta. Babasının, her gün biraz daha halsizce de olsa her şeyle eğlenmesini dinleyerek geçirdiği uzun saatlerde, aslında ona ne kadar benzediğini; kendi çocuklarının onun eğlence anlayışını neden eğlenceli bulmadıklarını ve kendisine gösterdikleri tepkileri anlamak için anneliğinin kritik yıllarında kendisini, anne babasını daha çok görmeye zorlamasının daha iyi olacağını fark ederek rahatsız oldu.

Yepyeni bir hayata, sıfırdan ve bütünüyle bağımsız bir başlangıç yapabilme hayali, yalnızca bir hayal olmaktan öteye gidememişti. O babasının kızıydı. Her ikisinin de büyümeye hiç niyetleri olmamıştı ve artık bu tavırlarını birlikte sürdürüyorlardı. Her zaman rekabetçi bir ruha sahip olan Patty'nin, babasının hastalığından kardeşlerine göre kendisini daha az mahcup hissetmek, daha az endişeli olmaktan haz aldığını inkâr etmeye gerek yok. Küçük bir kızken, babasının kendisini her şeyden daha çok sevdiğine inanmak isterdi ve artık, onun elini avuçlarında sıkarken, morfinin bile yalnızca kısaltttığı –ama yok edemediği– acı nöbetlerinin ötesinden ona yardımcı olmaya çalışırken bu isteği gerçekleşmişti, bunu birlikte başarmışlardı ve bu onu değiştirmişti.

Hastings'teki Üniteryen Kilisesinde yapılan anma töreni, ona Walter'ın babasının cenaze törenini hatırlattı. Buna da katılım müthiş olmuştu – en az beş yüz kişi. Sanki Westchester'daki tüm avukat, hâkim, savcı ve emekli savcılar oradaydı ve Ray'i övenlerin ortak söylemi, onun tanımış oldukları avukatların yalnızca en yeteneklisi değil, aynı zamanda en nazik, en çalışkan ve en dürüstü olduğu şeklindeydi. Ray'in mesleki şöhretinin boyutları, Patty'nin başını döndürecek ve yanında oturmakta olan Jessica'ya öylesine ilham verecek ölçekteydi ki, Patty o andan itibaren Jessica'nın kendisine, dedesiyle anlamlı bir ilişkiye girmesini engellediği için haklı serzenişlerde bulunacağını öngörebiliyordu (tam tamına da öyle oldu). Aileyi temsilen kürsüye çıkan Abigail komiklik yapmaya çalışınca usul erkân bilmeyen, sadece kendisini düşünen biri olarak göründü, ancak daha sonra konuşmasına hüzünlü hıçkırıklar serpiştirerek sahneyi kısmen toparladı.

Tören bitiminde aile bireyleri sırayla kiliseden çıkarken Patty ilk kez, sahip oldukları en temiz kıyafetlerin içinde, sabırlı, ağırbaşlı, cenazelere kendisinden daha alışık oldukları anlaşılabilen, değişik yaş ve

görünümde, çoğunluğu siyahi, Latin Amerikalı ve farklı etnik gruplardan oluşan, sayıları yüzü aşkın kişinin sıradan insanların oturduğu arka sıraları doldurmuş olduklarını gördü. Bunlar, Ray'in eskiden ücretsiz kamu hizmeti verdiği müvekkilleri ya da onların aileleriydi. Taziyelerin kabulü sırasında bu insanlar, Patty dahil Emerson'lara tek tek gelip, ellerini tutarak ve gözlerinin içine bakarak Ray'in kendileri için neler yapmış olduğundan bahsettiler. Kurtardığı hayatlar, düzelttiği haksızlıklar, yaptığı iyilikler. Bu övgüler Patty'nin ayaklarını tamamen yerden kesmese de (dünya iyisi bir insan olmanın evdeki maliyetini fazlasıyla biliyordu) epey etkilendi ve Walter'ı düşünmekten kendini alıkoyamadı. Diğer canlı türleri için seferber olması nedeniyle geçmişte onun üzerine çok gittiği için fena halde pişmanlık duydu; kıskançlık yüzünden öyle davranmış olduğunu fark etti – kuşlarının onun bu saf sevgisini kazanabilmesini ve Walter'ın da onları bu denli sevebilmesini kıskanıyordu. Keşke, hâlâ sağken ona gidip açıkça şunu diyebilseydi: İyi kalpliliğin nedeniyle sana hayranlık duyuyorum.

Bir süre sonra, Walter'ın özellikle takdir etmeye başladığı yönlerinden birisi, onun parayı umursamaması oldu. Patty, parayı önemsemeyi gerektirmeyen şanslı bir çocukluk dönemi geçirmiş, bu konudaki şansını da tokgözlü Walter'la evlenerek sürdürmüştü ve Ray'in ölümü sonrası ailesinin maddi konularının içine çekilme kâbusuna kadar bu konuda yeterince düşünmemiş, şansının değerini bilememişti. Emerson'lar, Walter'ın Patty'ye defalarca söylemiş olduğu gibi, bir kıtlık ekonomisini temsil ediyorlardı. Lafları mecazi anlamda (yani, duygusal anlamda) kullanıldığında Patty bazen bu fikre katılabiliyordu; ama dışarıdan biri gibi büyümüş ve aile bireylerinin kaynaklar üzerindeki rekabetinden kendisini soyutlamış olduğundan, Ray'in ebeveyninin adeta sonsuza dek gizli kalacak, sonsuz zenginliğinin –kıtlığın *yapaylığının*– ailesinin sorunlarının temelini oluşturduğunu algılayabilmesi çok uzun sürdü. Ray'in cenaze töreninin sonrasındaki günlerde Joyce'u sıkıştırıp Emerson ailesinin New Jersey'deki mal varlığının hikâyesini öğrenene ve onun birdenbire içine düştüğü açmazı duyana kadar durumu tam olarak algılayamadı.

Durum şuydu: Ray'in dul eşi sıfatıyla Joyce, altı yıl önce vefat eden August'tan Ray'e kalan şehir dışındaki malikânenin yeni sahibiydi. Ray, Patty'nin kız kardeşleri Abigail ve Veronica'nın bu mülkle "ilgi-

lenmesi" (örneğin, satıp parasını aralarında paylaştırması) konusundaki ısrarlı ricalarını hiç umursamadan gülüp geçecek yapıdaydı, ancak şimdi o olmadığından, küçük kızları artık bu baskılara dayanabilecek donanımda olmayan Joyce'un her gün başını ağrıtıyorlardı. Buna rağmen, Ray'in malikâneye duygusal bağı dışında, "ilgilenme"mesinin temel sebebi maalesef Joyce için de geçerliydi. Eğer mülkü satışa çıkarsaydı, Ray'in iki erkek kardeşi, geleneklere dayalı hak iddiasıyla satış bedelinden büyük paylar talep edebilirlerdi. Ayrıca, eski taş evde hâlihazırda, yakında sayıları dört olacak çocuklarıyla birlikte Patty'nin erkek kardeşi Edgar ve eşi Galina oturmaktaydılar ki, parasız, işsiz ve besleyecek bir dolu boğazın eline baktığı Edgar'ın süregiden "kendin yap" usulü "yenileştirme" çalışmaları henüz rastgele kırıp sökmelerden ileri geçemediği için mülk harabeye dönmüştü. Ayrıca Edgar ile Galina Joyce'u, eğer onları evlerinden çıkartırsa İsrail, Batı Şeria'daki bir yerleşkeye taşınıp Joyce'un hayatında bir yeri olan tek torunlarını birlikte götürmekle ve onu oldukça rahatsız edecek bir biçimde Siyonist olan Miami merkezli bir hayır kurumundan geçinmekle tehdit ediyorlardı.

Tabii ki Joyce bu kabusu kendisi aranmıştı. Burslu bir öğrenci olarak, Ray'in seçkinliğinin, ailesinin zenginliğinin ve onun sosyal sorumluluk anlayışının cazibesine kapılmıştı. Neye bulaştığının farkına varamamış, on yıllarca katlandığı iğrenç tuhaflıklar, çocukça para kavgaları ve August'un kaba baskıcılığının nelere mal olacağını öngörememişti. Brooklyn'de büyümüş olan bu fakir Yahudi kızı, kısa bir süre sonra Emerson'ların bozukluklarıyla Mısır'a, Tibet'e ve Machu Picchu'ya gezilere gidip Dag Hammerskjöld ve Adam Clayton Powell'la akşam yemeklerine çıkmaya başlamıştı. Siyasete atılmış birçok insan gibi, Joyce da bütünlük sahibi biri değildi; hatta Patty kadar bile değildi. Kendini *sıra dışı* bir insan gibi hissetmek istiyordu, Emerson'lardan biri olmak da bu duygularını iyice pekiştirmişti; çocukları olmaya başladığında, kendi özündeki en temel eksikliği giderir şekilde, onların da sıra dışı olduklarına inanmak istedi. Böylece Patty'nin çocukluğunun nakaratı ortaya çıktı: Biz başka ailelere benzemeyiz. Diğer ailelerin sigorta poliçeleri vardır, ama bizim babamız sigorta sistemine inanmaz. Diğer ailelerin çocukları okul sonrası ufak tefek işlerde çalışırlar, ama biz sizin sıra dışı yeteneklerinizi geliştirip hayallerinizin peşinden gitmenizi tercih ederiz. Diğer aileler acil du-

rumlar için para kaygısı yaşarken, büyükbabanın varlığı sayesinde bizim için böyle bir şey söz konusu değil. Diğer insanlar gerçekçi olmak, meslek edinmek ve ilerisi için para biriktirmek zorundadır, ancak büyükbabanın cömert bağışlarına rağmen, sizin için yine de altın dolu koskoca bir küp var.

Yıllar boyunca bu anlayışı telkin ettikten ve çocuklarının hayatlarının bunlarla deforme edilmesine sebep olduktan sonra Joyce, titreyen sesiyle Patty'ye itiraf ettiği gibi, Abigail ile Veronica'nın mülkün tasfiyesine ilişkin talepleri karşısında şimdi kendini "cesareti kırılmış" ve "azıcık suçlu" hissediyordu. Geçmişte, suçu kendini yeraltından, kızlarına transfer ettiği düzensiz ama hatırı sayılır miktarda nakitle ve örneğin Abigail bir gece geç saatte August'un yatağının başucuna koşup ondan son anda 10 bin dolarlık bir çek kopardığında olduğu gibi (Patty bu numarayı Galina ile Edgar'dan duymuştu, çok adaletsiz olduğu fikrindeydiler ama onun anladığı kadarıyla aslında bu numarayı önceden düşünemedikleri için üzgündüler) yargıda bulunmayı askıya alışıyla gösterirdi; ama şimdi Patty, annesinin, çocuklarına gün ışığında uyguladığı liberal politikalarında kendini her daim belli eden suçluluğunu açıkça görmekten ilginç bir tatmin duyuyordu. "Babanla ben ne yaptık bilmem," dedi. "Sanırım bir şey yaptık. Ki dört çocuğumuzdan üçü pek hazır değil... Pek hazır değiller, şeye... Tam olarak kendilerini geçindirmeye. Sanırım ben... Ah, bilmiyorum. Ama eğer Abigail benden büyükbabanın evini satmamı bir kez daha isterse... Ve tahminimce, bunu bir şekilde hak ediyorum. Sanırım kendimce bir anlamda sorumsuzdum."

"Ona karşı koymalısın," dedi Patty. "Onun işkencesine uğramamaya hakkın var."

"Anlamadığım şey senin nasıl böyle farklı, böyle bağımsız olduğun," dedi Joyce. "Sende kesinlikle bu tür sorunlar yokmuş gibi. Yani, sorunların olduğunu biliyorum. Ama sen sanki... Daha güçlüsün, bir şekilde."

Abartısız: Bu Patty'nin hayatındaki en tatmin edici on andan biriydi.

"Walter ailesine çok iyi bakardı," diye itiraz etti. "Harika bir adamdı işte. Bunun yardımı oldu."

"Ya çocukların? Onlar?"

"Walter gibiler. Nasıl çalışılacağını biliyorlar. Ve Joey aşağı yukarı Kuzey Amerika'nın en bağımsız çocuğu. Belki de diyorum, bunun bir kısmını benden almıştır."

"Daha fazla görmeyi çok isterim... Joey'yi," dedi Joyce. "Umarım... Şimdi durum daha farklı olduğuna göre... Biz artık..." Tuhaf, haşin ve tamamen bilinçli bir gülüşle güldü. "Artık bağışlandığımıza göre, umarım onu biraz tanırım."

"Eminim o da bundan hoşlanacaktır. Yahudilik mirasına ilgi duymaya başladı."

"Ah, işte, bu konuda konuşulacak doğru insanın ben olduğumdan hiç emin değilim. Şeyle daha iyi sonuç alabilir... Edgar'la." Ve Joyce yine tuhaf şekilde güldü.

Aslında Edgar, yalnızca en edilgin anlamda "daha" Yahudi olmuştu. 1990'ların başlarında, dilbilimde doktora derecesi olan herkes ne yaparsa onu yapmıştı: Borsacı olmuştu. Doğu Asya gramer yapılarını çalışmayı bırakıp kendini hisse senetlerine verdiğinde, kısa zamanda güzel, genç bir Rus Yahudi'sinin, Galina'nın dikkatini üzerine çekmeye yetecek kadar para kazanmıştı. Evlenir evlenmez, Galina'nın maddiyatçı Rus yanı kendini gösterdi. Edgar'ı sürekli büyük miktarda paralar kazanmaya ve bu paralarla New Jersey'deki Short Hills'te bir köşk, değerli mücevherler ve gösterişli eşyalar almaya teşvik etti. Kendine ait bir şirketi varken Edgar kısa bir süre için o kadar başarılı oldu ki, genelde kendilerine mesafeli duran otoriter büyükbabasının –muhtemelen eşinin ölümü sonrası yaşadığı geçici erken bunama nöbetinde– görüş alanına girdi ve Amerikan şirketlerine ait güvenilir hisse senetlerini satıp ağırlıklı olarak güneydoğu Asya'ya yatırım yapması dahil, hisse portföyünü yönetmesine açgözlülükle izin verdi. August vasiyetini ve vekaletini en son Asya borsa balonunun doruk noktasında, yatırımlarını genç oğullarına ve New Jersey'deki malikâneyi Ray'e bırakmanın fazlasıyla adil göründüğü bir sırada yeniledi. Ancak malikânenin yenilenmesi işi Edgar'a emanet edilmeyecekti. Asya hisseleri balonu beklenildiği gibi patladı, bundan kısa bir süre sonra August öldü ve yeni otoyolların açılmasının yanı sıra kuzeybatı New Jersey'deki hızlı gelişmeler nedeniyle malikânenin değeri ikiye katlanırken, Patty'nin iki amcasına neredeyse hiçbir şey kalmamış oldu. Bu durumda Ray'in, kardeşlerinin manevi hak iddialarını ber-

taraf edebilmek için yapabileceği tek şey, mülkiyet hakkını elinde tutmak koşuluyla, kendi yatırımlarının batmış olması sonucu iflas eden Edgar ve Galina'nın malikânede yaşamasına izin vermesiydi, ki bu teklifi memnuniyetle kabul ettiler. Bu aynı zamanda, Galina'nın Yahudi yönünü açığa çıkardı. Ortodoks geleneklerine sarıldı, doğum kontrol yöntemlerini terk etti ve bir sürü bebek yaparak kendisinin ve Edgar'ın olumsuz maddi koşullarını daha da ağırlaştırdı. Edgar Yahudi inancına ailenin diğer bireylerinden daha fazla bağlı değildi, ancak, özellikle iflası sonrası, artan bir ölçüde Galina'nın uydusuydu ve onunla geçinebilmek için yapması gerekeni yaptı. Ve öf, Abigail ve Veronica Galina'dan nasıl da nefret ediyorlardı.

İşte Patty'nin annesi adına başa çıkmak zorunda olduğu durum buydu. Joyce'un, hayatını çalışarak kazanmaya istekli tek çocuğu olarak bu görevi üstlenmeye yetecek nitelikleri taşıyan yegane insan kendisiydi ve bu durum ona olağanüstü bir haz verdi: Joyce, böyle bir kızı olduğu için şanslıydı. Patty, aslında çirkin aile sorunlarının içine yeniden çekildiğini ve kardeşleriyle rekabetinin tekrar başladığını kavrayana kadar birkaç gün bu duygunun keyfini sürdü. Ray'in bakımına yardımcı olduğu günlerde doğrusu rekabetin sancılarını hissetmiş, ancak hiç kimse kendisinin orada Ray'le birlikte bulunma hakkını sorgulamamıştı ve niyeti doğrultusunda vicdanı rahattı. Ne var ki Abigail'le geçirdiği bir akşam, eski rekabet duygularının canlanmasına yetti de arttı bile...

New Jersey'de çok uzun boylu bir adamla yaşayıp kendine yanlışlıkla yoldan çıkmış orta yaşlı bir ev kadını görüntüsü vermemeye çabalarken Patty, oldukça şık, yüksek topuklu bir çift çizme almıştı ve bu tercihinin belki de en kötü yanı, en kısa boylu kardeşini ziyarete giderken onları giymesi olmuştu. Abigail'in dairesinden mahalledeki müdavimi olduğu kafeye doğru giderken, çocuğuna tepeden bakan bir yetişkin gibiydi. Abigail'in, kısa boyunun acısını çıkarırcasına yaptığı uzun açılış konuşması –iki saat–, Patty için eksik parçaları tamamladı ve kardeşinin yaşamı hakkında net bir fikir verdi: Aralarında artık yalnızca Yarak Kafa olarak anılan, uğruna yaşamının evlenebileceği on iki yılını heba edip karısını terk edebilmesi için çocuklarının liseyi bitirmesini beklediği ve günü geldiğinde bunu Abigail'den daha genç biriyle birlikte olmak için yapan evli adam; daha uyumlu ilişkiler

için, heteroseksüel erkekleri küçümseyen gaylere yönelişi; belli ki kendisinin de değerli ve cömert bir üyesi olduğu, oyuncu, oyun yazarları, komedyenler ve sahne sanatçılarından oluşan ve sayıları etkileyici miktara ulaşmış olan işsizler ordusu; birbirlerinin gösterilerine ve para toplama organizasyonlarına düzenli olarak, çoğunlukla Joyce'un çekleri gibi kaynaklardan akan paralarla bilet satın alan arkadaş çevresi; bir bohemin, ne büyüleyici ne göze batan, ancak yine de takdire şayan ve New York'un işlevi için gerekli yaşamı. Abigail'in bu dünyada kendine uygun bir yer bulmuş olması Patty'yi içtenlikle mutlu etmişti. Bir "dijestif" içmek için Abigail'in dairesine döndükten sonra Patty Edgar ve Galina konusunu açana kadar işler çirkinleşmemişti.

"New Jersey'deki Kibbutz'a* gidebildin mi?" diye sordu Abigail. "*Sağmal ineklerini* gördün mü?"

"Hayır, oraya yarın gidiyorum," dedi Patty.

"Şansın varsa Galina sen oraya varmadan Edgar'ın tasmasıyla kayışını çıkarmayı unutur, öyyyle yakışıklı bir manzara ki. Çok erkekçe ve dindarca. Mutfak döşemesinden inek boku yıkamaya aldırmayacağına kesinlikle bahse girersin."

Patty bu noktada, Joyce'un mülkü satması, gelen paranın yarısını Ray'in erkek kardeşlerine vermesi, kalanını da Abigail, Veronica, Edgar ve kendisi (yani Joyce, mali ilgisi hükümsüz olan Patty değil) arasında paylaştırması teklifini açıkladı. Abigail, Patty konuşurken başını sürekli iki yana sallıyordu. "İlk önce," dedi, "annem sana Galina'nın kazasından söz etmedi mi? Bir yaya geçidinde öğrencileri karşıdan karşıya geçiren görevliye çarptı. Tanrı'ya şükür çocuk yoktu, sadece turuncu yelekli ihtiyar adam. Arka koltuktaki dölleri dikkatini dağıttı, o da dosdoğru adama bindirdi. Bu sadece iki yıl kadar önceydi ve elbette o ve Edgar araba sigortalarını yenilememişlerdi, çünkü o ve Edgar böyledir. New Jersey eyaleti yasasını bırak, hatta babamın bile araba sigortası olduğu gerçeğini bırak. Edgar buna gerek görmedi ve Galina, on beş yıldır burada yaşadığı halde, Rrrrusya'da her şeyin farklı olduğunu, bu konuda *hiçbir fikri olmadığını* söyledi. Okulun sigortası trafik görevlisine ödeme yaptı –ki adam resmen artık yürüyemiyor– ama sigorta şirketinin bütün aktif varlıkları üzerinde tazminat

* Çoğunluğu İsrail'de bulunan, özel mülkiyetin olmadığı, kolektivizme dayalı ortak yaşam alanları. (y.n.)

talebi var, kısaca Tanrı'nın cezası bir miktara kadar. Şimdi aldıkları her para doğrudan doğruya sigorta şirketine gidiyor."

İlginçtir ama Joyce Patty'ye bundan söz etmemişti.

"Eh, belki de böyle olması gerekir," dedi. "Eğer adam sakat kaldıysa para ona gitmelidir. Değil mi?"

"Gene de bu İsrail'e kaçacakları anlamına geliyor, meteliksizler çünkü. Ki bana göre hava hoş – *sayonara*! Ancak annemi bunun iyi bir şey olduğuna ikna etme konusunda bol şanslar. O dölden benden çok daha fazla hoşlanıyor."

"Bu niye senin için sorun oluyor?"

"Çünkü," dedi Abigail, "Edgar ve Galina hiç pay almamalı, çünkü altı yıldır mülkü kullanıyorlar ve adamakıllı hırpaladılar ve çünkü para da nasılsa yok olacak. Sence evin onu gerçekten kullanacak insanlara gitmesi doğru değil mi?"

"Trafik görevlisi kullanabilirmiş gibi geliyor."

"Ona para ödendi. Şimdi sadece sigorta şirketi var ve şirketlerin de böyle şeyler için sigortaları vardır."

Patty kaşlarını çattı.

"Amcalara gelince," dedi Abigal. "Geçmiş olsun derim. Biraz senin gibiydiler – kaçtılar. Bizim gibi her tatilde büyükbabanın osurmasına katlanmak zorunda kalmadılar. Babam ömür boyu oraya resmen her hafta gitti ve büyükannemin berbat bayat cevizli meyvalı dondurmasını yedi. Kardeşlerini bunu yaparken gördüğümü hatırlamıyorum."

"Yani bunun için parayı bizim hak ettiğimizi söylüyorsun."

"Neden olmasın? Para verilmemesinden iyidir. Amcaların zaten paraya ihtiyacı yok. Onsuz da çokkkk iyi geçiniyorlar. Bana ve Ronnie'ye gelince, bu gerçek bir fark yaratacak."

"Ah, Abigail!" diye patladı Patty. "Asla geçinemeyeceğiz, değil mi?"

Belki Patty'nin sesinde bir acıma iması yakalamış olmalı ki, Abigail aptal bir surat takındı, hain bir surat. "Kaçıp giden ben değilim," dedi. "Her şeye burun kıvıran ben değilim; hiçbir zaman şaka kaldırmadın, Üstün İnsan İyi Adam Minnesotalı Doğrucu Acayip Tip Doğa Aşığı Bey'le evlendin ve bizden nefret ettiğini belli etmemeye bile gerek duymadın. Çok başarılı olduğunu sanıyorsun, bizden çok üstün olduğunu düşünüyorsun ve şimdi Üstün İnsan İyi Adam Bey, belli ki nitelikli kişiliğinle ilgisi olmayan esrarengiz bir nedenden ötürü

seni şutladı, sen de geri gelip Canayakın Kafadar İyi Niyet Elçisi Florance Nightingale Hanım olabileceğini sanıyorsun. Bu çoook ilginç."

Patty buna yanıt vermeden önce birkaç derin nefes almaya özen gösterdi. "Söylediğim gibi," dedi. "Seninle hiçbir zaman iyi geçinebileceğimizi düşünmüyorum."

"Annemi her gün aramak zorunda kalışımın bütün sebebi," dedi Abigail, "senin orada olup her şeyi berbat etmeye çalışman. Sen oradan uzaklaşıp kendi işine bakmaya başladığın dakikadan itibaren ben de onu rahatsız etmeyi bırakacağım. Anlaştık mı?"

"Bu nasıl oluyor da benim işim olmuyor?"

"Parayı umursamadığını kendin de söyledin. Eğer bir pay alıp amcalara vermek istiyorsan, pekâlâ. Bu, kendini daha üstün ve adil hissetmeni sağlayacaksa, pekâlâ. Ama *bize* ne yapmamız gerektiğini söylemeye kalkışma."

"Peki," dedi Patty. "Burada işimiz neredeyse bitti. Yalnızca – doğru anladığımdan emin olmak için soruyorum–, hayatın boyunca Ray ve Joyce'tan hep bir şeyler *alarak* onlara iyilik ettiğini mi düşünüyordun? Sence Ray onlardan bir şeyler alarak, anne ve babasına iyilik mi ediyordu? Ve bu müthiş iyiliklerin nedeniyle ödüllendirilmeyi hak ettiğini mi düşünüyorsun?"

Abigail yine garip bir yüz ifadesi takındı ve bu konuyu düşünüyormuş gibi yaptı. "Evet, aslında öyle!" dedi. "Aslında çok güzel ifade ettin. Aynen öyle düşünüyorum. Ve bu durumun sana açıkça tuhaf görünüyor olması, bu işe karışmaman gerektiğinin kanıtı. Bu noktada sen, artık ailenin Galina'dan daha fazla bir parçası değilsin. Ama öyle olduğunu düşünüyor gibisin. Öyleyse neden annemi yalnız bırakmıyorsun ki kendi kararlarını kendisi versin? Ayrıca Veronica'yla da konuşmanı istemiyorum."

"Onunla konuşup konuşmamam seni hiç ilgilendirmez."

"Beni çok ilgilendirir ve sana onu rahat bırakmanı söylüyorum. Kafasını karıştırırsın, o kadar."

"Bahsettiğimiz şahsın IQ'su kaçtı, aşağı yukarı, 180 mi?"

"Babam öldüğünden beri pek iyi değil ve gidip ona acı çektirmenin âlemi yok. Beni dinleyeceğinden kuşkuluyum, ama onunla senden bin misli fazla vakit geçirmiş biri olarak neden bahsettiğimi biliyorum. Biraz anlayışlı olmaya çalış."

Bir zamanlar bakımlı olan eski Emerson malikânesi, Patty ertesi sabah oraya gittiğinde, Walker Evans ve on dokuzuncu yüzyıl Rusya'sı arasında bir şeyi andırıyordu. Artık filesi olmayan, plastikten kenar çizgileri yırtılmış ve eğrilmiş tenis sahasının tam ortasında bir inek duruyordu. Edgar küçük bir traktörle, bahar yağmuruyla sırılsıklam olmuş toprağa her on beş yirmi metrede bir saplandıkça duraklayarak eski at otlağını sürüyordu. Üzerinde çamurlu beyaz bir gömlek ve çamura batmış lastik çizmeler vardı; bir hayli yağlanmış ve kaslanmış görünüyordu ve Patty'ye nedense *Savaş ve Barış*'taki Piyer'i anımsattı. Ciddi bir şekilde yana yatan traktörü tarlanın ortasında bırakıp, çamura bata çıka, Patty'nin aracını park ettiği garaj yoluna doğru yürümeye başladı. Patates ektiğini anlattı, bol bol patates, gelecek yıl aile ekonomisinin daha da kendine yetmesi için. İlkbaharın yaşandığı o günlerde, geçen yılın mahsulü ve av eti stokları tükendiğinden, aile büyük ölçüde Beid Midrash Cemaati'nin gıda yardımlarına bağımlı hale gelmişti: Ambar kapısının önündeki alanda, konserve yiyecek kolileri, toptancı ambalajında kuru tahıllar ve üst üste istiflenerek sıkıştırılmış halde bebek mamaları duruyordu. İstifin bazı sıralarındaki sıkıştırılmış ambalaj yırtılarak içinden malzeme alınmış olması, Patty'ye bu yiyeceklerin ambara taşınmaksızın, uzun bir süredir ilk getirildikleri yerde durdukları izlenimini verdi.

Evin içinin yerlere saçılmış oyuncaklar ve kirli bulaşık yığınıyla darmadağınık olmasına, hatta hafiften gübre kokmasına karşın Renoir'ın pastel tablosu, Degas'nın eskizi ve Monet'nin tuvali eski yerlerinde asılı duruyordu. Güzel, sıcakkanlı, sevimli, pek de temiz görünmeyen bir yaşındaki bir bebek, donuk maraba bakışlarıyla ortamı süzen ve hamileliğinin ileri aşamasındaki Galina tarafından anında Patty'nın kucağına tutuşturuldu. Patty Galina'yla Ray'in cenaze töreni sırasında tanışmış, ama doğru dürüst konuşmamıştı. O, kendini bebeğine adamış, yükün ağırlığı altında ezilen annelerden biriydi; saçları dağınık, yanakları kırmızı, kıyafeti özensiz, vücudu orantısızca bozulmuş, ancak bakımına birkaç dakika ayırabilmiş olsa güzel görünebilecek bir kadındı. "Bizi görmeye geldiğiniz için teşekkür ederim," dedi. "Seyahat etmek artık bizim için *büyük sorun*, araba ayarlamak falan."

Patty konuya girmeden önce kucağındaki minik oğlanın keyfini çıkarmak, burun sürtüştürmek, onu güldürmek istedi. Bebeği evlat

edinerek Galina ve Edgar'ın yükünü hafifletmek ve yeni bir yaşam biçimine geçmek gibi çılgın bir fikre kapıldı. Bebek, sanki düşüncelerini okumuşçasına, Patty'nin yüzünü elleyip ağzını burnunu neşeyle çekiştirdi.

"Teyzesini sevdi," dedi Galina. "Çoktandır kayıp olan Patty teyzesini."

Edgar çizmelerini çıkarmış olarak, ayağında kalın gri, çamurlu ve delik çoraplarıyla arka kapıdan içeri girdi. "Kuru üzüm gevreği ya da başka bir şey ister misin?" diye sordu. "Chex* de var."

Patty teklifi reddetti ve yeğeni dizlerinde, mutfak masasına oturdu. Diğer çocuklar da daha az harika değildi –koyu renk gözlü, meraklı, kabalaşmadan sokulgan– ve Joyce'un onlara neden o denli bağlandığını, ülkeden ayrılmalarını neden istemediğini anladı. Neticede Abigail'le aralarında geçen tatsız konuşmadan sonra Patty bu aileyi kötü adam rolünde görmekte güçlük çekiyordu. Onlar daha çok, masaldaki "ormana bırakılan çocuk"lara benziyordu. "Gelecekten neler bekliyorsunuz, anlatsanıza," dedi.

Besbelli onun adına Galina'nın konuşmasına alışmış olan Edgar oturup çoraplarındaki çamurları temizlerken, Galina çiftlik işlerini daha iyi becerdiklerini, haham ve sinagogun desteğinin muhteşem olduğunu, Edgar'ın büyükbabanın üzüm bağlarından koşer şarap imal etme onayını almanın eşiğinde olduğunu ve av işinin harika gittiğini anlattı.

"Av mı?" dedi Patty.

"Geyikler," dedi Galina. "İnanılmaz sayıda geyik. Edgar, geçtiğimiz sonbaharda kaç tane vurdun?"

"On dört," dedi Edgar.

"Bizim arazide on dört tane! Ve art arda gelmeye devam ediyorlar, inanılmaz bir şey."

"Bakın, ama mesele şu ki," dedi Patty, bir yandan geyik etinin koşer sayılıp sayılmadığını hatırlamaya çalışırken, "burası aslında sizin araziniz değil. Artık bir bakıma Joyce'a ait. Ve ben sadece düşünüyorum da, iş konusunda bu kadar becerikli olan Edgar yeniden çalışma hayatına dönse ve gerçek bir gelir elde etse, böylece Joyce bu mülke ilişkin kendi kararını verebilse..."

* Çeşitli gevrekler ve krakerler üreten bir marka. (y.n.)

Galina inatla kafasını sallıyordu. "Sigortalar var. Kazandığı her şeyi elinden almak istiyorlar, kaç yüz bin kadar, bilmiyorum."

"Evet, tabii, ama Joyce burayı satabilseydi, siz de sigortaları, yani sigorta şirketlerine olan borçları kapatabilir, sonra da yeni bir başlangıç yapabilirdiniz.

"O adam sahtekâr!" dedi Galina, gözlerinden ateş saçarak. "Hikâyeyi duydun sanırım? O görevli yüzde yüz sahtekâr. Ona çarptım bile denemez, hafifçe dokundum; şimdi nasıl olur da yürüyemez!"

"Patty," dedi Edgar, Ray'in karşısındakine tepeden baktığı anlardaki üsluba çok benzer bir tonda, "sen durumu gerçekten anlamıyorsun."

"Özür dilerim ama anlamayacak ne var?"

"Baban çiftliğin ailede kalmasını istiyordu," dedi Galina. "O, buranın parasının, sözde 'sanat' yapan iğrenç, müstehcen tiyatro yapımcılarının ya da küçük kız kardeşinin parasını aldıktan sonra onu biraz bile iyileştiremeyen, vizitesi 500 dolarlık psikiyatristlerin cebini doldurmasını arzu etmedi. Bu şekilde biz her zaman çiftliğe sahip olacağız, amcaların bu konuyu unutacaklar ve eğer o iğrenç sözde 'sanat' ya da sahtekâr psikiyatristler için değil de, gerçekten ihtiyaç duyulursa, Joyce her zaman mülkün bir kısmını satabilir."

"Edgar?" dedi Patty. "Senin de planın bu mu?"

"Evet, ana hatlarıyla."

"Eh, demek çok fedakârsınız. Babamın dileklerinin meşalesini taşıyorsunuz."

Galina, sanki anlamasına yardımcı olmak istercesine yüzünü Patty'nin yüzüne yaklaştırdı. "Çocuklarımız var," dedi. "Yakında besleyecek altı boğazımız olacak. Kız kardeşlerin benim İsrail'e gitmek istediğimi sanıyorlar – ben İsrail'e gitmek istemiyorum. Burada güzel bir hayatımız var. Ve kız kardeşlerinin aileye vermeyeceği çocukları dünyaya getirmemizin bir karşılığı olduğunu düşünmüyor musun?"

"Hepsi neşeli çocuklara benziyor," diye itiraf etti Patty. Yeğeni kollarında uyukluyordu.

"O halde bu işin peşini bırak," dedi Galina. "Ne zaman istersen gel ve çocukları gör. Biz kötü insanlar değiliz, tuhaf tipler değiliz, misafire bayılırız."

Patty kendini üzgün ve cesareti kırılmış hissederek arabayla Westchester'a döndü ve televizyonda basketbol izleyerek (Joyce Al-

bany'ye gitmişti) teselli buldu. Ertesi gün öğleden sonra şehre döndü, ailenin bebeği Veronica'yı, içlerinde en çok hasar görmüş olanı gördü. Veronica hep başka bir dünyaya ait gibiydi. Uzun süre bu, onun koyu renkli gözleri, narin, orman perisi haliyle ilgiliydi ki kendisi de buna anoreksi, önüne gelenle yatma ve çok içme gibi çeşitli tahrip edici yöntemlerle uyum sağlamıştı. Artık güzelliği gitmişti –daha ağırdı, ama şişman biri gibi ağır değil, Patty'ye üniversiteden yıllar sonra kalabalık bir ehliyet bürosunda bir kez şöyle bir gördüğü eski arkadaşı Eliza'yı hatırlatıyordu– ve başka dünyaya ait oluşu da daha ruhaniydi: Sıradan mantıkla bağlantı kuramamak, kendisi dışında bir dünyanın varlığı konusunda bir tür denetlenmiş eğlenme.

Vaktiyle hem ressam hem de balerin olarak çok umut vaat etmişti (hiç değilse Joyce'a göre) ve tesadüfen birkaç değerli genç adam bulmuş, onlarla çıkmıştı ama o zamandan beri, Patty'nin kendi depresyonlarının belli ki bir elma bahçesindeki güz saman balyaları gibi kaldığı birkaç belli başlı depresyon vakasının darbesini yemişti. Joyce'a göre, şimdi bir dans kumpanyasında idari asistan olarak çalışıyordu. Lidlow Sokağı'nda tek odalı, az eşyalı bir dairede yaşıyordu ve Patty, daha önceden telefon ettiği halde onun derin bir meditasyon egzersizine sekte vurmuş gibiydi. Patty geldiğinde aşağıyı açtıktan sonra evin kapısını aralık bıraktı ki Patty onu yoga hasırı üzerinde, solmuş Sarah Lawrence jimnastik giysileriyle görsün; genç dansçı kıvraklığı gelişerek hayli şaşırtıcı bir yoga esnekliğine kavuşmuştu. Patty'nin orada bulunmasını istemediği belliydi; ancak Patty onun yatağında yarım saat oturup, sonsuzluğa uzanan sıradan hoşbeşine cevap bekledikten sonra Veronica nihayet kız kardeşinin varlığıyla uzlaştı. "Harika çizmeler," dedi.

"Ah, teşekkürler."

"Artık deri giymiyorum, ama bazen iyi bir çizme görünce hâlâ özlüyorum."

"Hı hı," dedi Patty, teşvik edercesine.

"Koklamamın bir sakıncası var mı?"

"Çizmelerimi mi?"

Veronica başını "evet" anlamına salladı ve çizmelerin kokusunu içine çekmek için emekleyerek Patty'nin yanına geldi. Gözleri zevkle kapanmış bir halde, "Kokuya karşı çok duyarlıyım," dedi. "Beykında

da aynı – yemediğim halde hâlâ kokusunu severim. Benim için öyle yoğun ki, neredeyse yiyormuş gibi oluyor."

"Hı hı," diye teşvik etti Patty.

"Uygulama şeklime bakarsan, kelimenin tam anlamıyla hem yemiyor hem de yanında yatmıyormuşum gibi."

"Tamam. Bunu anlayabiliyorum. İlginç. Ama herhalde hiç deri yememişsindir."

Veronica buna katıla katıla güldü ve bir süre hayli kardeşçe davrandı. Ailede, Ray hariç, herkesin aksine Patty'nin hayatını ve son zamanlardaki değişimlerini bir hayli sorgulamıştı. Patty'nin hikâyesinin en acı verici kısımlarını olağanüstü komik buluyordu; Patty de, onun yıkılan evliliğine gülmesine alıştıktan sonra, sorunlarını dinlemenin Veronica'yı mutlu ettiğini fark etti. Sanki kimi aile gerçeklerini onun için doğruluyor ve onu rahatlatıyordu. Ancak daha sonra, Veronica'nın günde en az bir galon içtiğini söylediği yeşil çaydan içerlerken Patty malikâne konusunu gündeme getirince kız kardeşinin kahkahaları hafifledi ve daha kaypaklaştı.

"Cidden," dedi Patty. "Joyce'u para konusunda neden rahatsız ediyorsun? Onu sıkıştıran yalnızca Abigail olsaydı sanırım bu durumla başa çıkabilirdi, ancak özellikle senden de talep gelmesi onu hakikaten huzursuz ediyor."

"Annemin huzursuz olmak için bana ihtiyacı olduğunu sanmıyorum," dedi Veronica, eğlenerek. "Bu konuda kendi kendine de oldukça başarılı."

"Tamam ama sen onu *daha da* huzursuz ediyorsun."

"Sanmam. Bence kendi cennet ve cehennemimizi kendimiz yaratırız. Eğer daha az huzursuz olmak istiyorsa malikâneyi satabilir. Bütün istediğim beni çalışmak zorunda bırakmayacak kadar para."

"Çalışmanın nesi yanlış?" dedi Patty, bir zamanlar Walter'ın kendisine sorduğu benzer bir sorunun yankısını duyarcasına. "Çalışmak, özsaygı için çok yararlı."

"Çalışabilirim," dedi Veronica. "Şu sıralar çalışıyorum. Yalnızca çalışmamayı tercih ederdim. Çok sıkıcı ve bana sekreter muamelesi ediyorlar."

"Sen sekretersin. Muhtemelen New York şehrindeki IQ'su en yüksek sekretersin."

"Yalnızca işi bırakmayı dört gözle bekliyorum, hepsi bu."

"Eminim ki Joyce, okula dönmen ve yeteneklerine daha uygun bir iş bulman için sana para verirdi."

Veronica güldü. "Görünüşe göre yeteneklerim, dünyanın ilgisini çeken türden değil. Bu nedenle onları kendime saklamam daha hayırlı olur. Aslında yalnızca kendi halime bırakılmak istiyorum Patty. Şu anda tek istediğim bu. Kendi halime bırakılmak. Jim amca ve Dudley amcanın herhangi bir şey almasını istemeyen Abigail. Kiramı ödeyebildiğim sürece gerisi benim umurumda değil."

"Joyce öyle söylemiyor. O, amcaların pay almasını senin de istemediğini söylüyor."

"Ben sadece Abigail'in istediğini elde etmesine yardımcı olmaya çalışıyorum. O, yalnızca kadınlardan oluşan kendi komedi grubunu kurmak ve insanların onu takdir edeceği Avrupa'ya yerleşmek istiyor. Roma'da yaşamak ve saygı görmek istiyor." Yine o kahkaha. "Ve bu aslında benim de işime gelir. Onu o kadar sık görmem gerekmez. Bana iyi davranıyor, ama konuşma tarzını bilirsin. Onunla geçirilen bir akşam sonrasında, hep o akşamı yalnız geçirmiş olsam daha iyi olurdu, diye düşünürüm. Yalnız kalmayı severim. Dikkatimi dağıtmadan, düşüncelerime yoğunlaşmayı tercih ederim."

"Yani Abigail'i o kadar sık görmek istemediğin için mi Joyce'a eziyet ediyorsun? Neden yalnızca Abigail'i o denli sık görmemekle yetinmiyorsun?"

"Çünkü bana, hiç kimseyle görüşmemenin iyi bir şey olmadığı söylenmişti. Abigail bir bakıma geri planda açık olan televizyon gibi. Bana eşlik ediyor."

"Ama daha biraz önce onu görmekten bile hoşlanmadığını söyledin!"

"Biliyorum. Açıklaması zor. Brooklyn'de oturan ve Abigail'i bu kadar sık görmesem daha sık göreceğim bir arkadaşım var. Muhtemelen bu da iyi olurdu. Aslında, düşünüyorum da, bayağı iyi olurdu." Ve Veronica bu arkadaşını düşünürken bir kahkaha attı.

"Ama Edgar neden aynı şeyleri hissetmesin?" dedi Patty. "Neden o ve Galina çiftlikte yaşamaya devam edemesinler ki?"

"Muhtemelen bunun hiçbir sebebi yok. Muhtemelen sen haklısın. Galina yadsınamayacak kadar korkunç bir tip ve sanırım Edgar

bunun farkında, sanırım bu nedenle onunla evlendi – onu üzerimize salmak için. Ailedeki tek erkek çocuk oluşunun intikamıydı. Onu görmediğim sürece aslında umurumda değil, ama Abigail bu durumu aşamıyor."

"Yani kısacası tüm bunları yalnızca Abigail için yapıyorsun."

"O bir şeyler istiyor. Ben kendim için bir şey istemiyorum, ama onun istediklerini elde etmesine yardımcı olmak beni mutlu ediyor."

"Çalışmak zorunda kalmamana yetecek kadar para istemen hariç."

"Evet, o gerçekten iyi olurdu. Birisinin sekreteri olmaktan hiç hoşlanmıyorum. Özellikle telefonlara cevap vermekten nefret ediyorum." Güldü. "Sanırım insanlar genelde çok konuşuyorlar."

Patty, bir türlü kurtulamadığı, eline yapışmış bir bazuka mermisiyle uğraşıyormuş hissine kapıldı; Veronica'nin mantığının lifleri sınırsız esneklikteydi ve yalnızca Patty'ye değil, birbirlerine de yapışmışlardı.

Daha sonra, şehirden eve geri dönmek için trene bindiğinde ilk kez, anne ve babasının, kendisi dahil çocuklarının hepsinden ne kadar daha iyi durumda ve daha başarılı oldukları, ayrıca Joyce ile Ray'i yaşamları boyunca yönlendiren sosyal sorumluluk duygusunun, çocuklarının hiçbirinde zerre kadar mevcut olmadığı gerçeğiyle sarsıldı.

Joyce'un bu durumdan, özellikle zavallı Veronica'yla ilgili olarak suçluluk duyduğunu biliyordu, ama ayrıca, böyle sorunlu çocuklarının oluşu Joyce'un egosuna korkunç bir darbe indirmiş, onların tuhaflıklarından ve yetersizliklerinden Ray'in genleri ile August Emerson'ın lanetini sorumlu tutmuş olmalıydı.

Patty o anda anladı ki, Joyce'un siyasi kariyeri, yalnızca ailevi sorunların nedeni ya da azdırıcı öğesi değil, aynı zamanda onun için bu sorunlardan kaçış noktası olmuştu. Patty geriye dönüp baktığında, Joyce'un kendini kurtarma kararlılığında çok belirgin, hatta takdire şayan bir yaklaşım fark etti: Politikaya soyunmak ve dünya için olumlu bir şeyler yapmak, böylece de kendini kurtarmak. Ve kendini kurtarmak için keskin kararlar alan birisi olarak Patty anladı ki, kendisi gibi bir kıza sahip olduğu için şanslı olan yalnızca Joyce değildi, kendisi de Joyce gibi bir anneye sahip olduğu için şanslıydı.

Ancak, hâlâ anlayamadığı önemli bir nokta vardı ve Joyce ertesi gün öğleden sonra, senatodaki, eyalet meclisinin çalışmalarını bloke

eden cumhuriyetçilere delirmiş olarak (bu kilitlenmede demokratların kendi rolünü anlatarak Joyce'la dalga geçecek olan Ray ne yazık ki artık yoktu) Albany'den döndüğünde, Patty sorusuyla birlikte onu mutfakta bekliyordu. Joyce yağmurluğunu çıkarır çıkarmaz soruyu sordu: "Neden benim basketbol maçlarımdan hiçbirine gelmedin?"

Sanki otuz yılı aşkın bir süredir bu soruyu bekliyormuşçasına, "Haklısın," dedi Joyce, anında. "Haklısın, haklısın, haklısın. Çok daha fazla maçına gitmeliydim."

"O halde niye gelmedin?"

Joyce bir an düşündü. "Bunu gerçekten açıklayamam," dedi. "Diyebileceğim yalnızca şu ki, birçok şeyle uğraşıyorduk ve hepsine yetişemedik. Anne baba olarak hatalarımız oldu. Muhtemelen şimdi de sen bazı hatalar yapıyorsundur. Her şeyin birbirine ne kadar karıştığını ve ne kadar yoğun olunabildiğini muhtemelen anlayabiliyorsundur. Her şeye yetişmek çok büyük bir mücadele gerektiriyor."

"Ancak sorun şu," dedi Patty. "Diğer şeylere vaktin vardı. Gitmediğin özellikle benim maçlarımdı. Her maçtan da bahsetmiyorum, hiçbir maçıma diyorum."

"Of, neden bu konuyu açıyorsun şimdi? Üzgünüm, dedim, hata ettim."

"Seni suçlamıyorum," dedi Patty. "Soruyorum çünkü basketbolda iyiydim. Gerçekten ama gerçekten iyiydim. Bir anne olarak, muhtemelen senden daha fazla hatalarım oldu, yani seni eleştirmeye çalışmıyorum. Yalnızca, ne kadar iyi oynadığımı görmek seni mutlu ederdi, diye düşünüyorum. Ne kadar yetenekli olduğumu görmek. Bu kendini iyi hissetmeni sağlardı."

Joyce gözlerini kaçırdı. "Sanırım ben hiç bir zaman spora meraklı değildim."

"Ama Edgar'ın eskrim karşılaşmalarına gittin."

"Çok değil."

"Benim maçlarımdan daha çok ama. Ve eskrimi çok sevdiğinden değil. Ayrıca Edgar çok başarılı olduğu için de değil."

Özdenetimi normalde kusursuz olan Joyce buzdolabına gitti ve Patty'nin bir önceki gece bitirmesine ramak kalan beyaz şarap şişesini çıkardı. Kalanını bir meyve suyu bardağına boşalttı, yarısını içti, kendine güldü ve diğer yarısını da içti.

Açıkça konuyla ilgisiz bir şekilde, "Kardeşlerin niye daha iyi durumda değil, bilmiyorum," dedi. "Ama Abigail bir keresinde bana ilginç bir şey söylemişti. Hâlâ içimi parçalayan, dehşet verici bir şey. Sana söylememem gerek ama nedense senin bu şeyler hakkında konuşmayacağına inanıyorum. Abigail çok şeydi... Çakırkeyif. Bu uzun süre önceydi, henüz tiyatro oyuncusu olmaya çalıştığı sıralarda. Ona verileceğini sandığı ama verilmeyen mükemmel bir rol vardı. Ve ben onu cesaretlendirmeye çalıştım, ona yeteneğine inandığımı söyledim, denemeye devam etmeliydi. Ve o da çok dehşet verici bir şey söyledi. Dedi ki, onun başaramamasının nedeni *benmişim.* Ona yalnızca, yalnızca ve yalnızca destek olmuş olan ben. Ama öyle dedi işte."

"Nedenini açıkladı mı peki?"

"Dedi ki..." Joyce kederli kederli dışarı, çiçek bahçesine baktı. "Başarısızlığının nedeninin, eğer bir gün başarılı olursa, bu başarıyı ondan alacağım gerçeği olduğunu söyledi. Benim başarım olurmuş, onun değil. Doğru değil oysa! Ama o böyle hissediyordu. Ve ne hissettiğini bana göstermesinin, bana ıstırap çektirmeye devam etmesinin, her şeyin yolunda gittiğini düşünmeme engel olmasının tek yolu, başarısızlığını sürdürmekti. Ah, bunu düşünmekten hâlâ nefret ediyorum! Ona doğru olmadığını söyledim, umarım bana inanmıştır çünkü doğru değil."

"Tamam," dedi Patty, "kulağa gerçekten acımasızca geliyor. Ama bunun benim basketbol maçlarımla ne ilgisi var?"

Joyce başını iki yana salladı. "Bilmem. Öylece aklıma geldi."

"Ben başarıyordum anne. Tuhaf olan yanı bu. Ben tam anlamıyla başarıyordum."

Bu noktada Joyce'un yüzü birden korkunç şekilde buruştu. Sanki tiksintiyle başını yeniden iki yana salladı; gözyaşlarını tutmaya çalışıyordu. "Başarıyordun, biliyorum," dedi. "Orada olmalıydım. Kabahati kendimde buluyorum."

"Orada olmaman gerçekten sorun değildi. Belki uzun vadede daha bile iyi oldu. Yalnızca meraktan soruyordum."

Uzun bir sessizlik sonrası, Joyce'un toparlaması şöyle oldu: "Sanırım hayatım her zaman mutlu, kolay ya da tam istediğim gibi olmadı. Belli bir noktada, bazı şeyleri yalnızca daha fazla düşünmemeye çalışmak zorundayım, aksi takdirde mutsuz olurum."

Patty, hem o konuşma sırasında hem de daha sonra Joyce'un ağzından ancak bu sözleri alabildi. Çok bir şey değildi, gizemleri çözmeye yardımcı olmadı, ancak bununla yetinmek zorundaydı. Aynı akşam Patty, görüşmelerinin sonuçlarını ve Joyce'un çok uysal bir tavırla başını sallayarak tüm ayrıntılarını onayladığı hareket planını sundu. Malikâne satılacaktı ve Joyce getirinin yarısını Ray'in kardeşlerine verecekti; kalandan Edgar'ın payını bir vakıfta değerlendirecek ve onunla Galina'nın (göç etmedikleri takdirde) geçinmelerine yetecek kadar para çekebilmelerini sağlayacaktı; Abigail ile Veronica'ya da yüklü toplu paralar teklif edilecekti. Walter'ın desteği olmaksızın yeni bir yaşama başlamak üzere sonuçta kendi payına 75 bin dolar almayı kabul eden Patty, boş orman ve bakir toprakların kaçınılmaz olarak parsellenip imara açılmasına sebep olduğu düşüncesiyle bir an için Walter'a karşı suçluluk duygusuna kapıldı. Bu özel durumda, evleri dağılacak olan pirinçkuşları, ağaçkakanlar ve sarıasma kuşlarının toplam üzüntüsünün, araziyi satan aileninkinden daha fazla olamayacağını Walter'ın anlayacağını umdu.

Otobiyografi yazarı ailesi hakkında şunu söyleyebilir: Onca uzun süredir bekledikleri ve hakkında bunca nezaketsizce davrandıkları parayı tam olarak ziyan etmediler. Özellikle Abigail, bohem dünyasında etrafa savuracak paraya kavuştuktan sonra parlamaya başladı: Grubuyla birlikte İtalya, Slovenya ve diğer Avrupa ülkelerinde tanınan Abigail'in adı ne zaman *Times* dergisinde çıksa, Joyce Patty'yi arar. Veronica taşradaki çatı dairesinde yalnızlığının tadını çıkartabiliyor; resimleri de –her ne kadar Patty'ye karmaşık ve tam bitmemiş görünseler de– mümkündür ki gelecek nesiller tarafından dahiyene bulunup hayranlıkla sergilenecektir. Edgar ve Galina, sonuncu (beşinci) çocuklarının doğduğu yer olan Kiryas Joel, New York'taki süper Ortodoks cemaate katıldılar ve görünüşe göre kimseye bir zararları yok. Patty, Abigail dışında hepsini yılda birkaç kez görüyor. Yeğen ve kuzenleri, doğal olarak onun göz bebekleri, ancak kısa bir süre önce İngiliz bahçeleri turunda Joyce'a eşlik etti ve önceden tahmin etmiş olduğundan çok daha keyifli vakit geçirdi; ara sıra da Veronica'yla birlikte gülüp eğlenmeyi ihmal etmiyorlar.

Ancak yazar çoğunlukla kendi mütevazı hayatını sürdürüyor. Hâlâ her gün Prospect Parkı'nda koşuyor ama artık ne egzersize ne

de bir başka şeye gerçekten bağımlı. Bir şişe şarap, iki, bazen üç gün dayanıyor. Çalıştığı okulda, kendisinin bir zamanlar olduğundan bile daha çılgın ve baskıcı günümüz velileriyle doğrudan ilişkisi olmadığı için huzurla yürüttüğü bir görevi var. Bu veliler, okulun birinci sınıf öğrencilerine üniversite başvuru kompozisyonlarının taslaklarını yazmayı ve on yıl sonra girecekleri SAT sınavında kullanmaları gereken sözcükleri öğreteceği beklentisi içindeler sanki. Ancak Patty çocukları yalnızca çocuk –kendi hikâyelerini anlatabilmek için yazma becerisi kazanmaya hevesli, ilginç ve çoğunlukla saflığını yitirmemiş küçük bireyler– olarak görüyor. Patty, onları küçük gruplar halinde topluyor ve bu yönde teşvik ediyor; üstelik büyüdükleri zaman Bayan Berglund'u hatırlayamayacak kadar küçük de değiller. Ortaokuldaki öğrenciler onu kesinlikle hatırlayacaklar, çünkü işinin en sevdiği yanı bu: Bir zamanlar koçlarından öğrendiği kendini adama, karşılıksız sevgi ve takım çalışması derslerini bir koç olarak bu çocuklara öğretmek. Patty hemen hemen her okul günü, derslerden sonra birkaç saatliğine ortadan kayboluyor, her şeyi unutup yine oyun kazanma aşkıyla tutuşan kızlardan biri oluveriyor ve oyuncularının kazanması için can atıyor. Yaşamının bu nispeten ileri evresinde, mükemmel bir insan olmamasına rağmen kendisine bu olanağı sağlayan evren, tümüyle acımasızlığın hüküm sürdüğü bir yer olamaz.

Yaz ayları daha zor, buna şüphe yok. Yaz ayları eski kendine acıma ve rekabetçiliğin içinde yeniden yükseldiği aylar. Patty, belediyenin parklar bölümü vasıtasıyla iki kez çocuklarla gönüllü dış mekân çalışması yaptı, ancak altı yedi yaş üzeri erkek çocukları idare etmekte son derece başarısız olduğunu anladı ve amaçsız bir etkinlik yapmış olma fikri kendisine uymadığından kazanmaya odaklanacak, disipline edilecek, gerçek bir takıma, kendi takımına ihtiyaç duydu. Okuldaki şen şakrak sıkı partici (banyoya kusacak kadar sıkı partici, amfide saat üçte tekila içecek kadar sıkı partici) genç, bekâr kadın öğretmenlerin çoğu yazın şehri terk ediyorlar ve insan kendisi de sıkı bir parti yapmayı düşünmeye başlamadan önce kitap okuyup, bir yandan *country* dinlerken zaten temiz olan küçük dairesini temizleyerek yalnızca birkaç saat geçirebiliyor. Patty'nin okulundan, kendinden önemli ölçüde daha genç iki erkekle, okurların duymak istemeyeceği tarzda ve çoğunlukla garipliklerle ve anlamsız tartışmalarla

geçen kısa süreli "bir çeşit ilişki"lerinin her ikisi de yaz aylarında başladı. Son üç yıldır, Cathy ve Donna sayesinde temmuz aylarını Wisconsin'de geçirme imkânı buldu.

Esas dayanağı ise elbette ki Jessica. Öyle ki Patty işi abartıp da muhtaçlığıyla onu boğmamaya müthiş özen gösteriyor. Jessica sıkı çalışanlardan, Joey gibi gösterişçi değil. Patty Richard'dan ayrıldıktan ve bir nebze ahlaki saygınlık kazandıktan sonra Jessica annesinin hayatını düzeltmeyi kendine iş edindi. Getirdiği önerilerin birçoğu aslında ilk elde akla gelebilecek türdendi ama Patty duyduğu minnet ve taşıdığı pişmanlıkla, düzenli çıktıkları pazartesi yemeklerinde Jessica'ya ilerleme raporlarını uysallıkla sunmayı sürdürdü. Hayatı Jessica'dan çok daha iyi tanıyordu ama ondan çok daha fazla da hata yapmıştı. Kızının kendisini önemli ve işe yarar hissetmesini sağlamanın bedeli Patty için hiç de ağır olmadı ve sohbetlerinin konusu doğrudan onun halihazırdaki işine vardı. Belini yeniden doğrulttuğunda Patty tüm bunlara karşılık Jessica'ya destek sundu ama bu konuda da çok dikkatli olması gerekti. Jessica'nın fazlasıyla şiirsel ve kolayca geliştirilebilir cümlelerle dolu *blog* yazılarından birini okuduğunda Patty sadece "Müthiş yazı!!" demekle yetindi. Jessica gönlünü bir müzisyene, New York Üniversitesi'ni yarıda bırakan çocuksu davulcuya kaptırdığında Patty müzisyenler hakkında bildiği her şeyi unutmak ve Jessica'nın insan tabiatının son zamanlarda temel bir değişimden geçtiği yönündeki inancını, en azından üstü örtülü olarak onaylamak zorunda kaldı. Bu inanca göre kızının yaşındaki insanlar, hatta erkek müzisyenler, Patty'nin zamanındakilerden *çok farklıydı*. Sonraları Jessica'nın kalbi yavaş yavaş ama derinden kırıldığında, Patty olayın o asla öngörülemez rezilliği karşısında hayretlere düşüyormuş gibi davranmak zorunda kaldı. Bu onun için zor olduysa da çaba göstermekten memnuniyet duydu çünkü hem Jessica ile arkadaşları sahiden de Patty'den ve neslinden biraz farklıydı (dünya onlara daha korkunç, yetişkinliğe giden yol ise daha zor ve ödülü o denli belirgin değilmiş gibi görünüyordu) hem de Patty artık Jessica'nın sevgisine bağımlıydı ve onu hayatında tutabilmek adına neredeyse her şeyi yapmaya hazırdı.

Çocukların birbirlerine yakınlaşmasını sağlamak Walter'la ayrılıklarının yadsınamaz bir artısı oldu. Patty, yalnız birine verdiği bir bilgiyi her ikisinin de bilmesinden, Washington'dan taşınmasını izleyen

aylarda düzenli olarak iletişim halinde olduklarını anlamıştı; konuşmalarının odak noktasında anne babalarının ne kadar örseleyici, bencil ve utanç verici insanlar oldukları gerçeğinin yattığını tahmin etmek zor değildi. Jessica, Walter ile Patty'yi affettikten sonra bile, Joey ile bağlantısını koparmadı. Kişiliklerindeki belirgin zıtlıkları aşma çabalarını izlemek Patty için ilginç bir deneyim olmuştu – özellikle de bu konuda işlediği hatalar göz önünde bulundurulduğunda. Joey, Jessica'nın davulcusunun ikiyüzlülüğüyle ilgili epey mantıklı yorumlar yapmış görünüyordu; Patty'nin diplomatik davranmak adına sözünü etmediği belli şeyler hakkında Jessica'yla konuşmuş gibiydi. Bir alanda müazzam bir başarı yakalamasının kaçışı olmayan Joey'nin, Jessica'nın da onayladığı bir işte uzmanlaşması da kesinlikle yakınlaşmalarına yardımcı olmuştu. Elbette Jessica'nın hâlâ burun kıvırdığı ve rekabetçi davrandığı konular var. Walter ile Patty'nin, Jessica'nın kariyer olarak seçtiği edebiyat yayıncılığı alanında ona yardımcı olmak için yapabilecekleri hiçbir şey yokken, Walter'ın Güney Amerika'daki bağlantılarının yardımıyla Joey'yi gölgede büyüyen kahve tohumu işine tam da bir servet kazanabileceği anda yönlendirmesi Jessica'nın içini sızlatıyor. Joey neredeyse hiç çaba harcamadan zengin olurken, onun kendini babası gibi, düşüşte ve soyu tehlikede olan, kârsız bir girişime adaması Jessica'yı sinirlendiriyor. Joey'yle dünyayı gezdiği, tam da çokkültürlü Jessica'nın görmeye heves ettiği nemli ülkeleri ziyaret ettiği için Connie'yi kıskandığını da gizleyemiyor. Ama Jessica, isteksizce de olsa, Connie'nin çocuk yapmayı ertelemesini takdir ediyor; ayrıca Connie'nin "bir orta batılı" için güzel giyindiğini itiraf ettiğine de tanık olundu. Gölgede yetişen kahvenin çevre için, özellikle de kuşlar için daha iyi olduğu ve Joey'nin bu noktayı öne çıkartıp akıllıca pazarladığı için övülmeyi hak ettiği gerçeğinden de kaçış yok. Kısacası Joey Jessica'yı açık farkla yendi, bu da Patty'nin Jessica'yla yakın arkadaş olmak için bu kadar çok çabalamasının bir başka nedeni.

Otobiyografi yazarı Joey'yle de arasının iyi olduğunu söyleyebilmek isterdi. Ne yazık ki bu doğru değil. Joey Patty'yle arasına koyduğu çelik kapıyı koruyor; bu, her zamankinden daha soğuk ve sert bir kapı, Connie'yi kabul ettiğini kanıtlayana kadar kapalı kalacağını Patty'nin çok iyi bildiği bir kapı. Heyhat, Patty birçok alanda birçok gelişme gösterdi ama Connie'yi sevmeyi öğrenmek henüz bunlardan

biri değil. Connie'nin iyi bir gelin olma listesindeki her maddeyi yerine getirmesi de işleri yalnızca zorlaştırıyor. Patty, Connie'nin de onu pek sevmediğini iliklerinde hissedebiliyor. Connie'nin Joey'yle ilişkisinde Patty'nin tüylerini diken diken eden bir şeyler var, sonsuz bir sahiplenme, rekabet ve ayrıcalık içeren bir şeyler. Her açıdan daha iyi bir insan olmayı arzulasa da, maalesef bunun pek gerçekçi bir istek olmadığını fark etmeye başladı ve bu başarısızlığı, Joey'yle ilgili yaptığı hataların son bir cezası olarak her zaman oğluyla arasında bir engel olarak duracak. Joey'nin Patty'ye son derece kibar davrandığını herhalde söylemeye bile gerek yok. Onu haftada bir arıyor ve iş arkadaşları ile en sevdiği öğrencilerin adlarını hatırlıyor; onu bir yerlere davet ediyor ve bazen davetlerini kabul ediyor; ona, Connie'ye olan bağlılığının izin verdiği kadar ufak ilgi yemleri atıyor. Son iki yıl içinde, üniversitede ona gönderdiği parayı faiziyle geri ödeyecek kadar düşünceli davrandı – bu, Patty'nin maddi ve manevi olarak hayır diyemeyeceği kadar ihtiyaç duyduğu bir para. Ama ruhunun kapısı Patty'ye kapalı ve Patty bir daha asla açılabileceğini düşünmüyor.

Ya da aslında, doğru söylemek gerekirse o kapının açılmasını sağlayacak bir şey biliyor; otobiyografi yazarı okurlarının bunu duymak istemeyeceğinden şüpheleniyor ama yine de anlatacak. Eğer bir şekilde tekrar Walter'la birlikte olabilirse, onun o güven verici sevgisini tekrar hissedebilirse, sabahları paylaştıkları sıcak yataktan kalkıp geceleri tekrar Walter'a ait olduğunu bilerek yatağına dönebilse, nihayet Connie'yi affedip, diğerlerinin çok beğendiği o özelliklerini fark edebileceğini düşünüyor. Yemekten sonra eve Walter'la birlikte dönebilse, başını omzuna koyup affedildiğini hissedebilse belki akşam yemeği için Connie'nin masasında oturmaktan hoşlanabilir, Joey'nin karısına gösterdiği sadakat ve adanmışlık kalbini ısıtabilir, bunun karşılığında da Joey kapısını birazcık aralayabilir. Ama elbette bu müthiş olanaksız bir senaryo ve bu senaryonun gerçekleşmemesini hak ettiğini biliyor. Otobiyografi yazarı şimdi elli iki yaşında ve yaşını gösteriyor. Son dönemlerde adetleri garip ve düzensiz ilerliyor. Her yıl vergi beyanı yapması gereken dönemde geçen yıl ona bir öncekinden daha kısa geliyor; yıllar birbirine gitgide o kadar çok benziyor ki... Walter'ın ondan neden hâlâ boşanmadığıyla ilgili birkaç heves kırıcı fikri var –mesela ondan en ufak bir temasa bile geçmek istemeyecek

kadar nefret ediyor olabilir– ama kalbi yine de bu yüzden umutlanmadan edemiyor. Utandırıcı bir şekilde çocuklarına hayatında bir kadın olup olmadığını sordu ve "hayır" yanıtını alınca keyiflendi. Walter'ın mutluluğunu istemediğinden değil, onu kıskanmaya hakkı olduğundan da değil; çünkü bu, kendisi gibi Walter'ın da yalnızca birbirlerinin başına gelmiş en büyük felaket değil, aynı zamanda en güzel şey de olduklarını düşünme ihtimalinin olduğunu gösterdiğinden. Hayatı boyunca oldukça fazla hata yapmış olduğu için, haklı olarak burada da yanlış düşündüğünü, tekrar beraber olmalarına engel olacak hayati bir engeli atladığını varsayıyor. Ama bu düşünceden bir türlü kurtulamıyor. Günden güne, yıldan bir başka benzeri yıla yakasını bırakmıyor, onun suratına, sesine, öfkesinde, iyiliğine duyduğu arzu – eşine duyduğu arzu.

Ve otobiyografi yazarının okuruna söyleyebileceğinin hepsi bu, belki de noktalarken bu sayfaları yazmasına neyin yol açtığından söz etmenin haricinde. Birkaç hafta önce, Manhattan'da Spring Sokağı'nda, Jessica'nın yayımlamaktan heyecan duyduğu genç, içten bir yazarın bir kitapçıda gerçekleşen okumasından dönerken, Patty kaldırımda ona doğru uzun adımlarla gelen uzun boylu, orta yaşlı bir adam gördü ve onun Richard Katz olduğunu fark etti. Saçı artık kısaydı, kır düşmüştü, onu tuhaf bir şekilde *seçkin* hale getiren bir gözlük takıyordu ama yine 1970'lerin sonunun yirmi yaşında gençleri gibi giyiniyordu. Onu Brooklyn'in derinliklerinde olduğu kadar görünmez hale gelemeyeceğiniz Aşağı Manhattan'da gören Patty, kendisinin de artık kim bilir ne kadar yaşlı, herhangi birinin sıradan annesi gibi göründüğünün farkına vardı. Saklanmak mümkün olsaydı eğer, Richard'ı onu görmenin rahatsızlığından esirgemek, kendini de onun ıskartaya çıkarılmış cinsel objesi olma rahatsızlığından kurtarmak için saklanırdı. Ama saklanamadı ve Richard, çaba gösterdiği açık bir terbiyeyle, beceriksiz merhabaların ardından ona bir kadeh şarap ısmarlamayı teklif etti.

Girdikleri barda Richard Patty'nin kendisi hakkındaki haberlerini, meşgul ve başarılı bir erkeğin ikiye bölünmüş dikkatiyle dinledi. Nihayet başarısıyla barışmış gibiydi – rahatsız olmadan ya da özür dilemeden, Brooklyn Müzik Akademisi için o avangard orkestra şeylerinden birini yaptığından söz etti; besbelli önemli bir belgeselci

olan şimdiki kız arkadaşının onu Walter'ın hep sevdiği sanat filmleri türünden filmler yapan çeşitli genç yönetmenlerle tanıştırdığından ve kimi film müziği projeleri üzerinde çalıştığından. Patty, konuyu her zamanki gibi Walter'a getirmeden önce, kendine hayatından memnun görünmesi karşısında küçük bir sancı ve güçlü kız arkadaşı düşüncesiyle küçük bir başka sancı çekme izni verdi.

"Onunla hiç görüşmüyorsun?" dedi Richard.

"Hayır," dedi Patty. "Peri masalı sanki. Washington'dan ayrıldığım günden beri konuşmadık. Altı yıl ve tek kelime yok. Haberlerini sadece çocuklarımdan alıyorum."

"Belki de onu aramalısın."

"Arayamam, Richard. Şansımı altı yıl önce kaybettim ve sanırım şimdi de sadece kendi haline bırakılmak istiyor. Göl evinde oturuyor, orada Doğayı Koruma için çalışıyor. Temas kurmak isteseydi beni her zaman arayabilirdi."

"Belki o da senin için aynı şeyleri düşünüyor."

Patty başını hayır anlamında salladı.

"Sanırım herkes onun benden fazla ıstırap çektiğinin farkında. Sanırım kimse beni aramanın onun işi olduğunu düşünecek kadar zalim değil. Zaten Jessie'ye onu görmek istediğimi açıkça söyledim. Bu bilgiyi ona iletmediyse benim için şok olur – en çok istediği şey, kahraman olmak. Belli ki hâlâ incinmiş durumda, kızgın ve ikimizden de nefret ediyor. Ve onu kim suçlayabilir ki, gerçekten?"

"Ben biraz suçlayabilirim," dedi Richard. "Üniversitede benimle nasıl haftalarca konuşmazdı, hatırlamıyor musun? Tam bir zırvalıktı. Ruhuna hiç iyi gelmiyor. Bu huyuna tahammül edemezdim."

"Eh, belki de sen aramalısın onu."

"Hayır." Güldü. "Sonunda ona küçük bir hediye yapabildim – gözünü açık tutarsan bir iki ayda görürsün. Bir zaman kuşağından diğerine dostça, küçük bir çığlık. Ama benim midem hiçbir zaman özürleri kaldıramadı. Oysa sen."

"Oysa ben?" Hesap için bardaki garson kıza elini sallamıştı bile.

"Sen nasıl hikâye anlatılacağını bilirsin," dedi. "Neden ona bir hikâye anlatmıyorsun?"

CANTERBRIDGE GÖL EVLERİ

Bir ev kedisi dışarıda pek çok şekilde ölebilir, kır kurtları tarafından parçalanabilir ya da bir araba tarafından ezilebilir, ama Hoffbauer ailesinin sevgili kedisi Bobby haziran başlarında bir akşam eve gelmeyince ve Bobby'ye adıyla seslenmek, Canterbridge arazisinin çevresinde dolaşıp aramak, ilçe yolunda aşağı yukarı dolaşmak veya Bobby'nin resminin fotokopisini civardaki ağaçlara asmak da fayda etmeyince, Canterbridge sakinlerinin çoğunluğu Bobby'nin Walter Berglund tarafından öldürüldüğünü varsaydı.

Canterbridge arazisi, şimdiki resmi adıyla Canterbridge Göl Evleri, önemsiz bir su parçasının güneybatısında, birden çok banyolu, modern bir tarzda inşa edilmiş on iki ferah evden oluşan yeni bir yerleşimdi. Göl aslında hiçbir yere yakın değildi ancak ulusal mali sistem son zamanlarda neredeyse karşılıksız borç para ödünç veriyordu ve arazinin inşası kadar oraya giden yolun genişletilmesi ve asfaltlanması da, durgun Itasca ilçesi ekonomisini geçici olarak canlandırmıştı. Düşük faiz oranları, aralarında Hoffbauer'lerin de olduğu çeşitli İkiz Şehir emeklilerinin ve genç çiftlerin kendilerine rüyalarındaki evi almalarını mümkün kılmıştı. 2007 sonbaharında taşınmaya başladıklarında, sokakları hâlâ dımdızlaktı. Ön ve arka bahçeleri yamru yumru, bodur otlarla kaplıydı ve bahçelere buzlu kaya parçaları ile kesilmekten kurtulmuş huş ağaçları serpiştirilmişti; hepsi birlikte, bir çocuğun ödevi için aceleyle tamamlanmış teraryum projesine benziyordu. Yeni mahallenin kedileri de doğal olarak, kuşların bulunduğu, Berglund mülküne komşu ormanlar ile çalılıklarda avlanmayı tercih ediyordu. Walter ise daha son Canterbridge evine taşınılmadan, kendini tanıt-

mak ve yeni komşularından kedilerini içeride tutmalarını rica etmek için kapı kapı dolaşmıştı.

Walter iyi bir Minnesotalıydı, nezaket sınırları içerisinde dostça davranırdı ama onda Canterbridge evlerindeki ailelerin bamteline basan bir şey, sesinde siyasi bir titreyiş, yanaklarında fanatik bir kirli, gri sakal vardı. Walter mezbele gibi, ıssız, eski bir tatil evinde tek başında yaşıyordu; ailelerin gölün karşı tarafından onun güzel bir manzara oluşturan mülküne bakması, kuşkusuz Walter'ın onların boş bahçelerine bakmasından daha hoştu. Ve aralarından birkaçı evlerinin inşaatının kim bilir ne kadar gürültülü olduğunu hayal etmiş de olsa, kimse başka birinin kırsal bölgedeki huzurlu yaşamının davetsiz misafiri olma psikolojisinden haz etmez. Ne de olsa paralarını ödemişlerdi, orada olmaya hakları vardı. Gerçekten de hepsinin emlak vergisi Walter'ınkinden çok daha yüksekti ve çoğu ipotek kredi ödemelerinin şişmesiyle karşı karşıyaydılar; ayrıca sabit gelirlerle yaşıyor ya da çocuklarının eğitimi için para biriktiriyorlardı. Besbelli böyle kaygıları olmayan Walter onlara *kedilerinden* şikâyet etmeye geldiğinde, aileler onun kuşlara ilişkin kaygılarını ve kuşlara ilişkin böyle kaygılara sahip olmanın nasıl da ince bir ayrıcalık olduğunu ondan çok daha iyi anladılar. Ateşli bir Protestan ve sokaktaki en politik komşu olan Linda Hoffbauer ise, özellikle gocundu. "Ne yani, Bobby kuşları öldürüyorsa," dedi Walter'a. "Ne olmuş yani?" "Mesele şu ki," dedi Walter, "küçük kediler Kuzey Amerika'nın yerlisi değil, bunun için de ötücü kuşlarımız onlara karşı bir savunma geliştiremedi hiç. Adil bir dövüş değil."

"Kediler kuşları öldürür," dedi Linda. "Bunu yaparlar, doğalarının bir parçasıdır."

"Evet, ama kediler bir Eski Dünya türüdür," dedi Walter. "Bizim doğamızın bir parçası değiller. Eğer biz getirmemiş olsak burada olmazlardı. Bütün mesele bu."

"Sana doğruyu söylemem gerekirse," dedi Linda, "beni tek ilgilendiren şey çocuklarımı bir hayvana bakıp onun sorumluluğunu yüklenmeyi öğrenmelerine izin vermek. Bana bunu yapamayacaklarını mı söylüyorsun?"

"Hayır, elbette söylemiyorum," dedi Walter. "Ama Bobby'yi kışın zaten içeride tutuyorsunuz. Ben sizden sadece, yerel ekosistemin hatırı için, onu yazın da içeride tutmanızı rica ediyorum. Kuzey Ameri-

ka'da sayıları azalan birkaç kuş türü için önemli bir üreme alanında yaşıyoruz. Ve bu kuşların da yavruları var. Bobby haziranda ya da temmuzda bir kuşu öldürdüğü zaman, geride yaşayamayacak olan bir yuva dolusu yavru da bırakıyor."

"Öyleyse kuşların yuva yapmak için başka bir yer bulmaları gerekiyor. Bobby dışarıda özgürce koşmayı seviyor. Hava iyiyken onu içeride tutmak da adil değil."

"Tabii. Evet. Kedinizi sevdiğinizi biliyorum. Sadece sizin bahçenizde kalsaydı, tamamdı. Ama bu toprak aslında bizden önce kuşlara aitti. Hem kuşlara buranın yuva yapmak için kötü bir yer olduğunu söylemenin de bir yolu yok. Onun için de buraya gelmeye ve öldürülmeye devam ediyorlar. Ve daha büyük bir sorun da yaşam alanlarının gittikçe daralıyor olması, çünkü gittikçe daha fazla site yapılıyor. Onun için de devraldığımız bu harikulade topraklar için sorumlu vekilharçlar olmaya çalışmamız önemli."

"Eh, kusura bakmayın," dedi Linda, "ama çocuklarım benim için kuşun birinden çok daha fazla şey ifade ediyor. Bunun aşırı bir durum olduğunu sanmıyorum, sizinkiyle kıyaslanırsa. Tanrı bu dünyayı insanlara verdi ve benim açımdan konu kapanmıştır."

"Benim de çocuklarım var, bunu anlıyorum," dedi Walter. "Ama biz burada sadece Bobby'yi evde tutmaktan söz ediyoruz. Bobby'yle konuşmuyorsanız eğer, evde kalmaya itirazı olduğunu nasıl bildiğinizi anlayamıyorum."

"Kedim bir hayvan. Bu dünyada hayvanlara konuşma yeteneği verilmemiş. Sadece insana verilmiş. Bu da Tanrı'nın suretinde yaratılmış olduğumuzu anlamanın yollarından biri."

"Peki, öyleyse sorum şu, özgürce koşuşturmak istediğini nereden biliyorsunuz?"

"Kediler dışarıda olmaya bayılır. Herkes dışarıda olmaya bayılır. Hava ısınınca, Bobby kapının yanında durur, dışarı çıkmak ister. Bunu anlamak için onunla *konuşmam* gerekmiyor."

"Ama eğer Bobby sadece bir hayvansa, yani insan değilse, nasıl oluyor da dışarıda olma yolundaki ılımlı seçimi ötücü kuşların aile kurma haklarına baskın çıkıyor?"

"Çünkü Bobby ailemizin bir parçası. Çocuklarım onu seviyor, onun için her şeyin en iyisini istiyoruz. Eğer bir kuşumuz olsaydı,

onun için de her şeyin en iyisini isterdik. Ama kuşumuz yok, kedimiz var."

"Eh, beni dinlediğiniz için teşekkür ederim," dedi Walter. "Umarım bu konuyu biraz düşünür ve yeniden gözden geçirirsiniz."

Linda bu konuşmadan çok incindi. Walter aslında komşu bile değildi, ev sahiplerinden oluşan derneğin üyesi değildi ve arabasının OBAMA yazılı çıkartma taşıyan bir Japon hibrid oluşu, Linda'nın zihninde Tanrısızlığa ve iki yakasını bir araya getirip geçinebilmek için, çocuklarını tehlikeli bir dünyada iyi, sevecen yurttaşlar olarak yetiştirmek için mücadele eden çalışkan ailelerin içinde bulunduğu ciddi duruma karşı duyarsızlığa işaret ediyordu. Linda Canterbridge Göl Evleri'nde pek popüler sayılmazdı, ama teknenizi gece garaj yolunda park edip bırakırsanız yönetmeliği ihlal ettiğiniz için ya da çocuklarından biri sizin çocuklarınızdan birini ortaokulun arkasında sigara yakarken gördüyse veya evinin inşasında küçük bir kusur keşfettiyse ve sizin evinizde de aynı küçük kusurun olup olmadığını bilmek istiyorsa kapınızı çalacak diye korktuğunuz kişi oydu. Walter'ın adı onu ziyaret ettikten sonra Linda'nın bıkmadan anlatışıyla, ona *kedisiyle* konuşup konuşmadığını soran hayvan kaçığına çıktı.

O yaz gölün öbür kıyısında, birkaç hafta sonunda, Canterbridge Göl Evleri halkı Walter'ın mülkünde ziyaretçiler olduğunu gördü; yeni, siyah bir Volvo'yla gelen gösterişli genç bir çift. Delikanlı sarışındı, vücut çalışmıştı, şehirli olduğu belli karısı ya da kız arkadaşı çocuksuz, ince ve zarifti. Linda Hoffbauer çiftin "burnu büyük" göründüğünü ilan etti ama cemiyetin büyük bölümü bu saygın ziyaretçileri görünce rahat etmişti, çünkü Walter daha önce bütün kibarlığına rağmen potansiyel olarak sapkın bir münzeviye benziyordu. Canterbridge sakinlerinin daha yaşlı ve sabahları uzun sağlık yürüyüşleri yapanlarından bazıları şimdi yolda ona rastladıklarında Walter'la sohbet etme cesaretini bulmuşlardı. Genç çiftin, St. Paul'de giderek büyüyen bir işleri olan oğlu ve gelini olduğunu, New York'ta da evlenmemiş bir kızı olduğunu öğrendiler. Ona medeni durumuna ilişkin imalı sorular sordular, boşandı mı yoksa dul mu kaldı, diye merak ediyorlardı; o bu soruları atlatmada hünerli olduğunu kanıtlayınca, teknolojiyle daha haşır neşir olanları internete bakıp Linda Hoffbauer'in aslında Walter'ın bir kaçık ve bir tehdit olduğundan şüphelen-

mekte haklı olduğunu keşfetti. Belli ki, kurucularından birinin, belli ki çocuklarının annesi olmayan garip isimli bir kadının ölümünden sonra kapanan radikal bir çevre grubunu kurmuştu. Bu ilginç haber bir kez yayılınca, sabah erken saat yürüyüşçüleri Walter'ı yine yalnız bıraktılar – belki de onun aşırılığının verdiği rahatsızlıktan ziyade münzevi var oluşu şimdi şiddetle keder, uzak durmanın isabet olacağı türden korkunç bir keder tadı verdiği için; deliliğin bütün biçimleri gibi insanda tehdit edici, hatta belki bulaşıcıymış duygusu uyandıran kalıcı türde bir keder.

Bu hadiseyi izleyen kışın sonuna doğru, karlar erimeye başlarken, Walter Canterbridge arazisinde bu sefer de bir kutu dolusu parlak renkli neopren kedi önlüğü taşırken göründü. Bu önlüklerden birini takan bir kedi ağaçlara tırmanmaktan tutun da, pervanelere pati atmaya kadar dışarıda nasıl eğlenmek istiyorsa öyle eğlenebilirdi: Kuşlara saldırmak dışında. Kedinin tasmasına bir çıngırak koymanın kuşları uyarma açısından faydasızlığının kanıtlandığını söyledi. Amerika Birleşik Devletleri'nde her gün kediler tarafından katledilen ötücü kuşların asgari sayısının bir milyon olarak tahmin edildiğini ekledi, yani yılda üç yüz altmış beş milyon (ve bu da, diye vurguladı, iyimser bir tahmindi ve katledilen kuşların yavrularının açlıktan ölmesini içermiyordu). Walter, dışarı her çıktığında bir kediye önlük takmanın nasıl dertli olduğunu ve bir kedinin parlak mavi ya da kırmızı neoprenle ne kadar aptal görüneceğini anlamıyor gibi dursa da, sokaktaki daha yaşlı kedi sahipleri Walter onları rahat bıraksın da önlükleri atabilsinler diye, kibarca onları deneme vaadinde bulundular. Bir tek Linda Hoffbauer önlük almayı baştan reddetti. Walter ona, okullarda prezervatif dağıtmak, insanların silahlarını elinden almak ve her vatandaşı bir kimlik kartı taşımaya zorlamak isteyen o büyük hükümet adamı liberallerden biri gibi görünüyordu. Kendi mülkündeki kuşlar *ona mı aitti*, eğer değillerse de Bobby'ciğinin onları avlamaktan hoşlanması nasıl üzerine vazife oluyordu, diye sormayı akıl etti. Walter sözde Kanada ya da Meksika sınırını geçen ve av kuşu olmayan kuşlara zarar vermeyi yasaklayan Kuzey Amerika Göçmen Kuş Antlaşması Yasası hakkında bürokratça laflar etti. Linda'ya ulusal egemenliği Birleşmiş Milletler'e devretmek isteyen ülkenin yeni başkanını can sıkıcı bir biçimde hatırlattı; Linda da Walter'a, elinden gel-

diğince terbiyeli bir şekilde, çocuklarını yetiştirmekle çok meşgul olduğunu ve artık kapısını çalmazsa memnun olacağını söyledi.

Diplomatik bir perspektiften, Walter önlüklerle dolaşmak için yanlış bir dönem seçmişti. Ülke derin bir ekonomik durgunluğa düşmüştü, borsa dibe vurmuştu ve onun halen kafasını ötücü kuşlara takmış olması insanlara neredeyse edepsizlik gibi görünüyordu. Canterbridge Göl Evleri'ndeki emekli çiftler bile zarar görmüştü –yatırımlarındaki deflasyon çoğunun her yıl kışın gittikleri Florida ya da Arizona'ya çekilme planlarını iptal etmelerine yol açmıştı–; sokaktaki iki genç aile, Dent'ler ile Dolberg'ler, (en yanlış zamanda şişen) ipotek kredi ödemelerinde geride kalmıştı ve muhtemelen evlerini kaybedecek gibi görünüyorlardı. Teagan Dolberg telefon numaraları ile posta adreslerini her hafta değiştiriyormuş gibi görünen kredi konsolidasyon şirketlerinden ve düşük maliyetli federal borç danışmanlarından cevap beklerken, Visa ve MasterCard hesaplarındaki bakiyeler ayda üç dört bin dolarlık artışlarla yukarı fırlıyordu ve bodrumunda kurduğu manikür salonundan onluk seans sattıkları dost ve komşular, artık gelir getirmemesine rağmen tırnaklarını yaptırmaya devam ediyorlardı. Kocası Itasca ilçesiyle sağlam yol bakımı sözleşmeleri yapmış olan Linda Hoffbauer bile termostatının derecesini alçaltmaya ve çocuklarını okula arabasıyla götürüp getireceğine okul otobüsüne bindirmeye başlamıştı. Endişeler Canterbridge arazisi üzerinde bir sinek bulutu gibi havada asılı duruyordu; kablolu televizyon haberleri, radyodaki sohbet programları ve internet yoluyla evleri işgal ediyorlardı. Twitter'daki *tweet** faaliyeti oldukça yoğundu ama doğanın, Walter tarafından insanlar sanki hâlâ aldırış ediyormuşçasına temsil edilen cıvıltıları ve kanat çırpışları bardağı taşıran bir endişeydi.

Walter'dan bundan sonra, gecenin karanlığına sığınarak mahalleye broşürler döşediği eylül ayında ses çıktı. Dent'ler ile Dolberg'lerin evleri artık boştu, pencerelerinden yansıyan ışıklar erotik hat müdavimlerinin telefonu nihayet kapatışları gibi usulca kararmıştı, ama Canterbridge arazisinin geri kalan sakinlerinin hepsi bir sabah uyanınca kapılarında "Sevgili Komşular," diye başlayan, kibarca yazılmış bir mektup buldular; Walter'ın onlara zaten iki kez sunduğu kedi kar-

* İngilizcede kuş cıvıltısı. (y.n.)

şıtı savları bir kez daha tekrarlıyordu, ilişikte de kibarın tam karşıtı sayılabilecek dört sayfa fotoğraf vardı. Belli ki Walter yazın tamamını kendi mülkündeki kuş ölümlerini belgeleyerek geçirmişti. Her fotoğraf (kırktan fazlaydılar) bir tarihle ve bir tür adıyla etiketlenmişti. Kedisi olmayan Canterbridge aileleri bu broşür faaliyetine dahil edildikleri için, kedisi olanlar da Walter'ın mülkündeki her kuş ölümü sanki onların hayvanlarının hatasıymış gibi kesin bir kanaat getirmiş olduğu için gocundular. Linda Hoffbauer broşürlerin, çocuklarından birinin başsız serçelerin ve kanlı iç organlarının travmatik görüntülerine kolaylıkla maruz kalabileceği bir yerde bırakılmış olmasına ayrıca öfkelendi. Walter'ın yasadışı tacizden suçlanıp suçlanamayacağını anlamak için kocasıyla arkadaşları olan ilçe şerifini aradı. Şerif olmadığını söyledi ama evine uğrayıp onu uyarmayı kabul etti – bu ziyaret, Walter'ın hukuk fakültesini bitirdiği ve sadece Birinci Anayasa Özgürlüğü Değişiklikleri konusunda değil, Canterbridge arazisi yönetmeliği konusunda da gayet bilgili olduğunu ortaya çıkardı ki bu yönetmelik, ev hayvanlarının her zaman sahiplerinin kontrolü altında tutulması gerekliliğine ilişkin bir maddeyi de kapsıyordu; şerif Linda'ya broşürü yırtarak unutmasını tavsiye etti.

Sonra da kış geldi, çevre kedileri içeri çekildiler (Linda bile burada hayatlarından fevkalade memnun göründüklerini ister istemez kabul etti) ve Linda'nın kocası, Walter'ı her yeni kar yağışından sonra evinin garaj yolunun girişini açmak için bir saat küreme yapmaya mecbur bırakan bir yöntemle, ilçe çevre yollarını kardan temizleme işini şahsen üstlendi. Ağaç yaprakları dökülmüş olduğundan, donmuş gölün karşı kıyısındaki mahalle sakinleri, camlarında hiçbir zaman televizyon ışığı yansımaları olmayan Berglund'ların küçük evini rahatlıkla görebiliyordu. Walter'ın orada, o kara kış gecelerinde, yapayalnız, düşmanca duygularla kara kara düşünmek dışında ne yapabileceğini kestirmek güçtü. Noel zamanı bir hafta süresince evinin ışıklarının hiç yanmayışı St. Paul'deki ailesini ziyarete gittiğine işaret ediyordu ki, böyle bir çatlağın her şeye rağmen seveni olduğuna inanmak da güçtü. Bayram sona erip çatlak münzevi döndüğünde, o adamı seven birilerinin olduğu düşüncesinin gölgelemediği kin ve nefreti yeniden tazelenen Linda özellikle rahatladı. Bir şubat gecesi kocası, Walter'ın garaj yolunun kasıtlı olarak bloke edildiğine dair ilçeye şikâyette bulunduğunu

haber verdi; bu haberi duymaktan garip bir şekilde zevk aldı. Kendilerinin ondan nefret ettiklerini bildiğini öğrenmek iyi gelmişti.

Aynı sapkınlıkla, karlar eridiğinde, orman yeşillendiğinde ve Bobby tekrar dışarı bırakılıp anında kaybolduğunda, Linda, derinde eski bir yaranın kaşındığı hissine kapıldı; kaşımanın yalnızca daha da derinleştirdiği köklü bir yaranın. Bobby'nin ortadan yok olmasından Walter'ın sorumlu olduğunu hemen anladı ve kinini kabarttığı, nefretini besleyecek taze bir kaynak, yepyeni bir neden verdiği için güçlü bir tatmin duygusuna kapıldı: O, kendisiyle düşmancılık oyunu oynamayı ve Linda'nın dünyasında mevcut tüm olumsuzlukların özel temsilciliğini yapmayı arzu ediyordu. Çocukların kayıp kedisi için arama faaliyeti düzenleyip büyük acılarını mahalleye ilan ettiği zaman bile, gizlice bu ıstırabın tadını çıkardı ve komşuları da bu nedenle Walter'dan nefret etmeye yönlendirmekten keyif aldı. Bobby'yi oldukça sevmişti, ama bir hayvanı ilahlaştırmanın günah olduğunu biliyordu. Kendisinin nefret ettiği bu günahı, komşusu olacak adam işliyordu. Bobby'nin geri gelmeyeceği anlaşılır anlaşılmaz, çocuklarını hayvan barınağına götürüp üç yeni kedi seçmelerine izin verdi ve eve geri geldikleri anda onları mukavva kutularından çıkarıp Walter'ın ormanına doğru kışkışladı.

Walter kedileri hiç sevmemişti. Ona evcil hayvan dünyasının psikopatları, kemirgenlerin kontrolü için evcilleştirilmiş, sonra da mutsuz ülkelerin askeri kuvvetlerini fetiş haline getirmesi gibi bir fetişe dönüşmüş kötülük timsalleri gibi görünürlerdi; kedi sahipleri hayvanlarının güzel kürklerini okşayıp pençeleri ile dişlerini bağışlarken katillerin üniformalarına selam dururlardı. Bir kedinin yüzünde aptalca bir merak ve bencillikten başka bir şey görmemişti hiç. Bir kedinin gerçek yüzünü anlamak için onu oyuncak fareyle kızdırmak yeterliydi. Ne var ki, annesinin evine yerleşmeye gelene kadar uğraşacağı pek çok başka kötülük olmuştu. Ancak şimdi, Doğayı Koruma adına yönettiği mülkleri kasıp kavuran yabani kedi nüfusundan sorumlu olunca ve Canterbridge arazisinin göle verdiği hasara sakinlerin başlarına buyruk dolaşan hayvanlarının hakareti de eklenince eski kedi karşıtı önyargısı kabararak, depresif Berglund erkeklerinin besbelli hayatlarına anlam kazandırmak için muhtaç oldukları gündelik ıstırap ve kin halini almıştı. Önceki iki yılda ona hizmet eden kin

–elektrikli testereler ile buldozerlerin ve küçük çapta patlama ile erozyonun, çekiçler ile keskilerin ve portatif kasetçalarlardan yükselen klasik rock'ın ıstırabı– artık sona ermişti, yeni bir şeye ihtiyacı vardı.

Kimi kediler bir katil olarak tembel ya da beceriksizdir ama beyaz ayaklı siyah Bobby onlardan biri değildi. Bobby, rakunlar ile kır kurtlarının tehlike arz ettiği akşam karanlığında Hoffbauer evine sığınacak kadar kurnazdı, ama karsız aylarda her sabah gölün çıplaklaşmış güney kıyısında yeniden dışarı fırlayıp onu bunu öldürmek için Walter'ın mülküne girerken görülebilirdi. Serçeler, kirazkuşugillerden Amerikan serçeleri, çalıbülbülleri, mavi kuşlar, sakalar, çitkuşları... Bobby'nin zevki evrensel, ilgi alanı sınırsızdı. Öldürmekten hiç usanmıyordu, ayrıca da sadakatsizlik ya da nankörlük şeklinde ek bir karakter bozukluğu da vardı: Öldürdüklerini sahiplerine taşıma zahmetine pek ender katlanırdı. Yakalardı, oyun oynardı ve katlederdi, sonra da bazen bir lokmada yerdi ama genelde leşi ortada bırakırdı. Walter'ın evinin aşağısındaki açık otluk orman ile onu çevreleyen alandaki habitat, özellikle kuşlara ve Bobby'ye cazip gelecek türdendi. Walter ona atmak için küçük bir taş yığını bulundururdu, bir seferinde de bahçe hortumundaki basınç rakoruyla doğrudan sulu bir isabet kaydetmişti, ama Bobby Walter'ın işe gitmesini bekleyerek sabah erken saatlerde ormanda kalmayı öğrenmişti. Yönettiği Doğayı Koruma arazilerinden bazıları birbirinden, Walter'ın bazen gecelerce eve gelmemesine neden olacak kadar uzaktaydı ve geri döndüğünde, evinin arkasındaki yamaçta yeni bir katliamla karşılaşırdı. Eğer yalnızca burada olsaydı tahammül edebilirdi, ama bu katliamın her yerde gerçekleştiğini bilmek onu çıldırtıyordu.

Yine de birinin hayvanını öldüremeyecek kadar yufka yürekli ve yasalara bağlıydı. Bu işi halletmek için kardeşi Mitch'i getirmeyi düşündü ama Mitch'in mevcut sabıka kaydı düşünüldüğünde hayli riskliydi; ayrıca Walter, Linda Hoffbauer'in muhtemelen başka bir kedi alıvereceğini tahmin ediyordu. Ancak ikinci yazda diplomasi ile eğitimsel çabaları yine başarısızlığa uğrayınca ve Linda Hoffbauer'in kocası onun araba yolunu bardağı taşıracak kadar çok kez karla kapatınca, Bobby Amerika'daki yetmiş beş milyon kedi arasında sadece bir kedi olduğu halde, Walter psikopatlığının bedelini kişisel olarak ödeme vaktinin geldiğine karar verdi. Walter, Doğayı Koruma

arazilerinde yabani hayvanlara karşı neredeyse umutsuz bir savaş sürdüren müteahhitlerden birinden bir kapan ile ayrıntılı talimatlar aldı ve mayıs ayında bir sabah, henüz şafak sökmeden, içinde tavuk ciğeri ve pastırma olan kapanı, Bobby'nin kendi mülküne girerken geçmeyi alışkanlık haline getirdiği yola yerleştirdi. Akıllı bir kedi söz konusu olduğunda kapanı yalnızca bir kere deneme şansı olduğunu biliyordu. İki saat sonra tepeden yukarı yükselen kedi çığlıkları kulağına pek tatlı geldi. Sarsılan, bok kokan kapanı Prius'una taşıyıp bagaja kilitledi. Linda Hoffbauer'in Bobby'ye tasma takmamış olması da –kedisinin kıymetli özgürlüğünü fazlaca kısıtlar diye herhalde– Walter'ın üç saatlik bir yolculuğun ardından hayvanı, onu ya öldürecek ya da kedilerini dışarıya bırakmayacak şehirli bir aileye kakalayacak bir Minneapolis barınağına bırakmasını kolaylaştırdı.

Ama Minneapolis'e giderken hissettiği depresyona hazırlıklı değildi. Kayıp, savurganlık ve keder hissi – o ve Bobby'nin bir şekilde birbirleriyle evlenmiş oldukları ve korkunç bir evliliğin bile bekâr olmaktan daha az yalnızlığa neden olacağı hissi. İstemeden gözünün önüne Bobby'nin bundan sonra yaşayacağı buz gibi kafesi getirdi. Bobby'nin Hoffbauer'leri şahsen özlediğini hayal edecek kadar saf değildi –kediler insanları kullanırdı hep–, ama yine de tuzağa düşmüş olmasının acınacak bir yanı vardı.

Artık altı yıldır kendi başına yaşıyor ve bunu yürütmenin yollarını buluyordu. Doğayı Koruma'nın bir zamanlar başında olduğu eyalet bölümünde –burasının şirketler ve milyonerlerle olan samimiyeti artık midesini bulandırıyordu– düşük düzeyde bir mülk idarecisi, soğuk aylarda da özellikle sıkıcı ve zaman alıcı idari görevler asistanı olarak yeniden çalışmaya başlamıştı. Denetlediği arazilerde göz kamaştırıcı işler yapmıyordu ama çevreye bir zararı da dokunmuyordu. Ayrıca kozalaklı ağaçlar ile dalgıçkuşları, sazlar ile ağaçkakanlar arasında geçirdiği günler insaflı bir şekilde dertlerini unutmasını sağlıyordu. Yaptığı diğer işler –hibe önerileri yazmak, yabanıl hayat nüfusu literatürünü gözden geçirmek, eyaletin Toprak Koruma Vakfı'nı destekleme amaçlı yeni bir satış vergisi için çat kapı insanları ziyaret etmek, ki bu sonunda 2008 seçiminde Obama'dan da daha fazla oy aldı–, benzer şekilde herhangi bir itirazının olmadığı işlerdi. Akşam geç vakit, artık yapma zahmetine katlandığı beş basit yemek-

ten birini hazırladıktan sonra, artık roman okuyamadığı, müzik dinleyemediği ya da duygularla ilintili herhangi bir şey yapamadığı için kendine bilgisayarda satranç ve poker, bazen de insani duygularla uzaktan yakından alakası olmayan türden çiğ pornografi sunardı.

Böyle zamanlarda kendini ormanda yaşayan hasta, yaşlı bir zampara gibi hissederdi ve Jessica'nın onu kontrol etmek için arama ihtimaline karşı telefonunu da kapatırdı. Joey'nin yanında yine kendisi gibi olabiliyordu, çünkü Joey yalnızca erkek değil, bir Berglund erkeğiydi; müdahale etmeyecek kadar serinkanlı ve düşünceliydi. Ayrıca Connie daha oyuncu de olsa (ne de olsa sesinde seks, daima seks ve masum bir flörtleşme tonu vardı), onu kendisi ve Joey hakkında gevezelik etmeye başlatmak asla zor değildi, çünkü çok mutluydu. Asıl çetin sınav Jessica'nın aramasıydı. Sesi gitgide daha çok Patty'nin sesine benziyordu ve Walter görüşmelerin sonlarında sıklıkla konuyu Jessica'nın yaşamına ya da hiç olmazsa kendi işine odaklama çabasıyla ter içinde kalıyordu. Yaşamını sona erdirmiş sayılabilecek otomobil kazasının sonrasında, Jessica'nın yanına çömelip acılı anlarında ona dadılık yaptığı bir süreç yaşanmıştı. Bunu, biraz olsun iyileşmesi beklentisiyle yapmış ve iyileşmeyecek olduğunu, asla iyileşmeye niyeti olmadığını anlayınca ona çok kızmıştı. Onu yalnız bırakıp yaşamına geri dönmesi gerektiğini soğuk ve katı bir üslupla kendisine izah edebilmek birkaç yorucu yıla mal olmuştu. Artık aralarında bir sessizlik oluştuğunda, Jessica'nın yeniden terapi saldırısına niyetlenmeye başladığını hissedebiliyordu ve bunu önlemek için yeni hamleler icat etmek kendisini aşırı derecede yoruyordu.

Minneapolis işinden, yani Beltrami ilçesindeki Doğayı Koruma alanına üç günlük verimli bir ziyaretten sonra nihayet eve geri döndüğünde, garaj yolunun girişindeki huş ağacına zımbalanmış bir kâğıt buldu. BENİ GÖRDÜN MÜ? diyordu kâğıtta. ADIM BOBBY VE AİLEM BENİ ÖZLÜYOR. Bobby'nin kara suratı fotokopide pek belirgin çıkmamıştı –uçuk renkli donuk gözleri hayalet gibi ve şaşkın bakıyordu–, ancak Walter böyle bir yüzün herhangi bir insanda nasıl olup da koruma ve şefkat duygusu uyandırabileceğini ilk kez şimdi görebiliyordu. Ekosistem içindeki bir tehdidi ortadan kaldırmış, böylelikle de çok sayıda kuşun hayatını kurtarmış olmaktan dolayı bir pişmanlık duymadı, ama Bobby'nin yüzündeki savunmasız küçük

hayvan ifadesi, kendi yaratılışındaki bir zaafı fark etmesini sağladı – en nefret ettiği canlılara bile acıyabilme zaafı. Garaj yolundan aşağıya ilerledi, bir an için arazisine yayılmış olan huzurun, Bobby endişesi olmayışının, ilkbahar alacakaranlığının, beyaz boğazlı serçelerin şakımalarının keyfini çıkarmaya çalıştı, ancak ne var ki, seyahatte geçirdiği dört gecede çok yaşlanmış olduğu duygusuna kapıldı.

Hemen o akşam, sahanda yumurta pişirir ve ekmek kızartırken Jessica aradı. Belki belirli bir amaçla aramıştı, belki de Walter'ın sesinde kulağına bir şey, bir kararlılık kaybı çalınmıştı, her halükârda bir önceki haftanın ürettiği cılız haberleri tüketir tüketmez Walter o kadar uzun süre sessiz kaldı ki, kız eski saldırısını yenileme cesareti buldu.

"Geçen gece annemi gördüm," dedi. "Senin duymak isteyeceğini sandığım ilginç bir şey söyledi bana. Duymak ister misin?"

"Hayır," dedi Walter sertçe.

"Peki, neden, diye sormamın mahzuru var mı?"

Dışarıda, mavi alacakaranlıkta uzaklardaki bir çocuğun *Bobby!* diye haykırışı duyuldu açık mutfak penceresinden.

"Bak," dedi Walter. "İkiniz birbirinize yakınsınız, biliyorum, bunun bence bir sakıncası yok. Olmasanız üzülürdüm. Senin hem annenin hem de babanın olmasını istiyorum. Ama ondan haber almak isteseydim, kendim ararım. Senin aramızda mesaj taşımak zorunda kalmanı istemem."

"Benim bu durumda olmaya bir itirazım yok."

"Benim var, dedim. Mesaj almakla ilgilenmiyorum."

"Sana göndermek istediğinin kötü bir mesaj olduğunu sanmıyorum."

"Ne tür bir mesaj olduğu beni ilgilendirmiyor."

"Peki öyleyse niye boşanmıyorsun, sorabilir miyim? Madem onunla hiçbir alakanın kalmasını istemiyorsun? Çünkü boşanmadığın sürece ona umut veriyorsun."

İkinci bir çocuk sesi şimdi ilkine katılmıştı, birlikte *Bobbbby! Bobbbbbby!* diye bağırıyorlardı. Walter camı kapatıp Jessica'ya, "Duymak istemiyorum," dedi.

"Peki baba, tamam, ama hiç değilse soruma cevap verebilirsin, değil mi?"

"Şu sırada üzerinde düşünmek istediğim bir şey değil bu."

"Altı yıl oldu! Artık düşünme vakti gelmedi mi? Sadece adalet duygusuyla bile olsa?"

"Boşanmak istiyorsa bana bir mektup yollayabilir. Bir avukata mektup yollatabilir."

"Ama diyorum ki, *sen* neden boşanmak istemiyorsun?"

"Bunun yol açacağı şeylerle uğraşmak istemiyorum. Yapmak istemediğim bir şeyi yapmamaya hakkım var."

"Nelere yol açar?"

"Acıya. Yeterince acı çektim. Hâlâ acı çekiyorum."

"Çektiğini biliyorum baba. Ama Lalitha gitti artık. Altı yıl önce gitti."

Walter, sanki yüzüne amonyak atılmış gibi, başını şiddetle iki yana salladı. "Bu konuda düşünmek istemiyorum. Sadece her sabah çıkıp, bununla hiç ilgisi olmayan kuşları görmek istiyorum. Kendi hayatları, kendi mücadeleleri olan kuşları. Ve onlar için bir şey yapmaya çalışıyorum. Bana hâlâ güzel görünen tek şey onlar. Yani, sen ve Joey'nin dışında. Ve bu konuda söylemek istediğimin hepsi de bu, artık bana soru sormanı istemiyorum."

"Peki, bir terapiste görünmeyi düşündün mü? Hani, kendi hayatına devam edebilesin diye. O kadar da yaşlı değilsin, biliyorsun."

"Değişmek istemiyorum," dedi Walter. "Her sabah birkaç kötü dakikam oluyor, sonra gidip kendimi yoruyorum ve yeterince geç vakte kadar otururum uyuyabiliyorum. Terapiste sadece bir şeyi değiştirmek istiyorsan gidersin. Benim bir terapiste söyleyecek lafım yok."

"Ama eskiden annemi de seviyordun, değil mi?"

"Bilmiyorum. Hatırlamıyorum. Sadece o gittikten sonra olanları hatırlıyorum."

"Eh, o da hayli hoş biri aslında. Eski halinden de hayli farklı. Kulağa inanılmaz gibi gelecek ama mükemmel bir anne oldu."

"Dediğim gibi, senin adına seviniyorum. Hayatında olduğu için memnunum."

"Ama onu kendi hayatında istemiyorsun."

"Bak Jessica, ne istediğini biliyorum. Mutlu bir son istiyorsun, biliyorum. Ama sırf bu senin istediğin bir şey diye duygularımı değiştiremem."

"Duyguların da ondan nefret etme yönünde?"

"O tercihini yaptı. Bütün söyleyeceğim bu."

"Kusura bakma baba ama bu gülünç derecede haksızca. Tercihi yapan sendin. O gitmek istemedi."

"Eminim sana böyle demiştir. Onu her hafta görüyorsun, eminim sana kendi hikâyesini satmıştır, eminim bu hikâyede kendini rahatça bağışlıyordur. Ama sen, o gitmeden önceki beş yılda onunla yaşamadın. Bir kâbus gibiydi, ben de başka birine âşık oldum. Oysa başka birine âşık olma niyetim yoktu hiç. Biliyorum, bu yüzden çok mutsuzsun. Ama bunun olmasının tek nedeni, annenle birlikte yaşamanın imkânsızlığıydı."

"Öyleyse boşanmalısın. Bunca yıllık evlilikten sonra hiç değilse bu kadarını borçlu değil misin ona? Eğer bir zamanlar onun hakkında, bütün o güzel yıllarınızda birlikte kalacak kadar iyi şeyler düşündüysen, ona şerefiyle boşanacak kadar saygı göstermeyi borçlu değil misin hiç değilse?"

"O kadar da güzel yıllar değillerdi Jessica. Başından sonuna bana yalan söylüyordu – bunun için ona pek de borçlu olduğumu sanmıyorum. Ve dediğim gibi, boşanmak istiyorsa eğer, buyursun boşansın."

"Boşanmak istemiyor! Seninle yeniden bir araya gelmek istiyor!"

"Onu bir dakika görmeyi bile hayal edemiyorum. Tek hayal edebildiğim, onu görünce çekeceğim dayanılmaz acı."

"Ama bunca acı vermesinin nedeni onu hâlâ sevmen olabilir mi baba, bu mümkün mü?"

"Artık başka bir şeyden konuşmamız gerekiyor Jessica. Eğer duygularıma önem veriyorsan, bu konuyu bir daha açmazsın. Sen aradığında telefonu açmaktan korkmak istemiyorum."

Walter ev yavaş yavaş kararır, bahar yerini daha soyut gökyüzü dünyasına –pembe, astronomik benekler, derin boşluğun derin ürpertisi, ilk yıldızlar– bırakırken, yüzünü ellerinin arasına almış, yemeğine el sürmemiş halde uzun uzun oturdu. Yaşam biçimi artık buydu: Jessica'yı yanından uzaklaştırmış ve daha gider gitmez onu özlemişti. Ertesi sabah Minneapolis'e geri dönmeyi, kediyi bulup onu özleyen çocuklara geri vermeyi düşündü, ama aslında bunu yapması, en az Jessica'yı arayıp özür dilemesi kadar uzak bir ihtimaldi. Olan olmuştu. Biten bitmişti. Batı Virginia'nın Mingo ilçesinde, yaşamının en kasvetli sabahında, Lalitha'nın anne ve babasını arayıp, kızlarının

cesedini teşhis için onların iznini istemişti. Anne babası soğuk, tuhaf, mühendis tipli, yabancı şiveli insanlardı. Baba metindi, ama anne gereksiz yüksek hıçkırıklar ve anlaşılmaz sözcüklerle sürekli bir yakarış halindeydi; sanki bir ideolojik matem hissi veren törensel ve kişisellikten uzak bir ağıt yakıyordu. Walter hiçbir şey düşünmeksizin morga yalnız gitti. Aşkı, yanında diz çökmeye uygun olmayan garip bir yükseklikteki sedyede, çarşafın altında yatıyordu. Saçları aynıydı, ipeksi, siyah ve kalın telli, her zamanki gibi, ancak çenesinde bir tuhaflık vardı, gözden kaçmayacak ve bağışlanamaz bir hasar; öptüğü alnı, genç bir insan için evrenin adaletine hiç sığmayacak denli soğuktu. Bu soğukluk dudaklarının arasından sızdı ve orada kaldı. Biten bitmişti. Dünyasının güzelliği ölmüştü ve hiçbir şeyin anlamı kalmamıştı. Jessica'nın teşvik ettiği gibi karısıyla görüşmek, Lalitha'yla geçireceği son anlara mal olacaktı ve bunu yapmamak onun hakkıydı. Adil olmayan bir evrende, karısına adil davranmamaya ve küçük Hoffbauer'lerin Bobby'lerini umutsuzca aramalarına seyirci kalmaya hakkı vardı, çünkü hiçbir şeyin anlamı yoktu.

İsyanlarından güç alarak –ki sabahları yataktan kalkıp sahaya çıkmasını ve tatilciler ile lüks banliyölerde oturanlarla dolup taşan kalabalık, uzun yollarda araba kullanmasına kesinlikle yetecek kadar güç veriyorlardı– bir yaz daha geçirdi; o zamana kadar geçirdiği en yalnız yazı. Joey ve Connie'ye kısmen doğru söyleyerek (ama tamamen değil), onlarla ilgilenemeyecek kadar meşgul olduğundan ziyarete gelmemelerini istedi ve Bobby'yle yaşadığı nitelikte bir facianın bir yenisine kendini hazır hissetmediği için, ormanını işgal etmeyi sürdüren kedilerle mücadeleyi bıraktı. Ağustosta, karısından, muhtemelen Jessica'nın bahsetmiş olduğu "mesaj"la ilgili olduğunu düşündüğü metinler içeren kalın bir zarf geldi; zarfı hiç açmadan, ortak vergi beyanlarının, eski ortak banka hesap ekstrelerinin ve üzerinde hiç değişiklik yapmamış olduğu vasiyetnamesinin durduğu evrak çekmecesine koydu. Üç hafta geçmeden, New Jersey'deki bir adresten bir CD zarfı geldi; bu da hiç açılmadan aynı çekmeceye tıkıldı. Bu iki yazışma, alışveriş için Fen City'ye gittiğinde gözüne çarpan gazete manşetleri gibi –ülkede ve dışarıda oluşan yeni krizler, yalan kusan yeni aşırı sağcılar, küresel oyunun sonuna gelindiğinde ortaya çıkan yeni ekolojik felaketler–, dış dünyanın kendisini kuşat-

maya başladığı, içine çektiği hissini vermişti; ama ormanda tek başına yaşamaya devam edebildiği sürece isyanına sadık kalabilirdi. Köklü bir isyankârlar soyundan geliyordu, yapısı buna uygundu. Lalitha'dan geriye pek bir şey kalmamıştı; hatıraları –küçücük kalpleri durduktan sonra rüzgârda kolayca uçuşan tüyleri ve içi boş kemikleri dışında iz bırakmayan doğadaki ötücü kuş ölülerinin hafifliğindeydi bu hatıralar– kendinden uzaklaşmıştı, ama bu durum ondan geriye kalan küçük şeylere daha da sıkı sarılmasına neden olmuştu.

Bu nedenle, bir ekim sabahı, garaj yolunun girişine park eden –bir zamanlar Mitch ve Brenda'nın teknelerini çektiği ilave çıkıntıya– bir Hyundai sedan şeklinde kapısına dayanan dış dünyanın içinde kimin olduğunu görmek için durmadı. Duluth'taki çevre koruma toplantısına yetişmek için acele ediyordu ve sürücü koltuğunun geriye yatırılmış olduğunu görüp, sürücünün muhtemelen uyuduğunu düşünecek kadar bir süre yavaşladı. Otomobildeki her kim ise, gelip kapısını çalmadığına göre kendisi dönene kadar gitmiş olacağını umut etti. Ancak, akşam saat sekizde direksiyonu ana yoldan eve doğru döndürdüğünde, fosforlu arka çıtasından farlarının ışığını yansıtan araç hâlâ oradaydı.

Walter dışarı çıktı, park halindeki otomobilin camlarından içeri göz attı ve aracın boş, sürücü koltuğunun da yeniden dik konuma getirilmiş olduğunu gördü. Orman soğuktu, hava durgundu ve kar kokuyordu; etraftaki tek ses, Canterbridge Göl Evleri tarafından gelen belli belirsiz insan uğultularıydı. Tekrar otomobiline bindi ve karanlıkta, ön kapının eşiğinde bir kadının –Patty'nin– oturduğunu gördüğü eve doğru ilerledi. Üzerinde kot pantolon ve ince bir kadife ceket vardı. Isınmak için oturduğu yerde bacaklarını göğsüne doğru çekmişti, çenesi dizlerinin arasındaydı.

Motoru durdurdu ve uzunca bir süre, yirmi otuz dakika kadar – eğer buraya gelme amacı buysa– yerinden kalkıp kendisiyle konuşması için bekledi. Ama Patty yerinden kıpırdamadı ve bir süre sonra Walter cesaretini toplayıp araçtan inerek eve yöneldi. Ona konuşma fırsatı vermek için kapının eşiğinde, ondan otuz santim kadar mesafede kısa bir süre durakladı. Fakat Patty kafasını kaldırmadı. Walter'ın konuşmama konusundaki inadı o kadar çocukçaydı ki, kendini gülümsemekten alıkoyamadı. Ancak bu tebessüm tehlikeli bir itiraftı;

kendini katı davranmaya zorlayarak onu bastırdı, eve girdi ve kapıyı arkasından kapattı.

Ne var ki gücü sınırsız değildi. Uzun bir süre daha, belki bir saat, kapıda, karanlıkta beklemekten ve hareket edip etmediğini duymaya, kapıda çok hafif bir vuruşu bile kaçırmamaya çabalamaktan kendini alamadı. Onun yerine, hayalinde Jessica'nın ona adil davranması gerektiğini söyleyişini duydu; karısına hiç değilse "Git," deme nezaketini borçlu olduğunu. Ancak, altı yıllık suskunluktan sonra tek kelime etmenin bile her şeyi geriye almak, reddini tümüyle tersine çevirmek, her söylediğini çürütmek anlamına geleceğini hissediyordu.

Nihayet, sanki yarı uykuda bir rüyadan uyanır gibi bir ışık açtı, bir bardak su içti ve uzlaşma niyetiyle kendini dosya dolabına çekilmiş buldu; hiç değilse dünyanın ona ne söyleyeceğine bir göz atabilirdi. Önce Jersey City'den gelen zarfı açtı, içinde not yoktu, sadece plastik ambalajlı bir CD vardı. Küçük bir şirketten çıkan solo bir Richard Katz işine benziyordu, kapakta bir kuzey manzarası vardı, üstüne başlığı oturtulmuştu: *Walter için Şarkılar*.

Keskin bir ıstırap çığlığı duydu, sanki başka birinin çığlığıymış gibi. Seni *tokmakçı* herif, *tokmakçı*; bu haksızlıktı. CD'yi titreyen ellerle çevirip şarkı listesini okudu. İlk şarkının adı "İki Çocuk İyi, Hiç Çocuk Daha İyi"ydi.

"Tanrım, ne götsün ama," dedi, hem gülümseyip hem ağlayarak. "Bu hiç adil değil, göt seni."

Bu adaletsizlik ve Richard'ın tamamen kalpsiz olmayabileceği ihtimali karşısında bir süre ağladıktan sonra CD'yi yeniden mektupların arasına koydu ve Patty'den gelen zarfı açtı. İçinde bir metin vardı, kısa bir paragrafı okuduktan sonra ön kapıya koştu, metni zarfından çıkardı ve sayfaları Patty'ye salladı.

"Bunu istemiyorum!" diye haykırdı. "Seni okumak istemiyorum! Senin bunu almanı ve arabaya gidip ısınmanı istiyorum, çünkü burası buz gibi, amına koyayım."

Patty gerçekten de soğuktan tir tir titriyordu ama kıvrılıp büzüşmüş, kitlenmiş gibiydi; Walter'ın elinde ne olduğunu görmek için başını kaldırıp bakmadı bile. Tersine, sanki kafasına vuruluyormuş gibi, başını daha da aşağı eğdi.

"Arabana bin! Isın! Ben sana buraya gel demedim!"

Patty o anda belki de şiddetli bir şekilde titredi ama sanki başını "hayır" anlamında iki yana sallamış gibiydi.

"Söz veriyorum, arayacağım seni," dedi. "Eğer şimdi gidip de ısınırsan söz veriyorum seninle telefonda konuşurum."

"Hayır," dedi Patty, küçücük bir sesle.

"İyi öyleyse! Don!"

Walter kapıyı vurup kapattı, evin bir ucundan bir ucuna koştu, arka kapıdan çıkıp da göle kadar indi. O donmaya niyetliyse, kendisi de üşümeye kararlıydı. Her nasılsa hâlâ metni elinde sık sıkı tutuyordu. Gölün öbür yanında Canterbridge arazisinin cayır cayır yanan müsrif ışıkları vardı; azman ekranlar dünya bu akşam başına neler geldiğini düşünüyorsa onlarla çakıp duruyordu. Herkes ininde sıcakta, Demir Bölgesi'nde kömürle çalışan fabrikalar ızgaralardan elektrik akımları gönderiyor, Kuzey Kutbu halen ılımlı ekim ormanlarından aşağı don gönderecek kadar arktik... Yaşamak hakkında ne kadar az şey bilirse bilsin, hiç şimdi olduğundan daha azını bilmemişti. Ama havanın soğukluğu canlandırıcı olmanın ötesine geçince, kemikleri daha fazla donunca Patty için kaygılanmaya başladı. Dişleri birbirine vurarak tepeyi yeniden tırmandı, öndeki basamaklara geldi ve onu eskisi kadar büzüşük olmayan bir halde yana devrilmiş, başı çimenlerde buldu. Kaygı verici bir şekilde, artık titremiyordu.

"Patty, tamam," dedi, diz çökerek. "Bu iyi değil, tamam mı? Seni içeri götüreceğim."

Patty biraz kıpırdadı, kaskatı bir halde. Kasları artık esnek değildi sanki, ceketinin fitilli kadifesinden de sıcaklık gelmiyordu. Onu ayağa kaldırmaya çalıştı ama başaramadı; içeri taşıyıp kanepeye yatırdı, üzerine battaniyeler yığdı.

"Yaptığın çok aptalcaydı," dedi, çaydanlığı ateşe koyarak. "İnsanlar böyle şeyleri yapınca ölüyorlar. Patty? Eksi yirmi derece olması gerekmez, eksi bir derecede de donabilirsin. Dışarıda bunca zaman oturman aptalca, hepsi bu. Yani, kaç yıl Minnesota'da yaşadın? *Hiçbir şey* öğrenmedin mi? Lanet olsun, bu yaptığın öyle aptalca ki."

Ocağı açtı, ona bir fincan sıcak su getirdi, içsin diye onu kaldırıp oturttu ama Patty suyu gerisin geri döşemeye püskürttü. Daha fazla vermeye çalışınca başını iki yana salladı ve belirsiz direnme sesleri çı-

kardı. Parmakları buz gibiydi, kolları ve omuzları hissiz şekilde soğuktu.

"Kahretsin Patty, bu öyle aptalca ki. *Ne yaptığını* sanıyordun? Bu şimdiye kadar bana yaptığın en aptalca şey."

Walter giysilerini çıkarırken Patty uyuyakaldı; ancak Walter battaniyeleri tekrar kaldırıp onun ceketini ve pantolonunu çıkarmaya çabalarken, sonra da sadece külotuyla yanına yatıp üstlerindeki battaniyeleri düzenlerken bir an uyandı. "Peki, uyanık kal, tamam mı?" dedi Walter, vücudunun mümkün olduğu kadarını onun gerçekten mermer kadar soğuk cildine bastırarak. "Şu anda yapacağın en aptalca şey bilincini kaybetmek olur. Tamam mı?"

"Mımm," dedi Patty.

Walter ona sarıldı, kendisini içinde bıraktığı duruma sürekli küfrederek vücudunu hafif hafif ovdu. Patty uzun süre daha fazla ısınmadı, uyuyakalıp durdu ve bir ara uyanır gibi oldu; ama sonunda içinde bir şeyler tık etti ve titremeye başlayarak Walter'a tutundu. Walter ovalamayı ve ona sarılmayı sürdürdü; sonra Patty'nin gözleri birden faltaşı gibi açıldı ve dosdoğru Walter'ınkilerin içine baktı.

Gözlerini kırpmıyordu. İçlerinde hâlâ hemen hemen ölü bir şey vardı, çok uzaklarda bir şey. Sanki onu, içini olduğu gibi görüyordu, arkaya ve daha geriye, ta ikisinin de çok geçmeden ölmüş olacakları geleceğin soğuk boşluğuna kadar, Lalitha'nın ve annesiyle babasının göçmüş olduğu boşluğa kadar görüyordu. Ancak Patty yine de dimdik gözlerinin içine bakıyordu. Walter onun vücut ısısının anbean artmaya başladığını hissetti. Bu nedenle onun gözlerine bakmayı bırakıp gözlerinin *içine* bakmaya başladı; çok geç olmadan, yaşamla yaşam sonrası gelen şey arasındaki bağlantı kopmadan içindeki tüm iğrençliği, yalnız geçen iki bin gecenin hıncının, yaşatılan her acının, paylaşılan her zevkin, yaptıkları ve söyledikleri her şeyin toplamının rüzgâra kapılmış bir tüyden bile hafif kalacağı boşluğun yansımasını bakışlarıyla paylaşmak istedi.

"Bu, benim," dedi Patty. "Yalnızca ben."

"Biliyorum," dedi ve onu öptü.

Mahalleden ayrılacağına üzülme ihtimali, Canterbridge arazisi sakinleri için Walter'la ilgili beklenti listelerinin sonlarında yer alacak

bir konuydu. Başta Linda Hoffbauer olmak üzere hiç kimse, Walter'ın karısı Patty'nin, aralık ayının başlarında bir pazar öğleden sonra Prius'unu Canterbridge Göl Evleri'nin meydanına park edip, kapı kapı dolaşarak mütevazı bir üslupla kısaca kendisini tanıtacağını ve onlara üstlerini streçle örttüğü ev yapımı Noel kurabiyeleri ikram edeceğini öngöremezdi. Linda, Patty'yle tanışırken kendini biraz garip hissetmişti, çünkü ilk bakışta bile sevimsiz gelmemişti ve böyle bir zamanda yapılan ikram reddedilemezdi. Kendisini, en azından meraktan onu içeri davet etme mecburiyetinde hissetti; göz açıp kapayana kadar kısa bir sürede Patty evin salonunda yere çökmüş, isimlerini sorduğu kedileri okşamak için yanına çağırıyordu. Kocası ne kadar soğuksa, Patty bir o kadar sıcakkanlı görünüyordu. Linda, daha önceden neden hiç tanışmamış olduklarını sorduğunda, Patty hafif bir gülücükle "Şey, Walter'la ben bir süreliğine ayrı kalıp nefes almak istedik," dedi. Bu, ahlaksız olarak nitelendirilmesi güç, farklı ve oldukça akıllıca bir yaklaşımdı. Patty, evin ve karşısındaki donmuş gölün güzelliğinin tadını çıkaracak kadar bir süre orada kaldıktan sonra ayrılırken Linda ve ailesini, Walter'la birlikte evde düzenleyecekleri, herkese açık yılbaşı partisine davet etti.

Linda, Bobby'nin katilinin evine girmeye pek eğilimli değildi ama Canterbridge arazisindeki her ailenin (zaten Florida'da olan iki tanesi hariç) partisiye katıldığını öğrenince, o da merak ile Hıristiyanca hoşgörünün bir karışımına boyun eğdi. Aslında Linda'nın mahallede biraz popülerlik sorunları vardı. Kilisesinde kendi adanmış arkadaş ve müttefik çekirdek kadrosuna sahip olsa da, komşuluk ilişkilerini aşırı önemsiyordu. Ayrıca Bobby'sinin yerine üç yeni kedi alarak, Bobby'nin doğal nedenlerden öldüğünden kuşkulanan bazı komşuların nezdinde kartlarını belki de biraz abartılı oynamış ve kindar davrandığı izlenimi uyandırmıştı. Bu nedenle, yılbaşında kocasını ve çocukları evde bıraksa da, kendisi Suburban cipine atlayıp Berglund'ların evine gitti ve Patty tarafından şaşırtıcı derecede özel ilgi gördü. Patty, onu kızına ve oğluna tanıştırdıktan sonra yalnız bırakmayarak dışarı çıkardı ve göl kenarına götürüp evinin dışarıdan manzarasını gösterdi. Linda, bir uzmanla muhatap olduğu duygusuna kapıldı ve kalpleri fethetme konusunda Patty'den bazı şeyler öğrenebileceğini düşündü; geleli henüz bir ay bile olmadan, evlerine

şikâyete giden Linda'yı son zamanlarda içeriye bile davet etmeden soğukta bekleten komşular da dahil olmak üzere, herkesi etkilemeyi başarmıştı. Linda, bazı iğneleyici hamlelerle Patty'nin dengesini bozmaya, hoşgörülü tavrını zorlamaya çalışıp kendisinin de bir kuş sever olup olmadığını ("Hayır, ama bir Waltersever olarak biraz öyle sayılırım," yanıtını aldı) ve katılacağı bir yerel kilise arayışı olup olmadığını ("Aralarında seçim yapılabilecek çok sayıda kilise olması ne kadar güzel," dedi Patty) sorduktan sonra yeni komşusunun doğrudan bulaşmak için çok tehlikeli bir rakip olacağına karar verdi. Patty, sanki son noktayı koyarcasına, öyle zengin ve lezzetli bir ziyafet hazırlamıştı ki, Linda yenilgiyi neredeyse memnuniyetle kabul ederek tabağını tıka basa doldurdu.

"Linda," dedi Walter, o ikinci içkisini alırken yanına yaklaşarak. "Geldiğin için teşekkürler."

"Karın beni davet etme inceliğini gösterdi," dedi Linda.

Anlaşılan karısı dönünce Walter tekrar düzenli olarak tıraş olmaya başlamıştı – o anda pespembe görünüyordu. "Dinle," dedi, "kedinin kaybolmasına çok üzüldüm."

"Sahi mi? Ben de Bobby'den nefret ediyorsun sanıyordum."

"Ediyordum. Bir kuş öldürme makinesiydi. Ama biliyorum ki sen onu seviyordun, hayvanını kaybetmek de zor iştir."

"Eh, şimdi üç hayvanımız daha var."

Adam sakin sakin başıyla doğruladı. "Mümkün olursa onları içeride tutmaya çalışın yeter. Orada daha güvende olurlar."

"Pardon ama... Bir tehdit mi bu?"

"Hayır, tehdit değil," dedi Walter. "Sadece bir olgu. Küçük hayvanlar için tehlikeli bir dünya bu. Sana içecek bir şeyler vereyim mi?"

O gün ve bunu izleyen aylarda Patty'nin en büyük ısıtıcı etkisini bizzat Walter'ın üzerinde gösterdiğini herkes açıkça anladı. Artık, komşuların yanından öfkeli Prius'uyla hızlanarak geçeceğine, camını indirip merhaba demek için yavaşlıyordu. Hafta sonlarında Patty'yi mahalledeki çocukların hokey oynamak için korudukları temiz buz parçasına getiriyor ve ona paten yapmayı öğretiyordu; Patty şaşılacak kadar kısa bir sürede hayli iyi kaymaya başladı. Buzlar ara sıra çözüldüğünde, iki Berglund'ın birlikte bazen neredeyse Fen City'ye kadar varan uzun yürüyüşlere çıktıkları görülüyordu; büyük erime vakti,

yani nisan gelince de, Walter yeniden Canterbridge arazisinde kapı kapı dolaştı. Hem de insanları kedileri hakkında paylamak için değil, onları mayıs ve haziranda, kendisi ve bilimadamı bir arkadaşıyla birlikte, yerel miraslarını tanımak ve ormanın ne kadar harika bir hayatla dolu olduğunu yakın plandan görmek adına bir dizi doğa yürüyüşüne çıkmaya davet etmek için. Linda Hoffbauer'in bu noktada Patty'ye karşı direncinin son kalıntıları da tükendi ve bir kocayı idare etmeyi bildiğini açıkça teslim etti. Mahalleli de Linda'nın bu yeni halini sevdi ve kapılarını ona biraz daha fazla açtı.

Netice itibariyle, Berglund'ların birkaç barbekü partisine ev sahipliği yaptığı ve bunların karşılığında da eş dost tarafından çok arandığı bir yazın tam ortasında, ağustos sonunda New York'a gideceklerini öğrenmek beklenmedik şekilde hüzünlü oldu. Patty, eğitim alanında dönmek istediği çok iyi bir işi olduğunu, annesiyle kardeşlerinin, kızının ve Walter'ın en iyi arkadaşının New York ve civarında oturduğunu ve göldeki ev yıllar boyunca ona ve Walter'a çok şey ifade etmiş olsa da, hiçbir şeyin ebediyen sürmeyeceğini açıkladı. Tatillerde acaba geri dönerler mi, diye sorulduğunda yüzü bulutlandı ve Walter'ın bunu istemediğini söyledi. Onun yerine mülkünü, kuş cenneti olarak kullanılması için yerel toprak vakfının idaresine bırakıyordu.

Berglund'lar, Walter kornasını çalarken Patty'nin camdan el salladığı büyük bir kiralık kamyonla Canterbridge'den ayrıldıktan yalnızca birkaç gün sonra özel bir şirket gelip araziyi uzun, kedilere karşı dayanıklı bir çitle çevreledi (artık Patty gitmiş olduğu için Linda Hoffbauer çitin hayli çirkin olduğunu bildirme cüretinde bulundu); çok geçmeden işçiler küçük Berglund evinin içini dışına çıkardı ve baykuşlar ya da kırlangıçlar için bir barınak olarak sadece dış cephesini ayakta bıraktılar. Bugün bile serbest geçiş hakkından sadece kuşlar ve sığınağa adı verilen güzel, esmer kızın resmini taşıyan küçük seramik tabelanın altındaki kapı kilidinin şifresini bilen Canterbridge arazisi sakinleri yararlanır.

Bu roman özgür birey olma çabalarını, bir aşkın başlangıcını ve bitişini, gençlikte yaşanan doyumsuz tutkuları, yetişkinliğin getirdiği sürprizleri, neden hiç durmadan arkadaşlarımızla yarıştığımızı, en yakınımızdakilere nasıl ihanet ettiğimizi ve hiçbir şeyin neden "olması gerektiği gibi" olmadığını anlatıyor.

Duygularımızın sözünü dinleyerek kendimize ve çevremizdekilere yaşattığımız acı ve sevinçlerin insan olmanın doğal bir sonucu olduğunu gösteriyor.

Modern dünyanın çelişkili ve bir o kadar da gerçek insanlarını konu alan sürükleyici bir başyapıt…

Franzen yarattığı karakterlerin hayatlarını kendinizinkinden daha gerçekçi kılmayı olağanüstü yazarlık yeteneğiyle başarıyor.

David Hare, Guardian, Yılın Kitapları

Bir başyapıt. Bütün büyük romanlar gibi Özgürlük de yalnızca ilginç bir hikaye anlatmakla kalmıyor, tanıdığımızı sandığımız dünyayı yazarının derin zekasının ışığıyla aydınlatıyor.

Sam Tanenhaus, New York Times

Franzen oldukça zeki, nüktedan ve heyecan verici bir yazar. Yazdıklarını okumak popüler romanların iyi olabildiği, iyi romanların da popülerleşebildiği o altın çağa geri dönme arzusu uyandırıyor.

Craig Brown, Daily Mail

ISBN 978-975-570-537-8

9 789755 705378

30 TL

www.selyayincilik.com